

جنهن سڌيءَ جي حاصل ڪرڻ سان نه وري جنم ٿيندو ۽ نه پيداو ايندو
۽ نه مړ ٿيو.

شري وشطو پراڻ جي ڇهين اانش جو
الون آڌياڻ سمايت

پراشر مٺيءَ کان ورڻن اُڪيل
شري وشطو پرم ٿتو جو لڙ ٿاڪ
شري وشطو مها پراڻ جو ڇهون اانش
سمايت

اٽي شري وشطو مها پراڻ سمپور ٿم
شري وشطري اريٿم استو
هيءَ وشطو پراڻ شري وشطوه کي آرڊڻ ڪجي ٿو.
* سمايت *

آرٿي اوم جٽم جگديش هري

- اوم جٽم جگديش هري، سوامي جٽم جگديش هري
ڀڳت جنون کي سدڪت، ڇن ۽ دور ڪري ... اوم
- ۱- جو ڏياري ٿل پاوي، دڪم بن سي من ڪا
سڪم سنهت گهو آوي، ڪشڪ مٽي ٽنڪا اوم
- ۲- مات پتا ٿم ميري، شرن گهون ڪسڪي
ٿم بن اوڙ نه، دوجا، آش ڪرون جسڪي اوم
- ۳- ٿم پورن پرماتما، ٿم التريامي
پار بروهم پرميشور، ٿم سڀڪي سوامي
- ۴- ٿم ڪرڻا کي ساگر، ٿم پالن ڪرڻا
مئين مورڪ ڪل ڪامي، ڪرپا ڪرو پراڻا اوم
- ۵- ٿم هو ايڪ آگرچر، سڀ کي پراڻ ٻڌي
ڪس ٻڌ ملون ديامي، ٿم ڪو مين ڪمٽي اوم
- ۶- دين ٻنڌو دڪم هرڻا، ٿم رکشڪ ميري
اپني هات آلاو، شرن پڙا ٿيري اوم
- ۷- وشي وڪار مٽائو، پاپ هرو ديوا
شرڏا ڀڳتي پڙهائو، سنتن کي شيوا اوم

سان سرڙ جي نه چاڪا لٿي ٿئي. جنهن ۾ من لڳي وڃڻ سان ٻيهر لوڪ نه نڃ
ڏسڻ ۾ اچي ٿو ۽ جو ٻيڙو مهالما پوئس جي هردي ۾ موجوده رهي هئس کي. وڪش
ڏئي ٿو. ان وشتر پڳوان جي ڪيڙن ڪرڻ سان جيڪڏهن پاپ دور ٿي وڃن ٿا
نه ان ۾ عجب جي ڪهڙي ڳالهه آهي؟

پڪه جا چاڻو ڪرم. لشم (ڪرم يوگي) پوئس پگين دوازان جنهنجو پگبشور
روپ سان پوڄن ڪندا آهن، ڪيائي ماڻهو جنهنجو ٻيهر سروب سان ڏيان ڪندا
آهن جنهنجو سروب ڪرڻ سان پوئس نه وري جنم وٺي ٿو، نه مري ٿو، نه وڏي
ٿو، ۽ نه ڪيڻ ٿي (ناس) ٿئي ٿو ۽ جو نه سم (ڪارڻ) آهي ۽ نه سم (ڪارڻ) آهي.
ان شري هريءَ کانسواءِ وڌيڪ ڇا ٻڌو وڃي؟

حو پڳوان اڪئيءَ جو روپ ڌارڻ ڪري اڪئيءَ ۾ وڌي پورڪ هون ڪيل سواها
ٺالي واريءَ سامگريءَ کي ڪرڻ ڪري ٿو، ۽ جنهن سڀني شڪتين جي آڌار پڳوان
جي باري ۾ وڏا وڏا فلاسافي. مناصف ڪري ۽ ٽرڪ وٺڪ ڪري نه ان کي
حاطي نه سگهندا آهن. جو وائيءَ کان نه پري آهي. لفظ هن ٽالن ٻوڇي نه ٿا سگهن
ان شري هريءَ جا ڪڙ ٺوڻا جڏهن ڪن سان ٻڌا وڃن ٿا نه آهي ان جا ڪيڙن ۽
ورڻن سڀني پاپن کي ٺاس ڪري ڇڏن ٿا.

جنهن ٻيڙيءَ جو آءُ آهي نه سم آهي، نه وروڏي آهي ۽ نه وري ڪي آهي
(نه وڏي ٿو نه گهٽجي ٿو) جو نعيم نروڪار بدنام آهي ان ٻيڙو پوئس کي مان
لمسڪار ڪريان ٿو.

جو هڪ ئي نه اليڪ روپن وارو آهي ۽ شد ٿي ڪري نه خدا جدا روپن جي
ڪري اشد (وڪار وارو) معلوم ٿئي ٿو ۽ هو ڪيان سروب ۽ سڀني پيرائين هو نه
واپارين هو ڪرڻا آهي ان نعيم اولاشي پوئس کي لمسڪار آهي.

هو ڪيان (ستو ڪڙ) ۽ ٻڌو ٿي (وڃو ڪڙ) ۽ ليمن (جڪم ڪي پنهنجي ضابطي
۾ رکڻ) (نمو ڪڙ) جو ايڪتا روپ آهي. يعني جنهن ۾ اڳي ٿيئي ستو وڃو ۽ ٿو
ڪڙ هڪ ئي ٿا وڃن. جو سنار هو آهتيءَ جو ڪارڻ آهي. ان سم. چم آند
سروب پڳوان کي لمسڪار آهي. جو آڪاش، وائر (هوا)، اڪن، حل ۽ ٻڌو ٿي روپ
آهي ۽ شيد وغيره دشمن جي پراپتي ڪارڻ ۾ سم ڪرڻ آهي. هو سوکر سروب آهي.
ان سان گڏ درانت سروب پڻ آهي، جو جڪم جي ڪڙ ڪڙ ۾ حاضر آهي. يعني
ويڪم آهي ۽ جو اويڪم ۾ (ڏسڻ نه آندڙ) پڻ آهي. ان پرمالما کي لمسڪار
آهي. اهڙي طرح جنهن اندر سنان پرمالما جا پڙڪوئي ۽ پوئس جي روپ ۾ اهڙا
انڪه روپ آهن. اهو پڳوان وشتر ٿي سڀني ماڻهن کي مڪتي ٻڌوان ڪري.

دکشا ڪندڙ آهي. هي پراڻ ٻڌڻ لائق آهي ۽ اُمر ۽ پوٽر پراڻ آهي. جن ماڻهن کي رات جو برا سهڻا ايندا هجن ته هن پراڻ جي ٻڌڻ سان هو وري اهڙا سهڻا نه ٿيندا.

هن پراڻ جي ٻڌڻ سان يا پڙهڻ سان سمجھور ڏوش ۽ ڀاپ دور ٿي وڃن ٿا ۽ ڀاڳ ٻڻ وري ٿو. جنهن کي اولاد نه ٿيندو هجي ته انهن کي پير سان هن پراڻ جي ٻڌڻ سان ان کي اولاد جي حاصلات ضرور ٿيندي. هيءُ پراڻ آدرش پراڻ (ويڊڪ) آهي. سڀ کان پهريائين هيءُ پراڻ برهما جيءَ رڌوءَ کي ٻڌايو هو. رڌوءَ پوءِ ورت کي ٻڌايو، ۽ پوءِ ورت وري پاڻ کي ٻڌايو هو. پاڻ کي استمپ مٿي کي، استمپ مٿي ڏيڻ کي، ڏيڻ کي سارسوت کي، ۽ سارسوت پوکو کي ٻڌايو هو. اهڙيءَ طرح پوکو پوکو ڪٿس کي، پوکو ڪٿس ٿيندا کي، ۽ ٿيندا ٿيندا ڪٿس ۽ پورڻ لاک کي ٻڌايو هو.

هي مٿي! انهن ٻنهي هيءُ پراڻ واسڪيءَ کي ٻڌايو هو. واسڪيءَ وٽس کي، وٽس اهوٽر کي، اهوٽر ڪمبل کي ۽ ڪمبل وري ايلاهٽر کي ٻڌايو. ان وقت ويدشرا نالي هڪ رشي پاتال لوڪ ۾ پهتو، ان هيءُ سچو پراڻ پراپت ڪيو ۽ وري پرمٿ کي ٻڌايو ۽ پرمٿ وري هيءُ پراڻ جانو ڪرڻ کي ڏنو. اهڙيءَ طرح جانو ڪرڻ وري ٻين ٻين مهاتمان کي ٻڌايو.

اڳئين جنم ۾ سارسوت هيءُ پراڻ مولڪي ٻڌايو هو. پلستيه رشيءَ جي وردان سان اڳئين جنم ۾ ٻڌل هيءُ پراڻ هن جنم ۾ ا. مولڪي ياد رهيو آهي. مون وري چيئن جو ليئن توکي هيءُ ٻڌايو آهي. هاڻ تون وري هيءُ پراڻ ڪلچر جي پڇاڙيءَ ۾ شينڪ کي ٻڌائجان.

جيڪو پروش هن پراڻ کي ٻڌي ٿو ان ڄڻ ته سڀني ٿيڻ تي اُڻان ڪيو ۽ سڀني ديوڻائن جو پوڄن ڪيو. هنجي ڏهن آڏيائن کي ٻڌڻ سان بنا ڪنهن سند به جي ڪهلا ڪانه جي دان جو دلپ پڇ پراپت ٿي ٿو. جيڪو ماڻهو وشطو پڙهڻ جو من ۾ ڌيان ڪري پنهنجي من - مندر ۾ وشطو پڙهڻ کي ويهاري هن سمجھور پراڻ کي ٻڌي ٿو، ان کي اڻويهين پڳ جو سمجھور پڇ ڦل ملي ٿو. مڪتي ۽ سڌي ڏيڻ وارو پڳوان وشطو آهي. هن پراڻ ۾ وشطو پڳوان جو ٿي ورتن ڪيل آهي. ان جو ٿي ڪيئن ٿيل آهي. انهيءَ ڪري هن پراڻ کي پڙهڻ سان ۽ ٻڌڻ سان ۽ سمجھڻ سان جيڪو ڦل ملي ٿو. اهو ڦل ٽن لوڪن ۾ ڪٿي به ٿو ملي. هنجو ڦل وشطو پڳوان جي پراپتي آهي.

جنهن ۾ من لڳائڻ سان ماڻهو ڪڏهن به اڻڪ ۾ نه ٿو وڃي جنهنجي سمور

هن ۾ پرامانا هو ڪيترن ليل آهي جو اونهائي پرامانا سنار هي آهتيءَ،
استيءَ (بالا) ۽ ٻرله جو ايڪ ماڻو ڪارڻ آهي.
جنهن وشٽو پگوان هي نام هو ڪيترن ڪرڻ سان به منجهه سيني پاپن کان
اهڙيءَ طرح مڪمل ٿي وڃي ٿو. جهڙي طرح شينون کان ڊال پگڙ يا ڪو جاوڻو
بشرف ٿي وڃي.

هي مٿي ته! پگتيءَ سان ڪيل جهنجو نام سڌڪرڻ سيني پاپن کي اٿس
ٻاري ڇڏي ٿو، جنهن اٿس (باهه) سيني ڏانن کي پگهرائي ڇڏي ٿي. جهنجو
هڪ دعوو سرڻ ڪرڻ سان ماڻهن کي لوڪ جون پيڙائون ڏيندڙ تمام خوشڪ
ڪلي. ڪلمش (ڪاڇو جو پاڻي) ترو لاس ٿي وڃي ٿو. جنهن جي اڳيان هيءُ
سموروڻ برهمانڊ هڪ پراماڻو، جيترو آهي. ان پگوان وشٽوءَ جو هن ۾ ڪمڻس ايل
آهي. هي رشي! اشومېڊ پگهه هي سمپتيءَ ۾ اڻڻ سان ڪرڻ سان جهڪو ٿل ملي او
اهو ٿل منجهه کي هن وشٽو پراڻ کي ٻڌڻ سان پاپن ٿي ٿو. پراڻ، پڙهڻ،
ڪروڪيٽو ۽ سنڊ جي ڪناري تي رهي اڏواس ڪرڻ سان جهڪو ٿل ملي ٿو اهو
ٿل منجهه پڌڻ سان ملي وڃي ٿو. هڪ وڃهه لائين لهر اڏواس اٿس هونو ڪرڻ
سان منجهه کي جهڪو مهان پڙهه ملي ٿو اهو هڪي لفظ هڪ دعوو پڌڻ سان
ملي ٿو.

جهڻ مهني جي سڪل پڪش (سهائي پڪش) جي ٻارس ٿل جي ڏهه
مٿا پريءَ جهڻا لڏيءَ ۾ سنان ڪري پگوان ڪرڻ جو دشمن ڪرڻ سان
جهڪو پڻ ملي ٿو اهو ساڳيو پڻ پگوان ڪرڻ ۾ من لڳائي هن پراڻ جي هڪ اڏاڻ
کي ڏيان سان ٻڌڻ ڪري ملي وڃي ٿو.

هي مٿي ته! جهڻ مهني جي سڪل پڪهه جي ٻارس ٿل جو مٿا پريءَ ۾
اڏواس رکي، جهڻا سنان ڪري، من کي اسٽو ڪري شري وشٽو پگوان جو شرڏا سان
پوڄن ڪرڻ سان اشومېڊ پگهه جو سموروڻ ٿل ملي ٿو. چون ٿا ته ڪوبه پنهنجي
ڪٽنب ۾ پيدا ٿيل ماڻهو پنهنجن وڏن جي لهند ان ڏينهن (جهڻ مهني جي
ٻارس جو) مٿا پريءَ ۾ پيو ڏان ڪري ٿو، ته نه وڏو پتون جو پلو ٿئي ٿو پر جهڪو
ماڻهو پٽو ڏان ڪري ٿو ان جو نه پاڳ وڃي ٿو. جهڻ مهني جي ٻارس ٿل جو اڏواس
رکي جهڻا لڏيءَ ۾ سنان ڪري، من جي اسٽو سان، شرڏا سان پگوان ڪرڻ جو پوڄن
ڪري، پنهنجن پتون جي لهند پٽو ڏان ڪرڻ ۽ شرڏا ڪرڻ سان جهڪو ٿل ملي
ٿو اهو ساڳيو پڻ پگتيءَ ۽ شرڏا سان هن پراڻ جي لفظ هڪ اڏاڻ جي ٻڌڻ سان
پاپن ٿي وڃي ٿو. هيءُ پراڻ سنار کان ڏکي ليل لسان ۽ ڊب ۾ ڊال ماڻهن جي

شري مٿريه، چيو - هي پگوان! مون اوهان کان جيڪي به پڇيو سو اوهان مولڪي ٻڌائي چڪا ۽ مون به شرڏا ۽ پگتيءَ سان ڏيان ڏيئي اهو سڀ ڪڇ ٻڌو، هاڻ مولڪي ڪڇ به پڇڻو، آهي. هي رشي! اوهانجي ڪرپا سان منهنجون سڀ شڪاوتون ضرورت ٿي ويئون ۽ سڀ سنڌيه، دور ٿي ويا ۽ منهنجو من نرم ٿي ويا آهي. ان سان گڏ مولڪي سنسار جي آبهتي، آسستي ۽ ٻوليءَ جو گيان ٿي ويو آهي. هي گروجي! مون چئن قسمن جي راشين ۽ ٽن قسمن جي شڪتين کي چڱيءَ طرح سمجهو آهي. پاڻسان جي پڻ چڱيءَ طرح ڄاڻ ٿي ويئي آهي. هي پراهمڻ! اوهانجي ڪرپا سان ڪڇ ڄاڻڻ ضروري آهي. اهو چڱيءَ طرح مون ڄاڻو آهي ته هيءَ سمهورڻ جهڙو وشطو پگوان کان جدا نه آهي، انهيءَ ڪري هاڻي مون کي ٻين ڦالهن جي ڄاڻڻ مان ڪوبه فائدو نه ٿيندو.

هي مني! اوهانجي مهربانيءَ سان مولڪي سڦلنا ملي آهي ۽ مان ڪنارٽ ٿي ويس، ڇاڪاڻ ته مون ورڻ-ڌرم وغيره سمهورڻ ڌرم ۽ پوروئيءَ اورتيءَ جا سڀ ڪرم ڄاڻي ورتا آهن. هي گروجي! هاڻ رڳو مولڪي اوهانجي ڪرپا جي ضرورت آهي. اوهين مون تي پوسن ٿيو، هاڻ مولڪي وڌيڪ ڪڇ پڇڻو، آهي. هي گروجي! مون اوهانکي جو هن سمهورڻ پراڻ جي ٻڌائڻ جي ٽڪليف ڏني، ان لاءِ اوهين مولڪي معاف ڪرايو، سنت پور جي نظر ۾ پٽ ۽ سس ۾ ڪوبه پيدپاو نه ٿيندو آهي.

شري پراشرجيءَ چيو - هي مٿريه! مون جو توکي هي پراڻ ٻڌايو آهي، جنهن ۾ ويدن جو سار سمايل آهي. سو ان جي ٻڌڻ سان ئي سمهورڻ پاپ ۽ گناهه دور ٿيو وڃن. هن ۾ مون توکي سرشئيءَ جي آبهتيءَ (پيدائش)، ٻوليءَ، ولش، مدونن ۽ ولشن جي چوڙن جو ورڻن ڪيو آهي. هن ڪولٽ ۾ ديوتا، دتتيه، گندرو، لاک، راکشن، بکيه، ودياڌر سڌ ۽ اڀرائن جو پڻ ورڻن ڪيو ويو آهي.

جن راشين کي پرماتما جو درشن ٿيو آهي، جيڪي تپسيا ۽ ڌيان سماڏيءَ ۾ مشغول آهن، انهن جو ورڻن پڻ هن ۾ آهي. هن وشطو پراڻ ۾ چئن ورڻن جي ورهائپ، مهاپوشن جي جيون چوڙن، پوٽويءَ جي پوٽو تپوت ۽ ڪيترن، پوٽو ٻڌين ۽ سمبڊن، پوٽو جبلن، ٻڌيمان پوشن جي حياتين، ورڻن ڌرم ۽ ويدن ۽ شاسترن جو پڻ پوريءَ طرح سان ورڻن ٿيل آهي جنهنجي فقط سمهورڻ سان منشي، سيني پائڻ کان مڪت ٿي وڃي ٿو.

* (i) ڏسو پهرئين الش جو پاڙهون اڌاء (ii) ڏسو ٻيو الش جو ۷ اڌاء

(iii) ڏسو ٽيون الش جو ۷ اڌاء.

پنهنجي نگر ڏانهن هليو ويو. ڪانڊڪه به پنهنجي نگر ڏانهن هليو ويو. ڪانڊڪه به پنهنجي بت کي ۽ راجه ڏيئي شري ڪروند ۾ من لڳائي، بسوڪ ساڏا ڪرڻ لاءِ، لوجن ۾ به هليو ويو. اتي اڪانڊ ۾ ويهي نر-ايمر وغيره گڻا اختيار ڪري اڪاڪر چم سان ڏيان ڪندي ڪندي راجا ڪانڊڪه وشتو ٿاڻي ٿرمل ٿرمل ۾ ٿي ويو (سمائجي ويو) هوڏانهن ڪيڏيڏوڇ وري وڌيڪ مڪئيءَ لاءِ پنهنجن ڪرم کي ڪرڻ ڪري (ناس ڪري) سڀني وڻين جو اڀروڪ ڪندو رهيو. هن ٿل جي اڃا نه ڪري ايڪ شپ ڪرم ڪيا.

هي اوهان! هن ايڪ سڪ ڏيندڙ ڀوڄن کي پوکيندي پاپ ۽ مل (پراڻ ڪرم) جي ڪوڻ ٿي وڃن. ٽن ٽاهن (ڪشتن) کي دور ڪندڙ سڏي پراڻ ڪري ورتي. جهن انش جو ستون اڏاءِ سامهه

۽ جيتوڻيڪ ڪانڊڪه ان وقت راجا نه هو، ان هوليءَ به جهنگل ۾ هڻيو هليو هو، وڙو هئا ۽ لوڪون وغيره جو اٿار هو. انهن سڀني جو مالڪ هن پنهنجي بت کي ڪيو.

انئون اڏياڻ

ششير ڀرمهڙا (گرو ۽ ششن جو سلسلو) مهاتم ۽ اڀسهار (مهاپتي)

شري پراشرجيءَ چيو: هي مڻهريه! اهڙيءَ طرح مون توکي ٽن آستڪ ٻولن جو بيان ڪري ٻڌايو. توکي ۾ ائين ڪئي چئجي سائن ٻهر ۾ نه ٿي وڃي. يعني مڪئي حاصل ڪرڻ کي آڻيندڙ ٻوليه ڪري چيو آهي.

مون توکي مسار جي آڻي، ٻولن، وڻن، موهن ۽ جدا جدا وڻن (خالدانن) ۾ جيڪي ۾ مڪه، مڪه پڻ ٻڌا ٿيا. انهن جو جيون چارو جو ورڻن ڪڍو. هي مڻهريه! مون توکي وشتو پراڻ ٻڌايو. ڇاڪاڻ ته مون ڏاڍو نه توکي ان جي ٻڌڻ لاءِ ڏاڍي سڪ ۽ شڙڏا هئي. هيءُ وشتو پراڻ سڀني شاسترن ۾ شريست آهي ۽ سرو پاپ وڻاڪه آهي ۽ ان سان گڏ هيءُ موڪش-شاستر پڻ. يعني پڙهڻ، ٻڌڻ سان ڌرم، اوست، ڪام ۽ موڪش جي پراڻي ٿئي ٿي. هاڻ ان کان وڌيڪ توکي ڪج پڇڻ جي خواهش هجي ته بيشڪ تون پڇي سگهين ٿو. مان توکي ٻڌائڻ لاءِ تيار آهيان.

ٻه اڳئين وانگر اسٽر ٿي وڃي ته ان روپ جو سمورڻ ڪري جنهن ۾ ڪويت، ڪيپور
زبور نه پهريائين هجن. ان کانپوءِ ٻڌيمان يوگي پنهنجي من ۾ هڪ ٻڌان پڳوان جي
اُڙو (الڳ يا عضوي) جو هڙدڻ ۾ ڌيان ڪري. مثلاً رڳو منهنجو يا رڳو اکين جو
چڻن ڪري. پوءِ جڏهن ڌيان مضبوط ٿئي ته اُڙيون (شوار جي انگن کي) ڇڏي
فقط اُڙي (يعني پڳوان) جو ڌيان ڪرڻ گهرجي. هي راجا! هڪ اڌورت ڌارا
آهي. (يعني هميشه هلندڙ پاونا جو هڪڙو) آهي. جنهن ۾ وڻين جي اڇا بلڪل
لٽي هجي. جنهن ۾ پرميشور جي روپ جي پوريت ٿئي ٿي. انکي ڌيان ڇڏيو آهي؛
ان ڌيان کان پهريائين ٻن-ٽن وغيره- ڇهه ليم پالڻ ضروري آهن. تڏهن ڌيان جي
ساڌنا ڪري سگهجي. ڌيانا (ڌيان ڪندڙ) ڌنڌي (جنهنجو ڌيان ڪيو وڃي) ۽
ڌيان. اهي ٽيئي جڏهن هڪ ٿي وڃن ٿا ۽ انهن ۾ ڪوبه پيد ٿيو رهي، ۽ ان وقت
من جي دوازان ڌنڌي پڌارت جو ڌيان سان سڌ ٿيندڙ ڪلپنا کانسواءِ جو سڙو ڪرڻ
ڪيو وڃي ٿو. ان کي سماڌي چئبو آهي. هي راجا! سماڌيءَ ۾ پڳوت ساڳياڪار
(پڳوان جو درشن) ٿيڻ ٻه-وڳيان آهي. اهو وڳيان ٻار ٻوهم ٿاڻين پهچائيندڙ آهي ۽
سمپورڻ پاوانن کان پري فقط هڪ آتما ٿي اوستائين پهچي سگهي ٿي. ان وقت
يوگي پڳوت پاو سان پور ٿي پرماتما ۾ سمائجي وڃي. اهو هڪ ٿيو وڃي. اڳيان
پيد پيدا ڪري ٿو جڏهن پوريءَ طرح اڳيان دور ٿي وڃي ٿو. تڏهن آتما ۽ پرماتما
هڪ ٿيو وڃن. حقيقت ۾ آتما ۽ پرماتما ۾ ڪوبه پيد نه آهي. رڳو اڳيان ئي پيد
پيدا ڪري ٿو.

هي ڪالڊ ڪم! اهڙي طرح پنهنجي پنهنجي موجب مون مختصر طرح سان ٻه-
ڇڱيءَ طرح کولي يوک جو بيان ڪيو. هاڻي توکي وڌيڪ ڇا پڇڻو آهي؟
ڪالڊ ڪم. چيو- اوهان هن مهايوک جو ورڻن ڪري منهنجو سچو سنسو مٽائي
ڇڏيو ۽ ڇاڪاڻ ته اوهانجي اُڀدڻ سان منهنجي من جي سمپورڻ ميل لاس ٿي
ويو آهي. هي راجا! مون جو ”منهنجو“ لفظ ڪم آندو. اهو به استيه آهي؛ ايءَ
صورت ۾ گهٽيه (ڇاڻڻ يوگيه) وسٽوءَ کي ڄاڻندڙ نه اهو به لٽا چئي سگهن. ”مان“
۽ ”منهنجو“ اهڙي قسم جو خيال ۽ انهن جو وهڙو (پروڳ) به اودها آهي، پرمات
(ستيه وسٽو) نه چوڻ ۽ ٻڌڻ جي ڳالهه نه آهي ڇاڪاڻ ته اها واطيءَ کان پري
آهي. هي ڪيشيڊوج! اوهان هن مڪتي ڏيندڙ يوک جو ورڻن ڪري منهنجي
ڪلياڻ لاءِ سڀ ڪڇ ڪري ڇڏيو. هاڻ اوهين سڪ سان مزي سان ڀلي وڃو.
شري پراشرجيءَ چيو ته- هي مٿڙيءَ! ان کانپوءِ ڪالڊ ڪم ڪيشيڊوج جي
موڪلائڻ وقت ڏاڍي عزت ڪئي. ان جو پوڄن ڪيائين. ان کانپوءِ ڪيشيڊوج

لڳائي من کي اسٽر ڪري ان تي قبضو رکي سگهجي ٿو. پگوان جي ان مورب روم جو ڏيان ڪرڻ سان من دليوي ڳالهين مان هتي، ان پراوهر ۾ لين ٿي وڃي ٿو. اهڙيءَ طرح من کي پگوان ۾ اسٽر ڪرڻ کي ڌارڻا چيو وڃي ٿو. ڌارڻا بنا ڪنهن آڌار جي نٿي ٿي سگهي، اڪري اهو ضرور آهي پراوهرائين پگوان جي ڪا مورتي اڳيان رکجي. هاڻي پگوان جنهن مورب جو ڏيان ڪرڻ گهرجي اهو ٻڌ ۽ ڪهڙيءَ طرح ڏيان ڪرڻ گهرجي اهو به ٻڌ.

جو ارسن وڌن (ڪلمڪ چهرې وارو) آهي، ڪمل ڏل وانگر جهنجا سندر لبتو آهن، جهنجا سندر گل ۽ جهنجا نرڙ وشال آهي، پنهنجن سندر ڪنن ۾ موهي ڪنڊل پهريائين اس، جهنجي ڳچي شڪ وانگر آهي. ۽ وڪش-اسٽل (چاڻي) وشال اس، ۽ ان ۾ شري وٽس جو نشان اس، دن وٽ ترولي (ٽي لڪون) اس ۽ هيٺ لعل دن اس، جهنڪي وڏيون وڏيون چار لڳائون (پاهون) آهن. يا ان پاهون اس، جهنجون چنگيون ۽ سترون پوري مقدار آهن ۽ موهي چوڙاڙوڻ سگهڙا سان (سڙي نمولي ۾) پراجمان اس، ان نرول پيتامهر پهريل نهر سروب وشطو پگوان جو ڏيان ڪرڻ گهرجي. هي راجا ڪراٽ (مڪت) هار ۽ ڪمور (پاڇوڻڊ) وغيره ڏيون سان ووشف (سنگاريل)، شارڪ ڏنڻ، شڪر، گدا، ڪڍ، (راز)، چڪر ۽ اکش مالا سان ڪم وڌ (وڌ ڏندڙ ۽ ايس ڊپ دور ڪندڙ) هٿن وارو آهي. *

اهڙيءَ طرح آڱوٺين ۾ پهريل هيون ۽ جواهرن ۽ وٽن سان جڙيل منڊيءَ سان شوپامان (سنگاريل) پگوان جي دوي، روم جو يوگيءَ کي پنهنجي من ۾ ڏيان ڪرڻ گهرجي. ڏيان ايڪاگروا ۽ نعيم، پاڻ سان نيمنائين ڪندو رهڻ گهرجي جستائين ڪ اها ڌارڻا درد (مطبوط) ٿي وڃي. جڏهن هلندي گهمندي، اُنندي ويهندي يا پنهنجيءَ مرضيءَ سان ٻيو ڪو ڪم ڪندي به، ڏيان ۾ آيل مورب پنهنجي من مان نه هٽي ته پوءِ سمجهڻ گهرجي ته ڏيان برابر پڪو ٿيو ۽ سڌي پراپي ٿي. جڏهن اهو ڏيان پڪو ٿي وڃي ته پڙهائين يوگيءَ کي گهرجي ته هو پگوان جي اسٽڪاڪه-مالا ۽ يگيو پويست ڌاري (چڙيو جهنڪي پيل هجي) شلم سروب جو چنن ڪري، پوءِ ضرور نه آهي شڪر، چڪر، گدا، شارڪ وغيره وارو هجي. جڏهن اها ڌارڻا

* چتر پيم موٽيءَ جي ڏيان ۾ لمبروار شڪر، چڪر، گدا ۽ پدم جي پاوا ڪرڻ گهرجي ۽ اشت پنج (الن پاهن) روم جو ڏيان ڪرڻ وقت چهن منن ۾ نه شارڪ وغيره چهن هٿيارن جي پاوا ڪرڻ گهرجي ۽ باقي ٻچل ٻن هٿن ۾ ورد ۽ اڀر، مدر ۽ جو ڏيان ڪرڻ گهرجي.

جي نالي سان سڏجي ٿي. هي 'ڪيترگي' نالي واري شڪتي "اُٻرا" جي نالي سان سڏجي ٿي. اها ڪيترگي شڪتي اوديا شڪتيءَ سان آروڙ (ڊيڪيل) رهي ٿي ۽ اها سنسار جا سڀئي قسمن جا ڪشت ڀوڳي ٿي. هي راجا! اوديا شڪتيءَ سان ڊيڪيل ڇڻڻا ڪري ٿي ڪيترگي شڪتي سڀني ساهوارن ۾ گهٽ ۽ وڌ انداز ۾ ڏسڻ ۾ اچي رهي آهي. اها سڀني کان گهٽ وزن ۾ چڙ پدارتن ۾ موجود آهي، ان کان وڌيڪ وزن ۽ ٻوٽن استاورن (هڪ هنڌ بيل) جيون ۾، انهن استاورن کان وڌيڪ وزن ۾ وڏي زمين تي چرلڏڻ سولڏڻ جيئون جهڙوڪ نالنگن بلائن وغيره ۽ ان کان وڌيڪ ٻڪرين ۾ موجود آهي، ۽ ٻڪرين کان وڌيڪ جانورن ۾ آهي، ۽ پسن ۽ جانورن کان وڌيڪ ماڻهن ۾ آهي. سڀني ساهوارن جي مدنظر کان منشي (ماڻهو) ڀڳوان جي ان (ڪيترگي) شڪتيءَ سان ٻريايو آهي. ماڻهن کان وڌيڪ ديوتائن ۾ اها شڪتي آهي، ديوتائن کان وڌيڪ اندر، اندر کان وڌيڪ ٻرجاڻي ۽ ٻرجاڻي کان وڌيڪ هر ٿي. - ڪرپ ۾ ان شڪتيءَ جو ڀرڪاش آهي.

هي راجا! هي سهو روپ ان پرميشور جو ئي شرار آهن، ڇاڪاڻ ته انهن ۾ ان شڪتيءَ جو ئي ڀرڪاش آهي. اهرم جو ٻيو اهورم (نراڪار) آهي وشٽو، جنهنجو اوڳي ٻرش ڌيان ڪندا آهن ۽ گهاٽي ٻرش ان کي "سٺ" جي نالي سان ڀڪاريندا آهن.

هي راجا! جنهن ۾ اهي سڀ شڪتيون موجود آهن اهو ڀڳوان جو وشو روپ عجيب ٻيو روپ آهي. ڀڳوان جو اهو روپ پنهنجي ليلا سان سروشڪتيميه اليڪ روپن ۾ ڀڳوان ويهڪ ٿي ڏسڻ ۾ اچي ٿو. ۽ ڀڳوان جي جيڪا ويهڪ چيشٽا (ڪارڊ) آهي اها سنسار جي اهڪار لاءِ ٿئي ٿي، ڪرمن جي ڦندي کان اها نڀاري آهي. اها ڪرم مان پيدا ٿيل نه آهي. هي راجا! اوڳيءَ کي ان وشو روپ ڀڳوان جي سرو ويهڪ روپ جو چشن ڪرڻ گهرجي. اوڳيءَ کي ان جو ڌيان آهر مڏيءَ لاءِ تمام ضروري آهي. جهڙيءَ طرح اڪي پنهنجن جوالائن سان سڪل گاهه جي ڀار کي جلائي ڇڏي ٿي. اهڙيءَ طرح ڀڳوان وشٽو اوڳين جا مالسڪ ڀاپ ناش ڪري ٿو ڇڏي. الهيءَ ڪري اوڳيءَ کي گهرجي ته ان سرو شڪتيمان وشٽوءَ جو ڌيان ڪري، اها آهي مڏ ڌارڻا.

هي راجا! ڀڳوان وشٽو ئي اوڳين جي من جو شپ - آشره، (شپ آڌار) آهي. ان ۾ من لڳائڻ سان من ٽانگيڪو ٿئي ٿو ۽ پٽڪي ٿئي. من ڏاڍو چنچل آهي. ان کي فقط وشٽوءَ جي ڌيان سان ئي استر ڪري سگهجي ٿو. ٻيا جدا جدا ديوتائون ڪرم جو ٿيون آهن. اهي سڀ ڌيان لاءِ ڪارائتا نه آهن. فقط وشٽوءَ ۾ ئي ڌيان

ائين ڪرڻ سان امام چنيل اندرونن ان جي قبضي ۾ اچي وڃن ٿيون. اندرونن کي
وس ۾ ڪرڻ کان سواءِ ڪوبه بهوئي هوندي ناهي. ساڌا ڪري لڏو سگهي. اهڙيءَ طرح
پراڻا پراڻا سان واپار ۽ پراڻا پراڻا سان اندرونن کي وس ڪري ڇڏ (من) کي هڪجي شپ
آڏار ۾ لڳائي. مثلاً هڪڙي ڪنهن آڏار تي من ڪي آڏار ۾ واپار ڪري هڪ هنڌ
اسٽر ڪرڻ گهرجي.

ڪالڊ ڪم ڇڏو. ”هي وڏي ڀاڱي وارا ڪنهن ئي آڏار رکڻ سان ڇڏ (من) ها
سموروڻ دوش ٿاس ٿي وڃن ٿا اهو ڇڏ هو شپ آڏار گهڙو آهي؟
ڪهڙوڻ ڇڏو. ”بهره جا ٻه قسم آهن هڪ موريت (ساڪار) ٻيو اموريت
(لواڪار) يا آڏو ۽ يورپ سان سياحت ۾ نڀڪارن جو آهي. هي راجا هن ڇڪي
۾ بهر ڪم ۽ اڀالڻ ڪنن سان ٿن ڪنن جون پاڻيائون آهن. بهر ڪم ڪرڻ پاڻي
بي بهر پاڻي ۽ ٿن اڀالڻ ڪا پاڻي ٿلن سان سڌيون وڃن ٿيون. اهڙيءَ طرح
اهي ٿوڙ (ٿن ڪنن جون) پاڻيائون آهن. سندن وغيره مني بهر پاڻي وارا آهن
۽ ديوتا ڪن واري اسٽارو. جنم (ڇو ۽ آڇر) جيون ٿلن سڀ ساهوارا ڪم پاڻي
وارا آهن. اهڙيءَ طرح (سورپ هي وشو ۾) روڏ ۽ (سورپ هي واري ۾) اڌڪار
واري هوندي. ڪرپ وغيره ۾ بهر ڪم واري اڀالڻ ڪا پاڻي آهي.

هي راجا! جيستائين ڪم ڪن ٿا ٿن نڀڪارن مان ڪنهن کي بهر ۽ هڪ ڪم هي
پنجا (معداتي) معلوم ٿئي ٿي. بهر ڪنن اٽڪي چٽي ٿي، ڪنهن ۾ سموروڻ ٻڌو پاڻي
ڪنن ٿي وڃن ٿا، ڪنهن ٿي واري واري ڪري ٿي سگهي. هو سور (پاڻ ڪنن
پاڻي) انبو ڪرڻ ٻوڏ آهي. اهو پراڻا وشتو ۽ وشتو جو آڏو (ڪنن ڪنن سواءِ)
ٿلي وارو ٻوڏ روڏ آهي. اهو هڪجي وشو روڏ ڪنن ٿوڙ آهي. ڪنن ڪنن آهي.
ٻوڏ. اڀاس ڪنڊڙ ٻوڏ شروعات ۾ ان روڏ جو چٽن (ڏهان) ٿا ڪري سگهن،
انهيءَ ڪري هڪجي شري هريءَ جي وشو روڏ اسٽار روڏ جو چٽن ڪرڻ
گهرجي. هوندي. ڪرپ (وراث روڏ) ٻوڏن واسٽارو، ٻوڏي، مري (وايو ديوتا)،
وسر، رڌو، سور، ٿوڙ، ڪر، ڪنڊو، ڪن ۽ ديوتا وغيره سڀ ديوتا ڪنن
جو ٿوڙن ۽ منهن، ٻوڏ، ٻوڏ، سمنڊ، ٿوڙن، وڏ، سڀ پراڻي (ساهوارا) اهڙيءَ
طرح ٻوڏن کان واري وشو ٿلن (پنج ٿلن ٿوڙن) ان جا ڪارڻ اهڙيءَ طرح چٽن،
اڇيٽن، هڪ ٻن يا ڪنهن ٻين وارا ساهوارا پراڻي ۽ اڀاس ٻين وارا ڇوڙ (اهي سڀ
ٻوڏن هريءَ جا پاڻي ٿوڙا ڪم موريت روڏ آهن. هيءَ ڇوڙ ڇڪي (جنهن ۾
ڇو ۽ آڇر ڇوڙ آهن) ٻوڏن سورپ ٻوڏن ٻوڏن وشتو جو روڏ آهي. ان جو ٻوڏ نالو
”وشو“ آهي. ان وشو ۾ وشتو جي شڪلي موجود آهي. وشتو شڪلي ”ٻوڏ“

آهي، آتما غرن کان پاڪل نباري آهي، هنن جيون ڪيترن هزارن جنمن تائين سنار جي سکر پوکين ۾ پوکي ڪري، ان جي فقط واسا روپي ڏوڙ (ڌڙ) سان ڏيڪيل رهي ٿو، ان ڪري فقط موه ۾ ڦاٿل رهي ٿو. جنهن وقت گبان روپي گوم پاڻيءَ سان ان جي اها ڏوڙ ڌڙ ڏوڻي صاف ڪجي ٿي تڏهن هن سنار، ٻت (رستي) تي هلندڙ پٽڪ (مسافر) جو موه روپي لڪ ڏور ٿي وڃي ٿو. موه روپي لڪ جي شائبه لٽ کان پوءِ هي پوڻ ٿاڙو ٿاڙو ٿي وڃي ٿو، ان کي ترصاف ملي ٿي، اهڙيءَ طرح ٻيهر لرواڻ (موڪش) ٻڌ کي پرايڻ ڪري ٿو. هيءَ گيان مه، ٿرمل آتما لرواڻ، سروب نه آهي، دک وغيره اڳيان ها ڏورم آهن آهي پوکڻيءَ ها آهن، آتما ها ڪونه آهن.

هي راجا! جهڙيءَ طرح ڊيگڙي ۾ پيل پاڻيءَ جو باءِ سان سڃوڻ نه ٿو ٿئي، باهه کان پاڻي الڳ آهي، ان هوندي به ڊيگڙي جي سنگ ۾ اچي گوم ٿئي ٿو ۽ ان ۾ اوبار اچي ٿو ۽ ٽپڪي ٿو، اهڙيءَ طرح پوکڻيءَ جي سنگ ۾ اچي آتما اهنگار وغيره، کان دوش ٿئي ٿو ۽ پوکڻيءَ جون خاصيتون ان ۾ به اچن ٿيون، پر حقيقت ۾ هو آتما ان کان به طرح الڳ آهي، اهڙيءَ طرح مون توکي اودا جو ٻج ٻڌايو. ان اودا مان ڪلش پرايڻ ٿي ٿا. انهن ڪلشن کي ناس ڪندڙ يوڪ کان سواءِ ٻيو ڪوبه آهڻ ڪونه آهي. ڪالڊڪيه چيو، هي مهان يوڪي ڪشمڊوج! تون جنڪ جي ڪل ۾ يوڪ، شاسترون جو ڄاڻو آهين، انهيءَ ڪري مڙهائي ڪري مون کي ان يوڪ جو وڙڻ ڪري چڱيءَ طرح ٻڌاءِ :-

ڪشمڊوج چيو، هي ڪالڊڪيه! يوڪ دواوان ٻوهر ۾ ٿي ٿي رهي مٺي پنهنجي سڄي سروب کي سڃاڻي ٿا ۽ وري ان سروب کان ڪون نه ٿا. مان ان يوڪ جو وڙڻ ڪريان ٿو، تون ٻڌ.

منهيه جي ٻڌڻ ۽ موڪش جو ڪارڻ فقط من ٿي نه آهي، وشين جو سنگ ڪرڻ سان هو ٻڌڻ ۾ ٿاڻائي ٿو ۽ وشين کان پري رهڻ سان هو موڪش حاصل ڪرائي ٿو. ٻڌڻ جي معنيٰ آهي ٿاڻڻ ۽ موڪش جي معنيٰ آهي چڙڪارو. ان ڪري سڄي منيءَ (منجي) کي گهرجي ته من کي وشين کان پري رکي ۽ موڪش پرايڻ ڪرڻ لاءِ ٻوهر-سروب پرماتما جو چئن ڪري. جيئن چئمق پنهنجيءَ طاقت سان لوهه کي پاڻ ڏانهن ڇڪي پاڻ سان ملائي ٿو تنهن پرماتما ٻوهر جي چئن ڪندڙ منيءَ کي پاڻ ۾ ملائي ٿو.

من جي هڪ خاص روئي آهي جا ٻيهر (الدرين کي ڇڻڻ) ۽ ٻيهر ٿي مدار رکي ٿي، ان من جي روپيءَ جو ٻوهر سان جڏهن ميلاپ ٿئي ٿو ته ان کي يوڪ

اوي. هن راج جي چاهه مون کي فقط اڳين جدمن جي ڪرمن جي ڪري فقط سک پوکڻ لاء. پر مون کي هاڻي سک پوکڻ جي اڃا نه آهي. ان ڪري مون کي راج نه ڏهوجي. ”اگر ڪتري راج ڪهري نه ولندا آهن، راج جي بيڪ نه پندا آهن. راج جي پاڇا (بيڪ) اهو امر ڪترين جو فرض نه آهي، اها مهاڻائن جي راء آهي. اهوئي سبب آهي جو مون توکان راج نه گهريو، هاڻ مان ان اوديا پر پوڻ نه ٿو چاهيان. منهنجي خيال پر ايماني ماڻهو جنکي ڌن دولت جو لشرو هوندو آهي ۽ جيڪي دنيا جي مایا ۾ ڦاٿل هوندا آهن اهي ئي راج جي اڳاٽا پڻ ڪندا آهن، مون جهڙا ماڻهو راج جي اڃا نه ٿا ڪن.

شري پراشچي ۽ چيو ته، ٽڙهن راجا ڪيشيڌوج خوش ٿي ڪالڊڪي، جنڪ جا شڪرانا مڃيا ۽ کيس ڏنيراد ڏنائين ۽ خوش ٿي چيائين، منهنجا وڃن ٻڌي. مان اوديا دواران مريو ڪي ٻار ڪرڻ لاء راج ڪري رهيو آهيان ۽ بگين جو اسيان ڪري رهيو آهيان ۽ ڪيترائي ڏيوي سک پوکي، انهن جي سک پوکڻ جي دواران پنهنجن اڳين ٻچن کي ناس ڪري رهيو آهيان. هي ڪالڊڪي! اها وڏي پاڳ جي ڳالهه آهي جو پنهنجو من وويڪ سان ڀريل آهي، هاڻ توهان اوديا بابت سمجهائي ٻڌو. هي اوديا سنسار وري وڻ جو ٻج آهي، هيءَ ان قسم جو آهي، اٽالما ۾ آرم ٻڌي يعني جيڪا وسڻ پنهنجي نه آهي، ان کي پنهنجو سمجهو. هيءَ بيسمجهو، چيو هن ناشولت شري ڪي، جو پنجن نئون جو پتلو آهي، پنهنجو ڪري سمجهي ٿو. واستو پر هيءَ شرار به پنهنجو نه آهي. جڏهن اٽالما آڪاش، وايو (هوا) اڳن، چل ۽ پرتويءَ کان هر طرح سان الڳ آهي، ٽڙهن اهو عقلمند انسان آهي جو هن شرار کي اٽالما سمجهندو؟ اٽالما ديه (شرار) کان نيازي آهي، فقط ٿوري وقت لاء هن ديه، پر اڇي لواس ڪيو اٿس، جيئن پکي پيري ۾ ويهندو آهي، ان ڪري هن شرار کي اٽالما سمجهڻ سڀاڻي جو ڪم نه آهي. ان ڪري هيءَ شرار اٽالما آهي ان ڪري ان مان پيدا ٿيل پت ٻوٽا به پنهنجا نه آهن، سڀاڻو انسان انهنکي پنهنجو نه سمجهندو. انسان شرار جي پوک لاء، شرار کي سک ڏيڻ لاء، سڀ ڪم ڪري ٿو پر جيئن ته هيءَ شرار پاڻ کان (اٽالما کان) الڳ آهي ته اهي سڀ ڪم فقط پنجن ۾ ڪارڻ پنجن ٿا. جهڙيءَ طرح مٽيءَ جي گهر کي پاڻي ۽ مٽيءَ سان لپندا آهن، جا ڪارڻ پنجن ٿا. جهڙيءَ طرح هي شرار، مٽيءَ (مٽيءَ مان پيدا ٿيل ان) ۽ چل جي ٺاهيندا آهن. اهڙيءَ طرح هي شرار، مٽيءَ (مٽيءَ مان پيدا ٿيل ان) پنجن نئن يعني سهايتا سان قائم رهي ٿو. جيڪڏهن هيءَ پنجن پورن (پنجن نئن يعني پرتوي، چل، نيچ، وايو ۽ آڪاش) مان ٺهيل بدن انهن پنجن پرتون مان ٺهيل پدارثن (کاڌن) مان پلجي ٿو ۽ نه ان ۾ آتما جو ڪوبه واسطو ڪونه

راج. سنگھاس ڪيئن ڪهڙندا؟ اهو ٿيڪ آهي ته اوهين فقط سوارٿ (پنهجي مطلب) سڌ ڪرڻ لاءِ صلاح ڏيڻ وارا آهيو نه پمارت (سڄي وسڙ) ڇا آهي؟ ڪهڙي آهي؟ ان ٻاري ۾ اوهان کي ڪا خاص ڄاڻ نه آهي.

شري پراشر جي چيو، ”اٿس چئي کائڻڪ ڪيڀڙوڇ وٽ آيو؟ ان کي ڇهائين؟“ ڇا تون مون کي ضرور ڪروڊڪٽا ڏيندين؟“ ٿڌهن ڪيڀڙوڇ چيو نه، ”مان اوس ڏيندس“ ان تي کائڻڪ چيو، ”اوهين اڏهائس (آما جي باري ۾) گمان ۾ ڏاڍا هوشيار آهيو، ان ڪري پمارت وڌا جي نه اوهان کي مڪمل ڄاڻ آهي. سو اوهين جيڪڏهن مون کي ڪروڊڪٽا ڏيڻ چاهيو ٿا ته جيڪو ڪم سڀني ڪلشن (دڪن) کي شانس ڪرڻ ۾ سموت هجي، اهو مون کي ٻڌايو.“

شري وڻو ٻوڙ جي ڇهين اٿس جو ڇهون اڏهائس سمايس.

ستون اڏيائ

برهم - يوگ جو نرٿي

ڪيڀڙوڇ چيو، ”ڪترين کي ته راج کان وڌيڪ ڪا به ڪجهه نه ٻڌايو نه آهي، پر مون تون کان راج جو ڪو نه ڪهڙو؟“

کائڻڪ چيو، ”هي ڪيڀڙوڇ! جنهن سبب ڪري مون تنهنجو راج نه ڪهڙو اهو ٻڌ. هن راج جي ڇاهه، ته مؤڙڪن کي ٿيندي آهي. ڪترين جو ڏرم ته ڇا ٻرجا جي پالنا ڪرڻ ٿي آهي؟ ٻرجا جي رکڻا ڪرڻ ٿي منهنجو فرض آهي. پر هندن جو اهو نه فرض آهي ته جيڪي ماڻهو رعيت کي ستائين ٿا ۽ ملڪ ۾ اڻاڻتي ٿهلائين ٿا، انهن کي ٿاس ڪرڻ. راج هي وروڏين کي ماڻو ڪترين جو ڪم آهي. مان ڪمزور ٿي ويس ٿڌهن لو مون کان راج ڪسي ورتو، هاڻي مون ئي راج جي جوابداري نه آهي. هاڻي جيڪڏهن مان پوڄا جي پالنا نه ڪري سگهيس ته مون ئي ڪو نه دوش نه ايندو، پر جيڪڏهن مان لوڪان راج وٺي پوريءَ طرح پنهنجو فرض نه پاليان ته بيهڪ مان پاپ جو پاڻي ٿيندس. راجا جي معنيٰ آهي ٻرجا کي خوش رکڻ. جيڪڏهن هو ان فرض تان ڪري ٿو ته هنکي راج جون واڳون ڇڏڻ گهرجن ۽ ارخود ٻئي کي ڏيڻ گهرجن. اتي ڳالهه نه اهو (ستو ڪم) نه اودا آهي، هوندي نه لير جي برخلاف ان کي ٿيڻ ڪرڻ ٿي اهو پنڌن جو ڪارڻ بڻجو

شري پراشرجي چيو ته - تڏهن ڪالڊڪيه جنگ پنهنجي دشمن جي لڙديڪ
اچي چيو - ”توڪي جيڪي به ڪچ پڇڙو هجي سو بيشڪ پڇ - مان ان جو نيڪ
نيڪ جواب ڏيندس.“

هي مٿي! تڏهن ڪيشيڊوج ڪانه جي مارڻ جي سڃي گهٽيا ورتلن ڪري
کيس ٻڌائي ۽ ان لاء پرائشچيت باهت پڇائين، ڪالڊڪيه به سڃي پرائشچيت جو وڌان-
جيڪي شاستر موجب نيڪ هو - سو ان کي چڱي طرح وڌي پوروڪ ٻڌايو. ان
پرائشچيت جي وڌي چڱيءَ طرح سمجهي مهاڻا ڪالڊڪيه کان آگيا وئي،
ان کان موڪلائي هو يگيه پومسيءَ ۾ آيو ۽ هن وڌي سان سمپورڻ ڪور
سماپت ڪيو.

پنهنجي وقت تي جڏهن اهو يگيه سماپت ٿيو، تڏهن اوڀر ڪري (يگيه
جي انت ۾ سنان ڪري)، سڦل ٿي ڪيشيڊوج سوچڻ لڳو، ”مون سڃي رتوجن
پراهمن جو پوجن ڪيو، سڃي سياستن جي عزت ڪير، گهرجائن جا چڪن ڪي
سندن لڇا موجب دان ڏئي، لوڪاچار موجب جيڪي به ڪرڻو هو اهو سڀ مون
ڪيو، مون سڀ ڪچ به ڪيو پر الاڻي جو منهنجي من ۾ شالتي ڪولي. ڇڻ
نه اڃان به مون کي ڪچ ڪرڻو آهي جو مون نه ڪيو آهي.“

اهڙي طرح سوچيندي سرچيندي راجا کي هيءَ ڳالهه من تي آئي ته اڃان
تائين مون ڪالڊڪيه کي گروڊڪشٽا نه ڏني آهي.

هي مٿي! تڏهن هو رت تي چڙهي وري هڪ ڀيرو ان گهاٽي ٻن ۾ وڌو-
جتي ڪالڊڪيه رهندو هو. ڪالڊڪيه وري به ڏٺو ته هو هٿيار کڻي تيار ٿي آيو آهي،
ان ڪري ڪالڊڪيه به ان کي مارڻ لاء تيار ٿيو. تڏهن راجا ڪيشيڊوج چيو،
ڪالڊڪيه! تون ڪرڻ نه ڪر، مان توکي ڪو نقصان پهچائڻ ڪونه آيو آهيان بلڪه
توڪي گروڊڪشٽا ڏيڻ آيو آهيان. ائين سمجهه، مون پنهنجي ابدش موجب پنهنجو
يگيه چڱيءَ طرح سماپت ڪري ڇڏيو آهي، هاڻ مان توکي گروڊڪشٽا ڏيڻ چاهيان
ٿو، جيڪي وڻيئي سو بيشڪ مون کان گهري وٺ.

شري پراشرجي چيو، تڏهن وري به ڪالڊڪيه پنهنجن وزيرن سان صلاح ڪئي،
”هيءَ مون کي گروڊڪشٽا ڏيڻ چاهي ٿو مان هن کان ڇا گهران؟“
وزيرن چيو ته، ”اوهين هن کان سڄو راج گهرو. سڀاڻي ماڻهو جو ڪر آهي
ته وقت جو فائدو وٺي، عقل وارا راجائون پنهنجي لشڪر کي ٽڪليف ڏيڻ کان سواءِ
راج تي گهرندا آهن.“
تڏهن مهاودوان ڪالڊڪيه کي چيو، ”مون جهڙا ماڻهو ڪڇ ڏهن وارو

نڪر نه آهي، ڇاڪاڻ ته مهاڳهه جو ڦل نه مولڪي ملي. ويندو ۽ جيڪڏهن منهنجي
پڇڻ تي هو جيڪو به پرائيڇڻ مولڪي ٻڌائيندو ته اهو مان ضرور ڪندس ان جي
ڪرڻ ڪري منهنجو پگهه ڪنهن به وڌيڪن کانسواءِ پورو ٿي ويندو ۽ پگهه جو ڦل
مولڪي ضرور ملندو. ٻنهي حالتن ۾ مولڪي ڦاٿو آهي.

شري پراشرجي ۽ چيو ته - اٿن چئي راجا ڪيڏيڏوڪ ڪرڻ ۾ مرگ هي ڪل
(ڪاري هروڙ جي ڪل) پاڻي رت تي چڙهي ان ۾ ڀريو جتي مهان وڌو ان
کان ڪم وٺندو هو. کائڻ ڪم ڪرڻ ۾ به هڪجهڙي شروعات ڪئي اهو وڌو ٿو تڏهن ٽن
ٽي ڏوڪ ڇاڙهي، غصي ۾ اُڪيون ڳاڙهيون ڪري چوڻ لڳو: ”اڙي! ڇا اٿن
ڪاري هروڙ جي ڪل پاڻي اسان کي ماريندي؟ ڇا اٿن اٿن ٿو سمجهن ته ڪاري
هروڙ جي ڪل تي اسانجي کير جو ڌڪ نه لڳندو؟ اڙي مورڪ ڇا ڪاٺ هڻڻ جي
پٺن تي اسان جا ٿو نه لڳن. هن جي پٺن تي ٿو ۽ مون ڪهڙي دغعا ٿيڻ جا
لشان لڳايا. انهنجو شڪار ڪيو. هاڻ مان توکي نه ڇڏيندس، ضرور ماريندس.
تون هاڻ منهنجي هٿان جبرو ٻڌي نه سگهيندين. اڙي مورڪ! مون منهنجو راج
ڪهيندڙ دشمن آهن، ان ڪري توکي مارڻ ضروري آهي.“

ڪيڏيڏوڪ چيو - ”هي کائڻ ڪم! مان توکان هڪ شڪا پڇڻ آيو آهيان،
اوهان کي مارڻ لاءِ مان نه آيو آهيان، ان کي - سڄي پسا ڪروڙ کي ڇڏيو ٿو يا
پاڻ مون تي هلايو.“

شري پراشرجي چيو ته - اهو ٻڌي کائڻ ڪم پنهجي پروهس ۽ وزارت سان
اُڪلائي ۽ صلاح مصلحت ڪئي، وڙيون چيو - ته دشمن پنهجي هٿ آهي ان کي
هڪدم مارڻ گهرجي. ان جي مارڻ تي سڄي ملڪ جو راج اسان جي هٿ ۾
اچي ويندو.“

کائڻ ڪم چيو ته - اهو بيٺڪ ليڪ آهي. هن کي مارڻ کان پوءِ سڄو راج
منهنجي هٿ ۾ اچي ويندو، پر اڻوڪو ڀر هن جي جسم ٿيندي. بيٺڪ وڃي هڪ
ٿيندي ۽ منهنجي هار ٿيندي. پر جيڪڏهن هڪ ٻي ماريندس ته ٻارو ڪڪ ۽
بيٺڪ وڃي منهنجي ٿيندي ۽ هڪ ٻي ٻيڙي جو وڃي ملندو ٻيڙي جي راج کان
ٻيڙي جي وڃي گهڻو گهڻو وڌيڪ آهي. اخلاقي ڪاميابي ڏنڊي ڪاميابي کان
گهڻو وڌيڪ آهي. ٻيڙي جي وڃي اهو آهي. هن ٻيڙي جي وڃي ٿوڙي
وقت لاءِ آهي. ان ڪري مان هڪ ٻي ماريندس هي ۽ جيڪي نه ڪڍ ڇڏيندو. اهو
ڪيس ٻڌائي ڇڏيندس.“

شري پراشوجيءَ چيو. تمام گھڻو آڳاٽي زماني ۾ جهڙيءَ طرح شري ڪيشڌوج مهاتما ڪانڊڪيه جنڪ کي يوڪ جو ورڻن ڪيو هو. اهو مان توکي ٻڌايان ٿو. شري مٿڙي چيو. هي ٻڙهن! اهو ڪانڊڪيه ۽ وڏو لن ڪيشڌوج ڪير هئا ۽

انهن جي يوڪ جي وشيه تي ڳالهه ٻولھ ڪهڙي سبب ٿي هئي؟ شري پراشوجيءَ چيو ته. آڳاٽي زماني ۾ ٽرمڌوج نالي هڪ راجا ٿي گذريو آهي. ان کي امتڌوج ۽ ڪرمڌوج نالي ٻه پٽ هئا. انهن ٻنهي مان ڪرندوج هميشه اڌ ياتر شاسترون جي اڀياس ۾ مشغول رهندو هو. ڪرندوج جو پٽ ڪيشڌوج نالي سان مشهور هو ۽ امتڌوج جو پٽ ڪانڊڪيه جنڪ ٿيو. ان وقت ڪرم - مارگ ۾ ڪانڊڪيه جو لالو سڄي، دلپا ۾ مشهور ٿيو ۽ ڪرم مارگ ۾ ٿاڏو هوشيار هو ۽ ڪيشڌوج وري اڌ ياتر وڌيا ۾ ماهر هو. انهن ٻنهي جي هڪ ٻئي ۾ چڻ نه شرط لڳل هئي نه هو ٻئي هڪ ٻئي کي هارائڻ جي ڪوشش ڪندا. وقت گذرندي ڪيشڌوج ڪانڊڪيه کي راج ڪڍي ڪان لاهي ڦٽو ڪيو. راج ڪسڄي وڃڻ کانپوءِ ڪانڊڪيه پنهنجي پروهت ۽ وزيرن سان گڏ ٿورو سامان کڻي گهاٽي ٻن ۾ هليو ويو. ڪيشڌوج ڪيائي هو، تڏهن به، اُڏيا دواران (ڪرم دواران) مڙيو ڪان پار پوڻ لاءِ ڪيان درستي رکندي، هن اٽيڪ يگيه ڪيا. هڪ ڏينهن جي ڳالهه آهي ته جڏهن ڪيشڌوج راجا يگيه، لشان ۾ مشغول هو ته ان جي گانءَ جا يگيه لاءِ ڪير ڏيندي هئي ۽ جنهن کي ”ٽرم ڌينوءَ“ جي نالي سان سڏيو ويندو هو. ان کي هڪ گهاٽي ٻيلي ۾ شينهن ماري ڇڏيو. راجا جڏهن اهو ٻڌو تڏهن يگيه ڪرائيندڙن - برهمڻن کان پڇيو ته ”ان لاءِ مون کي ڪهڙو پرائشچ ڪرڻ گهرجي؟“ برهمڻ چيو ته ”اسان کي ان باري ۾ ڪابه ڄاڻ نه آهي، اوهين ڪشيو، کان پڇيو.“ جڏهن راجا ڪشيو ۽ ڪان اها ڳالهه پڇي ته ان به ساڳيو جواب ڏنو ته ”هي راجا! مان ان باري ۾ ڪجهه به ڄاڻان اوهين پرڳوءَ جي پٽ شڪ کان پڇيو، انهن کي ان جي ضرور ڄاڻ هوندي.“ جڏهن شڪ وٽ وڃي راجا ان کان پڇيو ته ان جيڪي جواب ان کي ڏنو اهو ٻڌو ۽

”هن وقت هن پوئمنڊل ۾ (سڄي پڙ ٿويءَ ۾) نه ڪشيو ڄاڻي ٿو، نه مان ڄاڻان ٿو ۽ نه ڪنهن ٻئي کي خبر آهي، فقط هڪ ماڻهو آهي جنهن کي انهي پوري ڄاڻ آهي. اهو آهي پنهنجو دشمن ڪانڊڪيه جنهن کي ٿو چئبو آهي ۽ تخت تان لاهي ڦٽو ڪيو آهي.“

اهو ٻڌي ڪيشڌوج چيو ته. هيءُ رشي شڪ! مان پنهنجي دشمن ڪانڊڪيه اهو ٻڌي جيڪڏهن ان مون کي ماري به ڇڏيو تڏهن به ڪان ئي اها ڳالهه پڇڻ وڃان ٿو. جيڪڏهن ان مون کي ماري به ڇڏيو تڏهن به

تمام ڪهڙو آڳاٽي زماني ۾ کانڊڪم نالي جيڪ ڪيشڊوڇ کان ”واسڊو“ لفظ جي معنيٰ پڇي هئي. ڪيشڊوڇ لڏهن ان کي هٿن طرح ”واسڊو“ لفظ جي واپڪان ڪري ٻڌائي هئي. پڙو سڀني پراڻين ۾ واپڪ آهي ۽ سمورڻ پراڻي پڻ ان ۾ رهن ٿا ۽ هولي سنسار جو وڃندڙ ۽ وڪشڪ آهي، انڪري هُو واسڊو جي نالي سان سڏيو وڃي ٿو. پراوڻ! آڪاش! جي وچ ۾ ڪو ڪم موجود آهي. اهو سڀ ان ۾ واپڪ آهي. هُو سڀني ڪلنن ۾ ڪنن جو سڙو پ آهي. هن پنهنجي ماما شڪتيءَ جي ڌري مان ئي سمورڻ پراڻين کي واپڪ ڪري ڇڏيو آهي ۽ هُو پنهنجي اڃا سان مهان شرڀ ڌارڻ ڪري سڄي سنسار جو ڪلياڻ ڪري ٿو. اهو ايشور ٿي (هڪ ويڪتي) روپ ۾ موجود آهي. ڪيڏانهن ٺهاري اڏانهن اڃو ٿي ٺاهو آهي. هولي ويڪم ۽ اوڻڪم جو سوامي، سڀ جو ساکي ۽ ڄاڻي ڄاڻهار ۽ سرو شڪتيمان آهي. ان شرڀ شڪتيمان جو نالو ”پرميشور“ آهي. ڪنهنجي معرفت اهو اردوش، وشد، اومل ۽ آڻڪ روپ پرماتما ڏنو وڃي ٿو. اڃو نالو ڪيان (پراوڊا) آهي؟ جو ان هي ايترو آهي. اهوئي ڪيان (پراوڊا) آهي.

شري وشڻو پراڻ جي ڇهين انگ جو پنهنجون اڌ ٻاءُ سڀايت

ڇهون اڌ ٻاءُ

ڪيشڊوڇ ۽ کانڊڪم جي ڪٿا

شري پراشوريءَ چيو: ”ان پيشور ۾ پرماتما جو روشن سواڌ ٻاءُ (واڻ شاسترن جي ٻڙهي) ۽ ستر (سنجر) دواڻن پراپت ٿئي ٿو. سواڌ ٻاءُ ۽ ستر پهرن پراپتيءَ جو ڪارڻ هئڻ ڪري، ان کي پهر جي نالي سان پڪاريو ويو آهي. سواڌ ٻاءُ، ان پوک ٿي مدار رکي ٿو ۽ پوک سواڌ ٻاءُ ئي آڏو رکي ٿو، انهيءَ ڪري پنهجي جو آڏو وٺڻ ڪهڙو. اهڙيءَ طرح سواڌ ٻاءُ ۽ پوک جي ٻن سان پرماتما پوکا شڪ ٿئي ٿو. پراڪشيت جو مطلب آهي، ڪيان جو وشه بڻجي ٿو يعني پرماتما جي ڄاڻ پوي ٿي. پهرن سڙو پرماتما کي هن ماس هي ٺهيل آڪس سان ڏسي ٿو سگهجي، ان کي ڏسي ٿو سواڌ ٻاءُ ۽ پوک ٿي ۽ اڪيون آهن.“

شري مشترين چيو: ”هي پوکيان! جنهنڪي ڄاڻڻ ٿي ٿو مان سڀني جو آڏو پرميشور کي ڏسي سگهان، ان پوک کي مان سمجهڻ چاهيان ٿو، ان جو ورڻن ڪريان ٿو.“

(شاسترن جي ڳيان ۾) هوشيار ٿي ٿو تڏهن وويڪ مان حاصل ٿيل ڳيان دواران
 ٻار ٻاهر ڪڍي پراڻت ڪري ٿو. اُٿرو ويد ۾ هڪ هنڌ لکيل آهي ته - ”وديا ٻن قسمن
 جي آهي. هڪ ”پرا“ ۽ ٻي ”اپرا“ پرا مان اڪثر ٻاهر جي پراڻتي ٿئي ٿي ۽ اپرا
 وديا ويدن جو روپ آهي. ٻاهر ڇا آهي؟ ٻاهر اويڪت (سوڪرم ڏسڻ ۾ نه ايندڙ)
 آچر، اچنتيه (جنهن باري ۾ ويچار ڪري نٿو سگهجي)، اڄ (جنهنجو جنم نٿو ٿئي)،
 اويو، (اوانشي)، اروپ (جنهنجي ڪا به شڪل نه آهي)، وياپڪ، نتيه (هميشه قائم)،
 جيون جو آدي ڪارڻ پراڻ ڪنهن به ڪارڻ کانسواءِ ۽ جنهن مان هيءَ سمپورڻ
 جڳت پرگهت ٿيو آهي ۽ جنهنڪي ڳياني پُرش ڳيان جي اکين سان ڏسڻ ٿا. اهو ئي
 ٻاهر آهي، جيڪي ماڻهو موڪش چاهين ٿا انهنڪي ان ٻاهر جو ئي ڌيان ڪرڻ
 گهرجي. ۽ اهو ئي پڳوان وشڻو جو اُتي سرگرم ٻرم پڌ آهي. پرماتما جي ان سروب
 کي ”پڳوت“ شيد سان پڪارجي ٿو ۽ ”پڳوت“ شيد ئي ان آديءَ ۽ اوانشي
 سروب جي معنيٰ کي ظاهر ڪري ٿو.

ان پرماتما جي نٿو جي جنهنجي دواران ڳيان ٿئي ٿو، چڻهي ٿو. پراوديا
 ان کي ئي پرا وديا جو مطلب به آهي ٻرم ڳيان ڪرم ڪالڊ جو ڳيان جنهنجو ويدن
 ۾ ورڻن ٿيل آهي. ان کان الڳ آهي ان کي چڻهي ٿو ”اپرا وديا“ ٻاهر جو جيتوڻيڪ
 لفظن سان بيان ڪري نٿو سگهجي تڏهن به آپاسنا ۽ ڌيان لاءِ هنڪي ”پڳوت“ شيد
 سان ڪٽڻ ڪيو وڃي ٿو. ان پڳوت شيد ۾ ”پ“ جا ٻه ارت آهن. پالڻ وارو ۽
 سيني جو آڌار اهڙيءَ طرح ”گ“ جا ارت آهن، ڪرم جو ڦل ڏيڻ وارو، جڳت
 جو رچيندڙ ۽ جڳت کي ناس ڪندڙ. سمپورڻ ڌن پدارت، ڌرم، يش (ناموس)،
 شري (لڪشمي)، ڳيان ۽ وٺراڳي، انهن ڇهن کي گڏي ”پڳ“ نالي سان سڏيو
 وڃي ٿو. سڀ پراڻي ان ۾ اواس ڪن ٿا ۽ هو سيني ۾ اواس ڪري ٿو. سڀ هنڌ
 حاضر ناظر آهي. ان ڪري ”و“ جي معنيٰ آهي اوانشي پرماتما. اهڙيءَ طرح اهو
 مهان ”پڳوان“ شيد ٻر ٻاهر سروب واسديو جي معنيٰ کي ٻڌائي ٿو.

ان پڳوان شيد جو ٻريوڳ مکيه طرح سان پرماتما لاءِ ٿي ڪيو وڃي ٿو. ٻو ٻين
 لاءِ به ان شيد جو ٻريوڳ ٿيندو آهي. ڇاڪاڻ ته جيڪو مهاتما سيني پراڻين جي
 آڻيتيءَ کي ۽ پورائيءَ کي انهن جي اچڻ وڃڻ کي ۽ وديا ۽ اوديا کي ڄاڻي ٿو.
 اهو ئي ”پڳوان“ چوانٺ جي لائق آهي. ”پڳوت“ شيد جون ٻيون ڪيتراون
 معنائون آهن ته: جڏهن ته ڳيان، شڪتي، اڀ، ايشوري، ويرو، ۽ ٻيج وغيره، سدگ
 (يعني سدا گڻ) ”پڳوت“ شيد جو ٻيو نالو ”واسديو“ به آهي ”واسديو“ شيد
 جوارت آهي ته جنهن ۾ سڀ جديوهن ٿا ۽ جو سيني ۾ آتم سروب سان وديمان (موجود) آهي.

ٻاهر ۾ سڙڻ، شينهن جي منهن ۾ ٻوڙ، ڳجهن کان ماس پٽڻ، هالن کان لتاڙڻ وغيره پنهنجن ٻاٻ ڪومن جي جيڪا سزا ڏيڻي ٻوڙ تي ان جو بيان ڪري ٿو سگهجي. ايترو ته سڙائون آهن جو انهن جي ڳڻپ نه ٿئي ڪري سگهجي.

هي مڻڻو! فقط ارڪ ۾ ئي دڪ آهن. اها ڳالهه ڪونهي پر سرڳ ۾ به شائي ڪونه ٿي ملي آخر اتي به پنهنجن ٻين جا ڦل ڀوڳ. ان مان به هيٺ ڪوڙ جو ٻڌ ٻڌو ٿو رهي ٿو. ارڪ يا سرڳ ڀوڳ ڪانهو، ۽ ڇو ڪي وڙي وري ڪوب ۾ اڇڙو ٻوڙ ٿو. حم وڻو ٻوڙ ٿو. وڙي به ڇمڻ وڙي به مڙو اهو سلسلو خارجي رهي ٿو. ڇمڪو ڇانو آهي اهو مردو ضرور ۽ ڇمڪو مري ٿو اهو وڙي ڇمندو به ضرور. حسناين حبالي الس حسناين ۽ السڪ حسناون ۽ آسا لوشا. مهره. مٿا ۾ ڦاٿل وهڻو ٻوڙ ٿو. جيڪڏهن ٿاڻو ڪمائي ٿو ته ان جي سلامتيءَ ۽ سنڀال هي ڇنڀا رهي ٿي. ٿاڻو ڪونه آهي تڏهن به غريبيءَ جون ٽڪلفون. ٿاڻي ڪمائي ۾ ماڻهوءَ کي ڪهترو ٽڪلفون ڏوڏيون ڏون ٿيون.

هي مڻڻو! منهن ڪي جيڪي وڻو ٻوڙ ۾ آهن آهي. دڪ، روڻي وڻ جو اڄ ٿيو ٻون، زال، پٽ، مٽو، ڏن، گهر، زمين خاندان مان ماڻهوءَ کي ڇڪو دڪ ملي ٿو اوترو سڪ. ٿو ملي. دڪ ڳهڻا آهن سڪ. ٿورو آهي. ڀڙڙا ڳهڻا آهن مشڪ ٿوري آهي. ان ڪري سسار مان سڪ هي اُميد رکڻ نه ٿو ٿوري. سسار هي ٿيس کان دڪي ٿي آخر انسان کي مڪتيءَ جي وڻ هي ڇانو هٿ ٿسي آرام ملي ٿو. ٿوريءَ ڪري منهنجي خيال ۾ ڪوب، ڄم ۽ ٻڌايي جي حالت ۾ جيڪي دڪ سڻا ٻون نه آهن کان چوٽڪارو حاصل ڪرڻ لاءِ فقط هڪ ئي دوا آهي. اها آهي ڀڳوان کي ٻاڙي ڪرڻ. جڏهن ڀڳوت هي ٻاڙي ٿئي ٿي تڏهن اٽل وڻ هڪ اڪڻ (ٺٺائي) آهي تمام گهڻي آند جي سڪ جي حاصلات. ان ڪري ڀڳوان کي ٻاڙي ڪرڻ جو جتن ڪرڻ ٿوري. هي مهمني! ڪرم ۽ ڪيان اهي ٻئي ان جي ٻاڙيءَ جا ڪارڻ ڇڏا ويا آهن.

اڳيان ٻن قسمن جو آهي. هڪ شاسترن جي اڀياس مان ملي ٿو ۽ ٻيو وڻ مان. شيد ٻهر جو گمان شاسترن مان ملي ٿو ۽ ٻيو ٻهر جو ٻوڙ وڻ مان حاصل ٿئي ٿو. اڳيان ٿوريءَ اولده جي مثل آهي. اٽڪي دور ڪرڻ لاءِ شاسترن جي اڀياس مان يا شاسترن کي ٻوڙ مان حاصل ٿيل ڪيان ڏيئي وانگر آهي. ۽ وڻ مان ٻڌا ٿيل ڪيان سڄ وانگر آهي. ان ٻاري ۾ ويڌن هي اوت جو سڄو ڪري منوءَ مارج جو ڪڏهن ڄميو آهي. اهو مون توکي ٻڌايان ٿو، تون ڏٺو ڏيئي ٻڌ. ٻهر ان قسم جو آهي. شيد ٻهر ۽ ٻيو ٻهر. جڏهن ڇڪاسو شيد ٻهر ۾

پوي ٿو، شراب جڏهن ٻڌائي جي ڪري ضعيف ٿي وڃي ٿو تڏهن ماڻهوءَ جا انگ
 عضوا شل (يلا) ٿي وڃن ٿا، هنجڙ ٿيندڙ ڇڄي پون ٿا ڳلن، منهن ۾ گهٽجڻ پئجي وڃن
 ٿا، اکين مان به آهستي آهستي روشني گهٽ ٿيندي وڃي ٿي. پري کان هو ڏسي
 نٿو سگهي، اکيون اندر پيهجي وڃن ٿيون. نڪن جي سوراخن مان وار ٻاهر نڪري
 اچن ٿا ۽ شراب ڏڪڻ لڳي ٿو. هنجون سڀ هڏيون ڏسڻ ۾ اچن، پٺيءَ جو ڪنڊو
 جهڪي وڃي ٿو ۽ هاضمو گهٽ ٿيو وڃي ۽ خوراڪ گهٽجي وڃي ٿي. ان وقت
 هنجو هلق، گهٽ ٿرڻ بند ٿي وڃي ٿو، نند به نٿي اچيس، ڪنن مان ٻڌڻ جي
 شڪتي هلي وڃي ٿي، منهن مان گگون پيون وهن. ان جون اندرون سندس
 ضابطي مان لڪري وڃن ٿيون، هو پوزس ٿيو پوي. هو جيئري ٿي ڇڻ نه مڃي
 جي برابر ٿئي ٿو. پوءِ هنجي سمور شڪتي بلڪل گهٽ ٿي وڃي ٿي. هنکي ڏاڍي
 ويس ٿئي ٿي. آخر اها نوبت اچي ٿي ته ڳالهائڻ ۾ به هنکي رت ڪ ٿئي ٿي. اهو
 ماڻهو ٻين جي مدد سان ويهي ٿو ۽ ٻين جي مدد سان اٿي ٿو. ان ڪري هو
 پنهنجي استريءَ ۽ پٽن کان به عزت نه ٿو پائي. سندس زال ۽ پٽ هن مان ڪٿا ٿي
 پون ٿا. لوڪر وغيره به هنکي ليکين ٿي ته ٿا. آخر هنجون روزاليون ڪريائون پڻ
 ناس ٿي وڃن ٿيون. پير پوڙ، ۽ پوڄن جي اڇا وڌندي رهي ٿي. ترشنا پڻ وڌي
 ٿي. هنجڙ مت مانت پڻ هن تي ڪلن ٿا. ويچارو ٻڌو ڪت تي پيو جوانيءَ جون
 ڳالهيون ياد ڪري ۽ ڏاڍو دکي ٿئي ٿو. اها ٻڌائي جي زندگي دکيه آهي. اهڙيءَ
 طرح جڏهن موت ويجهو اچيس ٿو ته انکي ڏاڍي پيڙا سهڻي پوي ٿي. آخر هو
 ايهوش ٿيو وڃي. بيهوشيءَ جي حالت ۾ جڏهن وري هنکي هوش اچيو ته هن
 ۾ سوچي ٿو ته، اڙي منهنجن پٽن پوئن جو ڪهڙو حال ٿيندو؟ اڙي هيءَ ههڙي
 سستي جڳهه، مال ملڪيت، هيرا جواهر، پٽ ۽ استري اهي سڀ مان ڇڏي
 ويندس. پوءِ انهن جي ڪير سنڀال لهندو؟ اهڙيءَ طرح هو گهڻي ممتا ۽ مالا موهر
 جي ڪري وياڪل ٿيو وڃي. ان وقت خوفناڪ بيماريون هنکي امراج جي دوائن
 وانگر ستائين ٿيون، هنجون اکيون مٿي چڙهي وڃن ٿيون ۽ هڪ پير ڦٽڪائي ٿو.
 آخر هنجو ڪلو بند ٿي وڃي ٿو. گهر گهر آواز سان ساهه ڪڍي ٿو. ان وقت جنڪي
 زبردست پيڙا ٿئي ٿي ۽ تمام ڪشت پوکي پوکي هيءَ شراب ڇڏي ٿو. مرڻ جي
 وقت اهي ۽ ٻيون ائڪ پيڙائون انسان کي پوکي پوکي پوکي ٿيون، مرڻ کان پوءِ به
 هنکي لڙڪ ۾ ڪيتريون سختيون سهڻيون پون ٿيون. پائنائون پوکي رمايون پون ٿيون.
 لڙڪ ۾ ته ائڪ دڪ آهن. ڇنڇو بيان ڪرڻ به ڏاڍو خوفناڪ آهي. اهي پيڙائون
 سهڻ کان ٻاهر آهن. ڪارائت سان ڇنڇڻ، تٽل واريءَ تي هلق زمين ۾ اوردجن،

هي مشهور آهي، لڏي، گرمي، هولي، برسات، پاڻي، ٻاهر، بجلي وغيره کان
جڻڪي اڪيليون ملن ٿيون انهن دکن کي آڏي ديوڪ ڪري چئبو آهي. هن دلما ۾
انهن دکن کان سواءِ ڪوبه حشر، ٻڏايو، اڳيان (ڄاڻ نه هئڻ) ۽ موت ۽ لڙڪ کان پيدا
ٿيل دکن جا به هزارين قسم آهن. ٻار جڏهن مانا جي ڪوبه ۾ پيل آهي ته مل سان
ٻول ڪري ٿو ۽ اهو سان لهه ٻيٽل هيءُ ڪومل شير واري واريو انڪه دڪ سڏي ٿو ان جي
دکن جو روڻ ڪري ٿو سگهي. ان وقت حمو کي پورو جگر جي ڪرمن جي
ڄاڻ ٿئي ٿي. پر هو ڄڻ نه هڪ دڪ جي اولادهيءَ بددوءِ واريءَ ڪوليءَ ۾ بند
رهڻي سو سهندو رهي ٿو. جهڙوڪ جي وقت به هڪي ڏاڍي پٽا سهڻي پوي ٿي ۽
ماءُ کي وله جا سور سهڻا ٻون ٿا. هر ڏاڍي اڪلف سان ڪرياشه مان ٻاهر اڪري
ٿو. پيدا ٿيڻ کانپوءِ هڪي هن دلما جي هوا لڳي ٿي. پوءِ هو بهوش ٿي بي-سڏ
ٿي پيو هجي ٿو. اهو حمو ڪوبه مان لڪري حمر وٺي جڏهن ڪرياشه مان لڪري ٿو
تڏهن هڪجي حالت ان ڪڙي وانگر آهي جو ڪنهن بددوءِ پس ۽ رت سان ٻول
ٿوڙي جي ٿاڻن کانسواءِ ٻاهر اڪري زمين تي ڪري ٿو. اهو ٿاڻ وائيل ٻار اسمرڪ
۽ اشڪ ٿي پيو رهي ٿو. هڪي سنان ڪرڻ يا لڏي وغيره ٻن ۾ به ماءُ جي سهاڻا
جي ضرورت آهي. بي صوب ۾ پاڻ نه اسمرڪ آهي حمر وٺي کانسواءِ جڏهن ٻار
ٿورو وڏو ٿئي ٿو ته هڪي انڪه ڪمڻن جو مقابلو ڪرڻو پوي ٿو. اڳيان جي اولده
۾ موڪل سان اهو اٿو ڄاڻي ته مان ڪٿان آيو آهيان؟ مان ڪٿي آهيان؟ مان ڪٿي
ويندس؟ ۽ منهنجو سروپ ڪٿي ۾ ڪهڙو آهي؟ مان ڪهڙي پٺن ۾ ٻڌل آهيان؟
ان پٺن جو ڪارڻ ڪهڙو آهي؟ يا اهو بنا ڪارڻ پراڻ ٿو آهي ڇا؟ مولڪي ڇا
ڪرڻ گهرجي؟ مون کي ڇا ڇوڻ گهرجي ۽ ڇا نه ڇوڻ گهرجي؟ ڏور ڇا آهي؟
اڏور ڇا آهي؟ ڪهڙيءَ اوستا ۾ مولڪي ڪهڙيءَ طرح رهڻ گهرجي؟ منهنجا ڪهڙا
فرض آهن؟ مولڪي ڇا نه ڪرڻ گهرجي؟ يا ڪهڙي ڪم ۾ فائدو آهي ۽ ڪهڙي
ڪم ۾ نقصان آهي ۽ ڪٿي ڇا آهي ۽ دوش ڇا آهي؟ اهڙيءَ طرح جانور وانگر
وريڪ کانسواءِ ٻيو ٻهجهو بيهت پريڏو ۽ وشه واسنا ۾ غلطان ٿيل اڳيان جي ڪري
وڏا دڪ پوکين ٿا.

هي مشهور آهي! اڳيان تاسڪ وڪاڙ آهي، اهو ئي سبب آهي جو اڳيان پوڻ
جو تاسڪ ڪرمن ڏانهن لاڙو ٿئي ٿو. ٻاٻ، ڪرم ۾ انهن جي پورو ٿي ٿئي ٿي ۽
اهي اڳيان پوڻ وڌڪ ڪرمن کي صفا ڇڏي ڏين ٿا. يعني وڌڪ ڪرمن جو
الوپ (گم ٿي وڃڻ) ٿئي ٿو. وڌوان پوڻ ڪرم الوپ جو ٿل لڙڪ پڏايو آهي،
الهيءَ ڪري اڳيان پوڻ کي هن لوڪ ۾ ٿوڙي پوڻوڪ ۾ ٻهه هڏ دڪ پوکڻو

هي مٿريله ! اڄ سرور واپارڪ پرماتما ويڪٽ ۽ اوڪٽ روپ واري پوکري ۽ پوڻس لين ٿي (سمائجي) وڃن ٿا.

هي مٿريله ! مون توکي دوپراڻو ڪال هائس ٻڌايو هو. اهو ان (برهم ڌاري) وشطو پڳوان جو فقط هڪ ڏينهن آهي. ويڪٽ جهڳٽ جو اوڪٽ پوکريءَ ۾ سمائجي وڃڻ ٿي ۽ پوکريءَ جو پوڻس ۾ سمائجي وڃڻ ٿي جيڪو وقت لڳي ٿو اوڻوي وقت جي وشطو پڳوان جي راس ٿيندي آهي.

هي مٿريله ! حقيقت ۾ ته ان پرماتما جو لڪو ڏينهن ٿئي ٿو لڪا راس. ان هوندي به اهو هڪ وهندڙ ٿي ويو آهي. ان ڪري ائين چوڻ ۾ اچي ٿو ۽ ڳاڻا ٿو ڪيو وڃي ٿو. اهڙيءَ طرح مون توکي هيءَ پراڪٽ پراڻي جو ورڻ ڪري ٻڌايو. هاڻي مان توکي آئينٽڪ پراڻي جو ورڻ ڪري ٻڌايان ٿو. تون اهو ڏهان سان ٻڌ.

جهڻين انش جو چوڻون اڌاڻ سمائجي

اڌاڻ پڻجئون

آڌاڻهڪ وغيره (آتما سان واسطو رکندڙن) ڏنن قسمن جي ٽاپن (ڪشٽن) جو ورڻن، "راسديو" لفظ جي وياڪيا ۽ پڳوان جي پارمارٽڪ

(واسٽوڪ) سؤروپ جو ورڻن

شري پراشورجيءَ چيو - هي مٿريله ! آڌاڻهڪ، آڌاڻوڪ ۽ آڌاڻوڪ. انهن ٽن قسمن جي ٽاپن کي ڇاڻي ڪيان ۽ وٽراڻي ٻڌا ٿي ڏيئي پوڻس آئينٽڪ پراڻي کي پراڻس ڪن ٿا. آڌاڻهڪ ٽاپ جا ٻه قسم آهن - (۱) شاروڪ (بدلي) ۽ (۲) مانسڪ (من جو) انهن مان شاروڪ ٽاپ جا ڪيترائي پيدا آهن. اهي ٻڌ - مٿي جو سور، زڪام (ٿڌ لڻس)، ٻڪار، ٻيٽ جو سور، بواسير ۽ بواسير، ٻيٽ ۾ ڳوڙهو ٿيڻ، سوڄ، دم، اکين جون بيماريون، سوري اڻيسار، ڪوڙهه وغيره بيماريون بدلي ڪشٽ آهن. هاڻي مانسڪ ٽاپن هائس ٻڌ - ڪام، ڪروڌ، ڊپ، دويش (دشمني رکڻ)، لوپ، موهر، وشاد (من جو دڪ)، شوڪ، اسؤيا (چڱي انسان کي به اڻو چوڻ)، ايمان، اوشا (حسد) ۽ ماسر (ايمان - وڌائي) وغيره مانسڪ ٽاپ آهن. انهن شاروڪ ۽ مانسڪ ٽاپن کي آڌاڻهڪ ٽاپ ڪري چئبو آهي. اهڙيءَ طرح انهن جا ٻيا به ڪيترا قسم آهن. ماڻهن کي جيڪي ٽڪليفون جالودن، پڪين، ٻين ماڻهن، پشاج (راڪشسن) ۽ ذهري جيتن جهڙوڪ وڃن ۽ نانگن کان ملن ٿيون انهن کي آڌاڻوڪ ٽاپ جي نالي سان سڏيو وڃي ٿو.

ٿي وڃي ٿو. ان وقت روپ، رس، سپرڻ، گند ۽ آڪار جي نه هئڻ ڪري. انهيءَ جي غالب ٿيڻ ڪري نلڪا هڪ مهان آڪاش تي سڀ کي واپس ڪري ظاهر ٿئي ٿو. چوڌاري رڳو آسمان تي نظر اچي ٿو. آڪاش جو ڪو (خاصيت) آهي ”شد“ (آواز) ان وقت چئني طرف گول آڪاش سڀني کي ڏي ڇڏي ٿو. ان ڪالپوءِ آڪاش جي ڪو شد کي پنڇ ڀوس (تو) ڳهي وڃن ٿا. يعني پاڻ ۾ سميتي ڇڏين ٿا. آخر پنجن تن ۽ اندرين هي نه ٿي وڃڻ تي نلڪا ”اهڪار“ وڃي پئي ٿو. ان جو ٻيو نالو ”لامس“ آهي. تانس جي معنيٰ آهي جنهن ۾ رڳو ٽوڪڻ هجي. پوءِ انهن ڀوڻن کي نه ٻڌي روپ مهيت ٿو ڳهي وڃي ٿو. هن بهمانند هي اٽل جڳهه جي آڌي (شروعات) سما آهي پرڻي ۽ انٽر سيم (پڇاڙيءَ جي حد) آهي مهيت ٿو. ستوڪڻ، رڳوڪڻ ۽ ٽوڪڻ اهي ئي ڪو آهن. اهي ٻه سامهه اوستا يعني هڪجهڙائيءَ جي حالت ۾ رهن ٿا. اهي ٽيئي هڪ جيترا آهن نه گهٽ نه وڌ، ٽنهن اٽڪي ”پرڪڙي“ جي نالي سان سڏجي ٿو. ان جو ٻيو نالو ”پرڌان“ پڻ آهي. اهو پرڌان سمورو جڳهه جو مک ڪارڻ آهي. هن پرڪڙيءَ جا نه روپ آهن. هڪ آهي ”ورڪس“ (يعني جيڪو ڏسڻ ۾ اچي ٿو ساڪار) سو آهي. ”اوپڪس“ (يعني جيڪو ڏسڻ ۾ نه اچي) انهيءَ سن روپن جي ڪري پرڪڙي سر ڪٽي آهي. يعني سڀ هنڌ موجود آهي. هي مٿس به! انهيءَ ڪري اوپڪس ۾ وڪس ٿي ٿو. ان کان جدا هو هڪ شد، اڪس (اولاشي) ٿئي (هميشه قائم) ۽ سروي ٻاڪ ٻڙش آهي. اهو نه سرو واپڪ ٻڙشا جو اٿس آهي. سڀني جو آسرو ۽ آڌار ٻڙشا آهي. ان ۾ نام ۽ روم جي ڪلڪا ڪونڌ آهي. اهو ڪيان سروپ آهي ۽ ان سان گڏ ڪيان ٻڙ (چاٽڻ لائق) پڻ آهي. اهوئي ايشور آهي. اهو وشتو آهي. هو سڄي وشتو روپ ۾ اوسست (موجود) آهي. اٽڪي ٻڙايت ڪري اوکي وڌي هن سنسار ۾ نه ٿا موٽن. جنهن وڪس ۽ اوپڪس پرڪڙيءَ جو مون وڻن ڪيو آهي. اها پرڪڙي ۽ ٻڙش اهي ٻئي پڻ ان ٻڙشا ۾ سماجي وڃن ٿا. اهو ٻڙشا سڀني جو آڌار ۽ ايڪ ماتر اڏيسو آهي. اٽڪي ويد ۽ ويدانت ۾ ”وشتو“ نالي سان سڏار وڌو آهي.

ونڪس ڪور ٻن قسمن جو آهي - هڪ ٻروئي روپ (ڪور يوڪ) ۽ ٻيو نورتي روپ (سالڪيو يوڪ) انهيءَ ٻنهي قسمن جي ڪورن سان ان سرواڌار ٻڙشوئر حوئي ٻوڄن ڪيو وڃي ٿو. ماڻهن دوازان رکويد، پترويد ۽ سامويد ۾ بيان ڪيل سرواڌاري مارڻ سان ان يڪي پتي ٻڙشوئر يڪه ٻڙش جو ٻوڄن ڪيو وڃي ٿو. نورتي ڪور ۾ پرڪي رهندا آهن. اهي ڪيان يوڪ دوازان ”وشتو“ جو ٻوڄن ڪندا آهن.

کي ناس ڪري هڪ سؤ ورهين تائين لڳندي رهي ٿي. ان وقت ان لوڪ ۾ رهندڙ سڌ ڪٺ ۽ سڌڪ وغيره رشي هري پڳوان جي آستوڻي ڪن ٿا. انهن جي پراڻا ڪرڻ ٿي وشڻو پڳوان وري ان وشڻ جي واپوءَ کي پي وڃي ٿو. پوءِ هو پوکي ٺندرا جي سمائيءَ ۾ لين ٿي وڃي ٿو. ان سمائيءَ ۾ وسندڙ جي سڙپ جو چنن ڪمزور رهي ٿو ۽ ان مها سمند ۾ شيش ٺالڪ جي سڀج ٿي سمهي ٿو.

هي مڙسريه - الهيءَ پرتي، ۾ هري پڳوان جو سمهڻ ٿي ٺست آهي. ان ڪري انکي نيمتڪ پرتي ڪري چوندا آهن. جنهن وقت سڙو آتما وشڻو پڳوان جاڳندو رهي ٿو ان وقت سنسار جا سڀ ڪاريه هلندا رهندا آهن. جڳت جي چرڻو جاري رهي ٿي. پر جنهن وقت وشڻو پڳوان ماڻا جي سڀج ٿي سمهي ٿو ان وقت هيءُ سنسار به ان ۾ سمانجي وڃي ٿو. جهڙيءَ طرح برهما جو هڪ ڏينهن هڪ هزار چوڪڙي جڳت جو ٿئي ٿو. اهڙيءَ طرح سڄو سنسار هڪ مها سمندر جي روپ ۾ ٿي وڃي ٿو ته اها برهما جي رات به اوڙي ٿي وڏي ٿئي ٿي. جڏهن اها رات پوري ٿئي ٿي ته وشڻو پڳوان جاڳي ٿو ۽ برهما جي روپ ۾ اچي هن سرشتيءَ جو لـرماڻ ڪري ٿو.

هي مڙسريه! اهڙيءَ طرح مون توکي ڪلهائت ۾ ٿيندڙ پرتي، جو ۽ اوائت پرتي، جو ورڻ ڪري ٻڌايو. هاڻي ٻئي قسم جي پراڪرت پرتي، جو ورڻ ٻڌ. هي مٺي! جڏهن بوسات نه ٻوڙ ڪري سمپورڻ لوڪ ۽ پاڻال ناس ٿي وڃي ٿو تڏهن پڳوان جي لڇا سان پرتي، ڪال اچي ٿو. تڏهن مهت نيڙ کان وٺي پرتوي وغيره پنج ٽنڙ ڪٺ ٿي وڃن ٿا. پرتويءَ جو ڪٺ گنڌ (خوشبوءِ) آهي. ان وقت جل ان پرتويءَ جي ڪٺ گنڌ کي پاڻر سميتي ڇڏي ٿو. گنڌ جي لاس ٿيڻ تي پرتوي جل مٽي ٿي وڃي ٿي. ان وقت وڏو آواز ڪري سڄي وشو ۾ جل ٿلهجي وڃي ٿو. جل جو ڪٺ رس آهي. ان رس کي وري ٽيڇ پاڻر سميتي ٿو. نتيجو اهو نڪري ٿو ته جل ۾ لاس ٿيو وڃي. تڏهن رس جي هلي وڃڻ ڪري جل اگنيءَ جي روپ ۾ بدلي وڃي ٿو. پوءِ سڄي وشو ۾ اڳن (باهه) ٿلهجي وڃي ٿي. آهستي آهستي هيءُ سڄو جڳت باهه جي چين جي لپيت ۾ اچي وڃي ٿو. اگنيءَ جو ڪٺ (خاصيت) آهي پراڪاش. ان پراڪاش کي وري واپو (هوا) پاڻ ۾ لين ڪري ڇڏي ٿو. واپوءَ ۾ جڏهن اڳن لين ٿي وڃي ٿي ان وقت دنيا ۾ اولده، چالڇي وڃي ٿي. اڳن شانت ٿي وڃي ٿي. ۽ خوفناڪ طوفان لڳي ٿو. اهو طوفان چوڌاري سڄي جڳت ۾ ٿلهجي وڃي ٿو. واپوءَ جو ڪٺ آهي ”سهرش“ (جهڻ) ان ”سهرش“ کي آڪاش پاڻر لين ڪري ڇڏي ٿو. تڏهن واپو شانت ٿي وڃي ٿو ۽ آڪاش آورڻ هين (يعني پورا آڪاشوا) ٿي.

آهي ته ڪن جو اچڻ ڪن جو وڌڻ لڌل ڪمڻ وانگر ڪن جو وڌڻ ڪمڻ
(اچڻ ڪمڻ) وانگر آهي، ته ڪي وڌڻ پڙهڻ ته ڪي ڏوٺي جي رڳ ڇهڙا
ٿين ٿا. ڪي ته وڌڻ سڄي ڇهڙا ڪارا. مطلب ته ڪجهه وڌڻ وارا بادل جو ڌاري
آسمان ۾ پکڙجي وڃن ٿا. ڪي ته اڀڙا وڏا آهن جو ڇڻ ته ڪنهن وڏي لڪر وانگر
پڻا ڏسڻ ۾ اچن. ڪي وڌڻ وڌڻ ڪمڻ وانگر ته ڪي وڌڻ زمين وانگر اڙڪڙا ۽ پکڙيل
ڏسڻ ۾ ايندا آهن. اهي زور سان گڳوڙ اهڙي ته ڪندا آهن جو ڇڻ ته آسمان ۽
زمين لجهو ٿاڻي ڪي ٿاڻي. اهڙي طرح سڄو آسمان اهڙن بادلن سان ڇانئجي وڃي
ٿو ۽ وڌڻ وڌڻ مهري ڇهڙن بونڊن وارو زبردست مڇن ٻوڙ ٿو. چوڌاري ٻوڏان
اوڏ ٿي وڃي ٿي ۽ ان ٻاڻيءَ سان خوفناڪ ٻاهه وسامي وڃي ٿي. هاڻي ٻاهه جي
ڇڪه ٻاڻي والاري ٿو. زور وٺي اڳ هتي چوڌاري خوفناڪ ٻاهه جون لاٿون پئي
ڏسڻ ۾ آيون ۽ ٿيئي لوڪ پئي ٻاهه ۾ چليا ته ان کاهوڙ چوڌاري ٿيئي لوڪ چل ۾
ٻڌل نظر ايندا آهن.

هي متريه! اهي بادل رات ڏينهن پيا جڳم ڪن ڪن ۾ اڙڻ چڏيندا آهن.
پنهنجي خوفناڪ وڌڻ ڌارائن سان پورو لوڪ (پروڙي لوڪ) ڪن ۾ اڙڻ
ٻوڙ ٻوڙ لوڪ ڪن ۾ اڙڻ پيا آهن. اهڙيءَ طرح رات ۽ رات مٿي چڙهي سُر لوڪ ڪن
اڙڻ پيا ان کان مٿن لوڪن ٿاڻن ۾ اچي چل مٿي ڪري چڏيندا آهن. اهڙيءَ طرح
سڄي سنسار ۾ اونڌو، اندوڪار ڇانئجي ويندو آهي ۽ سڀ چرندڙ ٻوڙ ٻوڙ هڪ هنڌ
بيٺل ساهوارا جيو سڀ ٿاڻن ۾ ويندا آهن. اهڙي طرح سڀني ساهوارن جي ٿاڻن
کاهوڙ ۾ هڪ سرورهن ٿاڻن پڪاهيءَ آهي بادل بوساڻ وسائيندا ٿي
رهندا آهن.

هي مٿي شريعت! سنانن پرمالما واسديو هي مهاتم سان ڪاٺ جي پڇاڙيءَ ۾
اهڙي سر جو واپو (پرتي) ٿيندي آهي.
جهڙن انش جو ٿيون اڏاڻا سمايت

چوٿون اڏياڻ

ٻاراڻو ڀرتي جو ورڻ

شرڪي برادر جيءَ چيو - هي متريه! حڏهن آهو پرتي جو حل سمجھ رهن ڪي
ٻاهر ڪري وڃي ٿو، اڏهن هيءَ سڄي ٿو لوڪيءَ ۾ مها سمندر وانگر ڏسڻ ۾ ايندو
ان کاهوڙ پڳوان وڌو ۽ جي مک مان واپو (هوا) لڪري ٿي جا انهن بادلن

هي معترضه! هن پرڻويءَ تي جيڪو به پاڻي آهي ۽ جيڪي به ساهوارا آهن انهن سڀني کي وشو ڀڳوان سوره جي ستن ڪرڻن ۾ موجود رهي سگائي ڇڏي ٿو. پوءِ هن پرڻويءَ کان پاڻي هلي وڃڻ ڪري پرڻويءَ جو جهون ختم ٿيو وڃي. پرڻويءَ جو جل ٻي سوره جون ڪرڻائون طاعت واريون ٿين ٿيون ۽ ڀڳوان جي شڪتيءَ سان آهي به شڪتياڻ ٿي وڃن ٿيون ۽ آهي سڀ ڪرڻائون ست سوره ٿيو ٻيون. انهن ۾ ايتري به گرمائش اچي وڃي ٿي جو آهي ڏاڍو ڇمڪي سڄي ٿرلڪيءَ کي پٽ ڪري وڃهن ٿيون. انهن سڄن جي تابش ڪري سڄي پرڻوي ڄڻ جلي وڃي ٿي ۽ ڀڙٽن، لڏن ۽ سمنڊن سميت ٽپس ٿي وڃي ٿي. يعني پاڻيءَ جو ٿڙو به ان وقت هيءُ زمين ڪهيءَ جي پٽ وانگر سخت ٿي وڃي ٿي.

هي ڀڄي ويا. ان کان پوءِ ڀڄڻ واري جو روپ اختيار ڪري ٿو ۽ سڄي سنڌ جي ڇوڪرن کي پنهنجي منهن جي سواس مان بادلن کي پيدا ڪري ٿو. ان وقت ڀڄڻ جي ڇوڪرن کي ڀڄڻ سان هڪ قسم جا خوفناڪ بادل آسمان ۾ ڏسجن ٿا. انهن بادلن کي ”سڌوڙڪ“ ڪري چيو وڃي ٿو. اهي تمام وڏا ۽ ڳاڙهيون آهن. هائين جي مٿي وانگر ٻيا معلوم ٿين. انهن بادلن مان ڪن جو رنگ ڪارو

هي مٿري، اُن کان پوءِ يڳوان وشتو رند جو روپ اختيار ڪيو. سنسار کي جلائي پسم ڪري پنهنجي منهن جي سواس مان بادلن کي پيدا ڪري ٿو. اُن وقت بجليءَ جي چمڪائين ۽ گجگوڙ سان هڪ قسم جا خوفناڪ بادل آسمان ۾ ڏاڍا ڄالڻ لاهن ٿا انهن بادلن کي ”سنڌو“ ڪري چيو وڃي ٿو. اهي تمام وڏا ميگه آهن. هاڻين جي ميڙ وانگر پيا معلوم ٿين. انهن بادلن مان ڪن جو رنگ ڪارو

ڳڻپندي ڳڻپندي جيڪا ۱۸ لک ٽي وڃي ٿي. ان سکيا (عدد) کي ”پراڻ“ نالي سان سڏجي ٿو. ان سکيا پراڻ جي ڀيٽي عدد واري پراڻڪ ٻوليءَ آهي. ان وقت سمورو ڳڻپ ٻوليءَ جي ڪارڻ اوڪس ۾ لهن ٿي وڃي ٿو. ويڪس جي معنيٰ آهي. دريغ. ڳڻپ جيڪو ڏسڻ ۾ اچي رهيو آهي يعني اسٽرل ۽ اوڪس جي معنيٰ ادرش بعد جيڪو ڏسڻ ۾ نه اچي، يعني اوڪس معنيٰ سوڪس.

منجهن جو لميش (۱۱ ڇٽو ڇٽو وقت) پراڻ آهي هڪ مالو واري اکر جي. ٻين لفظن ۾ ائين ڪٿي چئجي ته هڪ مالو واري اکر جي آچار ڪرڻ ۾ جيڪو وقت لڳي ٿو انکي لميش ڪري چئجي ٿو. ۱۵ لميش پراڻ آهن هڪ ڪاٺا جي. ٽيهه ڪاٺا پراڻ آهن هڪ ڪلا جي.

پندرهن ڪلاڻ جي هڪ لاڙڪا ٺهندي آهي. اها لاڙڪا ٽامي جي لاهل جل. پاڻ جي ذريعي جالي وڃي ٿي. اهڙي طرح ٻين لاڙڪائن جو هڪ مهور ٺهندو آهي. ٽيهه مهور پراڻ آهن هڪ ڏينهن واس جي. ٽيهن ڏينهن جو هڪ مهينو ٺهندو آهي. ٻارهن مهينا هڪ ورهه ۾ ٺهندا آهن. اسان جو هڪ ورهه پراڻ آهي ڏهه لوڪ جي هڪ ڏينهن واس جي. اهڙي طرح اسانجي ۲۶۰ ورهين جو ڏهونائين جو هڪ ورهه ٺهندو آهي. اهڙي طرح ڏهڻ ڏهونائين جي ڏهونائين جا ٻارهن هزار ورهه گذري ويندا آهن ته هڪ چتر پڻ ٺهندو آهي. چتر پڻ معنيٰ چار ڳڻ. هڪ هزار چتر پڻ پراڻ آهن ٻهرا جي هڪ ڏينهن جي.

هي مهامي! ٻهرا جي هڪ ڏينهن کي ڪلپ جي نالي سان سڏبو آهي. ڏهڻ ٻهرا جو هڪ ڏينهن پورو ٺهندو آهي. ٺهڻ ٻهرا جي نمڪ ٻوليءَ ٺهندي آهي.

هي مٿي! ٻڌ، مان ان نمڪ ٻوليءَ جي پياڪ روپ جو روڻ ڪرمان ٿو. ان کان پوءِ مان توکي پراڻڪ ٻوليءَ جو روڻ ڪندس.

هڪ هزار چتر پڻ گذرڻ تي ڏهڻ هي پڙوي ڪهڙو ڪري ڪيڻ ٿي ويندي آهي ٺهڻ هڪ سو ورهين ٽائين برسات نه پوندي آهي. هڪ سو ورهه سوک ٿي سوک. ان وقت هن پڙويءَ جا ڇو (ساهه وارا) ڪمزور ٿي ويندا آهن. اهي برسات جي نه پوڻ ڪري ٺڪي ٿي آخر ناس ٿي ويندا آهن. ان کان پوءِ رڌر روپ (خونڪ روپ) ڏارڻ ڪندڙ اويءَ. آيا پڳوان وشتو سسار کي ناس ڪرڻ لاءِ.

• رابو پراڻ ۾ انهن ۱۸ عددن جا هيٺيان نالا آهن :-
هڪ، ٺهه، سڙ، هزار، ٺهه هزار، لک، ٺهه لک، ڪروڙ، ٺهه ڪروڙ، ارب، ٺهه ارب، ڏند، واند، ڪرو، شڪر، مڏي، اٺهه ۽ پراڻ.

جوابداريون پالن ڪرڻيون آهن. پٽن جي شيوا ئي انهن جو مکيه ذمہ آهي. من وچن ۽ ڪرم سان پٽي شيوا پر تپير رهڻو آهي. پٽيءَ جي شيوا پر ئي انهنجو هٿ آهي. اهوئي سبب آهي جو ناري جاتي پوش جاتيءَ کان شريشت آهي. هي رشيوا! مون ان جو رهسيه، اوهانڪي ٻڌايو. هاڻي ٻڌايو ته اوهين مون وٽ ڪهڙي ڪم سان آيا آهيو. يا ڪهڙو پورشن ڪئي آيا آهيو. جنهنجو جواب مان اوهانڪي چڱي طرح ڪري ٻڌايان.

رشين چيو ته - هي وياس ديو جي اهو ساڳيو ئي سوال اسان جي من ۾ اڳ ئي هو. جنهنجو اثر اوهان چڱيءَ طرح ڏٺو. اسانجي من جي شڪا مڻجي ويئي. اڪري هاڻي اسانڪي ڪجهه به ڀڃڻو نه آهي. اهو ٻڌي ويد وياس رشين کي کلي چيو ته "مان! ديو - درشتيءَ سان اوهانجي من جي ڳالهه، ڄاڻي ويو هوس. اهوئي سبب آهي جو جڏهن اوهين مون وٽ آيا تڏهن منهنجي اندر مان ازخود اهي لفظ ڪري ويا." هي رشيوا! ڪلجڪ پر ٿوري ڪوشش سان سنو ڦل ملي ٿو ۽ شودر پاڻ پنهنجي ذمہ لير ئي پورا آهن. استريون به مردن جي پيٽ ۾ وڌيڪ سڃار آهن ۽ پٽي شيوا ڪرڻ سان بنا تڪليف جي وڏو درجو ۽ ذمہ جي سڌي حاصل ڪري سگهن ٿيون. ان ڪري منهنجي خيال ۾ اهي ٽيئي ڌنڌا آهن. ان کان پوءِ رشين وياس جو پوڄن ڪيو ۽ لمسڪار ڪري موڪلائي هليا ويا. ڇهين اٺس جو ٻيو اڏياڻ سماهت

ٽيون اڏياڻ

اڪه چنڊ وغيره وقت جي ڳڻپ ۽ نيمه ڪ پرلٽيه جو ورڻن شري پراشر جيءَ چيو ته - پرلٽيه جا ٽي قسم آهن. هڪ ليمٽڪ ٻي پراڪرٽڪ ۽ ٽين آئينٽڪ. انهن ٽن مان جيڪا ڪلپ (سرشتيءَ) جي پڇاڙيءَ ۾ پرلٽيه ٿيندي آهي ان کي ليمٽڪ پرلٽيه ڪري چئبو آهي. ان جو ٻيو نالو پورهر - پرلٽيه پڻ آهي. جيڪا موڪش نالي سان پرلٽيه آهي اها آئينٽڪ پرلٽيه آهي ۽ جيڪا سرشتيءَ ۾ پڻ پراڙڻ جي آلت ۾ پرلٽيه ٿيندي آهي ان کي پراڪرٽڪ پرلٽيه ڪري چئبو آهي. شري مٽريليه چيو - "ته هي پراشر جي مني! اوهين مولڪي پراڙڻ جو عدد ٻڌايو. جنهنڪي ٻيڻو ڪرڻ سان پراڪرٽڪ پرلٽيه جي ڳڻپ سمجهي سگهجي. شري پراشر جيءَ چيو - هي مٽريليه! هڪ کان وٺي لمبر وارو ڏهوڻا ڏهوڻا اٺڪ

هو. اهو ساڳيو ڦل ڪلجڪر ۾ پکوان هو ۽ ٿام ڪيترن ڪوڙ سان ملي ٿو. هي رشيوا ڪلجڪر ۾ اوروڻي محبت ڪوڙ سان ماڻهوءَ کي مهان ٿور جي پراڻي ٿي وڃي ٿي؛ اهوئي سبب آهي جو مون ڪلجڪر کي سڀني جڳن کان شريشت هڪ ڪري مڃو آهي، مان ڪلجڪر ٿي ٿام راضي آهيان.

هاڻي ٻڌو ته شودر جو شريشت آهن. اوهڻ ڪٿي وٺيم انهن ٽنهي جالن کي پهرائين پهرچر ٻالن ڪري پوءِ وڌن جو اڀياس ڪوڙ گهرجي، ۽ ان کان پوءِ ٿور جي پورو ڪري لڀاءُ سان ٺاڻو ڪنو ڪوڙ گهرجي. پر ٺاڻو الهيءَ ڪري ڪنو ڪوڙ گهرجي ته ان مان ڪي چڱا ڪم ڪجن. پگهه وغيره. دان پنج جا ڪارڻ ڪجن، پر جيڪڏهن ڪو اڌر ۽ اڻاڻا سان ٺاڻو گڏ ڪري رڳو عيش عشرت ۾ زندگي گذاري ٿو ۽ اڻائي ٻڙ ٻڙ ڪوڙ، اڻوڻو کاڌو کائڻ وغيره وٺو جا ڪم ڪري ٿو ۽ خود مطالعي ٻڙجي ٿو، ته ان جو پتن (گراوت) ضرور ٿئي ٿي. ان ڪري انهن کي هميشه سنجڻ ۽ ٿور ٿور ۾ رهڻ گهرجي. اهي ٽنهي ورڻ جيڪڏهن ٿور موجب ۽ لڀاءُ موجب نه هلندا ته انهن تي دوش لڳندو ۽ اهي باپ جا ڀاڳي ٿيندا. شاسترن ۾ انهن ٽن ورڻن لاءِ ڪي ٿور ۽ ٿور ٻڌايا ويا آهن. ان موجب انهن کي ضرور هلڻ گهرجي. انهن تي اهي ڌارمڪ جوابداريون آهن. انهن جا ٿور ڌرا شمس آهن. ان ڪري هر هڪ ٽنهن ڪارڻ ۾ انهن کي سنڀالي هڻڻو پوي ٿو. ان ڪري امام گهڻي اڪثريت سان اهي پنج جا ڀاڳي ٿي سگهن ٿا. پر شودر يعني (اڇوت) فقط انهن ٽنهي ورڻن جي رڳو شوا ڪوڙ سان پنج حاصل ڪري سگهن ٿا. انهن تي ايترا ڌارمڪ ٻڌن نه آهن. اهوئي سبب آهي جو مون چيو ته شودر سڀني ورڻن کان شريشت آهن. شودرن تي پگهه وغيره جو ڪوبه ٻڌن نه آهي. اهي فقط منترن کان سواءِ ٻاڪه پگهه (رسوئي تيار ڪوڙ) ڪندا آهن. ان ڪري ٻين جالن جي ڀيٽ ۾ شودر شريشت آهن. اهي وڌيڪ ڏٺا آهن. هنن کي کاڌي وغيره جا ڪي به ٻڌن نه آهن. اهوئي سبب آهي جو مون شودرن کي شريشت چيو.

هاڻي مون استورن کي ڇا چي لاءِ شريشت چيو. ان جو ڪارڻ ٻڌايان ٿو. پرنس جو اهو مرض آهي ته نڀاءُ ۽ ٿور سان ٽن ڪمائن ۽ مٿن اها به جوابداري آهي ته سم ٻار (لائق ماڻهو) کي دان ڪن. مٿي به ٻڌائي آيا آهن ته پرنس ٽي وڏيون جوابداريون ۽ ٻڌن آهن. سڃاڻيءَ سان ٺاڻو ڪمائڻ ۽ اهو ٺاڻو سٺن ڪمن ۾ خرچ ڪرڻ. اهي ٻئي ڳالههون ڏکيون آهن. مرض اداڪيءَ تي عالم رهڻ مردن لاءِ ڏاڍو ضروري آهي. پر استريءَ جي ڀاڱي تي ايترا مردن جيترا ڪڙا ۽ شمس ٻڌن نه آهن. انهن ٽنهي ڀيٽ ۾ ڏانهن ۽ پنهنجي ڪتب سان سڄو رهڻو آهي. گهرو

هي مٽريو! اهي سڀ رشي مٺي گڏجي ان سوال جو جواب وٺس جيءَ کان
پڇڻ ويا. جڏهن اهي پهتا تڏهن ڏٺائون ته مهنجو پٽ وٺس گنگا جيءَ ۾ سنان
ڪري رهيو هو. هن اڃان اڌ سنان مٺس ڪيو هو، جيستائين وٺس گنگا جيءَ مان
سنان ڪري نڪري ٿي نڪري نيسائين هو گنگا جيءَ جي ڪناري تي هڪ وڻ جي
چاڙ هيٺ بيٺي وٺس جو انتظار ڪرڻ لڳا.

آن وقت وياس گنگاجيءَ ۾ ٿي هڻي پائيءَ مان منهن ڪڍيو ٿڏهن اوچتو هنجي منهن مان هي لفظ ڪري ويا. ”ڪلچڪ ٿي شريشٽ (سڏو) آهي، شودر ٿي شريشٽ آهي.“ اهي لفظ سڀني دشمن ٻڌا.

ان کان ٻوٽو وڃي وڃي ٿو ٻوٽو ٿي ڏئي ۽ وري ٻاهر مهن ڪڍي ڇيائين - ”شودر (اڇوڪ) ! توهين شرپش آهيو، توهين ڏٺو آهيو.“ ائين چئي وري نئون ٻوٽو ٺهي هڻيائين - وري جل ۾ بيهي ڇيائين - ”استريون ئي ليڪ آهن. اهي ڏٺو آهن - زالن کان وڌيڪ شرپش ڪير آهي؟“

اھي ڏٺا آهن. ڏانھن کان وٺي ڪرڻ ۽ ڇڏڻ جي ڏاڍا ڪم ٿيندا آهن. ان کان پوءِ سڄا ڪري نتيه ڪرم مان فارغ ٿي جڏهن وياس اتي آيو ته مٿين ريشم پٿر سان وڃي وياس کي نمسڪار ڪيو. نمسڪار ڪري سڀ مٺي وياس جيءَ جي آشرم ۾ پنهنجن ڄاڻن تي ويهي ويا. گڏهن ستيه وٺيءَ جي پٽ وياس انهن کان پڇيو ته ”اوھين ڪيئن آيا آھيو؟“

ٺڏهن منين ان کي چيو ”اسان جي من ۾ هڪ سنديھ (شڪا) پيدا ٿي آهي. ان بابت اسين اوهان کان پڇڻ آيا آهيون. پر هن وقت ان کي ڇڏو. هڪ ٻي ڳالھ، اسان کي ٻڌايو ته اوهان سنان ڪرڻ وقت ڪيترائي دفعا چيو ته ”ڪاڇڳ ٺي شريشٽ آهي“ شوبر ٺي شريشٽ آهن استريون ٺي شريشٽ آهن ۽ ذليھ آهن.“ سو اوهان انهن جو چيو؟ اسين ان بابت سڀ ٻڌڻ چاهيون ٿا. جيڪڏهن اسان کان ڪا ڪاٺ جي ڳالھ نه هجي ته اسان کي مهرباني ڪري ان بابت کولي ٻڌايو. ان کانپوءِ اسان اوهان کان پنهنجي من جي شڪا بابت پڇنداسين. اها اسان جي شڪا اوهين زور ڪجو.

اوھين نورث ڪڇو۔
 اُن تي وياس جي ڪلي ڇيو۔ ”هي رشيوا! مون جو هر گهڙي انهن جي ساراهه
 ڪئي ۽ الهنڪي سٺو ڇيو، ان جو ڪارڻ ٻڌو. جيڪو ڦل ستنجڪر ۾ ڏهه ورهيه ٽهسيا
 ڪندي ملندو هو، پر هڪڙو ڏهه ڇپ وغيره ڪرڻ ڪري ملندو هو اهو ساڳيو ڦل
 ٽرينا جڳهه ۾ وري هڪ ورهيه ۾ ملندو هو. دوا پڙيڪ ۾ هڪ مهيني ۾ ملندو هو.
 ٽرينا جڳهه ۾ وري هڪ ڏينهن رات ۾ اهو ساڳيو ڦل پراپت ڪري سگهجي ٿو.“ جيڪو
 پڙ ڪلجڪر ۾ فقط هڪ ڏينهن رات ۾ اهو ساڳيو ڦل پراپت ڪري سگهجي ٿو. جيڪو
 ڦل ستنجڪر ۾ ڏهه ورهيه ۾ ملندو هو، دوا پڙيڪ ۾ هڪ مهيني ۾ ملندو هو، ٽرينا جڳهه ۾ وري هڪ ڏينهن رات ۾ اهو ساڳيو ڦل پراپت ڪري سگهجي ٿو.“

ان وقت وڌڻ جي ڳيان کان ماڻهو محروم ٿي ويندا. ماڻهن ۾ پاڪند وڏي
وڻندو. اڏڻ جو واڌارو هٿ ڪري ماڻهن جي عمر گهٽ ٿي ويندي. ڪلچڪ ۾ ماڻهو
گهٽ عئل وارا ۽ سڃاڻ ۾ دڻت ٿيندا. ان ڪري اهي جلدي موت جو شڪار بڻبا.
ڪلچڪ ۾ ماڻهو وڻندو جو ٻوڙ نه ڪندا. ماڻهو چوندا ته ڏور ۾ وڻو ڇا آهي
۽ آخر پڳوان مان نه انهن جو وڻواس ٿڪي ويندو. ماڻهو ناستڪ ٿي پوندا.
جڏهن ڪلچڪ جو خون ساڳو وقت ايندو. تڏهن ڪهڙو ڪري زمين مان ان جي
پيدائش گهٽ ٿي وڻندي. ڳاڻو ڪير نه ملندو. ٻاڪرو ڪير يا ماڻهو ڪير نه سڀني
ماڻهن کي نه ملندو.
ڪلچڪ ۾ پاڻ پاڻ کي نه پڻندو. وڻ ۽ ٻوڙ ٻنهي ڪٽيب پالنا ۾ ماڻهو
مشغول رهندا.

هي متريه! ٻڌي ماءُ ٻيءَ کي پٽ نه ٿيڪندا. هر ماءُ ٻيءَ جي شيوا کان محروم
ٿي ويندا. ماڻهن جو من ٻاٻ ڪرم ۾ لڳو رهندو. ڏوهي ڪمن ۾ ڏور به ڏيان نه.
هولندن. ٻنهي ڪرم ڪري دڪ ملي ٿو. ماڻهن جا اهڙا نه ڪرم ٿيندا جو کين
دڪ ٻوڙ پوندو. پر اهڙي ڪلچڪ جي سمي ۾ نه ضرور سڙڻ ۾ ڪو هڪڙو اهڙو
ماڻهو هوندو جنهن کي سم ٻوڙ چئي سگهيو.

اهڙي هوندي به ڪلچڪ مان هڪڙو وڏو اهڙو ٿاڻو ملندو جو ان سمي ۾
جيڪو پڳوان جو ڪيرن ڪندو. نام جو چاٻ ڪندو. ايترو سمور ڪندو. ان کي
من جي شائي ملندي ۽ ايترو جي پراڻي به ضرور ٿيندي. ان ڪري ايترو جو
ڪيرن ڪرڻ ٿي ڪلچڪ جي دڪن کي دور ڪري سگهي ٿو. ڪلچڪ ۾ ڪيڏو جو
ڪيرن ٿي وڏو سهارو آهي. جو ٿل ٽپسا سان پراڻي ٿي نه سگهندو هو. اهو ٿل
ٿل پڳوان جي ڪيرن ڪرڻ ۽ نام جيڻ سان سولائيءَ سان ڪلچڪ ۾ ملندو.
شري وڻو پراڻ جي ڇهين اٿس جو ٻوڙيون اڌاڻ سمايت

ٻيو اڌاڻ

شري وڻاس ڏاران ڪلچڪ، شودر ۽ استرين جي هٿو جو ورڻ
شري پراڻ جي ٻيو. هي متريه! ان ٻاري ۾ شري وڻاس جيڪي ڇيو آهي
اهو مان جيئن جو ٿين وڻن ڪريان ٿو. ڏيان سان ٻڌو:-
هڪ وقت دشمن جي وچ ۾ ڳالهه ٿي وارنالاڻ هليو ته ”ڪهڙي سم ۾
ٻيو ڇو ڪم وڌو ٿو ڏي ٿو ۽ ڪير اهو سولو ڪم ڪر سان ڪري سگهن ٿا؟“

ڪلچڪ ۾ سمورو ٺاڻو گهر ٺاهڻ ۾ ئي خرچ ٿي ويندو. گهر سينگارڻ ۾ ماڻهو پنهنجو ٺاڻو خرچ ڪرڻ سڃاڻو سمجهندا پر دان يا چڱن ڪمن ۾ خرچ ڪرڻ واجب نه سمجهندا. هينجو خيال ۽ ڪوشش رڳو ٺاڻي گڏ ڪرڻ ۾ لڳل هوندي. آخر - ڪيئن ۾ نه ۽ سڄي ملڪيت ۽ ڌن رڳو پنهنجي عيش عشرت ۽ دليون مزن ماڻڻ ۾ ئي لاس ٿي ويندن پر ائيني ستڪار ۾ يا ٻين ٻچ جي ڪمن ۾ خرچ نه ٿيندن.

ڪلچڪ جي سمي ۾ استريون سندو روشن جي ڪامنا سان سويچا چارٿيون (يعني پنهنجي مرضيءَ مطابق هائڊڙ) ٿي وينديون ۽ مرد بي انصافيءَ سان ٺاڻو ڪمانڊ جو خيال ڪندا. ڪيئن نه ڪري رڳو ٺاڻو ڪمانڊ چاهيندا ۽ جهت پٽ بن مهنت ٺاڻي ڪمانڊ جو خيال ڪندا. مرد هڪ هڪ دمڙيءَ لاءِ نه لويي ٿيندا پر مٿن جي پراڻا ڪرڻ ئي نه آهن جي مدد نه ڪندا. ڪلچڪ ۾ سڀ ڏاڻيون هڪٿي وينديون. شودر براهمڻ جي برابري ڪندا. ڪير ڏيندڙ ڳالھن جي ماڻهو پالنا ڪندا. جڏهن ڪانءِ ڪير ڏيڻ بند ڪنديون تڏهن ڪن گهر مان ڪڍي ڇڏيندا. ان وقت ان جي ڏاڍي اطاعت ٿي ويندي. برسات نه پوڻ ڪري ماڻهو ڏاڻي ڏاڻي لاءِ وڃاڻيندا. سدائين آسمان ڏانهن پيا ٺهاريوندا ته ڪڏهن ٿي برسات پوي. آخر اهو به وقت ايندو جو ان نه ملڻ جي حالت ۾ رڳو ڦلن ۽ ميون ئي ماڻهو گذران ڪندا. غريبيءَ جي ڪري ڪيترا ماڻهو بڪ ۾ پاهه ٿي آخر - هتيا ڪندا. زبردست ڏڪار جي حالت ۾ ماڻهو ڏاڍو ڏکي ٿيندا ۽ ڪيترين بيمارين ٿلهڻ ڪري مري ويندا.

ڪلچڪ ۾ ماڻهو سنان ڪرڻ کانسواءِ ٻوجن ڪندا سنانن ڌرم ۽ پراچين هر يادا نه رهندي. ان وقت زالون رڳو وشه، واسنا جون غلام ٿينديون، هينجو ٺهڻو قد ۽ گهڻو کاڌو ٿيندو ۽ گهڻو اولاد پيدا ڪنديون ۽ بد نصيب ٿينديون. اهي ٻنهي هٿن سان مٿو ڪنهنديون ۽ پنهنجي وڏن جي آڳاٽا نه مڃينديون. وڏن جي ڪار به پرواهه نه ڪنديون.

ڪلچڪ ۾ راجائون پوڄا جي رکڻيا نه ڪندا. راڄ هلائيندڙ نيتا سوارٿي ٿي ويندا. رڳو رعيت کان ٽڪس ۽ دانون ورتيون وينديون، پر سندن بهبوديءَ لاءِ ڪجهه به نه ڪيو ويندو. راجائون پوڄا جو ٺاڻو ڪسي ويندا. ان وقت جيڪو طاقت ۽ ٺاڻي ۾ وڏو هوندو اهوئي راجا ٿيندو ۽ جيڪو غريب هوندو اهو نوڪر ٿيندو. ڏڪار ۽ غريبيءَ جي ڪري ۽ ماڻهو ظلمن جو شڪار بڻجي هڪ ماڪ ڇڏي پئي ۾ ويندا. راجنيتي حالتون ڏاڍيون خراب ٿي وينديون. ڪار، جان ۽ مال جي سلامتي نه رهندي. هر هنڌ جهيڙا جهيڙا ۽ فساد ٿيندا. ڪي بد معاش ماڻهو غريبن کي ڏاڍو رستائيندا.

شري پراش جي چيو - هي معتريه! تون ڪلچر ٻاڻس ٻڌڻ چاهين ٿو. ان وقت جيڪي حالتون ٽن ٽيون ان جو ورڻن مخصوص نموني ۾ ٻڌايان ٿو. چار آشرم ٺهندا آهن ۽ چار ورڻ (ذاليون) ٺهنديون آهن. انهن کي ڪڏي ورڻا شروع ٿورڻ چيو آهي.

ڪلچر ۾ ماڻهن جي پرورتي (هلف چلف) ورڻا شروع ٿورڻ موجب نه ٿيندي. ان کان سواءِ ماڻهن جي هلف چلف وڌڻ موجب نه ٿيندي. پراچن ويد مارڪ کي ماڻهو ڇڏي ڏيندا. ان وقت وهانءَ جون رسمون، گردش جو سسڻ ۽ گرهڪ جيون ۽ بگهه - دان وغيره جو سلسلو ختم ٿي ويندو. زال مڙس جا نانا ٿئي پوندا. ڪلچر ۾ جيڪو طاقم وارو ٿيندو اهو ئي سڀني جو ٺهڻا ٿيندو. جيڪو ماڻهو طاقم وارو هوندو اهو ڪهڙي به ذات مان، ڪهڙي به خاندان مان به شادي ڪندو. لفظ چوڪريءَ کي قبول ڪرڻ سان ئي شادي سمجهي ويندي آهي. ان وقت سڀ ڪرڻا ڪرم ڪم ٿي ويندا. ڌاروڪ ٺهڻ جو ماڻهو پالڻ نه ڪندا. پنهنجي مرضيءَ موجب جيئن وڻدن تيئن ڪندا.

هي معتريه! ڪلچر ۾ پنهنجي منهن مان جيڪي لفظ نڪرندا اهو ئي انهن جو شاستر ٿيندو. ان وقت اليڪ پنڪ اڪري پوندا. ڪوبه انهن جو ڏيونا نه رهندو. اهي پنهنجي خيالي ڏيولائن جي ڪلپنا ڪندا. پوءِ چاهي اهو پوٽ پسا پوس نه ڇو نه هجي، هر هڪ پاڻ کي پنڊت سمجهندو. چار آشرم، ٻه چوٿون، گرهڪ، وان پوسٽ ۽ سنباس. نه صفا غائب ٿي ويندا. پو سوني جا سڀئي آشرم ٺهندا. آشرمن جو سلسلو نه رهندو. جنهن کي جيڪي وڻندو اهو سندس آشرم ٿيندو. وقت ٺهر، تردي وڻن ۽ ٻيا سڀ دان - ٿورڻ ۽ ٺهڻا ٿيون به لاس ٿي وينديون. جنهن کي جيڪي به وڻندو ان موجب هو پيو هلندو ۽ ان کي ئي هو پراڻ سمجهندو.

ڪلچر ۾ لائي کي سڀ کان وڌيڪ مهتو ڏنو ويندو. ڪنهن کي اوروئي لائو ٿيندو نه اهو مغرور ٿي ويندو. لفظ وارن جي سجاوٽ سان ئي زالن کي سندوڻا جو ايمان ٿيندو. ان وقت زالن جي پوشاڪ جو نمونو به بدلائي ويندو. ان وقت سون، هيرا، حواهر، نيمتي وستر ڪم ٿي ويندا. زالون فقط وارن جي سجاوٽ سان ئي پاڻ کي سينگارينديون. زالن لاءِ هڪ پوشاڪ نه ٿيندي. انهن ٻن پوشاڪون ٻڌا ٿينديون ۽ نوان نمونا پاڻ کي سينگارڻ جا ڪم آڻينديون. آخر اهو وقت ايندو جو غريب پتيءَ کي استري ڇڏي ڏيندي. ڪلچر ۾ ڏيونا پوشي ئي استرين جو پتي ٿيندو. ماڻهو چاهي ڪيترو به دلچاسپي هوندو. ڪيترو به ظالم ۽ پاڻي هوندو پر جيڪڏهن وڻس لائو هوندو ته اهوئي عزت وارو سمجهيو ويندو.

هميشه جيڪو آندو ۾ رهي ٿو، آندو سروب آهي، جيڪو تير وهار ڪري رهيو آهي، جو اونهائي آهي، ميڪه، جهڙو جنهنجو سروب آهي، جو ڀولر آهي، جو اليڪ انيڪ شڪلين ۾ چمڪي رهيو آهي، جيڪو آندو آهي، ڪم جهڙون جنهن جون اکيون آهن، ان وشطو کي مان لمسڪار ڪريان ٿو

پهريون اڏيا

ڪلجڪ جو ورڻ

شري مٿريه چيو:- هي مهاڻي! اوهان سرشتي رچنا، ولس ۾ مهرا ۽ منو لئون جي مراددا ٿي ۽ ساڳئي وقت ولسن ۾ جيڪي مکيه راجائون يا مکيه ماڻهو پيدا ٿيا، انهن جي جيون ئي روشني وڌي. هاڻي مهرباني ڪري ڪلج جي انس ۾ جيڪا مهاڻو ٿيندي ۽ هن جيڪو جو ولس ٿيندو. اهو مان ٻڌڻ چاهيان ٿو.

شري پراشر جي چيو:- هي مٿريه، ڪلج جي پڇاڙيءَ ۾. جهڙي طرح جيون جو خالو ٿئي ٿو ان جو ورڻ ٻڌ. هي مٿريه! پٿرن جو هڪ منهنو برابر آهي ديوتائن جي هڪ ورهه جي. اهڙيءَ طرح ماڻهن جا ٻه هزار دفعا چار يڪ گذري وڃن ٿا لڏهن ٻوڙها جو هڪ ڏينهن رات ٿئي ٿو.

سڀ جيڪو، ٿريا، دوا ٻيڪ، ڪلجڪ اهي چار جيڪو آهن، انهن سڀني جو ملائي ٻارهن هزار ديوتائن جا ورهه چيا وڃن ٿا.

هي مٿريه! هر هڪ منواتر جي شروعات ۾ سڀ جيڪو اچي ٿو ۽ پڇاڙيءَ ۾ ڪلجڪ ٿئي ٿو. انهن ٻنهي کان سواءِ وچ ۾ جيڪي به جيڪو اچن ٿا اهي وقت جي ٻاڏالي ۾ هڪ جيترا آهن. جهڙي طرح ٻيهرين سڀ جيڪو ٻيهرها جي جيڪو جي رچنا ڪندو آهي. اهڙي طرح پڇاڙيءَ واري ڪلجڪ جي انس ۾ وري هن جيڪو جو نڪوسار (ولاش) ڪندو آهي.

مٿريه چيو:- هي پراشر جي! ڪلجڪ جي سروب جو وسار سان ورڻ ڪري اڏاير. جنهن ۾ چئن چرڻن واري ڌرم جي هاڻي ٿئي ٿي. ٻين لفظن ۾ هيئن چئجي ٿو ٿ ڌرم جي پاڻي ۽ اڌرم جو واڌارو ٿئي ٿو.

❁ شري وشکو ڀران ❁

چوون انش

سوال :- لعلہ اندر لعلہ و ہارم اوپایمر لعلہ دکا اتر اوو دیم۔
لعلہ کا کار مداوم ولدے وشطر لعلہ لائبر للناکشم۔

پڇاڙي به اچي وڃي بهتي آهي؛ اهوئي سبب آهي جو ان سروسڪتيمان پرمائائي
 تنهنجي ڀل، برڪرام ۽ نيچ کي گهٽ ڪري ڇڏيو آهي. جيڪو ڄاڻو آهي ان جو
 موص به ضرور ٿيندو، جيڪي مٿي چڙهندو آهي سو ڪرندو به ضرور آهي. ميلاب
 جي پڇاڙي وڇوڙو آهي. سنجوڪ - ولجوڪ ضرور ٿئي ٿو. ائين سمجهي سياڻي
 ماڻهوءَ کي لاپ ۽ هاڇيءَ ۾، ڏک، سک ۾ خوشيءَ ۽ غم ۾ هڪڙو رهڻ گهرجي.

”هي ارجن! تنهنجي لاءِ چڱو ائين ٿيندو ته ڀائرن سان گڏ هي سڀ راج ڀات
 تيار ڪري ٺهيا ڪرڻ لاءِ بن ۾ هليو وڃ. هاڻ تون ڀلي وڃ، هي سڀ ڳالهيون
 بدستور ڪي به ٻڌاء، جڏهن تون ڀائرن سان گڏ بن ۾ هليو وڃين. اهڙي ڪوشش ڪر!
 وياس کان موڪلائي ارجن هستناپور ۾ ويو. اتي وڃي هن سڄي اها گهٽنا
 بدستور ڪي ٻڌائي جنهن وقت اها ڏک جي ڪهاڻي ٻڌائي رهيو هو، انوقت ٻيا ڀائر
 به اها ٻڌي رهيا هئا. انهن سڀني ڀائرن ارجن جي منهن مان وياس جو سندن ٻڌو.
 راجهه - سنگهاسن تي پريڪشيت کي وهاريائون. راجهه گديءَ جو جلسو رواجي طرح
 ڪيو ويو. ان کان پوءِ سڀ ڀائرن بن ڏانهن هليا ويا.

هي معتبر! ڀڳوان ڪوشن يادون جي گل ۾ جنم وٺي هن پوڙيءَ تي اوتار
 وٺي چيڪي به، ليلائون ڪيون هيون آهي سڀ مون توکي وستار سان ٻڌايون.
 جيڪو ماڻهو ڀڳوان ڪرشن جي هن چوڙي کي هميشه ٻيهر سان ٻڌندو رهي ٿو،
 اهو سڀني ڀائرن کان مڪمل ٿي آنت ۾ وشطو لوڪ ۾ وڃي ٿو.

وشطو پراڻ جي پنجين الش جو اٺينهن آڏياڻ سمايت

اڳي شري پرشرام مني ورچتر شري وشطو مها پراڻن پنجنون الش سمايت

ان ساڳئي وقت سمورو ڀرپس تي ديوتائون هڪ وڏو آسٽر ملهائي رهيا هئا. آسٽر ملهائڻ جو سبب اهو هو جو ديوتائن ڏنڻ تي وڃي پائي هئي. هو خوشي ۾ وڃي جو آسٽر ملهائي رهيا هئا. ان جشن ۾ شامل ٿيڻ لاءِ زميا، ٿلوا ۽ ٻيون سوين هزارين ديوتائن جون زالون ۽ وڃي رهيون هيون. رستي ۾ ويندي انهن مٺيءَ اشناوڪو کي جل ۾ ٽهيا ڪندو ڏٺو. رهي سڄو پاڻيءَ ۾ هر فقط هٿن جو منهن ٻاهر آيو. اشناوڪو مٺيءَ کي ڏسي هو ان جي ساراهه ڪرڻ لڳو، هن جي آسٽي ڪرڻ لڳو، پوءِ سڀني لهرنا سان مٺيءَ کي پڙمار ڪيو. ايسرائل ان خيال کان اشناوڪو جي آسٽي ڪئي ته مٺي هنن تي ڀوسن ٿي.

اشناوڪو انهن ايسرائل کي چيو، ”توهان وڏي پاڻ ۾ واريون آهيو. مان توهان تي راضي ٿيو آهيان. توهان جي جيڪا به اڃا هجي اهر مون کان وٺي ورتو. ڪهڙو به ڊولپ ٿو مان اوهان کي ڏيڻ لاءِ تيار آهيان. مان اوهانجي منوڪنا پوري ڪندس.“ تڏهن زميا ۽ ٿلوا، جيڪي وين ۾ به ڀوسڻ آهن ۽ سهڻيون آهن. انهن چيو، ”هي ڀرهمڻ! اوهين اسان تي ڀوسن ٿا آهيو ته اهوئي اسان لاءِ سڀ ڪجهه آهي. اسانکي اوهان جي ڀوسڻا گهرجي.“ پوءِ وري ٻين ايسرائل چيو ته، ”جيڪڏهن اوهين اسان تي ڀوسن ٿا آهيو ته هي رهي! اسان جو پٽي پگوان پڙسولر ٿي. اسين پگوان پڙسولر کي پٽيءَ جي روپ ۾ ڀرپس ڪرڻ چاهيون ٿيون.“

شري ۽ ويساس جيءَ چيو ته، ”اهو ٻڌي اشناوڪو خوش ٿي، ”ٿا استو“ چيو.“ اٿس چئي مٺي اشناوڪو جل کان ٻاهر نڪري آيو. ان جي ٻاهر اچڻ تي ايسرائل ان جي بدن تي انڊ ڪڪ ڏنا ۽ ان جي بدشڪل بدن کي ڏٺو. ان کي ڏسي ايسرائل گهڻوئي ٻيهڻي ڪل کي روڪيو، پر هو روڪي نه سگهيو. انهن کي ڪلندو ڏسي، اشناوڪو مٺيءَ غصي ۾ اچي سراب ڏٺو. ”مون کي ڪروم ڏسي توهان مون تي ڪلپي مڻهجو ايمان ڪيو آهي، ان ڪري مان اوهان کي سراب ڏيان ٿو ته“ مڻهجي ڪروپا سان شري پڙسولر پگوان کي پٽيءَ جي روپ ۾ حاصل ڪري ته، مڻهجي سراب جي ڪري ڊاڪن جي چنبي ۾ وڃي ڦاسنديون.“ شري وياس جيءَ چيو ته مٺيءَ جا اهي لفظ ٻڌي ايسرائل آڙي لڙاوي ڪري وري مٺيءَ کي خوش ڪيو. تڏهن مٺيءَ هنن کي چيو ته، ”ان کانپوءِ وري اوهين سورڪ ۾ هلي وينديون.“ اهوئي وههه آهي جو اشناوڪو جي سراب سان آهي ديرومڻيون شري ڪرڻچندر کي پٽي روپ ۾ حاصل ڪري ته وري وڃي چورن ۽ ڊاڪن جي هٿ چڙهيون.

هي ٻانڊو! ”ان ٻاوي ۾ توکي ڏرو به نه ڪرڻ نه گهرجي، ڇاڪاڻ ته ڀرمانا ئي ن جي ڪل جو لاس ڪيو آهي ۽ اسي ڳالهه هيءَ به آهي ته هاڻ اوهان جي

ڪري هي ارڃن! هي جيو ۽ پراڻ ڪال جي اڏاڻ سمجهي تون من کي ڏيوڙ ڏي-
من تي ضابطو رک. هي لڏيون، سمنڊ، پهاڙ، سڄي پڙتوي، دڙي، پشؤ جالور، وڻ ٽڻ
۽ جيو جيترو. اهي سڀ بهدارت ڪال جا ئي رچيل آهن ۽ وري ڪال کان ئي اهي
ڪيٽا ٿي ويندا. ناس ٿي ويندا. ان ڪري هن سڄي پر- پنڇ کي هن سڄي سندسار
کي ڪال کان پيدا ٿيل سمجهي تون شانت ٿي وڃ. هي ارڃن! ڪرشن جو جيڪو
ٿو پراڻ ۽ جيڪا شڪتي ورڻ ڪئي آهي اهو سڀ سچ آهي، ڇاڪاڻ ته ڪل-لين
ڪرشن ساڪيات ڪال- سروپ ٿي نه آهي. هن پڙتويءَ تان باز لاهڻ لاءِ ٿي هن مڙيو
لوڪ هر اوتار ورتو هو. هاڻي سڀ پاڻي راجائون مارجي ويا. ان ڪري ان جو ڪارڻ
پورو ٿي ويو. هي پارت! ورشئي، الڌڪ وغيره سڄي بدڪل جو به وٺاڻ ٿي ويو،
ان ڪري پڙيوءَ جو هن پڙتويءَ تي ڪو نه ڪرڻو نه رهيو. ان ڪري پنهنجو ڪم
پورو ڪري، ڀڳوان پنهنجي مرضيءَ موجب هليو ويو.

هي ارڃن ياد رک، نه سرشئيءَ جي شروعات ۾ پڙيو هن سرشئيءَ جي رچنا
ڪري ٿو، پوءِ آستئيءَ جي وقت ان جي پالنا ڪري ٿو، پڇاڙيءَ ۾ وري ان جو
وٺاڻ ڪري ٿو. جيئن هن وقت سڀني جو سنگهار ڪري پڙيو ڪرشن هن پڙتويءَ
تان هليو ويو. هي ارڃن! جنهن وقت تون اڪيلوئي جنگ ۾ پيشم، دروڻ ۽ ڪرڻ
غيره مهاوڙن کي ماري وڌو هو، اها ڇا انهن بهادرن جي ڪال کان ڪيل، هڪ
نسرل ماڻهوءَ هٿان هار نه هئي؟ جنهن نمولي ڪرشن جي پراڻ سان تو انهن سڀني
بهادرن کي شڪست ڏني هئي. اهڙي ئي نمولي وري ڪرشن کان جدا ٿي وڃڻ
ٿي ٿوڪي. ٽيرون ڊاڪن شڪست ڏني. تو بهادرن کي ڊاڀو ۽ هاڻ ٿوڪي ڊاڪن کان
نه بچڻو پيو. هي ڪيتي پتر! جڏهن پنهنجو نصيب زور هو، ان وقت ڪرشن پنهنجو
مددگار هو. وري جڏهن قسمت پٽو کاڌو ته پنهنجي دشمنن ڊاڪن تي ڪرشن جي
ڪرڻا درشئي ٿي. تون پيشم سميت سڀني ڪورون کي ماري وجهندي. ان ڳالهه
کي ڪير مڃي سگهيو ٿي ۽ وري هن ڳالهه جو به ڪنهنڪي وشواس ٿيندو ته تون
هڪ محسيس ڏنارن، ڊاڪن کان هارائجي ويندين!

هي ارڃن! اها سڀ ڪال جي ايل آهي. اهو ڪال جو رهس آهي ته تو
اڪيلي ڪورون کي ماري مات ڪيو ۽ وري خود رهيسرن کان پنهنجي اڀيءَ طرح
هار ٿي. هي ارڃن! تون جو ڊاڪن جي پڇايل زالن لاءِ دڪ ڪري رهيو آهين. ان
جو رهس، مان توکي ٻڌايان ٿو.
گهڻو آڳاٽي وقت ۾ امتاؤ ڪر مني چل ۾ گهڙي ٽپسيا ڪري رهيو هو. ان
وقت هو سنائن اهرم جي آستئي ڪري رهيو هو. ڪيترائي رزهي، هو چل ۾ رهيو.

وٽس وياس مٽيءَ جي چرٽن تي مٿو رکي ويهي رهيو ۽ ان جي وٽلندا ڪرڻ لڳو. اهو ڏسي شري وياس جي چيو- ”اڄ تون اهڙو ڪمزور چيو ٿو لڳين، تنهنجي شڪتي ڪيڏانهن غائب ٿي ويئي آهي، تون تمار لستيج (ليج ڪانسواءِ) تي ويو آهين، توکي اڄ هيءُ ڇا ٿي ويو آهي. تو اهڙو ڪو ٻرو ڪر نه ڪونه ڪيو آهي. جنهنڪري تنهنجو بل ناس ٿي ويو آهي. تنهنجي منهن ۾ اها مٽيا هائي ڏسڻ ۾ ڪونه ٿي اچي، تون ڪنهن خسيس ماڻهوءَ کان هار نه نه کائي آهي. ٻڌاءِ ته تنهنجي ڪرانتِي (منهن جو تپلو) ڪيڏانهن هلي ويو آهي؟“

ارجن ڏکيو ساھ کڻي چيو- ”هي ڀڳوان وياس! ٻڌو“ انهن چئي هن پنهنجي هار کائڻ جو سمورو ورتائين ڪري ٻڌايو، ته ڪيئن نه هنجي ٻاڪن کان نويءَ طرح هار ٿي. ارجن ويچارو ٿي جو ته ”منهنجو ٻل، منهنجو ليڄ، منهنجي وپرا ۽ منهنجو سڀ ڪم شري ڪرشن جو هو. اڄ مون وٽان هو هليو ويو آهي. ان ڪرشن کانسواءِ اڄ مان ڪمزور ۽ ضعيف ٿي ويو آهيان مون ۾ ڌريءَ شڪتي نه آهي. ڀڳوان وشطوءَ جو اوتار ڪرشن مون سان کلي دوستاني لموي ۾ ڳالهائون ڪندو هو، هي مٽي! ان هرڀءَ کانسواءِ مان اڄ ڪاهه جي بجلي وانگر تپ آهيان. نه ڏڍو مون مان ٻو منهنجي هٿيارن مان نه شڪتي لڪري ويئي آهي، اڄ ڪرشن پُرشورمان سان ڪي ڇڏي هليو ويو آهي. جنهن ڪرشن جي ٻل ۽ شڪتيءَ سان اسان ٻنهن ڌروڻ، ڪرڻ، ڌروڻن وغيره. ڪيترن ئي بهادرن کي هٿيو. اهو ڪرشن اڄ هن ٻراويءَ کي ڇڏي ويو آهي. هن ٻراويءَ تان ليڄ ۽ ٻل لڪري ويو آهي. هاڻ هيءَ ٻراوي سرائي، لڪشي ۽ ڪرانتِيءَ کان خالي پيٽي ڏسڻ ۾ اچي. اڄ ڪرشن کانسواءِ مون خسيس ٻاڪن جي هٿان هار کائي. هي وياس مٿو اڇا ڪرشن جي سون زالن جي منهنجي حفاظت هٿ هيون. انهنکي منهنجي ڏسندي ڏسندي ٻاڪو پچائي ويا. هو ڏٺيون واکا ڪنديون رهيون، پر مان انهنکي پچائي نه سگهيس. انهن جي رکيا جي جوابداري ڪرشن مون تي رکي ويو هو، پر مان ان جي امانت جي سنڀال ڪري نه سگهيس. هي ويد وياس! انهن لٽيون ڪرشن جو سڄو ٻروار لٽي ڇڏيو. اهڙيءَ حالت ۾ منهنجو ٽوپل لٽ ڪو اچڻ جي ڳالهه نه آهي پر نيچ ماڻهن کان امانت ٿيندي ۽ بي عزت ٿيندي به مان اڃا جيترو آهيان. حيث هجي منهنجي اهڙيءَ زندگيءَ کي.“

شري وياس هيءَ چيو- هي ارجن! تون اڃا ٻو وياڪل نه ٿي. هيئن نه ڪرڻ کي واجب نه آهي. اها سڄي وٽس جي ثقافت آهي. ڪال جي ڪٿي وچتر ٿي ٻالڏو! ماڻهن جي آئيني ۽ اوليتيءَ جو ڪارڻ ڪال (وٽس) ٿي آهي. اهو

کي ماري هيءُ ڏاڍو اڀمائي ٿي ويو آهي. اسان ڊاڪن جي شڪتيءَ جي هن کي ڄاڻ نه آهي، اچو ته هن کي مڙو چڪايون.

بس پوءِ ته هزارين ڊاڪو لليون هڻن ۾ کڻي انهن اٺاڪ ڊوارڪا واسين تي ٿئي پيا ۽ اوچتو انهن تي حملو ڪيائون. ارڃن انهن کي للڪاريو، انهن کي هٿي وڃڻ لاءِ چيو ۽ چيو ته ته توهان کي موجب جي منهن ۾ وڃڻو پوندو. پر ڊاڪن ان جي چوڻ تي ڪوبه ڌيان نه ڏنو ۽ ڀڳوان ڪرشن جو سچو ڌن ۽ زالن کي کڻي ويا. ان وقت ارڃن پنهنجو گالڊيو ڌنڌو هٿ ۾ کنيو ۽ ڏوري چڪي ان تي ٻاڙ وڪيائين، پر هو ائين نه ڪري سگهيو. گالڊيو ڌنڌو جڏهن مهاڀارت جنگ ۾ هزارن جوڌن کي زمين تي لپيائي ڇڏيو هو اڄ اهو ڊاڪن جي اڳيان وٽو وٽو. جيئن ٿيڻ ڪري ارڃن ڌنڌو تي ڏوري ڇاڙهي پر وري به اها ڏوري ٿي ويئي. گهڻو ئي ان شسترن کي ياد ڪيو پر شسترن جي يادگيري ان کي نه پيشي. تڏهن هو غصي ۾ اچي دشمنن تي ٻاڙن جي بوساڪ وسائڻ لڳو. پر اڄ ارڃن جا ٻاڙ به شڪتي - هٿي ٿي ويا. ارڃن جي شڪتي هائو ختم ٿي ويئي. ان وقت ارڃن خيال ڪيو مون جو هٿن ٻاڙن سان هزارن راجائن کي جيتوڻي هو اهو سڀ ڪرشن جو پرياءُ هو. ارڃن کي ڏسندي ڏسندي اهي ڊاڪو زالن کي پڇائي زبردستيءَ کڻي ويا. انهن مان ڪي زالون ته پنهنجي جان بچائي ڇڏي ويون. جڏهن ارڃن جا ٻاڙ ختم ٿي ويا، تڏهن ارڃن ڌنڌو جي نوڪ سان حملو ڪرڻ شروع ڪيو، پر اهي ڊاڪو ان جي حملي تي اُڻندو ٺٺو ڪري کڻڻ لڳا.

هي مٿس ڏسي، اها حالت ڏسي، بيوس ٿي روئڻ لڳو ۽ چوڻ لڳو. ”اڙي وڏي مصيبت ۾ ڦاسي ويس. هاءِ منهنجي طاقت اڄ ڪيڏانهن غائب ٿي ويئي. اڙي! مون کي ڀڳوان ڪرشن ٺيڪي ڇڏيو. ڏسو ته هيءُ اهو ساڳيو ڌنڌو آهي؟ هي ساڳيا ٻاڙ ۽ هٿيار آهن، هي ساڳيو رنڌ آهي. هي ساڳيا گهوڙا آهن، پر اڄ هي سڀ ائين لاس ٿي ويا آهن. اڄ هنن جي شڪتي ائين هلي ويئي آهي، جيئن ڪنهن وٽون جي اڄ جاڳا - ان پڙهيل برهمڻ کي دان ڏيڻ سان، دان جو ڦل لاس ٿي ويندو آهي. اڄ منهنجي قسمت به خراب ٿي ويئي آهي - ڀڳوان ڪرشن کان سواءِ نرڻ ٿي ويو آهيان. ضرور منهنجي شڪتي ۽ پير جي شڪتي ڪرشن جي ڪرپي هئي. اها سڀ ڪرشن جي ڪرپا هئي جو اسان جي مهاڀارت ۾ وڃي ٿي.

شري پراشرجيءَ چيو ته - ارڃن اهڙي طرح چوئدي پنهنجي راجڌانيءَ الڊرپرست ۾ اچي پهتو ۽ اُتي يادون جي وارث وڃر جو راجهه - ايشيڪ ڪيائين. ان کانپوءِ هو بن ۾ رهندڙ وياس مڻيءَ وٽ ويو ان جي چرڻن ۾ وڃي مٿو ٽيڪيائين ۽ تمار گهڻو

آڻٽيوون اڏيا

پادون جو اگني-سلسڪار، راجا پريڪشت جو راجير-تلڪ ۽ پاندون جو سورگ لوڪ ۾ وڃڻ

شري پراشجيءَ چيو- ”هي مقرر ۱ اوجن راءِ ۽ ڪرشن ۽ اهن مڪه پادون جي لاشن جي ٻولها ڪرائي ۽ واري واري سان هرهڪ جو اگني سلسڪار ڪيو. ڪرشن جون جيڪي رڪمڻي وغيره آند پتالوون هيون، اهن سيني ڪرشن جي لاش کي چٽي اگنيءَ ۾ پوئيش ڪيو. اهي سڀ ستيون ليون، ستي راولي ۽ ٻه بلرام جي مرڪ شير سان گڏ ستي ٿي. ان درگهتيا جو احوال ٻڌائڻي اکر سمن، وسديو، ديوڪيءَ ۽ روھڻيءَ به اگنيءَ ۾ پوئيش ڪيو. (جيتري ئي پاڻ کي جلائي ڇڏيو.)

اوجن اهن جو وڏيءَ سان مرڪه سسڪار ڪيو. پوءِ ٻار ۽ زالون وغيره باقي جيڪي ڪتب جا ماڻهو بچيا هئا، انهن کي پاڻ سان گڏ وٺي دواڪا ڇڏي اڪري ويا. ڪرشن جون ٻيون هزارين زالون هيون. انهن کي ۽ وجر کي ۽ اهن پاندون کي خمداريءَ سان وٺي دواڪا کان ٻاهر نڪري، اوجن آهستي آهستي هلڻ لڳو. ”هي مقرر ۱ ڪرشن چندر جي مريو لوڪ جي تمام ڪرڻ ٿي سدوما سڀا ۽ ٻار جات سورگ لوڪ ۾ هليا ويا. جنهن ڏينهن پڳوان ڪرشن هن پراڻيءَ کي ڇڏي سورگ لوڪ ڏنڊو ان ڏينهن کان وٺي ڪاڇر پڙهيءَ ٿي اچي واسو ڪيو. اهڙيءَ طرح سنان دواڪا کي سمنڊ ۾ ڇڏيو، فقط هڪ ڪرشن چندر جي (مخالف) کي سمنڊ ۾ پوڙيو. اڃا تائين به اهو ڪرشن جو مخالف سلامت آهي. سمنڊ کي به طاقت نه آهي جو ان کي پوڙهي ڇاڪاڻ ته ان ۾ ڪرشن چندر هميشه نراس ڪري ٿو. دواڪا ان ڪري پوئو ٿيو ته مڃيو ويو آهي ۽ هزارن پڳن تائين مڃيو ويندو. ان جي فقط دشمن ڪرڻ سان ئي باب ناس ٿي وڃن ٿا.

هي مقرر ۱ اوجن انهن سيني دواڪا واسن کي پنج-ند ديش ۾ (پنجاب) ۾ وسايو. ڇاڪاڻ ته اهو ديش آڻ-ڏن سان پوڙيو آهي. اوجن جڏهن اڻاٽ استون کي اڪيلو وٺي پئي ويو ته اوجن کي زال سان گڏ ويندو ڏسي ڊاڪن ۽ لٽرن کي من ۾ لوڻ ٻندا ٿيو. سيني کڏجي اوجن تي حملو ڪرڻ جو ارادو ڪيو. پوئو هڪ هندي خبر به هئي ته اوجن تمام ويو پيش آهي ۽ ڏنڻ وڌيا ۾ تمام ٻار آهي. پوءِ هن پاڻ ۾ چيو ته ”پيشه، دروڻ، جيتوڻ ۽ ڪرڻ وغيره نڪرواسين

ڪرشت جي پير ۾ هرڻ جي اک جو نشان هو. ٻري کان هن سمجهو ته ڪو هرڻ ويٺو آهي. ڪرشت جي پير کي هرڻ سمجهي هن اهو نير اچليو جنهن ۾ اهو لوهه جي مصري جو ٺڪو ٺڪرو لڳل هو. اهو وڃي شري ڪرشت جي پير ۾ چڙهي پيو شڪاري به اتي آيو، هرڻ جي بدران چترپنج (چئن ٻاهن واري) ڪرشت کي ڏسي ڏکي وڌو ۽ ان جي چرمن ۾ ڪري روتندي روتندي سڏڪا پڙهندي ڪرشت کي چوڻ لڳو ته ”مون کي پڙهو معاف ڪريو. منهنجو اهڙو معاف ڪريو، مون تي راضي ٿيو. مون اڄ ڄاڻائيءَ ۾ اوهان کي هرڻ سمجهي هي پاڻ اوهان جي پير ۾ هنيو آهي. هي مون وڏو اهڙو ڪيو آهي، ڪرپا ڪري اهڙو ڪميا ڪريو، مون کي معاف ڪريو. مان پنهنجن ٻاڻن ۾ ئي جلي رهيو آهيان اوهين مون کي بچايو.“

پگوان کيس چيو ”بلڪل (شڪاري)! تون بلڪل نه ڊڄ، منهنجي ڪرپا سان تون هاڻ ڊاٻو ٿانن جي آستان سرڳ لوڪ ڏانهن هليو وڃ.“ پگوان اڃا اهي لفظ پورائي مس ڪيا ته آڪاش مان هڪ ومان آيو، ان ۾ چڙهي اهو شڪاري پگوان جي ڪرپا سان سرڳ لوڪ ۾ هليو ويو. ان جي وچ ۾ ڪالو پگوان ڪرشت پنهنجي آتما کي وشطو پگوان ۾ لٽ ڪيو جيڪو وشطو پگوان اوائشي، اجرام هر ڪنهن هنڌ موجود، اجما ۽ برهم - سڙو پ آهي. اهڙيءَ طرح پگوان ڪرشت به پڙ برهم ۾ لٽ ٿي وڌو. پڙ برهم ۾ سمائجي ويو. هن منشيءَ - چولي کي چڙي ڏٺو.

پنجين اٺن جو ستنهون اڌ يا سمپت

* مها پارم ۾ هڪ ڪٿا آهي - درواسا رشي شري ڪرشت وٽ آيو. پگوان سندس ستڪار ڪيو. درواسا رشيءَ ڪرشن کي چيو ته منهنجو جوڻو پاڻي پنهنجي شراب کي لڳايو. پگوان ائين ئي ڪيو، پڙ ”برهمڻ جو جوڻو جل پيرن سان جهڙ نه ڪهرجي.“ اهو سوچي هن پنهنجي پير ۾ نه لڳايو. ان تي درواسا ڪرشت کي سراپ ڏنو ته هڪ وقت اهڙو ايندو جو اوهان جي پير ۾ ٽنگ ٿي پوندو.

اڏو! منهنجي ڪرپا سان توکي دود درشتي پراڻ تي ويٺي آهي ۽ تون چاهين
 آئي ان دود، شڪتيءَ سان وڃي سگهين ٿو. پر منهنجي اڃا آهي ته تون لونا راڻ
 جي نواس - آستان گند ماڻن پراڻ تي، بدري ناراڻي آشرم (بدرڪا شرم) تي هليو
 وڃ. هن پراڻيءَ تي ان کان مٿي ٻيو ڪوبه پورا آستان نه آهي. آئي تون مون پر
 من لڳائي پگتي ڪندين، ته توکي اوس سڏي پراڻ ٿيندي. مان به هاڻي پنهنجي
 ڪل کي ناس ڪري سورڳ لوڪ هليو ويندس. منهنجي وڃڻ کانپوءِ سمند دوارڪا
 کي ٻوڙي ڇڏيندو. سڄي دوارڪا سمند جي ڄل ۾ ٻڏي ويندي رڳو منهنجو
 محتاط باقي وڃي رهندو ڇاڪاڻ ته منهنجي ڏپ کان سمند ان کي نه ٻوڙيندو. ان
 ٻڙن ۾ مان پنهنجي پگتن جي هٿ ڪامنا لاءِ سدائين سوکير روپ ۾ نواس
 ڪريان ٿو.

شري پراشرجيءَ چيو ته - شري ڪرشن جي ائين چوڻ تي اڏو به پڳوان کي
 پراڻ ڪري سندس ٻڌايل آستان ٽوپن بدري ناراڻي ٿيڻ تي هليو ويو. ان کانپوءِ
 سڀ يادو شري ڪرشن ۽ پراڻ سميت رٿن تي چڙهي پراس ڪيتر ۾ آيا. آئي اڃا
 سان سڀني يادو شري ڪرشنندر جي پراڻ سان مهاڀان ۽ پوڄن ڪيو. مهاڀان
 جو مطلب ته خوب انهن شراب پيتو. سڀني يادو شراب جي نشي ۾ ڇڪتاڻ ٿي
 ويا. جئين شراب جو دور پئي هليو تئين انهن جو پاڻ ۾ ڪنهن ڳالهه تان اچي بحث
 مباحثو شروع ٿيو جو اچي پاڻ ۾ وڏو جهڳڙو لڳن. جهڳڙي جي باهه ڇوڙاري
 وڃري ويئي. ۽ ان ڪلهه نيت يادو جو آنت آندو. پاڻ ۾ اهڙا ته بد لفظ ڳالهايون
 هو ان کان اچي پاڻ ۾ وڙهيا. پهرائين رڳو لفظن جي جنگ هلي پوءِ اچي هٿيارن
 جي جنگ شروع ٿي. جڏهن هٿيار به ختم ٿي ويا، تڏهن اهو ايرڪا ڪاهه جو مهري
 جي چوري مان پيدا ٿيو هو. پئي پاڻ ۾ وڙهڻ لڳا. اهو ڪاهه ترار کان به تيز هو.
 اهي ايرڪا لڪا ترار جهڙا ڪانا هڪ ٻئي کي هٽ لڳا. نيت ان مهري يادو ڪل جو
 آنت آندو.

ٿورو جهڳڙي سڄي يادو جاتيءَ کي ناس ڪري ڇڏيو. ڪرشنندر مات ميڪ
 ۾ هلي رلڪ ڏسي رهيو آهي ٻيا يادو به پاڻ ۾ وڙهي هڪ ٻئي کي
 مارڻ لڳا.

هي مٿي ۾ ڪرشنندر جو 'جيترو' نالي رت آهي جنهن کي ٿورو ڪلهي زهنا
 هئا. اهو رت دارڪ (ڪرشن جي رت هلائيندڙ سارڙيءَ) جي ڏسندي ڏسندي
 سمند جي وچ ۾ هليو ويو. ان کانپوءِ پڳوان جا هٿيار - شڪ، چڪر، گدا، مارلڪ
 ڏنهن، لڪش ۽ ترار وغيره پڳوان جي پوکڻ ڪري (پڳوان جي چئن ٽي پاسن

ٻڌي واپس جو لوڻ جي ڀالي جي لوڪ والڪر ڏاڏو نڪو هو. انهن چوڪرن اهو باق
 ٻڌل لوڻ جو نڪو نه هئس جو تهن سمنڊ ۾ کڻي ڦٽو ڪيو. ان لوڻ جي ٺڪري
 کي هڪ ٻڌي ٻڌي ويئي. مهاڻن ان مڇي کي ٻن مڇين سان گڏ لاسيو ۽ جڏهن
 ان مڇيءَ کي چٻوڙائون ٿي ته ان مان اهو نڪو لوڻ به نڪرو نڪري آيو جو کڻي
 انهن وڃي هڪ شڪاريءَ کي ڏنو. ڀڳوان ڪرشن کي ان مڇي وارو نام جي خبر
 هئي تڏهن به وڏيءَ جي ان وڏان کي (وڙڻاڻ جي لکيل کي) ٻڌائڻ لڳي چاهيو.
 لڳ ڀڳ ان وقت ديوڻائين واپس ديوڻا کي دوست بنائي ڪرشن وٽ موڪليو جڏهن
 اچي شري ڪرشن کي ويٺي ڪٿي ته اوهان کي اوتار ورتي هڪ سر دروهه آي
 ويا آهن. توهان کانسواءِ سرڳ لوڪ ۾ ديوڻائون پاڻکي امان سمجهن ٿا. هاڻي توهان
 پنهنجي لڳا سمجهي، سوڳ لوڪ ۾ اچي لاس ڪيو. شري ڪرشن ڀڳوان کي
 ديوڻائين اهو به چيو ته وري به جيڪا سندس اڃا هجي ان موجب ڪريو. پر جڏهن
 مواد سان ڀڳوان ڪرشن هن ٻوليءَ تي اوتار ورتو اها سندن اڃا پوري آي دشتن
 جو لاس ٿيو ۽ ڏور جي هن ٿي.

ان ئي شري ڪرشن ان دوست کي چيو ته جيئن ته ٻوليءَ تان باز ٿيو واپس
 آهي. پر ان هوندي ٻولي ٿورو جهڪو ٻڌل آهي. اهو به ڀورو ڪري پوءِ مان
 پنهنجي ڏاڍا ايندس. ڪرشن ڀڳوان واپس ديوڻا کي ائين به چيو، ”ٿورو ٻارون هي سنهار
 (خاله) کانسواءِ ٻوليءَ جو ٻوڙو حشمت ۾ لاس ٿو آهي. ستن ڏينهن هي اندر
 ٻارون کي لاس ڪري ٻوليءَ جو ٻوڙو لاهي مان جلدي پنهنجي وڻج ڏاڍو
 ۾ ايندس.“

ڪرشن ڀڳوان دواڪاڀري جي زمين سمنڊ کان گهري ورتي هئي اها امانت
 به ڪرشن سمنڊ کي موٽائي ڏيڻ لڳي چاهي. شري ٻوڙو چيو ته، ”هي مڇو ٻوڙو
 واپس ديوڻا اهو سندس وڃي ديوڻائين کي نڌايو ۽ ڀڳوان ڪرشن ڏٺو ته دواڪاڀري
 ۾ رات ڏينهن آڪاش ۾ نڪونڊڙ پيو ٿاڙي وغيره جا ايسوڻ ٻا ڏسڻ ۾ اچن. ان
 ڪري ڪرشن ٻارون کي چيو ته، ”ٿورو نه هي ڪهڙا نه خوفناڪ ايسوڻ ٻا ڏسڻ
 ۾ اچن. هاڻي جلدي اٿهجي هي شاعريءَ لاءِ پوڻاس ڪتر ڏانهن هاون.“

ان وقت جڏهن ڪرشن ٻارون کي اها صلاح ٻڌي ڏني ته اڏون ڏسو ته هاڻي
 ٻارون هي رات جو وقت وڃي اچي ويو آهي. تڏهن ان شري ڪرشن کي
 امڪار ڪري چيو ته، ”هي شري ڪرشن! مولڪي ائين ڏسڻ ۾ اچي ٿو ته اوهان
 پنهنجي ٻارو ڪل جو به خالو آئيندا. ڇاڪاڻ ته هاڻي چوڌاري اهڙا اهڃاڻ ڏسڻ
 اچن. هاڻي مولڪي آيا ڪريو ته مان ڇا ڪريان؟“ شري ڀڳوان چيو ته، ”هي

سنڌيون اڏيا

رشين جو سراپ، يدونش جو وناش ۽ پڳوان جو پنهنجي ڌام پڌارڄڻ

شري پراشر جي ۽ چيو. ”معتريه! شري ڪرشن جي اوتار ولڻ جو مطلب سڻل ٿيو. سنار جي اٻڪار لاءِ بلديو سان گڏ شري ڪرشن پندر دشن ۽ دشن کي ناس ڪيو. نه رڳو ايترو پر ڪورون ۽ پالڊون جي مهاپاري لڙائيءَ جي بهالي ارڙهن اڪرومطي سينا ماري پرتويءَ جو وار لاڻو. اهڙيءَ طرح سيني ايماني راجائن کي ماري پرتويءَ تان بوجو لاڻو. پڇاڙيءَ ۾ براهمڻ جي سراپ جي بهاني پنهنجي ڪل جو نه خاتمو آندو. ان ڪالهه دوار ڪاپريءَ کي ڇڏي ۽ پنهنجي منشي شري کي ڇڏي شري ڪرشن پندر پنهنجي ئي دشمن بلرام ۽ پردسين سان گڏ پنهنجي وشطو ۾ ڌام ۾ پروش ڪيو.

معتريه، چيو. هي مني! شري ڪرشن پڳوان برهمڻ جي سراپ جي بهالي ڪهڙي طرح پنهنجي ڪل جو وناش ڪيو ۽ پنهنجي منشي. ڏيهه کي ڪهڙيءَ طرح ڇڏيو؟ شري پراشر جي ۽ چيو. هڪ دفع ڪن يادو. ڪمارن مهاويرت پندارڪ ڪيتر ۾ وشوامتر، ڪٽو ۽ نارڊ وغيره مها منين کي ڏٺو. تڏهن جوابي جي نهي ۾ مس ٿيل انهن يادو اوجوان هٿهار جي پرتو ٿا سان جاميوليءَ جي پٽ سامب کي استريءَ جي پوشاڪ پهرائي انهن منيشورن کي پرتو ٿا سان ڪري، تمام گهڻيءَ لمر ٿا سان پڇيو. ”هن استريءَ کي پٽ جي آڻ آهي، هي منيشور! ٻڌايو ته هيءَ ڇا چئندي؟“ شري پراشر جي ۽ چيو. يادو جوان جي اهڙي طرح چر جي ٿي انهن ترڪال درشتي (نهي وقتن جي ڄاڻن) برهمڻ غصي ۾ اچي چيو. ”هيءَ عجيب مهرو چڙيندي جو سڄي يادو ڪل جي تباهيءَ جو ڪارڻ بڻيو ۽ ان مهري جي ڪري سڄو يادو خالڊان هن پرتويءَ جي تختي تان ميسارجي ويندو.“

يادو جوان جڏهن ان سامب جي پوشاڪ کي ٻولي ڏٺائون اندران هڪ وڏو لوه جو مهرو نڪري آيو. سڀ چوڪرا ڏاڍو ڊڄي ويا ۽ سڄي ڳالهه اکرسين کي ڪري ٻڌايائون ۽ ٻڌا اهو مهرو نه ڏيکارايائون. اکرسين جي صلاح سان يادو ڪمارن سمند جي ڪناري تي وڃي لوه جي مهري کي چورو ڪري سمند ۾ ٿٽو ڪيو. ان لوه جي چوري مان اُٿي هڪ قس جو اهڙو ٽڪو ڪاهه پيدا ٿيو. جنهنجا ٻن تار جهڙا ٽڪا هئا. ان ڪاهه کي ”اڻڪا“ نالي سان ڪري سڏيو ويندو آهي. جنهن انهن چوڪرن لوه جي مهري کي پئي ڪنو. تڏهن ڪس ڪالهه باقي هڪ ڌرو لوه جو ٽڪرو

ڪروڙ ڏکي ويا. اهي پلام وٽ اچي چوڻ لڳا، ”هي پلام جي! هي مهاڇوڏا! معاف ڪريو، معاف ڪريو. پنهنجو غصو شانت ڪريو. اسين سائب کي سندس پٽيءَ سان گڏ نوهان کي سولهيون ٿا. اسان اوهان جي طاقت نه سڃاڻي هئي، ان ڪري اسان اوهانجو آپراڌ ڪيو آهي، ڪرپا ڪري اسانجو ڏوهه گناهه معاف ڪريو.“ شري پراشر جيءَ چيو ته هي مٽريهه! اهي لفظ چئي هو هڪدم باعزت سائب کي سندس ٽئين ڪنوار سميت وٺي آيا ۽ انهي کي پلام جيءَ کي ڏنائون. ٽڏهن پلام جو ڪروڙ شانت ٿيو ۽ پلام کين معاف ڪري ڇڏيو.

هي مٽريهه! اڄ ڏينهن ٽائين هستناپور گنگا نديءَ طرف ڪجهه جهڪيل نظر اچي رهي آهي. اهو پلام جو پريارو آهي. ڪورون عزت سان پلام کي موڪلائي ڏئي. ڏاڍو ڏاج ڏيوڻ ڏيئي کيس دوا ڪاپوريءَ روانو ڪيائون. پنهنجي پنهون آڏياڻ سڀايت

چنڊيون آڏياڻ

دوڏ جو موت

شري پراشر جيءَ چيو - هي مٽريهه! پلام جي بهادريءَ جا ڪم اهڙائي هئا. هن جي بهادريءَ جي هڪ ٻي به گهڻا ٻڌ. وود نالي هڪ زبردست وڏو ٻانڌر هو. هو ٻانڌرن ۾ هڪ طاقتور هو. هو ديوتائن جي دشمن ٿرڪاسر جو مٿو هو. ڀڳوان ڪرشن ٻانڌر جي پريوڙا سان ٿرڪاسر کي ماريو هو. اهوئي سبب هو جو ان دوڏ ٻانڌر ديوتائن سان دشمني رکي هئي. هن من ۾ ڀڪو فيصلو ڪري ڇڏيو هو ته هو ڪيئن به ڪري ٿرڪاسر جو بدلو ديوتائن کان وٺندو. اهوئي سبب هو جو هو مرنيو لوڪ (پروڙي لوڪ) کي ناس ڪرڻ جون ڪوششون ڪندو رهندو هو. جيڪي ڀڳي، وغيره ڌارمڪ ڪم ٿيندا هئا، هيءُ اچي انهن ۾ رنڊڪون وجهندو هو ۽ انهن کي ناس ڪرڻ جو ڪوششون ڪندو هو. هو ماڻهن کي به ٽڪليفون ڏيندو هو ۽ ساڌو سنڌن جو ته هو سخت دشمن هو. هو باغ بغيچن، وڏن شهرن ۽ ننڍڙن ڳوٺن ۾ وڃي باهيون لڳائيندو هو ۽ انهن کي جلائيندو هو. گڏهن گڏهن نه وڏن پوتن کي ڪيرائي ننڍڙن ڳوٺن جي ماڻهن کي ڇپيائڻ جا خوفناڪ ڪم ڪندو هو. مطلب ته ماڻهن کي ٽڪليف ڏيندو هو. عام جنتا لاءِ ته هو هڪ وڏو آزار هو. ٻين ۾ جڏهن ان تيار ٿيندو هو ته ان کي به نقصان رسائيندو هو. هي مٽريهه! هن اهڙا ته خوفناڪ ڪم ڪيا جو سڄي جهنگ کي حيران ڪري ڇڏيائين.

ڪورون ٻڌو ته ٻارم آيو آهي، تڏهن سڀني وٽس وڃي سندس شاندار آجيان ڪئي. ٻارم کيس چيو ته، ”راڄا اکرسين جي آڳاٽي آهي ته اوهين هڪدم سانب کي ڇڏي ڏيو.“ ٻارم جا اهي لفظ ٻڌي سڀني ۾ چوڻ ڄاڻڻي ويو. دريودن وغيره ڪورون کي ڏاڍي ڪاوڙ لڳي. هنن يادون جي خاندان کي پاڻ کان گهٽ ۽ اڻ لائق سمجهو ۽ کيس غصي ۾ اچي چوڻ لڳا: ”هي ٻلڊو! تون هيءُ ڇا چئي رهيو آهين؟ اکرسين کي ڪوبه حق نه آهي جو هو اسان کي حڪم ڪري. ان ڪري اسين سانب کي آزاد ڪرڻ لاءِ بلڪل انڪار ٿا ڪريون. ٻارم! تون هاڻي موٽي وڃ. اسين تنهنجي آڳاٽي يا اکرسين جي آڳاٽي سان سانب کي ڇڏي نٿا سگهون.“ وري هنن چيو ته ”آڳاٽي زماني ۾ انڌڪ وٽس ۾ پيدا ٿيل يادو اچي اسان کي پرڻام ڪندا هئا، هاڻي هو پرڻام نٿا ڪن ته ٻلي نه ڪن پر اوکو ڪڏهن به مالڪ کي حڪم ڏيئي نه ٿا سگهن. اسان توهان سان گڏ ڪاٿي، گڏ ويهي، توهان کي مقرر بڻايو آهي. اسين سمجهون ٿا ته اها اسان جي غلطي هئي جو اسان توهان کي ايترو مٿي ئي ڇڏيو. هي ٻارم اسان جا هٿ ۽ تنهنجي آجيان ڪئي، تنهنجو سڙڪڻ ڪيو ته وٽس ٻارم وڃان اسان ڪيو. حقيقت ۾ اسان جي خاندان کي اوهانجو سڙڪڻ ڪرڻ نه گهرجي.“

شري پراشرجي چيو ته اهي مٿيان لفظ ڇڏي، دريودن ۽ ٻيا سڀ ڪورو هسٽناپور ڏانهن موٽي ويا. سندن اهي لفظ ٻڌي ٻارم کي گهڻي ڪاوڙ لڳي. هن چوڻ ۾ پوڄي ڇڏي، ”اڙي! هنن ڪورون کي راجائين جو نالو آهي. هنن کي هاڻي ڏاڍو ايمان ٿي ويو آهي. هنن اڄ اسان جي ٻيڙي ڪڍي آهي. اڄ اکرسين راج سنگهاڻ ٿي ويهي سڌو ماڻي سڀ ۾ اچي راجمان ٿيندو آهي. ان سڀ ۾ اندر به وهڻ جي همٿ نٿو ڪري، پر ڪورون کي ڏڪار آهي. هزارن اڳين راجائن جي جولي سنگهاڻ ٿي وهڻ جو هنن ڪيڏو نه ايمان آهي. جنهنجي نوڪرن جون زالون به پارحاش وٽ جي گلن سان پاڻ کي سينگارين ٿيون، ان يادون جي خاندان کي ڪورو ٿرڻ جي لڳاء سان ڏس ٿا. هڪڙي حبش آهي. اکرسين سڀني راجائن جو به راجا ٿي رهندو. هو مهاراجا آهي. اڄ مان اڪيٽوئي هن پرڻي ۽ تان ڪورون جو نالو ايشان مٿي پوءِ دواوڪا ويندس. اڄ سڀني ڪورون کي حتمي سانب کي ڏيڻ ڪري پوءِ ئي مان دواوڪا ۾ داخل ٿيندس. اڄ مان هن هسٽناپوريءَ کي گنگا سڻج ۾ اوڙي ڇڏيندس.“

شري پراشرجيءَ چيو - مهاپهلوان ٻلڊو اهي لفظ چئي هل جي لوڪ سان ڌرتيءَ تي جڙ هسٽناپور جي قلعي جي پاڙ سميت وٺي ڪمڇيو. ان وقت سڄي هسٽناپور جنم ڌرتي ڏيڻ ڪري جاپون لڏايون آهن. اها حالت ڏسي سڀ

پنهنجي سدوش ۾ ڇڪر کي ان کي مارڻ جي آڻيا ڏني. ڀڳوان وشطوءَ جي سدوشن ۾ ڇڪر ان باه جي ڇيڻن واري منهن مان باه ڪڍندڙن ان ڇوڪريءَ ڪرليا جي پٺ ورتي. اهو ڏسي ڊپ ۾ اها ڊوڙڻ لڳي. ڇاڪاڻ ته ڇڪر جو نچاو ۽ گرمائش هوءَ سهي نه سگهي. ڇڪر به تمام تيز رفتار سان ان جي پٺيان ڊوڙڻ لڳو. آخر وشطو ڇڪر کان اڇڻ لاءِ هوءَ ڪاشي نگر جي ڀرتي اچي لڪي. ان وقت ڪاشي ترواشن جي سڄي سينا تيار ٿي، ان ڇڪر جو مقابلو ڪرڻ لاءِ آئي. ڇڪر به پنهنجي تيج سان ان سڄي سينا کي ساڙي پسر ڪري وڌو. پوءِ ڪرليا کي به جلائي اچي ڪاشي نگر جي ڪي جلائڻ لڳو. سڄي رعيت اها روڪار ڏسي حراس ۾ اچي هاڻاڪار ڪرڻ لڳي. ڪاشيءَ ۾ وڏا وڏا محلات هئا، راجا جا ڪيترا گهوڙا هائي ۽ رت هئا، پر ڪرشن جي ان سدوشن ۾ ڇڪر کان لڳايل خوفناڪ باه جي ڪري سڄي ڪاشي جلت لڳي آخر ان سدوشن ۾ ڇڪر سڄي ڪاشي ساڙي پسر ڪري وري موٽي ڀڳوان وشطوءَ جي هٿ ۾ اچي واسو ڪيو.

چوٽيهون آڏواڙ سماهت

پنجنديهيون آڏواڙ

سانب جو وهانءُ

شري مٿريه، شري ڀرام جي چورن ٻڌڻ لاءِ شري پراشر جيءَ کي وٺي ڪئي. ان ئي پراشر رشيءَ مٿريه کي شيش لانگ جي اولار مهاڀوان جون ڪٿائون ٻڌائڻ هيٺين طرح شروع ڪيون: ”هي مٿريه! هڪ دفعي جاءِ وٺي جو پٺ سانب سوامهر جي موقعي تي وڃي دريوڌن جي ڌيءَ کي زوريءَ ڀڄائي ويا. ان ئي ڪورون جي سيني بهادرن جهڙوڪ ڪرڻ، دريوڌن پيشم پتاهه ۽ دروڻ وغيره تي ڏاڍو غصو آيو. ڪاوڙ ۾ هنن سانب جي پٺ وٺي، ساڻس جنگ ڪري کيس تنگ ۾ ڇيٽي ڀاڱ وٺي قيد ۾ وڌو. اهو سماچار ٻڌي يادون کي به ڏاڍي ڪاوڙ لڳي. ڪرشنچندر وغيره سيني يادون دريوڌن کي مارڻ لاءِ وڏي تياري ڪئي. ڀرام انهن کي منع ڪئي، کين روڪيو ۽ چيو، ”منهنجي چوڻ سان ڪورڊ سانب کي ڇڏي ڏيندا. ڇو ته هو منهنجا جهونا متر آهن. ان ڪري مان اڪيلوئي نٿو وڃان ٿو.“

بلديو ڪورون جي راڄڌاني هستناپور ڏانهن روانو ٿي ويا. جڏهن شهر جي ڪنڀر ڀٽو ٺڌهن لگر جي ڀاهر هڪ بغيچي ۾ ترسي پيو. جڏهن دريوڌن وغيره

اهي سڀ نساڻيون ڏسي ڀڳوان ڪرشن ڪلڻ لڳو. ان کانپوءِ شري ڪرشن ڀڳوان هڪ کن ڀڻي پنهنجي شارنگ نالي ڏنل سان لکا پاڻ اچي هن جي سڄي لشڪر کي ماري مائ ڪري ڇڏيو. اهڙيءَ طرح ڪاشيءَ جي راجا جي مينا کي به لڙس ٿاڍو ڪري ڇڏيائين. ان وقت ڀڳوان ڪرشن ڀولڻوڪ ڪسي هيءُ لڻڻ ڇڏي، هيءُ ڀولڻوڪ مون وٽ ٿو جڳو ڏوس، موڪليو هو ۽ هن جيڪي به مولڪي ڇيرو، ان بهار جي مون اکر به اکر بهاري ڪئي آهي. ڏس، اهو هاڻ مان سڌو ڏسڻ چڪو ڇڏيائين ٿو، هيءُ پنهنجي مٿان گدا اڇليان ٿو، هيءُ ڪرڻ به هاڻي ڇڏي ڏيان ٿو، هيءُ ڪرڻ هاڻي پنهنجي جهنڊ تي اچي ويهندو.

شري پراڻ جيءَ ڇو نه. ائين چئي ڪرشن سڌو ڏسڻ چڪو ڇڏيو جنهن ڀولڻوڪ ڪسي اڪر لشڪر ڪري ڇڏيو ۽ ڪرڻ هڻي جهنڊو ٽوڙي وڌو. ان کانپوءِ لشڪر ۾ پاڇ پئي ۽ هاڻي ڏوس مڇي ويو. ڀڻو پنهنجي ڏوس جو بدلو وٺڻ لاءِ ڪاشي لوڻ سامهون اچي ڪرشن سان جنگ ڪرڻ لڳو. تڏهن ڀڳوان ڪرشن شارنگ ڏنل جي هڪ ئي پاڻ سان هڻي سڄي ڪاشي کي لڙي ڇڏي. اهو ڏسي سڀ ماڻهو اڇوڇ ۾ پئجي ويا، اهڙيءَ طرح ڀولڻوڪ ۽ ڪاشي لوڻ ڪسي ماري ڀڳوان ڪرشن دواڪا ۾ موٽي آيو.

هنڌالهن وري ڪاشيءَ ۾ ڪاشي راج جي سڄي ڪوٺل ڏسي سڀ لنگرواسي عجب ۾ پئجي چوڻ لڳا، ”هيءُ ڇا ٿيو؟ هنڪي ڪنهن ڪاٺي ڇڏيو؟ جڏهن هن جي پٽ کي معلوم ٿيو ته هنڪي شري واسڻو ماريو آهي ته هن پنهنجي گرو ڀڳوان سان گڏجي ڀڳوان شڪر کي راضي ڪيو. ڪاشي مهاڪيتر ۾ ان راجڪمار تي خوش ٿي شڪر کيس وڏ گهوڙ لاءِ ڇڏيو. هن چيو، ”هي ڀڳوان، هي شو شڪر آيو. هي ڪرڻ سان منهنجي پيءُ جو خون ڪندڙ ڪرشن جي موم آڻڻ لاءِ آيو.“ مان ڪرڻا ٻڌا ٿيڻ گهرجي.

شري پراڻ جيءَ ڇو نه. ڀڳوان شڪر چيو ته ”ائين ئي ٿيندو.“ ڀڳوان جي ائين چوڻ تي جڏهن اڪيءَ جو هون ڪيو ويو ته ان سان ان اڪيءَ وٽان ڪرڻ واري هڪ چرڪري پيدا ٿي. هن جي خوفناڪ منهن مان ڇوڻ پئي نڪتو. هن جا وار ڇڻ نه باهه جا آلا هئا. انهن چر رنگ ٿا هئا. هو غصي ۾ ”ڪرشن! ڪرشن!“ چوندڙ دواڪا پويءَ ۾ آيو. هي اڪي ان کي ڏسي ماڻهو ڏجي ويا ۽ وڃي ڀڳوان وٽ اڪا. ڀڳوان وٽي چوڻو ڀڳوان ڪرشن سمجهي ويو ته هيءُ ڪاشيءَ جي لڙس لشڪر ڀڳوان کي خوش ڪري ٻڌا ڪئي آهي. ڀڳوان ڪرشن

ٺيل واسديو نالي هڪ راجا کي پگوان جو اوتار سمجهي پوڄيندا هئا. اهي اڳيان ۾ اچي چواندا هئا، ”هيءَ واسديو روپ ۾ پگوان ٻڌو آهي، تي اوتار وٺي آيو آهي.“ ائين چئي هنجي آستتي ڪندا هئا. آخر هو به پاڻ کي پگوان جو اوتار سمجهڻ لڳو. هن وشڻو پگوان جون سڀ نشانيون پنهنجي بدن سان لڳائون. هن مهانما ڪرشنجي پندرتن وٽ پنهنجو دوت موڪلي هيءَ نياپو موڪليو ته، ”اڙي مورڪ! تون پنهنجي واسديو نالي کي ڇڏي ڏي ۽ تو جيڪو سدوشن چڪر هٿ ۾ کنيو آهي، ان جو به نياپو ڪري ڇڏ. توکي ڪو به حق ڪو به آهي، انهن نشانين ڌارو ڪرڻ جو. مان ئي پگوان جو اوتار آهيان. جيڪڏهن تون جهڙو رهڻ چاهين ته تون پنهنجي شرڻ ۾ اچ.“

دوت جڏهن ڪرشن کي اهي مٿيان لفظ چيا ته تڏهن ڪرشن پگوان مشڪي هي اکر چيا، ”ايڪ آهي، مان پنهنجي سدوشن چڪر کي پنهنجي مٿان ڇڏيندس. منهنجي طرفان تون ٻولڻ رکڪي وڃي ڇڏجانءِ ته مون پنهنجي پيغام جي سڃي معنيٰ سمجهي آهي. توکي جهڪي به ڪرڻو هجي اهو ڪڃانءِ؟ مان پنهنجون نشانين ۽ پوشاڪ ٻهري پنهنجي شهر ۾ ايندس ۽ اڪ پنهنجو سدوشن چڪر پنهنجي مٿان ڇڏيندس. تو مون کي جيڪا اچڻ جي نيند ڏسي آهي، اها مون کي قبول آهي. مان پنهنجي آڳيا جو پاڻ ضرور ڪندس. سڀاڻي مان تو وٽ پهچي ويندس ڏاڍا ڪڃانءِ. پنهنجي شرڻ ۾ اچي مان اهو اُٻاءُ ڪندس جو وري توهان مون کي ڪوبه ڊپ نه ٿيندو.“

شري ٻاواسريءَ ۽ چيو- شري ڪرشن جي ائين چوڻ تي جڏهن اهو دوت هليو ويو ته تڏهن ياد ڪرڻ سان ئي حاضر ٿيندڙ ڪرڻ تي چڙهي شري ڪرشن ان جي راجڌاني ڏانهن روانو ٿيو.

پگوان جي اچڻ جو احوال ٻڌي ڪاشيءَ جو راجا به اچو مددگار بڻجي پنهنجي سڄيءَ فوج سان اتي اچي حاضر ٿيو. ٻولڻوڪ به پنهنجي سڄيءَ سينا سان ڪرشن جي مٿاڇي ڪرڻ لاءِ تيار ٿي ڪرشن سان جنگ ڪرڻ لاءِ آيو. پگوان ٻري کان ئي ڏٺو ته هو هڪ تمام سٺي رت ۾ چڙهيل آهي ۽ هنجي هٿن ۾ چڪر، گدا، شارنگ، تلش ۽ پدم آهن. شري ڪرشن ڏٺو ته هنجي گلي ۾ ويجهيتي مالها ٻهريل آهي ۽ شراب تي پيغام ٻهريل آهي ۽ سندس رت ۾ به ڪرڻ جي نشان واري جهنڊي آهي، هنجي چاٽيءَ ۾ به شري وٽس جو چنڊ (نشان) آهي. هن کي ڪيترن قسمن جا رتن، هيرا ۽ جواهر ٻهريل آهن. مٿي ۾ ڪريٽ * آهي ۽ ڪنن ۾ ڪنڊل ٻهريل آهي.

* هن جملي جو سنسڪرت شلوڪ موجب ٻيو به اوتار ٿي سگهي ٿو. ان جو اهو به مطلب ٿي سگهي ٿو ته ”منهنجي دوت آڻڻ لاءِ پنهنجي ٻيءَ جي ماري ڏيڻ ڪرشن وٽ ڪرڻا پيدا ٿيڻ گهرجي. ان ڪري ان جو اوتار نتيجو نڪتو.“

شري پراشرجيءَ ڇڏو۔ ٻڳوان شڪر جا اهي لفظ ٻڌي ڪرشن جو غصو ڪانور ٿي ويو. شري ڪرشن خوش ٿي ڇڏو، ”هي شڪر! جيڪڏهن اوهان هن کي وڙ ڏيو آهي آهي، ٺٽي هتي هن دنيا ۾ جيترو رهي. اوهان جي وڃڻ جو مان رڪن ٺاهڻي مان هن سدوشن چڪو کي روڪيان ٿو. اوهان هن کي آيو، ڏٺو، مان به هاڻ هنکي آيو. ڏان ڏيان ٿو يعني مون کان کيس بچايان ٿو. هي ٻڳوان شڪر! حقيقت ۾ اسين اچي هڪ آهيون. وڏو نالا الڳ الڳ آهن ۽ روپ الڳ الڳ آهن. پر آهيون ئي هڪ.“

هي ٻڳوان شڪر! مورڪ ماڻهو اسان ۾ پيدا سمجهندا آهن، انهنجو من اوديا سان موهيت رهندو آهي، اهي اڳيان آهي. هي ٻڳوان شڪر! اوهين ٻئي هاڻ پنهنجي ڏام ڏانهن وڃو. مان به هاڻي هتان ويندس.“

شري پراشرجيءَ ڇڏو۔ انهن چئي ٻڳوان ڪرشن اٿو وٽ ويو. ٻڳوان ڪرشن جي گرڙ کي ڏسي اٿو جا ناڪ. پاش ناس ٿي ويا. هو هاڻ پنڌن کان آڇو ٿي ويو. ان ڪاٺوءَ اٿو کي سندس پٽيءَ سان گڏ گرڙ تي چاڙهي پٿرام، ڪرشن ۽ پرڏن ڏوار ڪاٺيءَ ۾ موٽي آيا.

هي مٿس! ڏوار ڪاٺيءَ ۾ ٻڳوان ڪرشن، پٿر ۽ ٿان وڃو لاهڻ جو ادب رکي پنهنجي ڪٽنب ۾ ويٺو سان وهڻ لڳو ۽ پنهنجن واڻين سان سندس جا مک ڀڄڻ لڳو.

نئينهنون آڏيا ۽ سماپ

چوٽيوون آڏيا

ڀونڊرڪ کي مارڻ ۽ ڪاشيءَ کي جلائڻ

شري مٿس جيءَ ڇڏو۔ هي گرو جي! شري و شطو ٻڳوان اوتار وٺي جيڪي لبلالون ڪنن ۽ هن ٿنڀ، شڪر ۽ سمورن ديوتائن کي جيتي همڪي مڃاڪاره ڪيا هئا اهي مون سڀ ٻڌا. انهن ڪانءِ ٻيا به هن جي پراڪرم جا ڪاره ٻڌايو. ورڪي ٻڌڻ جي ڏاڍي اڃا آهي.

شري پراشرجيءَ ڇڏو۔ ٻڳوان منهنجي اوتار وٺي جهڙيءَ طرح ڪاشي ۾ شري اهو مان توکي ٻڌايو ٿو، تون ڏيان ڏيئي ٻڌ. وقت کي اهڙا به مورڪ ماڻهو هئا جي هڪ ٻئي ڀونڊرڪ وٺڻ ۾ پيدا

ٿي ويا جو وڃي پنهنجي رت ۾ سمهي رهيو ۽ شري ڪرشن سان جنگ ڪري نه سگهيو.

گرڙ وري شڪر جي واهن تي حملو ڪيو ۽ ٻارڻن ۾ ان سان گڏ حملو ڪيو. نتيجو اهو نڪتو جو سوامي ڪارڪي به ڀڄي ويا.

ٻاٿاسر ڏٺو ته ڀڳوان شڪر کي به ننڊاڇي ويئي آهي ۽ ڪارڪي به ڀڄي ويا آهي. سو ٻاٿاسر هڪ وڏي رت تي چڙهي، جنهن کي لنديشور پتي ڪاهيو، پاڻ خود ڪرشن سان جنگ ڪرڻ لاءِ آيو.

ٻاٿاسر جي اچڻ سان ئي ٻلديو سندس لشڪر تي ٻاٿن جي بوساٽ وسائي ۽ ٻاٿاسر جي لشڪر کي حيران ۽ پريشان ڪري ڇڏيو. سندن قطارون ٽٽي پيئون. ٽڏهن ٻاٿاسر جي لشڪر جا سپاهي ڀڄڻ لڳا. ٻاٿاسر ڏٺو ته هنجي سينا کي ٻلديو ڏاڍي ڦڙي سان هر سان گهلي مھري سان ماري رهيو آهي ۽ ڪرشن وري اُنکي ٻاٿن سان گهاٽل ڪري رهيو آهي. ان وقت ڪرشن ۽ ٻاٿاسر جي وچ ۾ خوفناڪ جنگ چڙهي پيئي. اهي ٻئي هڪ ٻئي تي ٽڪا ٽير اچڻ لڳا. ٻار ڀڳوان ڪرشن ٻاٿاسر جي ٽڪن ٻاٿن کي پنهنجن ٻاٿن سان ڪاٽي ڇڏيو. پوءِ ڪرشن ٻاٿاسر تي ۽ ٻاٿاسر ڪرشن تي ٽير وسائڻ لڳو.

آخر ڀڳوان ڪرشن ڏٺو ته هاڻ سڀ پاڻ کڻي وڃڻ تي آهن، ان ڪري کيس مارڻ جو ٻڪو ارادو ڪيائين. انڪري ڪرشن سدورن ڇڪو پنهنجي هٿ ۾ کنيو. جنهن وقت ڀڳوان ڪرشن ٻاٿاسر کي مارڻ لاءِ سدورن ڇڪو سندس بنيان ڇڏڻ چاهيو ٿي، ليڪن ان وقت دڻين جي وڊيا (ڪل ديو) ڀڳوان جي سامهون نڪن (اُگهاڙي) ٿي اچي بيٺي رهي. ان کي ڏسي ڀڳوان پنهنجون اکيون هڪدم بند ڪري ڇڏيون پر ٻاٿاسر ڏانهن هنجي ٻانهن کي ڪاٽڻ لاءِ سدورن ڇڪو ڇڏيائين. ڀڳوان ڪرشن جي سدورن ڇڪو ٻاٿاسر جي ٻانهن کي ڪپي ڇڏيو فقط ٻه ٻانهون ڇڏي ڏنائين. ڀڳوان شڪر ڏٺو ته هاڻ سدورن ڇڪو ٻاٿاسر جي سسي به ڪپي ڇڏيندو ٽڏهن ڀڳوان شڪر پاڻ ڪرشن جي اڳيان اچي تيار ويٺي نهولي کيس چيو ته ”مولڪي خبر آهي ته اوهين ڀڳوان وشطوءَ جا اوتار آهيو. هيءُ نه فقط اوهان جي ليلا آهي. هي پريو! اوهين پرسن ٿيو. مون هن ٻاٿاسر کي آيو. دان (جيتري رهڻ) جو وڃڻ ڏنو آهي. منهنجي وڃڻ کي ڪوڙو نه ڪريو. هيءُ اوهانجو ڏوهي آهي. هن کسي مون کان وڌيڪا آهن ان ڪري هيءُ مغرور ٿي ويا آهي. جيئن ته هن دڻيه کي مون ئي ڏنو آهي ان ڪري مان ئي هن کي اوهان کان معافي وٺايان ٿو.“

اهو به ٻڌائين ته اڄڪلھ وڏا ۽ ڳوٺاڻ ڇوڻيڪا اٿڻ کي شونڀو ۾ کڻي وٺي هئي. اهو ٻڌي بادشاهه کي ٻڪڻي ته ڏيولائين اٿڻ کي ته ڇوڻو آهي، ڇاڪاڻ ته بادشاهه کي شڪ هو ته ٻار ڄامس جي کڻي اچڻ ڪري ڏيولائين اٿڻو بندو نه نه ورتو آهي. ان وقت فقط ياد ڪرڻ سان حاضر ٿيندڙ ڪوڙ ٿي ڇڙهي شري ڪرشن ۽ بلرام ٻڌمن سان گڏ پاڻاسر جي راجڌانيءَ ۾ آيا. اڃا غيور ۾ گهڙيا ٿي مس ته هنن کي شڪر جي پارشد ۽ ڀرمه نالي گھڻن سان جنگ ڪوڻي ٿي. انهن شڪر جي گھڻن کي ناس ڪري شري ڪرشن اندر شهر ۾ هليو ويو.

ان کانپوءِ پاڻاسر جي دڪبا ڪرڻ لاءِ ٽن سسڻ ۽ ٽن ٻيڙن وارو ماهيشور نالي وڏو ٽپ اڳيان وڌي ڀڳوان سان وڙهڻ لڳو. ان ٽپ جي هڪ اڃا عروبي هئي جو هن هڪ ڀائورو اچيو. ان ڀائورو جي لڳڻ سان شري ڪرشن ايترو نه گرم ٿي ويو جو بلرام انکي هڪ به لاهي نٿي سگهيو. هڪ لالچ سان بلرام جا هڪ به چلي ٿي ويا. اهو ڏسي بلرام نه گهٻرائجي ويو. ان وقت شري ڪرشن هڪ ٻيو ٽپ ٻڌا ۽ ججهڻو لالو ولفڻو ڌڙو هو. ان ولفڻو جو هڪدم شري ڪرشن جي شوار مڇون ماهيشور جو کي ڪڍي ڇڏيو. شري ڪرشن به ان ماهيشور جو کي ناس ڪرڻ ٿي چاهيو پر اوهماجيءَ اچي شري ڪرشن کي عرض ڪيو ته ان ماهيشور جو کي نه مٿان ڪري ڇڏي. ڀڳوان ڪرشن اوهماجيءَ جي چوڻ تي ان کي مٿان ڪيو ۽ ولفڻو جو کي پنهنجي بدن ۾ اڪائي ڇڏيو.

ماهيشور جو (بخار) وڃڻ وقت چيو ته ”جهڙو ماڻهو منهنجي اوهان سان جنگ ڪرڻ جو فقط سمجه ڪندو ته ان کي ڪهڙو به ٽپ هوندو ته اهو ٺهي ويندو اسان جي هيءَ ڪٿا ڄڻ نه بخار جي هڪ قسم جي آلمڪ اوشڏي آهي.“

ان کانپوءِ ڀڳوان ڪرشن پنڀاگس کي به چيئو ۽ ڏاڍو سينا کي به تاه ڪري ڇڏيو. ان کان پوءِ وڏي دائيم سينا سان گڏ ٻئيءَ جو ٻٽ پاڻاسر، ڀڳوان شڪر ۽ سوامي ڪارلڪي جي ٺهي ٿيئي گڏجي ڪرشن سان يڌ ڪوڻ لڳا. ڪرشن ۽ مهاديو جي زبردست جنگ لڳي. ان جنگ ۾ اعڙا ته خوفناڪ آستر ۽ شتر ڪر آندا ويا جو انهن جي گومائش ۽ خوفناڪ دولهن سان هيءَ سڄي دنيا ڏکي وئي. نه رڳو هيءَ ڀڙوئي لڙڪ پڙ ٿيئي لوڪ گهٻرائجي ويا. ڏيولائين ته ائين سمجهو ته هاڻ ٻڪ ٻڙهه اچي وئي آهي. شري ڪوڻ ڄڻ هڪ آستر ٿيو ڪيو. ان آستر ۾ روي اڃا عروبي هئي جو ان جي ڦٽي ڪرڻ سان سڀ دشمن جو لشڪر اوهاسيون ٿي. خود مهاديو به ٽپاڻو ٿي اوهاسيون ٿيڻ لڳو. مهاديو جي اڃا حالڪ ٻڪ ڪڻ ۽ ٻيا مهاديو جا ڪڻ اچڻ لڳا. ڀڳوان شڪر ٽپ ۾ اهڙو ته غلطان

مان جلدني موټي ايډيس. ايترو وقت تون منهنجو انتظاري ڪندي رهه.“
پنهنجي ساهڙي اشا کي دلاسو ڏيئي چترليڪا دواڳاڙيءَ ۾ هلي ويئي.
پنهنجون آڏياڻ سڀايت

تڏنهن پنهون آڏياڻ

شري ڪرشن ۽ ٻاٿاسر جي جنگ

شري پراشر جيءَ چيو- هي مٿريه! هڪ دفعي ٻاٿاسر به ڀڳوان ٿرلڙچن کي
لمسڪار ڪري چيو، ”هي ڀڳوان شڪر! جنگ کالسواء هنن هزار ٻالهن ۾ مولڪي
سور ٿي رهيو آهي. ڪڏهن اهو وقت ايندو جو هيءُ منهنجون هزار ٻالهنون جنگ
ڪري سڻل لڳندون. جنگ کالسواء هيءُ هزار ٻالهن مرن تي وڏو بوجو آهن.“
شري شڪر جيءَ چيو- هي ٻاٿاسر! جنهن وقت مور جي تصور واري هيءُ
پنهنجي جهنڊي ڪري پوندي، ان وقت پنهنجي اڳيان هڪ وڏي جنگ لڳندي
جنهن ۾ ماس کائيندڙ پشاجن ۽ ڀڳين کي ڏاڍو مزو ايندو.

شري پراشر جيءَ چيو- ته ان کان پوءِ ڀڳوان شڪر کي پوڻام ڪري ٻاٿاسر
پنهنجي گهر آيو ۽ پوءِ ڪجهه ڏينهن گذرڻ بعد ان جهنڊيءَ کي ڪرلڊو ڏسي هو
ڏاڍو خوش ٿيو. ليڪه ان وقت چترليڪا نالي اڀسرا پنهنجي يوگ جي شڪتيءَ سان
اڙڻ کي ڪڍي آئي. اڙڻ کي اشا جي ڪهري ۾ ڏسي زلزلو ڄاڻجي پهرينداون
سڄي خبر وڃي دلشيش جي راجا ٻاٿاسر کي ٻڌائي. تڏهن مهاوڙس ٻاٿاسر پنهنجن
لوڪرن کي هن سان جنگ ڪرڻ جي آڳاٽي ڏني ۽ ٻن دشمنن کي ناس ڪندڙ اڙڻ
پنهنجي اڳيان ايندڙن سڀني سپاهين کي هڪ لوهه جي ڏنڊي سان ماري وڌو.

پنهنجي ڪجهه لشڪر جو خاتمو ڏسي ٻاٿاسر اڙڻ جي ارادي سان
پنهنجي ڪجهه لشڪر جو خاتمو ڏسي ٻاٿاسر اڙڻ جي ارادي سان
رنگ ٿي چڙهي هن سان آمهون سامهون جنگ ڪرڻ لڳو. پر پنهنجي سموري طاقت
لڳائي جنگ ڪرڻ کانپوءِ به ٻاٿاسر جي زبردست هار ٿي. پوءِ هن پنهنجن وزائون
جي صلاح سان لڳيءَ ۽ ڪمٽ سان جنگ شروع ڪئي ۽ يادون جي ان جرن کي
ناڪ-پاش ۾ ٻڌي ڇڏيو.

هوڏانهن دواڳاڙيءَ ۾ سڀني يادون ۾ ان ڳالهه تي بحث ٿئي ٿيو ته اڙڻ
ڪيڏانهن هليو ويو آهي. اڙڻ جي اوچتي لاپٽ ٿيڻ تي سڀ حيرت ۾ هئا ته اڇڙو
نارڊ اچي خبر ڏني ته اڙڻ کي ٻاٿاسر-ناڪ-پاش ۾ ٻڌي قيد ۾ رکيو آهي. نارڊ

هڪ ٻئي ۾ ٻار ٿي ويو آهي. جڏهن هنجو سهڻو ٿيو ۽ ننڍن مان جاڳي نڌن ان
 پنهنجي ٻاري ٻيتر کي نه ڏسي اُڻا ڏاڍي ويهڪل ٿي. هڪ ئي ڏسڻ لاءِ هنجو من
 ڏاڍو ڏکي ٿيڻ لڳو. ان وقت پنهنجي ساهڙيءَ جي اڳيان له شوم چڙي وڙاون
 ڪري چوڻ لڳي ته ”هي ٻيتر! تون ڪهڙا آهن هليو وٺين.“

ٻاڻاس جي ٻڙان منڇريءَ جو نالو ڪمپانڊ هو. هڪ ئي هڪڙي ڏي ۽ هئي.
 جيتوڻيڪو ٻارو چٽولڪا هو. چٽولڪا اُڻا هئي ساهڙي هئي. اُڻا پورائين ته هڪ ئي
 ڪجهه ٻڌائڻ ٿي چاهيو پر چٽولڪا وشواس ڏياريس ته هوءَ ڪنهن سان نه ٿي ۽ ڏٺو
 حال نه ڪندي. ان ڪري اُڻا شروعات کان وٺي پڇاڙيءَ تائين کيس سڄي ٻالو.
 ڪري ٻڌائي ۽ پڇاڙيءَ ۾ کيس ويٺي ڪيائين ته ڪيئن نه ڪري اها ڪوشش ڪري
 جئين هن سان وري هٿو سٺا ٿي!

چٽولڪا چيو- هي ٻياري سڳي! تو سهڻي ۾ جنهن جوان کي ڏارو آهي، ان
 کي چاڻڻ نه ڏاڍو مشڪل آهي، پوءِ اٿو پتو ڪيئن لڳائي سگهيو. ان ڪري ان
 کي حاصل ڪرڻ هڪ وڏي سميا آهي، ان عولدي مان ڪوشش ڪريان ٿي.
 تون هڪ هٿو ان لاءِ انتظار ڪندي ره. ”اٿين چئي چٽولڪا پنهنجي گهر وٺي
 ۽ ان جوان کي ڳولڻ جي ڪوشش ڪرڻ لڳي. ستن اٺن ڏينهن کانپوءِ چٽولڪا
 چٽرپس تي مکيه مکيه دوائن، گندرون ۽ مڻس (ماڻهن) جا چٽو ڪڍي کڻي آئي.

چٽولڪا چٽو ڪڍڻ ۾ وڏي هوشيار ڪلاڪار هئي. هوءَ ڪنهن نه ويهڪتيءَ
 جو چٽو ڪڍي ويندي هئي. هن اُهي سڀ چٽو (تصويرون) اُڻا کي ڏيکاريون.
 ان کانپوءِ اُڻا دوائن، گندرون ۽ لڪ-لڪ وغيره جي تصويرون کي ڇڏي ماڻهن
 جي تصويرون ئي نظر ڏيڙائي. منجهن ۾ به هن خاص ڪري يادو مالدان جي ماڻهن
 جي تصويرون کي چڱيءَ طرح غور سان ڏارو. يادون ۾ شڪ ڪرڻ ۽ پرام جا چٽو
 ڏسي ڪجهه شروعاتي ڏيئي. پرڏهن کي ڏسي له وڃان هوءَ هڪ ڪنڌ ڪري
 ويهي وئي. ان کانپوءِ پرڏهن جي پٺهه اٿڻ جي تصور جڏهن ڏٺي ان وقت هنجي
 له لائي ڪهڙا آهن هلي وٺي. هوءَ چوڻ لڳي، ”هه اهو ئي، هي اهو ئي آهي.“
 هنجي اُهي لفظ ٻڌي، روڪ-وڌيا ۽ چٽو وڌيا ڄاڻندڙ چٽولڪا هڪ ئي چو، ”هيءَ
 شڪ ڪرڻ جو پتو آهي. دايو مانا ٽولي خوش ٿي هيءَ تهنجو پتي نشيت
 ڪيو آهي. هيءَ پتي ٽوڪي ملي ويندو ته اٿن سمجهه ته تو سڀڪجهه حاصل ڪيو
 پر دواوڪاريءَ ۾ پرويش ڪرڻ ڏاڍو ڏکيو آهي، ڇاڪاڻ ته دواوڪا ئي سڀ
 اهو هلي رهيو آهي. ان هوندي به هي سڳي! ڪيئن نه ڪري، ڪنهن نه ٽوڪي
 مان تهنجي پتيءَ کي کڻي ايندس. تون هيءَ ڳجهه ڪنهن کي نه ٻڌائج.

ٻڌيوون اڏ ڀاءُ

اُشا جي ڪهاڻي

شري پراشر جيءَ ڇيو۔ رڪمڻيءَ مان ڀڳوان ڪرشن کي ڀردن لائي پٽ پيدا ٿيو جنهنجو ورڻن اسين پهريائين ڪري چڪا آهيون.

ستيم پاما جي پٽ جو نالو پاڻو پوميرڪ هو. ان کي ٻه پٽ ڄاوا. اهڙيءَ طرح ٻين استرين جهڙوڪ مٿروندا، سيتا، مادري، لڪشمڻا، ڪالندي وغيره مان ٻه پٽ پيدا ٿيا. اهڙيءَ طرح ٻين استرين مان به ڪل اُٺاسي هزار اٺ سؤ (۸۸۸۰۰) پٽ پيدا ٿيا.

انهن سڀني پٽن ۾ رڪمڻيءَ جو پٽ ڀردن وڏو هو. ڀردن کي وري اڻڙو نالي پٽ ڄائو. اڻڙو مهاڀلي هو. جنگ ۾ هنکي ڪوبه جيتي نه سگهندو هو. هن راجا ٻليءَ جي پوٽيءَ ۽ ٻاڻاسر جي ڌيءَ اُشا سان شادي ڪئي.

ان شاديءَ ۾ شري ڪرشن ۽ ڀڳوان شڪر جي پاڻ ۾ خوفناڪ لڙائي لڳي هئي ۽ ڪرشن ڇنڊر ٻاڻاسر جون سڀ ٻانهون ڪپي ڇڏيون هيون.

مٿسراءِ ڇيو۔ هي پراهرڻ! اُشا جي لاءِ مهاديو ۽ ڪرشن جي وچ ۾ لڙائي جو لڳي؟ ۽ شري هريءَ ٻاڻاسر جون ٻانهون ڇو ڪپي ڇڏيون؟ اوهين مونکي اها سڄي ڪٿا ٻڌايو. مونکي ڀڳوان ڪرشن جي هن ڪٿا ٻڌڻ جو ڏاڍو چاه ٿي رهيو آهي.

شري پراشر جيءَ ڇيو۔ هي مٿسريه! هڪ دفعي ٻاڻاسر جي ڌيءَ اڪيلائيءَ ۾ شري شڪر سان گڏ پاروٽيءَ کي ڏٺو. اهو ڏسي هن کي ٻه راجا ٿي نه هوءَ به پنهنجي پٽيءَ سان گڏ گرهست آشرم جي جيون گذاري. ان وقت هن جي من جي ڳالهه ڄاڻي پاروٽيءَ ان سڪماري ڇوڪريءَ اُشا کي ڇيو، ”تون وڌيڪ دڪي نه ٿي، پنهنجي وقت پوري ٿيڻ تي تون به پنهنجي پٽيءَ سان گرهست ڌرم جو جو جيون گذارجانءِ.“ پاروٽيءَ جي ائين چوڻ تي اُشا خيال ڪرڻ لڳي ته ”خير نه آهي ته منهنجي شادي ڪڏهن ٿيندي؟ ڪير منهنجو پٽي ٿيندو؟“ ان باري ۾ هن پاروٽيءَ کان پڇيو. ان تي پاروٽيءَ هنکي جواب ڏنو ته ”هي راج. ڪنيا! ويساڪ مهيني جي سهائيءَ ڀارس جي رات جو چيڪو پش سڀني ۾ ٽوڪي پيار ڪندو ڏسڻ ۾ اچي، اهوئي تنهنجو پٽي ٿيندو.“

شري پراشر جيءَ ڇيو ته۔ ان کانپوءِ ان ساڳي رات جو اُشا کي سڀني آيو۔ سڀني ۾ هن ڏٺو ته هڪ تمام سهڻو جوان ساڻس پيار ڪري رهيو آهي ۽ ٻنهي جي

ڏيڻ لاءِ منهنجي لاکڙ ۾ اوتار ورتو آهي. اوهان جو اوتار ٻرلوي لاکڙ ۾ شائني آڻڻ ۽ ڏور جي اسٽاپيا ڪرڻ خاطر ٿي ٿيو آهي. اوهان لاکڙ رکشا لاءِ جڳهه جڳهه ۾ اوتار ورتو آهي. هي ڪوشش! هيءُ پارچام وڙڪڻ اوهين دوارڪا ٻيڙيءَ ۾ کڻي وڃو. جيستائين اوهين ان ٻرلوي لاکڙ ۾ آهيو اوتائين هيءُ پارچام به ٻرلوي لاکڙ ۾ رهندو. اوهين جڏهن ٻرلوي لاکڙ کي ڇڏيندا پوءِ هيءُ پارچام پور لاکڙ (ٻرلوي لاکڙ) ۾ رتو رهندو. هي دٻون جا دٻا هي جڳهه ٺاهڻ هي ڪوشش! هي وڻڻ هي شڪ، چڪر، گدا، پدم ڌاري! منهنجيءَ هن ٻيڙيءَ هلس کي معاف ڪندا.

شري ٻراشريءَ ڇو- سرڳ لاکڙ مان موٽڻ وقت اندر ۽ سڀني ديوتائن ڪوشش ڪئي ڏاڍي پڪيدار موڪلائي ڏني. پوءِ ڪوشش هن ٻرلوي لاکڙ ۾ لهي آيو. هي منتر به! دوارڪا وٽ پهچڻ لسي ڪوشش پنهجي شڪ وڃاڻو. شڪ جو آواز ڪوشش جي پهچڻ جي دوارڪا واسين کي سڄا هئي. دوارڪا واسي ڏاڍو خوش ٿيا. ان ڪالوهه ستم ٻاما سان گڏ ڪوشش ڪرڻ سان لاهو ۽ پارچام وڙڪڻ کي ستم ٻاما جي باغچي ۾ لڳائين. پارچام ۾ اها خاصيت آهي ته ڇڪو به منهنجي ان جي اڳيان اچي ته ان کي پورب جنم جي پادگيري اچي ٿي ۽ ان جي گلن مان اڪتل خوشبوءِ سان ۱۲ ڪوهن تائين ٻرلوي خوشبودار ٻڙجي پوي ٿي. پادو جڏهن پارچام وڙڪڻ جي ٿرڊڪ وٺا تڏهن انهن ڏٺو ته سندن مهاڳو ديوتائن جهڙو پتي ڏسڻ ۾ آيو. اهي منهنجي نه پوڏيولا پتي لڳا.

ان ڪالوهه شري ڪوشش لاکڙ وٽان آندل هائين، ڪهوڙن ۽ ڏن کي پنهجي مٿن مائڻ ۾ ويهائي ڇڏيو ۽ لاکڙ جيڪي ڇوڪرون ٻچيون هيون، جن کي ڪوشش آزاد ڪري پاڻ سان گڏ وٺي آيو هو، انهن کي هن پاڻ سويڪار ڪيو. سڀ مهورت ۾ شري ڪوشش انهن ڪيائين سان وهانءُ ڪيو.

هي منتر به! هنن لاءِ شري ڪوشش دوارڪا ۾ جدا جدا مڪانات ٺهرايا. پر هڪ ئي وقت وڏيءَ سان ڪوشش سڀني جو پاڻي گهرڻ (هٿيالي ٻڌڻ جو) سنڪار ڪيو. انهن سورهن هزار هڪ سؤ امتين سان پاڻي-گهرڻ (هٿ وٺندي) ڪندي شري ڪوشش پنهجي اوتاري روپ اختيار ڪيا. هڪ ئي ڪوشش، ساڄي وقت سڀني جي مڪائن ۾ موجود ڏٺو ويو.

هي منتر به! عجب جي ڳالهه ته اها هئي جو هر هڪ ڇوڪري انهن سمجهي. هر ڪوشش ڏٺو. مون سان ئي شادي ڪئي آهي. هي منتر به! ڇڪڻ جو منتر روپ ڌاري شري ڪوشش انهن سڀني جي ڪنهن ۾ رهندو هو. ايڪيهون-آڏاڻا سماپي.

خوشي ٿيندي. مان جڏهن انهنجي زال سڄيءَ وقت پهريون دفعو ويس ته هن مون ڏانهن هاريو ۽ نه منهنجو سواڪڻ ڪرڻ نه پري رهيو پر مولڪي عزت ۾ نه ڏٺائين. ڇاڪاڻ ته هنڪي انهنجي طاقت جو گهمند هو. ليڪ مان به زال ڏانهن آهيان. مون به انهنجي پٽيءَ جي طاقت ڏيکارڻ لاءِ کوساڻ ٿيڻي ڪرڻ جو ارادو ڪيو. حقيقت ۾ مونڪي پراڻي وستو کڻي وڃڻ جي ڪهڙي ضرورت آهي. سڄيءَ کي پنهنجي سولهن ۽ طاقت جو ايمان آهي پر هر ڪنهن عزت واريءَ زال کي هن طرح جو ضرورت ٿيندو.

شري پراشرجيءَ چيو- هي معتريه! ستيه ڀاما جا آهي لفظ ٻڌي ڏور ڇاڻ موليٰ آيو ۽ چيائين، ”هي ستيه ڀاما! مان توهان جو مٿڙ آهيان. منهنجي من ۾ اوهانجي لاءِ عزت آهي. سڄي وشو (جڳت) جي مالڪ پريوه کان هار کائڻ ۾ موٽي ڏرو به ڏک نه آهي. هيءُ سڄو جڳت جنهن کان رڇيو ويو آهي ۽ جو هن جڳت جي ڀالنا ڪري رهيو آهي ۽ وري آخر هن جڳت جو سنگهار به ان کان ئي ٿيندو. ان ٻاروهرم ڀرمائما جي اڳيان مان سر اڍايان ٿو. سر ۾ شڪتيوان ڀرمائما کي! جيتوڻيڪ ۾ ڪير سمجهڻ آهي؟“

تیهون آت باغ سماپت

ایک تہیہ و ن آئی پاء

ڀڳوان جو دوارڪا ڀريءَ ۾ هوئي اچڻ ۽ سورهن هزار هڪ سؤ
ڪنڀارن سان شادي ڪرڻ

شري پراشرجيءَ چيو - هي اراهمڻ ۾ آلم اراهمڻ مڻتريه! اندر جڏهن اهڙيءَ طرح يڳوان جي آستتي (ساراڻ) ڪئي، تڏهن ڪرشنچندر کلي هيٺيان لفظ چيا: ”هي جڳت - پتي! اوهين ديوتاڻ جا راجا آهيو ۽ اسين منجهه آهيون! اسان جي هڪ ڏينهن مرليو ضرور ٿيندي. منجهه جو چمنڻ مرڻ هڪ قدرتي ٿيڻ آهي. اسان اوهانجو جيڪو هيءُ اپڙاڻ ڪيو آهي، اهو اوهين ڪميا ڪريو. هيءُ پارچاٽ ورڪش ڪڍي وڃو، وڃي پنهنجي زندن ون ۾ رکيو. هي اندر! مون تي ستيه پاما جي ڳالهه رکڻ لاهڻي هنڪي ڪندو هو ۽ اوهان جو وڃر اچيو هو، اهو پڻ موٽائي ورتو. ڇاڪاڻ ته دشمن کي ناس ڪندڙ هيءُ اوهان جو ئي هٿيار آهي.“

اندر چيو، ”هي بزمائو! ميان منجهه آهيان! اهي لفظ چئي مون کي شومندو ڏندڙو ڏنو.“

چوڏا ڪريو. مان اوهانجي هن سڳو اوتار ولي کي ڄاڻان ٿو. اوهان پايين کي سزا ڏيندو.

نه ستم پاما هيءَ وڻ کڍي وڃي وهي آهي. لوڪان ان جي پڇڻ جي به ضرورت نه آهي. شجيءَ کي وڃي ڇڏو ته ستم پاما ڪڙن لڙن ۾ ۽ ڪنڀر سان ڇري لڳي نه ڇڪڻ ڏهن منهنجو پتي ڏيوتائين جو راجا آهي، نه منهنجو پتي وڌو پگوان جو اولاد آهي. جيتوڻيڪ هيٺو مان ماڻهي (منش جنم ۾ پيدا ٿيل) آهيان. ان هوندي به منهنجو هن پارحمت تي وڌيڪ اڌڪار آهي ۽ مان هن پنهنجي پارحمت ورتڪش کي کڻي وڃي رهي آهيان.

شري پراشرجيءَ چيو- هي مٿئين! مالهن هڪدم اها خبر وڃي شجيءَ کي ٻڌائي. اهو ٻڌي شجيءَ پنهنجي پتيءَ ڏيوتاج اندر کي پڻ ڪاپو. اندر ڏيوتائين جي سڀا وٺي پارحمت وڻ جي موٽائي وٺڻ لاءِ شري ڪرشن سان جنگ ڪرڻ لاءِ وڌو. ان وقت ڪرشن سان وڙهڻ لاءِ اندر پنهنجو خونسڪ هٿيار وٺي هڪ ڀر کنبو ۽ سڄي ڏيوتائين جي فوج به پنهنجا پنهنجا هٿيار ٺاهڻ لڳا. اندر اڀروست هائيءَ تي چڙهيل هو. شري ڪرشن ان وقت پنهنجو شڪ وڇايو ۽ هڪدم هزارين، لکين لکا ٻاڻ ٿيڻا ڪيا. رڳو سڌ جنگ لڳي شري ڪرشن جي ٻاڻن، ڏيوتائين جي هٿيارن کي ٽڪرائڻ لڳو ڪري ڇڏيو. ٽالڪن کي ڪاٽيندڙ ڪرڙ وڻ جي ٻاڻن کي پنهنجي جهنڀ سان ڇڪي ٽوڙي ڇڏيو. شري ڪرشن به ڏيوتا جي دل ۾ (ڏلڊي) کي پنهنجي ڪڏا سان پڇي به اڌ ڪري ڇڏيو. ڪنڀر جي ومان کي به ڪرشن سدرشن چڪر ڏيوتائين هٿ ڪپرائي ٻوڙا ٻوڙا ڪري ٽوڙي ڇڏيو. سورج جي ٽپج کي جهڪر ڪري ڇڏيو. ان کانپوءِ پگوان ٻاڻن جي بوسا ۽ وسائي اڪي (ٻاهه) کي لڏو ڪري ڇڏيو. سڀني وسن کي ڇڏائي ڇڏيو. شري ڪرشن سان گڏ ڪرڙ به ان جنگ ۾ ڪمال ڪري ڏيکاريو. ان کانپوءِ اندر ۽ ڪرشن جي هڪ ٻئي ۾ آهون سامهون خونسڪ جنگ لڳي. اندر وڃو سان جنگ ڪرڻ لڳو ته ڪرشن وري سدرشن چڪر سان، چوڌاري هاهاڪار مچي ويو. ٽيئي لوهه ڏکي ويا. ڪرشن اندر جو وڃو ڪسي پنهنجي هٿ ۾ ڪڍي ۽ سدرشن چڪر به ڪرشن جي هٿ ۾ هو. ان وقت ڪرشن اندر کي چيو، ”اڙي اندر، ٽوس، ٽوس.“ اندر جڏهن جنگ جي ميدان مان پڇڻ ٿي هو ته ستم پاما اندر کي چيو، ”هي ڏيوتائين جا راجا! تون شجيءَ جو پتي آهيان، هن طرح ڪانڊ وائڻو جنگ مان پڇي ٻه ڏيکارڻ توکي واجب نه آهي. تون پاڻ نه پارحمت جي گلن سان سينگارڻ شجيءَ تو وٽ ايندي هئي ۽ ڏاڍي ٻوڙ وڃان آيل شجيءَ کي، اڳي وائڻو پارحمت جي گلن سان سينگارڻ نه ڏسي توکي اندر بند جو سڪ نه ملندو. هي اندر! هاڻي توکي وڌيڪ ڪوشش ڪرڻ جي ضرورت نه آهي. تون هڪ نه هن پارحمت وڻ کي کڻي وڃ. هنکي حاصل ڪري ڏيوتائين کي

هي مٿريه! اهو تمام دلڪش پارڄات جو وڻ ڏسي سٽيه پاما ڏاڍي خوش
 ٿي ۽ شري ڪرشنا کي چوڻ لڳي، ”هي ڪرشنا! هيءُ وڻ دوارڪا پريءَ ۾ ڇو
 هڪواڻا ڪٿي هلاو؟ جيڪڏهن توهانجي مون ۾ سڪ ۽ پيار آهي ته اوهين هيءُ
 وڻ ضرور دوارڪا ۾ کڻي هلاو. توهان جا مولڪي اهي لفظ ياد آهن ته اوهان مولڪي
 چيو هو ته مون ئي مولڪي وڌيڪ پياري آهين؟ هيءُ وڻ مان پنهنجي گهر جي
 باغيچي ۾ لڳائڻ چاهيان ٿي. ههجا کل تمام سهڻا ۽ خوشبودار آهن. هيءُ پارڄات
 منهنجي باغ ۾ سينگار بڻبو. هاڻ اوهانجي پيار جي پريڪشا آهي. هيءُ وڻ ضرور
 کڻي هلاو. منهنجي مرضي آهي ته هن ورڪش جي گلن جي ويڙهي لاهي پنهنجن وارن
 کي سينگاربان. ان گلن جي سينگار سان مان پنهنجن ٻھڙن ۾ سهڻي لڳندڻس.“
 شري پراشرجيءَ چيو ته سٽيه پاما جا اهي لفظ ٻڌي شري ڪرشنا هڪدم
 پارڄات کي کڻي ڪرڙ ٿي رکيو. اهو ڏسي نندن ۾ جي رڳيڪن، مالھين ڪرشنا
 کي چيو، ”هي ڪرشنا! هيءُ وڻ اندر جي زال شڻيءَ کي ڏاڍو پيارو آهي. جڏهن
 امرت منشن جي وقت هيءُ پارڄات سمنڊ مان اڪتو هو، ان وقت کان وٺي ديوتائن
 هيءُ وڻ شڻيءَ کي سوکڙيءَ طور ڏٺو هو. ان وقت کان وٺي هيءُ وڻ شڻيءَ
 جي هن باغ ۾ ٿڌو رهيو آهي ۽ پنهنجي گلن جي سرحاڻ سان هن نندن ۾
 کي خوشبودار بڻائي رهيو آهي. هيءُ وڻ اندراڻيءَ شڻيءَ جو ڄڻ ته هڪ
 قسم جو خزانو آهي. اوهين هيءُ وڻ هن طرح زوريءَ بنا موڪلائڻ جي کڻي
 وڃي لٽا سگهو. اندر کي به هيءُ وڻ ڏاڍو پيارو آهي. هنجي هتان کڻي وڃڻ جي
 اوهين ڪلهيا به نه ڪراو. ڪنهن کي همت نه آهي جو هن وڻ کي هٿ به لاهي.
 هي ڪرشنا! جيڪڏهن هيءُ وڻ هتان کڻي اچي وڌندا ته اندر پنهنجو هٿيار وڃي
 کڻي اچي اوهان سان جنگ ڪندو. اڃا به هن وڻ تان وڌي جنگ چڙهي ٻولدي.
 ان ڪري هن پارڄات جو اوهين خيال نه نه ڪراو. هي ڪرشنا! سڀني ديوتائن سان
 اوهان جي دشمني ٿي ٻولدي. ان ڪري ان جو آخر نتيجو سٺو نه اڪرندو.“
 شري پراشرجيءَ چيو ته - هي مٿريه! باغيچي جي سٽيلينڊڙن مالھين جا
 اهي لفظ ٻڌي سٽيه پاما کي غصو اچي ويو. هو ڪاوڙ وڃان چوڻ لڳي، ”هن
 جا مالڪ رڳو شڻيءَ ۽ اندر کولن آهن. هن ئي اسان جو به اڌ ڪار آهي! ڇاڪاڻ
 ته هيءُ امرت منشن مان نڪتو آهي. هيءُ اسان سڀني جي هڪ جهڙي سمان سميتي
 آهي. اڪيلو اندر هن کي ڪيئن کڻي سگهندو؟ جهڙيءَ طرح سمنڊ مان پيدا ٿيل
 مندر، چنڊرما ۽ لڪشمي سڀ سمائتا سان آيو وڃن ٿا، اهڙيءَ طرح پارڄات
 وڻ به سڀني جي سميتي آهي. جيڪڏهن پتيءَ جي طاقت جو فخر اندراڻي شڻيءَ
 کي آهي ۽ شڻيءَ پنهنجو اڌ ڪار هن ئي قائم ڪري رکيو آهي ته هڪجي وڃي چيو

اچي حاضر ٿيا، ڪرشن جو سرڳ جي دروازي تي پڪيدار سوانس ڪيو وڌو. پوءِ ڪرشن سڌو ديو-مانا آندئيءَ جي درشن ڪرڻ لاءِ سندس محل ۾ ويو. سندس گهر شيڊ بادلن وانگر صاف، اچو ۽ لڏو هو. شري ڪرشن ديو-مانا آندئيءَ کي پوڻام ڪيو ۽ کيس سندس تمام سندر ڪندڙ ڏنائين ۽ کيس نوڪار جي موٽ ۾ هي خبر چار ٻڌايائين. ان کانپوءِ تمام خوش ٿي ڀڳوان ۾ ڏيان لڳائي، ڀڳوان جي آستتي ڪرڻ لڳي. آستتيءَ ۾ ڀڳوان جي سرو واپاڪتا جو ورڻن ڪيائين. هن ڇو نه هن ساري جڳهه ۾ وشتو ڀڳوان واپاڪ آهي. هيءُ سڀ ڪار، چنڊ، سورج، هول باهه ۽ پاڻي سڄو هي جڳهه ۾ ڀڳوان جو ئي روپ آهي. ڀڳوان ساڪار به آهي نه نواسڪار به آهي، ان کان پوءِ آندئيءَ ڀڳوان جي ماما جو رستار سان ورڻن ڪيو. اها ماماڻي آهي جنهن سيني کي موهن ڪري ڇڏيو آهي. پڇاڙيءَ ۾ آندئيءَ ڀڳوان جي چوڻن ۾ سر لٽائيندي ڇو نه ”هي ڀڳوان! اوهين مون تي پرسن ٿيو. ميان اوهان جي واستوڪ روپ کي لٽي ڄاڻي سگهان. اوهين مون تي ڪرپا ڪرڻ ۽ پرسن ٿيو.“ ڪڏهن آندئيءَ ڀڳوان جي اهڙيءَ طرح آستتي ڪئي تڏهن ڀڳوان کلي آندئيءَ کي ڇيو، ”هي ديو! تون نه اسان جي ماما آهين. تون خوش لسي اسان جي لاءِ وڏو داني (وڏو ڏيندڙ) آهي.“

آندئيءَ ڇو، ”هي وڏو! ٺهينجي اچا ڀورڻ ٺهندي. تون مڙيو لوڪ ۾ دشن تي وجهه ٻائيندي. سر ۽ آسرن ۾ لوڪي ڪيو نه هيتي نه سگهندو.“ ان کانپوءِ ڪرشن جي پٽيءَ، ستيا ماما نه آندئيءَ کي امڪار ڪيو ۽ چيائين ته ”ماما! اوهين پرسن ٿيو.“

آندئيءَ ڇو، ”سمن، سڙين اکين واري ستيا ماما! منهنجي ڪرپا سان ڪڏهن نه توکي ٻڌايو، اڀندو. تون حميد جوان رهندڙ ۽ ٺهينجي شڪل ۾ ڪڏهن به ٺهڻ وارو نه ايندي. هميشه ٺهينجو ڇورو پيو ٻهڪندو.“

شري پراشجيءَ ڇو نه آندئيءَ جي آڳيا سان ديو راج ٿانڌر وڏي عزت، شرف سان ڪرشن ڀڳوان جو پوڄن ڪيو. ان وقت اندرائيءَ شچيءَ کي ڪاٺ روڪش جي ڪلن جي وڻي پهل هئي. اسرائيءَ ستيا ماما کي مانهي (منهه جي چوڻ ۾) ڏسي ڪاٺ روڪش جا ڪل نه ڏٺا.

ان کانپوءِ ڪرشن ستيا ماما سان گڏجي ديوتائن جو ٻيڙو، جهنڊو نالو ”لندن ون“ هو، ڏسڻ وڌو. اتي ڪرشن ڇندو ”پاراجات“ نالي وڻ ڏٺو. ان جي ڪلن جي سهارو چوڌاري پکڙجي ويهي هئي ۽ پاراجات جي پنن جو رنگ ٿامي جي رنگ وڌو. اهو پاراجات روڪم اهرت-ميتن جي وقت پرڪشيت ٿيو هو.

ارڪاسر جي مري وڃڻ کانپوءِ اڻڙوي آڏي جا ٻه ڪنڊل هٿ ۾ کڻي اچي حاضر ٿي.

اڻڙويءَ چيو: ”هي لاش! آڳاٽي وقت ۾ اوهان ڪڙاه اوٿار وٺي مون کي بچايو هو. ان وقت اوهان جي سهرش (جهڻ) سان مون کي هيءُ ڀت پيدا ٿيو هو. اهڙيءَ طرح اوهان ئي مون کي هيءُ ڀت ڏنو هو ۽ هاڻ اوهان ئي هن کي ناس ڪيو. هاڻ اوهين هي ڪنڊل وٺو ۽ هنجي اولاد جي رکيا ڪريو.“

”هي ڪرشن! مون تان ٻار لاهڻ لاءِ ٿي ۽ اوهان اوٿار ورتو آهي. هي ڀڳوان! اوهين مون تي ڀرسن ٿيو. مان وڌيڪ اوهان جي ڪهڙي آستتي ڪريان. هاڻ هن ارڪاسر جا گناه معاف ڪريو. اوهان هن کي ڀاڻ کان چوٽڪارو ڏيڻ لاءِ ٿي هن کي ماريو آهي.“

ڀڳوان ڪرشن اڻڙويءَ کي چيو، ”نهنجي اڃا پورڻ ٿيندي.“
اٺين چئني ڪرشن ارڪاسر جي مڪالت سان ڪيترائي رٿن ۽ هيرا جواهر هٿ ڪيا. پوءِ شري ڀڳوان ارڪاسر جي انتھڙ ۾ پرويش ڪري قيد ۾ پيل سورهن هزار هڪ سؤ ڪنڀائن (چوڪرين) کي آزاد ڪيو.

ٻيون ۽ ڪيترن ئي قيمتي شيون ڪرشن کي مليون. اهي سورهن هزار چوڪرين ۽ هاڻي گهوڙا وغيره جي ڪرشن کي ارڪاسر کي مارڻ کانپوءِ مليا. سي سڀ هن دواڪا ۾ موڪلي ڇڏيا.

ان کانپوءِ ڀڳوان ورڻ جو ڇت ۽ مٿي - ڀرپٽ - ڏنو. اهو ڪٽي هن ڪرڻ ٿي رکيو ۽ ستيه پاما سان گڏ ڪرڻ ٿي چڙهي، آڏيءَ کي سندس ڪنڊل هٿون هٿ ڏيڻ لاءِ سرڳ اوڪ ڏانهن روانو ٿي وڃو.

اٺيهون آڏي ۽ سماپت

ٽيهون آڏي ۽

پارجات کي سرڳ لوڪ مان آڻڻ

شري پراشرجيءَ چيو - پڪين چوراجا ڪرڻ ورڻ جي چتر، مٿي - ڀرپٽ ۽ ستيه پاما سان گڏ ڪرشن کي کڻي آسمان ۾ آڻايو.

شري ڪرشن جڏهن سرڳ جي دروازي تي پهتو تڏهن هن پنهنجو شڪ وڃايو. شڪ جو آواز ٻڌي ديوتائون ارڪهه کڻي ڀڳوان جي سواڪ ڪرڻ لاءِ اچي اڳيان

هن وقت هو سڀني جيون کي ماري رهيو آهي. هي ڪرشن! هن ديوتا، سنڌ، آس
۽ راجائن جي ڏيئون کي زوريءَ پٽايو آهي ۽ انهن ڪنوارين ڪنڀارين کي وڃي
پنهجي التور (زنانہ خاد) ۾ بند ڪري رکيو آهي.

هن دٻ ڪرڻ جي ميهن وسائڻ واري چتر (چٽي) ۽ مندر اچل جو مٿي - پرست
نالي شڪر به ڪسي پاڻ وٽ رکي ڇڏيو آهي.

هي ڪرشن! هن منهنجي ماءُ آديءَ جا به ڪنڊل به کي ورتا آهن جن مان
هميشه امروا جي ورکا ٿيندي رهندي آهي. هاڻي تُو هُو هن منهنجي ابروڪ هائيءَ
کي به وٺڻ چاهي ٿو.

هي ڪوئلڊ! مون اوهان کي هن جا هي سڀ ڪارناما ٻڌايا آهن. هاڻي ان
لرڪاسر کي دفع ڪرڻ جو ڪو اهڙو سوچيو.

شري پراشر چيو تـ ٿـ ٿـ ٿـ اندر جا اهي لفظ ٻڌي شري ڪرشن مشڪو ۽ ٿڌو جو
هٿ وٺي، پنهنجي آسڻ تان اٿي کڙو ٿيو. پوءِ لفظ باد ڪرڻ سان ئي حاضر ٿيندڙ
آسمان ۾ دور اڏامندڙ ڪوڙي ستير پاما کي چاڙهي، پاڻ به اُن ئي چڙهو ۽ پراڪ-
جيوتش - پر ڏانهن روانو ٿي ويو. ان کانپوءِ ٿڌو به ابروڪ هائيءَ تي چڙهي پنهنجي
ديو اوڪ ڏانهن روانو ٿي ويو ۽ پگوان ڪرشن سڀني دواوڪاواسين جي ڏسندڙ
ڏسندڙ لرڪاسر کي مارڻ لاءِ هليو ويو.

هي مٿي پراڪ - جيوتش - پر جي چوڌاري هڪ سؤ پوڄن ٿاڻن ڪن رسين
سان وڙهيل هئي. اهي رسين (نوڙيون) لکن ڪنن وانگر هيون. حشمت ۾ اهي
رڪ وانگر مضبوط هيون. ڪنهن کي به طاقت نه هئي جو انهن رسن کي ڪهي
سگهي. پگوان انهن رسن کي سدوشن چڪر سان ڪهي ڇڏيو. اهي رسين ۾
نالي دٻ ڪن جون ٺاهيل هيون ۽ انهن جي حفاظت لاءِ ۾ دٻ اتي هميشه حاضر رهي
ٻهرو ٿيندو هو. نوڙين جي ڪجهه ئي هُو ڪرشن سان وڙهڻ لاءِ آيو. تڏهن ڪرشن
ان ۾ دٻ کي به ماري ڇڏيو.

ان کانپوءِ شري هريءَ ۾ جي ستن هزارن پتن کي پنهنجي چڪر جي ڌار سان
اٿين ماري پسر ڪري ڇڏيو جيئن پتنگن کي باهه جلائي پسر ڪندي آهي.
هي مٿي پراڪ! اهڙيءَ طرح پگوان ڪرشن مري هيو ڪريو ۽ پنهنجن وغيره دٻن
کي ماري تمام جلدي پراڪ - جيوتش - پر ۾ پويش ڪيو. اتي پهچي پگوان ڪرشن
جي لرڪاسر سان جنگ شروع ٿي. لرڪاسر جي سينا تمام گهڻي هئي. ان جنگ ۾
لرڪاسر جا هزارين دٻ مارجي ويا.

ٿـ ڪرشن پوءِ - پتر لرڪاسر جا سدوشن اچي به ٽڪر ڪري ڇڏيا.

وڙهڻ لڳا پر ٻارام هڪ سون جو ٿيو اڪاڙي، ان سان سڀني کي ماري ڇڏيو.

هتي ويا. ڪي راجاڻن ته ڏپ ۾ اچي ويا.

هي مڙسڻ! ان واردات کي ڏسي ڪرشن خاموش رهيو. ڇاڪاڻ ته هڪ طرف
هنجي سامهون رڪميءَ جي ڀيٽ رڪمي هئي ته ٻئي پاسي وري سندس ڀاءُ ٻارام
هو. انهي جي ڊپ کان ڪرشن ڪجهه به نه ڪڍيو!

پوءِ ڪرشن يادون سان گڏ ۽ پنهنجي پٽيءَ، رڪمڻيءَ سان گڏجي اُترڻ کي وٺي دوار ڪا ۾ هليو ويو.

الاولون اذ ياء سمايت

اُٹنیوون اقیاء

ذريڪاسر جو موت

شري پراشر چيو - هي مٿويه! هڪ دفعي جي ڳالھ، آهي تہ جڏھن ڪرشن دوارڪا ۾ هو تہ ٽنهي لوڪن جو مالڪ ديوتائن جو راجا ڍنڍر ابرووت هاڻيءَ تي چڙهي، ڪرشن سان گڏجڻ آيو. دوارڪا ۾ اچي هو ڪرشن سان مليو ۽ هنڪي اچي نرڪاسر جي ظلمن جو بيان ڪيائين. هن چيو تہ ”هي ڀڳوان ڪرشن! هندوستان اوهين منشي جي روپ ۾ آهيون، ان هوندي بہ، هن پٿري لوڪ ۾ رهي بہ اوهان اسان ديوتائن جي دڪن ۽ تڪليفن کي دور ڪيو آهي. اوهان هٿ پٿري لوڪ ۾ اچي ڪيترن تڏڪ ۽ ڪيشي وغيره کي ماريو آهي. جن دشمن ۽ مڙس کي ۽ ساڌن سمنن کي ڏاڍو ستايو هو. ڪنس جهڙي ڀائيءَ کي بہ اوهان لاس ڪيو جنهن ڏاڍا ظالم ڪيا هئا. ان کانسواءِ ٻارن جي هتيا ڪندڙ ٻوٽا ۽ ڪڙليا پيڙ وغيره کي بہ لاس ڪري ڇڏيو. انهيڪي ماري اوهان پٿريءَ تان ٻار لاڻو.“

هي جنار دن هن وقت اسان تي هڪ
 وهان وٽ آيو آهيان. اسانجي ڪشٽن جي
 ڪي دور ڪرڻ جو ڪو نڌارڪ ڪريو.

هي ڪرڻ! هي ڀرڻ! هي جو پٽ ارڪاسر ڀرائي، جيوش - پر جو مالڪ آهي.

هڪ ڏيڻ ڄاڻي. وڏو پٽ پوئين هو ۽ سڀ کان ننڍي پٽ هو نالو چارو هو. ڏيڻ جو نالو چارمئي هو.

رڪميءَ کانسواءِ ٻئي ڪوشڻ کسي ۷ ٻيون زالون هيون. انهن جا نالا هئا: ڪالندي، مٿو لدا، ستي، روھڻي، ديوي، پدرا، ستي، اما ۽ لڪھڻا. انهن کانسواءِ هڪي ٻيون نه سووھن هزار زالون هيون.

پوئين رڪميءَ جي سھڻي ڏيڻ سان شادي ڪئي. رڪميءَ جي ڏيڻ سوٺي پوئين کي پنهنجو پٽي ڪري ڇوڏيو هو. ان مان پوئين کي ارڙو نالي پٽ ڄائو. ارڙو مهاڀاران هو. ڪو به پٽ ڇوڏو ان کي جنگ ۾ جيتي نه سگھندو هو. ڪوشڻ وري ارڙو لاه رڪميءَ جي پوٽي ڇوڏي هئي ۽ ان سان ارڙو جو وھانءُ ٿيو. ڪوشڻ رڪميءَ کي ڪوشڻ جو دشمن هو. ان هوندي به هن پنهنجي ڏوھڻي کي پنهنجي پوٽي ڏني.

ارڙو جو وھانءُ ڏاڍي ڏام ڏور سان ڪيو ويو. ڪوشڻ ڇوڏو سان گڏ پٿرام وغيره ۽ ٻيا پادو به ان وھانءَ ۾ شامل ٿيا هئا ۽ سڀني جي وٺي رڪميءَ جي راجڌانيءَ پوڄ ڪندڙ نالي لکيو ويو هئا.

جڏهن پوئين جي پٽ ارڙو جي وھانءَ جو سندسڪار ٻورو ٿيو تڏهن ڪلنگ ۽ ٻين جي راجا ۽ ٻين ڪن راجائن رڪميءَ کي بلديو سان جوڻا ڪرڻ جي صلاح ڏني. هن صلاح ٺهيندي رڪميءَ کي ٻڌايو ته جوڻا ۾ پٿرام ڪٽيو آهي ۽ تون ان کي جوڻا ۾ سولائيءَ سان جيتي سگھيندين.

رڪميءَ پوءِ پٿرام سان جوڻا جي راند شروع ڪئي. رڪميءَ پهرئين ئي داڙو ۾ پٿرام کان هڪ هزار سون جيون گهٽيون جيتيون. تڏهن پٿرام ڏهه هزار سون جي سڪن (لشڪرن) جو داڙو رکيو. ٻئي جوڙاريءَ رڪميءَ آيو داڙو نه ڪٽيو. پٿرام جي ڏاڍي هار ٿي. ان ئي ڪلنگ ۾ ٻين جو راجا ڏند ڪٽي ٽه ٽه ڪري پٿرام تي ڪٽڻ لڳو. ان وقت رڪميءَ چيو ته ”پٿرام کي راند جي ڪهڙي خبر. هڪي ڪوڙن ڏارن جي راند جو ايمان آهي ۽ هميشه هيءَ ڏارن جي راند ۾ هو شيار راند بکرن جي بيخوشي ڪندو رهندو آهي.“

انهن جي ان روش تي پٿرام کي ڏاڍي ڪاوڙ لڳي. ان کانسواءِ ڪاوڙ وچان پٿرام هڪ ڪوڙ سون جي سڪن جو داڙو لڳايو. ان ۾ بلديو جي جيت ٿي ۽ رڪمي جي هار ٿي. بلديو وري سان چيو، ”مون جيتو.“ ان ئي رڪمي ڏڙ ڪري ڇوڻ لڳو ته ”نه، هيءَ راند به مون ئي کٽي آهي.“ اهڙيءَ طرح ٻئي هڪ ٻئي ۾ وڙهڻ لڳا. ان وقت آڪاش وائي ٻڌڻ ۾ آئي ته حقيقت ۾ اهو داڙو پٿرام ئي کٽيو ٿي ڪوڙ ٿو ٻاڻيائي.

ماياوئيءَ سان گڏ هوُ البتهير (زنانہ خالد) پر ئي لٽو. شري ڪرشن جي راڻين هن کي ڏسي کيس ڪرشن ئي سمجهيو. پر رڪمڻيءَ پري وڃان اڳين ۾ ڳوڙها آڻي چيو، ”ضرور هيءُ ڪنهن ڀاڳ واري ماءُ جو پٽ آهي. هن وقت جي پنهنجي جوانيءَ ۾ آيو آهي. جيڪڏهن منهنجو پٽ ٻڌي من جيئرو هجي ها ته انجي به عمر ايتري ئي هجي ها. هي پٽ! تون سچ سچ ٻڌاءِ نه تون ڪنهن جو پٽ آهين؟ پر جيئن ته منهنجي الدر ۾ تنهنجي لاءِ هيڏي جا سڪ پيدا ٿي آهي ۽ جهڙي تنهنجي شڪل آهي، ان مان مون کي ائين معلوم ٿئي ٿو ته تون شري ڪرشن جو ئي پٽ آهين.“ ان وقت شري ڪرشن سان گڏ نارد به اچي نڪتو. ان رڪمڻي ديويءَ کي خوشخبر ٻڌائيندي چيو ته ”رڪمڻي ديوي! هيءُ تنهنجو ئي پٽ آهي. هيءُ شمباسر کي ماري هتي آيو آهي. جنهن شمباسر هڪي وير-گهر مان ڇهين ڏينهن ڀڄايو هو. هيءُ ستي ماياوئي به تنهنجي پٽ جي زال آهي. هيءُ شمباسر جي زال نه آهي. ان ڳالهه ۾ به هڪ راز آهي، اهو راز مان توکي ٻڌايان ٿو.

تمام گهڻو آڳاٽو جڏهن پيار جو داونا ڪام-ديوي پسر ٿي ويو هو، تڏهن انجي زال رتيءَ انجي پير جنم جي نظاري ڪئي هئي. هيءُ ماياوئي اڳئين جنم ۾ ڪام ديوي جي پٽي هئي. هنجو نالو رتي هو. پنهنجي پٽيءَ جي نظاريءَ ۾ هن پنهنجي مايا جي روپ سان شمباسر کي موهند ڪيو هو. پنهنجي سڄي روپ کي ۽ پنهنجي شري کي اڪائي، گپت رکي، مايا ۾ روپ سان ڀريل روپ هڪي ڏيکاريندي هئي. ڪام ديوي پٽ جي روپ تان جنم ورتو. هيءُ ٻڌي من اڳئين جنم ۾ ڪام ديوي هو. هيءُ ماياوئي انجي زال رتي آهي.

هي رڪمڻي! اها آهي هن ماياوئي ۽ ٻڌي من جي اڳئين جنم جي ڪهاڻي. هيءُ تنهنجي ٽولهن آهي، تون ٻيو ڪوبه شڪ نه آڻ. هيءُ ٻوٽو آهي ۽ ستي آهي. هن شري ۾ هنجو شمباسر سان ڪوبه واسطو ڪونه هو. اهو ٻڌي ڪرشن ۽ رڪمڻي ڏاڍو خوش ٿيا. دواڪا جا رهواسي به ڏاڍو خوش ٿيا.

ستاويهن آڏاءِ سماپس

آناويهن آڏاءِ

رڪمڻي کي مارڻ

شري پراش جيءَ چيو- هي معتريه! رڪمڻيءَ کي ٻڌي من سميت ڏهه پٽ ۽

سڄي محل جو ڪاروبار پاڻ هلائيندي هئي. وڏائي جا رسريا هنجي حڪم هيٺ رهي رسوئي ڪندا هئا. وڏي مڃ جو پست چمريندي جڏهن ان مان هڪ سهڻو ٻار نڪري آيو تڏهن ان کي ڏسي هوءَ عجب ۾ پئجي ويئي. هو ڇو نه جليل ڪام روئي وڻ جو ساو هو.

اڃا هن خيال پئي ڪيو ته ”هيءُ ڪير آهي؟ ۽ ڇو آيو؟“ جيستائين پست ۾ ڪيئن وڌو ويو؟“ ته ايتري ۾ ديورشي ٿارو اچي ٻڌائين ته ”هي سندري! هيءُ ٻڳوان وشڙوءَ جو پست آهي، هنکي شمراسر ويو. ڳوٺ مان ڇورائي سمند ۾ ڦٽو ڪيو هو. ان کي هيءُ وڏو مڃ ڳوٺ ويو. اجهو ان پست هيءُ ٽپندي ڏهر پئجي وڃي وڃي آهي. تون هنکي ڇمريائيءَ سان پالي وڌو ڪر.“

شري پراشجيءَ ڇو نه ٿارو هي اٿس، ڇو نه ٿي ماڻوئيءَ ان ٻار جي سولهن تي مس ٿي ان کي ڏاڍي پيار سان پالو. جڏهن اهو ٻار ڀلجي وڌو ٿيو تڏهن حوائيءَ جي اڇڻ ڪري هي ڏاڍو خوبصورت ڏسڻ ۾ آيو. هنجي سولهن تي ماڻوئي موهجي ويئي. پوئڪا جيئن هڪ ٻريءَ سان هلس چلس ڪندي آهي، اهڙيءَ طرح هوءَ به پنهنجو پيار ڏهو ڪرڻ لڳي. هن پنهنجي هن ٻوڏين کي آڻڻ ڪري ڇڏيو. هن ڏانهن پيار سان ٺهاري لڳي. تڏهن ٻوڏين ماڻوئيءَ کي ڇو، ”اڄ تون ماءُ جي ڀاولائن کي ڇڏي هيءُ ٻئي قسم جي ڀاڙا ڇو ظاهر ڪري رهي آهين؟“ تڏهن ماڻوئيءَ چيو، ”تون پنهنجو پست نه آهين، تون ٻڳوان وشڙوءَ جو پست آهين. توکي ڪال شمر ڀڄائي سمند ۾ ڦٽو ڪيو هو. تون سولهي هڪ مڃ جي پست مان ملين. هي ٻارا! ٽپندي ماءُ لڄ به روئيندي هوندي.“

شري پراشجيءَ ڇو نه ماڻوئيءَ جي ائين ڇو نه ٿي ٻوڏين غصي ۾ پوڄي شمراسر کي جنگ لاءِ لڪارو ۽ هن سان لڙائي ڪرڻ لڳو. ٻوڏين ان دٽيه جو سڄو لشڪر ماري ڇڏيو. شمراسر سڌ دفعا هن کي هٿار هلايا ۽ پنهنجي ماما پرڳهت ڏيئي. اها ماما هڪ قسم جو جادو هو. ان جي ظاهر ٿيڻ تي وري تون لشڪر ۽ اوان هٿيار تيار ٿي ويا پر ٻوڏين به وڏو بهادر هو ۽ هنکي ماما پرڳهت ڪرڻ جي وڌيا جي ڄاڻ هئي. هن سمجھي دفعا ان جي لشڪر کي ماري ڇڏيو ۽ هيٺيان، استرن، شترن کي لاس ڪري ڇڏيو. ماڻوئيءَ پيار ۾ انڌي ٿي، هنکي سڀ ماما سڪاري ڇڏي هئي. اهرئي سبب هو جو هن شمراسر جي ماما کي دور ماري ڇڏيو. ٻوڏين ستن ماڻهن کي جيتي پوءِ وري الين ماما ڇو پريو ڪيو. ان ماما (جادو) سان هن شمراسر کي ماري ڇڏيو ۽ پوءِ ماڻوئيءَ سان گڏ (ومان ڏي ڏواران) اڏائي آڪاش مارگ مان پنهنجي پيءُ جي لڳ ۾ پهچي ويو.

دشمن کي مدھن ڏيڻ لاءِ هن ٻلدو ئي ڪم رکيو هو. تڏهن ٻونڊرڪ، دٺوڪر، وڏو روٽ، مشو ٻال، چراسند ۽ شاو وغيره راجائن غصي ۾ اچي شري ڪرشن کي سارڻ جي ڪوشش ڪئي.

ٻار اهي سڀ اٿرام وغيره يادون سان مقابلو ڪندي جنگ ۾ هار کائي ڀڄي ويا. ان وقت رڪمڻيءَ جي ڀاڱو رڪم پرتگيا ڪئي ته جنگ ۾ ڪرشن کي جيڪڏهن ماري نه سگهيس ته پنهنجي شهر ڪنڊنهر ۾ موٽي نه ايندس. ۹ پوءِ هن ڪرشن جي پٽ ورتي. پوءِ رڪمڻيءَ ۽ ڪرشن جي دٻڊو سخت لڙائي لڳي. جنهن ۾ ٻريءَ طرح رڪمڻيءَ جي هار ٿي. شري ڪرشن رڪمڻيءَ کي جيئري پڪڙيو ۽ زمين تي ڪيرائي ڇڏيو.

اهڙيءَ طرح رڪمڻيءَ کي جنگ ۾ شڪست ڏيئي شري ڪرشن راکشش-وهانءَ جي نمولي ۾ حاصل ڪيل رڪمڻيءَ سان ويدن ۽ شاسترن ۾ بيان ڪيل رت سان شادي ڪئي. رڪمڻيءَ مان ڪرشن کي پرديمن نالي پٽ ڄائو. پرديمن ڪامڊو جو اوتار هو ۽ ڏاڍو سهار ۽ ٻلاو هو. ان کي شمباسر پڄائي ڪٽي وار هو ۽ پوءِ گهڻي وقت کان پوءِ هن شمباسر کي ماري ڇڏيو هو.

پرديهنون آڏي باغ سڀايت

ستائو ڏيوون آڏي باغ

پرديهنون کي پڄائي وڃڻ ۽ شمب جو موت

شري مٿي چيو - ”هي مني! بهادر پرديمن کي شمب ڪيئن پڄايو؟ ۽ وري ان مهاٻان شمب کي پرديمن ڪيئن ماريو؟ جنهن کي ٻهريائين هن پڄايو هو ان پوءِ هن کي ڪيئن ماريو؟ اها سڀ ڪٿا مان ٻڌڻ چاهيان ٿو.“

شري پراشجيءَ چيو - هي رشي! جنم وٺڻ کان پوءِ پرديمن اڃا ڦٽو ۽ ڏينهن جو معصوم ٻار هو، تڏهن ڪال وانگر خوفناڪ شمب ان کي ويڙهه ۾ ڳهر مان پڄائي ڪٽي ويو هو. شمب کي من ۾ شڪ هو ته هيءُ منهنجي مارڻ وارو پيدا ٿيو آهي. ڇهن ڏينهن جي معصوم ٻار کي شمباسر ڪٽي وڃي ڪاري ۾ ڦٽو ڪيو. ڦٽي ڪرڻ وقت سمندر ۾ وڏيون لهرون پيدا ٿي رهيون هيون ۽ ان ۾ ڪيترائي خوفناڪ مانگر مڇ وقت سمنڊ ۾ هڪ وڏو مڇ ٻڏي ويو، پر هو ان جي پٺت ۾ وڃي نه لهيو. هئا اتي ان ٻار کي هڪ وڏو مڇ ٻڏي ويو. مڇن سان گڏ ڦاسايو ۽ اهو مڇ وڃي ڪجهه وقت کان پوءِ مهاڻن ان مڇ کي اين مڇن سان گڏ ڦاسايو ۽ اهو مڇ وڃي شمباسر کي ڏنائون. ان جي زال مايوليءَ انتهائيه (زال خان) جي پٽ رائي هئي ۽

ان وقت لکشمي پرڳهت ٿي هڪي هڪ سڀڙو گل ۽ ڪنڊل (ڪنن ۾ پائڻ جو مڙو) ڏنو ۽ هڪ ڪمڻ پٺوڻ جي، ڪڏهن به نه ڪوماڻچڻ واري، مالا ڏني ۽ ان سان گڏ سامونڊي رنگ جا ٻه (نيري رنگ جا) ڪپڙا ڏنا. سندر ڪنڊل ڪنن ۾ ۽ کلي ۾ وجهڻ جي ڪلن جي هار (پشمي مالا) ۽ نيري رنگ جي ڪپڙن (نيلاميرن) کي پائي پلارم ڏاڍو سهڻو ٿي لڳو. اهڙيءَ طرح پلارم ان ٻن ۾ ڪيتريون ئي ليلائون ڪيون. اس ڪپڙا ڪئي. اهڙيءَ طرح ٻه مهينا اتي رهي دواڙڪا پريءَ ۾ هليو آيو. دواڙڪا ۾ اچي پلارم راجا رومس جي ڌيءَ روهيءَ سان شادي ڪئي. ان مان هڪي ٻه پٽ پيدا ٿيا. هڪ جو نالو نشت ۽ ٻئي جو نالو آلدڪ رکيو ويو هو.

پنڇويهون آڏياڻ سهاڻو

چوويهون آڏياڻ

رڪمڻي هرن

شري پراشرجيءَ چيو - وڏو ٻڙڳي ۾ ڪنڊلور نالي هڪ شهر آهي. اتي پشمي نالي راجا راج ڪندو هو. پشمي راجا کي رڪمڻيءَ نالي هڪ پٽ هو ۽ رڪمڻيءَ نالي هڪ ڌيءَ هئي. شري ڪرشن رڪمڻيءَ کي چاهيو ٿي ۽ رڪمڻيءَ پڻ ڪرشن کي پنهنجو پٽي پائڻ چاهيو ٿي. پڙهان ڪرشن راجا پشمي کي پڙهائڻ ڪئي. ان هوندي به رڪمڻيءَ، رڪمڻي ڪرشن کي ڏيڻ نه قبوليو ڇاڪاڻ ته رڪمڻيءَ ڪرشن جو دشمن هو.

رڪمڻيءَ جي زور آڻڻ تي راجا پشمي ۽ رڪمڻيءَ جو مڱڻو شموپال سان ڪري ڇڏيو. شموپال کي رڪمڻي ڏيڻ لاءِ جراسنڊ پڻ رڪمڻيءَ جي زور آندو هو. رڪمڻي جراسنڊ جو مٿو هو. وعانءَ جو ڏانهن مٿو ڪيو ويو. شموپال پنهنجي مٿي جراسنڊ کي ٻن جي ڪترن راجائن سان ڪنڊلور ۾ ڄمڻ وٺي ويو. پاڻ سان گڏ وڏو لشڪر ڏوڙي ويو هو ته متان ڪو دشمن اوچتي ڪاه نه ڪري.

رڪمڻيءَ پري - پري لڪي ڪرشن کي خبر ڏني ته هو جلد اچي کيس وٺي. هڪ ڪمڻ ڪرشن وٽ کڻي ويو هو. الهيءَ ڪري ڪرشن، پلارم ۽ ٻن ڌيءَ جي وڏي سينا وٺي ڪنڊلور ۾ ويو.

ڪاه ڪرڻ ڏانهن اچڻ رڪمڻيءَ ڏوڙيءَ جي مندر مان پوڄا ڪري نڙهن شري ڪرشن کيس وٽ ۾ ڇڏي پڄاڻي ڪئي ويو.

لاء ورت دٻوٽا وارڻي (شراب) کي ڇپيو: ”هي مدرني! (شراب) تون پلام کي ڏاڍي پياري آهين. ان ڪري تون ان جي خوشيءَ لاءِ ان وقت وڃ.“

دٻوٽا ورت جي اهڙي آڳيا ملڻ تي وارڻي بندراين ۾ پيدا ٿيل ڪدمب وٽ جي پورو ۾ وڃي رهڻ لڳي. جيئن پلام ان ۾ گهميو پئي ٿيڻ ان کي وارڻيءَ (شراب) جي خوشبوءِ آئي. پلام کي وارڻي پيئڻ تي دل ٿي. ان وقت ڪدمب وٽ جي پور مان وارڻيءَ جي ڌارا ڪي وهندو ڏسي هلنداري (هر ڪٽندڙ) پلام ڏاڍو خوش ٿيو. ان وقت ان ۾ گوپن ۽ گوپين جي مجلس شروع ٿي ويئي. گوپ ۽ گوپيون ڏاڍي مٺي آواز ۾ گيت ڳائڻ لڳيون. راڳ جي مٺي آواز ۾ پلام انهن سان گڏ مٺي سان شراب پيتو.

ان وقت ڏاڍي گرمي هئي. پلام پگهر ۾ پڙجي ويو هو. پگهر جا ٿڙا ان جي بدن تي چڻ نه موٽين وانگر سهڻا پئي لڳا. پلام کي ان وقت چمنا نديءَ ۾ سنان ڪرڻ جي خواهش ٿي. هن چمنا (چمنا نديءَ) کي ڇپيو، ”هي چمنا! اڄ، مان سنان ڪرڻ چاهيان ٿو.“ ان جي ان لفظن کي چمنا ڪوبه ڌيان نه ڏنو. چمنا ان هنڌ نه آئي. ان تي پلام غصي ۾ اچي، پنهنجو هٿيار هر هٿ ۾ کنيو ۽ شراب جي لشي ۾ اچي چمنا نديءَ کي هر جي لوڪ سان ڪينجڻ شروع ڪيو. ان وقت پلام چيو، ”اڙي پاڻ! تون ٿئي اچين. چڱو هاڻ ڇيڪڏهن تون ۾ شڪتي هجي ته بيشڪ پنهنجي وهڪري جو رخ ٻئي پاسي ڪر.“ اهڙيءَ طرح هر سان چمنا کي گهلڻ ڪري ۽ ان جي چيڪ تي اوچتو چمنا پنهنجو وهڪرو بدلي ڇڏيو. هوءَ ٻئي طرف هئي پر پلام جي زور آڻڻ تي پنهنجي وهڪري جو رخ بدلي اتان اچي وهڻ لڳي ’جتي‘ پلام پيو هو. جنهن ان ۾ پلام پيو هو ان کي چمنا پنهنجي وهڪري جي پاڻيءَ سان ٽٽاو ڪري ڇڏيو.

ان وقت چمنا نديءَ جي دٻوٽا انساني روپ ۾ اچي پلام جي ڀرسان بيٺي. ڊپ ۾ اکين ۾ پاڻي آڻي چوڻ لڳي، ”هي هر جي هٿيار وارا پلام! اوهين مون تي راضي ٿيو. مون کي هاڻي ڇڏي ڏيو.“ ان جي انهن منن لفظن کي ٻڌي پلام چيو، ”اڙي ندي! ڇا تون منهنجي شڪتيءَ کي ٿئي ليڪين. منهنجي حڪم جي بجا وري نه ڪئي. ڏس، هن هر سان پنهنجا هزارين ٽڪرا ڪري ٿو ڇڏيان.“

پلام ڇڏهن غصي ۾ اهي لفظ چيا. ڏهن چمنا ڊچي ان برج ڀوميءَ ۾ وهڻ لڳي ۽ پنهنجي پاڻي سان بندراين جي ان ميدان کي سر سبز بڻائي ڇڏيو. پلام ان تي خوش ٿيو ۽ کيس ڇڏي ڏنائين. ان وقت چمنا جي گڏي جل ۾ اشنان ڪرڻ تي پلام ڏاڍو سندر پئي لڳو. ان وقت ان جي منهن ۾ عجب سولهن پئي لڳي.

ڪرڻ جي ٻاري ۾ ڪوئن ڇو نه ڪرڻ نه اسان کي وساري ڇڏي آهي. ڪرڻ جي خوش چڱيائيءَ بابت ڪوئن ڪهڙو ڪهڙو ٻارام کان پڇيو. ڪن ڪوئن ڇو نه ڪرڻ هائي اسان وٽ ڇو ايندو. ٺڪو جي ٺارڻ جو وڏو ڀاڱو آهي جو هائي هر روز ڪرڻ جا ڏاڙه ڪن ٿيون.

اسان نه ٻولائون ۽ سادي سڀاءَ جون آهيون ان ڪري ڪرڻ اسان جي غير چار ڇو ٿيندو. اسان کي نه ڇڏيو پر هُو ڇڪ ڏنو ۽ پنهجي ماءُ ٻهوندا کي ڏسڻ آيو آهي؟ ڇڱو هائي ڪرڻ جي ٻاري ۾ ٻالهيون ٻولون ڪرڻ مان ڪو نه مطلب نه اڪرندو. جڏهن هڪي اسان جي غرض نه آهي نه اسين به هنجي پرواه ڇو ڪريون. اسان نه ڪرڻ لاءِ ڏاڍيون قربانيون ڪيون. اسان پنهجن گهر واري مٿا مائٽن جي پرواه نه ڪئي. ڪرڻ لاءِ اسان پنهجي مائٽا پٽا، ڀاءُ پٽي وغيره سڀني کي تڪليف ڪيو. پر ڪرڻ نه احسان فراموش ٿڪو. اسانجي سڪ ۽ ٻار ڇو هن قدر نه ڪيو.

ٻارام! توھن سچ ٻڌايو ته ڪڏهن هُو اسان کي ياد نه ڪندو آهي. هتي اچڻ جو ڪڏهن هو عيال نه ڪندو آهي؟ اسانکي هائي پڪ ٿي وئي آهي ته ڪرڻ جو من لڳر جي ٺاڻين ۾ وڃي ٿو. اسان ۾ هن جو ٻارام هائي اصل ڪو نه آهي. هائي هن ڇو ڏرڻ اسان لاءِ ڊولپ آهي.

شري پراشرجيءَ ڇو- ڪوئن جو من ڪرڻ کسي ورتو هو. ڪرڻ جي ٻار ۾ ڪو ٻيون ٻاڙ ٿي ويئون ۽ هنن ٻاڙ کي وساري ڇڏيو. ايتري قدر جو ٻارام کي ڪرڻ سمجهي، هن ڏاڍو ڏور! هي ڪرڻ! چئي ان کي سڏ ڪرڻ لڳيون.

ان ئي ڪوئن کي وياڪل ڏسي ٻارام ڪوئن کي ڪرڻ جو ”ٻوڙ-سنديش“ ٻڌايو. اهو سنديش (اڇايو) ٻڌي ڪوئن جي من کي ڪجهه آلت آيو. ڪجهه شائني مائي. اهڙيءَ طرح ڪجهه ڏينهن ٻارام گسڪل ۾ رهي پيو ۽ پنهجن سائين سان ۽ ڪوئن سان ٻالهيون اولهون ڪري بچ پيو ۽ ٻيڪ لڳائون ڪيون.

ٻوڙيون اڏيا ۽ سڀايت

پنجويون اڏيا

ٻارام جو بوج- وهار ۽ جهٺا نديءَ کي ڪينچڻ

ٻڪ جي اولاد ٻارام کي ڪوئن سان گڏ ٻن ۾ ڪهندو ڏسي ان جي آهيون

اوهان جي مان شرط آيو آهيان، اوهين منهنجي رکيا ڪريو. پر مان وڏي
پاڳ وارو آهيان جو اوهان جو درشن ٿيو آهي.
ٿيو اوهون اڏيا ۽ سمايت

چوويهون اڏيا ۽

مڇڪند جو ٽپسيا لاءِ روانو ٿيڻ ۽ ٻارام جي برج لاءِ ياترا ڪرڻ

شري پراشرجيءَ چيو - هي مڇترين! راجا مڇڪند جڏهن اهڙيءَ طرح پڳوان
کي پراڻا ڪئي تڏهن پڳوان شري ڪرشنچندر چيو ته ”هي راجا مڇڪند! تون
هاڻي ديوتائن جي لوڪن ۾ وڃي اواس ڪر. منهنجي ڪرپا سان اتي ديواوڪ جا
سڪ وڃي ماڻيندين ۽ توکي ايترو ڏن دولس ملندي جو اها ڪڏهن به نه ڪندي.
ديواوڪ جا سڪ پوکي آخر ۾ ٺهندو جنم هڪ شاندار گهراڻي ۾ ٿيندو. ان وقت
توکي اڃين جنمن جي يادگيري رهندي ۽ پوءِ منهنجي ڪرپا سان توکي موڪل
بد ملندو.“

شري پراشرجيءَ چيو - پڳوان جي ائين چوڻ تي مڇڪند شري وشطو پڳوان
کي نمسڪار ڪيو ۽ غفا کان ٻاهر نڪري ڏٺائين ته ماڻهو تمام قدر ننڍا ٿي ويا
آهن. ان مان هن سمجهيو ته ڪل يڪ اچي ويو آهي. ڪل يڪ کي آيل سمجهي
هو گند ماڻن پرست تي هليو ويو ۽ شري ٿرنا راڻ جي آستان تي وڃي ٽپسيا ڪيائين.
اهڙيءَ طرح پڳوان ڪرشن پنهجي دشمن ڪال يون کي ناس ڪيو ۽ ان جي
تمام وڏي لشڪر تي جڏهن ۾ گهڻي هائي ۽ گهوڙا هئا، قبضو ڪيو. ان جو سڄو
لشڪر دوار ڪا ۾ اگرسين کي اربڻ ڪيائين. ان وقت کان وٺي يادون جي سينا
جي شڪتي تمام گهڻو وڌي ويئي. ايتري قدر جو يادون جو لشڪر ڪهڙي به
زبردست دشمن سان مقابلو ڪري سگهيو ٿي. اها دعويٰ پڳوان ڪرشن جي راڄ - ٿيئي
جي هوشيارِي جنهن ڪري يادون ان وقت هڪ شڪستالي فورم هئي.

هي مڇترين! جنگين جي جهنگهت دور ٿيڻ کانپوءِ ٻلڊو پنهجي مٿن مائٽن
سان گڏجڻ لاءِ نلڊجيءَ جي گوڪل ۾ ويو.

اٺي پنهجي ٻلڊو تمام گهڻي عزت ۽ بربر سان گوين ۽ گوئين کي نمسڪار
ڪيو. پنهجن هر سالين گوپن سان پاڪر پائي مليو. گوپن کي مشڪي ڪمڪاريائين.
گوپن ٻارام سان مليون ڳالهيون ڪيون ۽ حال احوال اوريو. گوپن مان ڪن ٻارام
کي ڏاڍا ڏوراپا ڏنا پر اهي بربر جا ڏوراپا هئا.

د نئن کي مارو ۽ ان ديو-آس سينگار ۾ وجه پرايم ڪيائين. پر لڪ جي ڪري
تار لڏيائون هو انڪري هن ديوتائن کان ڪهڙي وقت لائين لڏ ڪرڻ جو ڪم ڪيو. پر
ان وقت خوش ٿي ديوتائن ان کي چيو ته تون وڃي ان وڏي غشا ۾ لڏ ڪر. پر
ڪوبه ماڻهو اچي جيڪڏهن ٺهيندي لڏ ۾ رڳو وجهندو ۽ لڏ مان توکي اٿاريندو
ته ٺهيندي غصي جي آڱن ۾ سڙي پستو ٿي ويندو.

اهڙيءَ طرح پاڻي ڪال يون جي چلي پستو ٿي وڃڻ کانپوءِ راجا مڇڪند شري
ڪرشن کي ڏسي پڇيو، ”اوهن ڪير آهيو؟“ لڏهن ڀڳوان چيو ته ”مان چندو ولس
۾ پيدا ٿيل يادو ڪل ۾ وسندو جي گهر جنم وٺي پيدا ٿيو آهيان. مان وسندو جو
پٽ آهيان. مهندو نالو ڪرشن آهي.“ اهي لفظ ٻڌي مڇڪندي ٻڌي ڳارڻي مٽي ۽
جا وڃن باد آيا. ان هي ياد اچڻ تي ئي هن ڀڳوان ڪرشن کي ٻڌو ته ڪو ۽ چيو،
”هي پرميشورا مون اوهان کي سڃاڻو. اوهن وشتو ڀڳوان جا اوتار آهيو. وشتو
ڀڳوان جنم وٺي اوهان جي روپ ۾ پرڳهت ٿيو آهي. تار ڪهڙو آهي. مولڪي ڳارڻي
مٽي ۽ چيو هو ته الاوهن ڀڳ ۾ دواڙ جي ڀڳاڙيءَ ۾ شري وشتو ڀڳوان جو جنم
ٿيندو. سو اوهن ڀڳ وشتو جا اوتار آهيو ۽ منهن تي اڻڪار ڪرڻ لاءِ ئي اوهان
هن ٻوليءَ تي اوتار ورتو آهي. ان هوندي به مان اوهان جو سچ سچي لڏو سگهان.
هي ڀڳوان! اوهان جو آواز سچل مڱر. هي ڪرشنا وانگر تار ڏسڻ آهي. اهي ۽
ڪري اوهان جي چرڻن جي ڪري ٻولي به جهڪل آهي.

هي ديو! ديوار مهندگار ۾ دئنن جي سينا جا وڏا وڏا چرڏا جوان به
سڃو ٿيڻ نه سڃي سگهيا هئا پر مان اوهان جو اچ ڀڳواڻ سڃو ۾ آسمان آهيان.
جن سار ۾ پست جيوت جا اوهن ئي اٿار آهيو. اوهن پست. پاون آهيو. اوهن
پستو ٿيو ۽ مون ئي ڪرڻ ڪريو.

شري ڪرشن! جن سار چڪو ۾ پستندي مولڪي ڪڏهن به شاني
نه ٿي آهي.

پستو ٿي ملڻ جي ت وٺي مرگ ٿرشنا وانگر مون کي سک سمجهي
سڃو ٿي سار جا سک ۽ پوکي سمجهي ڏک ۽ شانيءَ جا ڪارڻ ٻڌيا.
سار اوتار جي آواز ڪرڻ ڪونه شاني پرايم ڪري ٿو سگهي.
پستو ٿي مرگ اوتار جي سڃو ٿي ٿا سڃاڻن يا اوهان ۾ وشواس
ڪونه آهي اهي ڪيترن ڪيترن ۾ فاسي ڏاڍو ڏک پوکڻ لاءِ
پستو ٿي پائي آهيان. اوهان جي مان ۾ رهندي ٿي موه ۽
رجو آهيان.

جيڪڏهن ٻيهر ٻن ڏهن سان جنگ ڪئي ته به يادون جي سينا جي شڪتي گهٽي گهٽ ٿي ويندي. اهڙيءَ طرح يادون تي ساڳئي ئي وقت ٻن قسمن جي مصيبت اچي پئجي آهي. ان ڪري مان اهڙو ته مضبوط درگ (قلع) ٺوڻيار ڪريان جو ڪنهن به دشمن کي طاقت نه ٿيندي ان قلع تي ڪاه ڪرڻ جي. پوءِ لشڪر جا جوان نه ٺهيو پر زالون به اندر قلع مان ٻيئي دشمن کي منهن ٺوڙ جواب ڏيئي سگهنديون. ان قلع جي باوجود ڪابه طاقت يادون کي شڪست ڏيئي نه سگهندي. ان قلع جي هولدي منهنجي غير حاضريءَ ۾ يا ڪيڏانهن ٻاهر وڃڻ تي به يادون دشمن سان لڙائي ڪري ان کي جيتي سگهندا.

اهو خيال ڪري شري ڪرشن ڀڳوان سمند کان ۱۲ يوجن زمين گهري ۽ ان ۾ هن دوار ڪاپريءَ جو لرمڻ ڪيو. دوار ڪاپري اهڙي ته عاليشان ٺگري هئي جا اندر جي اتراو تي ٺگريءَ کان به وڌيڪ سهڻي ۽ شاندار ٻئي لڳي. ان ۾ ڪيترا باغ ۽ پارڪ هئا. ٺگرواسين جي سهوليت ۽ آرام جي خيال کان هر ڪنهن قسم جا بندوبست ان ٺگريءَ ۾ موجود ڪيا ويا. ان ۾ سندر تلاءُ هئا ۽ ڪيتريون اوچيون عمارتون هيون ۽ محلات هئا. قلع جي چوڌاري وڏي ڪاهي هئي. اها ٺگري قلع اندر اڏيل هئي. چوڌاري هڪ وڏو قلع هو.

جڏهن ڪال يون مٿا ٺگريءَ تي حملي ڪرڻ لاءِ اڳتي ٻڌي وڌو ته ان جي پهچڻ کان اڳ ئي شري ڪرشن ڀڳوان سيني ٺگرواسين کي مٿا مان ڪڍي سلامتيءَ سان دوار ڪا ۾ وٺي آيو. سيني شهر واسين يادون کي قلع جي اندر پهچائي ڀڳوان ڪرشن پاڻ مٿا ۾ موٽي آيو. جڏهن ڪال يون جي لشڪر مٿا کي گهيرو ڪيو، ان وقت شري ڪرشن بنا هٿيارن جي مٿا کان لڪري ٻاهر آيو. ان وقت ڪال يون ڪرشن کي ڏٺو. جنهن ڀڳوان جو درشن مهايوگيشورن لاءِ به مشڪل آهي، ان واسطو ۾ ڀڳوان کي ڪال يون خالي هٿن هٿيارن کانسواءِ ڏٺو ۽ هو ان جي پٺيان ڊوڙيو.

ڪال يون جي ٻٽ وٺندي شري ڪرشن ڀڳوان هڪ وڏي غفا ۾ گهري ويو. ان ۾ راجا ڇڪند آرام سان نند ۾ سمهيو پيو هو. مورڪ ڪال يون به ان غفا ۾ گهڙي ويو ۽ سمهيل ڇڪند کي هن ڪرشن سمجهيو. هن سمجهيو ته ڪرشن مڪر ڪري سمهي پيو آهي. سو وٺي ان کي زور سان ٽٽ هنيائين. ٽٽ لڳڻ سان ڇڪند نند مان اٿي ڪڍو ٿيو ۽ سامهون ڪال يون کي ڏٺائين. هي مٿريه! ڇڪند جي ڏسندڙي اهو ڏٺو ڇڪند جي ڪروڙ جي اکن ۾ سڙي پسر ٿي ويو. تمام گهڻو اڳي راجا ڇڪند ڏيوتائن جي طرفان ڏٺو. اسر سنگرام ۾ (ڏيوتائن ۽ ڏيوتن جي جنگ ۾) ويو ۽ هو ان جنگ ۾ ڏاڍي بهادريءَ سان لڙيو هو. هن

ٻالڻا. هن ڏرم جي رکڻا ڪئي ۽ آڏور کي دور ڪيو. ڇڪڙ جي ليلا جهڙي. پٽيءَ
عربي پگوان جي اڃا سان ئي لئي آئي.

ٻار پهرين اڏاڻا سمايت

تڏي وڌڻون اڏاڻا

دوارڪا ۾ قلع جو ٺهڻ، ڪال يون جو پسر ٺيڻ ۽ مڇڪند
جو پگوان کي پراڻ ٿيڻ ڪرڻ

شري پراڻ جيءَ ۽ ڇوڙ - هڪ دفع مهرشي ٽارڪي کي ان جي سالي يادون جي
هڪ سڀا ۾ ”نامرد“ ڪري ڪرڻو ان وقت سڀني يادون کي ڪل اچي ويئي. ان
تي ٽارڪي کي پڇيڻي ۽ پڇيڻي تي ڏاڍو غصو آيو. ايتري قدر ته اُنکي ڪاوڙ آئي
هوڻو وڃي ڏکڻ سمنڊ جي ڪناري تي لهيا ڪرڻ لڳو. لهيا ڪرڻ جو مقصد
اهو هوس ته هن کي هڪ اهڙو پٽ پيدا ٿئي جو يادون جي لشڪر کي شڪست
ڏئي. هن مقادير جي آڀاسا ڪندي ڏکڻ لڙه جو چورڻ ڪاڌو. لڏهن ٻارهن ورهه
لهيا ڪرڻ کانپوءِ پگوان لشڪر خوش ٿي ڏهنکي سندس خواهش موجب وڙ ڏاڍو.
هڪ ڀرين جو راجا هيو، ان مهرشي ٽارڪي جي ڏاڍي شورا ڪئي. ان ئي
توڙي ڏاڍو خوش ٿيو. پٽ کي حاصل ڪرڻ لاءِ هن ٽارڪي جي شيوا ڪئي هئي.
ان کي سندس آخريءَ مان هڪ ڪاري رنگ جو ڍاڙو آيو. ان جو رنگ ڪاري
نورتي ڇڏيو هو. ان جي ڇاني وچ ڇيڙي ۾ صف ڪئي. ان جو نالو ڪال يون رکيو
پيو هو. جڏهن اهو وڏو ٿيو تڏهن سندس پيءُ کيس نصيب ٿي وهايو ۽ پاڻ ان
خبر وٺو.

ڪال يون کي پنهنجي شامت ۽ جواليءَ جو ڏاڍو لشو هو. هن هڪ دفعي
سڀني سان پڇيو ته ”رڻويءَ تي مقصد وارا راجا ٿيون ڪير ڪير آهن؟“ تڏهن ان
سڀني ڏاڍي تي بلوان آيو. اهو ٻڌي ڪال يون هڪ وڏو لشڪر تيار ڪري
سڀني ڪرڻ لاءِ مڙائي ڪاڌ ڪئي.

سڀني شري ڪوٽ ڇڏي ڪير ته ”يادون کي ان دشمن سان مقابلو ڪرڻو
ڪرڻو ته عو راجا عراڻيءَ ۽ بنو آهي جيءَ ملڻ ڪال يون. هڪڙهن
هڪ ڪمي ته ڪيڙو ٿي لشڪر مارڻي ويندو ۽ سڀني شڪستي
مڪت جي راجا جڙيڻ کي جيتوڻيڪ ناممڪن آي ٻولندو. پر

ٻاويون اڏيائ

جراست جي هار

شري ٻارڻي ۽ ڇوڙ - ڪنس جراست جي ڏيئرن آستي ۽ ٻارڻي سان شادي ڪئي هئي. ڪنس جي مڙيو ڪانهو ۽ جراست ڪرڻ کان وٺي وٺڻ لاءِ تمام وڏي لشڪر سان حملو ڪيو. هر ڪرڻ کي مارڻ لاءِ مٿا تي ڪاهي آيو. جراست مڱڻ جو راجا هو. هو ٽيو به اڪهو هڻي سينائون وٺي آيو هر ۽ هن چو طرف مٿا تي گهرو ڪيو.

ان وقت مهاڀلي ٻارڻ ۽ ڪرڻ پنهنجي تمام ٿوري سينا سان جراست جي زبردست سڻڪن (جوانن) سان جنگ ڪئي. ان وقت رام ۽ ڪرڻ پنهنجن جهونن هٿيارن سان جنگ ڪئي.

هي مٿي به! ڪرڻ وڏو پنهنجن هٿيارن کي ياد ڪيو ته هڪدم اٽڻو ڌارنگ نالي ڏنڻ ۽ ٻه ٽرڪش ۽ ڪوموڊڪي نالي واري گدا، آڪاش جي رستي کان اچي ڪرڻ وٽ پهتي. ٻنڌو جو جهولو هٿيار وري هر هر ۽ ٻي هٿيار هوس هڪ مهرو. اهي هٿيار ٻن آڪاش مان اچي ويا.

ڏاڍي خوفناڪ لڙائي لڳي. پر ان ۾ جيت ٿي رام ۽ ڪرڻ جي ۽ هار ٿي مڱڻ ج جراست جي. جراست جنگ مان اچي پنهنجي جان بچائي. پر ان وجه تي به ڪرڻ خوش نه ٿيو. ڇاڪاڻ ته جراست نه جيئرو ٿي اچي ويو.

وري ٻيو دفعو به جراست وڏي سينا وٺي آيو. ان دفعي به سندس ٻريءَ طرح هار ٿي. اهڙيءَ طرح جراست رام ۽ ڪرڻ سان ۱۸ دفعا لڙائي ڪئي. انهن سڀني جنگين ۾ جراست پنهنجي وڏي لشڪر هولدي به ڪرڻ جي ٿوري لشڪر کان هار کاڌي. هر ڪنهن دفع هو جنگ جي ميدان مان اچي ويو.

اهو سڄو ٻارڻ وٺو ڀڳوان جي اولاد شري ڪرڻ ڇڏيو جو هو. جيڪو ڀڳوان فقط سڻڪلپ (خيال) ڪرڻ سان هن چڱت کي ڇڏي ٿو ۽ وري ناس به ڪري ٿو. پوءِ ان کي دشمن کي ناس ڪرڻ ۾ ڪهڙي ڀر لڳندي. ان هولدي به ڀڳوان ان ڪري جنگ ڪئي جو هنکي مانڙ ڌرم جي پيروي ڪرڻي هئي. ڪرڻ کي ڏيکارڻو هو ته منشي جو ڪرڻو ڇا آهي.

شري ڪرڻ سامهون ڏانڊو ۽ پيد ٺيڻ کان ڪم ورتو.

انساني چولي ۾ اچي ڀڳوان به هڪ سرشت پيش جي روپ ۾ پنهنجا فرض

چنه ۾ نئون اکرسمين کي پيهجي سڌوما نالي واري سيا سڙامي ڏي. ڪر شڪندرو
هي آکيا آهي ته اها سڌوما نالي واري سيا جا سيني ۾ سرپشت سيا آهي اها راجا
جي لائق آهي. ان سيا ۾ يادڪون هو پراجمان لڻڻ واجب آهي.

شري پراشوريءَ چيو ته - واپوءَ اهو سچو سماچار ڏندو کي وڃي ٻڌايو ۽ ڏندو
به ٽرمه اها سيا واپوءَ کي ڏني ۽ واپوءَ دوازان آندل ان دوتالن جي سيا جو يادڪون
ٺاڏندو ورتو. پر سڀ يادڪو به ڪوشش هي خست خست رهي ان سيا جو ايترو ڪرڻ لڳا.
ان کانپوءِ جيتوڻيڪ ڪوشش سيني وڌيائين ۽ ڪيان وڳيان کي چانو اي ٿڌهن
به ڪرو شڪي جو ڏندو ضروري آهي ۽ اها پرميرا وائر ڪرڻ لاءِ چئني جي سسڪار
کانپوءِ وڌيا وڻڻ لاءِ ساندنن نالي ڪروءِ وٺ ويا.

ساندنن مٺي ڪاشيءَ ۾ ڄائو هو ۽ اولهي پورو هو رهواسي هو. ڪرو ڪل هي
نهنن موجب آهي ٻئي ڀاڱو ساندنن جي چرلن ۾ ويهي وڌيا اڀاس ڪرڻ لڳا.
هي مٿس اها عتب جي ٻاليد آهي ته هنن فقط ڇو وڃن ٿا نهنن ۾ سڀ
شامير سڳي ڇڏيا ۽ آهي ڏندو وڻند (عشارن جي وڏا) ۾ پڻ هوشيار ٿي ويا. ساندنن
ڏندو نه هئڻ ٻئي ڇڻڻ نه سچ ۽ چند منهنجي گهر آيا آهن ۽ هن اهو سمجهو ته ماڻهوءَ
جي شڪستيءَ کان هنن جي دماغ جي طاقت وڌيڪ آهي. اهڙيءَ طرح هنن ٿوري
وقت ۾ چار وڻند ۽ سڀ شامير ۽ اُتر وڌيا سڳي پوري ڪئي ۽ پوءِ ڪوشش
ڪرو جيءَ کي ڪرو ڏکڻ لاءِ وڻندي ڪئي. ساندنن به هنن جي عجب ڪارڊ ۽
دوه شڪستي ڏسي پراس. ڪتر جي ڪاري سمنڊ جي ٻڌڻ جي حادثي ۾ مري
وڃڻ پٽ جي آڻڻ جي گهر ڪئي.

ان کانپوءِ جڏهن آهي شستر ڪرڻ ڪري سمنڊ وٽ پهتا ته سمنڊ جو دوتو
اڏيڪه ڪٿي، انهن جي اڳيان اچي حاضر ٿيو ۽ چيائين ته ”مون وٽ ساندنن جو پٽ
نه آهي، پر منهنجي ٻاليد ۾ پڄڻن نالي هڪ ڏنڊه شڪ جي روپ ۾ رهي ٿو.
تڏهن ان ٻار کي ٺڪڙو آهي.“ شري ڪوشش سمنڊ جي اٿس چوڻ تي ٻاليد جي
سورج جي پڄڻن کي ماري ڇڏيو ۽ ان جي هڏين سان ٻنڌا گڏل شڪ کي ڪيو.
شڪ جي وڃڻ ۾ اها شڪستي آهي جو ان جي آواز سان ڏنڊن جي شڪستي
سڄي وڃي ٿي. ان کانپوءِ ان ٻاليد شڪ کي وڇاڪندي شري ڪوشش ۽ ٻلوار
شڪ جي آيا ۽ اچي اهو ٻار ساندنن کي ڏنائون. ان کانپوءِ وار ۽ ڪوشش متاڙي
ڪري وڃي راجا اکرسمين وڃ ڪري رهيو هو.

رغواسن ٿر ۽ نارين وار ڪوشش جو ڏاڍو سوکڻ ڪيو.

ايڪه وڻن آڏاڻا سماي

و يو آهي ته اوهان ساکيات شري وشطو پگوان آهيو ۽ جڳت جي آپڪار لاءِ هتي پرگهت ٿيا آهيو.

ويهون آڌياڻ سمايت

ايڪيهون آڌياڻ

اگر سين جو راجين - آپشيك ۽ پگوان جو وديا اپيداس

شري پراشر جيءَ چيو ته - پگوان ڏٺو ته وسديو ۽ ديوكيءَ کي سندس باري ۾ ايشور ۽ ڪرمڻ جو گيان پيدا ٿيو آهي ۽ هو کيس ايشور جو اوتار سمجهي رهيا آهن. الهيءَ ڪري سڀني يادون کي ۽ سندس پيءُ ۽ ماءُ کي موهت ڪرڻ لاءِ پنهنجي وشطو ۽ مايا جو وستار ڪيو ۽ چوڻ لڳو: ”هي مانا جي! هي پتا جي! ڪيترن ڏينهن کان ڪنس جي ڊپ ڪري اسين پئي پائر اوهانجو درشن نه ڪري سگهياسين، جيتوڻيڪ اسانکي اوهان جن درشن ڪرڻ جي تمام گهڻي مرضي هئي، پر اڄ اوهان جو درشن ٿيو آهي. جو وقت مانا پتا جي شيوا ڪرڻ کان سواءِ گذري ٿو اهو عمر جو وڏو پڳو آهي. انهيءَ ڪري اسانجو آپڙاڻ ڪميا ڪندا.“

شري پراشر جيءَ چيو ته اهڙيءَ طرح ڪرڻ پنهنجي ماءُ پيءُ ۽ ٻين ازڙڪ يادون کي عزت ڏئي.

ان وقت ڪنس جون زالون پنهنجي مرڪ پٽيءَ جي چوڌاري ويهي روئي رهيون هيون. تڏهن ڪرشنچندر به تمام پڇتاءُ سان وياڪل ٿي خود اکين ۾ ڳوڙها آڻي هننکي دلا سوڏيو.

ان کانپوءِ شري ڪرشن اگر سين کي جيل مان آزاد ڪيو ۽ ان کي ٽي مڙا جي راج گديءَ تي ويهاريو. اگر سين پنهنجي پٽ ڪنس ۽ ٻيا به جيڪي ماريا ويا هئا انهن جا اڳني سنسڪار وغيره ڪريا ڪرم ڪرايا. ان کانپوءِ ڪرشن اگر سين کي چيو ته: ”هي راجا! اسان جي لائق ڪا شيوا هجي ته اها بيشڪ ٻڌايو. ٻيائيءَ جي سراپ ڪري جيتوڻيڪ اسان جو ولس راج جو اڌ ڪاري ڪوڙ آهي، ان هوندي به هن وقت مون داس جي موجود هوندي راجائن کي ته ڇڏيو پر اوهين ديوتائن کي به آڳيا ڏيئي سگهو ٿا.“

شري پراشر جيءَ چيو - اگر سين کي ائين چئي ڌرم کي قائم ڪرڻ جي خيال کان مٿيه روپ ۾ اوتار وٺندڙ پگوان ڪرشن واپس ديوتا جو سمڙ ڪيو ۽ هو ان وقت ئي اچي حاضر ٿيو. تڏهن پگوان ان کي چيو: ”هي واپس! تون وڃي اندر کي

ڪرڻ ڪلندي ڪلندي ٿيو ڏيئي ٿلهي تي چڙهي ويو ۽ سڌو ڪنڊ جي تخت جي لڏيڪ وڃي ڪنڊ کي قابو ڀڃڪڙيو ۽ هڪي وارن کان هڪي زمين تي ڪراڻي ڇڏيو ۽ ان جي مٿان ڪرڻ پان چڙهي ويٺو. ان وقت اکرسم جي پٽ پايي ڪنڊ ڀاڙي ۽ جو دم ڪيو. هنجو مڪت مٿي سان لهي وڃي پري پيو هو. ان وقت مهاڀليءَ ڪرڻ ڪنڊ کي وارن کان گهلي رنگ ڀوميءَ جي ميدان ۾ ڦٽو ڪيو. ڪنڊ جو بدن تمام ڀڙو هو، ان ڪري هڪي ڏيڻ جي ڪري، جيئن پاڻيءَ ۾ هڪ ڪاهي ڏسڻ ۾ ايندي آهي تيئن زمين تي به ڪاهي ڏسڻ ۾ آئي. هڪ وڏي ليڪ ڏسڻ ۾ آئي.

ڪنڊ جي مرڻ تي سندس ڀاءُ سماليءَ نه غصي ۾ اچي ڪرڻ تي اوچتو حملو ڪيو پر وڃي ٿي بلرام ان کي ماري ختم ڪري ڇڏيو. اهڙيءَ طرح مٿرا جي راجا ڪنڊ کي مٿل ڏسي رنگ ڀوميءَ ۾ اڀست هئا وڏو آواز ڪرڻ لڳي. ان وقت مهاڀاوان ڪرڻ ڇڏيو ۽ سڌو وڃي وڌو ۽ ڏيڻ جي ڇوڙ ڀڃڪڙيا. ماءُ ڏيڻ کي پري پئي مٿو لڙايائون. تڏهن ڄمڻ جي وقت جبل پگوان جي لفظن کي ياد ڪري وڌو ۽ ڏيڻ جي ڪرڻ کي زمين تان الڳ ڪري وٺي اڳيان ٺهرا سان پئي آڻي رهيا.

شري وڌو ۽ چيو: ”هي پريو! اوهين اسان تي پوسن ٿو. هي ڪمڙو! اوهان ڏيڻن کي ڇڪو ڏو ڏو هو اهو اوهان اسان پئي ٿي مهر ٻائي ڪري پورو ڪيو. دشمن ۽ ٻانڊن کي سزا ڏيڻ لاءِ جو اوهان اسان تي گهر ۾ اچي ڄمڻ ورتو، ان ڪري اسان هي ڪل (خاندان) کي اوهان پوئو ڪيو.“

هي پگوان! اوهين ڪڙ ڪڙ ۾ موجود آهيو. اوهين ڀار ٻهر ڀار ماڻا آهيو. اوهان هن يگ ۾ اولاد وٺي هن پوئو ڪيو ۽ ان ٻار لاڳو آهي. نه اوهان ڇو آڏو آهي نه اٺڪ. اوهين نه اٺڪڙي آهيو، اوهين اٺڪڙي آهيو. اهڙو ڪهڙو منهن آهي، جهڙي زبان اوهان کي ”پٽ“ چئي پڪاريندي؟ اوهين منهنجا پٽ نه آهيو بلڪه هيءُ سڄو وڏو اوهان مان ئي آهين ٿيو آهين. اوهين نه جيڪڏهن پٽ آهيو. مون کي نه اڃا پوءِ پيدا ٿيو هو جو مان اوهان جي ماما ۾ موتهڙي، اوهان کي پنهنجو پٽ ڪري سمجهو ۽ مان ان وقت ڪنڊ کان ڏاڍو ڊڄي رهيو هوس ۽ ان دشمن جي دٻ کان مان اوهان کي ڪوڪل وٺي ويس.

”جي ايش! اوهين اتي رهي وڌا ٿا، ان ڪري اوهان ۾ منهنجي منهن نه رهي، تي منهنجو موه دور ٿي ويو آهي. هاڻي مون کي زبردست وشواس ٿي.

ان کالپوءِ ڪرشن ڇاڻڙو سان ۽ ٻارام مشڪ سان ملهه ٻڌ ڪرڻ لڳو. ٻنهي جا جوڙا ڇيلهين ۾ ٻانهون وڪوڙي ملهه جا عجيب داءُ ۽ پيچ شروع ڪرڻ لڳا. ان وقت انهن ۾ زبردست جنگ شروع ٿي ويئي.

ها ٻن ٻن جوڙن جي ملهه هٿيارن کانسواءِ هڪ قسم جي جنگ هئي. ڇاڻڙو ۾ پنهنجي ڏاڍي بهادري ڏيکاري ڪرشن کي مٿي کڻي ڦيرائڻ لڳو. ٻي ڇاڻڙو جيئن ڪرشن سان وڙهندو ويو تيئن تيئن سندن جسماني طاقت گهٽجندي ويئي. ڪرشن ۾ هاڻ بهادري ڏيکارڻ شروع ڪئي. ان وقت جنگ جا باجا زور سان وڃڻ لڳا. ان ريت ڇاڻڙو جي شڪتيءَ جي ڪيپٽا ۽ ڪرشن جي ٻل جو واڌارو ڏسي ڪدس تريون وغيره باجا بند ڪرائي ڇڏيا. رنگ ڀوميءَ ۾ نه باجن جو وڃڻ بند ٿي ويو پر آڪاش ۾ دوتائن کان وڃائين ترين ۽ باجن جو آواز ٻڌڻ ۾ آيو. دوتائون تمام خوش ٿي آڪاش مارگ ۾ چوڻ لڳا: ”گودول! توهانجي جاءِ ٿئي. هي ڪيشو! اوهين جلد ئي هن ڇاڻڙو کي ماريو.“ شتر وڃي ڪرشن ان دٽيهه ملهه کي سوين دفعا مٿي کڻي زور سان گهمائي گهمائي زمين تي کڻي ڇڏيو. هو نه گهمائڻ وقت ئي ختم ٿي ويو هو. زمين تي ڪرشن سان هنجو بدن ڌرا ڌرا ٿي ويو. هنجي رت سان زمين ڳاڙهي ٿي ويئي. هيڏانهن جهڙيءَ طرح ڪرشن ڇاڻڙو کي ماري ڪيرايو. اهڙيءَ طرح ٻڌيو وري مشڪ کي زمين تي لپيائو. ان جو به پراڻ ٻڪي اڏامي ويو.

ان کالپوءِ وري هڪ ٻئي زبردست جوڙي ملهن جي راجا توشل جو وارو آيو. اهو به ڪرشن سان ڏاڍو وڙهيو. پر ان کي به ڪرشن زمين تي ڪيرائي ماري ڇڏيو. زبردست بهادرن ڇاڻڙو ۽ مشڪ جي مارجي وڃڻ کالپوءِ ۽ ملهن جي راجا توشل جي ناس ٿي وڃڻ کانپوءِ باقي رهيل ملهه وڙهندڙ ميدان ڇڏي پڇي ويا. ان وقت ڪرشن ۽ ٻارام پنهنجن هر-هر ساٿي گوين کي زبردستيءَ پاڻ ڏانهن ڇڪي (ڀاڪر پائي) خوشيءَ ۾ رنگ-ڀوميءَ ۾ لڳڻ ٿپڻ لڳا.

ڪدس ڪاوڙ ۾ اڪيون ڳاڙهيون ڪري اٿي حاضرين ماڻهن کي چيو: ”اڙي هن مجلس مان هنن ٻنهي ڌارن جي ٻارن کي زبردستيءَ ٻاهر ڪڍي ڇڏيو. باقي نند کي لوهه جي زنجيرن ۾ ٻڌي گرفتار ڪريو ۽ وسديو کي نه هڪدم آفت ماري ڇڏيو. منهنجي اڳيان هي گوين جا چوڪرا لڳي ٿي رهيا آهن. انهن کي به ماري ختم ڪري ڇڏيو ۽ هنن پاڻ سان گڏ جيڪي ڪالپون ۽ ٻيو سامان آندو آهي اهو ضبط ڪري ڇڏيو.“

جنهن وقت ڪدس ان قسم جا حڪم ڏيئي رهيو هو، ان وقت غري مڌسودن

وٻر بالڪن جي بدن تي وس جا چنڊا نه سهڻا ٻڌي لڳا. پوءِ اهي ٻئي وٻر بالڪ هاليءَ جي ڏندن کي کڻي، نڪر سان ۽ پنهنجن سهڻين نگاهن سان بهاري ان رنگ پوميءَ ۾ اهڙيءَ طرح نه آيا جيئن شينهن جانورن جو شڪار ڪري ان پوميءَ ۾ گهمندو آهي.

ان وقت رنگ پوميءَ ۾ وڏو ڪوڙو شور مچي ويو. سڀ ماڻهو چوڻ لڳا ”هيءُ ڪرشن آهي، هيءُ بلرام آهي.“ اهڙيءَ طرح ماڻهن ۾ اُچر چالڻجي ويو. ماڻهو هڪ ٻئي ۾ چوڻ لڳا: ”جنهن پوڻا واکسباڻيءَ کي مارڻو، گاڏي کي اٽو ڪري ڇڏيو ۽ ٻيلاوڇن ڪي ٻئي ڇڏيو اهو هيءُ ڪرشن آهي. جنهن بالڪ ڪاليه-نانگ جي نطن تي چڙهي لاج ڪيو هو ۽ ان جو ايمان ٽوڙيو هو ۽ جنهن سب راتيون مهاڀارت گوروڙن کي پنهنجي هٿ تي کسي هو، اهو هيءُ ڪرشن آهي. هن ڪرشن جي اڳيان مهاڀاوان ٻڌيو بيٺو آهي. پراڻن جا حاڻون وڌوان چون ٿا ته هيءُ گوپال ڪرشن يادون جي وٺڻ کي معي ڪندو. هيءُ پراڻيءَ ٿان ٻانهن کي لاس ڪندو ۽ ڏور جو بچاءُ ڪندو. هيءُ وشطو پڳوان جو اُوتار آهي. هن پراڻيءَ جو ٻار هٽائڻ لاءِ ٿي هن ڀارم پوميءَ ۾ اُوتار ورتو آهي.“ جيئن ماڻهو ڪرشن جي عجب و غريب بهادرين جو ورڻ ڪري رهيا هئا، تيئن وري هوڏانهن ڏيئي جي من ۾ هٿ جي ٻيڙ جو ساگر اُڀري رهيو هو. ٻين جي منهن ڏسڻ جيءَ حوشيءَ ۾ وسندو چڻ نه آيل ٻيڙي کي ڇڏي وري جوان وانگر ٿي ويو هو.

راجا جي انتهيهن خون رائيون ۽ نڪرواسي مهلائون به ڪرشن کي هڪ ٽڪ بهارڻ کان نه ڇڪيون. اهي هڪ ٻئي ۾ چوڻ لڳيون ته ”سهڻين اکين واري ڪرشن جو خوبصورت منهن نه ڏسو. تازو هيءُ بهادر هائيءَ سان جنگ ڪري آيو آهي. هنجو بدن پگهر جي ٿرڻ سان ائين سهڻو لڳي رهيو آهي جيئن شير ٿورو ماڪ جي ٿرڻ سان ڪمڻ سهڻو ٻيو لڳندو آهي. اڙي سڳيون! هنجو درشن ڪري پنهنجن ليٽرن کي سٺل بڻايو.“

ٻيون ڪي نڪرواسي ٿاريون چوڻ لڳيون ته، ”هن جلسي ۾ انصاف ڪونه آهي. هتي نه ٿورو ظلم آهي. ڏسو ته هيءُ لازڪ بدن ٻار ڪٿي ۽ وري ڪٿي هي ٻيڙ جهڙا ٻيلاوان ڇاڻو ۽ مستڪ.“

لڳو جو ان استراڻ اهڙيءَ طرح ٻيڙ ۾ ٻالهون ڪري رهيون هيون ته ان وقت پڳوان ڪرشن نه سندرو ٻڌي ملهه وڙهڻ لاءِ تيار ٿي سڀني درشن جي لڪ پوميءَ ۾ ٿي پيو. ٻڌندو ته پنهنجي مس سڄاڻ سان، ٿا ٻڌندو اتي آيو. ائين ٻيڙ تي زمين ۾ ڌڙڪو ٿيو پر عجب آهي جو زمين ٿاڻي نه.

جي وچ واري هنڌ پنهنجن ڪرمچارين کي وهاري ڇڏيو هو ته اهي ملهه پڌ جي جاچ ڪندا رهن ۽ پوءِ پاڻ مٿي ٿلهي تي رکيل سنگهاسن تي وڃي ويٺو. ان ٿلهي تي ٽي زانا خانن جي زالن لاءِ جدا وهڻ جو بندوبست ڪيو ويو ۽ شهر جي معزز زالن لاءِ پڻ اُتي ئي پر الڳ وهڻ لاءِ ڇڪهيون مقرر ڪيون ويئون هيون ۽ مکيه مکيه نر ٽڪين ۽ اُپمينٽرين (اڪٽريس) لاءِ پڻ وهڻ جو تڪميل بندوبست ڪيل هو. اهڙيءَ طرح شهر جا سڀ مکيه نر ناريون ان جلسي کي ڏسڻ لاءِ اچي پنهنجون پنهنجون جايون والاري ويهي رهن.

بقي طرف وري لندڻ ڳوپ ۽ ٻيا ڪرشن جا ساٿي ڳوپ گوال به اچي ويٺا. انهن جي پوسان اُڪروڙ ۽ وسديو به اچي ويٺا. نگر جي نارين جي وچ ۾ ڏيوڪي به پنهنجي پٽ ڪرشن جي منهن ڏسڻ لاءِ اچي ويٺي هئي ۽ دل ۾ پنهنجي پٽ لاءِ منگل-ڪامنا ڪري رهي هئي. سڀ دوشڪ ڪرشن ۽ ٻارام جي اچڻ جي انتظاريءَ ۾ ويٺا هئا.

ان وقت جنگ جا ٻاجا ۽ نريون وغيره وڃي رهيون هيون. ڇاڙو ۽ مٿڪ به وڙهڻ لاءِ تياري ڪري رهيا هئا. ان وقت ڳوپن جي پوڻاڪ ۾ ٻارام ۽ ڪرشن به ڪلندا ۽ خوش ٿيندا رنگ ڀوميءَ جي مکيه دروازي وٽ آيا جتي ڪولياپيڙ هالي بيٺو هو. اڃا اهي اڳيان آيا ئي مس ته مهاوت هائيءَ کي اشارو ڏنو. انجي ٻروڻا سان اهو زبردست طاقت وارو هاڻي انهن پنهني ڳوپ ڪمارن کي مارڻ لاءِ ڊوڙيو. ان وقت ٻارام ڪرشن کي چيو ته ”دشمن هيءُ هاڻي اسانجي مارڻ لاءِ هتي بيهاريو آهي. ان ڪري جلد ئي هن هاڻيءَ کي ماري ڇڏڻ گهرجي.“ وڏي ڀاءُ ٻارام جي ائين چوڻ تي شيام سندر وڏي زور سان آواز ڪري هاڻيءَ کي لڳاڪاريو. پوءِ هاڻيءَ جي سونڊ پڪڙي ان کي گهلڻ لڳو. ڀڳوان ڪرشن جيتوڻيڪ هن سڄي جڳهه جو نه مالڪ آهي، تڏهن به هن پوريائين هاڻيءَ کي موقعو ڏنو ته ڀلي هاڻي مٿس حملو ڪري ۽ هاڻي به ڪرشن کي سونڊ ۾ پڪڙي چوڌاري گهمائڻ لڳو. پر ڪرشن پنهنجي ساڄي هٿ سان ان جو ڏاند جهلي ڏاڍي ڇڪ ڏيئي پٽي ڪڍيو. ان ڏند سان وري ڪرشن هاڻيءَ جي مهاوت تي حملو ڪيو. مهاوت جي بدن مان رت ريل ڪري وهڻ لڳو ۽ هنجي بدن جا ٽڪرا ٽڪرا ٿي ويا ۽ ائين ڪري مري ويو. ٻليو به غصي ۾ اچي هاڻيءَ جي مٿي تي زور سان ڌڪ هنيا. اهڙيءَ طرح

ٻليو وري ان زبردست طاقتور هاڻيءَ جو انٽ آندو. جيئن ٿورو جي وچ سان ڀرپست ڪري بوندو آهي تيئن ٻارام جي ڏڪن ۽ لٽن لڳڻ سان هاڻي ڪري پيو ۽ مري ويو. مهاوت ۽ هاڻيءَ سان وڙهڻ ڪري انهن

ٻارام ۽ ڪوشڻ چندن جي لپ لپاڻ ڪري ڏاڍو سهڻا ٿي لڳا. ڪٻڙيءَ نه ڏاڍي ڪاريگريءَ سان هنن جي منهن تي چندن لڳايو هو. هيئن ڏانڊل سان شپام ۽ شويست مڱيو. سهڻو ڏسڻ ۾ ايندو هي، نئين شپام ڪوشڻ ۽ شويست (گورو) بلندو نه ان چندن جي وچا سان ڏاڍا دلڪش ٿي لڳا. ان کانپوءِ پڳوان ڪوشڻ جنهنڪي جان ڦٽي نه ڪيئن ڪٻڙيءَ کي نه سڌو ڪري سگهجي ٿو تنهن ڇا ڪيو هو پنهنجا پير هڻجي پيرن تي رکي ۽ هڻجي کاڌيءَ کي آڱرين سان اهڙي نه چڪ ڏنائين جو هو ٻارام سڌي سئين ٿي ويئي. هڻا ڪب ۽ ڪڪ سڀ هليا ويا. تڏهن سڌي هڻڻ ڪري هو سڀني استرين ۾ وڌيڪ سندر ٿي ويئي.

تڏهن هو ڪوشڻ جي ڊنٽي جو پلڪ پڪڙي پير-پاڻ سان چوڻ لڳي، ”اوهين منهنجي گهر هلو.“ تڏهن ڪوشڻ ٻارام ڏانهن ٺهاري مڙڪي چيو: ”هائو، تنهنجي گهر نه ايندس.“ ائين چئي ڪوشڻ کلي ان کان موڪلايو.

ان کانپوءِ ٻئي ڀاڱي يڪه-شالا نائين آيا. اتي پهچي يڪه شالا جي ٻيو ٻڌارن کان ڏسڻ جي باري ۾ پڇيو. پوءِ انهن جي ٻڌائڻ تي ڪوشڻ هڪدم ڏسڻ ڦٽي، ڏسڻ تي ڏور ڇاڙهي، ڏور سان اهڙي نه چڪ ڏئي جو اهو ڏسڻ تمام وڏو آواز ڪري ٿئي پيو. پر ان آواز جي اٻڏي وڏي گولج هئي، جو سڄي مقرا پوريءَ ۾ اهو آواز ٻڌڻ ۾ آيو.

ان ڏسڻ جي ٿڌڻ تي، ڏسڻ جي دڪانن کڏجي ڪوشڻ تي حملو ڪيو پر ٻارام ۽ ڪوشڻ انهن کي ماري ڏسڻ-شالا مان ٻاهر لڪتا.

ڪس کي آڪروڙ جي اچڻ جون خبرون مليون ۽ ان مهان ڏسڻ پنگ جي خبر ٻڌي ۽ ان جو وڏو آواز ٻڌي ان ڇاڙو ۽ مڙڪ نالي ٻن ناميارن ڪمٽيوارن کي گهرائي چيو: ”هتي پئي گوڀ-ٻالڪ اچي ويا آهن. اُهي مولڪي مارڻ لاءِ هتي آيا آهن. انهيءَ ڪري توهين ٻئي هنن سان ملهه وڙهي، هنن کي منهنجي سامهون ماري ڇڏيو. انهن کي مارڻ جو اوهان کي وڏو اعزاز ملندو.“

ان کانپوءِ ڪس پنهنجي مياوسه (هائيءَ جي پلوان) کي گهرائي حڪم ڏنو ته ڪولياٻڙ نالي هائي رنگ-پوميءَ جي دروازي کسي ٺهاري ڇڏجانءِ. جڏهن ڪوشڻ ۽ ٻارام اندر گهرون ته انهن کي هائيءَ کان لتاڙائي ماري ڇڏجانءِ.“

ان کانپوءِ ڪس ٻئي ڏينهن جي سج اُڀرڻ جي انتظاري ڪرڻ لڳو.

صبح ٿي سڀ لنگروسي رنگ پوميءَ جي سبڪاريل شاميائي هيٺ اچي پڙهين ڇاين کسي ويهي رهيا. جيڪي ڇاڀرون راجائن لاءِ سرڪش رکيون آهن، انهن تي جدا جدا برقعن جا راجاڻون اچي ويهي رهيا. رنگ پوميءَ

آڌار تي رهندڙ لکشمي توکي ڪڏهن به ڇڏي نه ويندي. هي مالهه! تنهنجي ڀل ۽ ڌن جي ڪڏهن به هاڃي نه ٿيندي ۽ جيستائين هي سورج ٻيو ڇمڪندو تيستائين تنهنجو وٺڻ (اولاد) قائم رهندو. تون به هن دنيا ۾ ڪيترن قسمن جا سک پوڳي، آلت ۾ منهنجو سمنڊ ڪري ڏيولوڪ کي پراپت ڪيندين. تنهنجو من هميشه ڌرم ۾ لڳو رهندو ۽ تنهنجي وٺڻ ۾ جنم وٺڻ واري عمر وارا ٿيندا ۽ تندرست رهندا. شري پراشرجي ۽ ڇيو - هي مٿي ته! ائين چئي شري ڪرشن ٻلڏيو سان گڏ مالهه جي گهر مان روانو ٿي ويو. وڃڻ وقت به مالهه ۽ ڀڳتيءَ سان انهن جي پوڄا ڪئي.

اڻويهون آڌياڻ سماپت

ويهون آڌياڻ

ڪپڙي (ڪبجا) تي ڪرپا، ڌنڌن ٽوڙڻ، ڪولياپيٽر ۽ ڇاٽو وغيره بهادرن جو هٿ ۽ ڪنڊن جو مٿ

شري پراشرجي ۽ ڇيو - ان ڪالپوءِ راج مارک سان ويندي شري ڪرشنچندر هڪ نوجوان ڪبجا (ڪپڙي) اسريءَ کي ڏنو. ان جي هٿ ۾ هڪ چنڊن جو پاتڙ هو. ٿڌهن شري ڪرشن ان کي ڇيو، ”هي ڪمل - لوچن ٺاري! تون سچ سچ ٻڌاءِ ته هيءُ چنڊن ڪنهن جي لاءِ ڪٿي وڃي رهي آهي؟“ ڀڳوان ڪرشن جي انهن من لفظن کي ٻڌي، هنجي سهڻيءَ شڪل تي موهجي، پيار پريءَ نگاه سان ٺهاري ان ڪپڙي (ڪبجا) ڇيو، ”ڇا اوهين مولڪي لٽا سڃاڻو؟ مان * اٺڪ - وڪرا نالي سان هن مٿي شهر ۾ مشهور آهيان. راجا ڪنڊن مولڪي چنڊن جي ليپ لڳائڻ جي ڪم ۾ مقرر ڪيو آهي. راجا ڪنڊن منهنجي پيٽل چنڊن کانسواءِ ٻيو ڪنهن جو به چنڊن پسند نه ڪندو آهي. مان هرروز ان کي چنڊن لڳائيندي آهيان. اهوئي چنڊن آهي جو هنجي مون تي ڏاڍي دٻا آهي ۽ هو مولڪي ڏاڍو پائيندو آهي.“ شري ڪرشن ڇيو: ”هي سندر نار! هيءُ خوشيوندار چنڊن نه برابر راجا جي لائق آهي پر اسان جي بدن لائق به ڪو چنڊن تو وٽ هجي نه اسان کي ڏي.“ شري پراشرجي ۽ ڇيو - اهو ٻڌي ڪبجا ڇيو: ”هيءُ چنڊن اوهان لاءِ آهي ۽ پوءِ ڏاڍي عزت ۽ پريم سان انهن کي چنڊن لڳائڻ لڳي. ان وقت اهي ٻئي * اٺڪ - وڪرا جي معنيٰ آهي جنهن کي ڪهاڙ ڪهڙو هجن.

اڪين سان ڏسي رهيو آهيان. هي ڪرشن! هيءَ عجب دنيا جڏهن پيدا ڪئي آهي
 آخر منهنجي سامهون رت ۾ ويٺو آهي. هاڻي ان اسرار کي مان پنهنجي زبان سان
 بيان ڪري نٿو سگهان. صفت ۾ ڏسان ٿو آف وشطو پڳوان مولڪي نظر اچي رهيو
 آهي. مان نصيب وارو آهيان جو ان پرماتما کي رت ۾ وٺي وڃي رهيو آهيان.
 هاڻي حلد ڏلو ته مٿي ڏٺو. اسانکي اٽلي چلد پھچڻو آهي. پوءِ اڪروڙ رت ۾
 چڙهي ويٺو ۽ اهڙي نه زور سان گهوڙا هڪليائين جو شام جي وقت اچي رت مٿي
 پهتو. پوءِ اڪروڙ اڪيلو رت ۾ چڙهي ڪنس وٽ ويو ۽ رام ۽ ڪرشن اتي ئي لهي
 پيا ۽ پوءِ لنگر ۾ پرويش ڪري راج-مارگ وٽ اچي پهتا ۽ مٿي ۾ گهمڻ لڳا. مٿي
 جي ٿو لاري هننڪي ڏاڍو حوشيءَ مان ڏلو ۽ اهي ٻئي بهادر رام ۽ ڪرشن مس
 هالين جي مٿوالي چال سان ان شاهي رستي تان اڳتي وڌي رهيا هئا.

رستي ۾ هنن هڪ ڌوبيءَ کي ڏٺو. هن کان قيمتي ڪپڙا گهرڻ لڳا. اهو
 ڪنس جو خاص ڌوبي هو. ڪنس هنڪي ڏاڍو پائيندو هو. ان ڪري هو ڏاڍو
 مشهور هو. رام ۽ ڪرشن کي ڪپڙا گهرڻو ڏسي هن رام ۽ ڪرشن کي اڻ لفظ ڳالهايا.
 ان ئي ڪرشن غصي ۾ اچي پنهنجي سدرشن چڪر سان هنجي سسي کڻي چڙي.
 ڌوبي زمين تي ڪري پيو ۽ هنجي سسي ڏاڙ کان ڌار هڻي. اهڙيءَ طرح ان ڌوبيءَ
 کي ماري پنهنجا دلند ڪپڙا ڇوڙي ڪيا. اڳي وڌيا ته هڪ درزيءَ جو دڪان
 نظر آيو. دڪان تي چڙهي هنن درزيءَ کان ڪپڙا ليڪ طرح ساڻا ۽ اهي قيمتي
 ڪپڙا جي نموني ۽ پيلي رنگ جا هئا، ليڪ طرح پاتا. پوءِ سٺي پوشاڪ پهرڻي اڳتي
 وڌا ۽ خوش ٿي مالهيءَ (گلن واري) جي گهر ويا.

هي مقرر! هنڪي ڏسي مالهيءَ جون اکيون حوشيءَ ۾ نٿي پئجون ۽ هو
 عجب ۾ پيو اچي سرچڻ لڳو ته ”هي ڪنهنجا پٽ آهن ۽ ڪٿان آيا آهن؟“ ٻيلي ۽
 ٻيلي پوشاڪ ۾ انهن سهڻن ٻالڪن کي ڏسي هن سمجهو ته ڇو ته دير بالڪ ميان
 پڙهيءَ ئي آيا آهن. ٿڙيل سهڻن ڪمان جهڙي مڪڙي وارن ٻارن جڏهن مالهيءَ
 کان گل گهڙيا ته هن پنهنجا پٽي هٿ زمين تي رکي پنهنجي مٿي سان ٻوليءَ کي
 جهي لٽڪار ڪيو. پوءِ ان مالهيءَ انهن ٻنهي ٻالڪن کي چيو، ”هي ٺاٺ! توهين
 ۾ ڏاڍا ديار آهو جو منهنجي گهر آيا آهيو. مان به ڏٺو آهيان، ڇاڪاڻ ته اڄ
 مونکي اوهانجي ستڪار ڪرڻ جو موقعو مليو آهي. ان ڪالهه هن چيو، ”ڏسو ته هيءَ
 ٺاٺ! آهين هيءَ تمام خوشنودار ڪن آهي.“ اهي لفظ چئي هننڪي سهڻا ۽
 نڌار گل ڏنا. پوءِ هن پڳتيءَ سان انهن ٻنهي ٻالڪن رام ۽ ڪرشن کي پڙتار ڪيو.
 تڏهن ڪرشن پڙتار ۾ خوش ٿي ان مالهيءَ کي هيءَ ڳوڙ ڏنو ته ”منهنجي ئي

ڪرڻا موجود هئا. وري اُڪروڙ ڄمنا جي ڇل ۾ ٿي هئڻ ٿي وري ڀڳوان جو وراڻ سروب ڏٺائين. تڏهن اُڪروڙ ڀڳوان جو سڄو ڀڄو رهيو ڇاڻي آستتي ڪرڻ لڳو. اُڪروڙ چيو، ”هي پرماتما! مان اوهان کي نمسڪار ڪريان ٿو. اوهانجا آليڪ روپ آهن. اوهان جو اُلت پاڻي مشڪل آهي. اوهين بي انت آهيو. ڇل ۾ وشٽو آهي تڏهن به وشٽو آهي. جيت بهار ڀان اُلت وشٽو ٿي وشٽو پيو ڏسڻ ۾ اچي. اوهين وشو روپ آهيو. اوهين وشٽو ڀڳوان آهيو. اوهان کي وادروار نمسڪار آهي. هي ٻيو! اوهين ئي برهما، مهاديو، اريما، وڌاڻا، دانال، لاندرو، وايو، اڳتي، ڪرڻ، ڪيڙو، ۽ ٻيو آهيو. اهڙيءَ طرح اوهين هڪ ئي جدا جدا پنهنجن شڪتيا جي پيدن سان هن سڄي ڳڙ جي رکشا ڪري رهيا آهيو. هي وشو جا ايش! سورپ جي ڪرڻن جي روپ ۾ اچي اوهين ئي برسات وسائي وشو جي رڇنا ڪراو ٿا. هيءُ سڄو پرنڀ، سنسار به اوهانجو ئي روپ آهي. ”ست“ پد (اوم ست ست) ان جي معنيٰ وارو پيو پد آهي ”اوم“ اهو اوم اوهانجو پرم سروب آهي، اوهان جي ان گيان آتما سداسد سروب کي نمسڪار آهي. هي ٻيو! واسديو، سنڪرڻ، پرديمن ۽ ارڏ لائين نالن سان به اوهين سڏيا وڃن ٿا. اهي اوهانجا چار نالا پوسڏ آهن. اوهان کي نمسڪار آهي.

ارڙهون آڏياڻ سڀايت

اڻڀڄون اڏياڻ

ڀڳوان جو مٿا ۾ پرويش، رڳو وٽ (ڌوپيءَ کي مارڻ ۽ ماليءَ تي ڪرپا ڪري

شري پراشر جيءَ چيو ته. يادوڪل ۾ پيدا ٿيل اُڪروڙ، پاڻيءَ جي اندر شري وشٽو ڀڳوان جي آستتي ڪئي ۽ مانسڪ ڪلپنا ڪري ڌوپ، ڏيپ ۽ پشپ وغيره سان پوڄن ڪيو. ان کانپوءِ سنسار جي وشين مان من هڻائي پرماتما ۾ من لڳايو ۽ چڱوئي وقت هو پرماتما جي ڌيان ۾ مڱن رهيو. ان کانپوءِ پاڻ کي سڦل سمجهي ڄمنا جي پاڻيءَ مان ٻاهر نڪري رڪ وٽ آيو. اچي هن اڇڙ ۾ رام ۽ ڪرڻ کي رڪ ۾ ويٺل ڏٺو. ان وقت شري ڪرڻ اُڪروڙ کي چيو، ”اوهان ضرور ڇل ۾ ڪو رڪ ۾ ويٺل ڏٺو. ان وقت شري ڪرڻ اُڪروڙ کي چيو، ”اوهان ضرور ڇل ۾ ڪو اسرار ڏٺو هوندو ڇاڪاڻ ته اوهانجون اکيون عجب ۾ ڀريل آهن.“ اُڪروڙ چيو، ”هي ڀڳوان! مون پاڻيءَ ۾ جيڪو اسرار ڏٺو سو هاڻي به مان

تون ائين سمجهه نه منهنجن هٿن سان ڪنس جو موت ٿيڻو آهي. پاڻ ٻارام ۽ مان،
ٻئي ڄڻا سڀاڻي توهان سان گڏ مٿرا هلنداسون. اسان سان گڏ ٻيا به ڪي ٻزرگ
گوپ ڪيتريون سوکڙيون ۽ پيٽائون پاڻ سان کڻي هليدا. اڇوڪي رات ئي فڪر هٿ
اسان وٽ رهو. ٽن راتين کانپوءِ مان ڪنس کي ۽ سندس لشڪر کي ضرور ماري ڇڏيندس.
پوءِ اها رات اُڪروڙ ٿيندي جي گهر رهيو. سڀني کي ڪنس جو حڪم ٻڌايو ويو ته
ڪنس حڪم ڪيو آهي ته چوڏس جي ڏينهن ڪرڻ ۽ ٻارام ڪشتيءَ جي جاسي
پر ضرور شامل ٿين.

ٻئي ڏينهن صبح جو سوبو رام ۽ ڪرڻ کي اُڪروڙ سان گڏ وڃڻ جي تياري
ڪندو ڏسي گوپيون اڪين ۾ ڳوڙها آڻي تمام ڏکي ٿي آيا ساه کڻي هڪ ٻئي ۾
چوڻ لڳيون. ”هاڻي ڪرڻ مٿرا وڃي وري گوگل ۾ ڇو ايندو؟ مٿرا وڏو شهر
آهي. وڏن شهرن جون ٺاريون ڏاڍيون ڇالاک ٿينديون آهن. اهي ڪرڻ کي
پنهنجي وس ڪري ڇڏينديون. ڪرڻ انهن جي چالبازيءَ ۽ انهن جي منهن ڳالهين
۾ ڦاسي ويندو. اڄ قسمت اسانجي برخلاف آهي. اڄ اسان وٽان ڪرڻ ڪڍجي ويندو.

اڙي ڏسو ته سهين ظالم ۽ بيرحم اُڪروڙ ڪرڻ کي پوڄائي ڪيئن نه رت ۾
ڇڙهي مٿرا وٺي وڃي رهيو آهي. هيءُ ٻڌي اُڪروڙ اسانجي ٽڪلين جو احساس
نٿو ڪري. هيءُ پوڄين جي هونءِ کي ٿڌو ڄاڻي. ”اُن-راڻ“ ڇا ٿيندو آهي. ان
جي هنڪي خبر نه آهي. ٻيءَ صورت ۾ هيءُ ڪرڻ کي اسان کان جدا نه ڪري ها.
ڪرڻ به لٽر آهي، سخت دل آهي. هيءُ ڪيئن نه رام سان گڏ رت ۾ ويهي وڃي
رهيو آهي. اڙي گوپو! جلدي هلي اُنکي روڪيو. (هڪ گوپي جنهنڪي اڄ وڃان
وڌن جي اڳيان وڃي ڪرڻ کي روڪڻ جي همٿ ٿئي ٿي، ان ڏانهن اشارو ڪري
ان گوپيءَ وري چيو) اڙي! تون ڇا چئي رهي آهين ته وڌن جي سامهون اسين
ائين نه ڪري سگهند يولسين؟ سڄي پريمڪا لوڪ جي پرواه نه ڪندي آهي. پر
جي باه ۾ پسر ٿيل اسان کي اسان جا وڏا ڇا ڪندا؟ ڏسو ته ٿڌو ۽ ٻيا گوپ به
ڪرڻ سان گڏ وڃڻ جي تياري ڪري رهيا آهن. انهن مان ڪوبه ڪرڻ کي موٽائڻ
جي ڪوشش نٿو ڪري. اڄ جي رات مٿرا جي زالن لاءِ سهڻي خوشما صبح واري
ٿيندي، ڇاڪاڻ ته انهن جون اکيون ڪرڻ جي مک-ڪمل جي مني رس جي
پيٽ جو مزو وٺنديون. جيئن پونئڙ گلن جي رس جو سواد وٺندا آهن. اڄ مٿراواسين
لاءِ وڏو آسٽو ٿيندو جو اهي ڪرڻ جو درڻ ڪندا. خبر نه آهي ته اڄ مٿرا جي
ٺارين ڪهڙو سنو سڀو ڏنو آهي جو اهي وصال اڪين سان هڪ ٽڪ بنا روڪ جي
ڪرڻ ڏانهن ٺهاري ڇڏيون؟ اڙي سوڌانا اسان جون اکيون ڪسي ٿو وڃي. اسان

هزارين ورهه تيا ڪرڻ سان، گهڻن جنمن ڪالپوءِ وڏي پيچ سان جنهنجو درشن
 ٿيندو آهي، اڄ ان جو درشن مونکي ملڻو آهي. ٻڪ مون پوءِ جنم ۾ ڪي وڏا
 پيچ ڪيا آهن، پر ڀڳوت درشن ٿيندڙ هر ڀڳوت پڻ پڙهندو ڪر ڪمل (حڪم) مڻهجي
 پئي ٿي رکندو. هر ڀڳوت سدوشن چڪرڌاري آهي. ان چڪر سان گهڻن ڏان
 جي سڀا لاس ٿي وئي. جڏهن ان چڪر سان وشو ڀڳوت آسرن جو سنگهار ڪيو
 تڏهن آسرن سندرين جي اکين جو سرمو ڳوڙهن جي پاڻيءَ سان ڌو پي وٺو. اهو
 وشو ڀڳوت مون نردوش ڪي نه ڪيس جي سنگت جي ڪري ڏوهي ٺهرائي ڇا
 مڻهجي بهيڙي ڪندو؟ پر ائين ڪڏهن نه ڪندو. هو ڄاڻي ڇاڻهار آهي. پوءِ
 هودي ۾ به موجود آهي. مڻهجي من ڪي نه ڄاڻي ٿو. مان خوش نصيب آهيان جو
 ڀڪتيءَ سان ڪرشن جي لاکل لڙديڪ وڃي پڙهندس.
 سترهون اڏاڻا سماپ

ارڙهون اڏاڻا

ڀڳوت جو مٿرا ڏانهن روانو ٿيڻ، گوپين جي وچوڙي جي ڪهاڻي
 ۽ اڪروڙ جو منجهڻ

شري پراشجيءَ جو - يادون هي ڪل ۾ ابتدا ٿيل اڪروڙ اهڙيءَ طرح خيال
 ڪندي ڪرشن وٽ پهتو ۽ ان جي چوڻ ۾ سر ٺماڻي ”مان اڪروڙ آهيان“ لاهي
 لفظ چئي ورتا ڪيائين. ڀڳوت ڪرشن ان کي پڇيڻ هڻن سان جن تي ڏوڃا
 (جهنڊي) زحر ۽ ڪمل جا نشان هئا، کڻي پير سان پاڻ ڏانهن ڇڪي زور سان
 پاڪر ٻاڻو. ان ڪالپوءِ اڪروڙ وڏيءَ عزت سان ٻارام سان ۽ بسن گوپن سان پڻ گڏيو.
 ڀڳوت ڪرشن ۽ ٻارام ڏاڍا خوش ٿي ان کي پاڻ سان وٺي پڇهڻي ڪيو آيا. اڪروڙ
 جو سواڪ ڪيو ويو. ان ڪالپوءِ پوڄن (کاڌي) کان فارغ ٿي اڪروڙ انهن کي
 سموري خراج ڏيئي نه ڇو ڪيس ڪيس ٻارام ۽ ڪرشن وٽ موڪليو آهي.
 اڪروڙ کين اهو نه ٻڌايو ته ڪيس وسديو ۽ ديوڪيءَ سان سٺي هلڪ نه هليو آهي.
 انهن کي ڏهڪائي رهيو آهي ۽ پڇهڻي پيا اکرين سان به سٺي هلڪ لڳو هلي.

ڀڳوت ڪرشن اهو سمورو ورتاڪ ورتاڪ سان ٻڌي چيو، ”هي دان-پتي!
 ڳالهائون مونکي اڳر ئي معلوم ٿي چڪيون آهن. هي وڏا ڀاڳ وارا! ان
 لکي هڪي به راجا سمجهڻ ۾ ايندو، ان موجب قدم ڪڍندس. هاڻي

۱۰ جنهنجي درشن لاءِ آسائتا آهن، اڄ مان ان ٻار ٻهر ٻار ٻوڙ ڪي ٿا سندس. ٻار ٻوڙ جي سروب ڪي ٻرهما وغيره ديوتاون به ساڻا ڄاڻن. اڄ اهو هري منهنجي اکين اڳيان هوندو. هو اوناشي ۽ تراڪار آهي. لام ۽ روپ کان ٻري آهي. ٻار ٻوڙ جي رکشا لاءِ ڌرم جي استاڻا ڪرڻ، اڌرم ڪي دور ڪرڻ لاءِ هو ٻار ٻوڙ تي اوتار وٺي آيو آهي. اڄ هو مون سان ڳالهائون ٻوليون ڪندو. جنهن منهن ڪورم، ڌراه، هيٺ - گريو ۽ ارسنگهه وغيره روپ ڌارڻ ڪري جهنگ جي رڪيا ڪئي آهي، اڄ اهوئي مون سان واراڻا پ ڪندو.

جنهنجو نالو ولڻ سان ٻاڻي نه ٿري ويا، جنهنجي مايا به عجيب آهي، مايا کي ٻار ڪرڻ به هيءُ سنسار به اُسرت آهي، ان مايا ٻئيءَ کي لمسڪار آهي. شري ٻار ٻوڙ جيءَ ڇو نه - هي مٽريهه! اُڪروڙ اهڙيءَ طرح رستي تي خيال ڪندو، سڄ لٽي کان ڪجهه اڳ ڳوڪل به ٻوڙجي ويو.

اُتي ٻوڙيندي ٻهريائين هن ڪرشن کي ڏٺو جو ڳالين ڏهن جي وقت ڳالين ۽ وڇڙن جي وچ ۾ بيٺو هو. ڪمل - نين ڪرشن جي سونهن عجيب هئي. ليل ڪمل جهڙي مڪڙي واري ڪرشن جو اُڪروڙ ٻهريون دفعو درشن ڪيو. اکيون هنڃون ڪمل جهڙيون سندر هيون، ڇاڻيءَ تي 'شري ونس' جو نشان ڏاڍو سهڻو ٻئي لڳو. ٻالھون وڏيون ڇاڻي ڇوڙي ۽ ويڪري ۽ منهن ڏاڍو وڏو ۽ ڪش ڪندڙ هو. منهن تي مشڪ هئس، ڳاڙهن ننهن وارن چرطن سان ٻار ٻوڙ تي اڃا اڃا مان هو. هنکي پيتامبر (پيلا ڪٻڙا) ٻهريل هئا. وار گھنڊيدار هئس ۽ مور مڪت مٿي تي هوس. بن - مالائن سان سينگاريل هو. اڃا ڪمل زبورن وانگر ٻهريل هئس. ٻار شيام شريو هوس. سائوري رنگ جو ڪرشن من موھيندڙ هو.

ڪرشن کانپوءِ ان جي پٺيان بيٺل ٻليو کي به اُڪروڙ ڏٺو. ٻليو کي ايتلا وسر ٻهريل هئا. هنجو رنگ گورو هو جيئن چنڊ ڀمڪندو آهي. ان جون ٻالھون به وصال هيون، ڪنڌا ويڪرا ۽ مضبوط، ٿڌيل منهن، هو ڪيلاس ٻار ٻوڙ وانگر ٻئي لڳو، جو ميگهه - مالائن سان هميشه گھيريل هوندو آهي.

هي مٽريهه! انهن ٻنهي ٻالن کي ڏسي اُڪروڙ جو چهرو ٿڙي پيو. خوشيءَ به وار ڪٽا ٿي ويس ۽ هو من تي من ۾ چوڻ لڳو ته هن ٻن شڪلين ۾ جيڪو ٻار ٻوڙ واري جو اُنش موجود آهي، اهو ئي ٻوڙ - ڌام آهي ۽ اهو ئي ٻوڙ ٻڌ آهي.

انهن جهنگ جي رڇيندڙ ٻوڙ جو درشن حاصل ڪري اڄ منهنجون اکيون سٺل ٿي ويئون ۽ ٻار ڇا هنجو انگ - سنگ (شريو جو اسپرش) پاڻي منهنجو شريو سٺل ٿي سگھندو؟ جنهنجو درشن ڪرڻ سان ٻوڙ کي موڪل - ٻڌ پراپت ڪندا آهن.

ڪئي. گوپ گوال ڏاڍو خوش ٿيا. سڄي ڪمل. ٻن شام سندر جي آسٽي ڪرڻ لڳا. آڪاش ۾ ويندر نازد ۾ خوش ٿي چوڻ لڳو، ”هي جڳينات! هي ڪرشن پگوان! اوهين ڏيه آهيو، اوهين ڏيه آهيو. اوهان کي امسڪار آهي. مان هن ڪهڻي ۽ اوهان جي وچ ۾ شروع ٿيل جنگ ڏسڻ لاءِ سوڙڻ مان آيو آهيان. هي ڪرشن! اوهان جون ٿيلائون عجيب آهن. هي ڪرشن! هيءُ ڏيه ڏاڍو زبردست هو. ٻلڻ ۾ هڪان ڊڄندو هو. هن راکشس ڊيولائن کي ڊيڄاريو هو. هي ڪرشن! اوهان هن ڪهڻي کي ماريو آهي، ان ڪري اڄ کان راي اوهين ”ڪيٽڪ“ جي نالي سان مشهور ٿيندا. هي ڪيٽڪ! هاڻي مان وڃان ٿو. پوهين ڪنس سان اوهان جو مقابلو ٿيندو. اها جنگ ڏسڻ لاءِ مان وڃي ۾ ايندس.

هي ڪرشن! ڪنس جي مولوءَ کاندوءَ اوهين هن ٻڙي ۾ چو ٻار ڏرو ڪندا. اوهين ڪيترن راجائن کي ٺاس ڪندا جن ڏاڍا ظلم ڪيا آهن. اهڙن اٺاڇاڻي ۽ ظلمي راجائن سان اوهان جون جنگيون ٿينديون. مونکي انهن جنگين ڏسڻ جي ڏاڍي انگاري آهي.

هي گروند! هاڻي مان وڃان ٿس. اوهان ڊيولائن جو وڏو ڪم ڪيو آهي. هيءُ ٻڙي ڏاڍو سٺايل آهي. طالمن عرين کي ڏاڍو پٽيو آهي. اهڙن ظالمن کي سزا ڏيئي اوهان عرين ۽ ڏڙيلن جي ڏاڍي مدد ڪئي آهي. اوهين ۾ سڀ ڪجهه ڄاڻو ٿا. مان وڌيڪ ڇا چوان، مان هاڻي وڃان ٿو. جه! جه! ٿا

ان کاندوءَ ناز مٺي هليو وڃو. پوءِ شري ڪرشن گڏين ۽ گڏين سان گڏ گوڪل ۾ ٻڙي ۾ وڃي ڪيو.

سورهون اڏياڪ سڀاڻي

سورهون اڏياڪ

اڪروڙ جي گوڪل - ياترا

شري ٻراشوجيءَ جو - اڪروڙ ۾ مٿا کان نڪري هڪ تمام گهڻو رفتار واري ت تي چڙهي ڪرشن روشن جو چاه رکي گوڪل وڃان ٿو.

رستي ۾ ويندي اڪروڙ سوچڻ لڳو، ”اڄ مون جهڙو وڏاڳي ٻيو ڪوبه نه آهي، ڇاڪاڻ ته وشطو پگوان جي اولاد ڪرشن جو روشن ڪندس، ان کسي مان بهرحال اڪن سان ڏسندس. اڄ منهنجو حشر ٿيو. سوکي، سٺ ۽ ٻيا مهاڀر

تاش يگيه جي بهالي ليند ڏيئي، هٿ مٿرا پر انهن کي گهرائي، هنن کي مارائي ڇڏيندس. الهنڪي آڻڻ لاء مان شوڦلڪ جي پٽ يادون پر بهادر اُڪروڙ کي موڪليان ٿو. پر ان کان اڳي بندراڻن پر گهمندڙ ڪيشيءَ کي به حڪم ڪندس ته اهو ٻلوان دٽس ڪرڻ کي ناس ڪري ڇڏيندو. پر ڪيئن به جيڪڏهن اتان به ٻجي مون وٽ ايندا ته منهنجي ڪڙلياڻي نالي هاڻي الهن کي چيپائي ماري ڇڏيندو.

ڪس اُڪروڙ کي ڪولائي، ان کي ڪرڻ ۽ ٻلرام وٽ ڳوٺل پر موڪليو. وڃڻ وقت ان کي سمجهائي ڇڏيائين ته ڇوڏس ڏينهن ڪشتيءَ ۽ راندين جو وڏو جلسو ٿيندو. ان جلسي پر ٻيا به ڪيترا بهادر شامل ٿيندا. جيئن ته ڪرڻ ۽ ٻلرام به وڏا ٻلوان آهن، ان ڪري الهن کي به ان جلسي پر شريڪ ٿي، پنهنجي ملهه وڌيا جي هوشيارِي ڏيکارڻ گهرجي.

اُڪروڙ هڪ سندر وٽ ٿي چڙهي، ڪس جي ٻاران ٽپڻ لاء ڪرڻ ۽ ٻلرام وٽ ڳوٺل ڏانهن روانو ٿي ويو.

پنڌرهون اڌ ڀاڱو سماپت

سورهون اڌ ڀاڱو

ڪيشي وٽ (ڪيشيءَ جو مڙت)

شري پراشرجيءَ چيو - هي مٽريو! ڪس اُڪروڙ کي ڪرڻ ۽ ٻلرام کي ڪولائي لاء موڪليو، پر اُڪروڙ اُتي پهچي ٿي پهچي، ان کان اڳ هن ڪيشي نالي راکشس کي به ڪرڻ ۽ ٻلرام کي مارڻ لاء موڪليو. اهو راکشس خوفناڪ گهوڙي جي شڪل پر بندراڻن پر اچي وڏي هٽڪار ڪري سيني کي ٻيچارڻ لڳو. ڳوٺ ۽ ڳوٺيون ٻجي ڪرڻ جي شرڻ پر آيا. ڪرڻ سيني کي دلاسو ڏنو ته ”اوهان کي هن طرح ٻڃڻ نه گهرجي. هي راکشس گهوڙي جي روپ پر هراس ڦهلائڻ آيو آهي.“

پوءِ ڪرڻ ڪيشي کي جنگ ڪرڻ لاءِ للڪاريو. گهوڙو به ان ڏانهن ٻوڙيو. ڪرڻ به هڪجي منهن پر پنهنجو هٿ وجهي هجا ڏند ڪڍي ڇڏيا. گهوڙي جي منهن مان رت وهڻ لڳو. گهوڙي جون اکيون به ٽڪري آيون. گهوڙو زمين تي وڃي ڪريو ۽ بيھوش ٿي ويو. زور سان ڪرڻ ڪري هن جي بدن جا اڌ ٿيا ۽ اُتي ئي مري ويو.

اهڙيءَ طرح گهوڙي جي روپ پر ڪرڻ ڪيشي کي ماري مصيبت دور

کي نه نڪلڻ ڏيئي رهيو هو. اوچتو ان غمصاڪ بل کي ڏسي گرب ۽ کوپيون ڊڄي ”ڪرڻ! ڪرڻ!“ ڪري رڙيون ڪرڻ لڳيون. انهن جو آواز ٻڌي ڪرڻ وڏو آواز ڪيو ۽ لاڙي وڃائي. انکي ٻڌي هُو ڊاموڊر وٽ آيو. اهو دشت ڏيکيو سڱن سان ڪرڻ سان وڙهڻ لڳو. ڪرڻ جي چاڻي ۾ هن سڱن چٽاڻ جي ڪوشش ڪئي. پر ڪرڻ ٿورو نه ڏٺو ۽ نه وري ڪو پنهنجي جڳهه تان هٽيو. جڏهن ڏيکيو ڪرڻ جي تمام وڃو آيو تڏهن ان کي ڦاٽو جهلي مڪون هڻڻ لڳو. پوءِ ان ڏيکي جي ڳچي زور سان موڙي ڇڏيائين. پوءِ ان جو سڱ پٽي ان سان هن تي حملو ڪيائين. ڏيکي جي بدن مان رت وهڻ لڳو.

اڳتي زماني ۾ جڏهن جڳ جي مورڻ تي لندڙ جي آستتي ڪئي هئي اهڙيءَ طرح ارڻسار واکس جي مورڻ تي گرب نه ڪرڻ جي ساراه ڪرڻ لڳا.
چوڏهون آڏاءِ سمايت

پندرهنون آڏاءِ

ڪرڻ کي ڪوٺائڻ لاءِ ڪنس جو اُڪروڙ کي موڪلڻ

پراڻ جي ڇيو- هڪ ڏينهن ٿارڊ ڪنس وٽ ويو. ٿارڊ ڪرڻ جي بهادريءَ جون سڀ ڳالهيون وڃي ڪنس کي ٻڌايون. ڏيکيءَ جي سڃي گرب جي بدل بدل ۽ اٽل گرب کان وٺي ويڊي پوٽا جي مؤٽ ڪاڙي جو اٽل وڃڻ، گروڊن ٻرڻ جو ڪٽڻ، ڪاليه ٽانگ کي پنهنجي وس ۾ رکڻ ۽ ان تي قبضو ڪرڻ، ڏيکي جي شڪل ۾ ارڻسار کي مارڻ وغيره سڀ ڪرڻ جون عجيب لبلانون ورتڻ ڪري ٻڌايون.

ٿارڊ کان ٻاهي سڀ ڳالهيون ٻڌي ڪنس کي ڪرڻ تي ڏاڍي ڪاوڙ آئي. ڪنس هڪ دفعي غصي ۾ اچي يادون جي هڪ مڇنگ ۾ واسڻو کڻي گهٽ وڌ ڳالهايو هو ۽ ڏاڍو هيڪي چٽيو هئائين. ان وقت ڪنس سڀني يادون جي ڳڻا ڪئي. ان وقت ڪنس من ۾ حال ڪرڻ لڳو ته وار ۽ ڪرڻ اڃا ننڍا ٻار آهن. انهيءَ ننڍڙيءَ ٻارائيءَ اوستا ۾ ٿي هيڪي ماري ڇڏڻ گهرجي ڇاڪاڻ ته چوان ٿيڻ کان پوءِ اهي اهڙا نه ٻوان ٿيندا جو انهن کي مارڻ مڇڪل ٿي پوندو. مون وٽ سگهارا بهلوان مارڻ ۽ شڪ ۾ موجود آهن. اهي ڪهڙيءَ ۾ تمام هوشيار آهن. مان ڪرڻ سڌارائي انهن سان ملهه وٺهائيندس ۽ پوءِ انهن کي مارائي ڇڏيندس.

ٻهائي ٻانهن ٿيلائي ڪرڻ کي آنڪن ڪيو ۽ ڇميو.

ڪرڻ جي پٽي وڏي آواز سان راس جا گيت ٿي ٻايا نه گوپين وري ان کان
اڻي آواز ۾، 'مڙيه ڪرڻ! مڙيه ڪرڻ!!' جي ڏن ٿي اڳائي. ڀڳوان نرڙيه ڪندي
اڻي ٿي ويو نه گوپيون ان جي پٺيان ٿي ويئون ۽ اڳي موٽڻ ٿي هڏجه. سامهون
ٿي هليون. اهڙيءَ طرح انهن جي پيرن جي چال اللور گيت لڻ سان ڪرڻ جو ساٿ
ٿي ڏنو.

شري مڌسودن به گوپين سان اهڙيءَ طرح راس - ليلا ٿي ڪئي جو ڪرڻ
ڪانسواءِ هڪ ڀل به گوپين کي ڪروڙن ورهين وانگر ٿي گذريو. اهي راس - رسڪ
گوپانگداون (گوپن جون زالون) پٽي، ماءُ پيءُ، ڀائرن وغيره جي منع ڪندي به
رات جي وقت ان ۾ آيون هيون. جتان ڪرڻ پٽري وڃائي هئي. ڪرڻ جي
ان وقت ڪشور اوستا (۱۵ يا ۱۶ ورهين جي عمر) هئي. رات جي وقت ان ڪشور
ڪرڻ گوپين سان راس ليلا ڪئي. ان ۾ اهڙو نه ڊاڪش نرڙيه ۽ سنگيت ٿيو جنهن
ڊيولائن کي نه موهي وڌو.

هو سرو واپي ايشور ڀڳوان ڪرڻ نه گوپين ۾، ان جي مڙسن ۾ ۽ سڀني
ساهوارن ۾ آڻ - سروپ سان هوا وانگر واپت هو. هو نه هر هڏت موجود هو. جهڙيءَ
طرح آڪاش، اڳن، پرتوي، چل، هوا ۽ آتما سڀني ساهوارن ۾ واپت آهي اهڙيءَ
طرح هو به سڀني ۾ واپت آهي.

پيرهون آڏيائ سمپت

چوڏهون آڏيائ

ورشپاسر وٽ

هڪ ڏينهن شام جي وقت جڏهن ڪرڻ چنڊر راس - ليلا ۾ مشغول هو، ارڻ
نالي هڪ راکشس ڀڳي جي شڪل ۾ سڀني کي ڊيڄاري بوج ۾ آيو. ان جو رنگ
ڀاڙيءَ سان ڀريل بادل جي رنگ جهڙو هو ۽ سنگ تمام ٿڪا هئس. اکيون سورج
وانگر ڳاڙهيون ۽ ڇمڪندڙ هيون ۽ پنهنجن ڪرن جي جوت سان هن چڻ نه پرتوي
کي چيري ٽاڙي ٿي ڇڏيو. ان کي ڏاڍو غصو هو. هنجو ڪلهو وڌو هو ۽ ڏاڍو
غريباڪ ڀڳو هو. هو گائين کي ڊيڄاري رهيو هو. هو ٽپسيا ڪندڙن ساڌن سنڌن

ٻيا ڏسڻ ۾ اچن. ڏسو، هتان وري ان جي لراس ٿي موٽ جا پير ٻيا ڏسڻ ۾ اچن، معلوم ٿئي ٿو ته ان ڪندو ڪرڻ ان جو اُيمان ڪيو آهي. هتي ڪرڻ ضرور ان کوبڙيءَ کي چيو هوندو، ”تون هتي ويه، مان جلدي وڃي هن ٻن ۾ رهندڙ راڪشس کي ماري ٿو وٽ موٽي ٿو اچان.“ ان ڪري انجي پيرن جا نشان ٽڪڙا ٽڪڙا ڪيل ٻيا ڏسڻ ۾ اچن. هتان وري ڪرڻ ڪنهن گهاٽي ٻيلي ۾ ويو هليو آهي. ان ڪري ان جي پيرن جا نشان ڏسڻ ۾ ٿا اچن ۽ هاڻ هڪ ڏسڻ ۾ سڀ موٽي هليون، هن هنڌ نه چنڊ جا ڪوڙا به ٿا ٻهجن.

ان کانپوءِ کوبڙيون ڪرڻ ڏرڻ کان لراس موٽي آيون ۽ هڪ ٽڪڙي جي ڪناري تي اچي ان ۾ جون-چوڙ کي راڳن ۾ ڳائڻ لڳيون. ان وقت کوبڙيون مڪندڙ ڇوڙي سان ڪرڻ کي اٿي ايندو ڏٺائون. ان وقت ڪا کوبڙي نه خوشيءَ ۾ صرف ڪرڻ! ڪرڻ!! ڪرڻ!!! ٻڪاريندي رهي پر وڌيڪ ڪجهه چئي نه سگهي. ڪا وري ٻياري ٻڙي غصي وڃان ڪرڻ ڏانهن ائين لهاري لڳي چيل ته سندس اکيون ٻوڙو هيون، جي ڪرڻ جي مک-ڪمڌ جي مٺيءَ وس ڪي ٻي رهيو هون. ڪا کوبڙي وري ڪرڻ کي ڏسي وري اکيون بند ڪري ان جي روت جو ڏيان ڪندي ائين مڱن ٿي وائي جهڻ ڪو ٻوڙي اوک-اڀاس جي سڙيءَ ۾ مڱن ٿي ويندو آهي.

تڏهن شري ڪرڻ به ڪنهن سان منو ٻالهائي نه ڪنهن ڏانهن وري ٻياري ٻڙن لظرن سان لهاري ۽ ڪنهن جو وري هڪ هڪ ۾ جهلي، انهن کوبڙين جي ڪاوڙيل من کي لڏي ڪرڻ جي ڪوشش ڪرڻ لڳو.

پوءِ شري ڇوڙي پڳوان کوبڙين سان راس منڊل بڻائي راس وڌائڻ لڳو. هرڪا کوبڙي چاهڻ لڳي ته مان ڪرڻ جي ڀرسان پهچان، ان ڪري هڪ ڪجهه ٿي نهڻ ڪري راس جو منڊل (گولائي) ٺهي اٿي سگهو. تڏهن ڪرڻ انهن کوبڙين مان هڪ هڪ جو هٿ ٻڪڙي راس-منڊل جي وچ ۾ ڪٽي. ان وقت انجي هٿ جي ڇوڙ ڪري هرڪا کوبڙيءَ جون اکيون خوشيءَ جي ڪري بند ٿي ٿي ويون. ان کانپوءِ راس-ٻيلا شروع ٿي. ان وقت کوبڙين جي ٻايل جي جهنگار جو منڊو آواز ٻڌڻ ۾ آيو ۽ پوءِ شري وڌو بابت گيس ٻاڻڻ ۾ آيو. ان وقت ڪرڻ چنڊ، چانڊاڻ ۽ چنڊو-وڪاسي ڪمڌن بابت راڳ ٻاڻڻ لڳو پر کوبڙين نه ڊڳو ڪرڻ. نام جا گيس ۾ ڇوڙ ڪري پئي ٻايا. پوءِ هڪ کوبڙي نه لڄ ڪندي ڪندي اڏجي بيٺي پوءِ جي ڪنڊڻن جو جهنگار ڪري پنهنجي ڪمڌ ٻانهن شري منڊل جي وڌي. ڪنهن چالاڪ کوبڙيءَ نه وري پڳوان جي راڳ جي ساراه ڪرڻ جي

شري ڪرشن ٻه راس ليلا شروع ڪئي. چوڌاري ڳوٺيون به راس جي نرتيه ۾
نميه ٿي ويئون. شرد راتوءَ جو چنڊ ڇمڪي رهيو هو. مڌر مڙيءَ جي سنگيت ۾
۽ راس جي نرتيه ۾ ڪرشن ۽ ڳوٺيون لڳ ڀڳ ٿي ويا. تن بدن جي سڌ نه رهي.
ان وقت اوچتو ڪرشن ٻئي هنڌ هليو ويو. پر ڳوٺيون ڪرشن ليلا ۾ مست
ٿيل هيون. اهي سڀ بندرaben ۾ وٺن جي جهڳٽن اندر ۽ وٺن جي ڪنج ۾ هيڏانهن
هوڏانهن گهمڻ لڳيون. انهن مان هڪ ڳوٺي چوڻ لڳي، ”مان ئي ڪرشن آهيان.
ڏسو ڪيئن نه نرتيه ڪري رهيو آهيان.“

ڇا ٻي ڳوٺي وري ٻانهن مٿي ڪري چوڻ لڳي، ”ڪرشن مان آهيان منهنجو
راڳ نه ٻڌو.“

ڪا ٻي وري ڳوٺي ڪاليه لانگ تي ڪرشن جي نرتيه جو نقل ڪرڻ لڳي.
ڪنهن ڳوٺيءَ ڳوڙڙن ٻرمت جي ڪٽڻ جو ٺاٽڪ ڪيو ۽ چوڻ لڳي، ”اڙي ڳوٺ
ڳوالو! ڏسو مون ڳوڙڙن پهاڙ ڪيو آهي. ٻڌو نه، توهين بيد يا ٿي هنجي هيٺان
هليا اچو. برسات کان مان اوهان کي بچايان ٿو.“

اهڙيءَ طرح ڳوٺيون ڪرشن جي ليلائن جو نقل ڪرڻ لڳيون.

گهمندي گهمندي هڪ ڳوٺيءَ ڪرشن جي ڪومل پيرن جا نشان زمين تي
اڪريل ڏٺا. هوءَ چوڻ لڳي، ”اڙي ڳوٺيون، هيءُ ڪرشن جي پيرن جا نشان نه
ڏسو. هن پيرن ۾ ڏسو نه ڪمل-وچر ۽ آڪش ۽ جهندين جا نشان چٽا ڏسڻ ۾
اچن ٿا. اڙي پر ڏسو نه سهين ڪا پاڳ واري ڳوٺي به ان سان گڏ آهي. ڇاڪاڻ ته
ڪرشن جي پيرن جي نشانن سان گڏ ان ڳوٺيءَ جا ننڍا ۽ پٽلا پيرن جا نشان پڻ
ڏسڻ ۾ اچي رهيا آهن. هتي پڪ ڪرشن مٿي بيهي گل چولڊيا آهن ۽ ڇاڪاڻ ته
هتي پيرن جا رڳو اڳيان پاڳا ڏسڻ ۾ اچن ٿا. وري هتي ويهي هن پڪ ان خوش
نصيب ڳوٺيءَ کي کان سان سينگارڻو آهي ۽ ضرور ان ڳوٺيءَ اڳئين جنم ۾ وشطو پڳوان
جي آپاسنا ڪئي هوندي ۽ وري هتي ڏسو ته ان ڳوٺيءَ ۽ ڪرشن جا پير الڳ ٿي
ويا آهن. ڪرشن جو ان جي چوٽيءَ ۾ گل ٻڌا هوندا، ان مان ملڻ ڪري هوءَ پڪ
ايمان ٿي هوندي. جڏهن هن ڪرشن جي اڳيان ماڻا ڪيا هوندا تڏهن ڪرشن ان
کي اڪيلو ڇڏي هن رستي تان هليو ويو ٿو ڏسجي. اڙي سڪيو ڏسو، اها سهڻي
ڳوٺي به ڪرشن جي پٺيان ويئي آهي. پر هوءَ نڪڙو هلي نه سگهي آهي. جيتوڻيڪ
ڪرشن نڪڙي هلڻ جي ڪٽي اٿس، اهو الڪري ٿي سمجهان جو انجي پيرن جا
اڳيان پاڳا ڪجهه هيٺ ڏيکاري ڏئي رهيا آهن. ان کان اڳي هوءَ پنهنجو ڪومل
هٿ ڪرشن جي هٿ ۾ ڏئي هلي آهي ان ڪري ان جا چرڻ-چنهر پراڌين وانگر

ڪيو ۽ زبردست طوفان ۽ برسات کان ٿاڻن ۽ ڳوٺن جي وکيا ڪئي تڏهن انهن کي
پڪ ٿي ويئي ته ڪرشن پڪ وشتو پڳوان جو اوتار آهي.

کرپ پڳوان جي ساراھ ڪرڻ لڳا. اھڙي چوڻ لڳا ته ”ھي ڪرشن! ڪٿي
اوهانجي هيءَ ٻال لٽل ۽ ڪٿي هيءَ هيٺ ڪراڻ گوب-جاني ۽ ڪٿي اوهان جا
هيءَ عجيب ڪيل ۽ ليلائون؟ اهو سڀ ڇا آهي، اسين اڻڄاڻ آهيون، ڪرپا ڪري
ٻڌايو. سج پڻ ته اوهان جا عجيب ڪم ڏسي هاڻي اسين اوهانکي منشي مڃي ٿا
سکيون. اوهين هن انساني چولي ۾ پوئهر-پوئاهئا آهيو. پر اوهين ڪير به هجو،
نه پوئا هجو يا ڏاڏو، پڪو هجو چاهي ڪندڙو! مطلب ته ڀلي اوهين پورو ڏهر هجو
پر اسان لاءِ ته اوهين اسانجا متر ۽ اسان سان گڏ والد ڪندڙ سائي آهيو.

شري پراشوجيءَ چيو، ”ڳوٺن جي ائين چوڻ تي ڪرشن ته ڪجهه وقت ڇڏي
رهيو پوءِ ڀاڳيءَ ۽ متولا جي لموي غدر ڪري چوڻ لڳو، ”اوهين منهنجي ساراھ
نه ڪريو. جيڪڏهن اوهانجو سون سان پيار آهي ته اوهين مونکي هميشه پنهنجو
سائي سمجهو. اوهان سان منهنجو تار دوستاڻو آهي. مان نه دير آهيان نه ڪندڙو،
نه پڪو ۽ نه ڏاڏو آهيان. مان ته اوهان وٽ اوهان جي متر روپ ۾ پيدا ٿيو آهيان.
اڄ کان وٺي ان باب اوهين منهنجي پاڻي ۾ ڪجهه به نه سوچيو.“

شري پراشوجيءَ چيو ته ڪرشن ڇا آهي پيارو پوڻا منا لڻا ٻڌي، سڀ گوب
ڳوال خوش ٿي بن ڏانهن هلڻ ويا. ان کابوءِ شرد وٽو (سره جي موسوم) آئي. ان
وقت ٻول آڪاش، شرد راتوءَ جي چنڊ جي چانڊاڻ ۽ چوڌاري ٿڙال ڪمل جا گل
ڏسي اهڙي خوشبودار ۽ سهڻي وايو منڊل ۾ ڪرشن جي ڳوٺن سان راس-ڪروڙا
ڪرڻ جي مرضي ٿي.

ڪرشن مڏر موليءَ جي ٿان چيڙي ۽ مٺي آواز ۾ ٻڌائڻ شروع ڪيو. ان مٺي
گيسه جو آواز ٻڌي ڳوٺيون پنهنجن پنهنجن گهرن کي ڇڏي هڪدم شري ڪرشن
وٽ هلڻو آيون.

اٽي اچي ڪا ڳوٺي ته ان جي سر ۾ سر ملائي آهستي آهستي ٻاڻڻ لڳي ۽
ڪا وري من ٿي من ۾ انکي ياد ڪرڻ لڳي. ڪا وري ”هي ڪرشن! هي ڪرشن!“
اتن چئي وري شرمائجي ويئي. ڪا وري پوئهر جي لشي ۾ مسه ٿي جلد اچي
پوسان وڃي پئي. ڪا ڳوٺي ڳوٺي پنهنجن وڏن کي ڏسي ٻاهر نه لڪي مگر
اکيون پوري ڪرشن جي ڏيان ۾ مڱن ٿي ويئي ۽ ڪا گوب-ڪماري پوئهر-سروپ
ڪرشن پندڙ جو چمتن ڪندي ڪندي بهوشيءَ جي حالت ۾ ساه جي روڪجي
ي. مڪهه ٿي ويئي.

جو گھنډ هټ پر کنيو. ان پر پوټو چل پري کړشچندر جو آپشيک کيو. جيئن کړش
جو آپشيک پټي ټيو نيئن گانين به پنهجن ټټن مان ټوکندڙ کيو سان پرتوي ۽ کي
آاو کري چټاو.

شچي ۽ جي پټي ۽ الډر شري کړش کي 'اپيدرو' جو پد ډاو ۽ پوء ټامر نټرت
۽ پوټر سان چيائين، "هي وڏي پاڼو، وارا پگون کړش! هي ۽ سپ مون گانين جي
پوټو سان کيو. هاڻي هن پرتوي ۽ جي بار لاهڻ لاء کچه، او پدن (عرض) کړڻ
چاهيان ټو. 'منهجو انش ارجن آهي. ان به پرتوي ۽ ټي اوتار ورتو آهي. او هين
کړيا کري ارجن جي رکشا کړو، ارجن منهنجو ټي انش آهي. هي مډسودن!
هو و پر پرتوي ۽ جو بار لاهڻ پر اوهانکي سات ڏيندو. الهي ۽ کري او هين پنهجي
شري وانگر ټي ان جي رکشا کچو."

شري پگون چيو، "مولکي خبر آهي نه پڙاجي پټ ارجن نهنچي انش مان ټي
اوتار ورتو آهي. مان جيستائين پرتوي ۽ ټي رهندس نيستائين انچي رکشا کيدس.
جيستائين مان هن پرتوي ۽ ټي رهندس نيستائين کنهن کي به طاقت کون آهي جو
ارجن کي جنگ پر جيتي سگهي. هي انډر! کس وغيره ډټن جي لاس ټين کان
پوء مهيارت جي جنگ لښدي، هي سهارا! (هزار اکين وارا الډر) ان وقت
ائين سمجهو نه هن پرتوي ۽ ټان پوجو لهي ويندو. هاڻي ټون خوشي ۽ سان وچ،
پنهجي پټ ارجن لاء ټون کنهن به قسم جي چنټا نه کړ، منهنجي موجودگي ۽ پر
ارجن جو کو به دشمن شغل نه ٿيندو. مهيارت جي پڇاڙي ۽ پر مان ارجن ۽ پښتو
وغيره کي کني کي باسلامت سونپيندس."

شري پراشري ۽ چيو ته - شري کړش جي ائين چولدي د پوراچ انډر انکي
پاکر پائي ابروت هاڻي ټي چڙهي سوږډ ڏانهن روانو ٿيو.
ان کانپوء کړش به گروپين جي ليټن جي نگاهن سان پوټر ټيل رستي تان گروپين
گوان ۽ گانين سان گڏ بوج ڏانهن موٽي آيو.
پارهون اڌ ڀاء سماپت

تير هون اڌ ڀاء

گوپين جو پگون جي شکتی ۽ مهو جو ورټن
۽ گوپين سان راس - کريټا کړڻ

جڏهن گوپين ډاو ته پگون کړش پنهجي چيچ ټي هيڏو سارو وڏو پراپت

آجور ورتل آهي، تڏهن جبل کي پنهنجي هٿن تي کڻي ٿا ۽ ڇهلي سڄي ڪوڪل جي رکندا ڪٿي.

اندر به لاچار ٿي پادلن کي روڪيو. آسمان مان سڀ پادل هٽي ويا. آسمان صاف ٿي ويو. نوسات ختم ٿي. مينهن بند ٿي ويو ۽ سڀ گرمپ ۽ گوال جبل مان اڪري پنهنجن پنهنجن گهرن ۾ پهچي ويا.

شري ڪرشن نه جبل کي وري ليڪ طرح پنهنجي جاءِ تي رکي ڇڏيو.

ٻارهنون اڏيا ۽ سماپت

ٻارهنون اڏيا

اندر جو اچڻ ۽ شري ڪرشن جو آپشيڪ (پوتر اڻڻان)

شري پراشچي ۽ چور- حدنهن ڪو وڏن پوس ڪرشن پگوان ڪندو ۽ ڪوڪل جي رکندا ڪٿي، تڏهن اندر جي مرضي ڪرشن جي روشن ڪرڻ هي ٿي. انهيءَ ڪري داوراج اندر اٻراوڻ ٿا ٿي هائيءَ تي چڙهي ڪو وڏن پوس تي آيو ۽ اتي هن ڏٺو ته ٽنهي اوڪن جي مالڪ پگوان ڪرشن کان پوءِ پئي چار پون. هن انهن به ڏٺو ته ٻين جو راجا ڪو پنهنجن ڪنهن سان ڪرشن تي چانو ڪري رهيو هو پر اهو ڪو لڪل روپ ۾ هو. اندر کانسواءِ ٻئي ڪنهن کي ڏسڻ ۾ نٿي آيو. تڏهن اندر اراوس تان هڪ لٿو ۽ ڪرشن کي لڪڪار ڪيائين.

اندر چور- ”هي شري ڪرشن ڇڏو! مون کي هائي چڪيءَ طرح ٻڪي ٿي آهي ته اوهان پٿر لڳ ٿا ۽ اوهان لاهڻ لاءِ اوتار ورتو آهي. مون کي ٻه پائين اها چاڻ ڪولا هئي ته اوهين پرمالما آهيو. پر اوهين ڪو وڏن پوس اوهان هڪ ئي ڪندو تڏهن سمجهو ته پرمالما کانسواءِ ٻئي ڪنهن ۾ به ايڏي طاقت نه آهي.

مون عني ۾ اچي ڪوڪل کي نيس ٺاڍو ڪرڻ جو ٻڪو خيال ڪيو هو پر اوهانجي عجيب شڪتي ڏسي منهنجو نه ڀڄو غصو ڪافور ٿي ويو پر اوهانجي درشن ڪرڻ جي اڃا من ۾ پيدا ٿي. مان اوهان کان معافي وٺڻ آيو آهيان. مان ديوتائن جو راجا ٿيڻ آهيان پر اوهين کائين جا ٿيڻ آهيو، ان ڪري مان اوهان کي ”گوپندر“ جو پد عطا ڪريان ٿو. مان اوهان جي آپندو جي پد طور پوڄا ڪندس. اوهانجو هڪ نالو رکيوند، پڻ ٿيندو چاڪاڻ ته اوهين کائين جا ٿيڻ (سوامي) آهيو. شري پراشچي ۽ چور- ان کالو ٿيڻ اندر پنهنجي ساريءَ هائين جي راجا اٻراوس

پارھون اڏيائ

اندر جو ڪوٺ (ڪاوڙ) ۽ شري ڪرشن جو گووردن پرڻت ڪٽڻ

شري پراشرجيءَ چيو ته. هي مٿريه! پنهنجي بگيه جي روڪ تي اندر ڏاڍو ڪاوڙيو. هڪدم پنهنجن ٻادلن (ميگهه) کي هڪم ڏنائين، ”اڙي سنوراک ٺالي وارا ميگهو! توهين اڄ يوميءَ جي مٿان زبردست برسات وسايو جيئن سڀ ڪوٺ، ڪوال ۽ گاليون ٻڏي وڃن. مان انهن کي سخت سزا ڏيندس.“

شري پراشرجيءَ چيو. اندر جي اها آڳيا ٻڏي ٻادل سخت برسات وسائڻ لڳا. برسات سان گڏ سخت طوفان پڻ لڳو. ان وقت اهڙي سخت برسات پيئي جو زمين ۽ آسمان هڪ ٿي ويو. زبردست ٻوڏ ٿي. پرتويءَ تي چوڻ لڳو پٺيءَ جو سمند نظر پئي آيو. اهڙيءَ طرح رات ڏينهن برسات جي وسيل ڪري چوڻ لڳو اولده ڇانئجي ويئي ۽ زمين تي ترڙي آسمان ۾ جل مٽي ٿي ويئي.

برسات ۽ طوفان جي ڪري گائين کي ڏاڍي تڪليف ٿي، اهي ٿڌ ۾ ۽ پاڻي جي ڪري ڏکڻ لڳيون. ڪي مري ويئون. ڪي وري زمين تي بيهوش ٿي ڪري ويئون. ڪيترن جا وچڙا مري ويا. ويچار يون گاليون ڊپ ۾ ڪرشن ڏانهن ٺاهڻ لڳيون. ڇا ته ائين چئي رهيون هيون ته ”هي ڪرشن اسانجي رکيا ڪر.“ هي مٿريه! سڄي گوڪل کي هن اوچتي لازل ٿيل مصيبت ۾ ڦاٿل ڏسي ڪرشن خيال ڪيو ته ”هيءَ سڀ تڪليف اندر ڏئي آهي. ان ڪري هاڻي مون کي اڄ جي رکيا ڪرڻ گهرجي.“

شري پراشرجيءَ چيو ته اهو خيال ڪري شري ڪرشن گووردن پرڻت کي زمين کان اڪاڙي الڳ ڪري، ٻوڏ پنهنجي هٿ تي جبل ڪٽي ورتو ۽ ٻوڏ کڻي ڪري گوپن کي چوڻ لڳو، ”اچو، جلد ئي هن جبل جي هيٺان ايهي پاڻ کي برسات کان بچايو. هيءُ پرڻت ڇڻ ته هڪ قس جي چٽي آهي، جا اوهان کي برسات کان بچائي ٿي. جبل جي هيٺان بيهو. جبل جي ڪرڻ جو ڊپ نه ڪريو.“

شري ڪرشن جي ائين چوڻ تي سڀ گوپ گائين کي وٺي جبل جي هيٺان وڃي بيٺا. شري ڪرشن به جڏهن ڏٺو ته سڀني گوپن ۽ گائين پرڻت جي هيٺان اچي

* ٻرلڪ جي وقت جيڪو مينهن زبردست ٻوڏ ڪندو آهي، ان کي سنوراک ڪري چيو آهي.

انهيءَ جي ڪري اوهين وڌيءَ سان ٻوڄا سامگريءَ سان گوروڙن ٻوڄا جي ٻوڄا ڪريو. اڄ سڄي ٻوڄ ۾ جيڪي به ڪم هجي، ان کي گڏ ڪريو ۽ ان مان برهمڻن کي ۽ ٻين گھرجائون غريبن کي به ڏيڻ ڪريو. اهو ٻڪو ٻڪو ٻوڄو آهي، ان ٻاري ۾ وڌيڪ سوچ وڌيڪ ڪرڻ جي ضرورت نه آهي. گوروڙن - ٻوڄا، هوم - هون ۽ برهمڻ - ٻوڄن ٻورو ٿيڻ کانپوءِ ڪالين کي شرد وٺڻ جي ڪلن سان سينگارايو. ٻوڄو الهن سڃايل ڪالين کي وٺي گوروڙن ٻوڄا جي چوڌاري ٻوڄو ڪرڻ بعدي جبل جي چوڌاري ٻوڄو ڪرڻ ٿيو.

هي ٻارا منهنجا سالو! ڪوٺ - ڪٿو!! اوهين ٻوڄا سان منهنجي هن راءِ موجب ڪارڻ ڪندا ته ان مان ڪالين کي، گروڄ گوروڙن ٻوڄا کي ۽ مولڪي به ڏاڍي خوشي ٿيندي.

شر ٻارن جيءَ ڇو نه - ڪرشنچندر جي اها راءِ ٻڌي سڀني لند وغيره ٻوڄ واسين خوشيءَ سان وڌي آواز ۾ ”لڳ آهي، لڳ آهي، اسان کي قبول آهي“ ائين چيو ۽ چيائون ته ”ٻارا ڪرشن! تو جيڪي به پنهنجو راتو ظاهر ڪيو آهي، اهو تمام لڳ آهي. اسان کي منظور آهي. اسين ائين ڪنداسين.“

ان کانپوءِ سڀني ٻوڄ ۾ وهندڙ ڪوٺ گوالن گڏجي ڪري - بگهه ڪيو ۽ ڪري، ڏڏ وغيره جا ٻوڄا گروڄ اڳيان رکيائون. هزارين برهمڻن کي ٻوڄن ڪرايائون ۽ ڪالين سان گڏ ٻوڄا وڃي ٻوڄو ڪياائون.

هي مقرر! ان وقت ڪرشنچندر ٻوڄا جي چوٽيءَ تي چڙهي، پنهنجي روپ کي بدلائي ٻيءَ شڪل ۾ ظاهر ٿي، ائين ڏيکاري ڏيئي ته مان ئي سڄو ٻوڄو گروڄ آهيان، الهن گوبن جي وڪل ڪيترن قسمن جي ٻوڄا کي سوڳار ڪيو. ان وقت ڪرشن به روپ اختيار ڪيا هئا. هڪ اهو هو جبل جي چوٽيءَ تي ٻوڄا سوڳار ڪري رهيو هو. ٻيو اهو روپ جو ڪرشن ٻوڄا جو پنهنجو آهي. ان روپ ۾ گوب گوالن سان گڏجي ٻوڄا - وڃي چوٽيءَ تي چڙهي پنهنجي ئي سڄي سڄي جو ٻوڄن ڪيو. ان کانپوءِ ان جي غالب ٿيڻ کانپوءِ ڪوٺ گوال من چاهين ڪري حاصل ڪري ڪري - بگهه ساڻس ڪري وري پنهنجي ان هنڌ موٽي آيا جتي کانپوءِ ۽ گاڏا ٻيهار ٿي سگهيا هئا.

ڏهون اڌ ٻوڄا ساڻس

يکڀر ڪري خوش ڪندا آهيون ۽ ان جي شرڌا سان پوڄا ڪندا آهيون. جيئن سال بسال هڙ بوساٽ وسائيندو رهي.

لندڙ جي پوڄا جي باري ۾ لند جو وايو ٻڌي شري ڪرشنٽ نند ڪي چيو تہ ”پتاڄي! اسين لڪو ڪسان آهيون ۽ لڪو ڪو واپاري آهيون. اسانچون ديوتا ٿيون گاليون آهن؛ ڇاڪاڻ تہ اسين ڪڏهن ڪٿي نہ ڪڏهن ڪٿي بن ۾ (جهنگل ۾) پيا گهمندا آهيون. چار وديا ٿيون آهن: هڪ لڪ (Logic)، ان کي آڏو پکڙڪي ڪري چٽبو آهي. ٻيءَ جو نالو آهي ٿوري يعني ڪرم- ڪانڊ، ٽين وديا آهي دند- نيتي (Law and Ooder)، چوٿين وديا جو نالو آهي ”وارتا“. انهن مان فقط ”وارتا“ بابت ٻڌايان ٿو.

وارتا جا ۳ قسم آهن: (۱) ڪيتي (۲) واپار (۳) پشو پالڻ (چوپايو مال پالڻ). وارتا جي انهن ٽن قسمن مان اسان جي روزگار جو وسيلو آهي گاليون پالڻ. جدا جدا ڌنڌن جا جدا جدا اشت- ديوتا آهن. ان ڪري پنهنجي ڌنڌي سان لاڳاپو رکندڙ اشت ديوتا جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. جو ماڻهو پنهنجي اشت ديوتا کي ڇڏي ٻئي جي پوڄا ڪري ٿو، ان کي ڦل لاپ نہ ٿيندو يعني فائدي جي بجاءِ اٽلندو نقصان ٿيندو. هر ڪنهن ٻئيءَ کي حدون آهن. حدن جي ٻڌڻيءَ ۾ انءَ پيلا ۽ جهنگل آهن. ان جي ٻڌڻيءَ ۾ وڏي ٻرت آهن؛ حقيقت ڪري اهي جبل، ٻرت اسانجو وڏو آڌار آهن. اسين ڪن ٻرتن جي اندر رهڻ وارا نہ آهيون ۽ اسان جا ڪي مقرر گهر گهاٽ نہ آهن. اسين * چڪر چاري مينن وانگر جتي وڃون اتي جي ماڻهن سان رلي ملي چلي هلندا آهيون.

ٻڌو ويو آهي تہ هن بن جا ٻرت پنهنجي مرضيءَ موجب جدا جدا شڪلين ۾ ايندا آهن ۽ اهي پنهنجن چوٿين تي پيا سير ڪندا آهن. جڏهن ڪي بن ۾ رهندڙ جهنگلي قومون انهن کي ڪو نقصان وسائينديون آهن تڏهن اهي شينهن جي شڪل ۾ اچي، انهن کي ماري ڇڏيندا آهن. الهيءَ ڪري اڄ کان وٺي هميشه ان لندڙ- يگي جي جڳهه تي ڪري- يگي (ٻڌڻ جي پوڄا) يا گو- يگي (گائين جي پوڄا) ٿيندي رهندي. لندڙ سان اسان جو ڪهڙو واسطو؟ برهمڻ منتر- يگي ۽ ڪسان سير- يگي يعني هر جي پوڄا ڪندا آهن؛ الهيءَ ڪري ٻرتن ۽ بن ۾ رهندڙن اسان کي ٻڌڻ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي ۽ گائين جي پوڄا ڪرڻ گهرجي.

* چڪر چاري مني انهن کي ٿو چڙهي جي ڏيکي گاڏين ۾ يا ڪن گاڏن ۾ پيا سير ڪندا آهن. انهن جو ڪو خاص مقرر رهڻ جو هنڌ نہ ٿيندو آهي. گهمندي گهمندي جتي بہ سڄ لهي ويندو آهي اُتي ئي رهي ٻولدا آهن.

۽ ڪراڻ اوکي ۽ ڪلڪين ۾ وڃي ٿا سندا آهن، اهڙيءَ طرح همدس جن پٽن ٽالون کي ڇڏي ڏنو هو. اهي هن سوء جي موسوم ۾ ورڳ وڃي انهن ٽالون ۾ پيا (ڦاٿا). ڏيڙي ڏيڙي مهاڳ (سماڙي) پراڻ ڪرڻ کانپوءِ وڳي نشتل - آٺا (اٽر من وارو) ٿي ويندو آهي يعني پرمال ۾ سماڳي ويندو آهي، نشتل عل (پاڻي) جي اٽر ليڻ ڪري سمنڊ ۾ نشتل (شائو) ٿي وڃي.

جيئن پڳوان کن پاڻي ساڌڪ (اوکي) جو من صاف ۽ شائو ٿي ويندو آهي، تيئن سڀني ٽالون جو پاڻي به هن موسوم ۾ صاف ۽ شائو ٿي وڃي.

پوک - اڳتيءَ دؤارن هن جا ڪلڪين ٻيڙ (دور) ٿي ويا آهن، انهن اوکين جي من وانگر، شرد واريءَ هي اڇڻ ٿي بادلن جي غالب ٿي وڃڻ ڪري آسمان ٽرمل (صاف) ٿي وڃي.

جهڙيءَ طرح وريڪ (وڇاڙ شڪتي) اهڙڪار مان پيدا ٿيل مهادڪن کي دور ڪري ڇڏي ٿو اهڙيءَ طرح سج جي ڪرڻن مان پيدا ٿيل گرميءَ کي ڇڏي دور ڪري ڇڏي ٿو.

شرد رٿو آئي. آڪاش ٽرمل ٿي وڃي. شرڳ ڪرڻ ڏنو ته اڄ واري ڪوٺ ۽ ڳول اندر جو اٽس ملهائڻ لاءِ ٽار يون ڪري وهيا آهن. ان وقت اڄ ۾ رهندڙن کوين ۾ رواج هوندو هو ته اوسا جي موسوم ڀري ٿي هوندي هئي اڄ ۾ اڃا ڪندا هئا. هو اٽس ملهائيندا هئا. ڪرڻ ڏنو ته کوين جي من ۾ اٽس ملهائڻ لاءِ ڏاڍو جوش، آمهڪ ۽ آساه هو. تڏهن عجب ۾ پئجي ڪرڻ ڪن بزرگن کان پڇيو، ”جيئن لاءِ اوهان کي هيڏو آساه ۽ خوشي آهي، اهو اڌو جو بگهه ڇا آهي ۽ اهو بگهه ڇو اڳوڻو وڃي؟“ ڪرڻ مٿيون سوال باعزم نند کان پڇيو.

نند جواب ڏنو ته - ”بادلن ۽ پاڻيءَ جو دٻو ٿا ٿيندڙ آهن. ان جي ٻرڻا سان آڪاش مان اوسا ٻوٽي ٿي. اوسا جي ڪري پوک ٿئي ٿي. ان پيدا ٿئي ٿو، پاڻي ملي ٿو، چوڌاري خوشحالي چالوئي وڃي ٿي. گاه پيدا ٿئي ٿو. کليون گاه جون ٿيون، ڪر ٿيڻو ٿي ٿو.

هيءَ اوسا جو دٻو ٿا ٿيندڙ زمين جي پاڻيءَ کي سورا - ڪرڻن دؤارن ڇڪي پوءِ سڀني ساهوارن جي حياتي لاءِ اهو پاڻي هن پٽوڪيءَ ٿي وڃي ٿو. اهڙيءَ سبب آهي، جو سڀ راجائون ۽ ٻرڇا ۽ اسن پوک ۾ رهندڙ ڪوٺ دؤارن ٿيندڙ کي

۽ پوک روشن ٿاڻي ٿيڻڪ ۾ پڇن ڦسڻ جي ڪلڪين جو بيان ٿيل آهي، اهي آڏو، آڏو، آڏو (آهڪار)، واڪ (وشين ۾ ٻيڙ هڻڻ)، دويش ۽ اڏو پيش ٿيڻ.

پيس ۽ مري ويو. پرلماسر کي مټل ڏسي سڀيڻي گوپ ڏاڍو خوش ٿيا ۽ پلرام جي ساراھ ڪرڻ لڳا.

پوءِ پلرام، ڪرشن ۽ ٻين گوپن ۽ گوالن سان گڏ گوگل ۾ موٽي آيو.

لائون اڌ ڀاءُ سناپت

ڏهون اڌ ڀاءُ

شردتو (Autumn) جو بيان ۽ گوڙرڌن پهاڙ جي پوڄا

شري پراش جي ۽ چيو - اهڙيءَ طرح رام ۽ ڪرشن جي بوج ۾ راس - ڪرڙائون ۽ ستر سڀاڻا ڪندي برسات جي مند پوري ٿي ويئي ۽ ٿڙيل گلن ۽ ڪمان سان سان گڏ شردت (سرخ جي مند) اچي ويئي. جهڙيءَ طرح گرھستي ماڻهو پٽن ۽ پوٽن جي موه ۾ ڦاسي ڏکي ٿئي ٿو ۽ چنڊن ۾ ڦاسي وڃي ٿو اهڙيءَ طرح تلاءُن جو پاڻي سڪي وڃڻ تي مڇيون ننڍڙن تلاءُن جي پاڻيءَ ۾ تمام ڏکي ٿيون. جيئن يوگ - اڀياس ڪندڙ يوگي سنسار کي آسار (ڪوڙو ۽ جرو) سمجهي شانت ٿي ويندا آهن. مايا ممتا ۽ موه جو تياڳ ڪري ڇڏيندا آهن. اهڙيءَ طرح مور به مستيءَ کي ڇڏي مڙن (مات ۾) اچي ويا. بادلن آسمان کي ڇڏي ڏنو. جهڙيءَ طرح گيالِي ماڻهو مايا ۽ ممتا جو تياڳ ڪري گهر کي ڇڏي ويندا آهن، هٻي، آشا ۽ ترشڻا ۾ ڦاسي جيئن ماڻهن جا هڙدا ڪمزور ٿي ويندا آهن، منجهن ڪوبه سار (بل) نه رهندو آهي، اهڙيءَ طرح شردت پوءِ ۾ سڄ جي تابش ۽ گرميءَ جي ڪري تلاءُ سڀ سڪي ويا. جيئن سڌن سان گڏ پوگي - پرش سهڙو ۽ شوپنيڪ ڏسڻ ۾ ايندو آهي تيئن لرمل آڪاش ۾ پور ٿماسي ۽ جو پورڻ چنڊرما تارن جي منڊل ۾ اچي اوجھان آيو. جيئن وويڪي ۽ گيالِي پرش گهر گرھستي ۽ پٽن ۾ وڌندڙ ممتا ۽ موه کي آهستي آهستي تياڳ ڪري ڇڏيندا آهن، اهڙيءَ طرح تلاءُن جو پاڻي آهستي آهستي پنهنجي ڪناري جو تياڳ ڪرڻ لڳو.

جهڙيءَ طرح انٽراين * (وگھن) جي اچڻ ڪري يوگ - اڀياس مان پرشت ٿيل

* انٽراين (وگھن) ۹ قسمن جا آهن: وياڌي (بيماري)، سڌن کي ڇڏي ڏيڻ، سنشير (سنسو ۽ پور)، پرماد (گھمب يا نشو)، آلس، وٽراڳ جو نه هجڻ، پرائتي (من جو مواجهارو)، لڪشير (منزل، مقصد) کي حاصل نه ڪرڻ ۽ پنهنجي آدرش (aim) تي قائم نه رهڻ.

ڏسو ته ڪرشن کي ڀڄائي وڃڻ ڪو سولو ڪم نه هو سو هن پراڻ کي مارڻ جو ارادو ڪيو.

ان وقت گوال ٻال هڻڻا ڪوڙيون (هڻڻ وانگر ٿيا ڏيڻ) نالسي هڪ قسم جي والد ڪري رهيا هئا. واري وٽي سان جوڙي ٻارن جي آئيندي هئي. ان وقت به ٻه ٻار اٿي بيٺا. ڪرشن شريداما سان گڏ. جوڙيندار بڻيو هو. پرمب سان گڏ وري پراڻ بيهل هو. اهڙيءَ طرح پاڻ به به ڇڻا شرط لڳائي ٿيا ڏيئي ڊوڙ لڳا. آخر شريداما کان ڪرشن شرط کڻي ته پرمب کان پراڻ. اهڙيءَ طرح ڪرشن جي طرف وڙون گوڙن ڪيو. ان والد به شرط هيءَ لڳل هئي ته هارا بيهندڙ ٻار جهيٽندڙ ٻار کي ڪلهي تي کڻي هڪ اڙ هي وڻ وٽ پهچندو هو. جهيٽو ٺار پالندڙ اڙ هو.

ان راکاس پرمب سان والد جو نالندو ورتو. هو پراڻ کي ڪلهي تي کڻي امام تير رفتار سان آڪاش-مارگ ڏانهن مٿي اڏامي وڃڻ لڳو. راکاس ڏاڍو نه پلندو هو بدن ڳرو ٿيندو وڃي ٿو ۽ هو ان جو اوجر سهي ٿيو سگهي. ان ڪري هن به پنهنجو بدن وڌائڻ شروع ڪيو ۽ آخر هو پنهنجي سڄي راکاس جي شڪل ۾ ظاهر ٿي پيو. پلندو هائڻي چڱيءَ طرح کيس سڃاتو. ته هيءَ راکاس آهي هو مون کي کڻي وڃي رهيو آهي. پلندو ڪرشن ڇڏڻ کي چيو ته- ”ڀاءُ ڪرشن! ڏس ته هن راکاس لڳي ڪري گوب جي ڀوشاڪ ٻهري هئي ۽ پاڻ کي لڪايو هئائين. هائڻي اڀرست جهڙو راکاس مون کي کڻي وڃي رهيو آهي. هي مڏسڙوڻ! عاڻي مون کي ڇا ڪرڻ گهرجي؟ اهو مون کي ٻڌايو. ڏس هيءَ دشت تمام تيز رفتار سان ڊوڙي رهيو آهي.“

ڪرشن پراڻ کي ان جو جواب ڏيندي ٻڌايو ته ”هي پلندو تون پنهنجي عجب شڪتيءَ کي ٻاڌ ڪري، تون هن سڄيءَ دنيا کي پاڻ تي کڻي سگهين ٿو. تون شمس نالڪ ڇو اوتار آهين. تون اٽلس آهين. تو واري ڇڏيو ڇا ته اسان ٻنهي سسار جي بهرندي لاءِ اوتار ورتو آهي. تون وراٽ سروب آهين. سڄي ويڻو ٻه واپاڪ آهين، ڇا توکي معلوم نه آهي ته ٻرڻ جي وقت هيءَ سڄو جهنگ تو ٻرڻي وري نه ٿي ويندو. تون هن ٻرڻيءَ کي جهلي نينو آهين. هيءَ ٻرڻي وري سڄي جهنگ کي جهلي اچي آهي. ان ڪري هي اٽلس! تون پنهنجي شڪتيءَ کي نه وسار. ڇلندي هن دامن کي ماري پنهنجن مٿن ۽ دشتدارن جو دڪ دور ڪري هو سڀئي ڏاڍي ڇينا ٻه آهن.“

هي پراڻ به ڇو نه. اهڙيءَ طرح ڪرشن جي چوڻ تي پراڻ کي پرمب سان لڳو غصي ۾ اچڻ پراڻ هڻي مٿي تي اهڙو نه زور سان ٽوڙيو هيو جو اچي هيٺ زمين تي ڪريو ۽ ان جي مٿن مان رعب وهڻ لڳو ۽ مغز ڦاٽي

پيا به ذات پائي گڏه آئي آيا. ڪرشن ۽ ٻلرام الهن کي به ماري ڇڏيو. ان ڏينهن کان وٺي گاليون به بيدليون ٿي ان بن به چڱيءَ طرح گاه چرنديون هيون. هڪ کان ڪڏهن الهن کي ان بن جو ساڻو گاه نصيب نه ٿيو هو.

انئون اڌياڻ سمايت

نائون اڌياڻ

پرلم جو مؤنت

شري پراشرجيءَ چيو - جڏهن کان وٺي گڏه راجاس ۽ اڃا ساڻي گڏه مري ويا تڏهن کان وٺي اهو سهڻو ٿال - بن گوپن ۽ گوپين لاءِ آرام - گاه بڻجي پيو.

ڪرشن ۽ ٻلرام پنهنجن ساٿين سان گڏ ان بن به اڪثر ڪري ايندا هئا. گوپ ٻارن جي ٽولي ان بن به گڏ ٿيندي هئي ۽ سڀئي گوپ گوال ڪرشن سان گڏ قسمن قسمن رانديون ڪندا هئا ۽ خوشيون ملهائيندا هئا. ڪلهن تي گائين پڻ جون رسيون رکي، ٻاڻ کي گلن جي هارن سان سينگاري، مستيءَ پريا راڳ ڳائيندا وڻن تي چڙهي ويندا هئا. پوءِ پري کان گائين کي جدا جدا نالا وٺي سڏيندا هئا. ڪرشن ۽ ٻلرام سولهري ۽ ڪاري رنگ جي ڪپڙن سان سهڻا پيا لڳندا هئا. اهي جڏهن ان بن به ٿورو پري هليا ويندا هئا ته انڊلٽ سان گڏ ڪارن ۽ اچن باڏلن وانگر پيا ڏسڻ به ايندا هئا. ان بن به ٻال گوالن جون ڪيتون ئي قسمن جون ليلائون (ڪيل ۽ رانديون) ٿينديون هيون. ڪڏهن راڳن ۽ گائين جي مجلس نه ڪڏهن ناچ ۽ لڙڪن جا رنگ لڳي ويندا هئا. پگوان هن پٿريءَ تي اوتار وٺي ڪيتون قسمن جون ليلائون ڪيون. اهو بن گوپن گوالن جي وندر جو هنڌ هو. اتي راس ليلائون ٿينديون هيون ۽ مٺي مٺيءَ جي تان من کي موهي وجهندي هئي.

پگوان منشي جي روپ به اچي هن منشي لوڪ به مالو ڌرم جو سهڻو ۽ شاندار آدرش اڳيان رکيو. هنشيتا (ماڻهجي) جو سمن ڪيو. منش جانيءَ جي گڻن جون ليلائون ڪيون.

اهي ٻئي ٻالڪ ڪڏهن پنهنجن ساٿين سان گڏ جهولن به پيا جهوليندا هئا ته ڪڏهن ڪستيون ۽ ڪشرون ڪندا هئا.

هڪ ڏينهن جيئن اهي راند ڪري رهيا هئا، تيئن اوچتو پرلم نالي هڪ راجاس گوپن جي پوشاڪ به ٻاڻ کي لڪائي آئي آيو. هنجي مرضي ڪرشن ۽ ٻلرام کي پڇائي ڪٿي وڃڻ جي هئي. هو ٻارن جي گروهه به گهسي ويو. جڏهن هن

جيڪا چيڪا ٿي ان مٿي ٿي ڪنهن ان ٿي ڪرڻا پڳوان چڙهي ٿي ٻين و آهي
مٿان لاڄ ڪرڻ ٿي چاهيو. ڪرڻا ان نانگ ٿي مرلي وڃائيندي ڏاڍو مرحتي لاڄ
ڪيو. ويجهڪو ۽ دلڏهايت لالي لاڄ جي ڪري آهو مهاڀرپ (وڏو نانگ) ٻيهوش
ٿي ويو. ان جي واس مان رت وهڻ لڳو. نانگ جون زالون ٻنهنجي پٽيءَ جي اها
حالت ڏسي ڪرڻا رت آيون.

لاک - پندرون چوڻ لڳيون ته - هي ديويشور! اسان اوهان کي سڃاڻي ورتو آهي؛
اوهين پورڻ - برهم پرماتما آهيو. ديوتائون به جنهنجو بيان ٿيا ڪري سگهن، اڄو
ورٿن اسين مورڪ زالون ڪيئن ڪري سگهندوسين. اوهين هرهند موجود آهيو.
هيءَ سڄو برهمائڊ اوهان جو هڪ ننڍڙو جزو آهي. اوهان جي آستتي اسين ڪيئن
ڪري سگهندوسين. يوگي جن به اوهان جي سڙپ کي ڪوشش ڪندي ٿيا ڄاڻي
سگهن. اوهين اٽو کان به اٽو آهيو نه اسٽول کان به اسٽول آهيو. اوهان کي لمسڪار
آهي. هن ڪالو - نانگ کي ٻنهنجي وس ڪرڻ به ان ٿي مضبوط ڪرڻ به اوهان جو
غصو نه آهي، پر ڏڍو اوڪ - ڪلياڻ لاءِ ئي اوهان ان جو دمن (قبضو) ڪيو آهي.
هي ديار، اسان جو عرض اڪهايو. هنجو گناه معاف ڪريو. هن مهاڀرپ به ڪهڙي
طاقت آهي جو اوهان سان مقابلو ڪري. اوهان جي ڀيٽ به هي هڪ خسيس آهي.
هي پرماتما! هڪ جهڙي سان پريم ڪيو آهي ۽ پاڻ کان وڌيڪ ٻل واري سان
دشمني ٿيندي آهي. پر هيءَ نرڻ نانگ ڇو ٿي ۽ سڄي جڳت جا آڌار اوهين ڪٿي.
هاڻي هن کي ماريو نه، اسين اها اوهان کان بيڪ ٻڌون ٿيون. هي ڪرپالائڪ! پتي -
بکشا اسان کي ڏيو.

شري پراشرجيءَ چيو ته - جڏهن لاک - پندرن اها ويٺي ڪئي، تڏهن اها
ٻڌي نانگن جو راجا وشواس رکي آهستي آهستي چوڻ لڳو، هي لاک! اوهان کي
نمسڪار آهي. مان اوهان جي شرڻ به آيو آهيان. اوهين مون کي معاف ڪريو.
منهنجي زبان به شڪتي ڪونه آهي جو مان اوهانجي آستتي ڪريان. اوهين پرم - پتا
آهيو. سڄي جڳت جا رکشڪ آهيو. برهم، و شطر ۽ مڙيش به اوهين ئي آهيو. اوهان
جي پوڄا اندر وغيره ديوتائون نندن بغيچي جي ڪلن سان ڪندا آهن. اوهان جي
پوڄا مان ڪهڙيءَ طرح ڪري سگهان ٿو. اوهين مون داس ٿي ڪريا ڪريو. اوهان
منهنجو زهر نه ٺاس ڪري ڇڏيو. هاڻ مان ڪنهن نه ڪم جو آهيان. مون به هاڻي
ڪا به شڪتي نه رهي آهي. هاڻ ڪريا ڪري مون کي پراڻ - دان ڏيو يعني منهنجي
حياتيءَ کي بچايو. اوهين آگيا ڪريو ته مان ڇا ڪريان.
شري پڳوان چيو - ”هي نانگن جا راجا! هاڻ توکي هن جمن لڏيءَ به نه رهڻو

ان وقت سڀني نانگن کڏجي گول ٿي ڪرڻ کي چوڌاري ويڙهي ڇڏيو. ڪرڻ کي وٺي پنهنجي بدن سان سوکھو ٻڌائون. پوءِ کڏجي ڪرڻ کي ڏنگ هڻڻ لڳا. نانگن جو خونساک ڙهر بدن ۾ باه وانگر ڦهلجي ويو.

جڏهن ڪرڻ جي سائين گوڙين ڪرڻ کي نانگن جي ڪنڊ ۾ ڪريل ڏٺو ۽ ڏٺائون ته ان جي چوڌاري نانگ ويڙهجي ويا آهن تڏهن اهي روح ۾ موٽي ويا ۽ روئڻ لڳا.

گوڙين چيو- اچو، اچو، ڏسو ته ڪرڻ ڇمنا ۾ ڪري پيو آهي ۽ اتي بهوش ٿي ويو آهي. ڪالهه نانگ ڪرڻ کي ڏنگيو آهي.

بيشودا ۽ نند اهي نرايون خرون ٻڌي ڪالهه نانگ وٽ ٻوڙي آيا. خود پلار ۾ ڇمنا لڏي جي ڪناري تي آيو. سڄي ڏاڍي ڇمنا ۾ پئجي ويا. بيشودا سان گڏ گوڙيون به ڪرڻيون ٿاها کائينديون اسي آيون. اتي وڃي سڀني ڏٺو ته ڪرڻ نرانر نانگن جي چنبي ۾ ڦاسجي ويو هو. اٺان پڇي ڪرڻ ڏاڍو ڏکو هو. نانگ ڪرڻ جي سڄي بدن ۾ ويڙهيل هو. ڪرڻ کي ان حالت ۾ ڏسي سڀ روئڻ لڳا. گوڙين چيو ته ڪرڻ کانسواءِ اسين روح ۾ موٽي نه هليدوسين. اسين به به هن نانگن جي ڪنڊ ۾ ٽپو ڏيئي پنهنجي جان ڏيندوسين. سچ کانسواءِ ڏينهن ڪهڙو! ڇنڊ کانسواءِ رات وري ڪهڙي!! ڪرڻ کانسواءِ اسانجو ڇيڻ اڃا به آهي. ڪي وري چوڻ لڳيون ته ”اڙي ڏسو، ههڙي مصيبت ۾ ڦاسي به ڪرڻ جو ڇهڙو خوش به ڏسڻ ۾ اچي. هو منڪي اسان ڏانهن ٺاهڙي رهيو آهي. ان حالت ۾ هڙ ڪهڙو نه سهڻو ٻيو نظر اچي.“

شري پراشرجيءَ چيو- پلار ڏٺو ته هاڻي سڀ ڏاڍي ڇمنا ۾ ٻڌا پيا آهن. ان ان ڪري هن اشاري ۾ ڪرڻ کي چيو- هي بي-الڻ پڳوان، پوڙي تان ڪڍڻ دود ڪرڻ لاءِ ٿي اوهان اوهان ورتو آهي. مان به اوهان وٽي انش آهيان. هي پڳوان! ديوتائن جون ڏالون گريهن جي روپ ۾ اوتار وٺي آيون آهن، هن وقت گوڙ ۽ گوڙيون اسان جا سڀا مٿر آهن. ڏس! اهي سڀ هن وقت ڪهڙو نه ڏکي آهن. انهن جو اوهن ڏيان رکو. انهن ڏانهن بسرواهي نه ڪريو. هاڻي هن دشت نانگ کي پنهنجي صابئي ۾ آڻي، کيس پنهنجي وس ڪري.“

شري پراشرجيءَ چيو ته- جڏهن پلار ڪرڻ کي اهي لفظ چيا تڏهن ڪرڻ هڪدم پاڻ کي نانگ جي گهٽري کان آزاد ڪيو. پوءِ پنهنجن ٻنهي هٿن سان ڦٽ ڪي، هيٺ جهڪائي ان نانگ جي ڦٽ تي چڙهي بيلو ۽ اُتي تاج ڪرڻ لڳو. پڳوان ڪرڻ جي پيرن جي دٻاءُ ڪري ان نانگ جو ساهه مٿ ۾ اچي پيو.

ٻاڻيءَ جي اچي ڦيٽ ڪناري تي ڪني ٿيل هئي. ائين ٻئي معلوم ٿيو ڇو ته جمنا کلي رهي هئي. جمنا نديءَ ۾ هن هڪ هنڌ اولهو پاڻي ڏٺو. ان جو پاڻي نانگ جي زهر ڪري ڏاڍو گرم ٿي ويو هو. زهر جي چوڌاري ڦهائجڻ جي ڪري ڪناري جي پاسي وارا وڻ سڙي ويا هئا. هوا جي ڪري نديءَ ۾ وڏيون وڏيون ڇوليون پيدا ٿي رهيون هيون، انجي پاڻيءَ جي ڦرڻ جي مٿي اڏامڻ ڪري پکي به چلي پسر ٿي ٿي ويا.

ڀڳوان ڪرشن ڏٺو ته اهو ڇو ته خوفناڪ موت جو هنڌ هو. ڀڳوان ڪرشن کي پاڪ ٿي ويئي ته هتي هن گهري پاڻيءَ جي کڏ ۾ ضرور ڪارو واسينگ نانگ رهي ٿو. ڀڳوان سمجهو ته ڪالاهه نانگ کانسواءِ ٻيو ڪو نانگ ئي نٿو سگهي. اهو نانگ ڀڳوان جي سواريءَ ڳرڙ جي ڊپ کان سمنڊ ڇڏي اچي ان نديءَ ۾ رهيو هو. هن ههڙي پوتر جمنا نديءَ کي زهريلو بڻائي ڇڏيو آهي. اهو ئي سبب آهي جو اڃايل گانيون به هنجو پاڻي پيئڻ کان هٻڪن ٿيون. هاڻي مونکي گهرجي ته هن زبردست نانگ تي قبضو ڪري، ان کي هن نديءَ مان ڪڍان. ائين ڪرڻ سان ماڻهن جو پلو ٿيندو. اڄ ۾ رهندڙ ماڻهو پيدا ٿي هن نديءَ جو پاڻي پي سگهندا. پاڻيءَ جي ٽڪليف سڀ کان وڏي آهي. پاڻي نه ملڻ ڪري ماڻهو دڪي آهن. ماڻهن جي آپڪار لاءِ ته مون اوتار ورتو آهي. هن دشت نانگ کي سزا ڏيڻ سان پاڻيءَ جي ٽڪليف دور ٿي ويندي. چڱو هاڻي مان هن تمام ڊگهي ڪدمب جي وڻ تي چڙهي جمنا جي پاڻيءَ ۾ ٽپو ٿو ڏيان. ڇاڪاڻ ته اهو ڪالاهه نانگ هتي ئي رهي ٿو. شري پراشرجيءَ چيو، ”هتي مٿي به! اهو خيال ڪري ڀڳوان ڪرشن ان وڏي وڻ جي چوٽيءَ تي چڙهي زور سان جمنا جي پاڻيءَ ۾ ٽپو ڏنو. ان جي ٽپو ڏيڻ سان جمنا جي پاڻيءَ ۾ هلچل پيدا ٿي. پاڻيءَ جون ڇوليون ڪناري سان ٽڪرائڻ لڳيون. لهرن جي پاڻيءَ جا ڦڙا ڪناري تي پينلن ڪن وڻن کي وڃي لڳا، جنهن ڪري اهي وڻ زهر جي ڪري سڙي خاڪ ٿي ويا. چوڌاري خوفناڪ زهر جو اثر ٿيڻ لڳو.

ڪرشن پاڻيءَ ۾ ٽپو ڏيئي زور سان ٽاڙي وڃائي. انجو آواز ٻڌي نانگن جو راجا جلد ئي ڪرشن جي سامهون آيو. نانگ جون اکيون غصي ۾ ڳاڙهيون ٿي ويئون انجي منهن مان باهه جا آلا نڪري رهيا هئا. ان نانگ جي چوڌاري ٻيا به ڪيترائي نانگ ڦهلل هئا. انهن سان گڏ لاک-پسيون (نانگن جون زالون) به هيون جنکي قيمتي زبور به پهريال هئا. زبورن ۾ قيمتي هيرا هئا جن جي روشني چوڌاري ڦهلائي رهي هئي.

۾ جهڙو آي ويو.

جهڙيءَ طرح اُوڙڪيءَ راجا جي سنگ ۾ اُوڙڪي ماساڻو ۾ عزت پائي ٿو، اهڙيءَ طرح آڪاش منڊل ۾ نطن کان خالي ٿيندڙ ڏٺس (ڏلڻاٺ) موجود ٿي ويو. درياچاري ماڻهن ۾ شاندار خاندان ۾ پيدا ٿيل ماڻهن جسي ڪنهن ۾ ڪيت کانسواءِ ڪوشش والڪر بادلن ۾ پڪلن (سڀيد پڪين) جي لومل قطار سڙهي ڏسڻ ۾ پئي آئي، ٻجڪ ماڻهن سان ٻڙن ماڻهن جي صحبت وانگر تمام ڇڏيل ٻڙي آسمان ۾ راسٽر نه رهي سگهي. مٿان ۾ مورن جا آواز پئي آيا. ڇانڪ پڪين سان آسمان سٺو پئي لڳو. ان وقت ڪرشن ۽ رام خوشيءَ سان گوپ ڪمارن سان گهٽ لڳو.

اهي پئي ڪڏهن کانن چارنڊي ما راڳ ڳائڻ لڳا ته ڪڏهن مٺي مرلي وڃائڻ ۽ ڪڏهن وطن جي لڏيءَ ڇانو هيٺ گهٽ لڳا.

ڪڏهن ڪڏهن انهن نڪن جي پوشاڪ ٿي پائي ته ڪڏهن مورن جي ڪنن جا مڪت ٿي پاتا ته ڪڏهن جبل جي ڏالن سان پنهنجي بدن کي ٿي سڻگاريو. ڪڏهن آرام ڪرڻ جي اوازي سان پنن جي بستري تي ٿي لبتا ۽ ڪڏهن بادلن جي گجڻ تي ”ها، ها“ ڪري گوڙ شور ڪرڻ لڳا.

ڪڏهن پنن گوڙن جي واڳ ڳائڻ ٿي رام ۽ ڪرشن انهن جي ساراه ڪرڻ ٿي لڳا ۽ ڪڏهن روڻ پاڻ انهن کي نان ڏيڻ جي خيال کان ناليري وڃائڻ ٿي لڳا. ڪڏهن نه بديري وڃائڻ مورن جي مس ڪوڪو جو نٿل ڪرڻ ٿي لڳا. اهڙيءَ طرح اهي پئي مزي سان ڪيترن نمونن سان دل کي خوش رکي پن سٺ ڪرڻ ٿي لڳا. شام جي وقت اهي پئي پيٽيچن سالن سان گڏ ڳالهن جي ٿولي سان گڏ خوب سٺ ڪري روح ۾ موٽي ايندا هئا.

رڃا هتي ڏوٻال ڪرشن جي گوپ ڪوالن سان گڏ بندران ۾ پال لڳا.

ڇهون اڏياڻ سڀاٽ

ستون اڏياڻ

ڪالير نانگ جو دمن

شري برادر جي ڇو نه هڪ ڏينهن بلرام کانسواءِ ڪرشن اڪيلوئي ورنڊاون (بندوان) ويو ۽ اتي پن ۾ پيدا ٿيل نلن مالهاڻن سان پاڻ کي خوب سينگارائين ۽ پيٽيچن سالن ڪريپن سان گڏ پن ۾ گهٽ لڳو. گهٽندي گهٽندي هو چمنا نڌيءَ ڪناري تي وڃي پيٽو. اتي ڏٺائين ته چمنا ۾ خوب چوليون پئي لڳيون.

بندران وڃڻ جو پڪو خيال ڪيو. پوءِ تہ جلد ئي سڀئي اوج ۾ رهڻ وارا ڳوٺ ان جڳهه کي ڇڏي، سڀ سامان گاڏين ۾ کڻي، سهي سنهري ورداڻون (بندران) ڏانهن روانا ٿيا. انهن جي حوالي ٿيڻ کانپوءِ هڪ کن ۾ اها اوج - پوءِ ماڻهن کان خالي ٿي ويئي. اُتي رڳو ڪانءُ ۽ سرڻيون وغيره پکي پئي اڏاڻا.

ان وقت لڳل وهاريءَ ڀڳوان ڪرشن گائين جي واڌاري ۽ رکشا جي لڳا سان پنهنجي من ۾ اتيہ - ورداڻون - ڌار جو ڌيان ڪيو. ان ڪري هي ارهڻ! اهو ورداڻون گرميءَ جي موسوم ۾ بہ برسات جي موسوم وانگر سائو ٿي ويو ۽ چوڌاري ساوڪ لڳي ويئي. انان کل ڦل اُتي پيدا ٿيا. اوج واسين پنهنجن ڇڪڙن کي اُت چنڊ وانگر اُڌ گول ۾ بيهاريو ۽ سڀئي اُتي رهي پيا. ورداڻون جي پوءِ ڏاڍي وسي ويئي، ڳوٺن گوان جي ڪري خوشنما ڏسڻ ۾ آئي.

ان کانپوءِ رام ۽ ڪرشن بہ ٻن ۾ گائون چارڻ لڳا ۽ گائين جا رکشڪ بڻجي گائين جي ڏاڍي سنڀال ڪرڻ لڳا ۽ اُهي اُتي رهي ٻال لڳل ڪرڻ لڳا.

مٿي ۾ گهٽيدار وار رکي هنن مورن جي کمين جو مٽڪ کڻي ڀاتو هو. ان طرح ڪرشن ۽ ٻارام مور - مڪت ڌاري بڻجي پيا. وري جو هنن ٻن ۾ پيدا ٿيل گلن سان پاڻ کي سينگارڻو هو ۽ ڪنن ۾ به ڪي زيور پاتا هئا، ان ڪري ڏاڍا وڻيا پئي، من موهندڙ بڻجي پيا. ڪرشن بنسي وڄائڻ لڳو. ان جو مڌر سر جنهن ٿي ٻڌو اهو مست بڻجي ٿي پيو. ڪرشن، ٻارام ۽ سڀ ڳوٺ گوال بندران ۾ گهٽڻ لڳا ۽ رانديون رانديون ڪرڻ لڳا.

اهڙيءَ طرح ان مهاوج ۾ رهندي رهندي ڪجهه وقت گذرڻ کانپوءِ گوڙهال ڪرشن ستن ورهين جو ٿي ويو.

ٿڌهن سڄي آسمان کي ميگهن سان ڍڪيندي ۽ سخت ٻاڻي وسائيندي، برسات جي موسوم آئي.

ان وقت تازو ساڻو گاه پيدا ٿيو، جنهن سڄي زمين کي سائي رنگ جي چادر سان ڍڪي ڇڏيو ۽ چوڌاري ڳاڙها ڳاڙها مينهن - وسارا ۽ کڙ کپتا ڏسڻ ۾ آيا. ان ڪري زمين ائين پئي ڏسڻ ۾ آئي جيئن سائي چادر ۾ ڪي ڳاڙها موٽي ڇهڪيل هجن.

جيئن گهڻو ڏاڍو هٿ ڪري ڪهڙن ماڻهن جو من قبضي کان ٻاهر هليو ويندو آهي تيئن ندين جو پاڻي ڪنارن کان اُچل کائي ٻاهر پئي وهيو.

جيئن مور ک ماڻهن جي نقطيچيني ڪرڻ سان هوشيار وڪتا جي واڻي ۾ ملين ٿي ويندي آهي تيئن ملن (ڪارن) مينگن سان ڍڪيل رهڻ ڪري لوهل چنڊرما

اهو ٻڌي ڪوئن جي من ۾ ڏاڍو عجب ٿيو ۽ ننڊ ڪوپ هڪدم ڪرڻ ڪي هنج ۾ ڪيو. يڏوڏا ڏجي ويئي.

ان وقت وسندو جي چوڻ سان ڪرگاچاره به لڪي اٿي آيو جيئن ڪنهن کي سندس اچڻ جي خبر نه هجي. اٿي اچي ڪرگاچاره پنهني ٺاڪن هي ٺالي رکڻ جو (لام ڪرڻ) سنسڪار ڪيو. ڪرگاچاره وڏي جو ٺالو ”ٺالام“ رکيو ۽ ننڍي جو ٺالو ”ڪرڻ“ رکيو.

هي منتر به! آهي ٻئي ٻالڪ بهروائين ويڙهيون ٻائڻ لڳا ۽ پوءِ ڪوڏن ۾ اٿي اوڙو هلڻ لڳا. اهڙيءَ طرح آهي ٻالڪ ڪائنس جسي وٽان ۾ ٻڌي ٿورو وڏا ٿيا. ويڙهيون پائيندي سندن بدن ۾ ڀڄي ويئي ۽ رڪ ۽ مٽيءَ ۾ سڄو بدن مڃو آي ويو آي نه هيڏانهن هوڏانهن گهمندڙن ٻارن کي يڏوڏا روڙي روڪي نه ٿئي سگهيون. ڪڏهن ڪڏهن آهي ڪائنس جي ننڍڙن وڃڻ جي وچ ۾ هليا ويندا هئا، نه ڪڏهن ٺارو ويائين وڃڻ جي ٻچن کي پڪڙي انهن کي ٻيا چڪندا هئا. هڪ ڏينهن جڏهن يڏوڏا انهن ڇنڇل ٻالڪن کي ٻار ۾ راند ڪندي انهن کي روڪي نه سگهي ٿڏهن لاچار ٿي هن ڪرڻ جي چنڊ ۾ ٺوڙي ٻڌي ۽ ان کي اٽڙيءَ سان ٻڌي ڇڏيائين ۽ غصي ۾ اچي چوڻ لڳي، ”اڙي ڪرڻي! هاڻ تو ۾ طاعت هجي نه ڇڏي وڃ، ڏسان نه سهن ڪنهن ٿو ڇڏي سگهين.“ انهن چئي يڏوڏا وڃي پنهنجي گهر جي ڪمن ۾ مشغول ٿي.

ماءُ کي گهر جي ڪمن ڪاربن ۾ وڌل ڏسي ڪرڻ اٽڙيءَ کي گهٽيندي گهٽيندي بلڪل ارحن ٺالي وٺڻ جي وڃي ويو. آهي ٻئي وڻ هڪ ٻئي جي اوسان ٻيل هئا. اٽڙي انهن ٻنهي جي وچ ۾ اچي اٽڪي پئي. ڪرڻ جيئن جو وٺڻ ۾ آئي تائين اٽڙيءَ کي چڪ ڏئي نڪتڻ آهي ٻئي وڻ وڃي هٻڪ ڪريا. انهن وٺڻ جي ڏهن ٽي ڪرڻ جو آواز ٻڌي، ترج-واسي ڊوڙي اٿي آيا ۽ انهن ٻنهي وڏن وٺڻ کي ڏسن ٽي ڪرڻ ۽ ٻالڪ ڪرڻ کي ننڍڙن ۽ ٺارو نڪتل آچن ڏندن سان ڪنڊي ڏٺائون. ان وقت کان ڪرڻ کي ”ڊاموڊر“ نالو پيو. ڊاموڊر لفظ جي معنيٰ آهي نه اهو جنهن کي بيمت ۾ رسي ٻڌل هجي. ڊامو معنيٰ ٺوڙي ۽ اڌو معنيٰ بيمت. ڊامو ۽ اڌو آهي ٻئي لفظ گڏي ڊاموڊر لفظ ٺهيو.

ان گهٽيا ڪاٻوءَ سيني ٻڌا ڪوپ ٻار ۾ گڏ ٿيا ۽ صلاح ڪيائون ته هاڻي هتي ڪوڪڙ ۾ وڌيڪ وقت رهڻ نه گهرجي ڇاڪاڻ ته هتي ڪي مستون سامهون آيون. ان ڪري ٻوٽا جي مڙس، چڪڙي جسي ڪرڻ ۽ طوٽن لڳڻ کانسواءِ وٺڻ جي عيت ڪرڻ وغيره وغيره گهٽائڻ کسي ڏسي، انهن سيني

پٽ پيدا ٿيو آهي ته هنڪي ڏاڍي خوشي ٿي. هيڏانهن وسديو به چوڪريءَ کي ڪٽي پنهنجي سمهڻ واري ڪمري ۾ ديوڪيءَ جي هنج ۾ سمهاري ڇڏيو ۽ اڳي وانگر جيل ۾ بند ٿي ويو.

هي برهمڻ! ان ڪالپوءِ ٻار جي روئڻ جو آواز ٻڌي جيل جا ٻهر يدار جلد اٿي کڙا ٿيا ۽ ديوڪيءَ جي ٻار جهڙي خبر وڃي ڪنس کي ٻڌايائون.

اهو ٻڌنديئي ڪنس جلد ئي اٿي وڃي، ديوڪيءَ جي گهٽيل کلي تان نڪتل لفظن ”چڏ چڏ“ جي ڪن لائار ڪري ان چوڪريءَ کي هٿن ۾ پڪڙي هڪ پٿر جي چپ تي زور سان ڦٽو ڪيو. ان جي ڦٽي ڪرڻ تي هوءَ هڪدم وڃي آسمان ۾ بيٺي ۽ اُشت-پڇ (اٺن ٻالهن واريءَ) ديوڪيءَ جو روپ ڌارڻ ڪري هٿن ۾ هٿيار ڪٽندي وڏي آواز ۾ چيو، ”اڙي ڪنس! مولڪي اُچلڻ مان توکي ڇا هر حاصل ٿيو ۽ جيڪو توکي ماريندو ان ته ٻهر يائين چمر وٺي ڇڏيو آهي. اڳئين جنم ۾ به اهو هري پڳوان تنهنجو ڪال هو. ان جي هٿان ئي تنهنجو موت ٿيو هو. هاڻ مان توکي خبردار ٿي ڪريان ته جلد وڃي ڪو پنهنجي بچاءَ جو رستو ڳول. ائين چئي ان ديوڪيءَ آسمان ۾ پنهنجي شڪل مٽي ڇڏي ۽ غائب ٿي ويئي.

ٿيون اڌ ٻاءُ سمايت

چوٿون اڌ ٻاءُ

وسديو ۽ ديوڪيءَ جو جيل مان چوٽڪارو

شري پراشر جيءَ چيو- تڏهن ڪنس ڏکي ٿي پرلمب ۽ ڪيشيءَ وغيره راکشن کي ڪوٺائي چيو- هي پرلمب! اڙي ڪيشي! او ٻوٽا! ۽ اڙي ارشت! مان جيڪي چوان ٿو اهو ڏيان سان ٻڌو. هيءَ ڳالھ چوڌاري ڦهلجي ويئي آهي ته نامراد ديوتائن منهنجي مارڻ لاءِ ڏاڍيون ڪوششون ڪيون آهن پر مولڪي الهن جي پرواه نه آهي. اندر، وشطو ۽ شو وغيره ديوتائون مولڪي ڪڏهن به ماري نه سگهندا. الهن ۾ ابتري همڪ ڪٿان آئي. ان ڪري منهنجو ڪوبه نقصان نٿو ٿي سگهي.

ڇا اوهان ڏٺو ته مون سان گڏ جنگ جي ميدان ۾ اچي ديوتائن جو راجا اندر چاتيءَ ۾ نه پر ٻئيءَ تي ٻاڏن جا وسڪارا سهندي پڇي ويو هو؟ جنهن وقت منهنجي راج ۾ اندر برسات وسائڻ بند ڪري ڇڏي هئي، ان وقت بادلن منهنجن تيرن سان زخمي ڇا برسات نه وسائي هئي؟ ڇا منهنجي سهري جراسند کان سواءِ

جي نشان سان گڏ آهن ليندڙ ڀڳوان کي ڏسي وسديو، استولي ڪرڻ لڳو.
وسديو چيو:- هي ديو ديو پشور! جيتوڻيڪ اوهن ساڪيان باغ ڀر گهٽ ٿيا
آهيو، تڏهن به هي ديو! مون تي ڪرپا ڪري هڻي هن شڪ، ڇڪر کڏا ڌاري
دو، روپ کي سميتي ڇڏيو. هي ڀرماتما! حڏن کس کي اها خبر ملندي ته
اوهان منهنجي گهر ۾ اونار ورتو آهي ته کس هڪدم هن وقت تي منهنجو خالو
ڪري ڇڏيندو.

نه بڻڪي، ڇوڪرو، جيڪو اصلي روپ آهي ۽ هر اڪل وشو جو سروپ آهي. جيڪو ڪرپ ۾ راسو ڪري نه سمجھوڙ سسار کي ڇھلي پينو آهي ۽ جيئن پنھنجي مالا سان ٻالڪو جو روپ اختيار ڪيو آهي. اهو و شطوپڳوان شل اسان ئي ٻنهن ٿئي هي ٻرمانا! هاڻ اوهين هن پنھنجي روپ جي ٻيلا کي سميتي ڇڏو، جنهن هن راکشس ڪنس کي ان جو ڀٽو نه ٻڙي.

شري ڀڳوان چو:- هي ديو! پورب جنم ٿو چو پت هي ڪامنا سان مون کي پراڻا ڪئي ته مان پت جي روپ ۾ اوهان وٽ ٻڌا ٿي اچان. اڄ مون ٺهين جي گرب مان حشر ورتو آهي. ان ڪري ٺهينجي اڃا ڪامنا پورو ٿي وئي.

شري پراشر جيء ۽ ڇو نه اٿس چئي ڀڳوان چپ تي ويو ۽ وسڊيو نه ان راءِ
اوقت تي کس کڻي ٻاهر لڪتو. وسڊيو جي ٻاهر وڃڻ وقت جبل جي سترين،
مٿا جي پهريدارن کي پوڻ لڌا هي پراڻ سان گهري لند کڻي ويئي. اهي لند ۾
بهوش ٿي ويا. آڪاش مان رم جهر بوندون وسڻ لڳيون. شمس لاکه پنهجي ڦڻ
ٻاهر ڪڍي ڀڳوان جي مٿان بوندڙ رسام کي روڪڻ لڳو. جينا ۾ نه نار ٻڌي ٿي
وهيو. وسڊيو ڪرشن کي مٿي تي کڻي حبش لڏي ٻار پئي ڪئي. تين جڏهن ڀاڻي
وڏي سندس مين تائين پهتو تڏهن شري ڪرشن ڀڳوان پنهنجا ڪومل چوڻ ڄل
سان ڇڏايا نه ڀاڻي لهي گوڏن تائين ٿي ويو ۽ وسڊيو سلامتيءَ سان ڪرشن کي کڻي
جينا جي پيءُ ۾ وڃي پئيو. هن اتي جينا جي ڪناري تي کس کي دل ڏيڻ
لاءِ آيل، لند وغيره ٻين ڳوٺن کي نه ڏٺو.

هي معتره! ان وقت يوڪ. ندرا هي بولار سان سيني ماڻهن تي چٽ نه چايا
 بولڻ ڪري ۽ بشودا کي نه گهري تنهن ڪري ويئي. بشودا به ڪنبا (چوڪريءَ) کي
 چمڙو ڏنو.

ٻوڙ وسڻ بعد ان ٻار کي سمهاري ۽ ڇوڪريءَ کي کڻي آيل هئا ڇڏي
ڪمري کان ٻاهر نڪري ويو.

مذہب بشودا سچا کہ نی دلو نہ ہنکی کہ نل۔ کمل دل والکر شام و رات

پريست، بوهمالد ۽ ان جي انٽرڪٽ ڏيڻ آس، گذرو، چارٽ، ٽالڪ، يڪي، راکشس، گهيڪ، منشي، پشو ۽ جيڪي به ٻيا جيو آهن اهي سڀ وشطو پڳوان جي وراٽ سرورپ ۾ موجود آهن. اهو وشطو پڳوان هن وقت پنهنجي اُدر (پيست) ۾ موجود آهي. تو سڀني لوڪن جي رکشا لاءِ هن پڙهي ۽ ٽي اوتار ورتو آهي. هي ڏيوي! تون پُرسن ٿي، تون سمورن جڳت جو ڪلياڻ ڪر.

جنهن هن سڄي سنسار کي ڌارڻ ڪيو آهي ان پريست کي تون وڌي ٻوڙ سان پنهنجي گِرپ ۾ ڌارڻ ڪري رهي آهين!

ايون اڌياڻ سمايت

ٽيون اڌياڻ

پڳوان جر پرگهٽ ٿيڻ ۽ يوگ-مايا دواران ڪنڊس کي مونجهاري ۾ وجهڻ

شري پراشرجي ۽ چيو:- هي مٿڙيه! ديوتائن اهڙيءَ طرح ڏيويءَ جي آستي ڪمي ۽ ٻوڙ ڏيويءَ پڳوان پندري ڪاڪشيءَ کي (وشطو پڳوان کي) پنهنجي گِرپ ۾ ڌارڻ ڪيو.

جيئن سور ڏيوتا ڪملن جي گلن کي وڪيٽ ڪرڻ لاءِ (ٽڙاڻ لاءِ) پراڻه ڪال جو ٻورب دشا ۾ اُڀرندو آهي، اهڙيءَ طرح وشطو پڳوان به سنسار کي روشن ڪرڻ لاءِ ڏيويءَ جي گِرپ ۾ پرگهٽ ٿيو.

چندرما جي چالڊلي ۽ وانگر پڳوان پنهنجي جنر جي ڏينهن سڄي جڳت کي شائتي ڪيو. ان ڏينهن سڀيئي دشانون (طرف) ٽوڙ ٿي ويون.

شري نارايڻ پڳوان جي جنر وٺڻ تي ساڌن ۽ ستنن کي آندڻ تي سخت طوفان بند ٿي ويو ۽ لڏين جو پاڻي ڏاڍو اوچل ڏسڻ ۾ آيو. سمند جو آواز ائين ٻڌڻ ۾ آيو، جيئن قدرت باجا وڃائي رهي هئي. گذرو منو، راڳ، ڳائڻ لڳا ۽ ايسرانون ٺيڻ لڳيون. شري پڳوان جي پرگهٽ ٿيڻ تي ديوتائون آسمان مان زمين تي ٽول ورسائڻ لڳا. يڪيه جون اڱيون جي شلم ٿي وڃن هيون اهي وري پڙجولس ٿي ويون (يعني ٻوڙ لڳيون).

هي برهمڻ! اڌ رات جي وقت شري وشطو پڳوان جي پرگهٽ ٿيڻ تي بشب ورکا ڪندي مڃي ڪڍڻ لڳا.

ڪهل- دل وانگر سندر، چتوڙجه (چئن ٻالهن واري)، ۽ چاليءَ ۾ شري ولسن

ٻيون اڌ ڀاءُ

ڀڳوان جو ديوڪيءَ جي گرب ۾ پرويش ڪرڻ ۽ ديوتاڻن د واران
ديوڪيءَ جي آستتي

شري پراشحيءَ جو - هي منتر به! شري وشتو ڀڳوان جهڙيءَ طرح چم هـو
ان موجب يوگ - مايا ڇهن ٻارن کي هڪ ٻئي پٺيان واري سان ديوڪيءَ جي
گرب ۾ داخل ڪيو ۽ ستون گرب ان مان ڪڍي، وهڻيءَ جي گرب ۾ داخل ڪيو.
ان کانپوءِ شري هري ڀڳوان ٽپي لوڪن جي ڪلبان جي لڳا سان ديوڪيءَ جي
گرب ۾ پرويش ڪيو. جيئن وشتو ڀڳوان يوگ - مايا کي آکا ڏئي هڻي، يوگ - مايا
به ان موجب ان ڏينهن بشودا جي گرب ۾ اچي موجود ٿي.

هي منتر به! وشتوءَ جو آتش جڏهن هن ٻرڻيءَ تي ٻڌايو تڏهن آڪاش ۾
گره - تارا ليڪه ليڪه ڳتيءَ (Movement) سان هلڻ لڳا ۽ سڀ رتسون (موسمون)
منڪل - مه نچي شويائين لڳيون. ان وقت ديوڪي ٽيچ سان اهڙو نه جهڪڻ
لڳي جو ڪو به ان ڏانهن ٺاهڙي نٿي سگهو. ان وقت ديوتاڻون اڏوشت ٿي (يعني
ڏسڻ ۾ نه اچي گهٽ روت سان) ديوڪيءَ جي رات ڏينهن آستتي ڪرڻ لڳا.
ڇاڪاڻ ته ديوڪيءَ گرب روت ۾ وشتو ڀڳوان کي ڌارڻ ڪيو هو.

ديوتاڻن چيو - هي ديو! تون ئي ٻر ڪرڻي آهين ۽ تون ڇڪڻ جي وڏاڻا
هي ويدن جي وائي آهين. تون ڏله آهين جو وشتو ڀڳوان ٽپهجي گرب ۾ داخل
ٿيو آهي.

هي ديوڪي! سچ پنج نه تون ئي سرشتيءَ جو روت آهين. تون ئي سڀني کي
انهن ڪرڻ واري شڪتي آهين. تون ئي ديو - مايا اڏي آهين ۽ دشتن کي ڄمڻ
ڏيندڙ ڏئي آهين. تون ئي ڏينهن جي روشني آهين ۽ تون ئي گمان ڏيندڙ گرو
ششروما (گروءَ جي شوا) آهين. تون ئي ڪار - مٿي اڃا آهين ۽ تون ئي ستوش مه
نشتي (برشتا) آهين.

هي ديوڪي! سڀ ويوتاڻون (مڪيه پدارت) تون ئي موجود آهن.

هي ديوڪي! وشتو ڀڳوان ٽپهجي گرب ۾ استس (موجود) آهي. وشتو ڀڳوان
هن سڄي وشتو جو روت آهي. هو ٻر ٻرهر ٻر ٻرهر ٻر ٻرهر آهي. هي سڀ ديوتاڻن ٻر ٻر
دوتن ٻن ۽ لڳن ٻڌن ۽ اڪي، ڄڻ وايڻي گره، نڪستارن سان چٽيل هيءُ
۽ ٻور لوڪ، ٻڌ لوڪ، سڙ لوڪ ۽ مٺه، جن ٻن ۽ ٻرهر لوڪ ۽ سڄو هيءُ

ان هندي سراب ڏٺو هو ته اوهين پنهنجي پتا جي هٿان ئي ماريا ويندا. اها ڪٿا هر وٺس پراڻ ۾ اچي ٿي.

اها يوگ-ندرا ڀڳوان وشٽوءَ جي مها مايا آهي. جنهنجي ڪري سڄو جهڳٽ موه ۾ ڦاٿل آهي. اها اوديا آهي. ان يوگ-ندرا کي ڀڳوان وشٽوءَ چيو، هي يوگ-ندرا وڃ! منهنجي حڪم سان تون پاڻال ۾ رهندڙ ڇهن کڙن کي هڪ هڪ ڪري ڊيوڪيءَ جي گرپ ۾ اسٽاپ ڪر. جڏهن ڪنس انهن سڀني کي ماري ڇڏيندو تڏهن 'شيش' نالي منهنجو آئس ڊيوڪيءَ جو ستون گرپ ٿيندو. هي ڊيوڪي! گرڪل ۾ وسديو جي پي زال روھڻي نالي رهندي آهي. ان جي پيٽ ۾ ان ستين گرپ کي وٺي اهڙيءَ طرح وڃي داخل ڪر جيئن اهو ان جي گرپ مان سلامتيءَ سان ڇڏي. ان جي باري ۾ دنيا ائين ئي چوندي ته جيل ۾ بند هئڻ جي ڪري ڪنس جي ڊپ جي ڪري ڊيوڪيءَ جو ستون گرپ ڪري پيو. اهو وڏو ڀرڻ گرپ مان کڻي وڃي روھڻيءَ جي گرپ ۾ داخل ٿيو. انهيءَ ڪري ان کي "سڪر شٽ" نالو پيو.

ان ڪالوو، هي يوگ-ندرا! ڊيوڪيءَ جي آئين گرپ ۾ مان اچي موجود ٿيندس. ان وقت تون به ٽرڪٽ ٿيندو مان پيدا ٿيندين. سالوڻ جي مهيني ۾ اولاهي انهن ٽن مان به جنم وٺندس ۽ تون وري ٻئي ڏينهن لاهين ٽن تي جنم وٺيندين. ان وقت منهنجي شڪتيءَ سان وسديو مون کي ٻڌندا جي گود ۾ سمهاري ايندو ۽ توي ڪٿي وري ڊيوڪيءَ وٽ ايندو. تڏهن هي ڊيوڪي ڪنس توکي اچيندو ۽ ان جي اچائڻ تي تون آڪاش ۾ وڃي بيهندين.

ان وقت منهنجي شڪتيءَ سان اندر به سر جهڪائي توکي پراڻ ڪندو ۽ توکي پنهنجي پير ڪري سمجهندو. تون به شمس، لستپ، وغيره هزارن دڻن کي ماري پنهنجن ائڪ آسٽان تان سمست ڀڙڻيءَ کي سندر بڻائيندين. تون ئي پوئي (ڏن پڌارت) شائني ۽ ڪالتي (چمڪندڙ) آهين، تون آڪاش، ڀڙڻيءَ، ڌرتي (ڌارڇ) لجا (لج)، پشٽي (طاقت) ۽ آشا (پراڻهه ڪال) آهين.

جيڪي ماڻهو صبح ۽ شام جو تمام ٿڌو سان توکي آريا، دڙگا، ويد گريال، امبڪا، پڌرا، پڌر ڪالي، ڪشمدا (ڪلياڻ ڪندڙ) ۽ ڀاڳيدا (ڀاڳ ورائيندڙ) چئي ڪري پنهنجي آسٽي ڪندا، انهن جون سڀ ڪامنائون منهنجي ڪرپا سان پورڻ ٿينديون. هي ڊيوڪي! هاڻي تون منهنجي ٻڌايل آسٽان ڏانهن وڃ.

پهرين اڌ ڀاءُ سمايت

سڀ ديوتائون ڏجي ويا. تڏهن برهماڄي ورڇي ڀڳوان جي آستتي ڪرڻ لڳو. برهماڄيءَ چيو. هي ائست مڪ ۽ چرٺن وارا اوهان کي هزار بار لمسڪار آهي. اوهين سوکير کان نه سوکير آهيو ۽ وڏن کان نه وڏا آهيو. ڀڳوان مون تي برسن ٿيو. هي ڀڳوان هيءَ پرتوي ڏياري ڏکي آهي. دشتن هن پرتويءَ تي ڏاڍا ظلم ڪيا آهن. هيءَ پرتوي اوهان جي شرڻ ۾ آئي آهي. هي سرناٽ! اسين ۽ هيءَ لندر ديوتا، اشولي ڪمار ۽ ورڻ ديوتا، هي ردرڪڻ ۽ ڪسوڪڻ سورج، واپر ۽ اگني وغيره ٻيا ديوتائون به هتي حاضر آهن، انهن ديوتائن کي ۽ مون کي جهڪو به ڪجهه ڪرڻ واجب ٿيندو، ان سڀ لاءِ آڳا ڪريو. اوهان جي آڳا پالن ڪري اسين سڀئي اڪيلن کان چئي وينداسين. هن پرتويءَ تان نه ڀڄو ۽ نه ٿورو.

شري برهماڄيءَ چيو. هي مهامي! اهڙيءَ طرح آستتي (پراڻا) ٻڌي وشتو ڀڳوان پنهنجو شلم (ڪارو) ۽ شويت (اڇو) وار چڪي ڪڍيو ۽ ديوتائن کي چيو. ”منهنجا هي نه وار، پرتويءَ تي اوتار وٺي ايندا ۽ پرتويءَ جو ڪشت دور ڪندا. سڀ ديوتائون پنهنجي پنهنجي ائسن سان پرتويءَ تي اوتار وٺي انهن ڀاڳن دشتن سان جنگ ڪندا تڏهن فقط منهنجي نگاه سان انهن دشتن جو خاتمو ٿيندو ۽ ڀڳ دشتن جو ٻل ڪٽڻ ٿي ويندو. وسديو کي چيڪا ديويءَ جي برابر ديويءَ نالي استري آهي، ان جي ائسن گرب ۾ منهنجو هيءَ شلم وار اوتار ويندو. اهڙيءَ طرح آئي اوتار وٺي ڪالشميءَ جي اوتار ڪس کي ماري ڇڏيو.“ ائسن هتي شري هري آئي ٿي اترڙ ڏان (غائب) ٿي ويو.

هي مهامي! ڀڳوان جي غائب ٿيڻ تي ان کي لمسڪار ڪري سڀ ديوتائون سمورو پربت تي هلڻ ويا ۽ پوءِ سڀئي ديوتائن وڃي هن پرتويءَ تي اوتار ورتو. ان ساڻئي وقت لاردمنيءَ ڪنس کي اچي چيو ته ديويءَ جي ائسن گرب مان ڀڳوان جنم وٺندو. تارڊ کان اها خبر ٻڌي ڪنس غصي ۾ اچي وسديو ۽ ديويءَ کي حل ۾ بند ڪري ڇڏيو. وسديو به جهڪو انجام ڪيو هو ان موجب پنهنجو هرڙڪ پٽ ڪنس کي سولامو.

ائين ٻڌو ويو آهي ته اهي ڇهه ٻار اڳئين جنم ۾ هڙم. ڪشيوءَ جا پٽ هئا. ڀڳوان وشتوءَ جي پرتو سان يوگ. تڏها هنن کي هڪ ٻئي پنهان واري سان گرب ۾ ڀڃندي وڃي.

(اهي ٻار اڳئين جنم ۾ هڙم. ڪشيوءَ جي ڀاءُ ڪالشميءَ جا پٽ هئا، ان وقت ئي چيو ويو ته اهي هڙم. ڪشيوءَ جا پٽ هئا. ائسن واکشس. ڪمارن ۽ جو اندر ڪري ڀڳوان جي ڀڳتي ڪئي هئي، ان ڪري غصي ۾ اچي

هن وقت ڪال - ليمي وغيره سڀ دٽيه مڙيو لوڪ ٿي پنهنجو آڌ ڪار ڄمائي رات ڏينهن جنتا کي ٽڪليف ڏيئي رهيا آهن.

جنهن ڪال - ليميءَ کي سروسڪيوان ڀڳوان وڻشو ۽ مارڻو هو، هن وقت اهو ڪال ليمي اکرسين جي پٽ ڪنس جي روپ ۾ پندا ٿيو آهي. ٻيا به ڪيترا راکشس هن پڙتويءَ تي پندا ٿي ويا آهن. ارڻش، ڏينڪ، ڪيشي، پورمب، لوڪ، سند، ٻليءَ جو پٽ باٿاسر ۽ ٻيا به مهاڀوان دشت راجائن جي گهر ۾ جنم وٺي اچي پيدا ٿيا آهن. انهن جي ڳڻپ مان ڪري ٿئي سگهان.

هي ديوتائو! هن وقت منهنجي مٿان مهاڀوان ۽ اڀيمالي دٽيه راجا جا تمام وڏا لشڪر جنگي هٿيار کڻي هيڏانهن هوڏانهن چڙو ڪري رهيا آهن. هي ديوتائن جا راجا! مان اوهان وٽ پنهنجي دڪ جو داستان ٻڌائڻ آئي آهيان. ڇاڪاڻ ته هن وقت منهنجي مٿان ايترو نه بار آهي جو خود پاڻ کي به سنڀالي ٿئي سگهان. ان ڪري منهنجو فریاد ٻڌو. مولڪي بچايو. جيڪڏهن هن وقت اوهين مولڪي نه بچائيندا ته مان وڃي رسال ٿي پوندس.

پڙتويءَ جا اهي درد ڀلا لفظ ٻڌي، انجي بار هٿائڻ جي باري ۾ سڀني ديوتائن جي چوڻ ٿي، برهما اٿي ڀاشڻ ڏنو: ”پيارا ديورڳڙو! پڙتوي جيڪي به چيو آهي، سو اکر اکر سچ آهي. حقيقت ۾ مان، شڪر ۽ توهين سڀ وڻشو ڀڳوان جا روپ آهيون. هن سڄي جهڙي ۾ وڻشو ۽ جون وڻو ٿيون موجود آهن. انهن وڻو ٿين (شڪتين) مان ڪنهن وقت ڪي شڪتيون زور ٿي وڃن ٿيون ۽ ڪي وري لڙيل ٿي وڃن ٿيون. انهن جو گهٽجڻ ۽ وڌڻ ٿي ته هڪ ٻئي ۾ جهڙي جو ڪارڻ بڻجي ٿو. هاڻي منهنجي اوهان کي صلاح آهي ته هلو ته سڀ گڏجي وڻشو لوڪ ۾ کير - ساگر جي پور ڪناري تي هلون ۽ اُتي وڻشو ڀڳوان جي آڙنا ڪري، ان ڪسي هيءُ سچو ورنانت هلي ٻڌايون. هُو سچي وشو ۾ نه وياپت آهي، پر هن پڙتويءَ تي جنتا جي هٿ لاءِ اوتار وٺي پڙتويءَ تي نرم جي استاڀا يگ يگ ۾ ڪندو آهي.“

شري پراشوجيءَ چيو: ”اٿين چئي برهما ديوتائن سان گڏ کير - ساگر جي ڪناري تي ويو ۽ من ڪي هڪ ٽالڪو ڪري شري وڻشو ڀڳوان جي آستتي ڪيائين. پڳتيءَ پير سان ڪيل آستتي ٻڌي ڀڳوان پنهنجو وشو روپ پرگهت ڪيو ۽ مشڪي برهماجيءَ کي چوڻ لڳو:

شري وڻشو ڀڳوان چيو: ”ديوتائن سان گڏ توکي مون کان جيڪا به وستو گهرڻي هجي، اها مولڪي ٻڌاء پوءِ اٿين سمجه ته توکي اها وستو ملي پئي هوندي.“
شري پراشوجيءَ چيو: تڏهن شري وڻشو ڀڳوان جي ان ورنانت روپ کي ڏسي

پيئي ڳائجي. اهي راجائون مهاڀوان هئا ۽ الهن جو چرتر به ڏاڍو پوتر هو. پر ڇا جي هنن ڏاڍي سيوا ڪئي. انهن مان اڪشواڪو، جهڻو، مانڌانا، سکر، آوڪشت (مرٽ) لهش، يياڻي وغيره مشهور هئا. انهن راجائن جون جيون - ڪٿائون اڄ تائين به پيڙهون ڳائجن. انهن جو استول شرير برابر هن پرتويءَ تي ڪوٺا آهي پر سندن سوڪشم شرير آجر آهر آهن.

پر الهن جي ڪٿائن مان هڪ وڏي شڪشا هيءَ ملي ٿي ته هيءَ زندگي بي - بقا آهي. وڏا وڏا ڇڪروڙي راجائون به آخر هن دنيا کي ڇڏي هليا ويا ته پوءِ ساڌارڻ ماڻهن جي ڪهڙي ڳالهه ڪجي.

ڪال (وقت) کي وڏي طاقت آهي. ڪال مهاڀوان آهي. هرڪو ماڻهو ڪال جي منهن ۾ ضرور ويندو. پر سندن جس، لاموس ۽ چڱا ڪم ياد رهندا. پکيڙت، سکر، ڪڪسٽ، رام، لچمڻ ۽ يڌسٽر وغيره جيتوڻيڪ هن وقت اسان وٽ موجود ڪونه آهن پر سندن ڪهاڻيون، جيون چرتر هميشه پيا ڳائبا. لاهاس ۾ اهي آمر ٿي ويا.

عئل واري انسان کي گهرجي ته هن ڪن ۾ ناس ٿيندڙ شرير تي موه - ممتا نه رکي. ڌن - پدارت قائم نه رهندو. پر چڱا ڪم ۽ سنا ڳڻ هميشه ياد رهندا.

چرويهون اڌياڻ سماپت

وشطو مهاپراڻ جو چوٿون آئس سماپت

پنجون آئس

پوريون اڌياڻ

وسديو ۽ ديوڪيءَ جو وهانءُ، پرتويءَ جو دڪي ٿي ديوتائن سان گڏ ڪير - ساگر ڏانهن وڃڻ، ڀڳوان جو پرگهت ٿيڻ ۽ ڪيس ڌيرج ڌيڻ، ڪرشن اوتار جي شروعات

شري معترين چيو: هي ڀڳوان! اوهان راجائن جي جدا جدا گهراڻن بابت اسان کي سڄو اتهاس ٻڌايو ۽ الهن جي چرتر بابت پڻ ٻڌايو. هي برهمڙشي! يادون جي ڪل ۾ وشطو ڀڳوان اوتار وٺي آيو. ان جيڪي

پير پائين هنڪي پنهنجي من تي جيست حاصل ڪرڻ گهرجي. من جيست تمام ضروري آهي. من جي جيست مان موڪلڻ پڻ ملندو آهي. جيڪو من کي جيست آيو جو کي جيست ٿو.

جنهنڪي ڇڏي سندن ابا ڏاڏا به هليا ويا. اهي هنڪي پاڻ سان کڻي نه ويا. اهي هٿين خالي هليا ويا. ان پرڻويءَ کي پنهنجي مورڪا جي ڪارڻ جيست چاهين ٿا. ان تي راج ڪرڻ چاهين ٿا. انهن سمجهن ٿا ته سندن راج ڪو هميشه قائم رهندو. اڙي ڏسو ته سمجهن، مون تي راج ڪرڻ جي لشي به ڪهڙي نه هنن راجائن خوار پزي ڪئي. ڪڏهن ڪڏهن ته منهنجي ڪري اهي پنهنجن پائون ۽ عزيزن سان به وڙهيا. وڏين وڏين جنگين جو ڪارڻ نه مان ئي آهيان. هاءِ! هاءِ! منهنجي ڪارڻ ڪروڙين ماڻهو قتل ٿي ويا. انهن انهن جي شاعدي ڏني ٿو.

سندن لاش. لاشن ڏسي به ويٺو ته سندس پيءُ به هيءُ راج ڇڏي هليو ويو. پوءِ به هو راجائيءَ جي لشي به اچي ڪيڏا نه ظلم ڪري ٿو. پر وري به شڪر آهي ته انهن مان ڪي ڏاڏا ڌرمي راجائون ٿي گذريا آهن، جي پنهنجو نالو روشن ڪري ويا. اهي سچ پچ نه اچر آمر آهن. پر مان فقط انهن جي باري ۾ ڊڪ ڪري رهجي آهيان جن منهنجي ڪوڙي موه ۾ ڦاسي ويا جون نديون وهايون.

مولڪي ڊڪ آهي ته مان جهڳڙن جو ڪارڻ بڻجان ٿي. مولڪي هڪ ڪارڻ لاءِ پيءُ پيءُ ۽ ڀاءُ ڀاءُ جي وچ ۾ جهڳڙا لڳندا آهن. جيڪي به راجائون مون تي راج ڪري ويا، انهن جي دماغ ۾ هيءُ غلط خيال گهر ڪري ويو ته هيءُ پرڻوي منهنجي آهي. مون کائڻ به پيش به پيش منهنجي اولاد جو هن پرڻويءَ تي راج جو حق رهندو ايندو.

غري پراشرجيءَ چيو ته هي منتر به! جيڪو مسالو پرڻويءَ کان چيل انهن شلوڪن کي ٻڌي ٿو ته ان جي من مان ڪوڙو موه ۽ مٽا اڏڙيءَ طرح نه لڪري وڃي ٿي، جهڙيءَ طرح سچ جي تپه کان ٿوب پگهرجي ويندي آهي.

اڏڙيءَ طرح مون توکي چڱيءَ طرح منوع هي وٺس جو ورتڻ ڪري ٻڌايو. اهي راجائون پڳران وشڻو جي آتش (وشڻو جي تپه جي هڪ تمام ڏوڳ) جا به آتش هئا.

جيڪو ماڻهو انهن سورن وٺي ۽ چندر وٺي راجائن جو ورتڻ ٻڌي ٿو، ان کي ڏن پدارت نه ضرور ملي ٿو پر من کي شالتي نه ملي ٿي. ان سورن وٺس ۽ من ۾ ڪيترا اڏڙا راجائون ٿي گذريا آهن، جنهن جي منهن ڪهاڻي اڄ تائين به

ڪٿري وٺڻ جا پرور ڪ ٿيندا، يعني ڪٿري وٺڻ کي شروع ڪندا. اهي ٻئي ايندڙ مندو وٺڻ جو ٻج آهن. ستڙي، تريت، ڳڙ ۽ ڍاڍڙ جهڙا انهن ٽنهي ڳڙن ۾ الهيءَ سلسلي سان مندو پٿر پوئو ٿي راج ڪندا.

ڪلڳ ۾ به الهيءَ مندو ستنان جو ٻج قائم رهندو. جيئن اڄ ڏياري ۽ مرڻ موجود آهن.

مون توکي سڀني راج - وٺڻ جو ورڻ ڪري ٻڌايو آهي پر تمام مختصر نموني ۾. هنجو مڪمل دستار سان بيان ڪرڻ تمام ڏکيو ڪم آهي ڇاڪاڻ ته ان ۾ تمام گهڻو وقت لڳي ويندو.

هيءُ شري نه ناشونٽ آهي پر ان شري جي موه ۾ اندو ٿي ڪيترن ئي راجائن هن پوئو ۽ ۾ ممتا ڪئي هئي، ”هيءُ پوئو ڪيئن منهنجي وس ٿيندي، ڪيئن هن تي لفظ منهنجو ۽ منهنجي پٽن جو راج ٿيندو؟“ اهڙي قسم جي چنبا ۾ وياڪل ٿي انهن سڀني راجائن جو نيت اٿس ٿي ويو. جيتوڻيڪ انهن سمجهيو هو ته سندن آبا ڏاڏا به آخر هيءُ شري ڇڏي هليا ويا، تڏهن به رات ڏينهن الهيءَ چنبا ۾ ۽ خيالن ۾ غرق ٿي اهي راجائون موت جي منهن ۾ هليا ويا. هيءُ پوئو به ٿڙيل بهار جي گل جي صورت ۾ ڄڻ ته مٿن کلي رهي هئي. کلي ان ڪري رهي هئي ته پوئو ڏٺو وڃي ته، ڪيئن اڳيس جيتوڻيڪ لاء مٿس راج ڪرڻ لاء راجائن ڏاڍيون ڪوششون ڪيون هيون.

هي مٿس به! هن پوئو جي چيل شلوڪن کي ٻڌ. آڳاٽي زماني ۾ اُست نالي رشيءَ گياليءَ راجا جنڪ کي اهي شلوڪ ٻڌايا هئا. (انهن شلوڪن جو ٽائوچ هيءُ آهي:)

پوئو چوي ٿي: - ”اهڙي عقل وارا هوندي به هنن راجائن جو موه ۽ ممتا نه ٿي سگهي. هيءَ زندگي پاڻيءَ جي بدبدي وانگر هڪ کن ۾ لاس ٿي ويندي. پر هي راجائون ائين سمجهي رهيا آهن ته هيءَ جيوت ۽ سندن راج ڪو هميشه قائم رهندو. جدا جدا ملڪن ڪٿڻ جي هينج الهنڪي آهي. سندن هينج ڪيترن جنگين جو ڪارڻ بڻجي ٿي. جنگين ۾ ڪيترن ئي ماڻهن جي تباهي اچي ٿي. اها شهنشاھت جي هينج آخر هن پوئو تي پائماي آئي ٿي. پر افسوس! اهي راجائون سامهون ايندڙ پنهجي مٿ کي ٿڌا ڏسن. اهي راجائون ڪيترن جنگيون ڪري رت ۾ رڳيل پنهجي وقت لاء ته ماڻهن ٿا پر ائين ٿڌا سمجهن ته کين به هڪ ڏينهن مٿ جو راج ڪجهه وقت لاء ته ماڻهن ٿا پر ائين ٿڌا سمجهن من ٿي جيٽ پائي ٿڌا سگهن. جيڪڏهن شڪار ٿيڻو پوندو. اهي راجائون پنهجي من ٿي جيٽ پائي ٿڌا سگهن. جيڪڏهن پنهجي من ٿي جيٽ نه پائي ته پوءِ دشمنن ٿي جيٽ پائڻ مان ڪهڙو فائدو.

آسمان ۾ حاجي ڏسو ته سڀ تارا ڏسڻ ۾ ايندا جي ”سبب-رشي“ ڪري
جڏا وڃن ٿا. انهن ستن تارن مٿان پلستيم ۽ ڪرٽو نالي ٻه لڪشتر (تارا) آسمان ۾
پهريون ڏيکاري ڏيندا آهن. انهن جي وچ ۾ رشم جي وقت جو ڏيکڻ ۽ اُتر جي ڪنڊ
طرف وٺڻا (لڪ) ڏسڻ ۾ ايندي آهي. اُتي هڪ رشي جي پٺيان گڏ ٻيل جيڪي
تارا آهن، اُهي اشوري وغيره لڪشتر آهن. انهن مان هر هڪ لڪشتر تي سبب-رشي
هڪ هڪ سؤ ورهه رهندا آهن. راجا پريڪشم جي وقت اُهي سبب-رشي مڪها
لڪشتر تي هئا. ان وقت ٻارهن سؤ ورهين جي تخميني ڌو ڪلاچڪ شروع ٿيو هو.
هي مختبر ٻارهن ورهين وقت وڻو پڙهڻ جو اوتار شري ڪرشن پنهجي ڏاڏا آهن
وڃڻ هو ان وقت کان وٺي هن پٽوڙيءَ تي ڪلاچڪ جي شروعات ٿي هئي.
جستائين پڙهڻ پنهجي ڇوڙ-ڪمڻ سان هن پٽوڙيءَ جو سبب ڪندو رهيو،
تستائين ڪلاچڪ کي هن پٽوڙيءَ تي اچڻ جي همت نه ٿي. ڪرشن هن پٽوڙيءَ
کي ڇڏيو ته ڪلاچڪ به اچي واسو ڪيو.

جڏهن ڪرشن پڙهڻ شروع ڪيو. لوڪ ٻڌايو تڏهن ٻارن سان گڏ مهاراج ٻڌستو
ته پنهجي راج جو تياڻو ڪيو. پڙهڻ ڪرشن ڇڏيو جي ڇڏي وڃڻ کانپوءِ ڪي
اُپسڻ ڏسي ٻالڳڙن راجا پريڪشم کي تشدد ٿي وڃايو.

جنهن وقت کان وٺي سبب-رشي تارا پوروآشادا لڪشتر تي ايندا، ان وقت
راجا ٿيندو جو گهراڻو هن پٽوڙيءَ تي راج ڪندو. ان راجا ٿيندو جي وقت کان وٺي
ڪلاچڪ جو ڏور گهڙو وڌندو. ڪرشن جي ٻڌا وڃڻ کانپوءِ ڪلاچڪ جي شروعات ٿي.
هاڻي تون ڪلاچڪ جي ورهين جي ڳڻپ ٻڌ.

هي مختبر! مانوڀ-ڳڻا موجب (يعني اسان ماڻهن جي ڳڻپ موجب)
ڪلاچڪ تي لک سئ هزار ورهه رهندو. ان کانپوءِ ٻارهن سؤ ڏيوتائين جا ورهه
ٿڌري ويندا، تڏهن ستجڪ ايندو.

هي رشي! هرڪنهن جڳ ۾ هزارين برهمڻ ڪثري رشم ۽ شودر ٿي ويا آهن.
جن ۾ ڪيترائي نه مهاڻا تون ٿي گذريا آهن. اُهي ايترا نه ٿي ويا آهن، هندو ورهين
مان اٽو ڪرڻ چاهيان.

پر وٺس ۾ ٻڌا ٿيل راجا ديواني ۽ اڪواڪو ڪل ۾ ٻڌا ٿيل راجا مرد، اُهي
ٻئي، مهاوڪي آهن. انهن کي بزرگ جي شڪتي آهي ۽ اڃا تائين ڪلاچ ٺاهي
ڏن ٿا. رهن ٿا.

تڏهن ستجڪ جي شروعات ٿيندي تڏهن اچي وري هن مڙيو لوڪ ۾ اچي

دکي ٿي وڃي پرست جي غفائن ۾ يا جهنگلن ۾ رهندا. اهي ويچارا ماڻهي ڇڏين ۽ پاڇيون ٽل وٺن ڇا ٻن ۽ گل کائي ڏينهن گذاريندا. ماڻهو وٺن جي کان ۽ ٻين سان بدن ڏيکيندا.

اڳتي هلي اهڙو وقت ايندو جو آدمشماري (Population) وڌندي ويندي. ڄم وڌندو ويندو. ماڻهو گهڻو اولاد ڄمڻيندا. ڪيترا ماڻهو بي-گهر ٿي ويندا ۽ بيڪاري وڌندي ويندي. ڪي ماڻهو نه رستن تي پيا هوندا ۽ ٿڌ، طوفان، گرمي ۽ بيمارين جي تڪليف پيا سهندا.

ويڌڪ ڌرم پوئتي پڇي ويندو. ٻيا نوان پٽ پيدا ٿيندا. جڏهن ڪاڇڙ ۾ رهڻ جهنگل ۾ نالو وٺي وٺي هڪ ٻئي سان ٻڌي ويندا. هڪ ٻئي کي ڪاڇي اوٽار جي نالي سان هن پرڻي تي اچي مليجن، ڏسڻ، ڊاڪ، سيني کي سندن فرض ياد ڏياريندو ۽ نيڪ راه ڏانهن کڻي ويندو. جڏهن ڪاڇڙ ٻورو ٿيندو ٿڌهن ماڻهن جي ٻڌي ٻڌي ٿيندي ۽ اهي ائين سڃاڻ ٿيندا جيئن ڪو رات جو نٻڌ ڪري صبح جو سڃاڻ ٿيندو آهي. ان وقت جيڪا نئين پڙهي (Generation) پيدا ٿيندي، اها وري ستڙي جي ڌرم کي اختيار ڪندي. اهو نويڳ (نئون زمانو) ايندو جنهن ۾ سٺي، جي پٽ تي هلي اٿي ڪندا ۽ هن پرڻي تي نوان خيال ۽ نئين روشني ڦهلائي ويندي.

ان جي باري ۾ هيئن چيو وڃي ٿو:

جنهن وقت چندرما، سورج ۽ برهسپتي (Moon, Sun and Jupiter) لڪن ۾ اچي هڪ ٿي راس ۾ گڏ ٿيندا، ان وقت وري ستڙي جو آرڻ ٿيندو. (جيئروپيڪ هرڪنهن بارهين ورهيه جڏهن برهسپتي ڪرڪ راس ۾ ايندو آهي ته اس جي ڏينهن لڪن هوندا آهن. ان ڏينهن انهن ٽنهي گرهن جو چوڳ گره هڪ راس ۾ گڏ ٿيندا ته ان وقت کان وٺي ستڙي جي شروعات ٿيندي.)

هي مٿي ۾ مون توکي سڀني وٽن جي گذريل ايندڙ ۽ هلندڙ زماني جي راجائن جو بيان ٻڌايو. راجا پريڪش جي ڄم کان وٺي لند راجا جي راج ڪندي تي وهڻ جي وقت تائين جيڪو سمنو گذريو ان جو تخمينو هڪ هزار پنج سؤ ورهيه ڪيو وڃي.

رعيت کي ڏاڍو ستائيندا. زالن ٻارن ٻڙن جي هٿيا (حون) ڪندا. ٿرلٽ ڪري خزانو گڏ ڪندا. ان ڪري ديس ۾ اڻڇاڙو ۽ ڀڄتاڇاڙو پکڙجي ويندو. عام ماڻهو غريبيءَ ۽ بيمارين ۾ مبتلا ٿي ويندا. شاندار آراءَ - جاتيءَ جي برخلاف آهن جو سياڻو ۽ هلس - چلس هوندي. سڄي ڀارم ڀوميءَ تي ظلم جو راج قائم ٿي ويندو. سڀ ماڻهو دڪي ٿيندا ۽ مٿن ڏاڍا ظلم ٿيندا.

ان وقت کان وٺي ڏينهنون ڏينهن مالي حالت بد بگڙجندي ويندي. مٿاسي، بهارين ۽ ڏڪار جي ڪري ملڪ جي تباهي ايندي. ظلمي واهائن جي راج ڪري عام ماڻهن جو درشتي ڪوڙ ۾ بدلجي ويندو. ماڻهن ۾ بي - ايمانِي ۽ ڀڄتاڇاڙو ٿيلجي ويندو. ان وقت جنهن کي نساڻو هوندو ان کي ٽي وڏو ڪري مڃيندا. طامس ٽي ڌرم جو ڪارڻ بڻجي يعني طامس وارا ڪمزورن کي ستائيندا. واه (شاديءَ جي) ٻڙن جو سلسلو ٽٽي پوندو. زال مڙس جو ٿاڻو رڳو هڪ ٻئي جي ڀڄاڻ تي مدار رکندو. لاڙي رڳو آبپوک (عش عشق) جو ساڌن بڻجي. گرهس ڌرم جا اوجا آدرش هٻڪ ڪري پوندا. ڪوڙي ڪست، لڳي ۽ دولاهه ٽي وههوار ۾ سڻاڻا ڇڏي ڪارڻ بڻيا. واپار ۽ وههوار ۾ ڪوڙ ۽ ڪٻڪت گهو ڪري ويندا. حبي ڪا لڏي يا ڪو لڏيڙو نٿا هوندو. ان هنڌ کي ماڻهو ٽرڪ ڪري سمجهندا. يعني ڀاڻو لڏائڻ جو مهڙو گهٽجي ويندو. جتي جو چل ۽ وايو سٺي هوندي ان هنڌ کي ماڻهو سٺو ۽ ڀاڻو ڪري سمجهندا.

برهمڻي جي نڙي رڳو چٽي جون ٽسي ٿيندون وڃي رهندي. ٻاهراريون لڏائون ٽي چئن آسرن جو ڪارڻ بڻيون يعني ڪرم مکيه نه ٿيندا رڳو ماڻهو ويس - پرشادڪ ۽ ٻاهرين لڏائڻ تي وڌيڪ ڌيان ڏيندا. آجيو ڪا جو مدار اٿس تي ٿيندو. ماڻهو هرڪنهن طرح ڪمزور ٿيندا، جنهن ڪري اڻڪاري وڌندي. جيڪو گهڙو ڳالهائيندو ۽ ٻڪ ٻڪ ڪندو ان کي هوشيار پنڊت ڪري سمجهو ويندو. رڳو دان کي ماڻهو وڏو ڌرم ڪري سمجهندا. ڇوڪريءَ کي قبول ڪرڻ تي شاديءَ جو ڪارڻ بڻجي. (يعني واه سنسڪار ۾ ڪو به اعتبار نه ڪندو) جيڪو سٺا ويس وڳا ڪري سمجهندو ان کي ٽي سٺو ماڻهو ڪري سمجهندا. پاڪڏين کي ماڻهو ساڌو ڪري سمجهندا. اهڙيءَ طرح هن ڀاڱي ٽي ڪيترن ٽسمن جا دوش (اوڳا) ٿيلجي ويندا. جيڪو طامس وارو هوندو اهوئي راجا بڻجي رهندو.

- اهڙيءَ طرح هن ڀاڱي ٽي لڙي واهائون راج ڪندا. ماڻهن تي ڀڄاڻ ٺڪس (Tax) پوندا ۽ ڪسان تي - ڪريون ڏيون وڌيون وينديون. جنهن ڪري ماڻهو

شنگ گهراڻي ۾ پيدا ٿيل راجا ديويڙي جو منڙي وسديو نالي جو ڪڙو ولس مان پيدا ٿيل هوندو. اهو پنهنجي راجا ديويڙي کي ماري خود راجا بڻجي راج ڪندو. اهڙيءَ طرح ڪڙو گهراڻي جو راج ۴۵ ورهيه هلندو.

ڪڙو ولس جو ٻڌڙي جو راجا سسرو ما نالي ٿيندو. جنهن کي سندس لوڪر ماري ڇڏيندو ۽ اهو پاڻ راج گديءَ تي ويهي راج هلائيندو. اهو لوڪر آندڙ ديش جو هوندو پر جلد ئي سندس ڀاءُ ڪرڻ نالي هن ٻڌڙيءَ جو راجا بڻبو.

اهڙيءَ طرح اهي آندڙ گهراڻي جا راجائون ۴۵۶ ورهيه ٻڌڙيءَ تي راج ڪندا. ان ڪالپوءِ ست راجائون آڀر ڪل مان ۽ ڏهه گرديل ڪل مان ٿيندا. ان ڪالپوءِ سورهن راجا شڪ گهراڻي جا هن ٻڌڙيءَ تي راج ڪندا. اهڙيءَ طرح ٻين ڪن ڌارين قومن جا سردار ڀارت ۾ اچي راج ڪندا. انهن مان ڪي ڀون، ترڪ، منڊ ۽ گرنٿ وغيره قومن مان پيدا ٿيل هوندا.

ڌاريون قومن هڪ هزار اوي سال هن ڀارت تي راج ڪنديون. مگد ديش ۾ وشوسڪ نالي راجا ٻين ڌارين کي به راج ڪرڻ لاءِ همٿائيندو. هو ڪيروت (مهاڻن) ڏوڙ، پلند ۽ برهمڻن کي راج ۾ مقرر ڪندو.

سمپورڻ ڪٿري جانيءَ کي ٺاڀو ڪري پنڊماوڙي ٻڌڙيءَ ۾ ناگا قومن جا ڪي ماڻهو راجا بڻيا. گنگا نديءَ جي آسپاس وارن ٻڌڻن ٻڌڙيءَ ۽ گيا ۾ ماگد ۽ گپتا گهراڻي جا راجائون راج ڪندا.

ان وقت ديورڪشت نالي هڪ راجا ڪوشل، آندڙ، پنڊر، تامرلپت ۽ سمند جي ڪنارن وارن ملڪن جي رڪشا ڪندو.

گه. گهراڻي جا راجائون وري ڪلنگ، ماهش، مهيندر ۽ ڀوم وغيره ملڪن تي راج ڪندا. اهڙيءَ طرح جدا جدا ملڪن ۾ جدا جدا قومن جا راجائون راج ڪندا. انهن مان ڪي شودر ۽ مليچ جا ٻين مان پيدا ٿيل راجائون پڻ راج ڪندا.

سوراشٽر، اونٽي، شودر، آڀر ۽ لرمدا نديءَ جي ڪنارن واري ريگستان تي ورائي، دوج، آڀر ۽ شودر وغيره قومن جو راج ٿيندو. ڪشمير ۾ گهڻو ڪري مليچ ۽ شودر قومن جا راجائون راج ڪندا. اهي سڀ راجائون ڀارت ڀوميءَ تي ساڳئي وقت ئي جدا جدا پراڻن ۾ راج ڪندا.

انهن راجائن جو سپاءُ ۽ هلٽ - چلٽ خاص ڪري سني نه هوندي. انهن کي تمام گهڻو غصو ٿيندو. جنهن ڪري اهي بي - انصافيءَ جا ڪم ڪندا. انهن کي ڌرم جي پرواهه نه رهندي. اهي ڪوڙ ٿي پاريندڙ ۽ ظلمي راجائون ٿيندا. اهي

چروڀون اڏيا

ڪلجڪ جا راجائون ۽ ڪلجڪ جا ڌرم

شري ٻارڻ مٽيءَ ۽ چيو. هي مٽريو! مون توکي ٻڌايو ته توهان وٽ وٺڻ جو پڇاڙيءَ جو راجا رڳو ٿيندو. ان راجا جو سڪ نالي وڏو پنهنجي راجا جو خون ڪندو ۽ پنهنجي پٽ ٻڌايو کي راج. گديءَ تي وهاري ٿو. ٻڌايو جي خاندان ۾ پنج راجائون ٿيندا. جي هڪ سڙاڻي، ورهه هن ٻڌايو ٿي راج ڪندا. انهن پنجن مان ننڍيءَ نالي راجا کي ششواپ نالي پٽ پيدا ٿيندو. اهڙيءَ طرح ششواپ جو خاندان شروع ٿيندو. ان خاندان ۾ پيدا ٿيل راجائون ۳۶۲ ورهه راج ڪندا.

اڳي وٺڻ جي پڇاڙيءَ واري مهانديءَ نالي راجا کي سندس زال شودرا مان مهاندي لائي پٽ ڄمندو. مهاندي تمام گهڻي ٿيندي ۽ ان سان گڏ ڏاڍو طاقت وارو ٿيندو. اهو مهاندي نالي ننڍو پوٽو والڪر سمورو ڪٽين جو ناس ڪندو. ان کانپوءِ شودر وٺڻ ۾ پيدا ٿيل راجائون هن ٻڌايو ٿي راج ڪندا. مهاندي سڄيءَ ٻڌايو ٿي راج ڪندو، هو هڪ وڏو سمرات ٿيندو. مهاندي کي سماڻيءَ نالي پٽ ٿيندا جي ان کانپوءِ هن ٻڌايو ٿي راج ڪندا. انهن ۾ ۹ ننڍا راجائون ڪري چولندا. ان وقت ۾ هڪ چاٽڪ، نالي توهان پيدا ٿيندو. ان جو ٻيو نالو ڪوئل هو. انهن ٽن ننڍن کي ماري ڇڏيندو. انهن ننڍن کي ماري ڇڏي راجائن جي ناپوڏ ٿيڻ کانپوءِ موريا گهراڻي جا راجائون ٻڌايو ٿي راج ڪندا. چاٽڪ پنهنجي راجڀتيءَ جي ڇاٽڪيءَ سان چنڊرگهه کي راج گديءَ تي وهاري ٿو. چنڊرگهه ننڍو هو. هو هڪ موريا نالي واريءَ داسيءَ (لوڪيائيءَ) مان پيدا ٿيندو. اهو ئي سبب آهي جو ان گهراڻي کي موريا نالي سان سڏيو ويندو. چنڊرگهه کي بندوسار نالي پٽ ٿيندو. بندوسار جو پٽ اشوڪ وڏو ٿيندو. اهڙيءَ طرح موريا گهراڻي جا راجائون ۱۷۳ ورهه ڀارت ورش ٿي راج ڪندا. ان کانپوءِ شنگ گهراڻي جا راجائون ڀارت ورش ٿي راج ڪندا. ان گهراڻي ۾ ٻه مٽر نالي سناڻي پنهنجي مالڪ کي ماري خود راج ڪندو. ٻه مٽر جو پٽ اڪمتر ٿيندو.

اهي شنگ گهراڻي جا راجائون ۱۱۲ ورهه هن ڀارت ۾ راج ڪندا. ان کانپوءِ هيءَ ٻڌايو ڪٿو گهراڻي جي راجائن جي هٿ ۾ اچي ويندي.

شڪ گهراڻي ۾ پيدا ٿيل راجا ديو ڀوٽيءَ جو منتر ۽ وسديو نالي جو ڪٽو وٺس مان پيدا ٿيل هوندو. اهو پنهنجي راجا ديو ڀوٽيءَ کي ماري خود راجا بڻجي راج ڪندو. اهڙيءَ طرح ڪٽو گهراڻي جو راج ۴۵ ورهيه هلندو.

ڪٽو وٺس جو ڀڄڙيءَ جو راجا سسرو ما نالي ٿيندو. جنهن کي سندس لوڪ ماري ڇڏيندو ۽ اهو پاڻ راج ڪڍي ٿي ويهي راج هلائيندو. اهو لوڪر آندڙ ديش جو هوندو پر جلد ئي سندس ڀاءُ ڪرشن نالي هن ڀوٽيءَ جو راجا بڻبو.

اهڙيءَ طرح ۱۵ آندڙ گهراڻي جا راجائون ۴۵۶ ورهيه ڀوٽيءَ تي راج ڪندا. ان کانپوءِ ست راجائون آيو ڪل مان ۽ ڏهه گرديل ڪل مان ٿيندا. ان کانپوءِ سورهن راجا شڪ گهراڻي جا هن ڀوٽيءَ تي راج ڪندا. اهڙيءَ طرح ٻين ڪن ڌارين قومن جا سردار ڀارت ۾ اچي راج ڪندا. انهن مان ڪي ڀون، ترڪ، منڊ ۽ گرنڊ وغيره قومن مان پيدا ٿيل هوندا.

ڌاريون قومون هڪ هزار اوي سال هن ڀارت تي راج ڪنديون. مگد ديش ۾ وشو سقٽ نالي راجا ٻين ڌارين کي به راج ڪرڻ لاءِ همٿائيندو. هو ڪيروت (مهاڻن) ڪڙو، بلند ۽ برهمڻن کي راج ۾ مقرر ڪندو. سمورو ڪٽري جانيءَ کي ٺاڍو ڪري ٻڌماوئي ڀريءَ ۾ لاڳا قومن جا ڪي ماڻهو راجا بڻيا. گنگا نديءَ جي آسپاس وارن ڀوڳڻن ڀوڳا ۽ گيا ۾ ماگڊ ۽ گپتا گهراڻي جا راجائون راج ڪندا.

ان وقت ديورڪشت نالي هڪ راجا ڪوشل، آندڙ، ڀنڊر، تامرلپت ۽ سمند جي ڪنارن وارن ملڪن جي رکشا ڪندو.

گه. گهراڻي جا راجائون وري ڪلنگ، ماهش، مهيندو ۽ ڀوم وغيره ملڪن تي راج ڪندا. اهڙيءَ طرح جدا جدا ملڪن ۾ جدا جدا قومن جا راجائون راج ڪندا. انهن مان ڪي شودر ۽ مليچ ڄاڻين مان پيدا ٿيل راجائون ٻڻ راج ڪندا. سوراڻي، اونٽي، شودر، آڀر ۽ لرمدا نديءَ جي ڪنارن واري ريگستان تي وراڻي، دوج، آڀر ۽ شودر وغيره قومن جو راج ٿيندو. ڪشمير ۾ گهڙو ڪري مليچ ۽ شودر قومن جا راجائون راج ڪندا. اهي سڀ راجائون ڀارت ڀوميءَ تي ساڳئي وقت تي جدا جدا ڀاڱن ۾ راج ڪندا.

انهن راجائن جو سياڻو ۽ هلڪو - چلڪ خاص ڪري سني نه هوندي. انهن کي تمام گهڻو غصو ٿيندو. جنهن ڪري اهي بي - انصافيءَ جا ڪم ڪندا. انهن کي ڌرم جي پرواهه نه رهندي. اهي ڪوڙ تي پاريون ۽ ظلمي راجائون ٿيندا. اهي

چوڙيون اڏيا

ڪلجڪ جا راجائون ۽ ڪلجڪ جا ڌرم

شري پراشر مٽيءَ جو - هي مٽريو! مون توکي ٻڌايو ته توهڻو وٺڻ جو ٻڙاڙيءَ جو راجا وڃي ٿو. ان راجا جو سڪ نالي وزير پنهجي راجا جو خون ڪندو ۽ پنهجي پٽ پڙ پٽ کي راج - گديءَ تي وهاري ڏنو. پڙ پٽ جي خاندان ۾ پنج راجائون ٿيندا. جي هڪ سؤ اٽيهه ورهه هن ٻڙاڙيءَ تي راج ڪندا. انهن پنجن مان ننڍيءَ نالي راجا کي شهنشاهه نالي پٽ پيدا ٿيندو. اهڙيءَ طرح شهنشاهه جو خاندان شروع ٿيندو. ان خاندان ۾ پيدا ٿيل راجائون ۳۶۲ ورهه راج ڪندا.

آلهيءَ وٺڻ جي ٻڙاڙيءَ واري مهائندڙيءَ نالي راجا کي سندس زال شودرا مان مهائندڙ نالي پٽ ڄمندو. مهائندڙ تمام گهڻو ٿيندو پر ان سان گڏ ڏاڍو طاقت وارو ٿيندو. اهو مهائندڙ نالي ننڍڙو پٽ وڏو ٿي سمورو ڪٽين جو ناس ڪندو. ان کانپوءِ شودر وٺڻ ۾ پيدا ٿيل راجائون هن ٻڙاڙيءَ تي راج ڪندا. مهائندڙ سڄيءَ ٻڙاڙيءَ تي راج ڪندو، هو هڪ وڏو سمرات ٿيندو. مهائندڙ کي سماڻيءَ نالي اٺ پٽ ٿيندا هي ان کانپوءِ هن ٻڙاڙيءَ تي راج ڪندا. اتهاڻس ۾ انهن کي ۹ ننڍڙا راجائون ڪري ڇوڻدا. ان وقت ۾ هڪ چاٽڪ نالي ترمڻ پيدا ٿيندو. ان جو ٻيو نالو ڪوٽل هو. چاٽڪ انهن لون نندن کي مارائي ڇڏيندو. انهن ننڍڙن گهراڻي جي راجائن جي لاءِ ٻن کانپوءِ موريا گهراڻي جا راجائون ٻڙاڙيءَ تي راج ڪندا. چاٽڪ پنهجي راجمٽيءَ جي چالاڪيءَ سان چندرگهس کي راج گديءَ تي وهاري ڏنو. چندرگهس ننڍڙو پٽ هو. هو هڪ موريا نالي واريءَ داسيءَ (لوڪيائيءَ) مان پيدا ٿيندو. اهوئي - جب آهي جو ان گهراڻي کي موريا نالي سان سڏيو ويندو. چندرگهس کي ٻندوسار نالي پٽ ٿيندو. ٻندوسار جو پٽ اشوڪ ورڏن ٿيندو. اهڙيءَ طرح موريا گهراڻي جا راجائون ۱۷۳ ورهه ڀاڙ وٺڻ تي راج ڪندا. ان کانپوءِ شنگ گهراڻي جا راجائون ڀاڙ وٺڻ تي راج ڪندا. ان گهراڻي ۾ ٻه مٽر نالي سيناڀتي پنهجي مالڪ کي ماري خود راج ڪندو. ٻه مٽر جو پٽ اڪيتر ٿيندو.

اهي شنگ گهراڻي جا راجائون ۱۱۲ ورهه هن ڀاڙ وٺڻ تي راج ڪندا. ان کانپوءِ هيءَ ٻڙاڙي ڪٽو گهراڻي جي راجائن جي هٿ ۾ اچي ويندي.

ٻاويھون آڌياڻ

پوشيه ۾ ٿيندڙ اڪشواڪو راجائن جو ورڻ

شري پراشوجيءَ چيو - هاڻي مان پوشيه ۾ ٿيندڙن اڪشواڪو وٺڻ ۾ پيدا ٿيلن راجائن جو ورڻ ڪريان ٿو:

هن وٺڻ ۾ برھدبيل جو اولاد پيڙهيءَ ۾ پيڙهي راج ڪندو ايندو. برھدبيل جو پٽ برھتڪشٽ ٿيندو. ان برھتڪشٽ کان وٺي ستر تائين ڪيترائي راجا ٿيون ٿيندا. هن ڪل جا ۲۵ راجا ٿيون راج ڪندا. انهن ۾ اڳتي هلي شتوڌن ڏاڍو پرست ٿيندو. جنھن جو پٽ راجل ٿيندو. اهي سڀ اڪشواڪو وٺڻ ۾ برھدبيل جي سنتان (اولاد) ٿيندا. انهيءَ وٺڻ (خاندان) جي باري ۾ ھينين چوڻي مشھور آھي :- ”هيءُ اڪشواڪو وٺڻ راجا ستر تائين هلندو. اهو ئي ان خاندان جو پڇاڙيءَ جو راجا ٿيندو، ڇاڪاڻ تہ ڪلچڪ ۾ جڏهن راجا ستر ٿيندو، تڏهن ان کانپوءِ سندس وٺڻ نہ هلندو، ائين ٻورو ٿي ويندو.

ٻاويھون آڌياڻ سمارت

ٽيوڙھون آڌياڻ

مگڌ وٺڻ جو ورڻ

هن وٺڻ ۾ جراسنڌ راجا مشهور هو. ائين ڪٿي چڱي نہ ان کان وٺي اهو وٺڻ شروع ٿيو. جراسنڌ کانپوءِ سھديو راجا ٿيندو.

سھديو کان وٺي راجا ۲۰ راجا ٿيون ٿيندا. جن ۾ پڇاڙيءَ جو راجا راجا ٿيندو.

اهڙيءَ طرح برھدرت جي وٺڻ ۾ جيڪي راجا ٿيون پيدا ٿيندا اهي هڪ هزار ورھين تائين راج ڪندا. اهي سڀ مگڌ ديش (بهار پراڻت) ۾ راج ڪندا.

ٽيوڙھون آڌياڻ سمارت

بهادر هو. پراڻي اوستا ۾ به هن ڪيترن ئي دشمنن کي ڇڏيو.

ايمپوءِ کي آڙا جي گرب مان پريڪش ٻڌا آيو.

جڏهن ڪورون جو خاندان لاس ٿي ويو تڏهن ايمپوءِ جي زال آڙا گريولي هئي. ان وقت هنجي پٽ ۾ پريڪش هو. اڻوڻا مان گريولي آڙا ٿي اڻوڻا شتر سان حملو ڪيو هو. ان ٻهرا شتر جي ڪري سندس گرب سڙي ٻيڙي ٿي ويو هو. پريڪش پريڪش ڪوشل ڇڏو پنهجي پريڪش سان ان ٻار کي ڏانه ڪيو. ان پريڪش آڙا مان ڇٽي ورتو. راجا پريڪش هڪ ڏوهي راجا هو. هن ڏور ۽ لڙا سان سڄي ڀاڱي ورتي راج ڪيو. هو چڪوري راجا هو. هن سڄي ۽ پريڪش ٿي راج ڪيو. هڪي اڪت خزانو ۽ وڏي لشڪر جي طاقت هئي.

هي مٿي به هن وقت به راجا پريڪش هن پريڪش ٿي راج ڪري رهيو آهي، پريڪش ۾ به اڻوڻا لالو رهيو.

وڻڻو آڙا سمايت

ايڪيچون آڙا

پريڪش ۾ ٿيندڙ راجائن جو بيان

پراڻي ۽ چو- هائي مان آهن راجائن جو بيان ڪرڻ لڳو جي هن کانپوءِ ٻڌا. هن وقت راجا پريڪش راج ڪري رهيو آهي. ان کي چئجي، شترين، اڻوڻن ۽ ايمپن نالي چار پٽ ٻڌا. هنجي کي شترين نالي پٽ ڇڏيو. چو- ڀاڱي- واکي کان وٺي چو اڻوڻ ڪندو ۽ ڪري چار ڪان شتر وڌا (سندس سکيا) حاصل ڪندو، پوءِ آخر ۾ هو هن دنيا مان ڪٿي ٿي وڌو. هو مهوشي شتر جي چوڻ ۾ وڌي آيو وڌا ۾ ماهر ٿيندو ۽ پوءِ- پوءِ- پوءِ (موڪش) پوءِ ڪندو. هن ڪل ۾ ٻه به گهڻي راجائن ٻڌا. شترين کان وٺي اڻوڻ جي پٽ ڪيترن نالن چوڻ ۾ راجائن ٻڌا جي هن پريڪش ٿي راج ڪندا.

ڪيترن جي ٻار ۾ هيءَ چوڻي مشهور ٿيندي ته ”چڪو وڻڻ (خاندان) پراڻي ۽ ڪترين جي ٻڌائڻ جو ڪارڻ آهي ۽ جنهن ڪل ۾ ڪيترا پريڪش راج ڪري ٿي گذريا آهن وڻڻ ڪل ۾ راجا ڪيترن جي ٻڌا ٿيا کانپوءِ سمايت ٿي وڌو ۽ آخر راجا ان ڪل جو پريڪش ٿي راج ڪندو.

ايڪيچون آڙا سمايت

برهمن جي چوڻ تي شائو پنهنجي راجڌانيءَ ۾ موٽي آيو ۽ اچي راج ڪاروبار هلائڻ لڳو. جلد ئي اندر راجا برسات وسائي. ملڪ ۾ وري آسودگي ڄاڻجي ويئي. سڀ ماڻهو سڪي ٿيا.

شائووءَ کي گنگا جيءَ مان پيشم نالي ٻٽ ڄاڻو جو سڀني شاسترن جو ڄاڻو هو ۽ الجي ناموس چوڌاري ڦهلجي ويئي. شائووءَ کي ستيوئي مان چترانگد ۽ وچتر واري نالي ٻيا به ٻٽ ڄاوا. انهن مان چترانگد نالي هڪ گندرو شائووءَ جي ٻٽ چترانگد کي جنگ ۾ لڏيڻ ۾ ئي ماري ڇڏيو هو. وچتر واريءَ ڪاشيراج جي ڌيءَ امبڪا ۽ امبڪا سان شادي ڪئي. شاديءَ کانپوءِ هو تمام عياشي ٿي پيو. نتيجو اهو لکتو جو هو وڃي سلهم جي مرض ۾ مبتلا ٿيو ۽ جوانيءَ ۾ ئي مري ويو.

ان کانپوءِ منهنجي ٻٽ ڪرشي - دويپان (ويڊ وياس)، ماءُ جي آگيا سان وچتر واريءَ جي زالن مان ڌرتراشتر ۽ پانڊو نالي ٻه ٻٽ پيدا ڪيا. اها ٻئيون هڪي ستيوئيءَ ڪئي هئي. ان هڪ داسي (ٻانهي) به ان وقت مرڪلي. ان مان هن وڏو نالي ٻٽ پيدا ڪيو. اهو هن ان ڪري ڪيو جو ماما جي آگيا ٿارڻ هن لاءِ واجب نه هو.

ڌرتراشتر کي گانڌاريءَ مان هڪ سؤ ٻٽ ڄاوا. جن ۾ دريوڌن ۽ ڏهشاسن مشهور هئا. پانڊو هڪ دفع بن ۾ شڪار پئي ڪيو ته ان وقت هڪ رشيءَ ان کي سراپ ڏنو. جنهن ڪري هو اولاد پيدا ڪرڻ ۾ اسمرت ٿي پيو. هنجي زال ڪنٽي هئي. ان ڪري ڌرم نالي ديوتا ڪنٽيءَ مان يڌشتر ٻٽ پيدا ڪيو. واڙو ۽ بلند ڪنٽيءَ مان پير ۽ ارڃن نالي ٻٽ پيدا ڪيا.

پانڊون جي ٻيءَ زال جو نالو مادري هو. اشولي ڪمارن ٻن ديوتائن مادريءَ مان نڪل ۽ سهديو نالي ٻه ٻٽ پيدا ڪيا. اهڙيءَ طرح پانڊون کي پنج ٻٽ هئا. پنجن پانڊون جي درويدي نالي استري هئي. درويديءَ مان پانڊون کي پنج ٻٽ ڄاوا. ان کان سواءِ پانڊون کي ٻيا به ڪيترائي ٻٽ ڄاوا. يڌشتر مان پوڏييءَ کي ديوڪ نالي ٻٽ ڄاڻو. هڊميا کي پيرسين مان گهڻوڪڇ نالي ٻٽ پيدا ٿيو. سهديو کي وجيا مان سهوڻو نالي ڄاڻو ۽ نڪل کي ريطومتيءَ مان نرمتر ڄاڻو. ارڃن کي لاک - ڪنيا اوليءَ مان ارادان نالي ٻٽ ڄاڻو. مڙپور راجا جي ڌيءَ سان به ارڃن شادي ڪئي هئي. ان مان هڪي ٻيرواهن نالي ٻٽ ڄاڻو ۽ ارڃن جو ٻٽ ايميو به هو. جو هڪي سندرمان ڄاڻو هو. ايميو لڏيڻ ۾ ئي ڏاڍو

پوندو هو ۽ ان جي ڇهڻ سان سڀ ڄڻو شائبي پراڻت ڪندا هئا. اهوئي سبب هو جو ان کي شائعو جي نالي سان سڏيو ويو.

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته مهاراجا شائعو جي راج ۾ ٻارهن ورهين تائين برسات نه پئجي. ان وقت سڄي ديش کي بک ۾ ڀاءُ ٿيندو ڏسي راجا برهمڻن کي کان پڇيو، ”ساڻجي راج ۾ برسات جو ڪو نه ٿي پوي. ان ۾ مون کان نه ڪا چوڪ ڪو نه ٿي وڃي آهي ڀان مون ڪو ڏوهه ڪانه نه ڪونه ڪيو آهي؟“

تڏهن برهمڻن کيس چيو ته ”حقيقت ۾ هيءَ راج تهندي وڏي ڀاءُ جو آهي پر راجا تون ٻڌجي ويٺو آهين ۽ راج جا مڙا پيو ماڻهن. شاسترن ۾ ان کي ”پرويتا“ ڪري چئبو آهي. انهيءَ ڪري تون پرويتا آهين“ (يعني وڏي ڀاءُ جي ويٺي راج تون هلائي رهيو آهين).

برهمڻن جڏهن راجا شائعو کي مٿان لٽ ڇڏي تڏهن شائعو برهمڻن کان باز پڇيو ته ”ان باري ۾ مون کي هاڻي ڇا ڪرڻ گهرجي؟“

ان ئي برهمڻن وري الڪي چيو ته جيستائين تهندي وڏو ڀاءُ ديوائي ڪنهن نه نٿو ڀري (ڏور کان هٻڻ) نه ٿو آهي تيستائين هن راج تي ڊگهو اڃو حق آهي. اهيءَ ڪري اهو راج تون ان کي موٽائي ڏي.“ جڏهن برهمڻن ان کي ائين چيو تڏهن شائعو جي پوڙن منتر ۽ اشماريءَ ۾ ۾ ڪن ٿورين کي مٿو ڪيو جي ويدن جي بخلاف بوجار ڪرڻ لڳا. راجڪمار ديوائي سادي سپاءَ جو هو. ان ڪري انهن ٿورين جي بوجار جو ان جي من تي ڏاڍو اثر ٿيو. تنهنجو اهو لکتو جو هو. ا. ويدن جي بخلاف ٿي ويو. راجا شائعو برهمڻن جي چوڻ موجب وڏي ڀاءُ کان معافي وٺڻ لاءِ ۽ راج کيس موٽائي ڏيڻ لاءِ برهمڻن کي اڳيان ڪري ۾ ۾ ويو.

۾ ۾ پڇي آهي سڀ برهمڻ ۽ شائعو ديوائيءَ جي آشرم ۾ وڃي حاضر ٿيا ۽ هڪي چوڻ لڳا ته ”ويدن موجب هيءَ ڳالهه براڻو آهي ته وڏي ڀاءُ کي ئي راج ڏيڻ ٿي ويو راج ڪاروبار هلائڻ گهرجي.“

پر ديوائي نه ويدن-رامڪن جي بلڪل بخلاف هو. سو ان وقت هو دل کولي ويدن جي لندا ڪرڻ لڳو. تڏهن انهن برهمڻن شائعو کي چيو ته ”هي راجا! هاڻو هاڻي هٻڻ وڌيڪ وقت ترسي ديوائيءَ کي آزادي لٽاري ڪرڻ جي ڪا ضرورت نه آهي. هاڻي برسات نه ٿي ٿي جو دوش شائعو ٿي ويو. هن وقت ديوائي هٻڻ ٿي ڇاڪاڻ ته هو ويدڪ-لندڪ ٻڌجي پيو آهي. وڏي ڀاءُ جي هٻڻ (هٻڻ) ۾ ٿي هاڻي پرويتا هٻڻ جو دوش ٿي ويو.“

ٺالي راجا پيدا ٿيو. جنهن هستناپور (هاڻوڪي دهلي) ٺالي شهر وسايو هو. ان خاندان ۾ ٻيو هڪ 'ڪرت' ٺالي راجا ٿيو جنهن کي هرڻ - ٺاپ ٺالي هڪ مهاڀرڻس يوگ - وديا جي سکيا ڏني. ان ڪرت سام ويد جي آڌار تي ۲۴ سنسٿائون رچيون. اهي سڀ ٻرولش ۾ پيدا ٿيا هئا.

ان خاندان ۾ اڳتي هلي هڪ هري - اشو ٺالي راجا ٿيو، جنهن کي پنج پٽ ڄاوا. ٻي ڀڳ چيو ته هيءُ پٽ منهنجن پنجن ديشن جي رکشا ڪندا. ان ڪري هن کي 'پنڇال' ٺالي سان سڏيو ويو ۽ انهن پنجن ديشن کي ملائي هڪ يڪو ٻارلٽ ٺاهيو ويو هو، جنهنجو نالو پنڇال پيو (هاڻي ان صوبي کي پنجاب ٺالي سان سڏيو وڃي ٿو). ان خاندان ۾ ٻيو هڪ مدگل ٺالي راجا ٿيو. ان مان 'مود گليہ' ٺالي برهمڻن جي پيدائش ٿي. برهمڻ آهن، اهي انهن مود گليہ برهمڻن ڪري چيو ويو. (هن وقت جيڪي مڱرا مدگل جي خاندان ۾ هڪ اهليا ٺالي چوڪري پيدا ٿي. مهرشي گوتم مان اهليا کي شتاند ٺالي پٽ ڄائو. شتاند مان ستيه - ڌرتيءَ جو جنم ٿيو جو ڌنڌ وديا ۾ ماهر هو.

هڪ دفعي جي ڳالھ آهي ته ان ستيه - ڌرتيءَ ارونشي ايسرا کي ڏٺو هو ان تي موھجي ويو. ستيه ڌرتيءَ جي ويڙه مان هڪ ٻن ۾ ڄاڙا ٻار ڄاوا، جي هڪ ڳاھ جي ڪان مان لڏا ويا. انهن مان هڪ پٽ هو ۽ ٻي ڌيءُ هئي. اهن ٻئي ٻار ٻن ۾ پلجي وڌا ٿيا.

اڻويهون اڌياڻ سماءُ

ويھون اڌياڻ

ڪرو وٺش

شري ٻاراشريءَ چيو - راجا ٻريڪشت کي چار پٽ ڄاوا جن مان هڪ جنميجي هو. راجا ٻريڪشت ڪروءَ جي وٺش ۾ پيدا ٿيو هو.

انهيءَ خاندان ۾ هڪ ٻريڪش ٺالي راجا پيدا ٿيو جنهن کي ديواني، شانتو ۽ اهوڪ ٺالي ۳ پٽ هئا. انهن مان ديواني لنڊيڻ ٻريڪش ٻن ۾ هليو ويو. انهيءَ ڪري شانتوئي راجا ٿيو. ان جي باري ۾ هيٺين چوڻي مشهور آهي. 'راجا شانتو برهمڻي ۾ پنهنجي هٿ سان ڇهندو هو، اهو چاهي ٻيو به هوندو هو ته جوان ٿي

اوڻويون اڏياڪ

پرو وٺش

شري پراشرجيءَ چيو۔ پروءَ جو پٽ جنمبجھ هو۔ اڳتي هلي ان پرو وٺشي پر دشمنيت جنم ورتو. راجا دشمنيت کي چڪروڙي سمراٽ پرم ڄاڻو. پرم جي باري ۾ ديوتائن هڪ واکاڻ ڪيائون. ان واکاڻ جو مطلب هو ته ”ماءُ نه نڪت هڪ جهڙي جي ڏمڻ جي برابر آهي. پٽ ئي نه پيءُ جو اڌڪار آهي. گهڙ ڪري پٽ ۾ پيءُ جي شڪل ۽ پيءُ جا ڪم سڀايل هوندا آهن. پٽ پيءُ جي جهڙ هڪ ابي شڪل آهي. هي دشمنيت تون هن پٽ کي پالي وڌو ڪر. شڪوٽلا جي بهياري نه ڪر. هي راجا! هيءُ تنهنجو پٽ آهي. شڪوٽلا بلڪل سچي آهي. هيءُ تنهنجو سچو وارث آهي.“

راجا پرم کي ٽي زالون هيون. ان کي انهن مان ۹ پٽ ڄاڻا. پرم چيو ته ”منهنجا پٽ نه آهن. منهنجي شڪل جو نمونو هنن ۾ بلڪل ڪونه آهي. پٽن جي ماڻهن کي ڏپ لڳو ته ان ڳالهه تان مٿان غصي ۾ اچي پرم اسانکي ٽپائي نه ڇڏي سو انهن پنهنجن پٽن کي ماري ڇڏيو.

ڇڏهن پرم ڏاڍو ته مولڪي اولاد لڙائي تڏهن پٽ جي ڪاميا رکي ”مرم“. سومر“ نالي بک ڪيائين. بک جي پڇاڙيءَ جي ڏينهن مرم۔ ڪڻ نالي ديوتائن راجا پرم کي هڪ ٻالڪ آڻي ڏنو ۽ چيائونس ته هنکي تون پنهنجو گود جو پٽ ڪر. حقيقت ۾ اهو ٻار برهمڻيءَ مان مٿا کي پيدا ٿيو هو. مٿا اٿڻ جي زال هئي. ٻار جنم کان اڳ نه ڏيکيو. ٿي نالي هڪ رشيءَ مٿا کي پير سان لوڪر هڻين. ان وقت هن کي اهو ٻار ڄاڻو هو. ان جي نالي رکڻ جي باري ۾ هڪ مڙنڊار ڳالهه آهي ته ”پٽ جنم ڪسان پرو برهمڻيءَ مٿا کي چيو ته ”اڙي موروڪ! هيءُ پٽ دواج (اسان ٻن مان پيدا ٿيل) آهي. تون هنکي پالي وڌو ڪر.“ تڏهن مٿا به جواب ڏنو ته ”هي برهمڻي! هيءُ پٽ دواج آهي. تنهنڪري تون هنکي پالي وڌو ڪر.“ اهڙيءَ طرح هڪ ٻئي ۾ ان ڳالهه تان جهڳڙو ڪري ان ٻار جا ماءُ پيءُ هليا ويا. ان ٻار جو نالو ”پردواج“ پيو.

راجا پرم کي پٽ ٿي ٿيو. ان ڪري مرم ڪڻ نالي ديوتائن اهو ٻار ڪڍي اچي راجا پرم کي سونپيو. اهو ٻار پردواج نالسي سان مشهور ٿيو. پرو پردواج جو وٺش ڪري ٻاري ٿيو. ان وٺش ۾ پروءَ کي وڃي برهمڻ ٿيا. ان خاندان ۾ هڪ هسٽيءَ

خالي دروسوءَ ۽ دروسوءَ جي وڻش جو وڻڻ ٻڌو. دروسوءَ جو پٽ وهڻي هو. ان وڻش ۾ مڙس لالي هڪ ٻڙس پيدا ٿيو جنهن کي اولاد نه ٿيو. انهيءَ ڪري مڙس ٻڙ وڻش ۾ پيدا ٿيل دشمنيت کي هن ڳوڌ ۾ وڙايو.

اهڙيءَ طرح ٻياليءَ جي سڀني ڪڙي دروسوءَ جي وڻش پوڻش جو آڌار وڙايو. دروسوءَ جو پٽ ٻڙو هو. ان وڻش ۾ به ڪيترائي راجا ٺاهيا پيدا ٿيا. ان ۾ پرڇيٽا جو پٽ شمس - ڌرم هو. اهو شمس - ڌرم اتر طرف رهندڙن ڪيترن ئي ملهڻن جو راجا ٿيو.

سورڙيون ۽ سترهون اڌاءُ سماپت

ارڙهون اڌاءُ

انڙ وڻش

شوي ٻڙس جيءَ جو - ”ٻياليءَ جو چوڻون پٽ آڙو هو. ان جو خاندان به ڇڱو بڙو. ان خاندان ۾ هڪ اڻڀرو راجا ٿيو. جنهن جو پٽ راجا شمي هو جو وڏو ڌرم ٿيا ٻڙس هو. ان وڻش ۾ اڻڀري هلي هڪ ٻلي لالي ٻڙس پيدا ٿيو. ان ٻليءَ جي رائيءَ مان ڊوڳو - ٿا لالي مٺيءَ ۽ ٻنچ ٻاليهه ڪٽري پيدا ڪيا. انهن ٻنچن جي لالن ٻليان ٻنچن ڏينهن جا به آهي نالا ٻنچي ويا. اهي ٻنچ ڏينهن ٿلن سان سڏايا ويا: الڪ، ٻنڪ، ڪلڪ، سڀر ۽ ٻوڏرو. (ٻنڪ ڏينهن کي ٻنڪال پڻ چوندا آهن).

ان وڻش ۾ رومپاد لالي هڪ راجا ٿيو. جنهن جو گهرو دوست راجا دسرمڪ هو. رومپاد کي اولاد نه آيو، ان ڪري راجا دسرمڪ پنهنجي ڌيءَ شائنا ان کي ڳوڌ ۾ ڏني.

ان خاندان ۾ ائيرمڪ جو جبر ٿيو جو هڪ دفع سنان ڪرڻ لاءِ ٺڏيءَ تي ويو. اتي هن هڪ لڙهندڙ ٻيٽي ڏٺي. ان ۾ هڪ ٻار هو، جو ڪٽيءَ جو پٽ ڪرڻ هو. ڪٽيءَ ان کي ٻيٽيءَ ۾ وجهي، ڪنگا ۾ وهايو هو.

ڪرڻ جو پٽ ورهسين هو. بس الڪ وڻش ايترو ئي آهي.

هن کان پوءِ ٻڙ وڻش جو وڻڻ ٻڌو.

ارڙهون اڌاءُ سماپت

سڙ هڪ رانديون هيون. انهن ۾ رڪمڻي، ستياما، جاموڪي ۽ چارو هاسني وغيره
ان مک رانديون هيون. انهن مان ڀڳوان شري ڪرشن کي هڪ لک اسي هزار پت
هئا. انهن ۾ ٻڌن، چارو ديشٽ ۽ سامب وغيره ٽيهن پت مک هئا. ٻڌن ۾
رڪمڻي ۽ جي ڀاءُ جي ڌيءُ رڪمڻيءَ سان شادي ڪئي هئي. امان ارڙ جو جنم ٿيو.
ارڙ به وري رڪمڻيءَ جي پوٽيءَ سيدرا سان وهان ڪيو. ان مان وڃر پيدا ٿيو.
اهڙيءَ طرح سوين هزارين ماڻهن جي عدد واري بدوڪل جي اولاد جي ڳڻپ
هڪ سؤ ورهين ۾ نه ڪري سگهجي. ان باري ۾ به شلوك ڏاڍا مشهور آهن،
جن جي معنيٰ هيءُ آهي ته:

”يادون جي ڇوڪرن کي ڏنل وديا جي سڀا ڏيڻ لاءِ ۸۸۳ لک اڌاڀاڪ
مٿو ليل هئا. ان حالت ۾ يادون جي ڇوڪرن جي ڳڻپ ڪري نٿي سگهجي. اهي
نه ٻه شمار هئا. ان وقت يادون جو راجا اکرسمين هو. هو لکن ڪروڙن سان گڏ
وهندو هو.“

يادون ۽ اسرن جي وچ ۾ هاڻاڻي لڙائي لڳي هئي. ان لڙائي ۾ ڪيترائي دئيه
ماريا ويا هئا. اهي دئيه منجهان لاک ۾ حرم وٺي اچي راجائون ٿيا جن ان وقت
ڪو نه ڪو بهار وٺي ڏاڍا مساد پئي ڪيا. انهن کي ناس ڪرڻ لاءِ ديوتائن اچي
يادون جي گل ۾ جنم ورتو هو. ان وڏي يادو گل ۾ هڪ سو هڪ لک لک
گل (خاندان) هئا. انهن سڀني ئي ضابطو رکڻ لاءِ ۽ انهن جي وهنجائي ڪرڻ لاءِ
ڀڳوان وشو اوتار ڌاري ڀڳوان ڪرشن چندر جي روپ ۾ آيو. سڀ يادو ان جي
آڳا موجب هلندا هئا ۽ انهن ڏاڍي آلتِي ڪئي هئي.

جيڪو ماڻهو هن بادوڪل جي آهستيءَ جو روڻ ٻڙهي ٿو يا ٻڙي ٿو اهو
سڀني ڀاڻن کان چٽي وشو لاک کي پوڻيس ڪري ٿو.

ٻڌوهون آڏاڀاڪ سماپ

سورهون ۽ سڙهون آڏاڀاڪ

دروسوءَ ۽ درهيوءَ جي ونش جو ورڻ

شري ٻراشريءَ جو - اهڙيءَ طرح مون تمام مختصر طرح سان يادوءَ جي ونش
(خاندان) جو ورڻ ڪيو.

جهنگي پيٽالمر (پيلا وستر) بهريل آهن، مٿي ۾ مڪت اٿس، ڪيپور هار ۽ باجو بند بهريل اٿس. هن کي وڏيون چار ٻالهيون آهن، هو شڪ چڪر گدا ۽ پدم ڌارڻ ڪري رهيو آهي. ڀڳوان جو اهو روپ هر گهڙيءَ هنجي من ۾ وسي رهيو هو. پوءِ ڀڳوان کي ڪارين ڏيڻ وقت، هو فقط ڀڳوان جا نالا وٺي رهيو هو ۽ سامهون سدرشن چڪر ڌاري هري ڀڳوان کي ڏسي رهيو هو. ان وقت سدرشن چڪر جي ڪرڻائن جي روشنيءَ سان ڀڳوان جو روپ ٻهڪي رهيو هو. چوڌاري نولم ٽيچ ڄاڻيل هو. هو نه سڀني وڪارن کان پري آهي ۽ شڌ سروب آهي. دشمني وغيره سڀ وڪار هن کان پري آهن. اهڙي ٻوهر سوروب ڀڳوان کي پنهنجي سامهون ڏسي رهيو هو. هن کي ان وقت ٻوهر جو درشن ٿيو جو يوگين کي به دراپ آهي. ان وقت هڪدم ڀڳوان جي سدرشن چڪر دواران ماريو ويو. ڀڳوت سمرڻ ڪري هن جا سڀ پاپ اٿس ٿي ويا. هن جو موت ڀڳوان جي دواران ٿيو. هو ان ۾ لڪ ٿي ويو، سماڻجي ويو. اهڙي طرح هيءَ رهسپر مون توکي ٻڌايو. دشمني رکي به ڀڳوان جو سمرڻ ڪرڻ سان ڀڳوان ديوتائن کي ۽ دڻيتن کي به سنو ڦل ڏين ٿا ته پوءِ جيڪو ڀڳتيءَ سان ڀڳوان جو سمرڻ ڪري ٿو ان جي گهڙي ٻالهه ڪجي.

آڻڪ دلدي وسديو کي پوروي، روهڻي، مدرل، پدرا ۽ ديوکي وغيره ڪيتريون ئي زالون هيون. انهن ۾ روهڻيءَ مان هنکي بلديو وغيره ڪيترائي پٽ ڄاوا. بلديو کي ديويءَ مان وشست ۽ آلمڪ نالي ٻه پٽ ڄاوا. اهڙيءَ طرح وسديو کي ديوکيءَ کانسواءِ ٻين زالن مان به ڪيتروئي اولاد پيدا ٿيو. وسديو کي ديوکيءَ مان ڇهه پٽ پيدا ٿيا. انهن سڀني کي چمندي ئي ڪنس ماري ڇڏيو هو.

پوءِ ڀڳوان جي پراڻا سان يڙگ-مايا ديوکيءَ جي ستين گرب کي آڏي رات جي وقت کينجي روهڻيءَ جي پيٽ ۾ استاڻ ڪيو. آڪرشن ڪرڻ سان (ڪينچڻ سان) ان گرب جو نالو سنڪرشن پيو ان جو ٻيو نالو بلديو هو. ان کانپوءِ انون گرب ڀڳوان جو اوتار هو. پاپين کي سزا ڏيڻ لاءِ ۽ سٺن ماڻهن جي رکيا لاءِ ڀڳوان هن ڀارت ڀوميءَ ۾ جنم ورتو. ڀڳوان جي ڪرپا سان ننڍ جي استريءَ يشودا مان ان ساڳئي وقت يڙگ-مايا جنم ورتو. ڀڳوان جي جنم وٺڻ سان هن سڄي جڳت ۾ آند ۽ خوشيءَ جي لهر ڇانئجي ويئي. ڀڳوان اوتار وٺي هن سڄي سنسار کي ست-مارڱ ڏانهن لڳايو.

هن مٿيولوڪ ۾ اوتار وٺي آيل ڀڳوان ڪرشن چندر جون سورهن هزار هڪ

پند رہون آدیاء

شورپال جي اڳين جنهن جو ۴ وسڊر جي اولاد جو بيان

مُتَرَبِّه چيو۔ ”هيءَ پامي شري نواسر هي! اڳن جنم ۾ هر لپـہـ کـشـو؟ راول هئڻ تي وشو پگوان دواران مارچڻ ڪري هن گھيٽي وڃائي جا سگ پوڳا۔ جي ديوتائن کي به جبر مشڪل ملن پر هن هر پگوان کي نه پاو، هو پگوان ۾ لن نه آيو، پوءِ هن جنم ۾ يعني شديو پال جو حرم وٺڻ بعد۔ جڏهن هو پگوان ڪرڻ کان ماري ورتائين هن هڪدم موڪش ڪيئن حاصل ڪيو۔

هي سڀني ڏرمانائن ۾ شريعت مٿي وٺي! ان ڳالهه ٻڌڻ جي مون کي ڏاڍي
اڃا آهي. ان ڪري هيءُ سوال مون اوهان کي ڪيو آهي، مهرباني ڪري ان جو
ورڙن چڱيءَ طرح ڪندا.

شري اوشريء چو- پھونين جنم ۾ پڳوان هريء لوسنگھ جو اوتار ولي
هولم- ڪشهوڙ دٿن جي راجا کي ماريو. ان وقت هوليئم- ڪشهوڙ جي من ۾ اها
ڀاونا ڪوٺ پيدا ٿي هئي ته هيءُ ڪو وشو پڳوان آهي. لفظ اهو خيال هن جي
من ۾ آيو ته هيءُ ڪو وڏن پين جي ڪري ائين ٿيل ڀسائي آهي. هن کي هيءُ
سچي پوڻا ڇوڪڙ جي وڏ ڪري مليل هئي. اهو ئي سبب هو جو هن جو من ۾
اهو ويٺو- ڀاونا پيدا ٿيڻ ڪري پڳوان دواڙان مارڻ تي نه هن کي وارڻ جو جنم مليو.
جنهن ۾ هن سچيءَ لڙوڪيءَ ۾ سهي کان وڌيڪ سڪ ڀرڻ مائلان. هن کي ڏاڏي
جي عيش عشرت جا سڀ ماڻن موجود هئا. پوءِ هو پڳوان جي ڏيان ۾ مڪن نه رهيو.
هن جو من پڳوان ۾ لڳل نه هو.

راوڻ جي چتر ۾ ڪام جي وس ٿي ڇاڪي ۽ ۾ دل لکڻا ڪري ڀڳوان
 پنجن دوران مارڻ وقت هن کي فقط ”هوي - روشن“ ٿيو پر ”هيءُ ڀڳوان
 حق“ انهي سر جي آڪتي ٿي، اٽڪ مڙو وقت هن جي اللهڪوڙ ۾ فقط
 ڪو به ڪم نه رهيو هڪ منبه آهي. پر ڇاڪاڻ ته هو ڀڳوان جي هٿان ماريو ويو
 ۽ خيري ان کان پوءِ ٻئي عمر ۾ هو وڃي جهنڊي-واڃائن جي خالدارن ۾ ڄاتو.
 ان ۾ هن جو نالو شينوال هو. هن جي من ۾ ڀڳوان لاءِ دشمني
 ۽ حسد هئي ۽ هن ۾ سڄو وقت هن کي ڀڳوان جي اٽڪ لٽائڻ جو خيال
 ۽ جدا جدا نالا پئي ورتا. هن جي سامهون فقط ڀڳوان جو
 نالو ڪم ۾ ٿي ٿو. والڪر جهنڊون سهڻيون اکيون آهن،

وسديو جي جنم وٺڻ تي ديوتائن به خوشيون منايون هيون ڇاڪاڻ ته انهن کي خبر هئي ته وسديو جي گهر ڀڳوان ڪرشن جنم وٺندو. وسديو جو ٻيو نالو ”آڪ دلدي“ به هو. ڇاڪاڻ ته ان جي جنم دن تي ديوتائن آڌر ۽ دلديءَ لاءِ باجا وڄايا هئا. وسديو کي ۹ ڀائر هئا. انهن ڏهن ڀائرن کي ڀرتا وغيره پنج ڀينر هيون.

شور سين جو ڪنٽيءَ لاءِ هڪ دوست هو. ان کي اولاد ٿيو ئي نه ٿي. انهيءَ ڪري شورشين پنهنجي ڌيءُ ڀرتا کي گود جي ڌيءُ ڪري ڏني. سو ڀرتا ڪنٽيءَ جي گود ۾ ورتل ڌيءُ هئي. ان ڪري ان جو به ٻيو نالو ڪنٽيءَ پٽجي ويو. ڪنٽيءَ (ڀرتا) جو راجا پالڻو سان وهانءُ ٿيو. ڪنٽيءَ کي ڌرم، وايو ۽ اندر نالي ديوتائن مان نمبر وار ڀڏشور، ڀير-سين ۽ ارڃن نالي ٽي پٽ ڄاوا. ان کان اڳي هن کي ڪناري هوندي سوريه مان ڪرڻ لاءِ هڪ پٽ به ڄائو هو، جنهن کي ”ڪانين“ چيو ويو. ڪناريءَ جو ڪريءَ جي گرب مان پٽ ٿيل ٻار کي سنسڪرت ۾ ڪانين ڪري چيو آهي. راجا پالڻو کي ماري نالي هڪ ٻي به زال هئي. ان کي وري اشولي ڪمارن نالي ديوتائن مان نڪل ۽ سهڊو نالي به پٽ ڄاوا هئا. انهن پنج ڀائرن کي پالڻو ان ڪري چيو ويو جو اهي پالڻو، راجا جا پٽ هئا.

شورشين جي ٻيءَ ڌيءُ شرتديا جو ڌاروش جي راجا ورڌ ڌرما سان وهانءُ ٿيو هو. ان مان هن کي دنت-وڪر نالي مها دنتيه پٽ ٿيو. شورشين جي چوٿين نمبر ڌيءُ شرت-شروا جو وهانءُ چيدي-ديش جي راجا دم-گهوش سان ٿيو. ان مان هن کي ششوپال نالي پٽ ڄائو. ڀررب جنم ۾ هيءَ مهاپلوان هرڻيه-ڪشيو نالي دنتن جو راجا هو. جنهن کي ڀڳوان نرسنگه، ماريو هو. ان کان پوءِ هو هڪ زبردست ٽپهي لوڪن جو جيتينڌڙ، اندر کان به وڌيڪ طاقتور دشائن (ڏهن منهن وارو) راوڻ ٿيو. ڀڳوان رامچندر ان کي ماريو. ان کان پوءِ هو چيدي راجا دم گهوش جو پٽ ششوپال ٿيو. ان جنم ۾ به هو ڀڳوان ڪرشن سان دشمني رکڻ لڳو. ڀڄاڙيءَ ۾ هو ڀڳوان ڪرشن کان ماريو ويو ۽ ٽن جنمن کان پوءِ ڀڳوان سان دشمني رکندي به هميشه ڀڳوان کي ياد ڪندي ۽ ان ۾ من لڳائڻ ڪري هن موڪش-پد ڀاڳيت ڪيو.

ڀڳوان جڏهن ٻنهن ٽئي ٿو ٿڏهن جنهن نموني هو من-ڪامنا پوري ڪري ٿو. اهڙي نموني هو ناراض ٿي ماري ڏئي به ڏوي. لوڪ جي پراپتي ڪرائي ٿو.

اڄ يا سپارڻ توهين مون کان اها مڻي ضرور گهرندا. هن مڻيءَ کي سپارڻ ڏاڍو ڏکيو ڪم هو. هيءَ مڻي سڄي راشٽر جي آهي. اهڙي قيمتي وسوءَ کي سپارڻ پڻ هڪ وڏي جوابداري آهي. هاڻي واو توهان جي هيءَ سيمينٽڪ مڻي. هاڻي توهان جي مرضي. جنهنڪي وڏو تنهنڪي اها مڻي ڏيو.

ائين چئي اڪروڙ پنهنجي چيلهه جي پٽي ۾ ڪچڙن هيٺان اڪل هڪ سون جي ننڍي پيٽي ڪڍي ۽ ان مان اها مڻي ڪڍي يادون جي ان مينڱ ۾ رکي. ٻاهر ڪڍڻ تي ڪرشن جو سچو مهل روشنيءَ سان ڇمڪي پيو. ان وقت اڪروڙ چيو - ”مون کي هيءَ مڻي سندنو ڏئي هئي. هيءَ جنهنجي هجي اهو پلي ڪڍي.“ مڻيءَ کي ڏسندي ئي مينڱ ۾ خوشيءَ جي لهر چاٽجي ويئي. ”ڏاڍو سٺو، ڏاڍو سٺو“ ائين بلند آواز ان مينڱ ۾ ٻڌڻ ۾ آيو.

مڻيءَ کي ڏسي ٻليو چيو ته ”ڪرشن وانگر منهنجو به ان مڻيءَ تي حق آهي.“ اهي لفظ چئي ٻليو مڻيءَ وٺڻ لاءِ پنهنجي خواهش ظاهر ڪئي. ۽ ”هيءَ منهنجي ملڪيت آهي. ڇاڪاڻ ته هيءَ منهنجي پيءُ جي مڻي هئي.“ اهي لفظ چئي ستپيما به پنهنجي زبردست خواهش ظاهر ڪئي. ٻليو ۽ ستپيما کي ڏسي ڪرشن پاڻ کي ڀڳي ۽ گاڏيءَ جي ٿپي جي وچ ۾ پيل ماڻهوءَ وانگر سڪت ۾ ڦاٿل ڏٺو.

ان وقت ڪرشن سڀني يادون جي سامهون اڪروڙ کي چيو - ”پاڻ تان ڪوڙو ڪلڪ لاهڻ لاءِ ئي هيءَ مڻي مون يادون کي ڏيکارڻ لاءِ توکي ڇڏيو. هن مڻيءَ تي جهڙو منهنجو حق آهي، اوترو ئي ٻليو جو به آهي ۽ ستپيما جي به. هيءَ اباڻي ملڪيت آهي. ان ڪري پٽي ڪنهنجو به ان مڻيءَ تي اڌڪار نه آهي. هيءَ مڻي راشٽر جي پلو تڏهن ڪندي جڏهن هن مڻيءَ کي پائيندڙ يا پاڻ وقت رکندڙ، برهمڇريه ۾ رهندو ۽ هميشه شد (پوتر) رهندو. پر جيڪڏهن اوترو جي حالت ۾ هن کي پاڻ وقت رکندو ته ان کي ڏاڍو نقصان رسندو ۽ اهو مري ويندو. مون کي تمام گهڻيون زالون آهن. ان ڪري مان به هن کي پاڻي ٿو سگهان يا پاڻ وقت رکي ٿو سگهان. منهنجي ٻوڙ ۾ وڏي ڀاءُ ٻليو کي به، هن مڻيءَ جي پاڻ وقت رکي ٿو سگهان. ان ڪري هي اڪروڙ! مان، ٻليو ۽ ستپيما ٽيئي ملڪي سو ڏاڍو مشڪل آهي. ان ڪري هن مڻيءَ کي پاڻ لاءِ فقط توهين لائق آهيو. ڪري توهان کي عرض ٿا ڪريون ته هن مڻيءَ کي پاڻ لاءِ فقط توهين لائق آهيو. جيڪڏهن توهين هن کي پنهنجي گلي جو هار بڻائيندا ته هيءَ مڻي سڄي راشٽر جيڪڏهن توهين هن کي ڪري سڄي راشٽر جي منگل-ڪامنا جي خيال کان توهين تي جو پلو ڪندي. ان ڪري سڄي راشٽر جي منگل-ڪامنا جي خيال کان توهين تي

ڳالهه ٿيندي جو اسان هڪدم اڪروڙ کي باعزت ٻيهرجي ڏيڻ ۾ وٺي اينداسين. نه رڳو هن کي هٿ وٺي اينداسين پر ان سان گڏ - اڪروڙ مٿان جيڪو ڏوهه مڙهيل آهي، ان جي وڌيڪ جانچ پڙتال ڪرڻ به چڱي ڏينداسين." ان ٻڌي يادو هن لاءِ صلاح مڃين ڪرڻ شروع ڪري ۽ پٿرو وغيره يادو شوق لڳائي پٿر اڪروڙ کي باعزت ٻيهرجي ڏيڻ ۾ وٺي آيا ۽ خون جو ڏوهه هنن وساري ڇڏيو.

اڪروڙ هن اٿي اچڻ تي ئي هڪدم سٺي نرساڻ ٻيٽي ۽ روڙ ۽ بهارون ڏيڻ لڳي ويون. حقيقت ۾ ان جو ڪارڻ فقط اها سمجھ ٿي هئي. جا اڪروڙ وٽ موجود هئي. شري ڪرڻ کي نه ڀڳي وڃي نه دواڙڪا ئي مڃين هن اچڻ جو سڄو ڪارڻ اهو هو جو اها سمجھ ٿي دواڙڪا مان باغور هلي وئي هئي. وري جڏهن اڪروڙ سان گڏ دواڙڪا به اها مٿي آئي ته سڀ مصيبتون دور ٿي وينديون. سو ڀڳوان ڪرڻ خيال ڪيو ته اڪروڙ هيترا هڪ ٻئي پٺيان ڇو وڌا وڌا ڀڳو ڪيا آهن. انهن جو ڪارڻ به اها سمجھ ٿي آئي جا اڪروڙ وٽ موجود آهي.

ان کان پوءِ ڀڳوان ڪرڻ ٻيهرجي محل ۾ ڪيترن مکيه مکيه يادون کڻي ايندي ڏيئي هڪ مڃين ڪئي. ان ۾ هن سترهين کي به اچڻ ڏيئي ڏٺو. ان وقت ۾ سمجھ ٿي ۽ دواڙڪا ئي مڃين اچڻ ٻاهر ڳالهه ٻولي ڪئي ويئي. ڀڳوان ۾ ڀڳوان ڪرڻ کڻي اڪروڙ کي ڇو نه "جهڙيءَ طرح شهنشاهه اڻوڪي سمجھ ٿي سولي ٿي اهو سڀ اسان کي معلوم آهي. اها مٿي سڄي رانجهڻ جو اڳڪار ڪندڙ آهي. اسان کي ڪو به اعتراض ڪونه آهي ته اها مٿي ٿو وٺ هجي. ٻئي ٿو وٺ هجي. ڇاڪاڻ ته ٿون نه دواڙڪا جو رهواسي آهن. ان مٿي ۽ هو لاپ اسين سڀ دواڙڪا جا رهواسي وٺي رهيا آهيون. پر پٿرو مون تي شڪ آندو هو ته اها مٿي مون وٽ آهي. مان ان جو اهو شڪ مٽائڻ چاهيان ٿو. ان ڪري اهو واجب آهي ته هڪ دفع اها مٿي هن کي ڏيکار، جيئن هن کي ڀڳو ٿي ته اها مٿي ٿو وٺ آهي." ڀڳوان اهي اٿڻ چئي ٻيٽي ڇڏي. ان وقت اڪروڙ وٽ اها مٿي موجود هئي. سو هڙ دل ۾ خيال ڪرڻ لڳو ته "هاڻي مون کي ڇا ڪرڻ گهرجي. جيڪڏهن مان ٺاڪار ٿو ڪريان ته مون وٽ هن وقت اها مٿي ڪونه آهي ته ڪهڙن به لڪل هٿ ڪري. هر جيڪڏهن ڀڳوان هن مٿي ظاهر ٿي ٻولندي ۽ مان ڪوڙو ٿي ٻولندس. ان ڪري هاڻي مون کي جيڪي ڪرڻ گهرجي آهي. انهن ئي ڪرڻ گهرجي."

اهو ڇو هن ڪرڻ ڀڳوان کي ڇو نه "هي ڀڳوان! تيار مون کي اها نه رکڻ لاءِ ڏني هئي. ان جي مرڪ وڃڻ کان پوءِ مون خيال ڪو نه

اڪروڙ کي ان مڙيءَ وٽان هرروز ڪيترو ئي سون ملندو هو. ان ڪري هن کي ناڻي جي اصل پراڻه نه رهي.

چون ٿا ته ان مڙيءَ جي اثر ڪري ۶۲ سالن تائين دواڪا ۾ نه ڪا بيماري ٿهلي ۽ نه ڏڪار پيو. نه ڪو ڪنهنجو موت ٿي ٿيو. پر آخر اڪروڙ جي ذات-پائرن- پوڄ وٺڻ ۾ پيدا ٿيلن- سانوڪ جي پڙ پوئي شترگهن کي ماري ڇڏيو. ان سبب ڪري اڪروڙ به دواڪا ڇڏي هليو ويو. ان جي وڃڻ کان پوءِ دواڪا ۾ بيماريون، ڏڪار ۽ برسات جو نه پوڻ- سوڪ ٿيڻ وغيره تڪليفون شروع ٿي ويون. ان وقت پگوان ڪرڻ، ٻلڏيو ۽ اگر سين يادون جي مڊيون- ٻين معزز يادون سان ملي صلاح مصلحت ڪرڻ لڳا. ان بينڪ ۾ ان ڳالهه تي ويچار ڪيو ويو ته ”ڪهڙو سبب آهي جو اوچتو گڏجي هي مصيبتون دواڪا مٿان لازل ٿيون آهن.“ ان وقت انڌڪ نالي هڪ ٻڌي يادو چيو ته ”اڪروڙ جو ٻيءَ شوقلڪ جتي جتي رهندو هو اُتي وڇڙندڙ مرض ۽ ڏڪار، سوڪ وغيره اُپدر (مصيبتون) ڪونه ٿينديون هيون. هڪ دفعي ڪاشيراج جي ملڪ ۾ برسات اصل نه پيئي ٿڌهن شوقلڪ کي اُتي وٺي وڃڻ ٿي هڪدم برسات پيئي. ان وقت ڪاشيراج جي مهاراڻيءَ جي گرنپ ۾ هڪ ڌيءَ هئي پر وڃڻ جو وقت پورو نه ٿي ويو پر راڻيءَ وٽ نه ڪيو. چون ٿا ته اها چوڪري ۱۲ ورهيه پنهنجي ماءُ جي پيٽ ۾ پيئي هئي. ٿڌهن ڪاشيراج گرنپ ۾ پيل ان ڌيءَ کي چيو ”ڌيءَ! تون ٻاهر اچ، مان ٽنهنجو منهن ڏسڻ چاهيان ٿو. تون پنهنجي ماءُ کي ڇو تڪليف ڏيئي رهي آهين؟“ راجا جي ائين چوڻ تي به هن گرنپ ۾ رهندي به چيو- ”پئاجي! اڄ کان وٺي هر روز جيڪڏهن اوهين برهمڻ کي هڪ گانءِ دان ڪندا ايندا ته مان تڻ وڙهين کان پوءِ جنم وٺندس. هن گرنپ کان نڪري ٻاهر ايندس.“ اهو ٻڌي راجا هر روز برهمڻ کي هڪ گانءِ دان ڏيڻ لڳو. ٿڌهن اوتري وقت (۳ ورهيه) گذرڻ بعد هو پيدا ٿي.

ٻيءَ ان جو نالو ”گاندني“ رکيو ۽ جڏهن شوقلڪ ان جي ملڪ ۾ آيو ٿڌهن شوقلڪ کي اها پنهنجي ڌيءَ- ڪنڀادان ڌري ڏيئي ڇڏيائين. شوقلڪ کي ان زال مان اڪروڙ ڄائو. اڪروڙ به ڏاڍو گهڻو آهي ۽ هن جو جنم به اهڙي گهڻو مهاڀرش مان ٿيو آهي. اسان جي ملڪ ۾ به هيءُ جو خرفناڪ مصيبتون اچي پيٽون آهن. ان جو ڪارڻ به اهو آهي جو اڪروڙ جهڙو پگوان جو پکڻ اسان جي ملڪ کي ڇڏي وڃي پئي ملڪ ۾ رهيو آهي. جنهن ديش کي اڪروڙ جهڙو مهاڀرش نياڻ ڪندو. ان ملڪ ۾ اهي مصيبتون ڇو نه اينديون؟ ان ڪري اسان لاءِ هيءَ سهڻي

ان کان پوءِ سندن لاءِ هڪ ڀلي گهوڙي کي جهنگي وڌو ۽ تمام گهڻي هئي - ڇو ته هي وڏي ڀڳو ڀلڻو ۽ ڪوشش نه ڪرڻ ۽ ڇڏڻ گهوڙن وارو رستو کي ڇڏي ان جي پٺ ورتي. اهي گهوڙا تمام ڀلا هئا - جن جا نالا هئا شيرين، سکر، پو، ڀڳبش، ۽ ڀلا هڪ سندن لاءِ جي گهوڙي نه ڪونهن هي مٿاهن ٽائين ڏوڙي، پر پوءِ لڳي ڀڳي، ۽ مٿان ڏيڻ جي هڪ گهائي جهنگل ۾ ساهه ڇڏيائين. تڏهن سندن ان کي اتي ڏٺو ڪري. پرين ٻڌ ڏوڙ، اهو ڏسي ڪوشش ڀلڻو کي چيو ته ”اوهين ان رستو ۾ ئي رهيو مان هن ٻڌل ڏوڙ ڀڳي ڀڳي ڪي ڀڳو وڃي مارڻ ڀڳو“ چئي ڀڳو ڀڳو رستو ۾ ئي وڌو رهيو.

ڪرشن مٿن ٻن ڪونهن ٽائين ان جي پٺ ورتي. پوءِ هن ڀڳو سندن ڇڪر ان جي پٺيان ڇڏيو. جنهن ڀڳي هئي اتي نه سندن جي سسي ڪري ڇڏي. پر هڪ ڀڳي بدن ۽ ڪهڙن جي نلاشي وڌي نه ڇڏي مٿي ڪوشش کي نه ملي تڏهن ڀڳو رستو وڃي ڪوشش ڇڏي ته ”اسان اڃا به سندن لاءِ مارڻ ڇاڪاڻ ته جنهن مٿي جي هڪ ڪرڻ لاءِ اسان هيءَ ڪوشش ڪئي. اها ته اسان کي نه ملي.“ ڀڳو من ۾ سوچيو ته ”ڪوشش مٿي جي ڀڳو مون کان نه لڳائڻ لڳو ڇاڪاڻ ته اهو ناممڪن آهي جو مٿي کيس نه ملي هجي. سو پڪ مٿي کي لڳائڻ لاءِ مون کي نه اجازت ڏيئي آهي.“ انهن سڄي غصي ۾ ڀڳو ڪرشن کي تنڪار ڏيئي ڇوڻ لڳو ته ”تو کي حبش هجي جو ڀڳو ئي مون سان ڪوڙ ڳالهائين ٿو. هاڻ مان توکي ڀڳو جي نالي معاف ڪريان ٿو. تڏهن رستو کليل آهي. هاڻي تون خوشيءَ سان وڃي سگهين ٿو. هاڻي مون کي دواڪا سان، ٿور سان ۽ سڀني مٿن مان سان ڪوبه واسطو نه رهيو آهي. منهنجي اڳيان ڪوڙن قسمن ڪٽڻ جي به ڪا ضرورت نه آهي.

ڪرشن ان کي سمجهائڻ جي ڏاڍي ڪوشش ڪئي پر ڀڳو هڪ به نه ڇڏي ۽ هو وڌيڪ لڳو ڏانهن هلڻو ويو. وڌيڪ نه ڪري ڇڏي هو پهتو تڏهن اتي راجا جنڪ ات جي ڏاڍي آڇان ڪئي. ڀڳو کي ڀڳي ڀڳو وڏي آيو. ڀڳو اتي رهڻ لڳو. جنهن ڀڳو ڀڳو ڪوشش دواڪا ۾ هلڻو آيو. جيترا ڏينهن ڀڳو راجا جنڪ وٽ رهيو تڏهن ڏينهن ڏينهن جو پٺ ڏي وڌي هن کان ”ڪڏا ڀڳو“ (ڪڏا نالي هتيوار سان هڪ ڪرڻ) سکندو رهيو. ڀڳو ان وڌيڪ لڳو پر ۳ ورهيه رهيو. پر آخر ڀڳو ۽ ڪرشن ۽ ڪرشن ڀڳو ڀڳو وڃي سمجهيو ته اها مٿي ڪوشش وٽ نه آهي. هن کي وڌو ڏياريو.

۽ ڀڳو جي ڏانن ۾ مڪن ٿي. ڪرشن کي ڀڳو ڪيا. ڇاڪاڻ ته

جيتوڻيڪ ڪرشن کي نه ڄاڻ هئي ته پانڊون جو نه وار به ونگو نه ٿيو آهي. ان هوندي به ڀڳوان ڪرشن دريودن جي ڪوششن کي انگامياب بڻائڻ لاءِ ڪل جي رواج موجب ڪريا ڪرم ڪرڻ لاءِ وارڻا وقت لائي شهر ۾ ويو.

ڪرشن جي غير حاضري ۾ موقع جو فائدو وٺي سندنوا ننڊ ۾ سهيل ستراجت کي ماري اها مڙي ڪڍي ويو. پتا جي خون جي ڪري غصي ۾ پرجي ستپياما رت تي چڙهي ورائڻا وقت شهر ۾ وڃي پهتي ۽ ڀڳوان ڪرشن کي چوڻ لڳي ”پتا جي مڙن کي اوهان جي ڪرڪلن ۾ (هٿن) ۾ سولهيو، سندنوا اهو سهي نه سگهيو ۽ منهنجي پتا کي ماري ڇڏيو؟ مڙ ڪڍي هليو ويو. ان ۾ اوهان جي ئي ڪل ٿيندي. انهن سڀني ڳالهين جو ويچار ڪري ڇڏي. به اوهان کي واجب سمجهه ۾ اچي ائين ڪريو“

ستپ، پاما جي ائين چوڻ تي هميشه خوش ۽ پرسن رهندڙ ڪرشن به غصي ۾ اڪيون ڳاڙهيون ڪري چيو ”هي ستپي! برابر ان ۾ ان ۾ منهنجي ڪل آهي. مان ڪنهن به روپ ۾ ان دشت جو ڪڪرم به ناهيان ڏنو ڪري سگهان ڇاڪاڻ ته جيڪڏهن ڊگهي وڻ جي چوٽي، تي نه چڙهي سگهجي ته ان تي آڳوڻا ٺاهي ڪري رهڻ وارن بکين کي مارڻ نه گهرجي (يعني وڏن ماڻهن سان نه ڀڃڻ تي ان جي اجهي هيٺ رهڻ وارن کي دٻائڻ نه گهرجي). هاڻي تون ڪو به خيال نه ڪر مان ان کان چڱيءَ طرح بدلو وٺندس“.

ڪرشن دوارڪا ۾ اچي بلديو کي سڄي ڳالهه ڪري ٻڌائي ۽ کيس چيائين ته ”اڻو نه رت تي چڙهي سندنوا کي مارڻ جي ڪوشش ڪريو. بلديو چيو ته ”نمام سنو“ ائين چئي اها ڳالهه قبول ڪئي. سندنوا جو ٻڌو ته منهنجي مارڻ لاءِ ڪرشن ۽ بلديو تيار ٿيا آهن. سر ڊپ وچان هو ڪرت ورما وٽ ويو ۽ کيس وڃي مدد لاءِ عرض ڪيائين. ٽڏهن ڪرت ورما چيو ”ته مون به طاقت ڪونه آهي جو ڪرشن ۽ بلديو پر خلاف وڃان“ پوءِ هو اڪروڙ وٽ ويو. اڪروڙ به ڪرشن ۽ بلديو جي شڪتيءَ جي ساراهه ڪئي. هن چيو ته ديوتائن ۾ به ۽ راکشن ۾ به ڪنهن کي به طاقت ڪونه آهي جو ڪرشن ۽ بلديو سان مقابلو ڪري. ان ڪري تون ٻئي ڪنهن وٽ مدد لاءِ وڃ. ان تي سندنوا چيو ”ته چڱو، مان اوهان کي هيءَ مڙي ڏيان ٿو. اوهين رڳو ان مڙيءَ جي رکيا ڪريو“ اڪروڙ چيو ”ته چڱو مڙي مان ان شرط تي وٺندس ته اوهين ٻيڙيءَ جي دم تائين به اها ڳالهه ڪنهن کي به نه ٻڌائيندا“ سندنوا چيو ”ته مان انجام ڪريان ٿو ته مرندي مري ويندس پر اها ڳالهه ڳجهي رکندس“ پوءِ اڪروڙ اها مڙي پاڻ وٽ رکي ڇڏي.

انڌون رڙيون ٻڏي جامولت غصي ۾ آئي آڏو. ٻنهي جي هڪٻئي ۾ لڙائي لڳي. اها لڙائي اڪويهه ڏينهن هلي. پريست وقت سرڪرڻ جي موٽي اچڻ جي راه ڏسندي يادون هو لشڪر هٿو ڪن آئي بيٺو هو، پر حڏن سرڪرڻ کي ٻاهر لڪرندو نه ڏٺائون تڏهن لشڪر کي پڪ ٿي ويئي ته سرڪرڻ ضرور هئا ۾ مارو ويو آهي، ٻيءَ صورت ۾ حڪم ڏهن هٿو هڻي ها ته هن کي ايترو وقت نه لڳي ها. ائين سوچي سڀ جوان دواڙڪا ۾ موٽي آيا ۽ آئي اچي سُر ٻڌائون ته ڀڳوان ڪرڻ مارو ويو آهي. سرڪرڻ جي رشتدارن به اها خبر ٻڌي، ان جو سڄو ڪرڻاڪر ڪيو.

جامولت کي سرڪرڻ جي طائف ۾ پتو پيو. تمام گهڻا ڏينهن جنگ ڪندي هو لڪي ٻيو ۽ ڏاڍو حيران ٿيو. آخر جامولت هزارو ۽ سرڪرڻ کي ٻوڙ ڪري ڇڏيو ته دواڙڪن پڪ ٿي پڪ ڀڳوان جا اوتار آهيو ۽ دشتن ٻاٻن کي سزا ڏيڻ لاءِ اوهان ٻوڙي ٿي اوتار ورتو آهي.

ائين چئي جامولت سرڪرڻ کي پنهنجي گهر وٺي ويو ۽ پنهنجي جامولي ڏي سرڪرڻ کي ڪنڊا ڏان ڪري ڏيئي ڇڏيائين ۽ اها سميت مٽي به ڏاج ۾ ڀڳوان سرڪرڻ کي ڏيئي ڇڏيائين. سرڪرڻ اها مٽي وٺي خوش ٿي، جاموليءَ سان گڏ دواڙڪا ۾ موٽي آيو.

ڀڳوان جي موٽي اچڻ تي دواڙڪا واسن ڏاڍيون خوشيون ڪيون، جشن ڪيا ڀڳوان جون استريون به ڏاڍو خوش ٿيون. سڀني سرڪرڻ ڀڳوان جي پيڪنداڙ آجيان ڪئي.

ڀڳوان سڀني کي سميت مٽيءَ جي موٽي ملڻ جي سڄي ڪهاڻي ٻڌائي ۽ اها مٽي ستراجمت کي موٽائي ڏني.

اهڙيءَ طرح ڀڳوان ڪوڙي ڪلڪ کان چوٽڪارو حاصل ڪيو. پوءِ جاموليءَ کي پنهنجي زانڌاني ۾ روانو ڪيو.

ستراجمت به اهو حال ڪري ته مون اڃا به ڀڳوان تي ڪوڙو ڪلڪ لڳايو. پوءِ هن به پنهنجي ڏيءَ ستر ڀاما ڀڳوان سان ٻوڙائي ڇڏي. ستر ڀاما سان شادي ڪرڻ لاءِ اڪورو ۽ ڪرم ورما ۽ شندلوا جهڙا بهادر نه خواهشمند هئا، پر حڏن ٻڌائون ته ستراجمت اها ڪرڻ کي ڏيئي ڇڏي آهي تڏهن ستراجمت سان به دشمني رکڻ لڳا.

ان کانپوءِ اڪورو ۽ ڪرم ورما شندلوا کي ستراجمت جي برخلاف ٻوڙڪايو. اها خبر تهلهه ويئي ته سڀ ٻانڊر لاک جي گهر ۾ جلي مري ويا آهن.

سگهي او ۽ ڪنهن وقت نه اها خوفناڪ نه ٿي سگهي ٿي. پوسين ان مٽيءَ کي کلي ۾ ٻڌي گهوڙي تي چڙهي شڪار ڪرڻ لاءِ بس ۾ ويو. اُتي هڪي ڪنهن شينهن ماري ڇڏيو. جڏهن شينهن گهوڙي سوڌو اُنکي ماري ان ٺرمل مٽيءَ کي پنهنجي واپس ۾ کڻي هلڻ لاءِ تيار ٿيو، ان وقت ان ٻن ۾ هڪ ڇڻ جي راجا، جنهنجو نالو جامبولت هو، ان شينهن کي مٽيءَ سميت ڏنو ۽ اُنکي ماري ڇڏيائين. پوءِ هو اُها ٺرمل مٽي کڻي غفا ۾ هليو ويو ۽ هن پنهنجي سگهار نالي ٻار لاءِ اها مٽي رانديڪي طور ڪم آڏي.

جڏهن پوسين جهنگل مان نه موٽيو، تڏهن سڀني ماڻهن ۾ هيءُ آواز ٿيڻ لڳي ويو ته ”سريڪرشڻ کي اها مٽي ڪهڙي هئي، انڪري ان ئي ستراجهت جي ڀاءُ پوسين کي ماري ڇڏيو آهي.“

سريڪرشڻ ان ڪوڙي ڪلڪ جي دور ڪرڻ لاءِ يادون جي هڪ وڏي سينا وٺي پوسين جي گهوڙي جي ڪمرن جي نشانن جي پٺ وٺي اُڻڻو پتو ڪيڏان لاءِ روانو ٿيو. اڳتي وڃي ڏٺائين ته پوسين کي گهوڙي سميت شينهن ماري، ختم ڪري ڇڏيو آهي.

جيتوڻيڪ ان مان صاف ظاهر ٿي ويو ته سريڪرشڻ پوسين کي نه ماريو آهي، ان هوندي به وڌيڪ ڇاڄ ڪرڻ لاءِ اڳتي وڃي ڏٺائون ته شينهن به اُتي مڙو ٻيو هو. ڇاڄ ڪندي معلوم ٿيو ته ان شينهن کي وري هڪ ڇڻ جي راجا ماري ڇڏيو آهي. سريڪرشڻ ان مٽيءَ جي ڳولها جاري رکندي ڇڻ جي راجا جامبولت جي ٻرون جي نشانن جي پٺ ورتي. سڄي يادون جي لشڪر کي جبل جي اڳيان ٻيهاريائين ۽ پاڻ ان جبل جي غفا جي اندر گهوڙي ويو.

اندر وڃڻ تي سريڪرشڻ هڪ دائيءَ جو آواز ٻڌو، جا هڪ ٻار کي راند ڪرائي رهي هئي ۽ چڱي رهي هئي ته ”شينهن پوسين کي ماري ڇڏيو آهي ۽ ان شينهن کي وري جامبولت ماري ڇڏيو آهي. ٻيڙا پٽ! تون روڻ نه ۽ هيءَ سيمنت مٽي تنهنجي ئي آهي.“

اهي لفظ ٻڌي سريڪرشڻ مٽيءَ جو پتو لڳائڻ لاءِ اندر هليو ويو ۽ ڏٺائين ته سيمنت مٽي ٻار جو رانديڪو بچي پيئي آهي ۽ دائيءَ جي هٿ جي تريءَ تي رکيل آهي ۽ سندس روشني غفا کي به روشن ڪري رهي آهي.

دائيءَ ڏٺو ته هڪ عجيب ماڻهو سيمنت مٽيءَ ڏانهن لويي اکين سان لهاري رهيو آهي. هڪ ڌارئي ماڻهو کي ڏسي دائيءَ ٻپ وڃان ’ٻچايو... ٻچايو‘ ٻڪاري وٺي ڏاڍيان رڙيون ڪيون.

ڪئي. ٻارڻا ڪندي هن سڄو ڏٺاڻ ڀڳوان سورڊ نارائڻ ۾ لڳايو ۽ من کي هڪ هنڌ
اسٽر رکيائين. ڀڳوان سورڊ نارائڻ هنجي سامهون اچي پوکيت ٿيو، پر هن جي شڪل
صاف نه هئي.

ستراجم سورڊ نارائڻ کي چيو: ”آسمان ۾ ٺاه. جي گولي وانگر جهڙو مون
اوهان کي ڏاڍو آهي، اهڙو ئي نزديڪ اچڻ سان ڏسي رهندو آهيان. هاڻي اوهين مولتي
راضي ٿيو.“

ستراجم جي ائين چوڻ تي ڀڳوان سورڊ پنهنجي گلي مان سيميند نالي هڪ
مهاڻي لاهي الڳ رکي، تڏهن ستراجم ڀڳوان سورڊ کي ڏاڍو اڻڄو ٻڌڻ لڳو
تاهي جي رنگ جهڙو ۽ ننڍو هو ۽ اڻڄو اکيون ڪجهه پيليون هيون. ان وقت به
ستراجم وري سورڊ کي ٻارڻا ڪئي. تڏهن سورڊ چيس ته تون مولڪان ڪو دل
گهڙيو وڌو گهر. ستراجم ويٺي ڪئي ته ”مولڪي اها سيميند مٿي ڏيڏرو.“ ڀڳوان
سورڊ الڳي اها مٿي ڏيئي آڪاش ۾ پنهنجيءَ جاء تي هليو ويو.

پوءِ ستراجم اها مٿي گلي ۾ ٻائي دواڙڪا ۾ آيو. ان ۾ ايترو نه نچايو هو جو
ان جي اڇڻ سان چڻ نه چوڌاري روشني ٿهڻي ويئي. دواڙڪا ۾ اڇڻ سان ماڻهن
سمجهيو ته سورڊ نارائڻ سرڪرشت ڀڳوان سان ملا لاءِ دواڙڪا ۾ آيو آهي. تڏهن
ماڻهن ڊوڙي رهي ڀڳوان سرڪرشت کي ٻڌايو ته ”هي ڀڳوان! اوهانجي درشن لاءِ
ڀڳوان سورڊ نارائڻ اچي رهندو آهي.“

ڀڳوان سرڪرشت ماڻهن کي ٻڌايو ته هيءُ ڀڳوان سورڊ نارائڻ ڪو نه آهي. هيءُ
ستراجم آهي ۽ سورڊ ڀڳوان کان مليل سيميند نالي مٿي ٻائي هتي اچي رهندو آهي.
توهين بنا ڪنهن ڊب جي هن ڏانهن ٺهاريو.“ ڀڳوان سرڪرشت جي ائين چوڻ تي
دواڙڪا واسين عجيبي طرح هن ڏانهن ٺهاريو ۽ ڏٺائون ته برابر اهو ستراجم هو.

ستراجم اها مٿي وڃي پنهنجي گهر ۾ رکي. اها مٿي هر روز ان ٽولا سون
جا ڏيندي هئي. ان مٿيءَ جو اهو اثر اهو ٿيو جو سڄي ديش ۾ ٻماري، ڏڪار،
ٽائڪن، باهين ۽ جيون جو ڊپ نه رهيو. هميشه سٺي ترساف ٻولندي هئي. ڀڳوان
سرڪرشت جي مرضي تي ته اها مٿي راجا آڪرشن وقت هٿڻ گهرجي. ڀڳوان
سرڪرشت ۾ اها شڪتي هئي ته اها مٿي هڪ کان ڪسي وٺي پر هن ائين نه
ڪيو، ڇاڪاڻ ته سرڪرشت پنهنجي سماج ۾ جهڙو ٻڌا ڪرڻ لٿي جاهدو.

ستراجم کي جڏهن اها خبر پئي ته سرڪرشت کائينس اها مٿي گهرڻ وارو
هن اها پنهنجي پاڻ ٻوسڻ کي ڏيئي ڇڏي. ٻوسڻ کي اها خبر ڪونه هئي
تڏهن اڳوڻو جڳهه تي کڻي وڃڻ ڪري ان مٿيءَ جو اثر به ٿي.

اچي انڇو شڪ دور ڪرڻ لاءِ راجا چيو، ”توڪي جيڪو پٽ ٿيڻ وارو آهي، ان ٿيندڙ پٽ جي مون پهريائين هيءَ زال چوندِي هڪ ڪري رکي آهي.“ اهو ٻڌي راڻي خوش ٿي ملي مرڪ منهن تي آڻي چيو، ”ڇڳو، ائين ئي ٿيندو.“ پوءِ راجا سان گڏ شهر ۾ پهريش ڪيو.

راجا جي انهن لفظن جو اثر اهو ٿيو، جو راڻي جنهنڪي اولاد ٿيندو ئي ڪونه، اها اميدواري ٿي ۽ ٿيڪ وقت تي پٽ ڄائو؛ انڇو نالو ودرپ رکيو ويو ۽ جڏهن هو وڏو ٿيو تڏهن انهيءَ ئي راج-ڪنيا سان هنجي شادي ٿي؛ ودرپ کي ان مان ٻه پٽ ڄاوا.

ڪڇ ورهين کانپوءِ ان کي ٽيون پٽ به ڄائو، جنهنجو نالو روم-پاد رکيو ويو. نادر جي اُپديش سان اهو ڏاڍو گيانِي ٿيو.

اهڙيءَ طرح انهن ٽنهي پٽن جو ولش شروع ٿيو. چنڊيه گهراڻو به انهن مان شروع ٿيو، جنهن ۾ ڪي مشهور راجائون ٿي گذريا آهن ۽ سائوٽ، نالي ولش پٽ شروع ٿيو، ان ۾ اڳتي هلي ڪي مشهور راجائون ٿيا، جن پنهنجي زماني ۾ ڏاڍي انصاف سان راج هلايو ۽ رعيت کي خوش رکيو.

پارمون آڏياڻ سمانٽ

نيرھون آڏياڻ

ستوت جي اولاد جو بيان ۽ سيمنٽڪ مٽيءَ جي ڪهاڻي

شري پراشرجيءَ چيو- ستوت جو ونش ڏاڍو وڏو. ان خاندان ۾ ديوارڻ نالي هڪ راجا ٿيو، انڇو پورو نالي هڪ پٽ هو، انهن ٻنهي پٽن جي باري ۾ هڪ مشهور چوڻي آهي ته:-

جهڙيءَ طرح اسان انهن ٻنهي جي باري ۾ پري کان ٻڌو هو، اهڙيءَ طرح اسان هنن جي ٿرڻڪ وڃي ڏٺو؛ حقيقت ۾ پورو هڪ نيڪ انسان آهي ۽ ديوارڻ ته سچ پچ ديوتا آهي. ٻنهي پٽن جيڪو اُپديش ڏنو، ان جي ٻڌايل رستي تان هلڻ ڪري ۶۰۷۴ ماڻهن اُمر پڌ پراپت ڪيو.

ان سائوٽ جي ڪل ۾ ستراجت نالي هڪ راجا هو، انجي پاڻ جو نالو پوسين هو. ان ستراجت جو مٿر ڀڳوان سورج نارايڻ هو.

هڪ ڏينهن سمنڊ جي ڪناري تي ويٺل ستراجت سورج نارايڻ جي استوتِي

ٻارھون اڏيا

يدوءَ جي پٽ ڪروشتوءَ جو وٺڻ

سڀي ٻارھيءَ ۽ ڇوڻي - ان کانپوءِ يدوءَ جي پٽ ڪروشتوءَ جو وٺڻ (خاندان) شروع ٿيو. ان وٺڻ ۾ ڪيترائي راجا آهن ٿي گذريا آهن ۽ انهن ۾ ڪي ڏاڍا مشهور راجا آهن به پيدا ٿيا. پر هڪ ڇٻا - مڌ نالي راجا ٿيو، جو ڇوڻي ٿا نه زال جو ”غلام“ هو. ان راجا جي ڪهاڻي به عجيب آهي.

اهو راجا ڪيترو ئي ڏاڍو بهادر هو پر رستريءَ جي اڳيان هن جي هڪ نه نه هلندي هئي. هن ڪيترائي ئي جنگيون ڪيون ۽ سڀني دشمنن کي ماريو. ان وقت هُو هڪ زبردست مڪرورتي راجا ڪري لکيو ويو هو. هڪ وقت جي گهٽيا آهي ته جڏهن هُو هڪ جنگ لڙي رهيو هو، تڏهن ان وقت هن جا سڀ دشمن وٺي پکا ۽ ڏپ ۾ سڀئي ماڻهو پڇڻ لڳا. سڄو شهر خالي ٿي ويو.

ان ڀاڱ ۾ ان راجا ڏٺو ته هڪ راج - ڪنڊا بندي آهي، جا ڏپ وڃان ڏکي رهي هئي ۽ هيڏانهن هوڏانهن پنهنجي ڀڄاءِ لاءِ تيار رهي هئي. هو تمام سهڻي راجڪماري هئي ۽ وڏيون ڪري رهي هئي ته ”اها! اها! اها! مولڪي ڀڄيو...“ اٽڪي ڏسي راجا ان ئي موقع تي ٻيو راجا حال ڪيو ته ”منهنجي زال کي ڪوڊ اولاد ڪونه ٿو آهي، منهنجي زال واتيه آهي ۽ هاڻي ڀڳوان شايد مولڪي هيءَ راج - ڪنڊا انڪري موڪلي آهي ته مان هن سان شادي ڪريان ۽ ان سان مولڪي ضرور اولاد ٿيندو. هاڻي هن کي رت ٿي ڇاڙهي پنهنجي مڙهه ۾ وٺي وڃان ٿو، اتي وڃي شويو جي آڳا وٺي پوءِ هن سان شادي ڪندس.“

ان کانپوءِ ان راج - ڪنڊا کي رت ۾ ڇاڙهي ۽ پنهنجي شهر ڏانهن روانو ٿيو. جڏهن شهر ۾ پهتو، تڏهن سڀني لکرواسين، ڪٽنب جي پالنن ۽ وڙيون سان مهاراڻي شويو راجا جي آڳاڻا ڪرڻ لاءِ لکو هي وڏي دروازي وٽ آئي. جڏهن هن راجا جي ڀرسان ويٺل راج - ڪنڊا کي ڏٺو، تڏهن ڪاوڙ ۾ اچي ڏڪندڙن جن سان چيو، ”تو پنهنجي پاسي ۾ هيءَ ڪس ويهاري آهي؟“

راجا کي جڏهن ان سوال جو ڪوڊ جواب سمجهو، ته آيو تڏهن ڏڪندي ڏڪندي هن چيو ته ”هيءَ منهنجي اولاد آهي.“ ان ئي راتئي شويو چيو، ”مولڪي ته ڪو پٽ ٿي ڪونه آهي ۽ اوهانکي پي ڪا زال به ڪونه آهي، پوءِ ٻڌايو ته اوهان، ڪهڙي پٽ جي رشتي سان هيءَ اوهانجي اولاد آهي؟“

سڀي ٻارھيءَ ۽ ڇوڻي - اهڙيءَ طرح شويو جا عرصي ۾ ٽيڙل لفظ ٻڌي ڏپ ۾

ڀارھون آڏياڻ

يدو- وٺش جو ورنن ۽ سھسراجن جو چرڻر

شري پراشرجيءَ چيو- هاڻي مان ڀاڻيءَ جي پھرين پٽ يدوءَ جي وٺش جو ورنن ڪريان ٿو، جنھن وٺش ۾ ڀڳوان وشتوءَ سورھن ڪلائڻ سان سمپورڻ اوتار ورتو، ان لاءِ ڏينھيون سلوڪ مشھور آھي، جنھن جي معنيٰ آھي تہ:-

”جنھن ۾ سربڪرشنا نالي اراڪار ڀار ٻرھم اوتار ورتو، ان يدو- وٺش جو بيان ٻڌڻ سان منس سڀني ڀاڻن کان چڻي وڃي ٿو.“

ان وٺش ۾ يدوءَ کي سھسرجت، ڪروشن، نل ۽ نھش نالي چار پٽ پيدا ٿيا. انھن جي خاندان جو سلسلو وٺش اڳتي هلندو رھيو. آخر انھيءَ ڪل ۾ ڪرٽوٻر، نالي راجا کي ارجن نالي پٽ ڄائو، جنھن کي ھزار ٻانھون ھيون. اھو سڄي پوٽويءَ جو راجا ٿيو. ان کي ’سھسراجن‘ بہ ڪري سڏيو ويو.

ان سھسراجن ڀڳوان دتاترہ جي آپاسا ڪئي. ان کان ھن ڪيترائي ور پراپت ڪيا، جن مان مکيہ ھئا تہ ھڪ ھزار ٻانھن جو ملڪ ۽ جنگيون ڪري سڄي پوٽوي ھٿ ڪرڻ ۽ سڄي پوٽو- منڊل تي وڃي ۽ ڪنھن اھڙي ماڻھو پيش جي ھٿان موت جو ٽنھي لوڪن ۾ ٻڙسڻ ھجي. اھڙي قسم جا ور ھن حاصل ڪيا.

سھسراجن ھن سڄي پوٽويءَ جي ڀالڻا ڪئي ۽ ان تي راج ڪيو، جنھن ۾ ست وڏا پٽ ھئا. ان جي برابر ڪوبہ راجا ڪري نہ سگھيو. ھن جي راج ۾ ڪا بہ شيءِ اڃائي زبان نہ ٿيندي ھئي. ھن ڪيترائي راجا جي ڀلائيءَ جا ڪم ڪيا. رعيت جي تندرستيءَ جو ھن ڏاڍو خيال رکيو. ڪوبہ ماڻھو ھنجي راج ۾ ايمان نہ ٿيندو ھو.

ھن پنجاھي ھزار ورھہ راج ڪيو. ھڪ دفعي جنھن ھو شراب پي، لومدا نديءَ ۾ چل ڪريڙا (پنھنجي استرڻ سان گڏ سنان) ڪري رھيو ھو تہ اوچتو ئي راوڻ ھنجي ماھشمي لنگريءَ تي سخت حملو ڪيو. ان وقت ھن ھڪدم راوڻ کي ڇانور وانگر لوڙيءَ ۾ ٻڌي شھر جي ھڪ سنان جڳھ تي ڦٽو ڪيو.

آخر پنجاھي ھزار ورھہ گذرڻ بعد پشرام جي ھٿان ھن جو موت ٿيو. ان کي ھڪ سؤ پٽ ھئا پر انھن مان پنج مشھور ھئا. ان ڪل ۾ ھڪ ورشطيءَ نالي راجا پيدا ٿيو، جنھن ڪري يادو ڪل کي ورشطي ڪل بہ ڪري چوندا آھن پر يدوءَ جي ڪري ھن خاندان کي ’يادو ڪل‘ ڪري چوندا آھن.

ڀارھون آڏياڻ سڀاڻ

پٽ پوءِ اها ڳالهه سويڪار ڪئي ۽ چيو - ”هيءَ ت امانجي مٿان اوهانجي وڏي
مهراڻي آهي.“ اٿس جتي پوءِ پنهنجي پيءُ جي وڌ - آوستا ورتي ۽ پنهنجي جواني
کيس ڏيئي ڇڏي.

راجا بهائيءَ پوءِ جي جواني واري خوب دلويءَ عيش عشرت ۾ مڙو ماڻهو ۽
ان سان گڏ انصاف سان راج ڪاروبار پڻ هلايو ۽ برحا جي ڀالنا ڪئي. هن وشواچيءَ
۽ ديوباليءَ سان گهڻي حواليءَ جا مڙا ماڻها. هن چيو ته ”مان ڪامائن کي ختم
ڪري ڇڏيندس.“ اٿس سوچيندي هر روز هو سندس جي وشن ۾ مڙو ماڻهو لڳو.
هڪڙي خواهش پوري ٿي ٿيس ته ورڪ پسي خواهش ٿي پيدا ٿيس. اهڙيءَ طرح
هر روز نئون نمائون پيدا ٿيڻ لڳس. راجا ڏٺو ته انهن ڪامائن جو نه آسب ٿي نٿو
اچي. وشه، ڀوڳ، جي چاهيا شائست ٿي ٿئي ٿئي. ان ٿي نيمه راجا بهائيءَ هن طرح
پنهنجي من جا ويچار ظاهر ڪيا -

”پروڳن جي ترشتا انهن جي ڀوڳ سان ڪڏهن به شائست ٿئي ٿئي بلڪ باهر ۾
گهر جي آهولي وجهڻ وانگر وڌيئي. سڄيءَ ڀرلويءَ تي جيترا کاڌا موجود آهن،
جيترو نه سون موجود آهي ۽ جيڪي به زالون آهن، اهي سڀ هڪ ماڻهوءَ کي به
خوش نه ٿيون ڪري سگهن.“

هن دنيا ۾ ٿڌهن سک ۽ شائستي موٽي ايندي، ڇڏهن ڪوبه ماڻهو ڪنهنجو به
ڀرو نه چاهيندو. سمورشي ٿيڻ سان ئي سک ڀرايم ٿيندو آهي. انسان کي هس
دنيا ۾ سک ٿڌهن ملندو ڪڏهن هڙ ترشتا (عجب) جو ٿيڻ ڪندو.

پدايي اچڻ تي وار اچا ٿي وڃن ٿا ۽ ٿڌ ڪمزور ٿي وڃن ٿا پر جيتوڻي ۽ ڌن
جون آهائون ڪمزور نٿيون ٿين. وشن ۾ چاهيل رهندي. مونکي هڪ هزار ورهه
ٿڌوڻي ويا پوءِ به هر روز مونکي نئون نئون نمائون ۽ اچائون پيشون پيسدا ٿين.
مان به چاهيان ته اچا به جيترو رهان ۽ وشه ڀوڳن جا مڙا ماڻها، الڪري منهنجي
لاءِ هارڻ سٺو اٿس ٿيندو ته هن دنيا کي لوڪ ڪوڙي وڃي پنهنجو من پسڪوان ۾
لڳايان. ان ۾ وڃي ان جي هر ٿيڻ سان گڏ گهمان. هن ڪوڙيءَ مايا جو ٿيڻ ڪرڻان
ٿڌن مونکي سڄي شائستي ڀرايم ٿيندي.“

شري پراشرجيءَ چيو ته ”ان ڪالموءَ راجا بهائيءَ پوءِ کي سندس جواني موٽائي
ڏني ۽ ڪاليس پنهنجو پڏارو موٽائي ورتو ۽ هن کي راجائي سولبي ڏني ۽ کيس
اڪديءَ نه. ويهاري پاڻ به ڏانهن هليو ويو.“
ڏهون اڏاڻا سماپت

آتمڪ شڪتي هلي وڃي ۽ ڪمزور ٿي پيا، جنهنڪري اندر انهنڪي ماري ڇڏيو ۽ سرڳ جو راڄ وري حاصل ڪيو.

جيڪو ماڻهو هن ڪٿا کي سڙدا سان ٻڌندو ته اهو ڪڏهن به پنهنجي درجي تان هيٺ نه ڪرندو ۽ ان ماڻهوءَ ۾ ڪڏهن به ڌرم جي برخلاف ڀاونا پيدا ٿي ڪانه ٿيندي.

آپوءَ جي ٻئي پٽ دمپ کي ڪوبه اولاد نه ٿيو. ڪشترورڌ کي اولاد ٿيو، ان جي ونش جو سلسلو جاري رهيو. هاڻي مان نهش ونش جو ورن ڪندس.

ٺاٺون اڏياڻ سماپت

ڏهون اڏياڻ

پٺاڻيءَ جو ورن

شري پراشرجيءَ ڇيو - نهش کي ڇهه پٽ ڄاوا. انهن جا نالا هئا پتي، پياڻي، سڀاڻي، آباڻي، وياڻي ۽ ڪوٽي نالي ڇهه پٽ هئا. پتيءَ راڄ تان هٽ ڪيو، ان ڪري پياڻي راڄڪڍيءَ تي ويٺو. پياڻي شڪراچاره جي ڌيءَ ديويانيءَ ۽ ورشيرا جي ڌيءَ شرمشنا سان وهانءُ ڪيو. انجي ونش جي باري ۾ هيٺيون سلوڪ مشهور آهي - ان سلوڪ جي معنيٰ آهي ته:-

ددويانيءَ ڀدو ۽ تروسوءَ کي جنم ڏنو ۽ ورش پرا جي ڌيءَ شرمشنا درهيو ۽ ڀروسه کي ڄڻيو. پياڻيءَ کي شڪراچاره جو سراپ هو، انهيءَ ڪري هن کي جلدئي ٻڍاڻو ورائي ويو. پر پوءِ شڪراچاره هن تي راضي ٿيو ۽ انجي چوڻ پٽاندڙ هس پنهنجو ٻڍاڻو وٺڻ لاءِ وڏي پٽ ڀدوءَ کي ڇيو - ”پٽ! تنهنجي نالي جي سراپ ڪري اڻ وقتي ٻڍاڻي مونکي ڪمزور بڻايو آهي هاڻي انجي ڪرڻ سان مان اهو ٻڍاڻو توکي ڏيڻ چاهيان ٿو. مان اڃا تائين وشيه - ڀوڳن مان ترپت نه ٿيو آهيان، ان ڪري هڪ هزار ورهين تائين مان تنهنجي جوانيءَ سان انهن دليوي وشين جو مزو وٺڻ چاهيان ٿو، ان باري ۾ توکي ڪنهن به قسم جي آلاڪائي نه ڪرڻ گهرجي.“ پر پيءُ جي ائين چوڻ تي به ڀدوءَ ٻڍاڻو وٺڻ نه چاهيو. تڏهن سندس پيءُ کيس سراپ ڏنو ته تنهنجو اولاد راڄڪڍيءَ تي ويهڻ جي لائق نه ٿيندو.

پوءِ راجا پياڻيءَ ٻين ٻن پٽن کي به سندن جواني ڏيڻ لاءِ ۽ سندس ٻڍاڻو وٺڻ لاءِ ڇيو، ان تي تروسوءَ ۽ درهيوءَ به اها گهر قبول نه ڪئي. ٻنهي ناڪار ڪئي. ان ئي راجا ٻنهي کي سراپ ڏيئي ڇڏيو. پڇاڙيءَ ۾ سڀ کان ننڍي شرمشنا جي

ساڳو عرض ڪيو ۽ مهاراجا رهي ۽ نه هنن کي ساڳوئي جواب ڏنو. ٽنهن ديوتائن به اچي ڳالهه سوڻڪار ڪندي چيو، ”اوهين ئي اسانجا ڏاڏر ٿيندا.“

الهيءَ ڪري مهاراجا رهي ۽ ديوتائن جي مدد ڪئي ۽ بهادرڪيءَ سان هن جنگ ڪئي. ڪيترن ئي استرن ۽ شسترن سان ڏنبن جو سڄو لشڪر ماري وڌائين. ان کانپوءِ جڏهن هن دشمنن تي وجبه پائي ٽنهن ديوتائن جي راجا اچي مهاراجا رهي ۽ جي جوتن تي پنهنجو مٿو ٽيڪو ۽ چيو ته ”توهان اسانکي مصيبت کان بچايو آهي ۽ تڪليف جي وقت اسانکي آناج پڻ ڏنو آهي، انڪري اوهين اسانجا پتا آهيو ۽ اوهين اسانجا راجا آهيو. مان ديوتائن جو ڏاڏر آهيان پر مان نه اوهانکي پئي ۽ وانگر سمجهان ٿو.“

ان ئي راجا کي چيو، ”ڇڪو، ائين ئي ٿيڪ آهي ۽ دشمن به هڪڙن چالاڪيءَ سان خوشامد ڪري نه اچي نه ڳالهه مڃي آهي، پر اوهين ديوتائن نه مولڪي پنهنجا آهيو.“ انن چئي هڻ راجڏاڻيءَ ڏانهن هليو ويو.

اغڙيءَ طرح شڪرتو (چنڊون هڪ سو يڪه ڪها هئا) ئي ڏاڏر بد ئي نالو واريو. اوهه رهي ۽ هي مرنءَ کان پوءِ داورشي لارڊ جي چوڻ تي رهي ۽ هي پتن شڪرتو کان وهندڙ موجب پيءُ جو راج گوارو. شڪرتو نه رهي ۽ کي پنهنجو پتا ڪري لکيو هو ۽ هڻ اڃا ڏور ڏور جو پت لکيو هو. پر جڏهن شڪرتو پنهنجو راج نه ڏٺو، ٽنهن نه انهن مهاڀاوتن رهي ۽ هي پتن ڏاڏر کي حتمي، خود ڏاڏر پسند حاصل ڪيو ۽ ڏاڏر جي نقص تي وڏي سرگب جي راج جو مزد پڻ ماڻيو.

گهڻي وقت گذرڻ کانپوءِ شڪرتو هڪ دفعي ورهسپتيءَ کي اڪيلو ويٺل ڏسي اُنکي چيو، ”مان ٿورڪيءَ جو راجا هوس. مولڪي هرڪنهن يڪه مان حصو ملندو هو. يڪه-ياڪ (يڪه هي حتمي) جو مان حشدار آهيان پر هاڻي مولڪي يڪه مان ڪڍ ٿورو نه حصو ٿو ملي ۽ مان ڏاڏو بکايو آهيان، ۽ اوهين به چيئرو نه يڪه جو پيسا ڏيئي سگهندا؟“

هنجي انن چوڻ تي ورهسپتيءَ چيو ته ”تو مولڪي پوريائين جو ڪونه ٻڌايو؟ تو لاءِ مان ڇا ٿيو ڪري سگهان؟ ڇڪو، هاڻي ٿورو ٿورس ۽ ٿوريئي وقت پر مان توکي پنهنجو پند (درچر) ڏيندس. مان پنهنجي جاءِ تي توکي وهاري بندس.“ انن چئي ورهسپتيءَ هون شروع ڪيو. ان هون پر هن اهڙا نه مٿي ٻڙهيا، جن جي اثر سان رجيءَ جي پتن جا حال ئي بدلاجي ويا ۽ ڏاڏر (شڪرتو) کي ڏاڏو پسند ملندو. - - - - - م جي بحال ٿي پيا ۽ پوهڻن، وشن ۽ منن جي برخلاف ڳالهائڻا پي نه لندا ڪرڻ لڳا. ڏور ئي نه علڻ ڪري، هنن مان مالڪ ۽

سندس نالو 'ولس' به ٿيو. هو ڏاڍو سڄياري هو، سٽيه وادي هو، انڪري ان تي رت ڌوڄ به نالو پيو. ان کانپوءِ هن 'ڪولي' نالي هڪ عجيب گهوڙو پراپت ڪيو انڪري هو هن پوڙويءَ تي 'ڪولياشو' نالي سان به مشهور ٿيو.

ان ولس کي الرڪ نالي پٽ ڄائو، جنهنجي باري ۾ هيءُ هڪ سلوڪ اچ ٿاين به مشهور آهي. ان سلوڪ جي معنيٰ هيءُ آهي:-

”جهڙي زمالي ۾ الرڪ کانسواءِ ٻئي ڪنهن به چاهت هزار ورهين ٿاين جوانيءَ ۾ رهي پوڙويءَ تي راڄ نه ڪيو. فقط ان ئي پوڙويءَ جو اڀرڳ ڪيو.“

ان الرڪ جي ولس ۾ به ڪيترائي پُرش پيدا ٿيا، جن ۾ هڪ پارگه-پومي به هو. جنهن ماڻهن ۾ چمن ورڻن (برهمڻ، ڪتري، وئشيءَ ۽ شودر) جو پرچار ڪيو. اهڙيءَ طرح ڪاشي، وئشي جي راجائن جو ورلن مون توکي ٻڌايو.

اُنون اڌياڻ سماپت

ڏاڏون اڌياڻ

مهارج رجي ۽ اُنجي پٽن جا چرتر

شري پراشرجيءَ چيو:- هاڻي مان توکي رجيءَ جي اولاد بابت ٻڌايان ٿو، رجيءَ کي پنج سؤ پٽ هئا جي تمام طاقت وارا ۽ بهادر هئا. هڪ دفعي ديوتائن ۽ دئيتن جي وچ ۾ جنگ لڳي. اهي ٻئي قومرن هڪٻئي جون سخت دشمن ٿي پيئڻون ۽ هڪٻئي کي مارڻ لاءِ تيار ٿيون. ٻنهي جا عيوضي برهماڇيءَ وٽ ويا ۽ برهماڇيءَ کان پڇيائون ته اسان ٻنهي جي جهڳڙي ۾ ڪهڙي طرف جي جيت ٿيندي؟ ديوتائون جيتيندا يا دئيت؟

برهماڇيءَ چيو:- جنهن طرف راجا رجي هٿيار کڻي، جنگ ڪندو، ان طرف جي ضرور وڃي ٿيندي.

تڏهن پهريائين دئيت راجا رجيءَ وٽ ويا ۽ وڃي مدد لاءِ عرض ڪيائونس. ان ئي رجيءَ چيو، ”جيڪڏهن ديوتائن تي وڃي حاصل ڪرڻ کانپوءِ اوهين مولڪي پنهنجو وڏو اندر ڪري چونڊيو ته پوءِ بيشڪ مان اوهانجي طرفان ديوتائن سان جنگ ڪندس.“ اهو ٻڌي دئيتن چيو:- ”اسين اندر هڪ ڳالهه، ٻاهر ٻي ڳالهه، نه ڪندا آهيون. اسانجو اندر (راجا) پرهلاڪ آهي ۽ ان لاءِ ئي اسين هيءَ ڪوشش ڪري رهيا آهيون.“ ائين چئي جڏهن دئيت هليا ويا ته ديوتائن به اچي راجا کي

حمدگنيءَ اُڪشواڪو ڪل مسان ٻڌا ٿيل ويڻوڪا ٺالي چوڪريءَ سان شادي ڪئي. ان مان حمدگنيءَ کي ڀڳوان پُٺرام ٻڌا ٿيو، جنهن اُڪو ٻيو دفعو ڪترين کي ناس ڪيو ۽ هن ۾ ويڻا جا ڳڻ هئا ۽ هُو ڀڳوان نارايڻ جو اُٺس-اُوتار هو.

ديوتائن وشوامتر کي يوگو وٺڻ مان ٻڌا ٿيل هڪ ٻار پٽ جي روبرو ۾ ڏٺو هو، جنهنجو نالو شهه شمس هو ۽ پوءِ هن جو ٻيو نالو ’مدبروامتر‘ پيو. ان ڪسانچو وري وشوامتر کي پنج ٻيا ٻه پٽ ڄاوا، جن مان وڏي پٽ جو نالو هو ’مڌوچند‘. انهن مان هڪو خاندان شروع ٿيو، اچڻو نالو ’دوشڪگول‘ هو. ان مان ڪيترائي ٻار ٻڌا ٿيا هي اڳتي هلي دشمن جي وٺڻ ۾ شادي ڪرڻ لائق هئا.

ستون اڏيائ سماپت

اڏون اڏيائ

ڪاشيم - وٺڻ جو ورڻ

آريءَ ٺالي هڪڙو ٻوروڙو هو وڏو پٽ هو، ان راهوڙ جي ڏيءَ سان شادي ڪئي. ان مان ٽنهن نمبر پٽ جو نالو ’ڪمٽوروڙ‘ هو. اُنکي ’سهوڙ‘ ٺالي پٽ ٻڌا ٿيو ۽ سهوڙ مان ”ڪاشيم“ ٺالي پٽ ڄائو. اهڙيءَ طرح ڪاشيم جو وٺڻ شروع ٿيو. ڪاشيم جو پٽ ڪاشيم هو، جو ڪاشيءَ جو راجا ٿيو. ان مان ”راشتر“ ٺالي پٽ ٻڌا ٿيو. راشتر کي دهرگهه-ٿا پٽ ڄائو ۽ دهرگهه-ٿا کي ڏنولنريءَ ٺالي پٽ ٻڌا ٿيو.

ڏنولريءَ ڪڏهن ۾ ٻڌو نه ٿيو هُو هميشه جوان هو. هن گهڻي جي جنم ورتا هئا. هر هڪ جنم ۾ هُو سڀني شاسترن جو ڄاڻو هو. هُو آيوڀد جو خاص ڄاڻو هو. آيوڀد اهو شاستر آهي، جنهن ۾ بهارن کي دور ڪرڻ جي دوائن جو ورڻ آهي. اڄ تائين نه اهو شاستر آيوڀد جي ٺالي سان مشهور آهي. پُروڻ جنم ۾ ڀڳوان نارايڻ هڪي هيءَ ور ڏاڍو هو ته ”اڏون ڪاشواڪ هو وٺڻ ۾ ٻڌا ٿي آيوڀد کي اُٺڻ ڀاڻ ۾ روهائيندي ۽ رڳهه ۾ هڪي ڪڇ ديوتائن ٺمت رکيو ويٺو، ان ۾ ٽنهنجو نه حصو هوندو.“

ڏنولنريءَ جي خاندان ۾ هڪ ٻوڙڻ لائي پُوش ٻڌا ٿيو، ان مدرشرڻيه وٺڻ کي ناس ڪري سڀني دشمنن تي وحه پراپت ڪئي، انڪري ان تي شتروچت ٿيو. ٻوڙڻ جو پيءُ ٻار وڃان کيس وٺڻ وٺڻ ڪري ڀڳاڙيندو هو، انڪري

مهوشي رچيڪ آشو نيرت مان پيدا ٿيل اهڙا هڪ هزار گهوڙا ورڻ ديوتا کان وٺي هن کي ڏنا، انڪري کاڌيءَ لاجار ٿي پنهنجي ڌيءَ رچيڪ کي دان ڪئي ۽ رچيڪ ان چوڪريءَ سان شادي ڪئي.

ان کانپوءِ هڪ ڏينهن هن اولاد جي ڪامنا رکي، پنهنجي استريءَ ستيوئيءَ لاءِ هڪ قسم جو چرو (بگيه جو کير) تيار ڪيو ۽ هڪ ٻيو چرو انجي ماءُ لاءِ تيار ڪيائين. ستيوئيءَ جي ماءُ جي لاءِ چرو تيار ڪرڻ ۾ مطلب هوس ته بگيه ڪري ديوتائن کي پرسن ڪرڻ کانپوءِ انجي ماءُ کي هڪ اهڙي قسم جو پست پيدا ٿئي جو بهادر ٿئي ۽ ڪنڙين ۾ سڀ کان اڳسرو هجي ۽ منجهس وڙتا جون خاصيتون هجن. پنهنجي چرون تيار ڪرڻ کانپوءِ هن پنهنجي استريءَ کي هدايت ڪئي ته هيءُ چرو تنهنجي لاءِ ۽ هيءُ چرو تنهنجي ماءُ لاءِ آهي. ٺيڪ طرح سان انهن ٻن ٻيوڳ ڪڍڻ. ائين چئي هو بن ڏالهن هليو ويو.

ان کير جي ڪتب آڻڻ وقت ستيوئيءَ جي ماءُ پنهنجي ڌيءَ کي چيو ته ”ڌيءُ! سڀ ماڻهو پنهنجي لاءِ ئي گھوان پٽ چاهيندا آهن. پنهنجي زال جي ڀاءُ جي گھن ۾ منهنجو به خاص چاهه نه ٿيندو آهي، انهيءَ ڪري تون پنهنجو چرو مون کي ڏي ۽ منهنجو تون وٺ. پاڻ ٻئي هڪٻئي ۾ چرو بدلايون ٿا، ڇاڪاڻ ته منهنجي پست کي نه سڃي ٻڙويءَ جو راجا ٿيو آهي ۽ ٻڙويءَ جي رکشيا ڪرڻي آهي ۽ باقي براهمڻ جي پست کي نه ڀل، بهادريءَ ۽ نائي سان ڪهڙو واسطو.“ ائين چوڻ تي ستيوئيءَ پنهنجو چرو پنهنجيءَ ماءُ کي ڏيئي ڇڏيو.

رشي جڏهن بن مان موٽيو، تڏهن ستيوئيءَ کي ڏسي چيائين ”اڙي ڀاڻ! تو هيءُ بيوقوفيءَ جو ڪم ڇو ڪيو؟ ڇاڪاڻ ته تنهنجو بدن خوفناڪ ٻيو ڏسڻ ۾ اچي ۽ ضرور تو پنهنجي ماءُ جو چرو آندو آهي، اهو نڪ نه آهي ۽ مون ان چرو ۾ وڙتا، تن سمجھتي، ٻراڪرم ۽ ٻل جا تورا وڌا هئا ۽ تنهنجي چروءَ ۾ براهمڻي جي لائق شائتي، گيان، سهن شڪتي وغيره گڻ وڌا هئا. انجو اٽو ٻيوڳ ڪرڻ سان توکي تمام پيالڪ، هٿيار هٿ ۾ ڪٽندڙ، ڪنڙين جي گھن جهڙو پست پيدا ٿيندو ۽ هنڪي شائتي ٻيو پست ٿيندو، جڏهن ۾ ٻوهمڻي جا گڻ موجود هوندا.“ اهو ٻڌي ستيوئيءَ اڃا چوڻ پڪڙي ڇڏي، اڻڄاڻائيءَ وچان مون اهو ڪم ڪيو آهي انڪري مولتي راضي ٿيو ۽ هاڻي ائين ڪرايو، جڏهن منهنجو پست اهڙي قسم جو خوفناڪ ۽ ڪنڙين جي گھن وارو نه ٿئي، ڀلي ٻوڻو اهڙي قسم جو ٿي وڃي.“

انهيءَ ئي رشيءَ چيو، ”ڇڏو، ائين ئي ٿيندو.“ ان کانپوءِ ستيوئيءَ جمڊگنيءَ کي جنم ڏنو ۽ هنجي ماءُ مان وشوامتر رشي پيدا ٿيو.

و مشطو براٹ

اُروشِيءَ جي سھواس جي اھا ڪٻائڻ. ان کالبوءِ الھيءَ جي ذريعي ھن ڪيتر
يکي ٻيٽ حاصل ڪيائين. ھُو ٻئي گڏ رھا. وري ھن جو وڇوڙ ٻنھجيءَ ٻيٽ
اُروشِيءَ سان ٿيو. چون ٿا تہ تمام پراچن ڪال ۾ ھڪ ئي اگني ھئي، ان ڪري
اگني مان ٽن قسمن جي اگني جو ٺھلاءُ ٿيو.

جون اديان سمائت

ستون اذین

سئون اڏيندڙ

جهنوءَ جو گناہ کي پيڙائڻ ۽ جهنم کني ۽ وشو امٽو جي اُڻهتي

شري نرا شرعي ۽ چيو - ”وڃا پورو اڪي جهنم پيدا ٿيا، انهن ۾ وڏي جو نالو آيو هو. اُنهي نهن پٽ مان جنهنجو نالو اُما سو هو، اُمان سهُوئر نالي پٽ هائو. سهُوئر کي جهنوءَ لالي پٽ هائو. جهنم جڏهن وڏو ٿيو ۽ يگه پئي ڪيائين ته هڪ ڏينهن اُن ڏٺو ته سندس سڄي يگه سالا گنگا لڏي ۽ هي پاڻي ۽ سان ٻڏي ويئي هئي. اهو ڏسي اُنکي ڏاڍو ڪروڙ آيو ۽ غصي ۾ اڪسون ٽاڙيون ڪري، ڏيک ۽ کي ٻي ڇڏيو. ٿڌن ٺاڙن - روشن هنن کي راضي ڪيو ۽ هنن اها ڪوشش ڪئي، جيئن گنگا جي آڻي ڏي ۽ نئي. اهوئي سبب آهي جو گنگا لڏي ۽ کي ”هاڻوي“ جهنوءَ جي نالي سان پڻ سڏيندا آهن.

ڪرڻ ۾ هن جو مقصد هو ته ڪشاموءَ جي ورهائجي

ڪرڻ ۾ هن جو مقصد هيءُ هو ته هن کي زلندڙ جهڙو پٽ پيدا ٿئي. ان جي اعڙيءَ زلندڙسٽ نسباً کي ڏسي، زلندڙ خيال ڪيو ته ٻيو منهنجيءَ طاقت جهڙو پٽ پيدا ٿي ته ڪرڻ جي نالي سان به سڏيو ويو.

ٻيٽ ۾ رچيڪ شادي ٿي. گاڏي ۾ تمام گروڙي ۽ تمام پڙي ٺاهڻ کي پنهنجي
هونڙا ڳولڻ، بشرطڪ اهي ڳوڙا ڇڏڻ هوندا هئا ۽ هوا وانگر ٽڙ ڊٽار وارا ۽ ڪارڻ

پيار ٿيو، انجي يادگيريءَ ۾ سڀ گندرو گڏجي اوهانڪي وردان ڏيڻ چاهين ٿا؛
اوهين ڪو به من گهريو ورتي سگهو ٿا.

راجا چيو، ”مون سڀني دشمنن تي سوڀ حاصل ڪئي آهي، منهنجي بدن
جي طاقت اڃا ساڳيءَ طرح قائم آهي، مونڪي پلر چاهيندڙ مٿر به آهن ۽ ان ڪت
خزانو پڻ آهي. مونڪي تمام وڏو ۽ ڪارائتو لشڪر پڻ آهي. هن وقت مونڪي
آروشيءَ کانسواءِ ٻيو ڪجهه به نه گهرجي. ان ڪري مان آروشيءَ سان گڏ زندگي گذارڻ
چاهيان ٿو.“ راجا جي ائين چوڻ تي گندرون هنن کي هڪ ٿالهي ڏني، جنهن ۾
اڱني رکيل هئي. گندرون راجا کي هدايت ڪئي ته ”وڻڊڪ وڌيڪ سان آروشيءَ
جي سهواس جي ڪامنا رکي تون هڪ يگيه ڪر. هن اڱنيءَ جي ٿالهيءَ مان هون
ڪنڊ ۾ اڱني اسٽاپن ڪر ته ضرور توکي آروشي وري موٽي ملندي.“ گندرون جي
اهڙيءَ طرح چوڻ تي راجا اها اڱنيءَ جي ٿالهي ڪٽي روانو ٿي ويو.

رستي تان ويندي بن ۾ هن خيال ڪيو ته اڙي، مان ڪهڙو نه مورڪ آهيان،
مون هيءُ ڇا ڪيو، جو هن اڱنيءَ جي ٿالهيءَ کي ته پاڻ سان ڪٽي آيس پر آروشيءَ
کي پاڻ سان نه وٺي آيس! ائين سوچي اها اڱنيءَ جي ٿالهي بن ۾ ئي ڦٽي ڪري
هڻ پنهجي شهر ڏانهن هليو ويو. اڌ رات گذرڻ کانپوءِ جڏهن هن جي نند ڦٽي،
تڏهن بستري تي پاسا ورائيندي هن سوچيو، ”اڙي، مون ڏاڍي ڀل ڪئي جو بن
۾ اڱنيءَ جي ٿالهي ڦٽي ڪري آيس. اها ٿالهي گندرون مونڪي انڪري ڏني هئي
ته ان ٿالهيءَ جي دٻارن مان آروشيءَ کي حاصل ڪريان. اها ٿالهي ته آروشيءَ کي
حاصل ڪرڻ جو هڪ سنڌو وسيلو هئي، انهيءَ ڪري مونڪي اها ٿالهي وري ڳولهي
هٿ ڪرڻ لاءِ بن ۾ وڃڻ گهرجي.“

اهو سوچي اتان اُٿي هو بن ۾ ويو، پر هن اها ٿالهي اُتي نه ڏٺي ۽ ان ساڳيءَ
جڳهه تي هڪ ٻير جو وڻ ايندڙ ڏٺائين ۽ انجي وچ ۾ ڪنڊيءَ جي وڻ جو ٿڙ به
هو. من ۾ خيال ڪرڻ لڳو ته ”مون هتي نه اڱنيءَ جي ٿالهي ڦٽي ڪئي هئي،
اها ٿالهي ئي هن ٻير جي وڻ جي روپ ۾ بدلائي ويئي آهي.“ انهيءَ ڪري هو
ٻير کي ئي ڪٽي پنهجي شهر ۾ آيو ۽ ان مان يگيه جي ارڻي (يگيه جي ٻوٽو ڪاٺي)
ٺاهيائين. پوءِ ان ڪاٺيءَ جي هڪ هڪ آڱر جيتري ماپ ڪري ڪاٺيري منتر جو
ڀاٽ ڪيائين. انهيءَ ڪاٺيري منتر جي اچارڻ ڪري جيترا ڪاٺيري منتر ۾ اکر هئا،
اوترا هڪ هڪ آڱر جيترا ڪاٺيءَ جا ٽڪرا ٿي ويا. انهن کي هڪٻئي ۾ گسڻ
سان ٽن قسمن جون اڱيون ٿيون. انهن ٽنهي اڱين جا وڻڊڪ نالا هي آهن:
گارهيٽيه، آهونيه ۽ ڊاڪمڙاڱني. انهن اڱين ۾ هن وڻڊڪ وڌيڪ سان هون ڪيو ۽

و شطو براڻ

د. مټان اروښي کيس ټنگي بدن نه ڏسي ولي. ان کادوء بيا گندرو هي وشواوسو سان گل آيا هئا. اهي وري پي گهټي کي نه چوراني کټي هلي ويا. ڏهن اروښي روڼون کري چوږ لږي "راڙي، مان بروس ۽ آناڻد آهيان، مان هڪ کانډر هي پټاڙي اچي پټي آهيان، عو مدهن پټن کي اچائي ٿو سگهي." اهي اکر چولدي اروښي ڏار ڏار روڻ لږي. ان وقت راجا اروڙوا بستري ۾ سهندي ۽ رنده آهي، اروښي ۽

ان وقت راجا پروورا بستري ۾ سوندي تي خيال ڪيو ته ”هن وقت نه ٿاڏي
انهن ڪندڙن ۽ وشواسوءَ جي پٺيان ڊوڙيو. ڪندڙن موقعي جو ساڻندو وٺي تمام
ڏسي پوڻگيا نٿڻ ڪري، آروشي حلد تي اٿان هلي وئي. ڪندڙو نه گهٽن کي اڳهاڙو
ڇڏي سرڪب اوڪ ۾ هليا ويا.
راجا پروورا خوش ٿي گهٽن کي پاڻ سان وٺي

آيو ته آئي هن اروشيءَ کي نه ڏٺو. انکي نه ڏسي هو ائينءِ اُگهاڙپ جي حالت ۾ چئن آپسائن سان گڏ اروشيءَ کي ڏٺو. انکي ڏسي پاڻن وانگر اڪڻ لڳو. هُو گهٽيا ڪي ڳالهائون ۽ سچين مان نوسان ڪونهي ڳالهيون ڪرڻ چاهيان ٿيون، اڙي ان کان پوءِ اروشيءَ بن آپسائن کي غمو وڃي ۽ ان سان گڏ مون اپترا وڃي. هن جي دل ۾

ان ڪالوءِ اروشيءَ ۾ن آڀرائن کي ڄڻو، ”هئيءُ آءُ سندر ٻڙش آهي، جيئن
سان ڪڏ مون ايترا ورهه هن جي ٻار ۾ هن نروري لوڪ ۾ گذاريا، اروشي وري راجا
ڏانهن منهن ڪري چيو، ”هتي مهاراج! هن طرح ٻاڳلن وانگر هلست هلڻ مان ڪونه
ٿانءِ. ٿيندو. هن وقت مان ڪريوئي آهيان، هڪ سال کانپوءِ اوهان سان ڪونه
ان وقت اوهان کي هڪ ٻيٽ ملندو ۽ مان هڪ رات اوهان سان ڪڏ رهندس.“ اهي
لفظ ٻڌي راجا ڏانءِ خوش ٿي اٿان هليو ويو.
ان وقت ٻين آڀرائن ڄڻو نه ”واده واه! سڀ ڪجهه
آهي ۽ ڪاش! اسين نه ڇڪڻ ٿا سڀ ڪجهه ٿا ڪريو.“

هڪ سال پوري ٿيڻ تي راجا پروروا آئي آيو. ان وقت اروشيءَ کيس 'آيو' اي هڪ ٻاڪ ڏنو ۽ ساڻس هڪ رات گڏ رهي ۽ وري نه اُمدواڙي ٿي. اروشيءَ جي وقت راجا کي چيو، "اسان ٻنهي جي هڪٻئي سان جهيڪا محبت ۽

ڪشش هئي. هن جي منهن تي مشڪ هئي ۽ چهرو لڳيڏار هوس. هنجي چال به مست هئي. نه رڳو هوءَ تمام سهڻي هئي پر هن ۾ ڪيترا ٻيا به سٺا ڪم هئا. نرتي ۾ نه هوءَ پنهنجو مٿ ڀاڙ هئي. رهي خاصيتون اروشيءَ ۾ هيون، جنهنڪري پروروا به هن تي عاشق ٿي پيو. اهڙيءَ طرح ٻئي هڪٻئي جي پيار ۾ ڦاسي ويا ۽ ٻيون سڀئي ڪم ڪاريون ڇڏي ويا.

آخر راجا پروروا چيو ته ”هي سندري! مان توکي چاهيان ٿو، تون مونکي پنهنجو پيار ڏي.“

اروشيءَ لڄ وڃان چيو ته ”جيڪڏهن اوهين منهنجي پرنگيا کي ٺاهي سگهو ته ائين ئي سگهيتو.“ اهو ٻڌي راجا چيو ته ”ٻڌاءُ، تنهنجي ڪهڙي پرنگيا آهي؟“ ائين ڀڄڻ تي هوءَ وري چوڻ لڳي ته ”هي به ننڍڙا گهڻا مونکي پٽن وانگر پيارا آهن، توهين ڪنهن به صورت ۾ هنن کي منهنجي بستري کان پري نه ڪري سگهندا ۽ ٻيو ته مان ڪڏهن به اوهانکي انگن اڳهاڙو نه ڏسي سگهنديس، ٽيون ته منهنجو کاڌو فقط گيهه ئي هوندو. رهي منهنجا ٽي شرط آهن.“

راجا پروروا هنجا ٽيئي شرط قبوليا ۽ انکان پوءِ اروشيءَ سان گڏ رهي، ٻئي عيش عشرت جي زندگي گذارڻ لڳا. ڏينهن ڏينهن هنن جو پيار پاڻ ۾ وڌڻ لڳو، خوشيءَ ۽ مڙج ۾ اچي آهي ٻئي ڪڏهن اڪاپريءَ جي چتر رت نالي قدرتي نظارن واري ٻن ۾ نه ڪڏهن سهڻن ڪمن جي گلن سان ڀريل نڙاڪندار مانسروور تلاءَ جي ڪنارن تي جوانيءَ جا مڙا ماڻڻ لڳا. راجا پروروا سان عيش عشرت ۾ گذاريندي، اروشيءَ به ديو لوڪ کي وساري ڇڏيو. اهڙيءَ طرح ست هزار ورهيه گذري ويا. هوڏانهن اروشيءَ ڪانسواءِ آپسان، سڌن ۽ گندرون کي سرڳ لوڪ ٻسو پئي لڳو، هنن کي سرڳ لوڪ نه پئي وڻيو. وڻندو به ڪيئن. هوءَ ته پنهنجي نرتي ڪلا سان سڄي سرڳ لوڪ کي وندرائيندي هئي ۽ هوءَ سرڳ لوڪ جي تمام سندر آپسا هئي.

راجا پروروا جيڪي شرط اروشيءَ جا قبوليا هئا، تن جي سڌ وشواوسوءَ نالي ديوتا کي هئي. هڪ ڏينهن وشواوسوءَ رات جي وقت گندرون سان گڏجي پروروا جي محلات ۾ وڃي انجي سمهڻ واري سيج جي ڀرسان ٻڌل بيهي گهڻن مان هڪ گهڻي کي چورايو ۽ ان کي پاڻ سان وٺي آڪاش ڏانهن اڏاڻو. جئين ئي هو آسمان ۾ اڏامي رهيو هو ته اروشيءَ گهڻي جو آواز ٻڌو. تڏهن هوءَ چوڻ لڳي ته ”اڙي، منهنجي پٽ کي ڪير ڪڍي وڃي رهيو آهي، هاڻي مان ڇا ڪريان، ڪنهن وٽ دانهن وڃان؟“

هي ناچار ٿيو هو هلي ۾ سگهندو، اڪري لوڪي پتي مان پيدا ٿيل ٻسار، هو هن وقت ٽنهنجي ڪرپ ۾ آهي، اهو ٽاڳ ڪرڻ گهرجي.

ورهستيءَ جي ائين چوڻ تي اُن پتوڻا استريءَ پتيءَ جي حڪم پٽاندڙ اهو ڪرپ ڪڍڻ هڙيءَ ۾ وٺڻ هيٺ وڃي ٿو ڪبو. اُن ٻار ۾ ڏاڍو بچ هو. اُن جي اچي جي پوکاش ديوتائن جي ٽيچ کي ۾ گهٽ ڪري ڇڏيو. ٽارا جي ڪرپ مان ڏاڍو سهڻو ٻار ڄائو. اهڙو سهڻو ٻار ڏسي وورهستيءَ ۽ چنڊرما پتي اُن ٻار کي وٺڻ لاءِ منظر ٿيا. ديوتائن کي ۾ شڪ ٿيو ۾ حقيقت ۾ اهو ٻار ڪنهنجو آهي. تڏهن ديوتائن ٽارا کان پڇيو ۾ ”هي ٻار ٿين؟“ اُن اسان کي سچ سچ ٻڌاءِ ۾ هيءُ وورهستيءَ جو پٽ آهي يا چنڊرما جو؟“

اهو ٻڌي ٽارا شرم وڃان ڪنڌ کڻي هيٺ ڪبو ۽ ڪج ۾ جواب ۾ ڏنائين. ديوتائن وري ۾ ٿي دفعا اهو ساڳيو سوال ٽارا کان پڇيو، پر هوءُ مات ۾ رهجي. اهو ڏسي ٻالڪ اُن کي سراپ ڏيڻ لاءِ تيار ٿيو ۽ چيائين ”اڙي دشت ماءُ! تون منهنجي پيءُ جو نالو چوڻ تي ٻڌائين؟ ٽنهنجي هيءُ لڄ سواحب آهي. جيڪڏهن مان لوڪي سراپ ٿيندس ۾ تون ڳالهائي ۾ ۾ سگهندين؟“

اهو ٻڌي ٽارما وڃي پيو. ٻار کي روڪيائين ۾ سراپ ۾ ڏي. پرهما خود ٽارا کان پڇيو ”ڏکيءَ؟“ سچ سچ ٻڌاءِ ۾ هيءُ پٽ ڪنهنجو آهي، وورهستيءَ جو ٻسا چنڊرما جو؟“ اُن تي شرم وڃان ڪنڌ هيٺ ڪري ٽارا چيو ۾ ”چنڊرما جو.“ تڏهن لکڻن جي راجا چنڊرما ٻار کي کڻي ڄائيءَ مان لڳايو ۽ چيو، ”ڏاڍو سٺو پٽ! تون شل عقلمند ۽ سٺو ٿيندين.“ انڪري اُنڌو نالو ”ٻڌ“ رکيائين. ٻڌ جي معنيٰ آهي عقل وارو. اُن وقت اُن ٻار جي بيشالي چمڪي رهي هئي. سندس مٿن مان لالائي مٿا پئي پئي.

اهڙيءَ طرح چنڊر وٺڻ شروع ٿيو. ٻڌ کي اڻ لائي استريءَ مان ٻروڙو نالي پٽ ڄائو. اُنڊو وٺڻ هن کان اڳ ۾ مون لوڪي ٻڌايو آهي.

ٻروڙا ڏاڍو ڊاٽي ۽ پگهه ڪندڙ ۽ تمام شڪتيءَ وارو هو. ”مولڪي متاروڙا ديوتا جي سراپ هي ڪري مولو لوڪ ۾ رهڻو ٻوڙو.“ اڃا اهو ويچار پتي ڪيائين ۾ آروشي اُٿسرا جي نظر اُن راجا ٻروڙو تي پئي. اُن کي ڏسندڙي هسوءَ اُن وٽ هلي آئي. اهو حال ڪوڙ ڪيائين ۾ هوءُ سرگس هي سڪن جي ٻروڙا ۾ ڪري ٻروڙا وٽ آئي آهي. ٻروڙو ۾ تمام سهڻو هو ۽ سرڳ جي سندري ۾ هن تي اُڪن چڪن ٿي پئي. اُن وقت سرڳ هي سڀني اُٿسراڻن ۾ آروشي ڏاڍي سهڻي هئي. سار جي سڀني استرين ۾ وڌيڪ سندري ۽ موهندڙ هئي. حسن جي روپ ۾

شري ٻاروان ڇو، ”هي مٿريه ا ٻاروان ۽ نيچوان چنڊرما جي ونش ۾ پيدا ٿيل راجائن جو وران ٻڌو. انهن مان ڪي نه تمام مشهور راجائون ٿي گذريا آهن. هيءَ ونش اهنش، ٻيائي، ڪارنٽ-واره ۽ ارڇن وغيره ڪيترن راجائن جي بهادريءَ جي ڪارنامن کان ڏاڍو مشهور آهي. اهي راجائون شڪل ۾ سهڻا، طاقت ور ۽ سندن ڪنن وارا هئا. ٻڌ، مان ان ونش جو وران ڪريان ٿو:-

اھو نه مون توکي اڳ ۾ ٻڌايو آھي ته ھن جنگ جو رڇيندڙ ارھماجيءَ جو پٽ اٿري ٻرجاڻي ھو. ارھما نارايڻ جي دن مان پيدا ٿيل ڪمل مان انهن ٿيو هو. اهيءَ اٿريءَ جو پٽ چنڊرما هو. ارھماجيءَ ھن کي سڀني ڇوڙين ٻوڙين، برھمڻن ۽ لکشترون جو راجا بڻايو. چنڊرما راج-سوءِ يگه جو آوڇن ڪيو. چنڊرما جي شڪتي ڏينھون ڏينھن وڌندڙ ھئي ۽ ھو وڏي راج جو اڌڪاري ھو، انڪري ھنکي ڏاڍو اھڻڪار ٿيو.

ھن راجائيءَ جي نشي ۾ ٻاڳل بڻجي ديوتائن جي گروه ورھسپتيءَ جي زال تارا کي پڇايو. جيتوڻيڪ ورھسپتيءَ پنھنجي زال تارا کي چنڊرما وٽان موٽائي وٺڻ جي ڏاڍي ڪوشش ڪئي ۽ ارھماجيءَ کي وڃي چيو ته ھو ھن جي زال تارا کي چنڊرما کان آزاد ڪرائي ھنکي سولھي. ارھما ۽ دي-ور دشمن چنڊرما تي ڏاڍو زور آندو ته ھو تارا کي موٽائي ڏي، پر چنڊرما انھن کي نه ٻڌو ۽ تارا کي نه ڇڏيائين.

چنڊرما ورھسپتيءَ سان دشمني رکي، انڪري ورھسپتيءَ جو دشمن شڪر ۾ وڃي چنڊرما سان شامل ٿيو ۽ ان کي مدد ڪرڻ لڳو. ڀڳوان ردر وري ورھسپتيءَ کي مدد ڪئي، ڇاڪاڻ ته ھن ورھسپتيءَ جي پيءُ انگرا رکيشور کان وڌيا حاصل ڪئي ھئي.

چنڊرما جو پاسو ڪٽڻ ڪري شڪر جا سڀ ساٿي به چنڊرما کي مدد ڪرڻ لڳا. ان جا مددگار سڀ دڻيٽ ۽ راکشس هئا. انهن ۾ جمپ ۽ ڪمپ لالي به راکشس ڏاڍا مشهور هئا. سو راکشس وڃي چنڊرما کي مدد ڏني ۽ ورھسپتيءَ کي وري دي-ور سينا سميت اندر مدد ڪئي.

اهڙيءَ طرح تارا جي ڪري ديوتائن ۽ دڻيٽن جي وچ ۾ وڏي جنگ لڳي. اها ٻڙائي ڏاڍي خوفناڪ لڳي. ٻنهي ڌرين خوفناڪ هٿيار ڪم آندا. سڄي دنيا ان جنگ مان تنگ اچي ٿي. ان دي-ور-آس سنگرام سڄي دنيا کي تباھيءَ ڏانهن ڪهليو. آخر سڀني وڃي ارھماجيءَ وٽ آجھر ورتو. ارھما جي وچ ۾ ٻوڙ ٿي شڪر، ردر، راکشس ۽ ديوتائن ارھما جو چوڻ مڃيو ۽ جنگ بند ٿي. ورھسپتيءَ کي تارا موٽائي ڏني وئي. پر ھن کي ڪريونتي ڏسي ورھسپتيءَ چيو، ”منھنجي گھر ۾

ٽيون نالو آندو آهي 'مئي' ڇاڪاڻ ته هو معنيٰ (ولوڙڻ) سان پيدا ٿيو هو. اهڙيءَ طرح راجا جنڪ هي پڙهي شروع ٿي. انکي آنداسوءَ نالي پٽ ڄائو. اهڙيءَ طرح هن جو وٺس جاري رهيو.

ڪيترن هزارن ورهين کان پوءِ ان خاندان ۾ هڪ 'سردوج' نالي پٽ پيدا ٿيو. اهو حڪمن وڏو ٿيو ۽ راجا ٿيو. ٽنهن هڪ دفعي پٽ جي اڇا رکي هڙ پگير ٺٽيءَ ۾ هو ڪاهي رهيو هو ته ان وقت هو جي لکيءَ جهنب جي اڻهن ۾ لڳڻ ڪري هنکي سڀا نالي ڏيڻ پيدا ٿي. سڀا زمين مان نڪتي. سڀا لفظ جي معنيٰ ٿي اها آهي ته حبڪا زمين ڪڍڻ مان نڪري.

انهن سڀني کي 'جنڪ' جي نالي سان به سڏيو ويندو هو. ان جنڪ خاندان جي اڇڙيءَ جو راجا 'ڪرلي' نالي هو. ان ڪريءَ سان ئي جنڪ وٺس جي سماڻي ٿي.

جنهن نڪريءَ ۾ اهي جنڪ وٺس جا راجائون راج ڪندا هئا، انکي "ملا" نڪري سڏيو ويندو هو. ان وٺس جي راجائن کي مهڻل به ڪري سڏيو ويندو هو. اهوئي سبب هو جو سڀا کي مڻلي جي نالي سان به سڏيندا هئا.

جنڪ وٺس جا سڀ راجائون آرم وڊيا جا ڄاڻو هئا. اهي سڀ گهڻي هئا ۽ آرم وڊيا ۾ هنن ڏاڍو واڌارو ڪيو. ان خاندان آرم وڊيا جو ٿلهه ڪيو، ۽ هو آرم وڊيا جا پندڻ هئا.

ٻيون اڌاءِ سماڻي

ڇهون اڌاءِ

سوم (ڇنڊ) وٺس جو ورهين، چندرما، ٻيڙ ۽

ٻرورا جي چوڪر جو بيان

مشرقي ڇو، "مئي ڳوٺان! اوهان سورڻ وٺس جي راجائن جو ورهين نه ڪيو، هاڻي مان سڀني چندرماجي راجائن جو بيان به ٻڌڻ چاهيان ٿو. انهن راجائن جي ناموس ۽ ساراھ اڄ ڏينهن تائين نه ٻڌڻ ۾ اچي ٿي. ڪيترين ڪوٺن انهن جي ڪهاڻين کي ڪوٺا ۾ لکيو آهي. اڄ تائين به ڪيترا راجپوت هن جي ساراھ جا گيس مني آواز ۾ ڳائي رهن آھن. هي مهاراج! اوهن ڪريا ڪري وڏي خوشيءَ سان انهن سمون ڪٿائن جو ورهين ڪريو.

شري پراشر چيو، ”هي مڙيا! بلوان ۽ تيجوان چندرما جي ونش ۾ پيدا ٿيل راجائن جو ورنن ٻڌو. انهن مان ڪي ته تمام مشهور راجائون ٿي گذريا آهن. هيءَ ونش لهس، يماڻي، ڪارٽ-وايو ۽ ارڇن وغيره ڪيترن راجائن جي بهادريءَ جي ڪارنامن کان ڏاڍو مشهور آهي. اهي راجائون شڪل ۾ سهڻا، طاقت وارا ۽ سٺن گڻن وارا هئا. ٻڌ، مان ان ونش جو ورنن ڪريان ٿو.“

اهو ته مون توکي اڳ ئي ٻڌايو آهي ته هن جڳت جو رچيندڙ برهماڇيءَ جو پٽ اُٿري پرڄا پتي هو. برهما نارايڻ جي دن مان پيدا ٿيل ڪمل مان انهن ٿيو هو. الهيءَ اُٿريءَ جو پٽ چندرما هو. برهماڇيءَ هن کي سڀني جڙين ٻوٽن، برهمن ۽ لڪشترن جو راجا بڻايو. چندرما راج-سوءِ، يگيه جو آيوڇن ڪيو. چندرما جي شڪتي ڏينهن ڏينهن وڌندڙ هئي ۽ هو وڏي راج جو اڌڪاري هو، انڪري هنکي ڏاڍو آهڪار ٿيو.

هن راجائيءَ جي نشي ۾ پاڳل بڻجي ديوتائن جي گروه ورهسپتيءَ جي زال تارا کي پڇايو. جيتوڻيڪ ورهسپتيءَ پنهنجي زال تارا کي چندرما وٽان موٽائي وٺڻ جي ڏاڍي ڪوشش ڪئي ۽ برهماڇيءَ کي وڃي چيو ته هو هن جي زال تارا کي چندرما کان آزاد ڪرائي هنکي سولجي. برهما ۽ ديورشين چندرما تي ڏاڍو زور آندو ته هو تارا کي موٽائي ڏي، پر چندرما انهن کي نه ٻڌو ۽ تارا کي نه ڇڏيائين.

چندرما ورهسپتيءَ سان دشمني رکي، انڪري ورهسپتيءَ جو دشمن شڪر به وڃي چندرما سان شامل ٿيو ۽ ان کي مدد ڪرڻ لڳو. ڀڳوان ردر وري ورهسپتيءَ کي مدد ڪئي، ڇاڪاڻ ته هن ورهسپتيءَ جي پيءُ انگرا رکيشور کان وڌيا حاصل ڪئي هئي.

چندرما جو پاسو ڪٽڻ ڪري شڪر جا سڀ ساٿي به چندرما کي مدد ڪرڻ لڳا. ان جا مددگار سڀ دڻيت ۽ راکشس هئا. انهن ۾ جمپ ۽ ڪمپ نالي به راکشس ڏاڍا مشهور هئا. سو راکشس وڃي چندرما کي مدد ڏني ۽ ورهسپتيءَ کي وري ديور-سينا سميت اندر مدد ڪئي.

اهڙيءَ طرح تارا جي ڪري ديوتائن ۽ دڻيتن جي وچ ۾ وڏي جنگ لڳي. اها لڙائي ڏاڍي خوفناڪ لڳي. ٻنهي ڌرين خوفناڪ هٿيار ڪم آندا. سڄي دنيا ان جنگ مان تنگ اچي ٿي. ان ديور-آس سنگرام سڄي دنيا کي تباهيءَ ڏانهن گهليو. آخر سڀني وڃي برهماڇيءَ وٽ آجهر ورتو. برهما جي وچ ۾ پوڻ ٿي شڪر، ردر، راکشس ۽ ديوتائن برهما جو چوڻ مڃيو ۽ جنگ بند ٿي. ورهسپتيءَ کي تارا موٽائي ڏني ويئي. پر هن کي گريونتي ڏسي ورهسپتيءَ چيو، ”منهنجي گهر ۾

ٽيون نالو اُنچر آهي 'مئي' ڇاڪاڻ ته هو مئي (ولورڊ) سان پيدا ٿيو هو. اهڙيءَ طرح راجا جنڪ جي پيڙهي شروع ٿي. اُنکي ادواسو نالي پٽ ڄائو. اهڙيءَ طرح هن جو وٺس جاري رهيو.

ڪيترن هزارن ورهين کان پوءِ ان خاندان ۾ هڪ 'سرڌوج' نالي پٽ پيدا ٿيو. اهو جڏهن وڏو ٿيو ۽ راجا ٿيو تڏهن هڪ دفعي پٽ جي راجا رکي هو ۽ پڇي پڇي ۾ هو گاهي رهيو هو ته ان وقت سر جي ٽڪيءَ ۽ ڇوٽي جي زمين ۾ لکڻ ڪري هڪ سڀا نالي ڏي پڌا ٿي. سڀا زمين مان ٺڪتي. سڀا لفظ جي معنيٰ ٿي اها آهي ته هڪ زمين ڪڙڻ مان ٺڪري.

انهن سڀني کي 'جنڪ' جي نالي سان به سڏيو ويندو هو. ان جنڪ خاندان جي اڇڙيءَ جو راجا 'ڪرلي' نالي هو. ان ڪريءَ سان ئي جنڪ وٺس جي سمجهي ٿي.

جنهن ٺڪريءَ ۾ اهي جنڪ وٺس جا راجائن وڃ ڪندا هئا، اُنکي "مٿا" ٺڪري سڏيو ويندو هو. ان وٺس جي راجائن کي مٿل به ڪري سڏيو ويندو هو. اهو ئي سبب هو جو سڀا کي مٿليءَ جي نالي سان به سڏيندا هئا.

جنڪ وٺس جا سڀ راجائن آتم وڌيا جا ڄاڻو هئا. اهي سڀ گهڻي هئا ۽ آتم وڌيا ۾ هنن ڏاڍو واڌارو ڪيو. ان خاندان آتم وڌيا جو ٿلهاءُ ڪيو ۽ هو آتم وڌيا جا پندڻ هئا.

پنهنجو اڌاءُ سمايو

ڇوڻ اڏيءَ

سوم (ڇنڊ) وٺس جو ورفن، چنڊرما، پٽ ۽

بروروا جي چوڪر جو بيان

مٿس چيو، "مئي ڀڳوان! اوهان سومر وٺس جي راجائن جو ورفن نه ڪيو. هاڻي مان سڀني حيدروليني راجائن جو بيان نه ٻڌڻ چاهيان ٿو. انهن راجائن جي ناموس ۽ ساراهه اڄ ڏينهن تائين نه ٻڌڻ ۾ اچي ٿي. ڪيترين ڪوٺن الهن جي ڪهاڻين کي ڪوٺا ۾ لکيو آهي. اڄ تائين نه ڪيترا راجپوت هن جي ساراهه جا گهٽ مٺي آواز ۾ ڪيائين رهيا آهن. هي مهاراج! اوهان ڪرنا ڪري وڌي خوشيءَ سان انهن جي حورن ڪهاڻين جو ورفن ڪريو."

راجا نئي جڏهن نند مان آيو ۽ هن کي خبر پيئي ته وسشت کيس سراپ ڏنو آهي تڏهن نئي ۽ چيو ته ”هن دشت گرو ۽ وسشت مونسان ان بابت ڪابه ڳالهه نه ڪري، بي سمجهي سان مون سمهيل کي سراپ ڏنو آهي، انڪري هن جي ديهه به ناس ٿي ويندي.“

اهڙيءَ طرح راجا نئي ۽ وسشت رشيءَ کي سراپ ڏيئي پنهنجو سربر جڏيو. راجا نئيءَ جي سراپ جو اثر وسشت تي به ٿيو ۽ وسشت جو سربر به ناس ٿي ويو، ۽ هنجو اهو سربر سؤڪير روپ ۾ بدلجي، مٿاڙو ڏيوتا جي ويجهه ۾ پرويش ڪري ويو. مٿاڙو اروشيءَ جهڙي تمام سهڻيءَ ڀسرا کي ڏنو ته هن جو واريه پات ٿيو ۽ ان مان هن ٻيو سربر حاصل ڪيو.

راجا نئيءَ جو سربر به تمام خوشچوڻدار تيل ۽ عطر جي مالش ڪري سڙيو ڪونه هو ۽ اڃا تازو ٻيو هو، اهو ساڳيءَ حالت ۾ رهيو. فرق فقط اهو هو، جو ان سربر ۾ آتما ڪونه هئي، مٿل سربر هو. آتما سربر کان الڳ هئي، اها سؤڪير روپ ۾ آئي موجود هئي.

يڪيه جي پوري ٿيڻ تي سڀ ديوتائون پنهنجو پنهنجو حصو وٺڻ آيا ته يڪيه ڪرائيندڙن براهمڻن ديوتائن کي چيو ته ”جهان کي ور ڏيو.“

ديوتائن جي پريڙڻ سان راجا نئيءَ ديوتائن کي چيو ته ”هي ديوتائو اوهين سڄي سنسار جا دڪ دور ڪرڻ وارا آهيو. منهنجي خيال ۾ جڏهن هيءُ سربر آتما کان جدا ٿئي ٿو ته انکي جيڪو دڪ ۽ تڪليف ٿئي ٿي اهو مونکي نه ٿيو آهي، مونکي پتو ئي ڪونه ٿيو ته مون ڪو هيءُ سربر تيار ڪيو يعني تمام آرام سان مون هيءُ چولو جڏيو آهي، انڪري مان وري سربر گهرڻ ڪرڻ نٿو چاهيان. مان سربر کان سواءِ رهڻ ٿو چاهيان، مان سڀني ماڻهن جي اکين ۾ واسو ڪرڻ ٿو چاهيان.“ راجا جي ائين چوڻ تي ديوتائن ان کي سڀني جيون جي اکين ۾ واسو ڪرائي جڏيو يعني هن سڀني جيون جي اکين ۾ واس ڪيو. اهوئي سبب آهي جو ان وقت کان وٺي سڀ جيون اکيون چنڀڻ لڳا آهن.

ان کان پوءِ رشين ڏنو ته سربر کان سواءِ ته راجا کي ڪوبه اولاد ڪونه ٿيندو ۽ نتيجو اهو نڪرندو جو ملڪ ۾ آراجڪتا (ظلم زبردستي) پکڙجي ويندي، انڪري سڀني رشين منين گڏجي راجا جي سربر کي اڏائي (يڪيه جي ڪائيءَ) سان ولوڙيو. ان مان هڪ ڪمار پيدا ٿيو، جو جنم وٺڻ ڪري پوءِ ’جنگ‘ نالي سان سڏجڻ ۾ آيو. انجو پيءُ ’وديهه‘ يعني سربر کانسواءِ هو، انڪري انجو نالو پيو نالو ’وديهه‘ پيو. اهوئي سبب آهي جو راجا جنگ کي وديهه جي نالي سان به سڏيو ويو آهي.

ابنڌر پڪ ۾ نه اهو مهاڀوڪي سوڍ وڻش جي راجائن جي وڻش جي سلسلي
کي جاري رکندو.

ان مرويءَ جي ڪل ۾ به هڪ بيهڻ نالي ماڻهو پيدا ٿيو. جنهن مهاڀارٻ جي
جنگ ۾ اڇن جي ڀت آڻيندو ڪي ماڙيو هو.

اهڙيءَ طرح مون اکشواڪو ڪل جي مکيه مکيه راجائن جو ورنن ڪيو. اهي
ڏاڍا ڀرور راجا آهن ڀارت ورش ۾ پيدا ٿيا. انهن جو حورن چوڻو لفظ سان به منس
سڀني ڀاڻن کان چٽي وڃي ٿو.

چوڻون اڏيائ سمائي

ڀڳتون اڏيائ

نهيءَ جو چوڻو ۽ نهيءَ جي وڻش جو ورنن

اکشواڪو هر نهيءَ نالي هڪ ڀت هو. هن هڪ ڀڳت شروع ڪرڻ جو ارادو
ڪيو. هو هزار ورهين ۾ ڀورو لٽ وارو هو. ان ڀڳت ۾ هن وسعت کي آڇاڻا، مقرر
ڪرڻ جو پڪو خيال ڪيو. وسعت ڇيو نه لڏندو مونکي ٻهڙائين هڪ ڀڳت لاءِ
ڇوڻيوار آهي. ڇو ڀڳت پڻج سؤ ورهه هلندو. انڪري بهتر آهي ته ايتري وقت تائين
تون لرس ۽ اٿان اچڻ تي مان تهنهتي ڀڳت جو آڇاڻو ٿيندس. وسعت جي المنس
ڇوڻي ٻي راجا ان کي ڪڍ به جواب نه ڏنو.

وسعت دل ۾ سمجهيو ته راجا هن جي اها ڳالهه قبول ڪئي آهي انڪري
وسعت لڏندو هو ڀڳت شروع ڪري ڇڏيو. ٻيو راجا نهيءَ به ساڳئي وقت گوئر وغيره
رهن جي مدد سان اهو ڀڳت شروع ڪري ڇڏيو. هو وسعت لاءِ نه لرسو.

وسعت جي ڀڳت تي اهو اهو نه لڏندو هو ڀڳت ڀورو ڪري وڃي نهيءَ جو
ڀڳت شروع ڪرڻو آهي. ان عيال مان لڏندو هو ڀڳت ڀورو ڪري ڇڏي وسعت به
ٽٽي اچي لکتو. هن ڏٺو ته سندس جاءِ تي گوئر مقرر ڪيو ويو آهي ۽ آڇاڻو جي
جڳهه ۾ ڀڳت ڪرائي وڃي آهي. ان تي وسعت کي ڏاڍو غصو آيو. ان وقت
نه نهيءَ سمجهيو پيو هو. سهيل راجا نهيءَ کي هن سڻاپ ڏنو ته ”هن منهنجي
ڀڳت خيالي سڄي ڪم جو پوڇو ٿو ۽ ڪي سونو آهي. انڪري هن جو سرڙو تي
سڙو کان سواءِ ٿي وڃندو. سڙو لٽ لاءِ هو لٽ آهي ڏيهه ۽ انڪري

چنور جهولائڻ لڳا. ان راج تلڪ جي ائسڙ ۾ ديوتائون ۽ رشي مٺي به حاضر هئا. ديوتائن ۾ برهما، ڀنڊر، آگني، بر، ورڻ، واري، ڪپير وغيره هئا. رشين ۾ وسشت، وامديو، والميڪي، وشوامتر، ياردواج وغيره مڪي رشي ۽ مٺي آئي اچي ائسڙ ۾ شامل ٿيا هئا ۽ ويد منترن سان راجا رامچندر کي آشيرواد ڪيائون. سوستي وڃڻ وٺڻ جا منتر پڙهيا ويا.

سنگت جو ڏاڍو وڻندڙ پروگرام هو. مٿن سازن ويٺا مردنگ وغيره جي سرن سان سڄو وايو منڊل سنگيت مٿي ٿي ويو هو. نرتي، گيت ۽ سازن جو دلڪش سنگيت جي هلندي شري رام تخت تي براجمان ٿي ويٺا هئا. راج تلڪ جو سمارو وڌيڪ پروڪ ڪيو ويو. سڀ راجائون ۽ سردار آئي حاضر هئا.

اهڙيءَ طرح ڪيترا ئي ورهيه رامچندر تخت تي ويهي راج هلايو. رام جهڙو راجا ڪونه ٿيو آهي ۽ ان جهڙو راجا به ٻرند به اڃا تائين ڪونه ٿيو آهي، انڪري تمام سٺي راج ڪاروبار کي ”رام راجه“ سان ڀيٽ ڪندا آهن.

ڀرت به گندرو لوڪ کي جيتو لاء وڏي سينا وٺي ٽن ڪروڙن گندرون کي نيسٽ ٺاڀوڻ ڪري وڃي پراپت ڪئي. شترگهن به ڪيترائي بهادريءَ جا ڪم ڪيا. هن هڪ ڪوڙ نالي راکشس کي ماريو ۽ مٿرا نالي لنگري ٻوڙا ڪيائين.

اهڙيءَ طرح چئني ڀائرن سڄي جڳت جي سٺي واوسٽا ڪئي ۽ ديش ان وقت خوب آڻي ڪئي. اهڙيءَ طرح ڪيترا ورهيه راج ماڻي آخر سرگ لوڪ ٻڌاريو. ان وقت جيڪي به رام جا پوي پڳت هئا، اهي به نيمه ٿي رام سان گڏ ديو لوڪ ٻڌاريا ۽ انهن به سالوڪيه، مڪتي پراپت ڪئي، دشتن کي ماري هن جڳت ۾ شري رام شانتي اسٽاپن ڪئي.

شري رام کي ڪش ۽ ٿو نالي به پٽ ٿيا. لڪشمڻ کي ڀنگڊ ۽ چندر ڪينوءَ نالي به پٽ ڄاوا. ڀرت کي به ٽڪش ۽ پشڪل نالي به پٽ ٿيا ۽ شترگهن جي ٻن پٽن جا نالا هئا سباعو ۽ شورشين.

اهڙيءَ طرح ٿو ۽ ڪش کي به پٽ ڄاوا. انهن چار وٽس ڪيترائي هزار ورهيه پرتويءَ تي راج ڪندو رهيو. انهن جي ڪل ۾ اڳتي هلي هر ٿله ناپ نالي هڪ يوگي پيدا ٿيو. ان هر ٿله ناپ مڙها يوگيشور ياگيه واکيه کان يوگ وڌيا سڪي هئي. ان جي ڪل ۾ ٻيا به ڪيترائي اهڙا پُرس پيدا ٿيا، جن يوگ وڌيا ۾ حد درجي جي ڪماليت حاصل ڪئي هئي.

هي مٿيڀر | هن وقت به انهن جي خاندان مان مروه نالي هڪ مها-يوگي ڪمال گرام ۾ موجود آهي ۽ يوگ آپاس ڪري رهيو آهي.

ٿيندو، جنهن جڏهن ٻڌو ته هو ڦٽ هڪ ڪلاڪ کن هن ٻرلويءَ تي آهي ته ڦٽا ۽
 ڪهڙيون کن زلندي رهندي ۽ سڀڻ لوڪ کان هس ٻرلوي لوڪ ۾ اچي، سٺي روپ
 پگوان واسديو کي پراپس ڪيو. ۵

ڪٽراڻڪ کان ڊيگهه ٻاهر نالي پٽ حيدر ورتو. ڊيگهه ٻاهروءَ مان راجا رگهو پهتا
 ٿيو. رگهو مان اُڃ ۽ اُڃ مان راجا دشرم ۽ راجا دشرم کي راجا، اڪشمڻ، پٽ ۽
 شترڪهن نالي چار پٽ ڄاوا. راجا پگوان جو اوتار هو.

راجا لنڊي هوندي ئي وشوامن سان گڏ بگهه جي رکيا ڪرڻ لاءِ ويندي رستي
 ۾ ٿاڙڪا راکسڻائيءَ کي ماريو هو ۽ بگهه شالا ۾ پيچي ماري پي کي پاڻ سان رڳهي
 ڪري سمند ۾ اچي ڇڏيو ۽ سباءُ وغيره راکسڻن کي ڏاڍي ڪري ڇڏيائين. هن
 پنهنجي درشن سان ئي آهليا جو ڀلو ڪيو. هوءَ سڙپ جي ڪري پٿر تي پئي
 هئي. راجا جي چران جي سورش سان هوءَ وري سندر ٿاري پئي پئي. پوءِ
 حدڪ پوريءَ ۾ وڃي بنا ڪنهن ٽڪليف جي مهاديو جو ڏاڏو ٿوڙيائين ۽ سوليمر
 ۾ سينا راجا کي ورهه مالا پهرائي پنهنجو پتي چونڊيو. سينا راجا حدڪ جي ڏکڻ
 هئي راجا حدڪ کي هو ڪڙپندي زمين مان ملي هئي. سينا ٻرلويءَ مان اڪسي
 هئي. ان کانپوءِ ڪٿي ڪل کي ناس ڪندڙ پيرشار جو آسمان ٿوڙيائين.

پوءِ پتا جي وڃڻ جي پالنا ڪرڻ لاءِ راجڪڏيءَ جي پرواهه نه ڪري اڪشمڻ
 پنهنجي ڀاءُ ۽ ڌرمڻيءَ سينا سان گڏ ٽن ۾ هليو ويو.

ٽن ۾ راجا گهڻن ئي راکسڻن کي ماريو. جهڙوڪ: وراڌ، ڪر، دوشڻ، ڪهنڊ،
 سگرو جي مدد ڪري ڀليءَ کي ماريائين ۽ نالدارن جي مدد سان سمند تي ڀل ٻڏي
 سبي راکسڻن ۽ راوڻ کي ماري سا کي بند مان آزاد ڪيائين. جهڙوڪ سينا
 نتورنا ناري هئي، راجا کي به اهو بڪو وڌواس هو، ان هوندي به اگني پريوش
 ڪرائي سينا کي وڌيڪ ڀوڳو ناهيس ڪيائين. سڀئي ديوتا ٿورن ۽ ماڻهو حدڪ جي
 ڏيءَ سينا جي ساراهه ڪرڻ لڳا.

پوءِ راجا پنهنجي ڀاءُ اڪشمڻ ۽ سا کي وٺي هندومان سان گڏ پنهنجي واپار ۾
 چڙهي آيوڌيا ۾ پهتو. آيوڌيا لکريءَ جي ماڻهن راجا جي پيڪمدار آحيان ڪئي. ان
 کانپوءِ راجا جي راج ٿلڪ جو حصن ملهائو ويو. اهو آئسڙ اهڙي ته سندر لموئي ملهائو
 ويو جنهن سان وسار سان ڪڇي ته حبڪر سال لڳي وڃڻ ۽ ان هوندي به تمام
 مختصر ۾ ٻڌو:

دسرت جو پٽ شرڪي راجندر جي راج سگهاسڻ تي ويٺو. سندس لفظ جي
 ۽ اڪشمڻ، پٽ، شترڪهن، وڻمڻ، سگرو، آئڪڊ، خامولس ۽ هندومان

چاهيو ته تو منهنجي ڀتيءَ کي کائي ڇڏيو. انڪري ڄڏهن به تون استري-سهواس جي ڪوشش ڪندين ته تنهنجو موت ٿيندو.“ اهڙيءَ طرح ان براهمڻيءَ راجا کي سراپ ڏيئي، اڪيءَ ۾ ٻاروڻس ڪيو. ان کانپوءِ ٻارهن ورهين گذرڻ بعد راجا سوداس راکشسپتي جي سراپ کان آيو ٿي واپس هڪڙي ڏينهن جئين هن سنسار جي وڃڻ يادگيري ڏياري، ان وقت کان وٺي راجا استري-سنڃوگ تياگ ڪري ڇڏيو. پوءِ ٻت جي نه عشتا ڪري راجا جي پاراندا ڪرڻ تي وسشت رشيءَ ٺيوڳ ڪيو، جڏهن ڪري مديتيءَ کي ڪرپ ٿيو. ڄڏهن ست ورهيه گذرڻ بعد به مديتيءَ واپس نه ڪيو تڏهن اچار ٿي ديو مديتيءَ ان تي پٿر سان ڌڪ هنيو، ان تي ان وقت ئي هنکي ٻت ڄائو ۽ اڃو نالو اشمڪ رکيو ويو. (اشمڪ جي معنيٰ آهي ته اهو ٻار جو پٿر عطا سان پيدا ٿيو).

اشمڪ کي مولڪ نالي ٻت ڄائو. ڄڏهن پورشرام هيءَ سڄي ٻارڙي ڪٽڻ کان خالي ڪري رهيو هو، ڪٽڻن کي ڳولهي ڳولهي ماري رهيو هو، ان وقت مولڪ جي رکشيا وسترهينا استرين (جن کي ڪوڙا نه ٻيل هئا، اهڙين اڳهاڙين زالن) اچي ڇوڏاري گهرو ڪري ڪمي هئي. انهيءَ ڪري ان گهيري کي ’ناري ڪوچ‘ به ڪري چوندا آهن، ڇاڪاڻ ته ناريون اڃو ڪوچ (زره) ٻڌيون.

ان مولڪ جو نه وٽس وڌيو ۽ انجي ڪل ۾ ڪڍاڻڪ نالي ٻت ڄائو، جڏهن ديوتائن ۽ اسرن جي جنگ ۾ ديوتائن جي عرض ڪرڻ تي ديتين کي ماريو هو. اهڙيءَ طرح ٻارڙيءَ کان آڪاش ۾ وڃي هن ديوتائن جي مدد ڪئي. ديوتائن ان ئي خوش ٿي هن کي پيو ته ”تون اسان کان ڪو ور گهر.“ هن چيو ته ”جيڪڏهن مولڪي اوهان کان ڪو ور گهرڻو پوي ته پهرئين اوهين منهنجي عمر ٻڌايو.“ تڏهن ئي ديوتائن چيس ته ”مهاڻي تنهنجي عمر فقط هڪ ڪلاڪ کن آهي.“ ديوتائن جي ائين چوڻ تي هو هڪ وٺاڻ تي چڙهي جلدي ٻارڙيءَ تي هيٺ لٿو.

مريو لوڪ ۾ اچي هو چوڻ لڳو ته ”جيڪڏهن سڄي عمر مون رشين منين ۽ براهمڻن جي شيوا ڪئي آهي ۽ سڄي جڳت ۾ واسديو کاسواءِ ٻيو ڪج به نه ڏٺو آهي، هرهنڌ مولڪي واسديو نظر اچي رهيو آهي ته شل مان هاڻ جلد ان ٻرمانا کي پراپت ڪريان.“ ائين چوندي راجا ڪڍاڻڪ پنهنجو ڌيان ٻرمانا ۾ لڳايو ۽ ان ۾ ئي هو لپڻ ٿي ويو.

ان راجا ڪڍاڻڪ جي باري ۾ سڀت رشين اڳئين وقت هڪ سلوڪ چيو. ان سلوڪ جي معنيٰ آهي ته ”ڪڍاڻڪ جي پاران ٻيو ڪو به راجا هن ٻارڙيءَ تي ڪونه

پيو ماڻهو جو ماس کائج (يعني تون راکسس ئي ويٺدين).“

ان کان پوءِ راجا عرض ڪيو ته ”هي مهاراج! توهان ئي نه مون کي اهڙي آڳاٽي ڏئي هئي.“ اهو ٻڌي وري وسست سماڙيءَ ۾ ويهي ڏيان ڪرڻ لڳو. سماڙيءَ ۾ ويهي ڏيان ڪندي، هن کي سڄي حقيقت جو پتو پئجي ويو. تڏهن هن راجا تي ديا ڪندي چيو ”تون وڌيڪ وقت نه سوچ. ماس جو پوڄن نه ڪندي، صرف پارهان ورهه ئي توکي ائين ڪرڻو پوندو.“

وسست جي ائين چوڻ تي راجا سوداس نه هٿ ۾ ٻاڻي کڻي منجهس وسست کي سراب ڏيڻ لاءِ تيار ٿيو، پر هيجي زال مڏهنجيءَ هن کي روڪيندي چيو ته ”هيءُ اسانجو ڪل. ڪرو آهي، هن کي سراب ڏيڻ واجب نه آهي.“

زال جا ٻهي لفظ ٻڌي هن سراب نه ڏنو ۽ کڻي ڇڏي. پر هن پنهجي هٿ جي ٽوپيءَ تي سراب ڏيڻ لاءِ جو حل ڪيو هو، اهو حل نه آڪاش ڏانهن ٿنو ڪيائين ۽ نه زمين تي. بلڪ پنهجن پيرن تي ئي ٿنو ڪري ٻاهر آلا ڪري ڇڏيائين. بادلن ۽ اُن جي رکشا لاءِ هن اهو حل آسمان ۽ ڌرتيءَ تي ٿنو نه ڪيو. اُن ڪاوڙ ۽ غصي واري ٻاڻيءَ جي پيرن تي ٻوڙ ڪري هن جا پير سڙي ويا ۽ پيرن تي اڇا ۽ ڪارا داغ ٿي پيا. انڪري اُهو نالو مڪلماش پيو. مڪلماش پاد لفظ جي معنيٰ آهي چٽڪورن پيرن وارو ماڻهو.

اهو سوداس چنهجو نهو نالو مڪلماش پياد پيو، سو وسست جي سراب جي اثر ڪري ٿين ڏينهن شام جي وقت راکسس جي سپاه ۾ اچي بسن ۾ گهمندي ڪيترن ماڻهن کي کائڻ لڳو.

هڪ ڏينهن هن هڪ منجهسور کي رڻوڪال جي وقت پنهجي زال سان سنگم ڪندي ڏٺو. اُن تمام خوبصورت شڪل واري راکسس کي ڏسي پئي زال مڙس وئي. سڳا. هنن کي پڇندو ڏسي، هن ڊوڙي وڃي پراهمڻ کي پڪڙيو ۽ کيس سوڳهو جهليائين. تڏهن پراهمڻيءَ هن کي ڏانهن آڙون لڙايون ڪندي چيو ته ”هي راجا! اوهين راکسس نه آهيو، بلڪ اوهين اکسواڪو ڪل ۾ پيدا ٿيل سوداس نالي راجا آهيو. اوهان کي استري سهرڙڻ جي سک هي ڄاڻ آهي ۽ مان اڃا اُنهن آبهان، منهنجي پٽيءَ کي مارتو اوهان لاءِ واجب نه آهي.“ اهڙيءَ طرح چيتوپٽيڪ اُن استريءَ ڏاڍا ورلاپ پئي ڪا تڏهن ته اُن راکسس پراهمڻ کي کائي ڇڏيو ۽ چٽن بکيل چيتو پنهجي شڪار کي کائي ڇڏيو آهي.

تڏهن اُن پراهمڻي تمام ڪروڙ ۾ اچي راجا کي سراب ڏنو، ”آڙي پائي! نه سار هي سک هي پرواه نه ڪئي. مان اڃا سسار جو سک ولڻ لڳي

هالي ۽ ڀسمي گنگا ۾ وجهڻ سان ان پراڻي ۽ کي سرڳ ملي ٿو.

ڀڳوان ڪڇل ڏيو جي ائين چوڻ تي انشمان مهرشيءَ کي پراڻ ڪري گهوڙي کي وٺي ڏاڏي جي يڳي شالا ۾ پهتو. راجا سگر به گهوڙي جي ملڻ بعد پنهنجو يڳي سماپت ڪيو. سندس پٽن زمين ايتري نه کولي هئي جو اها کوليل زمين ساگر ٿي پيئي. پنهنجن سٺ هزار پٽن جي سنيهر جي نشاليءَ ان ساگر کي سگر راجا ائين سمجهيو، جڏهن ته اهو ساگر سندس پٽ آهي.

ان انشمان کي دليپ نالي پٽ ڄائو ۽ دليپ کي ڀڳيرت نالي پٽ پيدا ٿيو، جنهن گنگا جيءَ کي سرڳ مان پوڙهيءَ تي آندو. اهو ئي سبب آهي جو گنگا نديءَ تي ٻيو نالو 'ڀاڳيرتي' پيو. ڀڳيرت مان سهوڙ نالي پٽ پيدا ٿيو ۽ اچي ڪل ۾ ٻارنهن پيڙهين کانپوءِ رت پوڻ لائي پٽ پيدا ٿيو. اهو رت پوڻ راجا نل جو مددگار هو ۽ جوتا جي نل ۾ ته ان وقت تمام هوشيار هو ۽ اڪري ڏاڍو مشهور هو.

رت پوڻ جي خاندان ۾ وري هڪ سوداس نالي پٽ پيدا ٿيو. جڏهن اهو وڏو ٿيو ته هڪ ڏينهن شڪار ڪرڻ ويو. شڪار ڪندي گهمندي گهمندي ٻه ڇهتا ڏٺائين. هن خيال ڪيو ته هن سڄي جهنگل کي ڇيٽن کان خالي ڪري ڇڏيو آهي. ائين خيال ڪري انهن مان هڪ کي ماري ڇڏيائين. مرڻ وقت هو هڪ خوفناڪ راکشس ٿي ويو. پر ٻيو چيتو به "مان هن کان ان جو بدلو ضرور وٺندس" اهي لفظ چئي غائب ٿي ويو.

گهڻي وقت گذرڻ بعد سوداس هڪ يڳي ڪيو. يڳي سماپت ٿيڻ تي جڏهن آچار به وسشت ٻاهر هليو ويو تڏهن اهو راکشس وسشت جو روپ بڻائي چوڻ لڳو "يڳي جي پوري ٿيڻ تي مون کي ماڻهوءَ جي ماس جو پوڄن ڪرائڻ گهرجي ۽ ان ڪري اوهين اهڙو کاڌو تيار ڪريو جنهن ۾ ماڻهوءَ جو گوشت پڻ هجي، مان اجهو اچان ٿر." ائين چئي ٻاهر هليو ويو. پوءِ وري رسوبي جي شڪل ۾ اچي راجا جي حڪم سان ماڻهوءَ جو ماس پچائي راجا جي اڳيان اچي رکيائين. راجا به ان کي رسوبي باسڻ ۾ رکي وسشت جي اچڻ جو انتظار ڪرڻ لڳو ۽ جڏهن وسشت آيو تڏهن ان جي اڳيان اهو پچايل تر-ماس رکيائين.

وسشت من ۾ خيال ڪرڻ لڳو ته "راجا ڇاڻي ٻجهي مون کي هيءُ گوشت ڪارائي ٿو، هيءُ مون سان سٺي همت نٿو هلي." وري ٿورو وقت وسشت سماڏيءَ ۾ ويهي. ڌيان ڪرڻ لڳو. ڌيان جي حالت ۾ هن ڏٺو ته اهو برابر ماڻهوءَ جو ماس آهي، ان تي هٻڪي ڏاڍو غصو آيو. جوش ۾ اچي راجا کي هيءُ سراپ ڏٺائين "جنهن نه ماڻهوءَ جو ماس ڏيئي تو منهنجي ايتري ڪٽي آهي، ان ڪري هاڻي هميشه تون

چورائي ٻرلريءَ ۾ گهسي ويو.

سکر هي سٺ هزار پٽن گڏهي گهوڙي جي ڳولها ڪرڻ شروع ڪئي. گهوڙي جي پٽن جي نشان جي پٽ وٺي هنن مان هر هڪ چار چار ڪوهه (مٿن کڻي ڇڏي ۽ سڀني پاڻال ۾ پهچي ويا. اُتي اُشؤمبڙ جي گهوڙي کي گهمندو ڏٺائون ۽ اُتي هنن مهرشي ڪبل ڏيو کي ڏٺو. مهرشي ڪبل ڏار جو چورو سورج وانگر ٻهڪي رهيو هو.

مهرشي ڪبل ڏيو کي ڏسي هو سڀ رڙيون ڪري چوڻ لڳا تہ ”اڙي، هيءُ ئي چور آهي، هن اسانجو گهوڙو چورايو آهي، هن ئي رڳو ۾ وگهسن وڌو آهي، هن کي هڪدم مارڻ چڏيو.“ ائين رڙيون ڪندي سڀني هٿيار وغيره کڻي مهرشي ڪبل ڏيو تي حملو ڪيو. ان وقت ڀڳوان ڪبل ڏيو اکيون مٽي کڻي هنن ڏانهن ٽهاريو. رشيءَ جي مٿن نظر ٻولندي هئي هو سڀ سندن پسڻن مان باهه نڪرڻ ڪري چلي مري ويا.

مهراج سکر کي جڏهن خبر پيئي تہ هن جا سڀ سٺ هزار پٽ ڪبل ڏيو جي تيج سان چلي پسر ويا آهن، تڏهن هن اسمنجس جي پٽ النمان کي گهوڙي کي وٺي اچڻ لاءِ مقرر ڪيو.

النمان بہ سکر جي پٽن کان کوٽيل رستي کان ڪبل وٺ ٻهٺو. اٽڙس، عرب ۽ ٻيا سان هُو وڃي ڪبل ڏيو جي ٻرائڻا ڪرڻ لڳو. ڪبل ڏيو هن کي چيو تہ ”پٽن! وڃ، هن گهوڙي کي وٺي وڃي پنهنجي ڏاڏي کي ڏي ۽ جهڪا بہ پنهنجي اڃا هتي اهو ورهون کان گهو. پنهنجو ٻوٽو گنگا جيءَ کي سرڳ مان هٽ ٻوٽيءَ تي لاهندو.“ ان ئي النمان گهو ڪئي تہ ”هي مهرشي! مولڪي هيءُ ور ڏيو تہ هنن سڀني پنهنجي ڄاڻن جي، هڪڪي ٻهر سراب ڪري چلي پسر ئي ويا آهن، ڪا سدگتي نٿي. هنن کي بہ سرڳ ملي.“ اهو ٻڌي ڀڳوان ڪبل ڏيو چيو تہ ”مان توکي ٻهراڻن جي چڪو آهيان تہ پنهنجو ٻوٽو گنگا ڏيئيءَ کي آڪاش مان هٽ ٻوٽيءَ تي آڻيندو. سرڳ مان گنگا هنن هٽ ٻوٽيءَ تي ايندي تڏهن ان جي ٻوٽو چل سان هنن جي هڏن ۽ پسر جو سرش ٽٽڻ ڪري هنن جو اڏار ٿيندو؟ هـ سو سڀ سرڳ ۾ ويندا.“

ڀڳوان وشطوءَ جي چوڻن مان نڪتل ان گنگا جي چل جو ڏاندو وڏو مهالنس هو. نٺ اندر پٿاري سنان وغيره جي آڀوڪ ۾ ايندو، ائين نہ آهي، پر ڪنهن وانگ (مري وٺ) ٻرائيءَ جي هڏن ۽ پسيءَ سان ان حل جو سرش ٽٽڻ ڪري هو ٻرائي سرڳ ۾ ويندو. گنگا ۾ سنان ڪرڻ نہ وڌو پڇ آهي، پر موندو کان پوءِ

چوٽون اٿڏيءَ

سگر، سوداس، کٽوانگم ۽ ڀڳوان رام جي چرتر جو ورنن

شري پراشرجيءَ چيو - ”کاشپ جي ڌيءَ سمتي ۽ ودرپراج جي ڌيءَ کيشي اهي راجا سگر جون ٻه زالون هيون. راجا سگر اولاد لاءِ ڀڳوان اورو جي آراڌنا ڪئي. هو سماڌي لڳائي ڌيان ۾ ويٺو. ڀڳوان اورو کيس هيءَ ور ڏنو، ”هڪ مان توکي فقط هڪ پٽ ٿيندو، جو تنهنجي ونش جو واڌارو ڪندو ۽ ٻيءَ مان توکي سٺ هزار پٽ پيدا ٿيندا. پر جنهنڪي جيڪو وڻي اهو پنهنجي مرضيءَ موجب گهري وٺي. جنهنڪي هڪ پٽ ڪپي اُنڪي هڪ پٽ ملندو ۽ جنهنڪي سٺ هزار پٽ ڪپي اُنڪي اوترا ملندا.“ ان جي ائين چوڻ تي کيشيءَ هڪ پٽ گهرايو ۽ سمتيءَ سٺ هزار پٽن جو ور گهرايو.

مهرشيءَ ”تفاسٽو“ (يعني ائين ئي ٿيندو) چيو. ڪجهه وقت کانپوءِ کيشيءَ اسمنجس نالي هڪ پٽ ڄميو ۽ سمتيءَ سٺ هزار پٽ پيدا ڪيا. راجا سگر اسمنجس کي الشمان نالي پٽ ڄائو. اسمنجس ٻاراڻي اوستا کان ئي دراجاري ۽ بد چلن هو. پٽس کي اميد هئي ته وڏي هوندي سڌري ويندو، پر وڏيءَ عمر ۾ به هن جي چال چلڪت نه سڌري. جوانيءَ ۾ نه هو ڏاڍا خراب ڪم ڪرڻ لڳو، انهيءَ ڪري سندس ٻيءَ کيس گهر کان ڪڍي ڇڏيو. هن جي سٺ هزار پٽن تي به اسمنجس جي پريءَ هلڪ جو اثر ٿيو. نتيجو اهو نڪتو جو اهي سڀ دراجاري ۽ پاڻي ٿيا ۽ ڏاڍا برا ڪم ڪرڻ لڳا. ان وقت هنن ديوتائن کي ۽ عام ماڻهن کي ڏاڍو ستايو ۽ تڏهن ديوتائون پاڻ ۾ گڏجي ڪپل رشيءَ وٽ ويا. ڪپل ڀڳوان پرشوتم جو اوتار هو. ڪپل ديو کي نمسڪار ڪري ديوتائن چيو، ”هي ڀڳوان! راجا سگر جا هي سٺ هزار پٽ به ڏاڍا پاڻي ٿي پيا آهن. هنن جي ڪري سنسار ۾ يگيه وغيره بند ٿي ويا آهن. ڇڱن ڪمن ۾ هي رنڊڪ وجهن ٿا. جهڙو هنجو پٽ اسمنجس ٻرو نڪتو اهڙا هي سڀ اسان لاءِ آزار بڻجي پيا آهن، ان ڪري سنسار جي حالت ڇا ٿيندي؟ هي ٻريو! غريبن جي رکشا ڪرڻ لاءِ ئي اوهان اوتار ورتو آهي، هاڻي هن مصيبت کان دنيا کي بچايو.“

اهو ٻڌي ڀڳوان ڪپل چيو، ”اوهين خيال نه ڪريو، هيءَ سڀ ٿورائي وقت ۾ ناس ٿي ويندا.“

ان وقت سگر اَشْومِيٽ يگيه شروع ڪيو. اَشْومِيٽ يگيه جي پٿور گهڙي جي سنڀال ۾ رڻ جي جوابداري پنهنجن پٽن تي رکيائين، پر ڪو ماڻهو گهڙي کي

نالنگن جي اوڪ ۾ واپس موٽي آيا ۽ پرڪٽس کي گهرائڻ لاءِ پنهنجي ڀيڻ يعني پرڪٽس جي زال نرمدا کي آڙيون ليزاريون ڪري سندس پتيءَ وٽ موڪليا-ئون. انڪاهوءَ نرمدا پرڪٽس کي رسال ۾ وٺي آئي.

رسال ۾ اچڻ سان پرڪٽس پنهنجيءَ بهادريءَ سان سڀني گندورن کي ماري ڇڏيو ڇاڪاڻ ته هن ۾ وڻندو ڀڳوان جي تيج جو واسو هو. هو پوءِ پنهنجي نگر ۾ واپس موٽي آيو، ان وقت سڀني نانگ-راجن (نالنگن جي راجائن) نرمدا کي هيءُ ڏر ڏنو ته ”جيڪڏهن ڪو به ماڻهو توکي ياد ڪندو يا تنهنجو نالو وٺندو ته ان کي نانگ جي زهر جو دڙو اتر ڪوٺائيندو. هنڪي پوءِ ڪو به ڏپ ڪونه ٿيندو. اهو سلوڪ هيٺيون آهي. نانگ جي زهر کي دور ڪرڻ لاءِ پڙهڻ گهرجي:-

نرمدايي لمه پراڻ، نرمدا لمونشي

لمو استو نرمدي ٿييم،

تراهي مان وش سرپته.

شلوڪ جي معنيٰ:- نرمدا کي صبح جو لمسڪار آهي ۽ رات جي وقت ۾ نرمدا کي وارو وار لمسڪار آهي. تون مون کي زهر ۽ نانگ کان بچاءُ.

مٿين شلوڪ جو اچارڻ ڪرڻ سان ڏينهن جو يا رات جي وقت ۾، ڪنهن به وقت اوڻندڙ ۾ ڪٿي به وڃڻ سان کيس نانگ نه ڏنگيندو ۽ هنڪي ياد ڪرڻ سان کاڌي ۾ زهر کائڻ سان- ان جو اثر دور ٿيندو. پرڪٽس کي نالنگن جي راجائن هيءُ ڏر ڏنو ته تنهنجو اولاد جو ڪڏهن به انت نه ٿيندو. پرڪٽس کي نرمدا مان ترسدن سڀوءَ نالي ڀت ڄاڻو- ان کي دڳ وڃي ڪنڊي راوڻ ماريو هو.

ان جي ڪل ۾ سٺي ورت نالي ڀت ڄاڻو- ان جو پوءِ ٻيو نالو ترشڪو ٿيو. ان جي ڪل ۾ بابت هيءُ ڪهاڻي مشهور آهي ته هو پوءِ وڃي ڇنڊال ٿيو هو. ترشڪوءَ هڪ دفع ٻارهن سالن تائين برسات کان پيئي. ان وقت اهو ترشڪو هڪ وشوامتر رشيءَ سندس زال ۽ ٻارن سان جي کاڌي لاءِ گنگاجيءَ جي ڪناري تي هڪ ٻڙ جي وٽ هيٺان هرڙو زهرڻ ماس ڪٽي آندو هو. ان جي مراد هئي ته رشيءَ جي ۽ سندس ڪٽنب جي ٻالڻا ڪرڻ ڪري هڙ ڇنڊالڻي کان ڇڏي ويندو. ان ترشڪوءَ تي وشوامتر ڏاڍو خوش ٿيو ۽ هن ان تي شراب ۾ (يعني هيءُ شراب ڇڏڻ کان سواءِ) سورڪ ۾ مرڪلي ڇڏيائين.

ترشڪوءَ مان راجا هرشچندر پيدا ٿيو. هرشچندر جي ڀت جو نالو روھتاش-و ترشڪوءَ مان راجا هرشچندر پيدا ٿيو. جنهن ڇڱو وقت راج هو. ان خاندان ۾ اڳتي هلي ٻاهوءَ نالي هڪ راجا پيدا ٿيو.

مڃائڻ ۽ سڀني ٻڌائڻن کي ڇڏي پنهنجن سڀني ڙالن سان ٻن ۾ هليو ويو. ان وڃي والرسٽ آشرم ۾ رهيو. اُتي ڇڱو وقت رهي، والرسٽ جا سڀ فرض پورا ڪري ان آشرم جي ٽيمن موجب هلي، راڳ-دويش کي ڇڏي پوءِ وڃي سياسي بڻجيو. پوءِ نه ٻيگوان ۾ آسڪت آي سڀي شپ ۽ آسپ ڪرمن جو ٿياڻ ڪيائين ۽ موڪش کي پراپت ڪيائين. هن کي پوءِ ڀڳوت درشن ٿيو ۽ برهم ۾ ٻين تي وڙ ۽ جو اٿس آهي. اهڙيءَ طرح مون ماڻڙا جي ڪيائين جي باري ۾ سوچي ۽ جي جهون چڙو جو وڙڻ ڪيو.

جيڪو ماڻهو هن سوچيءَ جي چڙو جو سمجھ ڪري ٿو يا هنکي چڱيءَ طرح پڙهي من سان ان کي هڏائي ٿو ته ان ٻاروش جي هن سنسار مان ٿوري ٺٽي ٿي ۽ پرماتما جي ڏيان ۾ من کي شائتي پراپت ٿئي ٿي هو ڪمارڪ کان هتي سمارڪ ڏانهن پورو ٿئي ٿو.

ڇوڻين اٿس جو ٻيون اڏياڻ سمارڪ

ٽيون اڏياڻ

ماڻڙا جو اولاد، ترشنڪوءَ جي سورم ڏانهن مٿي وڃڻ
۽ سڱو جي اُڻپتي وڃڻ

هاڻي اسين ماڻڙا جي ٻن جو وڙڻ ڪريون ٿا، ماڻڙا جي ٻن جو نالو اميريش هو. اميريش کي ٻاناشو نالي ٻن پيدا ٿيو. ٻاناشو کي هاريس نالي ٻن ڄائو. جنهن مان اُنگراڱو مان پيدا ٿيل هاريسڪڙ پيدا ٿيا. اڳئين زماني ۾ رسال ۾ مڃي نالي ڇهر ڪروڙ گذرڻ رهندا هئا. هنن سڄي نانگ ڪل جا مکيه مکيه وڻ هئا ۽ اڌڪار ڪسي وڻا هئا. گذورن نانگن جا نه رڳو سڀ حق ڪسي وڻا هئا پر هنن کي بجزو ٻڌ ڪيو هو. نانگ ڏاڍا ڊڪي ٿيا ۽ نانگن ڀڳوان پرشوتر وٽ وڃي پوارلنا ڪئي. ڀڳوان پرشوتر جي شس نانگ ٿي سمهندو آهي. اهو لند مان آيو هو. هنن جهون ڪمل جهڙيون اکيون کليل هيون نانگن نمڪار ڪري جدو: ”هي ڀڳوان! اسين هن گذورن جي ڏپ کان ڪٽهين آيا تبنداسين؟“

تڏهن ڀڳوان پرشوتر چيو: ”ٻاناشو جي ٻن ماڻڙا جي هيءَ پرڪٽس نالي ٻن آهي. مان ان ۾ پرشوش ڪندس ۽ اٿن سڀني دشمن گذورن کي ماريندس.“ اهو ٻڌي ڀڳوان جل شايي (يا ٻي) ٿي سمهندو (ڪي ٻوٽا ڪري سڀ نانگن جا سردار

وڃن ٿڏهن به وري ٻيون ليون آڻائون انهن جي جاء تي پيدا ٿي وينديون آهن، ٻي وڏا ٿيندا، شاديون ڪندا. مون ٻوٽا ڄمندا نه وري ٻوٽن ٻاٻت آڻائون پيدا ٿينديون. هڪ مندوت پورو ٿيندو نه وري ٻيو مندوت پيدا ٿيندو. هن دنيا ۾ ڪيتريون سمسيائون (مسئلا) آهن، هڪ سمسيا (Problem) وري ٻي سمسيا کي پيدا ڪري ٿي.

مون هاڻي چڱيءَ طرح سمجهو آهي ته انسان جيستائين جيئرو آهي اوستائين مندوت ۽ آڻائون اُچيدون ٻيون پيدا ٿينديون. انهن سان گڏ ليون ٻيون سمسيائون پيدا ٿينديون. ان حالت ۾ انسان بيمارت ۾ لڳي نٿو سگهي. تهسپا ۽ ساڌا جي مارڱ کان هٽي وڃي ٿو ۽ وڃي ٿو مهاڇار ۾ ٽاسندو.

افسوس جو منهنجي سماڌي جل-واس جي ساٿيءَ مڇيءَ جي سنگ مان اوچتو اُڀراد ٿي ويئي ۽ ان جي سنگ جي ڪريئي مون شادي ڪرڻ جو خيال ڪيو ۽ ٺاڻي جي موه ۾ ٽائس. استريءَ ۽ ڌن ڪي سويڪار ڪرڻ سان هاڻي منهنجي ٽرشنا وڌندي وڃي ٿي، ٽرشنا جو نه آلت آهيئي ڪونه. هڪ استريءَ سان شادي ڪرڻ ۾ مهاڏڪ آهي پر مون نه پنجاهه چوڪرين سان شادي ڪري ڏک کي پنجاهه دفعا وڌيڪ ڪري ڇڏيو، پر پوءِ تمام گهڻي اولاد ٿيڻ ڪري اهو ڏک تمام گهڻو وڌي ويو آهي. هاڻي هن ڪالو ٻه پٽن جي ۽ ان جي ٻه پٽن جي ڪري ۽ وري انهن جي مڙين ماڻهن ۽ وهانءَ جي سنهڙن ڪري اهو ڏک اڃان به گهڻو وڌندو، هيءَ منهنجي شادي، منهنجي ڏک جو ڪارڻ بڻي آهي. هاڻيءَ جي تلاءُ ۾ رهي جيڪا مون تهسپا ڪئي اها اُڀراد ٿي ويئي. هيءُ ٺاڻو ۽ دنيا جو ڏيک رنڊڪ بڻجي پيو.

مڇ جي صحبت ڪري مون کي هيءُ جو سنسار جو خيال پيدا ٿيو. ان مون کي لڳي ڇڏيو. ڪنهن به سنگ (صحبت) کان پري رهڻ ٿي سنسارين کي مڪتي ڏئي ٿو هيءُ سڀ دوش موهر، ممتازون ۽ سنگ جي ڪريئي پيدا ٿين ٿيون. سنگ جي ڪري نه يوگ ۾ پور ٿيڻا براهمت ڪندڙ يوگ به پست ٿي وڃي ٿو.

سنسار جي موه روڻي مالڪرمڇ جي منهن ۾ مان ٿاڻو پيو آهيان. هاڻي ان مان ڇٽڻ جو نقطو هڪ اُڀاءُ آهي. اهو آهي وشتو پڳوان جي آزادا. بس هاڻي مان ان وشتو جي آزادا ڪندس جو اٿو کان به اٿو آهي ۽ سڀ کان مهان به آهي. هاڻي مل منهنجو من وشتو پڳوان ۾ نڪتل رهي. جنهنڪري وري جنم مرڻ جي هن ڇڪر ۾ نه اڃان، ان وشتو پڳوان جي مان شرڻ وٺان ٿو.

شري پراشچيءَ چيو: اهڙيءَ طرح من ٿي من ۾ سوچيندي سويري مٽي پٽن،

پڳتن جو پڳوان وٽ جڏهين دواڪا ۾ سڌاما پڳت ساڻس گڏ پڙهندڙ هو ته
هن سندس شاندار سواگت ڪيو. کيس سنگهارڻ تي ويهاريو. پاڻ هيٺ ويٺو ۽
اڪشهي کيس چوڻ شروع ڪئي.

شڪل گذرون کان به سهڻي بڻائي ڇڏي. ان رشيءَ کي انٿهرو ۾ وٺي وڃي ان شهر جي رڪيا گندڙ ماڻهوءَ انهن چوڪرين کي هيٺين ريت ٻڌايو:-
 ”توهان جي پيءُ مالڏانا جي آڳيا آهي ته هي برهمڻشي اسان وٽ هڪ ڪنيا لاءِ ٻڌايا آهن ۽ مون هن رشيءَ سان پرڻگيا ڪئي آهي ته منهنجي ڪا به هڪ ڌيءُ هن شريمان کي پسند ڪري اگر پنهنجو پتي چونڊيندي ته ان جي ان ڪيل چوند ۾ ڪا به راند ڪ نه وڃهندس.“

ان سندس جوان کي ڏسي سڀني راجڪماريون ان تي موهيت ٿي ويون. ان مان هر هڪ ائين چاهڻ لڳي ته نقط مان اڪيلي هن کي ورڻ ڪريان (چوسدا) ته ڏاڍو چڱو. سڀ ان جي اڳيان گل جا هار کڻي ويهي رهيون. هڪ پٽي ۾ چوڻ لڳيون ”اڙيون پيئرون- اجائي ڪرشن چوڻيون ڪريو- مان هن کي ورڻ ڪريان ٿي- هيءُ منهنجي لائق نه آهي- وڏا هڪڙي منهنجو پتي ۽ مون کي هنجي استري بڻايو آهي- ان ڪري توهين ڇڏ ڪري موٽي وڃو- جڏهن هي اسان جي انٿهرو (حرم خان) ۾ آيو تڏهن مون ئي بهرڻاڻين هڪڙي پٽيءَ جي روپ ۾ چونڊي ڇڏيو آهي.“ اهڙيءَ طرح انهن راجڪمارين ۾ ان ڳالهه تان وڏو جهڳڙو مڃي ويو.

جڏهن انهن سڀني راجڪمارين- تمام گهڻيءَ خوشيءَ سان ان رشيءَ کي پنهنجو پتي چونڊيو ته انهن راجڪمارين جي سڀاڀيندڙ نمرتا سان وڃي راجا کي اها خبر ڏني. ۽ ان جي اها ڳالهه ٻڌي راجا وسهه ۾ پئجي ويو ۽ دل ۾ پڇائڻ لڳو ته مون ڇو ان رشيءَ کي اندر ڏانڊو ۾ وجهڻ جي موڪل ڏني- هاڻي مان ڇا ڪريان، راجا منهنجي پيو پر ان لاءِ ٻيو ڪو دستور ڪرڻ هو. هڪڙي پنهنجي وڃڻ جي ٻالڻا ڪڍي هڻي. ۽ ان ائين ڪيو. ان واهه سنسڪار جي رسم پوري ڪئي- سوڀاري انهن سڀني راجڪنڀاڻن کي آشرم ۾ وٺي ويو، اتي وڃي هن پٽي وڏا وائڻگر ٻون- لڙماڻ- ڪلا ۾ هوشيار وشوڪرما کي ڪولائي چيو ته ”هنن سڀني راجڪمارين لاءِ پر هر هڪ لاءِ الڳ الڳ محل بڻاءُ ۽ ڌيان رکجانءِ اهڙا ته سندس محل بڻائجان- جيئن هر هڪ محل جي اڳيان سندس باغ ضرور هجن- ۽ ان باغ ۾ سهڻا گل ڦل هئڻ گهرجن ۽ سهڻن پکين جو به بندوبست هئڻ گهرجي- مڏا به هر هڪ محلات جي عجيب رولق هجي ۽ هر هڪ ۾ ترڻ لاءِ تلاءُ پڻ هجي. تنهن شلپ ڪلا جي خاص آچار ۽ وشوڪرما مهرشي هر هڪ ۾ ترڻ لاءِ تلاءُ پڻ هجي. تنهن شلپ ڪلا جي خاص آچار ۽ وشوڪرما مهرشي سوڀاري جي آڳيا سان سڀ ڪڇ تيار ڪري- سوڀاريءَ جي آڳيا سان انهن محلات ۾ عيش-عشرت جو سامان موجوده ڪيو ويو ۽ سڀني محلات ۾ خوشيءَ جي لهر ڇانئجي ويئي. اڪٽ ٻڌي اچي انهن ۾ ترس ڪيو. راجڪماريون وڃي محلات ۾ ويٺيون ۽ انهن ۾ ڏاڍا اوچا طعام وغيره تيار ٿيندا هئا جن سان آيل مهمان وغيره ۽ لوڪر

مهرشيءَ کي پاڻ وٽ آيل ڏسي راجا آئي مهرشيءَ جو سواڪم ڪيو. انڪانهوءَ هنڪي تمام لائق جڳهه کي وهاريو ويو. ان وقت سوڙهيءَ راجا کي چيو: ”هي راجا! مون کي شادي ڪرڻ جي خواهش آئي آهي. ان ڪري تون ٻهههڻ ڏيارن مان هڪ چوڪريءَ مون کي ڏي. مون کي موٽاءُ نه. اوهان جي خاندان ۾ اصل کان وٺي هيءَ رواج هلندو آيو آهي ته ڪوبه گهرجائو منهن اوهان وٽ آڻي رکي اچي ته هُو خالي نه موليٰ ويندو آهي. ڪڪسڪسڪ. وٺس ۾ ڪوبه گهرجائو خالي هٿين موٽي نه وڃو آهي. ڇٽوٿڪ ٻين راجائن وٽ نه ڪي راجڪماريون هونديون. پر توهن جو خاندان تان ڪرڻ ۾ ڏاڍو مشهور آهي. ان ڪري مان تو وٽ پڌارو آهيان. توکي ٻهجهه ڏيئون آهن انهن مان هڪ مون کي مڪيان. دان“ ۾ ڏي.

شري پراشجيءَ چيو: ”وشيءَ جا اهي لفظ اي راجا هنجي ٻڌايي کي خيال ۾ رکندي؟ ڏسي هُو هنجي سڀ کان ڊڄي، هيڪ منهن ڪري من ئي من ۾ هڪ سوچ ٺهيو.

سوڙهي چيو: ”هي راجا! تون چٽا ڇوٽو ڪرڻ؟ توکي نه ڪنيادان ته ضرور ڪرڻو ئي آهي. اهو جبهڪر ڪنيادان مون جهڙي وشيءَ کي ڪندين ئي توکي ڪنيادان جو ٿل ضرور ملندو.

شري پراشجي چيو: ”نٿن مهرشي سوڙهيءَ جي سڀ کان ڏهڪي راجا مانڌانا ٺٽو سان هنڪي چيو: ”هي مهرشي! اسان جي ڪل (آگهه) ۾ سوڙهي ڪرڻ جو رواج آهي. ڪنبا (چوڪري) ڪنهن به هڪ ٻڙش کي پسند ڪندي آهي ته ان جو وهانءُ ان ٻڙش سان ڪرڻو پوندو آهي. اوهان جي اها گهرج ته ڪجهه نهي واجب آهي.“

مانڌانا راجا جا اهي لفظ ٻڌي سمجهي ويو ته منهنجي ٻڌائي کي ڏسي راجا مون کي موٽائي ڏيو ڇاڪاڻ ته ڪا به چوڪريءَ مون ٻڌي سان شادي ڪرڻ پسند نه ڪندي. من ۾ چوڻ ٺهيو ته چڱو ٺهڪ آهي. ”مان ان جو نه ڪو اٻاءُ ڪرڻا ٿو.“ اهو خيال ڪري هن مانڌانا کي چيو.

جيڪڏهن ائين آهي ته اٽهرو جي درٻار کي حڪم ڏيو ته مون کي زانڌاڻا ۾ وٺي هلي، جيڪڏهن ڪا چوڪريءَ مون کي چاهيندي ته ٻيو مان ان سان شادي ڪندس، نه ته هن ٻڌائي واريءَ عمر ۾ مون کي اهڙي زبردستي آجائي ڪوشش ڪرڻ جي ضرورت ڪانه نه آهي.“ ائين چئي هن کڻي مات ڪئي.

نٿن وشيءَ جي سڀ کان مانڌانا زانڌاڻا جي سنڀال ڪندڙ درٻار کي آڳاٽي ڏيئي چڱي. ان سان گڏ اٽهرو ۾ پريوش ڪندي ٻڳوان سوڙهيءَ پنهجي

اٿئي ۽ بولاشو جي پٽ ۾ گرب ٿي ويو ۽ آهستي آهستي وڌڻ لڳو. ليڪ وقت ئي ٻار راجا جي ڏاڻي ڪڪ ٿاڙي ٻاهر نڪري آيو. پر ان ڪري راجا جي مرڻو نه ٿي.

ان جي جنم وٺڻ تي منين چيو: ”هيءُ بالڪ ڇا پيئندو؟ (ماءُ جي ٿيڻ بعد) ۽ هيءُ زندهه ڪيئن رهي سگهندو؟“ ان وقت ديوتائن جي راجا اندر چيو: ”هيءُ بالڪ مون وٽ جيترو رهي سگهندو.“

ان ڪري ان ٻار جو نالو ”مانڌانا“ ڪري رکيو ويو. (مان-ڌانا جي معنيٰ آهي جنهن مون کي ڏاندو آهي.) ڇاڪاڻ ته اندر هنجي وات ۾ پنهنجي ٽرجني (ڏسڻي) آڱر وجهي چوسائي. ان آمرت جهڙي آڱر جو رس وٺي هو هڪڙي ئي ڏينهن ۾ وڌي ويو. ان وقت کان وٺي ڇڪروڙي مانڌانا ستن-ديهن تائين پوڙهي ۽ جو راج ڪرڻ لڳو. ان بولاشو جي باري ۾ هڪ شلوڪ مشهور آهي: جنهنجي معنيٰ هيءُ آهي ته—

”جتيان سڄو آيو ۽ جتي وري سڄو لهي ٿو اهو سڄو ملڪ بولاشو جي پٽ مانڌانا جا آهن— هن جي بادشاهت مٿان سڄو ڪڏهن لهندوئي ڪوڙ آهي.“ مانڌانا شت-بندوءَ جي ڌيءُ بندومتيءَ سان وهانءُ ڪيو ۽ ان مان هڪي ٻارڪٽس، اميريش ۽ مڇڪند نالي ٽي پٽ پيدا ٿيا ۽ وري ان ئي بندومتيءَ مان هڪي پنجاه ڌيئرون ڄائون.

ان وقت هڪ مهرشي جل ۾ رهندو هو. ان جو نالو سوپري هو. هو ٻارهن سال ٻاڙيءَ ۾ رهيو. اتي ٻاڙيءَ ۾ سمجڻ نالي هڪ وڏو مڇو رهندو هو. جنهن کي ڏاڍو گهڻو اولاد هو. ۽ هو ڏاڍو ڊگهو مڇو هو. هن جا پٽ پوڻا ۽ ڏوهڻا وغيره هن جي اڳيان پٺيان ۽ هيڏانهن هوڏانهن پڇ ۽ سڀيءَ جي مٿان پيا گهمندا ٿيندا هئا ۽ ٽامر خوش ٿي رات ڏينهن هن مڇو سان پيا راند رولند ڪندا هئا. هن مڇو کي اولاد جي ڪوئل اسپهرش (جهار) سان ڏاڍو مڙو ايندو هو.

اهو سوپري مهرشي ”سمادي ۽ ٽپسيا ڪرڻ لاءِ جل ۾ رهيو ۽ هو ٽي مڇ جي پٽن ۽ پوڻن جي سهڻين رالدين وغيره کي ڏسي هن جي ٽپسيا ڇڏي ويئي ۽ هن خيال ڪيو ته: ”جيتوڻيڪ هيءُ مڇو تمام خواب جوڻ ۾ پيدا ٿيو آهي. ته به هن جو وقت ڏاڍو مڙي ۾ پيو گذري، هنکي ڏسي مولڪي به نه ٿئي ٿي ته جيڪر هن والنگر مون کي اولاد هجي ها ته ڪهڙو نه چڱو ٿئي ها.“

والنگر مون کي اولاد هجي ها ته ڪهڙو نه چڱو ٿئي ها. اهو خيال ڪري هو ٻاڙيءَ مان ٻاهر نڪري آيو. اولاد جي لاءِ گهرست آهر ۾ ٻوڙيش ڪرڻ لاءِ. ڪنهن چوڪريءَ سان شادي ڪرڻ جي خيال کان هو مانڌانا وقت آيو.

لي ڪٿري پيدا ٿيا. لاپاڪ کي لاپاڪ نالي پٽ ڄائو ان مان رڻيتر ٿيو جو ڏاڍو مشهور

”رليٽر جي ڪل (آڪھ) ۾ جيتوڻيڪ ڪتر ٻيا پيدا ٿيا ته به انهن کي

”رڳيتن جي ڪل (آڪھ) ۾ جيتوڻيڪ ڪيتريون پيڙهيون ٿيا،
 ”آئنگرس“ زالي سان سڏيو ويو. ڪتري ڪل ۾ پيدا ٿي نه وڃي بهرحال ٿيا.“
 ”اڪا (اڪ) مان اڪشاڪو نالي پٽ جو جنم ٿيو.“

”آنگرس“ نالي سان سڏيو ويو. ڪٿري ڏل ۾ پيشاني تي ڪري ٿو. ڪٿري ڏل ۾ پيشاني تي ڪري ٿو. ڪٿري ڏل ۾ پيشاني تي ڪري ٿو.

ڪڇڪ ڏيڻ وقت منور جي لاسڪا (15) ۾ ڏنڊ نالي ٽي پٽ مشهور
اکشڪرڻ کي هڪ سؤ پٽ هئا جن مان وڪڪشي، لمي ۽ ڏنڊ نالي ٽي پٽ مشهور
جا ۴۸ پٽ ۽ ۵۰ پٽ اٿس طرف جا ۴۸ پٽ ڏکڻ طرف جا

ٺٻا. ۽ ان جا شڪني وغيره پنجاه (۵۰) پٽ اتر طرف جا ۽ ۴۸ پٽ ڏکڻ طرف جا

ٿيا۔ ان جا شڪني وغيره پنجاه (۵۰) پت پڙهي
راجائون ٿيا.

راجا فون ٿيا. ”اسڪا سرائ“ جي شروعات ڪئي. هن پنهنجي پٽ وڪشيءَ کي
اڪشڪوءَ ”ڏاڍو سنو“ چئي ڏسڻ باغ ڪيو ۽

اڪشڪوڪو "اشڪا شراڻ" جي شروعات ۾ ڏاڍو سٺو ڇڏي ڏس-ٻاڻ ڪيو هو. اڳيا ڪٿي ته شراڻ جي لائق ماس ڪٿي اچي هس "ڏاڍو سٺو" ڇڏي ڏس-ٻاڻ ڪيو هو. تمام

آيا ڪي ته شراذ جي لائق ماس ڏي ڇڏي؟
 پوءِ هو ٻن ٻن هليو ويو جتي ڪيترن ئي ڄاڻورن جو شڪار ڪيائين پر هو تمام
 ڀوءِ هو ٻن ٻن هليو ويو جتي ڪيترن ئي ڄاڻورن جو شڪار ڪيائين پر هو تمام

پوء هو بن ۾ هليو ويو جتي ڪيترن ئي الهن مان هڪ سهو کائي ڇڏيو ۽ ٻين مان
ٽڪل ۽ پڪايل هو ان ڪري وڪشيءَ ۾ انهن مان هڪ کائي ڇڏيو ۽ ٻين مان

ڪڍي پنهنجي پتا جي اڳيان رکيائين. ان ڪري وڪڻي ۾ سنسڪار ڪرڻ لاءِ ٻاروڻا ڏي نڌن ڪڍي پنهنجي پتا جي اڳيان رکيائين. ان ڪري وڪڻي ۾ سنسڪار ڪرڻ لاءِ ٻاروڻا ڏي نڌن ڪڍي پنهنجي پتا جي اڳيان رکيائين. ان ڪري وڪڻي ۾ سنسڪار ڪرڻ لاءِ ٻاروڻا ڏي نڌن

کٽي پنهنجي پٽا جي اڳيان رکين ٿا. سنسڪار ڪرڻ لاءِ پاران ڪڍي
اکڻا ڪرڻ وسشت رشيءَ کي شراڻ جي سنسڪار ڪرڻ لاءِ پاران ڪڍي
اکڻا ڪرڻ وسشت رشيءَ کي شراڻ جي سنسڪار ڪرڻ لاءِ پاران ڪڍي

اڪشادڪو وسشت رشيءَ تي ”نه هن اڀوئر ماس جي پرشت ڪري
 الھدي جي گل (آءُھم) ڀروھت وسشت چيو“ نه هن اڀوئر ماس جي پرشت ڪري
 مان ھڪ سھو کاڌو آھي ۽ ھن ماس کي پرشت ڪري
 ششاد زال

آهي؟ تنهنجي پايءَ ڀت هن مان هڪ سهو کاتو آهي ۽ هن مان ئي شڪار ٿيڻ چوڻ تي ان وقت کان وٺي وڪشيءَ تي

چڏيو اٿس ” گروه جي ائين چوڻ تي ان وقت کان وٺي

پڻا جي مروت ڪالپوءِ ان ششاد پڙهيءَ تي ڌرم موجب راج ڪيو. هڪڙي ڀيري

هڪ ڀت ڄاڻو. پراجيبي تي به هڪ ٻيو نالو پيو. پٽا جي مڙوءَ کان پوءِ ان شخص پراجيبي نالي هڪ ڀت ڄاڻو. پراجيبي تي به هڪ ٻيو نالو پيو. پٽا جي مڙوءَ کان پوءِ ان شخص پراجيبي

نالي هڪ ڀت ڄاڻو. پر جيڪي ڀت ڏهن ديوتائن ۽ اسٽون جي وچ ۾ آهي، اها آهي
آڳاٽي زماني ۾ ٿرپتا يگ ۾ هڪ دنع ديوتائن وڻ وچ ۾ آهي. تڏهن ديوتائن وڻ وچ ۾ آهي. اها آهي
آڳاٽي زماني ۾ ٿرپتا يگ ۾ هڪ دنع ديوتائن وڻ وچ ۾ آهي. تڏهن ديوتائن وڻ وچ ۾ آهي. اها آهي

لڳي ان ۾ آسرن جيتيو ۽ ديوتائن جي هار ٿي. لکهن ديوتائن جي مراد هوندي آهي ته اهو سڄو دنيا جو پيرس ٿي ديوتائن کي چيو - ”توهان جي من جي مراد هوندي آهي ته اهو سڄو دنيا جو پيرس ٿي ديوتائن کي چيو - ”راجرشي ششاد جو برونجي نالي هو.“

لڳي ان ۾ اسرڻ جي پير ڏي ڏيوانن کي ڇڏي سڄاڻ جو پوڄي نالي
ڪشي. تنهن وڻڻو پڳوان ڀرڻ تي ”راجرشي“ سڄاڻ جو پوڄي نالي
آهي. ان وڻڻو ڀرڻ تي ”راجرشي“ سڄاڻ جو پوڄي نالي

سمجھي آهي۔ ان وٽ بهرواڻو به هوندو ۽ پوءِ اهو بهرواڻو به مان جي دٺن جي مارڻ لاءِ استعمال ڪيو ويندو. ان جي شرايط به اهڙيون آهن جو وڏي پرڳڻي سميت دهواڻون گڏ

پت آهي. ان جي شريز ۾ اٽل ۽ چرواڻي وڃي پرجهي کي پيا ڪندا آهن. گڏ
دٺن جو خاتمو آئيڊس، هائي نوھن وچو- وچي سڀني ديوتاون کي
موت ڏئي ڇڏيو. اها اسين دشمن کي

دڻن جو خاتمو آئيندس. هاڻي توکي لاءِ ٻيو طريقو ملي ويو آهي. اهو پتي وشتو ڀڳوان کي
 کيس تيار ڪريو. ”اهو پتي وشتو ڀڳوان کي“ رهي ڪير چيائون؟

کيس ٿيار ڪريو. ” اهو ٻڌي وري شريشٽ راجا ڏيکاري ٿو ته اهو ان کي ڪيئن ڇڏائون: رهڻي اسانجي مدد ڪريو. اسين اوهان پوڙهيو وٺ ويا ۽ وڃي ڪين اوهين ان ۾ اسانجي عزت رکڻ.“

پونجيه وٽ ويا ۽ وڃي ڏيڻ ڇڏي. اوهين ان ۾ اسانجي عزت رکڻ
جي ڪوشش ڪري رهيا آهيو. اسان کي

ڪوشش ڪري رهيا آهن ته اسان کي ڪري اوهين اسان کي

...

کری اور

ڪرڻ وقت هو رند جو روپ ڌارڻ ڪري ٿو. جيڪو وري انهن ٽنهي کان به اڳ
 آهي ۽ نرسل آهي. اهو وشتو پڳوان هن پرتويءَ تي اوتار وٺي آيو آهي.
 هي راجا انهن وقت ۾ جيڪا پنهنجي ”ڪمڻي“ نالي لکري هئي جا
 اندر پوريءَ وانگر هئي. اها حال دورڪاپوري ٿي ويئي آهي. اتي ٻلڊو نالي وشتو
 پڳوان جو آئس (هڪ جرو) ورهائين آهي. هاڻ تون هيءَ پنهنجي ڪبا ان ٻلڊو
 کي پٽيءَ روپ ۾ ڏيئي ڇڏ. ٻلڊو ئي ان جي پٽي ٿيڻ جي لائق آهي. ٻلڊو جي
 هن سنسار ۾ ساراه آهي ۽ پنهنجي ڏک ۽ زال ۾ رٿن آهي. ان ڪري انهن ٻنهي جو
 مطلب هرڪنهن طرح سان ليڪ آهي.

شري پراشرويءَ چيو: ٻه راجا جيءَ هي ائين چوڻ ٿي پرچا پٽي رابو هن پرتويءَ
 تي هبند لهي آيو ۽ ڏٺائين ته سڀ ماڻهو قد ۾ ننڍا ۽ بدشڪل ٿي پيا آهن انهن ۾
 لڪو ڪر اهڙو ٿيو آهي ۽ نه ٻل، ان وقت مهاراجا رابو پنهنجي ڪمڻي لکريءَ
 کي ڪڍي لهرائي ۾ بدليل ڏنو. اتي وڃي مهاراجان ۽ سندرو روپ واري ٻلڊو کي
 پنهنجي ڪبا ڏيئي ڇڏي. ٻلڊو جي هٿيار هر هره انڪري هڪئي هلا پڻ ۽ ڪري
 چوڻدا آهن. پڳوان ٻلڊو هڪئي لهار ڏيکي ڏسي پنهنجي هر جي اڳس ۽ لوڪ سان
 دٻائي ٽنڊي ڪري ڇڏيو. ٽنڊن رابوئي به ان وقت هي ٻن زالن وانگر قد ۾ ننڍي
 ٿي ويئي.

ان کانپوءِ بلرام مهاراج رابو جي ڏک ۽ رابوئيءَ سان شادي ڪئي. ان وقت
 راجا به ڪنڊاڻن ڪري آيو ٿي هماليه جبل کي هلبو ويو. اتي وڃي هڪ هنڌ
 من لڳائي تپسيا ڪرڻ لڳو.

چوٿين اٿس جو بهاريون اڏيا سماپت

ٻيون اڌياڻ

اڪشواڪو وٽس جو ورڻن ۽ سوڍريءَ جي ڪهاڻي

پراشرويءَ چيو: ٻه رابو رابو ٻوهر لوڪ مان موٽي هڪ نه آيو هو
 جيڪو ڪمڻي نالي راجا ٿي لکريءَ ڪمڻيءَ کي پراڻ ڪري ڇڏيو.
 هيءَ راجا ٻوهر لوڪ مان موٽي ويا. انهن جي وٽس ٻه
 ٻه ڪري سڀني رابو ٻوهر لوڪ مان موٽي ويا. انهن جي وٽس ٻه ڌارڻا ڪ

ان خالدان ۾ هڪ سومند نالي راجا پيدا ٿيو هو جنهن هڪ سؤ اوشوميت ڀڳي ڪيا هئا، ان مان راجا جنم ورتو پيدا ٿيو. ان ڪل (آڪهه) ۾ جيڪي به پيدا ٿيا. اهي وڏي عمر وارل، مهاتما ٿيون، بهادر ۽ ڌرمي ماڻهو هئا.

منوء جي هڪ پٽ شربانيءَ کي سڪينا نالي هڪ ڌيءَ ڄائي. اڳتي هلي جنهنجي شادي چوڻ رشيءَ سان ٿي.

ان (ڪل) آڪهه ۾ هڪ ريشوت نالي ڌرماتما پٽ ٿيو. جو پنهنجن هڪ سؤ ڀائرن ۾ سڀني کان وڏو ڀاءُ هو. هنکي ريشوتسيءَ نالي هڪ ڌيءَ به هئي. مهاراجا ريشوت. ان چوڪريءَ کي پاڻ سان وٺي برهماوت هن ڳالھ، پڇڻ لاءِ ويو ته ”هن چوڪريءَ جي شادي ڪنهن سان ٿيندي؟“ ان لاءِ هو برهم-لوڪ ۾ ويو هو. الوقت برهماجيءَ جي سڀا ۾ هاها ۽ هو هو نالي ٻه گندرو تمام سٺي سر ۾ راڳ ڳائي رهيا هئا. چوڻ ٿا ته اهو عجيب راڳ اليڪ جڳهه پئي هليو. ته به ريشوت کي ائين معلوم ٿيو ته ڇو فقط ٻه ئي گھڙيون وقت ويسو آهي، راڳ جي مستيءَ ۾ جڳهه گذري ويا پر کيس پتو ئي نه پيو.

جڏهن راڳ پورو ٿيو تڏهن ريشوت برهما کي لمسڪار ڪري چوڪريءَ جي لائق ڏر (پتيءَ) لاءِ پڇيو، ڀڳوان برهما چيو- ”تو کي جيڪو چوڪرو پسند اچي انجو نالو مون کي ٻڌاء تڏهن هن کي جيڪي به جوان پسند هئا. انهن سڀني جا نالا ٻڌايا ۽ برهماجيءَ کان پڇيائين ”ته انهن مان ڪهڙو جوان اوهان کي وڌيڪ وڻي ٿو جنهنکي مان پنهنجي ڌيءَ ڏيان؟“

ان تي برهماجيءَ ڪڇ سر جهڪائي مشڪي چيو ته ”تو کي جيڪي به جوان وطن ٿا ۽ جن جا نالا تو ٻڌايا آهن. انهن جا پٽ پوٽا به ختم ٿي ويا. ڇاڪاڻ ته هتي گندورن جو سنگيت ٻڌندي توکي چار جڳهه گذري چڪا آهن هن وقت هن پرڻوي تي اٺاويهن منوء جو چوٿون جڳهه سماپت ٿي چڪو آهي ۽ ڪلاڳهه جي شروعات ٿيڻ واري آهي. هاڻي تون اڪيلوئي رهجي ويو آهين.

هاڻي هيءَ سهڻي ڪنهن پٽي يوگي لائق چوڪري کي سونجي ڏي، ايتري لمبي عرصي ۾ تنهنجا مٽ ماٽ، دوست، زال، وڏير، لوهر ۽ لشڪر به موجود نه آهن. اهي مري ويا آهن.

اهو ٻڌي راجا ريشوت ڊڄي ويو ۽ برهما کي برڻام ڪري چيائين. ته اهڙي ڳالھ آهي ته هاڻي مان هن چوڪريءَ لاءِ ڪهڙو چوڪرو ڳوليان؟ تڏهن برهما چيو- ڀڳوان آهي- انت آهي جنهنجي آءٌ مڏي ۽ انت کي ڄاڻي ٿو سگهي، هو منهنجو روپ ڌاري هن جڳهه جي رچنا ڪري ٿو، پالنا ڪرڻ وقت وشتو جو روپ آهي ۽ پراڻ

انشان ڪيو. پر پڪي ۾ آهڙي وجهڻ وقت لڳ ڀڳ سڄي ڏيک ۾ ڪو وڏو. اتر سڄي ڪرڻ ڪري پڪي جي ڪري آهڙو هڻڻ سبب هڪي ”اڻ“ نالي هڪ ڏيک ۾ ڄاڻي.

هي مڙهه ٻوٽو ورتو جي ڪري سا ”اڻا لائي سڏين ٿا“ سان پٽ ٿي. مهڏو جي غصي ۾ ڏنل سڙپ جي سبب هوءَ زال ٿي ڇڏي. ان جي پٽ ٻڌ جي آسري جي ٿڌيڪ گهڻ ٿي. پٽ ان کي پيار ڪيو. پر وڃي ڄمڻ کان پوءِ ان ڪن مهڻن وٽس پڪي - برش وڻو جي ٻوٽي ۾ اها ٻوٽي ۾ ڏاڍي ۽ وڏي سان ڪيائون. اهو هڪ قسم جو پڪي هو. ان جي مراد هئي سڏين پٽ (مرد) ٿي وڃي هوءَ آهڙي ۾ ٿي. لڏين اهو پڪي ڪري ان ڏاڍي وڏي ۾ سڏين ٿي وڃي. ان سڏين کي اڻ پٽ ڄاڻو جن ۾ اڪل وڏو پٽ هو.

سڏين پهرائين زال هو. ان ڪري هڪي راج گنديءَ ٿي وهڻ جو اڌڪار ۾ ملو. وسعت رشيءَ جي ڇوڪر ٿي هڪي پيءُ ان کي ”پهرائين“ نالي هڪ وڏو شوهر ڏيئي ڇڏيو هو. آهڙي وري هن ٻوٽو کي ڏنو.

ٻوٽو جي ستان (اڻ) ڇڏي طرف ٿيل هئي. اهي سڀ ڪشور هئا. سڌو جي هڪ پٽ پوئو ڪيو، جي ڪانه کي ماري ڏنو. ان سبب ڪري هو وڃي شوهر ٿيو. سڌو جو پٽ ڪوش ۾ هو ڪوش مان ”ڪاروش“ نالي ٻوٽو ۽ پراڪرمي ڪنڊي راجاڻو پيدا ٿيا. ڏشت جو پٽ ناساڪ وٽس (ٻاٻاري) ٿيو. اهڙيءَ طرح ان خاندان جو چڪو وسارو ٿيو.

انهن جي ڪل (آڪهه) ۾ هڪ مڙهه نالي ڏاڍو بهادر پٽ پيدا ٿيو. انجي باري ۾ هينس عوطي مشهور آهي: ”مڙهه ٻوٽو پڪي هن ٻوٽي ۾ ٿي ڪيئن ٿيو. ان ۾ سڀ شين جون مڻا ٺهيل هون ۽ اهي تمام سندر هيون ان پڪي ۾ سو. مڙهه بي اندر ڏاڍو خوش ٿيو ۽ پوهڻ ڏکڻا ٿي ڏاڍو خوش ٿيا هئا. ان ۾ مڙهه مڙهه کي پوهي هن سان ڪاڏو پوي ڪارا پيو. ان پڪي ۾ ڏوٽاڻون پڻ ڪي ٿيا هئا.

مڙهه ڇوڪر وٺي مڙهه جو مڙهه نالي پٽ ٿيو. ان خاندان ۾ هڪ ڇڏي نالي مڙهه ۽ ڇڏي مڙهه جو مڙهه نالي شروع ٿيو. ان ۾ پٽ پٽ پيدا ٿيو. مڙهه پٽ ٿيو.

مڙهه مڙهه لڏي نالي هڪ ڏيک ۾ پيدا ٿي. پر پوءِ الهيا نالي هڪ مڙهه ٿي مڙهه ۽ ان مان هن کي هڪ وصال نالي پٽ مڙهه نالي هڪ ڏيک ۾ وڃي.

اوم

ڌارايڻايم ڏهه،

چوڻون انش

پهريون آڏيان

ويوسو مندو جي ونش جو بيان

شري معتزا، چيو: هي ڀڳوان! توهان مونکي الهن سڀني ڪريائن (ڪرمن) جو ورڻ ڪيو. جي منڇن کي هر روز ڪرڻ گهرجن ۽ ڪنهن شپ اوسر تي ڪرڻ گهرجن. انڪاسواء چمن ورڻ (ڏائين) جي ڌرم جو به بيان ڪيو. انسان گڏ چمن آسرن تي به چڱي روشني وڌي. هاڻي مون کي راج-ولشن (راجائن ۽ سندن اولاد) جي بيان ٻڌڻ جي آڇ آهي، الڪري الجور ورڻ ڪريو.

شري پراشجي چيو: هي معتز! هاڻي مان توکي مندو جي ونش جو ورڻ ٻڌايان ٿو جنهن ۾ ڪيترائي مشهور راجائون ٿي گذريا آهن جن وڏا وڏا ڀڳيم ڪيا ۽ جيڪي ڏاڍا بهادر هئا ۽ ڌرج وارا پيش هئا، الهنچر آڏي پيش (جنهن کان هيءُ گهراڻو شروع ٿيو) برهما جي آهي.

هي معتز! ان مندو جي ڪل (آڪهه) ۾ پيدا ٿيل راجائن جون ڪٿائون ٻڌ. جنجي ٻڌڻ سان سڀ ڀاپ ناس ٿي وڃن ٿا.

ان جو بيان هن ريت آهي: هن سڄي سنسار جو آڏي ڪارڻ ڀڳوان وشطو آهي. هو الادي آهي ۽ گيان سو روپ آهي. ان وشطو ڀڳوان جوئي هڪ روپ ڀڳوان برهما سڀ کان پهريائين پرگهت ٿيو. برهما جي ساڄي آڱولي مان ڏکڻ پراڻي پيدا ٿيو. ڏکڻ مان آڏي ۽ اڏي مان وڏسوان اٿن ٿيو. ان وڏسوان مان مندو جو جنم ٿيو. مندو کي ڏهه پست پيدا ٿيا. جنجا نالا هئا: اکشواڪو، نرڪ، ڌرشت، شراڻي، نرشيمنت، پراڻشو، ناياب، دشت، ڪروش ۽ پرشترو.

مندو پنهنجن پتن جي صلاح سان مترا ورڻ نالي ٻن دوتائن جي بگهه جو

اڃي ڇڻا اندر لوڪ ۾ ويا ۽ ديور-پوليءَ ۾ وڃي ڪيترن قسمن جا سکر ۽ آندڻ ماڻڻ لڳا.

هي اوهه! اهڙيءَ طرح سڌ لڳڻ تي هن سرڪب نه حاصل ڪيو پر تمام ڊراپ پئي-پئي ۽ جا سڪ پڻ ماڻبا. اهڙيءَ طرح مون توکي پايءَ سان ڳالهائڻ جي سبب جي سزا ۽ اهو منڍيڪر ۾ سان ڪرڻ جي پنج چور وڻسڻ ڪيو. اڳي ۽ ڪري پاڪنديءَ ۽ پايءَ سان محسوس ڪرڻ ۾ نه پاپ لڳي ٿو. خاص ڪري ٿوري ڪوبائين ۽ پوڄا پاند جي وقت نه پايءَ سان ڳالهائڻ ۾ نه منع آهي. جيڪڏهن ان وقت پايءَ کي اوچتو ڏسجي ته ڪدم سوريه جو درشن ڪرڻ گهرجي پاڪنديءَ اها ڪم ڪندڙ، پلي جي ورتيءَ وارا جنڪي بدل ورت وارا ڪري چئو آهي جيڪي پنهنجن ٻارن کي لڪائيندا آهن. انهن کي بدال ورت وارا ڪري چئو آهي، دشت، سوارلي ۽ بکلا ٻڪر. اهڙن ماڻهن جو سٺ ڪرڻ نه منع آهي. انهن جو آدرستڪار ڪرڻ معنيٰ پاپ جو آدر ڪرڻ يا پاپ کي هڻي ڏيڻ. سماج ۾ اهڙن ماڻهن جو بهيڪار ڪرڻ گهرجي. انهن پاڪندين، دراجارين، اها ڪم ڪندڙن ۽ عام ماڻهن کي سڃاڻيندڙن جي سنگم ٻري کان ئي ڇڏڻ گهرجي.

اهڙيءَ طرح مون توکي لکن (اڻهائڻ) ماڻهن جي وباڪيا ڪري ٻڌائي. جنهي درشن ڪرڻ سان نه پاپ لڳي ٿو. پاڪندي ان کي چئو آهي جو ماڻهن جي اکين ۾ ڏور وڃي. انهن کي لڳڻ لاءِ جهٽائون رکائي ساڌن جي پوڄاڪ پائي او يا مٿو-ڪوڙائي پاڻ کي وڏو مهذب ٻڌائي. ماڻهن کي لڳي ٿو.

جيڪو گرهستي خوب اهو نه ڪمائي ٿو پسر ان ٺاڻي کي چڱي ڪم ۾ نٿو لڳائي. لائق ۽ گهرواڻن جي مدد نه ٿو ڪري وڏو آپ سوارلي بڻجي پنهنجي پست جي پوڄا نه ڪري ۽ سٺ ڪم (سٺا ڪم) نه ٿو ڪري. اهڙو ماڻهو به ”ننگن“ ڪري لڳو وٺو آهي.

اوڙهون آڏاءِ سمايت

”شري وشڻو عها پراڻ جو ٽيون اٺس سمايت“

راجا شتندڙ هڪ وڏو راجا هو پر ٻاٻيءَ جي سنگهه ۾ هڪي وري گدڙ جي چوڻ ملي. ان جنم ۾ به هو اڳئين جنم جي گهٽيا ياد ڪري. کائڻ کائڻ چڙي نهار رهي پنهنجو اهو گدڙ جو شرار به ٿيا ۽ ڪيو.

ان ڪالپوءِ ان بگهڙ جو جنم ورتو. بگهڙ جي جنم وٺڻ کانپوءِ ڳجهه پڪيءَ جو جنم ورتو. ان کانپوءِ هو ڪانءَ جي چوڻ ۾ آيو. هر هڪ جنم ۾ اها راجڪماري وٽس ويندي هئي ۽ پوءِ ڄمن جي يادگيري ڏياري ان گهٽيا جو ذڪر ڪندي هئي جنهن ۾ هن ٻاٻيءَ ۽ پاڪنديءَ ماڻهوءَ سان گڏ ويهي انسان وارا نالا پڇيو هو. آخر هن مور پڪيءَ جو جنم ورتو. ان جنم ۾ به راجڪماري ان وقت وڃي هر گهڙيءَ لمار سنيون ۽ وٺندڙ شيون مور کي کائي ۾ ڏيندي هئي ۽ انهي ٻالسا ڪري ٿل شيوا ڪندي هئي.

ان وقت راجا جنگ اشو ميٺ يگيه نالي هڪ مهايگيه جو آيو جن ڪيو هو. ان يگيه جي سمهڻيءَ ۾ اوڀر سان سنان (يگيه جي انت ۾ پوءِ سنان ڪرڻ وقت ان مور کي به سنان ڪرايو ويو.

پنهنڪالپوءِ ان سندريءَ به الوقت سنان ڪيو ۽ راجا کي ياد ڪرايو ته ڪهڙيءَ طرح هن اُنڪ ٻارڪارن جي ڄڻ ڪٿي، گدڙ ۽ مور وغيره جون چوڻيون ورتيون. انهن سڀني ۾ پنهنجن اڳين ڄمن کي ياد ڪري. ان مور جو چولو به چڙي ڏاڍو ۽ پوءِ مهاڻا جنگ وقت پٽ ٿي اچي جنم ورتائين.

ڇڏهن هُو جوان ٿيو. ته اُن سندريءَ راج. ڪنيا پنهنجي پيءُ وقت ڳالهه، ٻولهي ڇڏهن هُو جوان ٿيو. ته اُن سندريءَ راج. ڪنيا پنهنجي پيءُ وقت ڳالهه، ٻولهي ڪندي. پنهنجي وهاڻو ڪرڻ جي خواهش ظاهر ڪئي. تڏهن ان راجا پنهنجي ڌيءَ جي سويهر جي ٿياري ڪئي. سويهر جي موقعي تي ڪيترائي راجڪمار. آيا ۽ جنگ راجا جو اهو پٽ به آيو جو اڳئين جنم ۾ شتندڙ راجا هو. راج. ڪنيا سويهر ۾ آيل پنهنجي پٽيءَ کي وري به پٽيءَ جي ڀاڻا سان ڪرڻ ڪيو ۽ سندس گلي ۾ هار پائائين.

اهي ٻئي گرهست ڌرم ۾ وري هن دنيا جا سڀ پوڳڻ لڳا راجا جنگ جي ٻارڪ ۾ وڃڻ کانپوءِ اهو راجڪمار راجا ٿيو ۽ راج ڪرڻ لڳو. ان راجا ڏاڍا يگيه ڪيا ۽ ڪيترائي دفع دان-ڌرم ڪيائين. هڪي ڪيترائي پٽ ڄاوا. ان پنهنجي وقت ۾ دشمنن کي ڪيترائي دفعا جنگين ۾ ڇڏيو. اهڙيءَ طرح ان راجا هن پرڏويءَ تي نياءَ سان راج ۽ ڪاروبار هلايو.

آخر ان پنهنجو اهو شرار ڇڏيو. ڌرم. پڻ ڪندي هن پنهنجي شرار جي قرباني ڪئي. الوقت به اڳئين وانگر سندس پٽي ساڻس گڏ چڪا ۾ ويهي پاڻ جلائي ستي ٿي.

ان پاپ جي سبب ڪري ان راجا مون ڪالھوءَ جو جنم ڪئي جو وراڻو. پر هن جي پٽوئا ناري وڃي ڪاشيءَ جي راجا جي گهر ۾ جنم ورتو.

هوءَ ڪاشيءَ جي راجا جي ڌيءَ ٿي. ان جنم ۾ به هوءَ ستن اڻڻن واري ٿي. هوءَ ڪيان ۽ وڪيان جي ڄاڻو هئي. اڳئين جنم ۾ ڇاڱا ڪرم ڪرڻ ڪري. هن کسي ڀروڻ ۾ جنم جي يادگيري نه هئي. اڳئين جنم جي هڪي سوڍي ڄاڻ پٽي نه هوءَ ڪر هئي. سندس پيءُ هن جي شادي ڪڏهن راجڪمار سان ڪرڻ چاهي پر ان سندر ڇوڪريءَ پيءُ کي منع ڪيائين ۽ ڪڏهن به واپار طاهر ڪيائين.

هن دود درشتيءَ (روحاني ماهر) سان ڏاڍو نه سندس پٽيءَ ڪئي جو جنم ورتو آهي. هوءَ وڏا نالي لکڻ ۾ ويهي جتي سندس پٽي ڪئي جي جنم ۾ زلڱي گذاري رهيو هو. هن پٽيءَ کي ڪٿي جي روت ۾ ڏاڍو پنهنجي بيماري پٽيءَ کي ڪٿي جي شڪل ۾ ڏسي ان سندرءَ هڪي ڪمار سٺو ڀوجن ڪرايو. سوڍي کاڌا کائي پنهنجي دامن جي سڀاءَ موجب اهو ڪٿو پڇ لڳائڻ لڳو. ان ڇوڪريءَ کي ان ئي ڏاڍي لع آئي. هن کي غراب ڄڻ ۾ جو وراڻ ڏسي. ان کي لڳسڪار ڪري هيٺيان لفظ چيا:

مهراج! اوهن پنهنجي ادارا جي يادگيري ڪرايو. جنهن ڪري له اوهن ڪٿي جي جوڻ ۾ آيا آهيو. پنهنجي دوشمند ڪري رهيا آهيو. ڇا اوهان کي ياد ڪونه آهي ته لڳسڪار سان ڪرڻ ڪالھوءَ ان پاڪنديءَ سان واراڻاڻ ڪرڻ ڪري ٿي اوهان کي هن ڏنل جوڻ ۾ اچڻو پيو. ناپيءَ جي سنگ ۾ ڏوسي ماڻهو نه پاپ جو پاڳي ٿيندو آهي.

شري پراش جيءَ چيو. ڪاشمراج جي ڌيءَ جڏهن ان کي ڀروڻ ۾ جنم ورتو سون ڪرايو تڏهن ڪهڙيءَ ڌار لائين هن ڀروڻ ۾ جنم ورتو ۽ ڇو نه ڪڍ ورتا ڳالهه. ياد ڪرڻ لڳو. پوءِ هن کي ڏاڍو دک سو. ان دک ۾ اداس ٿي شور کان ٻاهر اچي ان ڪٿي پراڻ ٽپي ڪيا.

ڪٿي جي چرلي چلڻ ڪالھوءَ جي جنم ۾ وري وڃي ڪسڻ ٿيو. تڏهن ڪاشمراج جي ڪٿي پنهنجي دود درشتيءَ سان ان کي ڪڍڻ جي جنم ۾ آيل ڄاڻي ان کي ڏسڻ لڳو ڪولاڻ ٿيو ٿي ويئي. اتي به پنهنجي پٽيءَ کي ڪڍڻ جي جوڻ ۾ ڏسي اها سندر راجڪماري ان کي جوڻ لڳي. جڏهن اوهن ڪٿي جي جوڻ ۾ هئا. تڏهن مون اوهان کي ان ڀروڻ ۾ جنم جي يادگيري ڏياري هئي. جنهن ۾ اوهان ان پاڪنديءَ سان گڏ واهي ڳالهه. ڀوله ڪئي هئي. ڇا اوهان کي ياد آهي.

سواء ۽ بنا کاڌي جي يا بنا پوڄا جي موٽي وڃن ٿا، هن دنيا ۾ ان کان وڌيڪ ٻيو ڪو پاڻي ڪونه آهي. اهڙي ماڻهوءَ سان ڪوبه واسطو رکڻ نه گهرجي.

جيڪو ماڻهو - ديوتائن پٿرن ۽ ڪن گهرجائو جيون جي آدرستڪار ڪرڻ کان سواءِ رڳو پاڻ کاڌو کائي ٿو. اهو پاپ سان پُريل کاڌو کائي ٿو. ان جي سدگتي (نيتارو) ٿئي ٿي سگهي.

براهمن وغيره ذاتين جا ماڻهو پنهنجي ڌرم کي ڇڏي ٻين جي ڌرم ۾ داخل ٿين ٿا يا نچي، ورلي وارا ٿين ٿا انهن کي ”نگن“ چيو وڃي ٿو.

ٻڌو وڃي ٿو ته اڳئين زماني ۾ شتندو نالي هڪ مشهور راجا ٿي گذريو آهي. هن جي زال شيوا تمام ليڪ ۽ ڌرمي خيالن جي هئي. هو وڏي ڀاڱي واري ۽ پتورن زال هئي. هن ۾ ڪيترائي سٺا ڪم هئا. جيئن ته سچائي، پورائي، ديا ۽ نرمي لپتي وغيره.

ان مها راڻيءَ سان گڏ راجا شتندو پڳوان و شطوءَ جي آراڌنا ڪئي. ٻئي ڇڻا ڪيترائي وقت ڏيان ۽ سماڏيءَ ۾ ويهي رهندا هئا. اهي هر روز شردا ۽ ٻارن سان هوم، جپ، دان، اپواس ۽ پوڄا ڪندا هئا. اهڙيءَ طرح هو پڪتيءَ سان پڳوان جي آراڌنا ڪرڻ لڳا.

هي براهمڻ هڪ ڏينهن ڪتيءَ مهني جي پورماسيءَ جو هنن اپواس رکيو هو. ان ڏينهن هو ٻئي گڏجي گنگا جي ٽي سنان ڪرڻ ويا.

ٻنهي پتي-پٽيءَ گڏجي گنگا جي ۽ ۾ سنان ڪيو. جڏهن هو سنان ڪري گنگا جي ۾ مان ٻاهر نڪتا ته هو پاڪندي ماڻهوءَ کي ساهڻ ڏٺائون. هو براهمڻ هن مها راجا جي ڏٺس وڌيا سيڪاريونڊڙ آچاره جو مٿر هو، ان ڪري پنهنجي استاد جو دوست سمجهي راجا ان سان دوستالي نمولي پيش آيو. پر مهاراڻيءَ هن جو ڪجهه به آدرستڪار نه ڪيو، هو چپ رهي ۽ هن خيال ڪيو ته مون کي اڄ اپواس آهي. ان ڪري ان براهمڻ کي ڏسي هن سوريه جو درشن ڪيو. جڏهن ڪنهن آيوگيه ويڪتيءَ کي ڏسبو آهي ته اپواس جي حالت ۾ سوريه درشن ڪيو آهي. ان ڪارڻ انهن ٻنهي پتي ۽ پٽيءَ گڏجي نير موجب وڏيءَ سان پڳوان و شطوءَ جي پوڄا ڪئي.

ڪيترن سالن کانپوءِ ان راجا جو مريو ٿيو. تڏهن داوي شيوا به پتيءَ سان گڏ چڪيا ۾ جلي ستي ٿي.

راجا شتندو ان پاڻيءَ ۾ پاڪنديءَ سان اپواس جي حالت ۾ گڏ ويهي ڳالهائون ٻوليون ڪيون هيون. پاڻيءَ ۾ پاڪنديءَ سان دوستي رکڻ به هڪ قسم جو پاپ آهي.

وگېان-ميه آهي. ائين سمجهو، منهنجن لفظن تي پورې طرح ځيان ځاو. ان ټاري پر بدن چر راور آهي نه هيء سسار نرادر آهي، دېء سسار ډور تي ٻڌل آهي، هن سسار دلبا پر وږو وشو. واسا آهي. هيء دلبا وشو-واسا مان پرې ټپي آهي. هن سسار پر هر ڪو پټكي پيو. اهڙيء طرح ٻڌ ډور جو اڀرښ ڏيئي مايا مږه دټن کان سندن ډور چڙاږو.

لنجهو راځو لکتو جو پراچين وندک ډور کي دمن وساري چڙاو. هي معتبره! هنن مان کي وځن جي، کي ديوتائن جي، کي پکي جي ڪرمن جي ۽ کي وري برهمڻن جي لندا ڪرڻا لڳا، هو چوڻا لڳا نه اٿس ۽ پر هرډ ڪرڻ مان ڪوبه نالندو نه آهي. پکين کي نه هو ٻاراڻي راند سمجهڻ لڳا. هو چوڻا لڳا نه ڪهترن پکين کالوره اندر کي ديوتائن جي راجا جو ډډو حاصل ٿئي ٿو جهڙن کي ”اندر بل“ ڪري چيو وڃي ٿو. پوء جهڪڻن اندر کي ڪڍي ڇڏي ڪل ڪالن ۽ انهن جي ڪالن جو کاڌو کائڻ پري ٿو نه اڻ کان نه وڻن جي پٺن کائڻ وارو جالور بهتر آهي.

جهڪڻن کاڌو هڪڙو ماڻهو کائي ۽ ڏاڍي ماڻهو کي ئي سگهي ٿو نه پئي ماکو وڃڻ تي رستي تي کاڌو کائڻ لاء ڪڍي جي شين کي ساڻ کڻي وڃڻ هي ڪهڙي ضرورت آهي، پيء جيڪر وڃڻ پر هجي نه پٽ جو نه پيء جي لمب ڳهر پر شراڻ ڪري ڇڏي. هيء سڀ شراڻ وغيره ڪرڻ اندر آهي. ان جي ڪا به ضرورت ڪانه آهي. وڃڻ جا واکه ڪي آسمان مان نه ٿا ڪون، اسان کي، توهان کي ۽ ٻين سڀني کي جهڪي مناسب آهي، جهڪي ڳالهائون ٿي سگهن ٿيون لفظ انهن واکين کي سرڪار ڪرڻ گهرجي.

شري پراشر چيو ته اهڙا لفظ چئي مايا-موه دټن کي وندک ډور کان ٻاڙ آندو. اهيء ڪري هنن کي ٿڻ وڃڻ پر وشواس نه ٿيو. پنهجن ډور کي ڇڏي ڪري، آهستي آهستي دټه ڪمزور ٿيڻ لڳا هو اهڙ رستن تي هلڻ لڳا. پوء ان عرصي ۾ ديوتائن جنگ جون خوب ٺهاريون ڪري ڇڏيون ۽ موقعو ڏسي هو جنگ ڪرڻ لاء لڄي مٿن ڪڙڪيا.

هي معتبره! ڏهن ديوتائن ۽ دټن ۾ وري جنگ شروع ٿي وئي. ان جنگ ۾ ڪيترائي دټيه ماري ويا. ڇاڪاڻ ته انهن مان ٽٽڪ ٻل هليو وڃو هو.

پوء ڏهن مان مايا-موه کان شروع ڪيل ماري جو آڌار ورتو انهن کي ”مکن“ مان ڌري سڏيو ويو ڇاڪاڻ ته انهن وڃڻ جو وسيلو لاهي ٿيڻ ڪو نه هئو. هي گهر مان ديوتائون، وشي، پتر ۽ اٽلي (مهمان) عزت پائڻ کان

آسرن (دڻن) ڇيو. هي شريمان جي! اسان ٻرلوڪ جي سڪ جي ڪامنا رکي
 تيسيا شروع ڪئي آهي. ان باري ۾ تون اسان کي ڇاڻو چوڻ چاهين؟
 مايا موه ڇيو. جيڪڏهن اوهان کي مڪتيءَ جي اڃا آهي ته پوءِ جيئن مان
 چوان ٿو ائين ڪريو. اوهين موڪش (مڪتيءَ) جي کليل دروازي جي آجيان ڪريو.
 مڪتيءَ جو کليل دروازو ڌرم آڻو. جنهن ڌرم بابت مان ڪڇ اوهان کي ٻڌايان ٿو
 اهو مڪتيءَ لاءِ ڏاڍو ڪمائڻو آهي ۽ ڏاڍو ضروري آهي. ان کان وڌيڪ سٺو ٻيو
 ڪو ڌرم نه آهي. جيڪڏهن اوهين ان ڌرم موجب هلندا ته سرڳ يا موڪش جيڪي
 به چاهيندا. ان کي حاصل ڪري سگهندا. اوهين سڀ ڏاڍا ٻلوان آهيو، ان ڪري
 ان ڌرم جو آدر ڪريو.

شري پراشر ڇيو. اهڙيءَ طرح ڏاڍيءَ تجويز، چالاڪيءَ وٽندڙ ۽ ڪشش ڪندڙ
 ڳالهائڻ جي ڀانڱ سان مايا موه ۽ دڻن کي وڻندڪ ڌرم کان محروم ڪري ڇڏيو.
 وڻندڪ مارگ کان پرشت ڪري ڇڏيو.

مايا موه هنن سان بحث مباحث ڪري. هنن کي ڪيترائي پنٽ ٻڌايا. هيءُ ڌرم
 موجب آهي، هيءُ ڌرم جي اخلاف آهي، هيءُ ست، هيءُ آست آهي، هيءُ موڪش
 جو ڏيندڙ آهي ۽ هن مان موڪش نه ملندو، هيءُ بالڪل سچو آهي، هيءُ بالڪل
 ڪوڙو آهي هيءُ ڪوٽو، آهي، هيءُ اُڪوٽو، آهي، هيءُ ڊگهو، (جيڪي ٻيو نه
 ٻائيندا آهن) جو ڌرم آهي ۽ هيءُ سامهون جو (جيڪي وستر پڪيندا آهن) ڌرم
 آهي.

هي مٽريو! اهڙيءَ طرح دڻن کي ڪيترا ڌرم جا پنٽ (رستا) ٻڌائي مايا
 موه هنن کي وڻندڪ مارگ کان ڪيترائي ڇڏيو. هنن پنهنجو ڌرم ڇڏي ڏنو.
 مايا موه دڻن کي ڇيو ”نه اوهين هن مها ڌرم ”آرھت“ جو آدر ڪريو. انهيءَ
 ڪري ان ڌرم کي سويڪار ڪرڻ سان هنن کي ”آرھت“ ڪري سڏيو ويو.“
 مايا موه دڻن کي ”نريي ڌرم“ (يعني ٿن ويون جي ڌرم) کان بيمڪ ڪيو
 ۽ هو موابهاري پرڳڇي ويا، موه ۾ قاسي ٻيا ۽ پوءِ هنن ٻين دڻن کي به ان ڌرم
 ۾ آندو.

نتيجو اهو نڪتو جو آهستي آهستي دڻن وڻندڪ ڌرم جو لياڳ ڪري
 ڇڏيو.

ان کانپوءِ مايا موه ڳاڙها ڪپڙا پائي جدا جدا دڻن وٽ وڃي هنن کي منهن
 لفظن ۾ چيو. ”هي آسڻ ڳڙا! جيڪڏهن اوهان کي سرڳ جي يا موڪش جي اڃا
 آهي ته پوءِ ههنا وغيره نشت ڪرڻ کي ڇڏي ٻوڏ پراپت ڪريو. هيءُ سچو چڪر

ڪري رهيا آهن. ويدن کان ٻڌايل وسعي تي ٻارن هلي رهيا آهن ۽ هميشه کيسائن
۾ مشغول رهن ٿا. ۽ ويدن موجب هلن ٿا. ان ڪري اهي پوان تي ويا آهن. اسين
ٺرل آهون اسين انهن کي ماري نه ٿا سگهون، هاڻي ڪرڻا ڪري اسان کي اهڙو
ڪو آهڻ ٻڌايو جو اسين هنن کي ماري سگهون.

شري پراشر چيو ته. انهن جي اٿس جوڻ تي پگوان وشو ۽ پنهنجي شراب مان
مايا ۽ موه کي ٻڌا ڪيو. پوءِ اهو مايا ۽ موه ڏي ورتائين کي ڏٺائين ۽ چيائين ته:-
”هيءُ مايا موه انهن سڀني دفتن کي موه (مونجهاري) ۾ وجهي ڇڏيندو تڏهن
اهي ويدن جي رستي تان پري هٽي ويندا. ڏرم کان پري هٽندا. ۽ پوءِ اهي ٺرل
تي ٻولندا جهيڪري اوهن کين سولائيءَ سان ماري سگهندو.

هي ڏيوتائو! ياد رکو، ٻلي ڏيوتا هجي چاهي دنگ هجي پر جيءُ جو بهماجيءُ
جي ڪارڊ ۾ راندڪون وجهندو، ان کي مان ناس ڪري ڇڏيندو آهيان. چاڪاڻ
نه مان هميشه هن جڳهه جي رکشا ڪندو رهندو آهيان.

هي ڏيوتائو! اوهن سڀ هاڻي وڃو، ڏجو نه، هيءُ مايا موه اڳتي هلي
اوهان جو ٻار ڪندو.

شڪي پراشر چيو:- جڏهن پگوان اها آڻيا ڏسي. تڏهن پگوان ان کي لمسڪار
ڪري. ڏيوتائون جتان آيا هئا اُتي هليا ويا.

ستروڻ آڏاءِ ساڀام

ٺرڙهون اڏيائ

مايا موه ۽ دفتن جي وچ ۾ ٻالھ- ٻولھ

— ۴ —

راجا شست ٺوڙ جي ڪهاڻي

هي معتري! ان کانپوءِ مايا موه ڏيوتائين سان گڏ وڃي ڏٺو ته دنگ اوسدا جي
جي ڪناري ٽهبا ۾ مشغول آهن. تڏهن مايا موه جنهن کي مور جا ڪنڀ پيل هئا،
وار ڪوڙيل هئس ۽ دنگمر هو (يعني بدن تي ڪهڙا پيل نه هئس). تڏهن دفتن سان
تمام ملڻ لفظن ۾ ٻالھ- ٻولھ شروع ڪئي.

مايا موه چيو:- هي دفتو! ٻڌايو، اوهين ڪهڙو مقصد رکي ٽهبا ڪري رهيا
آهين؟ هن لوڪ جو سڪ چاهيو يا ٻوڙوڪ جو سڪ؟

چو ٿيا ۽ ڪرڻ سان ۽ رش اگهاڙو ٿيو وڃي، ان ۾ ڪوبه شڪ نه آهي. ويٺو معنيٰ ايشوريه، ڪيان آهي. جنهن وقت ان ڪيان جو ڏيک نه آهي. اهو اگهاڙو ٿي چئبو. اسان جي ڏاڏي وسنت رشي ان باري ۾ مهاڻا پيشر کي چيڪي ۽ ڪچ ٻڌايو هو. اهو مان توکي به ٻڌايان ٿو. سو ڌيان ڏئي ٻڌو. جڏهن وسنت ان ٻاٽ پيشر کي ٻڌائي رهيو هو. ان وقت مان به اتي حاضر هوس.

اڻئين زماني ۾، ڪنهن وقت، ديوتائن ۽ دئتن جي وچ ۾ جنگ هلي رهي هئي
 اها جنگ ديوتائن جي هڪ سؤ ورهين تائين پئي هلي. ان جنگ ۾ مراد وغيره
 دئتن ديوتائن کي جيتو. ديوتائن جي هار ٿي. ان ڪري ديوتائون ڪير ساگر جي
 اُڀر واري ڪناري تي وڃي نيسيا ڪرڻ لڳا. انهن وڻڻو ڀڳوان جي آراڌنا لاءِ هيٺين
 نموني پراڻا ڪي ڀاڱا ۾ ڳايو.

د ٻوڙن چيو: - اسين لوڪمان وٺو ۽ ڀڳوان جي آڙاڻا ڪرڻ لاءِ جنهن وائيءَ [زبان] جو اچار ڪريون ٿا، ان وائيءَ سان شري وٺو ۽ ڀڳوان شل ٻوسن ٿئي حقيقت ۾ اسان جي زبان ۾ اها شڪتي نه آهي ۽ اسين ليڪ طرح سان وٺو ۽ ڀڳوان جا ڪٺا ڳائي سڏيون.

هي ٻڌو! اسانجي هيءَ زان اوهان جي. ڳڻ ڳان ڪرڻ ۾ سهڻو نه آهي. تڏهن به ڇاڪاڻ ته اسان دڻن کان هار ڪاڏي آهي. ان ڪري ٺهڻ ٿي وڃڻ سبب اسين اوهان جي آزادنا ڪرڻ لاءِ هٿ ڏنڊ ليا آهيون. اوهين ساري وشو ۾ وياپڪ آهيو. اسان جي هردي ۾ نه اوهين ئي. مائيل آهيو. اندر سورج، دري، ڪسو ۽ اشولي ڪمار اهي جدا جدا ديوتا آهن. اوهان جو اهي روپ آهن. اسين به اوهان جو هڪ روپ آهيون. اوهان کي نمسڪار آهي. دڻس به هڪ ٻئي اوهان جي ئي موري آهن. اوهان جا اليڪ روپ آهن. پر اوهين هڪ آهيو ۽ سڀني ۾ موجود آهيو. اوهين بهرم آهيو. اولاشي ٻڌو واسديو کي اسين نمسڪار ڪريون ٿا.

ٻوھم آھيو۔ اولاشي ٻرڙو واسندڙو کي اسين لمسڪار سڏيون ٿا۔
شري ٻارشارجيءَ ڇڏيو۔ هي معتر ٿيا ان استور جي سماپت ٿيڻ کان پوءِ ٻوھن کي
هري هٿن ۾ شڪم ڇڪي گدا ۽ پند ڪئي۔ گرڙ ٿي ڇڙهي اٿي اچي پرگھٽ ٿيو۔
هري هٿن ۾ شڪم ڇڪي گدا ۽ پند ڪئي۔ گرڙ ٿي ڇڙهي اٿي اچي پرگھٽ ٿيو۔

ديوتائن پگوان جو دشمن ڪيو ۽ پگوان کي "هي اٽل اوهين خوش ٿيو" اسين اوهان
 پوءِ ديوتائن پگوان کي عرض ڪيو ته "هي اٽل اوهين خوش ٿيو" اسين اوهان
 جي شرط پر آيا آهيون. دشمن دان اسان کي اسان جي پاڻي ۾ جيڪي نه ڏٺو
 اوهان جي آڱيا جو آڱهن ڪيو آهي. اسان جا دشمن هن وقت وڌيڪ ڌرم جو پالڻ ڏاڍو
 ويو هو. ان کي هو ڪسي ويا آهن. اسان جا دشمن هن وقت وڌيڪ ڌرم جو پالڻ ڏاڍو

ان کي نه پرير سان پوڄن ڪرائجي. شراڻ وقت يا ڪو مسافر اوچتو گهر ۾ اچي وڃي ته ان کي نه پوڄن وغيره ڪارائي ستڪار ڪرڻ گهرجي.

شراڻ پوڄن ڪارائڻ کان اڳڙ اڪٽيءَ جو هون ڪرڻ ضروري آهي ۽ اڪٽيءَ ۾ ئي دفعا آهون تي ڏيڻ گهرجي. پوءِ پوڄن پوڄي ڏيڻ گهرجي. کاڌي ڪارائڻ ڪالپوءِ شراڻا سان برهمڻن کي نمسڪار ڪجي. شراڻ وقت ڪروڙ ڪرڻ واجب نه آهي.

هي راجا! پٽن جو آڌار چندرما آهي. چندرمان جو آڌار يوگ آهي. چندرما جو لاڳاپو من سان آهي ۽ من جو لاڳاپو يوگ سان آهي. من جي ورتين تي قبضو رکڻ يعني من کي جيتڻ ئي يوگ آهي. ان ڪري يوگيءَ کي شراڻ ۾ پوڄن ڪارائڻ سان ڏاڍو پيچ ملي ٿو.

هڪ پاسي هزار برهمڻ وينا هجن ۽ ٻئي پاسي هڪ يوگي ويٺل هجي ته اهو يوگي انهن هزار برهمڻن جي برابر آهي.

سڄي يوگيءَ جو گهر ۾ پرويش ڪرڻ سان گهر پور ٿئي ٿو.
پنڌرھون آڏياڻ سماپت

سڌرھون آڏياڻ

شراڻ ڪرم لاءِ وسڻو (ڪي شيون)

شراڻ ۾ گانءَ جو گيهه ۽ کير تمام ضروري آهن. گانءَ جي کير ۽ گيهه سان پتر ترپت ٿيندا آهن. پر ماس وغيره جو شراڻ نه ٿيندو آهي. يعني ڪنهن نه حالت ۾ گوشت يا ماس جو کاڌو شراڻ ڪرم ۾ ڪم آڻڻ نه گهرجي. ان جي ڪيترن شاسترن ۾ منع ٿيل آهي. ڇاڪاڻ ته گوشت کائڻ پيشو هئسا آهي. شراڻ ڪرم ۾ پيشو هئسا جي بالڪل منع آهي. جانورن کي مارڻ نه پري رهيو پر ان جانور کي ڪا به ٽڪايف ڏيڻ نه گهرجي. پٿرن لاءِ گچيا نالي شهر (پهار پرائس) ۾ وڃي شراڻ ڪرڻ جو وڏان شاسترن ۾ ورتڻ ڪيل آهي. گچيا ۾ وڃي شراڻ ڪرائڻ سان پتر ترپت ٿين ٿا.

شراڻ ۾ گيارس جو آن (راج-مالي)، ٿل وغيره ڪم ۾ آڻڻ گهرجن. جو، منگ، ڪڪڙ، چانور، تر ۽ مٽر وغيره شراڻ لاءِ ضروري آهي.
بصر، لومر وغيره جي شراڻ ۾ منع ٿيل آهي. شراڻ لاءِ صاف ۽ ڀرلر پاڻي ڪم ۾ آڻڻ گهرجي. ماڳي هڪ ڀرلر وسڻو آهي. شراڻ ۾ رابرائڻ جي لاءِ ان جي ڏاڍي ساراه ٿيل آهي.

ڪجهه مفاصله ان ۾ وڃي سوز، ڪي لمڪار ڪري ڇڏي ته ”مون وٽ شراڻ ڪرم ڪرڻ لاءِ ٿاڻو اٽڪل ڪوڊ آهي، نه ڪو گهر ۾ اڃا جو داڻو اٿو؟ ٻيو ڪج نه اٿو جو مان پنهنجن پٽن جي نمڪ ڏيئي سگهان. ان ڪري مان فقط لمڪار ڪريان ٿو. منهنجي اڻوڻو شراڻا ۽ ڀڳتيءَ کي پتر ضرور سويڪار ڪندا.“
چوڏهون آڏي ۽ سماهه

پنڌرھون آڏي ۽

شراڻ جي وڏي (طريقو)

اورڙ ڇڏيو. هي راجا شراڻ وقت ڪهڙن ڪنن وارن برهمڻن کي پوڄڻ ڪرائڻ گهرجي. اهو مان پوهان کي ٻڌايان ٿو. سو ڏهان ڏيئي ٻڌو.

ويدن جو ڄاڻو پڌم، برهمڻ جي ڪرانه تي اورڙ وڃندو، سٺي چرڻ وارو، اڻڪي ۽ شاسترن جي ڄاڻو برهمڻ کي پوڄڻ ڪرائجي ته اهو شراڻ سٺل ٿئي ٿو.

شراڻ ڪرم لاءِ هينس ٽنن وارن برهمڻن کي ۱۰ مٿر ڪري سگهجي ٿو. (۱) تهنسا ڪندڙ (۲) پڪير ڪرائيندڙ (۳) ڀاڻيڇي. ڏوهتي. ٺالي يا مائو. ٻيا جي وامي. رهمڻ کي شراڻ لاءِ ٽيندڙ جي. ڪو به هينس ڀاڻ جهڪڻ پنهجي ماءُ ۽ ڀاءُ لاءِ شراڻ ڪري ته هو ان جو اڌڪاري آهي.

هينس برهمڻن کي شراڻ لاءِ گهرائڻ جي ٽيندڙ ڪڏهن به نه ٿي ٿو. (۱) دوست جو خرابي (۲) لڙوئسڪ (۳) ڪارن ٽنن وارو (۴) ڏييءَ ڏانهن سري نظر رکندڙ (۵) ويد جو ٽپڙ ڪندڙ (۶) لوڪ. لدا وارو (۷) شراب وڪڻندڙ (۸) چور ۽ چٽڪرو (۹) پگهار وٺي پڙهائڻ وارو يا پگهار ڏيئي پڙهندڙ (۱۰) وڏو عورت سان شادي ڪيل يا ڪندڙ (۱۱) ماءُ ڀاءُ کي گهر مان ڪڍي ڇڏيندڙ (۱۲) ڪنهن شودر گهرائي مان شادي ڪيل يا ڪندڙ (۱۳) مندر جو پوڄاري. اهڙن برهمڻن کي شراڻ ۾ پوڄڻ ڪرائڻ نه ٿو آهي. جهڪڻ شراڻ وقت ڪر سڏو سند گهر ۾ اوچتو اچي پوڄمان ٿئي ته ان کي به شراڻ پوڄڻ ڪرائڻ گهرجي. شراڻ لاءِ برهمڻ گهر ۾ اچي ته ان سان عزت سان وهندو ڪرڻ گهرجي. ان کي وٺڻ لاءِ آسن وغيره لاهي وهارڻ گهرجي ۽ مندر ڳالهائي ان جو سڪار ڪجي.

شراڻ وقت ڪوڊ گهر ۾ بڪايل غريب اٽڪي [اوچتو آيل مهمان] اچي ته

چوڻ هون آڏيا

شراڻ جي ضرورت ۽ شراڻ ڪرڻا پر لائق ماڻهو (پاڻر)

يا اڻ لائق (آپاڻر) جو ويچار

شراڻ لفظ ”شرڙا“ مان نڪتل آهي. ان ڪري مري ويل عزيزن جا امت شراڻ ضرور ڪرڻ گهرجن. شرڙا سان ڪبل شراڻ ڪرڻ سان سرهما، لاندرو، رڍ، اشوئي ڪمار، سورهي، اگني، ڪسوڱو، مردگڻ، وشوڊيو، پتر، پسون پکي، جيوڙ-جيتو، نالڪ ۽ ماڻهو وغيره پرسن ٿين ٿا.

هي راجا! هر مهني اماڻ ڏينهن ۽ ڪٿي، ٺاهري، پوهه ۽ مانگه مهني جي شڪل پکي. جي الهين ٿي تي شراڻ ضرور ڪرڻ گهرجي. اهو وقت نٿي شراڻ جو آهي. جيڪڏهن شراڻ جي لائق ڪو پڌرت (ڪاڏي جي وستو) تيار ڪجي ۽ ڪو خاص ودوان برهمڻ گهر ۾ اچي وڃي ته ان کي عزت ڏيئي پوڄن ڪرائڻ به هڪ قسم جو شراڻ آهي. ان کي ”ڪامي“ شراڻ ڪري چئبو آهي. يا ڪنهن سڪرالت جي ڏينهن (جڏهن سور، راس ۾ پرويش ڪري ٿو) يا گره پڙا ڪري يا خراب سهڻو ڏسڻ ڪري يا گهر ۾ لئون آن (وڃي تيار ٿيڻ کانپوءِ آڻا آڻا) اچڻ تي به ڪامي. شراڻ ڪري سگهجي ٿو. جنهن اماڻ ڏينهن اُڏاڏا، وشاڪا يا سوائي نڪشتر هجي ان ڏينهن شراڻ ڪرڻ سان ڏاڍو ٻجه ملي ٿو.

هڪ دفعي اڃا جي پت پرورا گهٽي ۽ لمر ٿا سان سنڪ - مسارن کان پڇيو ته ڪهڙيون ٿيون آهن جي تمام سڀاڻيون ٻجه ڏيندڙ آهن.

ان جي جواب ۾ سنڪمارن چيو ته: ويساڪ مهني جي شڪل پکي جي ٿيڻ (اُڪڻ ٿيڻ)، ڪٿي مهني جي شڪل پکي جي اوهي (نانءُ ٿي)، ٻڏي مهني جي اولڏاهي (ڪرشن پکڻ) نرس ۽ سانگه مهني جي اماڻ- اهي چار ٿيون ٻجه ڏيندڙ آهن. شاسترن ۾ انهن ٽين جو ڏاڍو مهائم ورڻ ڪيل آهي. انهن ٽين کي ”پڳاڏيا“ ڪري چئبو آهي.

چند گرهڻ به سور ۽ گرهڻ جو وقت به ڏاڍو ٻجه ڏيندڙ آهي. ان ڏينهن ۽ اڻاڻ ۽ دڪشپاڻ جي شروعات جي ڏينهن ٽن سان گڏ جل دان ڪرڻ سان به وڏو ٻجه ملي ٿو.

گمان کي ان وقت گاه ڏيڻ سان به ٻجه ملي ٿو. جيڪڏهن ڪو تمام غريب ماڻهو گمان کي ان وقت ڪڇ به دان ڪرڻ جي شڪتي نه هجي ته ان کي گهرجي نه هجي ۽ ان کي ڪڇ به دان ڪرڻ جي شڪتي نه هجي ته ان کي گهرجي نه هجي.

سولڪ جي وقت ۾ دان ولڻ يا دان ٽٽڻ اڳتي هون يا ويد پات وغيره نه ڪرڻ گهرجي. انهن ڪرمن جي منع آهي.

آخر ڏهن ڏينهن جو سولڪ برعمن لاءِ آهي. ڪٽريءَ جو ٻارهن ڏينهن تائين ۽ وڻهه (واباريءَ) جو پنڌرهن ڏينهن تائين سولڪ ٿيندو آهي. سولڪ لهن کانپوءِ پنهنجي مرضي موجب اڪي برعمن کي ڪارائتو گهرجي. جيئن ته ٺي، پنڌ، سم ۽ اورن وغيره. ان وقت ڏين تي پنڌ دان به ڪرڻ گهرجي. سولڪ لهن ۽ برعمن ٻارهن کان پوءِ چئن ڏينهن جي وسعتن کي لسروار، پاڻي، هٿيار، جهوسڪ ۽ لس کي جهون گهرجي. ان کانپوءِ هر ڪنهن مهيني ۾ مرڻ جي ڏينهن واري ٿيڻ تي اڪو دشت شراڻ ڪرڻ گهرجي. ان وقت سولڪ ٻرائيءَ جي اعصاب هڪ پنڌ دان ڪرڻ گهرجي.

هي راجا! پٽ، پورو، ڀاءُ، ڀائٽو يا پنهنجيءَ لڪ (آڪهه) ۾ پيدا ٿيل برادريءَ جو ڪوبه ماڻهو موجود نه هجي ته ٽانائي ڪل (آڪهه) ۾ پيدا ٿيل ماڻهن کي به پنڌ دان ڪرڻ جو حق آهي. ڏوختو نه پنڌ پاڻي سگهي ٿو.

جهڙڪڻ ڏاڏائي يا ٽانائي ڪٽس مان ڪوبه پاڻي ڇيڙو نه هجي ته استريءَ کي به شراڻ به ڪرڻ جو اذڪار آهي. جهڙڪڻ استري به موجود نه هجي ته مري ويل ٻرائيءَ جو ڪوبه ساٿي سگهي شراڻ ڪري سگهي ٿو. سا جهڙڪڻ ڪنهن موت ٿيل ٻرائيءَ جو ڪوبه عزيز خونس نه هجي ته ان جي لاساڻي مان ان ملڪ جي راجا کي - مورو مرڪ - سسڪار ڪرڻ گهرجي.

سڄي مرڪ ڪرڻا ٽن قسمن جي آهي. (۱) پورو ڪرم. (۲) وچولو ڪرم. ۽ (۳) اتر ڪرم. اڳتي سسڪار کان وٺي پڳڙن يا چانئي ٽانن ۽ پوءِ ٻارهن ڏينهن تائين جهڙڪي به ڪرڻا آهي. ان کي پورو ڪرم چئبو آهي. ان ڪسان پوءِ هر مهيني ماڪ ڪارائو آهي. اهڙيءَ طرح ناردا ماسي ۽ ورش (سال) تائين ڪڇ ڪبو آهي. ان کي ”مڙهه (وچولو) ڪرم“ جي نالي سان سڏيو آهي. ان کانپوءِ جهڙڪو پورو ڪرم ڪيو وڃي ٿو. ان کي اتر ڪرم ڪري چوند آهن. مانڊپا ساڳئي ڪوٺي يا لڪ ۾ پيدا ٿيل يا ان جي ڏن جو اذڪاريءَ راجا پورو ڪرم ڪري سگهي ٿو.

پو اتر ڪرم ٿيڻ وقت، ڏوختو وغيره يا انهن جو اولاد ڪري سگهي ٿو. هي راجا! هر ڪل سال ۾ - موت جي ڏينهن ۾ استر ۾ اتر ڪرم (ورسڪ شراڻ) وڌيڪ سان ضرور ڪرڻ گهرجي.

نروهن آڻ يا ساپ

ٽيڙهون آڏياڻ

ٻالڪ جنم ٿيڻ کانپوءِ چڻيءَ واڇڻ ۽ مريوڻ کانپوءِ

ڪريا ڪرم بابڪ کي ويچار

اورڙ ڇيو نه ٻه ٻه ٻه جي ڄمڻ کانپوءِ جات ڪرم - سنسڪار ڪرڻ گهرجي. جات ڪرم - سنسار جي معنيٰ آهي ته ٻار ڄمڻ کان پوءِ ان جو چڻي وغيره ڪري نالو رکڻ. ان ڏينهن پراهمڻ پوڄن نه ڪرائڻ گهرجي. ان ڏينهن شراڻ نه ڪڍي. جنهن کي آڀيڊيڪ نالي شراڻ چئبو آهي. ان شراڻ سان نانديمڪ نالي پٽر خوش ٿيندا آهن. هي راجا! گهر ۾ جڏهن ڪو خوشيءَ ۾ جشن ملهائبو آهي جيئن ته ڏي ٻه ٻه جي وهائڻ ۾، نئين گهر ۾ داخل ٿيڻ تي، ٻار جي نالي رکڻ وقت، چڻيءَ تي يا منڻ جي ڏينهن - گهرست پرش کي ايڪاڪرت من سان نانديمڪ نالي شراڻ ڪرڻ گهرجي. هي راجا! تمام آڳاٽي زماني کان وٺي اها وڏي هلندي آئي آهي ۽ شاستر موجب آهي.

هاڻي مريو سنسڪار جي وڏي ٻڌه -

عزبون کي گهرجي ته چڻيءَ طرح سنان ڪرائڻ کانپوءِ ڪن جي مالهاڻن سان سينگاري لاش کي ڳوٺ يا شهر کان ٻاهر جلائين. ان کان پوءِ ڪڇڙن سميت سنان ڪري ڏکڻ ڏانهن منهن ڪري چل جي انجلي ڏيڻ گهرجي. هي راجا! مري ويل پرش لاءِ هر روز پنڊ دان ڪرڻ گهرجي. ان کانپوءِ کاڌو کائڻ گهرجي. ان ڏينهن ماس وغيره نه کائڻ گهرجي. مريوڻ کان پهرئين، نئين ۽ ستين ڏينهن ڪپڙا بدلائين ۽ ٻاهر وڃي سنان ڪري ٽن سان گڏيل پاڻيءَ جي انجلي اڀڙ ڪرڻ گهرجي.

هي راجا! چوٿين ڏينهن هاليون چولڻ گهرجن. ان جو نالو ”آسٽي-چين“ آهي. ڏهن ڏينهن تائين سوٽڪ هوندو آهي. يارعين ڏينهن ڪريبا. ڪرم کانپوءِ سوٽڪ لهيڻو. اهي ڏينهن پراهمڻ نه ٻه ٻه جي ڄمڻ گهرجي.

ٻار، پرديس ۾ رهيڏڙ، ٻائي ۽ ٽپسوي (ٽپسيا ڪندڙ) جي مرڻ کانپوءِ يا ڪنهن درگهتيا جي ڪري ٿيل موت کانپوءِ يا آئمر-گهاٽ جهڙوڪ فاسي وغيره ڏيئي مرڻ کانپوءِ جلد ئي سوٽڪ لهندو آهي. هر اهڙيءَ حالت ۾ ماءُ ۽ پيءُ جي مريوڻ تي ڏهن ڏينهن سوٽڪ هوندو آهي پوءِ چاهي پرديس ۾ موت ٿيو هجي. سوٽڪ جو مطلب آهي ته مرڻ جي ڪتب جو ان (کاڌو) ڏهن ڏينهن تائين کائڻ نه گهرجي. ان

سومرداڻا جو اٽس آهي. ڇوڙائي، مسار، باغ ۽ دشت استرڪ جي رانجهڙائي. انهن سڀني جو راند جي وقت تيار ڪري. علمند ماڻهوءَ کي دوتسا، رومڻ ۽ روشني ڏيندڙ شين جي ڇانو کي يا انهن جي پاڇي کي اورانگهڻ نه گهرجي. سڄي [دوران] تن به يا سڄي گهر به اڪيلو رهڻ ليڪ نه آهي.

بڏيمان پرنش کي گهرجي نه اٿارو (مورو) ماڻهوءَ جو ڪڏهن نه سنگ نه ڪري. اٿارو جي ٻي معنيٰ اسپهه به آهي. نانگ جي رانجهڙا وڃڻ گهرجي. هي راجا سائي ماڻهوءَ کي ڦڙس ٿيڻ گهرجي. ڦڙي سان روزانا ڪم. ڪاروان ڪرڻ گهرجن. ڄاڳڻ، سوڻ، سان ڪرڻ، وڃڻ، استري ٿي ٿيڻ ۽ ڪڙپ ڪرڻ به وڌيڪ وقت لڳائڻ نه گهرجي. سٺن ماڻهن جو سنگ هڪ مٽ لاه به ڦاٽي وارو آهي. سائي ماڻهوءَ کي ٻيو ماڻهن سان دشمني رکڻ نه گهرجي ۽ نه پاڻ کان گهڻو مٿي درجي وارن سان دشمني رکي.

هي راجا شادي ۽ جهڳڙو هميشه پساڻ جهڙن سان ئي اهڪندو آهي. اٿي ٻيو يا رستي ئي پيشاب يا ڪوڪوس ڪرڻ ليڪ نه آهي.

هي راجا سائي ماڻهوءَ کي زال ڏانهن جي بهڙائي ڪڏهن به نه ڪرڻ گهرجي. استرئين کي عزت ڏي، پر زال ڏانهن ئي گهڻو ڀروسو نه رکڻ نه گهرجي. ٻيو ڪڏهن به استرئين سان حسد يا دشمني نه ڪرڻ گهرجي. پاڻ ئي قبضو هٿ نه گهرجي. هميشه ٿورو ۽ مٺو ڳالهائجي. گهڻي ڀڪ ڀڪ ڪرڻ ليڪ نه آهي، ڇوڪو شخص غصي به آيل ماڻهوءَ کي شائب ڪرائي ٿو، سو سڀ جو ٻڌو آهي، ايمان ۽ وڏائيءَ کان باري آهي، ڏال ۽ مصيبت به ٻيل انسان کي آڻي ڏيندڙ آهي ۽ سٺي سواڙ وارو آهي. ان لاءِ سوڳ نه تيار ٿرڙو ٿل آهي.

سائي ماڻهوءَ کي گهرجي نه دستي ئي خبرداريءَ سان وڃي. زمين ڏانهن به ڏسي. وائڻ وانگر هڏانهن هڏانهن ٺاهيندو نه هلي، جيڪو ماڻهو پڙهيل آهي ۽ ان سان ڏنل ٿڌ ٿڌ به اٿس ۽ چال چلند به سٺي اٿس، ٻاٻ لاءِ ٿڌ ٿڌ اٿس ٻيو ٻائيءَ ئي به ڏها ڪندڙ آهي. ڏنگن ماڻهن سان نه مٺو ڳالهائي ٿو جهنڊو هڻو ڪوڙل آهي، موڪل ان جي مٿه به رهي ٿو.

جيڪي مها پرنش ڪڏهن به ڪار، ڪوڙ ۽ ٺوٺ جي وس ٿا ٿين ۽ سٺي چال اٿن. اهڙن مها پرنش جي پويان سان ئي هيءَ پڙوئي عام آهي.

جيڪو ڪار به ٿو ڪم به ۽ ٻيو ٺوڪ به سڀئي ماڻهن لاءِ ڀلائيءَ وارو ۽ سڪدائڪ آهي سائي ماڻهوءَ کي ٻيو ڪم سان اڪو ڪار به ضرور ڪرڻ گهرجي.

۾ ڀاڻ لڳي ٿو. پراستريءَ جي صحبت ۾ اوش کي هن لوڪ ۾ توڙي ٻي-اوڪ ۾،
مصيبت پيدا ڪرڻ واري آهي. ٻنهي لوڪن ۾ اڻ [ڊپ] رهي ٿو. هن جنم ۾ هن
جي عمر گهٽ ٿئي ٿي ۽ مرڻ کان پوءِ هو لوڪ ۾ وڃي ٿو پوي. ائين سمجهي پوئ
کي پراستري [پراڻي زال] کان پري رهڻ گهرجي.
ٻڌيمان پوئ کي مٿي ورڻن ڪيل دوشن کان خالي. فقط پنهنجي استريءَ سان
وٽو ڇال ۾ [پورن ۽ ليڪ ٿيڻن تي] سنگم ڪرڻ گهرجي.

يارهون آڏياڻ سمايت

يارهون آڏياڻ

گرهست سان واسطو رکندڙ سڌاچار جو ورڻ

اور ڪڍڻ چيو. گرهست پوئ کي هر روز ديوتا کان، اوهڻ، سڌن بدن ۽ آچاره
جي [گروءَ جي] پوڄا ڪرڻ گهرجي ۽ اڻي وقت. صبح ۽ شام. سنڌيا ولدا ۽ بگي
هون ڪرڻ گهرجي. گرهست پوئ کي سڌا وستر. مرڪت نالي مٿي پائڻ گهرجي.
مارڪت مٿيءَ کي ”گارڙو رڻ“ نالي سان به سڏبو آهي. هن رڻ جي اها خاصيت
آهي ته زهر وغيره جو اثر ٿيڻ نه ڏيندي آهي ۽ سڀاڳي آهي. وقت ۽ رواج موجب
هنکي پنهنجي پوڄاڪ رکڻ گهرجي. پنهنجي بدن جي صفائيءَ تي ڌيان ڏيڻ گهرجي.
استرين کي سهڻي سٺي پوڄاڪ پهرڻ گهرجي ۽ سڌا مٿيا ۽ هار وغيره پائڻ گهرجي.
گلن سان سينگارڻ گهرجي. اڇا گل به پائڻ گهرجن.

گرهستيءَ جو مکيه فرض آهي ته ڪنهن جو واسطو به هڙپ نه ڪري. هميشه
منو ڳالهائي. پر ان جي معنيٰ اها نه آهي ته جنهن ۾ ڪوڙ هجي پر منا لفظ هجن.
ڪوڙ ۽ ڪوٽ سان پوريل منا وڃن به ڳالهائڻ گهرجن. ان جي زالن ۾ پري نظر نه رکي.
ٻين جي عيبن ڏانهن نه اهاڙي. ڪنهن سان به دشمني نه رکي. خراب سواريءَ ۾
چڙهي مسافري نه ڪري. هن کي خراب بد چال ماڻهن سان سنگت نه ڪرڻ گهرجي.
ڏند نه ڪوٺي يا ڏند ڏندن تي رکي گهسڻ نه گهرجن. منهن بند ڪري اوباسي نه
ڏئي يا زور نمان ڪلڻ. بيهودي نموني هلڻ نه هڻڻ گهرجي.

ڏئي يا زور نمان ڪلڻ. بيهودي نموني هلڻ نه هڻڻ گهرجي.
اڀرندڙ ۽ لهندڙ سڄي ڏانهن به اهاڙڻ نه گهرجي. مڃل ماهرءَ جي لاش ۽ ان
مان ايندڙ بد پوءِ کان نفرت ڪرڻ نه گهرجي. ڇاڪاڻ ته مردي جي لاش جي پوءِ

اهڙا ٻهنگ ٻڙهجن جن جي ٻڙهڻ سان هن لي سڌو اڻو لٿي ۽ اخلاق سٺو رهي. صبح ۽ شام جو ضرور ٻراڻا ڪڍي. ٻئي وقت سڌو پاسن [گائري] مٿو جو چپ وغيره ڪرڻ [گورجي].

ڪوشش ڪري هر روز سڌ يا آسان ٻراڻا ڪرڻ گهرجي. مثلاً بيماريءَ جي حالت ۾ يا گهر ۾ ڪو ٻهنگ ٻاڻڪ هڻڻ ڪري. سڌ يا آسان نه ڪڍي پر ايشور جو نالو هر ڪنهن وقت ولڻ گهرجي.

صبح اٿڻ ۽ لوڻ وقت ڪڏهن به نه سمجهي، سڌ اٿڻ کان اڳ اچي. رات جو سوال سمجهي، رات جو سوال کائڻ گهرجي. يا سڌ لٿي کان اڳ وڃڻ ڪڍي. ان وقت نه گهر پر آيل آڻي، جو ستڪار ڪجي. رات جو سهوڻ کان اڳ ٻگهڙن کي ٻراڻا ڪري. شام ۾ سان لڏ ڪڍي. سهوڻ وقت ايسردي يا ڏکڻ طرف مٿو ڪرڻ گهرجي. اهو نندريءَ لاءِ به سڌو آهي.

هي راجا رڻو ڪال ۾ پهنجيءَ استريءَ سان سنگ ڪرڻ واجب آهي، هيلين عالمن ۾ استريءَ سنگ هي منع آهي:-

(1) استريءَ جي ناراضگي وقت (2) بيماريءَ وقت (3) اجهاري جي ڏينهن ۾ (4) شڪست جي وقت (5) يا سندس مرضيءَ جي خلاف سنگ نه ڪڍي. مرد کي پهنجي بيماريءَ وقت به ائين ڪرڻ نه آهي. ٻرائي استريءَ سان به سنگ ڪرڻ ڏکڻو ثابت آهي. جڏهن وقت گهڻو ڀيٽ ٿي هجي يا ڏوٿي ٿي هجي ان وقت به استريءَ سنگ نه ڪري.

هي راجا! چوڻس امڙ، آسان، ٻوڙا ۽ سڪرالند. اڏي ڏن-وار جا ڏينهن چيا وڃن. انهن ڏينهن تي ليل نه ڪجي، ماس وغيره نه کائي ۽ استريءَ جوڳ نه ڪرڻ گهرجي. انهن ڏينهن تي سڌا شام ٻڙهجن. دٻوڻاڻن جي ٻهوجا ڪڍي، بکي، ڏيان، چپ وغيره ڪرڻ ۾ مشغول رهجي.

هي راجا! شادي ڪيل ماڻهن کي ٻهنگ ڪڍڻ ئي، يا وڻ جي هيلان باغ ۾، ڪنهن آڱن ۾، ٿيڻ ئي، ٻه-شالا ۾، ٻوڙائي تي يا لاءِ ۾- پهنجي زال سان آڻڻ، چمين وغيره يا اهڙو ڪو خاص نمونو نه هڻي جو انهن لنگهندڙ ماڻهن کي اهو ڏسي شرم کان ڪمڌ هوند ڪرڻو پوي.

هي راجا! ڏن-وار جي ڏينهن ۾ استريءَ کي ڪرڻ سان ڏن جي هاڻي ٿي ٿي. ڏينهن جو ڪرڻ سان پاب ٿي ٿي، زمين تي ڪرڻ سان روڳ ٿي ٿي ۽ لاءِ تي ڪرڻ سان آمڪل [ڪوٺڻان] ٿي ٿي.

..... ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰

شاندار نموني ۾ ڪجي. پوءِ جڏهن اهو مهمان وڃي ته دروازي ٽالين ان جي پٺيان وڃي ان کان دعوت ملانجي. جيڪڏهن ڪو اڻوافت ماڻهو اچي وڃي ته ان سان به عزت سان ڳالهائجي.

گرهستيءَ جو اهو به ڪرڻو آهي ته ڪنهن ويد پالائي يگيه ڪندڙ وڏوان برهمڻ کي گهر ۾ گهرائي پوڄن ڪرائي.

اهڙيءَ طرح ٻين وٽان برهمڻ به آڻي ۽ جو ستڪار ڪرڻ گهرجي. جيڪڏهن شڪتي هجي، ته گهر ۾ آيل سياسن ۽ برهمڇارين کي به نه موٽائجي. انهن کي سندن مرضيءَ موجب پڪيا ڏيڻ گهرجي.

جنهن جي گهر مان اٽلي لاراڙ لڳي وڃي ٿو ته ان کي پنهنجا ڀاءُ ڌيءَ وڃي ٿو ۽ ان جي شپ ڪرڻ کي ڪٽي وڃي ٿو.

هي راجا! پرجا پٽي، اندر اڳتي، ڪسڻ ۽ اريما- اهي سڀ ديوتا آهن. اٽليءَ ۾ ٻارو اڻ ڪري پوڄن ڪندا. اهڙي سبب آهي جو اٽلي ستڪار گرهستيءَ جو مکيه ڪرڻو آهي. گرهستي ڀرن جو اهو به مرض آهي ته کاڌي جي وقت پنهنجي ڪٽنب ۾ رهندڙ شادي ڪيل ڌيئرن کي، ڏکي ۽ ڳريٽي استريءَ کي، ٻڌن ۽ ٻارن کي پهريائين کاڌو ڪارائي. پڇاڙيءَ ۾ پاڻ کاڌو کائي.

جيڪو ماڻهو سنان ڪرڻ کان سواءِ پوڄن ڪري ٿو [کاڌو کائي ٿو] اهو ڇڻ مل پڪشڻ ڪري ٿو بعد ۾ گند کائي ٿو. سنان ڪري. وشطو پڇو-وان جي شيوا پوڄا ڪري، پوءِ کاڌو کائڻ گهرجي. اڳتيءَ ۾ هون ڪري پوءِ پوڄن ڪجي. گرهستيءَ جو مرض آهي ته ڪوشش ڪري وراهي واهي کائي. گهر ۾ رڌل کاڌي جو ڪجهه حصو بکائين ۽ غريبن کي به ڏيڻ گهرجي. جيڪو منهن فقط پنهنجي لاءِ رڌي ٿو. اهو به پاي آهي. گهر ۾ رڌل ڪنهن به پوتر پوڄن جو ٿورو حصو پهريائين پڳوان جي اڳيان ڀرسان برابر رکڻ گهرجي. پوءِ اهو پڳوان جو ڀرسان سڀني ۾ وراهي ورتائڻ گهرجي.

ڀرسان برابر رکڻ گهرجي. پوءِ اهو پڳوان جو ڀرسان سڀني ۾ وراهي ورتائڻ گهرجي. پوڄن ڪرڻ وقت من کي خوش رکڻ گهرجي. ان وقت غصو ڪڏهن به نه ڪجي. جيڪو ماڻهو پهريائين پاڇين جو سوپ، وچ ۾ سخت شيون ۽ پڇاڙيءَ ۾ باٿاليون کاڌي جون شيون کائي ٿو اهو هميشه تندرست رهيو. رڌل کاڌي مان به ڪنهن به تيار ٿيل طعام مان ويڪ نه ڪڍجي.

کاڌي کائڻ کان پوءِ چڱيءَ طرح ڳرڙيون ڪري واس ڪجي. ٿلهه صفا ڪجن. کاڌي کان پوءِ به هڪ جوڙي پڳوان کي لمسڪار ڪري ڀارائڻا ڪجي. جنهن هاضمي جي شڪتي قائم رهي. کاڌي کان پوءِ اهڙو ڪم نه ڪجي جنهن ۾ گهڻي محنت هجي. ڪڇ آرام ڪري پوءِ ڪو اهڙو ڪم ڪجي. هر روز سنا شاستر پڙهجن.

جي چل-دان سان ديوتاڻون، منهن، پنڌو ۽ پاڻڌو- سڀ جهڙو لڙسڻ لهن. خوش
لبن، ان ۾ سڀني جهون جي پلائيءَ جي ڪامنا آهي. اها هر هڪ انسان لاءِ
شب ڪامنا آهي.

ان کان پوءِ ڪاٿري منتر جو چپ ڪري سورڊ- ٺارائڻ کي چل جي اُنڇلي (اڙڱهه)
ڏيڻ گهرجي. سورڊ ٺارائڻ کي پراڻا ڪڇي ان وقت هتي لفظ چئجن: ”پڳوان- سورڊه
ٺارائڻ کي لڻڪار آهي. جو وشڻو پڳوان جو لڻڪ-سروپ آهي، جو جهڪ کي پرڪاش
ڏيندڙ آهي ۽ جهڪ کي اُٿڻ ڪري ٿو، نندرسڻ رکي ٿو، ۽ اسن جهڪي نه ڪرم
ڪريون ٿا. ان جو ساڳي [شاهدا آهي. سورڊه ٺارائڻ پوئس آهي ۽ اسان کي شب
ڪرڻ لاءِ پراڻا ڏئي ٿو.“

ان کان پوءِ پشپ، ڏومپ، ڊب سان پنهنجي اشت ڏيو جي پوڄا ڪڇي. اڳتيءَ
۾ حمون ڪرڻ گهرجي. هنن ڪرڻ وقت هڪ پاڻيءَ سان پوئل ڪٽورو رکيو آهي.
”وسوا“ چئي پوءِ آهونيءَ جو تمام ٿورو پوئل پياڻو ”اورم-لسو“ چئي ان پاتو ۾
وڌيو آهي. پوءِ ان پاتو جو چل ڏريائڻ جي ٻهه طرفن ۽ ٽوڙ جي وچ ۾ چٽڪارڻ
گهرجي.

ان کان پوءِ اُڀرلڏي، ڏيڻ، آهندي ۽ اُٿس طرفن ۾ نمودار اندر، اُٿس ورڻ ۽
چندرمان لاءِ پشپاڻڇلي ڏيڻ گهرجي. اُڀرلڏي ۽ اُٿس طرف ڏاڍو ترڻ لاءِ پشپ وغيره
اڍائڻ ڪرڻ گهرجن. پوءِ سڀني جهون جي ڪلاڻن لاءِ شب پاڻا ڪرڻ گهرجي، انهن
سمجهڻ گهرجي ته هي سڀ جهڙو ۽ غراب گنگار ۾ وشڻو جو روپ آهين. غراب-
گهرڻاڻن کي ڪڏهن نه ڪس جي مدد ڪرڻ معنيٰ اُن وشڻو پڳوان جي ئي شيو آهي.
چاڪاڻ نه وشڻو پڳوان جو ٻيو هڪ نالو آهي ”ڏور ٺارائڻ“ پڻ آهي. چوڏهن قسم
جا جهڙو آهن [جهڻ ته ديوتاڻن جا اٺ قسم آهن، ٻنهن ۽ ٻئي پنجن قسمن ۾ وڌائڻ
آهن ۽ ٻئي هڪ قسم ۾ سڀ ماڻهو اچي وڃن ٿا.] انهن چوڏهن قسمن ۾ سڀ جهڙو
[ساھوارا] اچي وڃن ٿا. انهن سڀني جي ٿرپيءَ لاءِ هر ڪڏهن گرههڻي کي منگل-
ڪمنا طاهر ڪرڻ گهرجي. ۽ ان منگل ڪامنا جو پوڻڪ آهي. انهن جي لاءِ اُن جي
ٻلي ڏيڻ [پنڊ دان ڪرڻ] ۽ وشڻو ڪلياڻ لاءِ وشڻو کي پراڻا ڪرڻ گهرجي.

اهڙيءَ طرح گرههڻيءَ جو فرض آهي ته شڙڏا سان سڀني جهون جي اُڀڪار
جي پاوٺا سان اُڀوڙيءَ ۾ اُن دان ڪري جهڪڻ ڪو- اوچتو مهمان [اُٿي] اچي
وڃي ته ان جو سواڪش ڪرڻ گهرجي. ان کي وهڻ لاءِ چڙهي- ۽ چرڻ ڏوٽي سڌڪار
ڪڇي ان کي پوڄڻ ڪرائڻ گهرجي. ان سان ملڻ ڳالهائجي- جهڪڻ ڪڏهن ڳالهه
ٿي ڪو سوال جواب ڪڇي يا اٿس ماحض ڪنن ته نه سڀني ۽ وڏندڙ لفظن ۾ ۽

دنيوي عيش عشرتون- يا [چائون]- اهي اتي ڌرم موجب حق ۽ انصاف موجب هٿ ڪهرجن. جيڪڏهن ڌرم موجب نه هجن ته انهن جو تياڳ ڪرڻ گهرجي.

هي راجا مل-هوتر-تياڳ ڪرڻ جي جاء [هوتر ۽ ڪاڪوس] گهر کان پري هٿ ڪهرجي. صبح جو اتي پهريائين ضروري حاجت کان فارغ ٿيڻ گهرجي. باهريان اچي نه پير صاف ڪري اگهي پوء پنهنجي رهڻ جي ڪمري ۾ گهڙجي. صفائيءَ تي جيترو ٿي سگهي اوترو وڌيڪ ڌيان ڏجي. شهر يا ڳوٺ جي رستن يا عام ماڻهن جي آرام-گاهه وارين جڳهين تي پيشاب ڪري ڪاڪوس ڪري- انهن کي خراب ڪرڻ نه گهرجي. لگرواسين جي فرض تي پورو رهجي. ٻين، گائين ۽ وڻن، جن سماج جي آستانن [Public-Places] رستن، لدين، تيرڪ-آستانن- يا جتي پاڻي پمپ جا نلاء آهن ۽ شمشان [مسار]- اهڙن جڳهين ڪنهن به قسم جي گندگي نه ڪجي يا اهڙو ڪم نه ڪجي جو عام لاء آزار ٿئي. ضروري حاجت کان پوء سٺيءَ مٽيءَ سان هٿ ملي صاف ڪرڻ گهرجن. ڏند ڪرڻ کان پوء سنان ڪرڻ گهرجي- ميت ۽ ٿيل مڪي خوب بدن کي پاڻيءَ سان صاف ڪجي- بدن تي يا مٿي تي مٽيءَ جو آپوڪ ڪري پوء چڱيءَ طرح سنان ڪري- انگوڙي سان بدن اگهي پوء وار سنوارڻ گهرجن يعني ڦٽي ڏيئي اچو اچرو ٿيڻ گهرجي. آرسی سروي وغيره سنيون شيون ڪتب آڻجن.

ان کان پوء روزاني ڪاروبار لاء تيار ٿي وڃڻ گهرجي. پنهنجي ڌرم ۽ نياء موجب آڇيوڪا ۽ گذران لاء ٺاڻو ڪمائڻ گهرجي. پر ان سان گڏ ڀڳوان کي وسارڻ نه گهرجي. شرڏا سان ڌرمي ڪم- جهڙوڪ يگي وغيره جهڙا چڱا ڪم ڪرڻ گهرجن.

سڀني ڌرمي ڪمن جو آڌار ڌن آهي. ڌرمي ڪمن جو بيان گوتم-سمرتيءَ جي آئين آڌياء ۾ ڪيل آهي. ٽن قسمن جا ڌرم-گرم ورطن ڪيل آهن: (۱) سوم-سنسٿا، (۲) هوي سنسٿا، (۳) پاڪ سنسٿا. انهن ٽنهي ۾ يگين، شرڏن ۽ ڪن وڏن يگين جو ورطن آهي. انهيءَ ۾ ڌاروڪ ڪريائون اچي وڃن ٿيون- سو اهي سڀ ڌرمي ڪم به ٺاڻي کانسواء ڪري نٿا سگهجن. ان ڪري ماڻهوءَ کي ڪوشش ڪري ٺاڻو ڪمائڻ گهرجي. پر اهو مرياد ۽ نياء تي ٻڌل هجي- سنان ڪري جڏهن پوڄا ۾ ۽ ڌيان ۾ ويهجي ته ان وقت رشين مٿين کي ياد ڪري ٽرپڻ گھجي. ديوتائن کي ساد ڪري انهن کي شرڏاچلي ڏيئي ٽرپڻ ڪجي- ان ٽرپڻ کي رشي ٽرپڻ ۽ ديو ٽرپڻ چيو آهي. پنهنجن وڏن- بزرگن- سرڳواس ٿيل- ابن ڏاڏن جي پوڙ يادگيريءَ ۾ ”پتر-ٽرپڻ“ وقت ويد پاد وغيره به ڪجي. ويدن جي منترن ۾ سهڻي جيون-توري مائري ڪلياڻ لاء شپ پاونا جو اظهار آهي.

هي راجا اهي ٽرپڻ [جل جون الجليون ڏيڻ ان ڪري ڪجن ٿيون ته ان الجلين

۽ ان جي ڏهن جي ٻجاري ڪري ٿو. ان جو پالڻ ليڪ طرح ڪري ٿو ان کي
وڻڻ ۽ ڦل هلي ٿو. ان جو جهون سڻل ٿئي ٿو.

ڏهن آڏ ڀاڱا سماپڻ

يارهون آڏ ڀاڱا

ڏهن سان واسطو رکندڙ سڌاڻ ۽ وڻڻ

ڪر چيو. هي مني! مان ڪرڻس جا سڌاڻ [سني هلس] ٻڌڻ چاهيان ٿو،
جن تي هلس سان ماڻهو هن لوڪ ٿوڙي اوارڪ ۾ سڳي رهي ٿو.
اورڪ جهڙو. هي راجا! تون سڌاڻ [سني چال] جون وڻڻون ٻڌ. سني هلس
هلندڙ. اسان هن لوڪ ٿوڙي اوارڪ کي چيئي ٿو. ٻڌي اوارڪ تي وجهي پائي ٿو.
سڌاڻي لفظ کي ٿوڙي آڏ. ڪوڊ هڪ سم ٻيو آڇار. اهي به لفظ ٿيندا. سم
لفظ جي معنيٰ آهي سڌو يا چڪو. ان جو ٻيو نالو 'سڌو' به آهي. سڌو اهو جهڙو
ڪوڊ ٻوڏ نه هئي. ان سڌو ٻوڏ جي معنيٰ چڱي ماڻهوءَ جي چيڪا سني هلس چيڪا
آهي. ان کي "سڌاڻ" چيو آهي. چاڪاڻ ۾ آڇار لفظ جي معنيٰ آهي "سني
هلس".

هي راجا! تاهه آڏ ڀاڱي زماني ۾ سم رڻ، منڙ ۽ پرجا پتي کي ڪڍيا هن سڌاڻ
باب ٻڌارو ۽ سڌاڻ شاهه جي وڃڻا ڪئي.

هي راجا! سڌو ماڻهو من کي شل ۽ خوش رکندو آهي ۽ هو هميشه پراڻ
مورس ۾ [صبح جو ۴ يا ۵ اڃي] آڏي پنهجي ڏهر [ڏهر] ۽ [انصاف موجب پنهجي
ڏندڙ جي ڪمائيءَ جو خيال ڪندو آهي. هو چاهيندو آهي ته ٿاڻو پنهجي ڪمائيءَ
پر اهو حق ۽ انصاف موجب ڏجي. لکي ۽ سان ڪمائي ٿاڻو چوري ڪيل ٿاڻي جي
پراڻ آهي. زندگيءَ ۾ ڪي مشڪلاتون اچن ٿيون پر پيش اچن ٿيون. اهي ان قسم جون
آهن هڪ "ڏهر" يعني ڏهر ۾ اچن ٿيون. طاهر آهن. پون "ڏهر" يعني
جهڙي قسم تي مدار رکڻ ٿيون. جن جو پٽو ماڻهوءَ کي اصل سڌو پوي ته پوڻ
۾ چاهيندو آهي ته سم جي ڪمائي [ڪمائي] کي دور ڪرڻ لاءِ ڏهر، اهو
ڪم ڪرڻ لاءِ. ڪمائي ڪمائي ٿاڻن هڪ جهڙي سان هلي. انهن مان
ڪمائي ليڪ نه آهي. اهو [ٿاڻي جي آمدني] ۽ ڪار [ڪم] يا

ان کالپوءِ آهي. ”اڀين-سنسڪار“ [يعني جڻي جي رسم]، حقيقت ۾ هيءُ سنسڪار ٺڏهن ڪيو آهي جڏهن ٻار ڳڙو-ڳڙو، [سڪول] ۾ داخل ٿيندو آهي. ٻهريائين هيءُ سنسڪار ڪري پوءِ هن کي باقاعدي وديا اڀياس ڪرڻ [تعليم وٺڻ] گهرجي.

هي راجا! وديا اڀياس ڪرڻ کالپوءِ [سڪول ۽ ڪاليج جي تعليم ٻڙائجي]- ڳڙو-دڪشڻا ٿيڻي هنڪي جيڪڏهن گهرست آسرم جي ٻيرويش ڪرڻ جي لڳا هجي ته ڀلي شادي ڪري يا جيڪڏهن شادي ڪرڻ جي مرضي اصل نه هجي ته ٻيهر-ڇوڙ ۾ رهي- ڳڙو جي پٽن جي دينيال ڪري يا پنهنجي مرضيءَ موجب والپرسٽ يا سنياس گرهڻ ڪري. [جيڪڏهن وهانءُ ڪڙو هجي ته] پاڻ کان ڪجهه ننڍيءَ اوستا واري ڇوڪريءَ سان شادي ڪري. تمام گهاٽن يا ٻاڪل ننڍن وارن واري يا تمام ڪاري يا اهڙي جنهن ۾ رت هجيئي آهي. [ٻيڙي رنگ جي] ڇوڪريءَ سان شادي نه ڪري. جنهن ڇوڪريءَ کي ڄاڻي-ڄم کان ڪو بدن ۾ عيب هجي يا ٻاڪل ڪنهن ناشائستي گهر ۾ پيدا ٿيل هجي يا ڪنهن اهڙي مرض ۾ مبتلا هجي جو لاءِ علاج هجي ته ان سان به شادي نه ڪرڻ گهرجي. عقل واري ماڻهوءَ کي واجب آهي ته ڄا ٻي [خراب] سپاءِ واري هجي، نڪو ۽ ڌڙو ڳالهائيندڙ هجي، يا منڊي-ننڍي. يا ڪنهن عيب واري هجي، جنهن کي مرد والڳر ڏاڙهيءَ ۽ مڇ جا نشان منهن ۾ نظر ايندا هجن يا مرد جي شڪل جهڙي ڏسڻ ۾ ايندي هجي. [جنهن جو ڇهرو مرد وانگر هجي]. اهڙيءَ زال سان شادي ڪڏهن نه ڪري.

هيٺين عيبن واريون زالون به شادي ڪرڻ جي لائق نه آهن:-
سڄي بدن تي چمڪي گهڻا وار هجن، کليل وقت جن جي ڳلن ۾ کڏا پئجي وڃن، جن جو ڇهرو غمغين هجي، نهن پيلا هجن، اکيون ڳاڙهيون هجن، تمام ننڍي قد واريون يا تمام لمبيون.

هي راجا! نانائي ڪل [آڪهر] ۾ پنجين پيڙهي تائين، ٻيءَ جي ڪل [آڪهر] جي ستين پيڙهيءَ تائين- ڄاول ڇوڪريءَ سان شادي ڪرڻ روا نه آهي، انهن پيڙهن مان جيڪڏهن نانائي ڪل ۾ يا ڏاڏائي ڪل ۾ ڄاول ڇوڪريءَ سان شادي ڪري گهرجي ٿي.

هي راجا! انن قسمن جا وهانءُ آهن. آهي هيءُ آهن:- ٻيهر، ديو، آرش، ڄاڻي، آرش، گاندرو، راکشس ۽ پيشاڇ.

اهڙيءَ طرح جيون-سائڻ ڪبي حاصل ڪري هن سان گڏ گهرست-ڌرم موجب ڪرڻ گهرجي. ڇا ڪاڻ ته ڌرم-گهرست هڪ مهان ڌرم آهي. جيڪو ماڻهو گهرست-ڌرم ۾

ٻڌي، ٻوڪ چٽيو آهي. ان ٻڌي، ٻوڪ ۾ ٿا - م رهي، جيڪو ان موجب هلس ۽ رهي رهي آو ۽ هن، موڪش، آسٽرم جي ٻوٽو ٺاڏي گذاري ٿو. اهو ان اڪي، والگر شانس ٿي ٿو. جنهن ۾ ڪي به وڌيڪ ڪالون وغيره نه وجهجن ته آخر ضرور وسامي ويندي. اهڙي قسم جو سياسي اهرم، لوڪ کي پراڻي ڪري ٿو.

ٺاڻون اڏيا ۽ سماهه

ڏهون آڏيا

ٻار جي جهڻ ۽ نام-ڪرڻ (چٽي جي رسم)
۽ وڻان جي سنسڪار جي وڌي

سگر جهڻو - هي ٻرهڻ! هاڻي مان ماڻهن جي ڪرمن (۱۶ سنسڪارن جي ڪرمن) بابت ڪج ٻڌڻ چاهيان ٿو هي رهي! اوهن (سڀ جي ڄاڻ رکندڙ) آهيو، الهه ڪري منهن جا نيم (روزا)، ٺهڻڪ (ڪنهن خاص موقع جا) ۽ ڪامه (ڪا ڪاميا رڪي، جيڪي ڪ-ور ڪا وڃن ٿا). وغيره سڀني ٻارڪارن جي ڪرمن جو ورڻ ڪرايو.

اورڱ جهڻو - چڱو. هاڻي جيڪي ڪج اوهان اچو آهي. ان بابت سڀني جو ورڻ ڪريان ٿو. اهو ڏيان ٺڪائي ٻڌ.

ٻيءَ کي گهرجي ته پٽ جي جهڻ ٿي ان جو ”جامه - ڪرم“ معنيٰ هنم جو سنسڪار وڌي ٻورو ڪري، هنکي ٻارهن ڏينهن ڪنهن هوشيار پنڊت اوهڻ کان چير-پتري لڪرائي. ٻار جي نام- ڪرڻ جو سنسڪار (وڻي چٽي جي رسم) ڪرڻ گهرجي ان ڏينهن ان کي ٻرهڻ پوءِ ۽ پنهنجي ذات پائين کي پوءِ ڪرائڻ گهرجي. ان کان اڳر ٻو- وڃا ۽ اڪي هون وغيره شاستر وڌي سان ڪرڻ گهرجي. پٽ جي جهڻ کان وٺي ڏهن ڏينهن به ٿاڻي رکڻ (نام-ڪرڻ) سنسڪار هي وڌي آهي. پٽ هجي ته ان جو ٺالو پوڻ-واچڪ [مڊڪر] هڻڻ گهرجي. ڪنهن ڏيوتا جو ٺالو رکجي ته سٺو آهي. ٺاڻي جي پٺيان شوما يا روما وغيره جهڙو لفظ ضرور هڻڻ گهرجن. پراهمڻن هي ٺاڻي پٺيان ”شوما“ ڪريءَ جي ٺاڻي پٺيان ”ڪيت“ ۽ شودر جي ٺاڻي پٺيان ”داس“ لفظن جو ٻيوڪ ڪرڻ گهرجي. اهڙو ٺالو اصل نه رکجي جنهن ۾ ڪا معنيٰ ٿي نه هجي، ٺالو ٺنڊو معنيٰ نه ڏاڍو سٺو. ان ۾ ٺمار لڻا اکر يا ٺمار لڻيا اکر يا سبب اکر نه هجن. مطلب ته اڏو هجي جهڙي ٺاڻي ۾ سڙائي ٿي.

کي ساڻو ڪاڏو کائڻ گهرجي. ڀاڄين ۽ ڦلن وغيره هلڪن ڪاڌن تي گذران ڪرڻ گهرجي. هنکي سادگي ۽ جو جيون گهارڻ گهرجي. زمين تي سمهڻ ۽ رشين مينن وانگر رهڻ گهرجي. مهمالن جو آدرستڪار ڪرڻ گهرجي. مهمان شيوا به ڌرم جو هڪ انگ آهي. هن کي پنهنجا ڪپڙا پاڻ آڻڻ گهرجن. ڀاڄين جو آسن ۽ بسترو ۽ مٿان وجهڻ لاء چادر وغيره پاڻ تيار ڪرڻ گهرچيس. هنکي ٿي دفعا سنان ڪرڻ گهرجي. ڏيو- ٻوڄا، هوم- هون، اننتي ستڪار، گگدام جانورن کي کاڌو ڏيڻ- وغيره اهي روزاني حياتي ۽ جا ڪاري هئڻ گهرجن. هنکي ٿڌ ۽ گرمي سهڻ گهرجي ۽ نپسيا ۾ لڳو رهڻ گهرجي. سادو جيون ۽ سهڻ-شيلتا ٻڌايي ۾ ڏاڍا ضروري آهن. جيڪو والهرست (بن ۾ رهندڙ) انهن ليمن تي هلي ٿو اهو پنهنجن سڀني دوشن کي ساڙي پسر ڪري ڇڏي ٿو- جيئن باهه ڪن ڪڇري کي جلائي پسر ڪري ڇڏي ٿي. مرنپوء کانپوء ان جو ڀرلوڪ سڌري ٿو ۽ هو هميشه سٺي گهر ۾ جنم وٺي ٿو.

هي راجا. مون توکي برهمچري، گرهست ۽ وان-پرست الهن ٽن آشرمن جو ورڻ ڪري ٻڌايو هاڻي مان چوٿين آشرم سنڀاس جو ورڻ ڪريان ٿو:-

الهي ۽ چوٿين آشرم جو ٻيو نالو پڪشو-آشرم پڻ آهي. ان آشرم ۾ ٻيو رکندي هن کي زال ۽ پٽن مان موه بلڪل ترڪ ڪرڻ گهرجي. ناڻي جي موه مٿا کي بلڪل تيار ڪرڻ گهرجي. ڪام- ڪروڌ- لوپ ۽ موه کان پري رهڻ گهرجي.

هي راجا! پڪشو (سنڀاسي) کي واجب آهي ته اڙت (ناڻي) ڌرم، ڪام (وشيه واسنا جي چاهنا) سان واسطو رکندڙن سڀني ڪمن کي ڇڏي ڏئي ۽ شترو ۽ متر ۾ سمان-ڀاولا رکي ۽ سڀني جيون جو شپ-چنتڪ ٿي رهڻ گهرجي- اهڙا ئي قائم رهي ڪنهن به چيو جو من-واڻي-ڪرم سان ٻرو نه چاهي- ڪنهن سان به ڊوه نه ڪري ۽ هرڪنهن قسم جي آسڪي ۽ (attachment) کي ڇڏي ڏئي، هڪ ڳوٺ ۾ فقط هڪ رات ترسڻ گهرجي شهر ۾ (وڏي ڳوٺ ۾ يا ننڍي شهر ۾) پنجن راتين کان وڌيڪ رهڻ نه گهرجي. اهو اڪري جو نه ڪنهن سان هن جو ٻيو ٻيو هئڻ گهرجي ۽ نه ڏيويش. پڪشا ورتي ۽ ئي گذران ڪرڻ گهرجي- جنهن وقت گهرن ۾ رڌڻ جو ڪم ٻورو ٿي وڃي هجي ۽ ماڻهو کاڌو کائي چڪا هجن- ان وقت فقط شرير-رڪشيا جي خيال کان- سڻ ڏائين ۽ شاندار گهرن ۾ پڪشا جي لاء وڃڻ گهرجي. ٻرو راجڪ (سنڀاسي) جو مکيه ذاتين ۽ شاندار گهرن ۾ پڪشا جي لاء وڃڻ گهرجي (خراب عادلن) کي ڇڏي- مٿا ۽ موه لير هي هئڻ گهرجي ته هنکي سڀني درگن (خراب عادلن) کي ڇڏي- مٿا ۽ موه کان پري رهڻ گهرجي. هن کي لير ٿي رهڻ گهرجي ۽ ٻين کي به ايترو ڏيئي [يعني شرن ۾ آيلن جي] رڪشيا ڪرڻ گهرجي- هن جيڪي مٿيا ۽ برهم کي ستيه سمجهڻ گهرجي- ائين سمجهي نه هيء جيڪي فقط ڀڳوان جو سڃاڻپ آهي. ان کي

جيئن ئي پنهنجن وڏن جي يادگيريءَ ۾ پند دان ڪري پٿرن جي پوڄا ڪرڻ، بکي وغيره دواڙن- ديوتائن جي پوڄا ڪرڻ، اُن وغيره دان ڪري اٿڻن جي (مهمانن ۽ گور آيل گهرجائن جي) مدد ڪرڻ، هر روز سٺا شاستر ۽ ويد پڙهي رڻين جي پوڄا ڪرڻ، پٿر جي آلهي ڪري (پست جمعي) پوڄا پتيءَ جي پوڄا ڪرڻ، گنگاڻر جانورن کي اُن ۽ ڪاھ وغيره ڏيئي جهون جي مدد ڪرڻ، سڀني سان پيار ۽ سٺي هلڪ هلي جهڪڻ پتيءَ جي پوڄا ڪرڻ، اهي آهن گرهستيءَ جا ڪرڻوڙا. انهن ڪرمن ڪرڻ سان هيءُ لوڪ نه سڪي اٿي، اُو پُر پراڻ ڪر ۾ نه سڪ ملي ٿو. ٻيا به ڪي سبب آهن. جن جي ڪري گرهست آئرم کي هڪ وڏي اهميت آهي. ڪجرا سياسي ۽ پڪشاورتيءَ تي ڪڏران ڪرڻ وارا ساڌو سم آھن. انهن جو آڌار نه گرهست آئرم تي آهي.

هي راجا! ڪي وڏوان گمان-پالو ڪندا آهن. ٻڌي سٺي چاڻ حاصل ڪرڻ لاءِ جدا جدا ملڪن جو سفر ڪندا آهن. اهي وڏوان وڏن جو اڀياس ڪرڻ لاءِ ۽ ان بابت ڪوجنا ڪرڻ لاءِ يا ٿيڻن تي وڃي سڌان ڪرڻ لاءِ ۽ جدا جدا ملڪن جا ريت رواج ڄاڻڻ لاءِ، اُڀريءَ جو پريٽن (World Tour) ڪندا آهن. انهن مان جن جو ڪو زوڙن جو پريٽڻ [ڪاڏي وغيره جو بندوبست] نه ڏرندو آهي ته ٻڌ پاترا ڪندي جتي به سڄهه لهي ويندو آهي اُتي ئي رسي ٻوڏا آهن. انهن سڀني جو آڌار گرهست آئرم آهي. انهي گرهستن جو فرض آهي، ته ان وقت آيل وڏوانن لاءِ. جيئن انهن کي ٽڪليف نه ٿئي. هرڪن هن قسم جو بندوبست ڪري ڏيڻ.

هي راجا! اهڙا ماڻهو جڏهن گهو اچن ته منن لڻڻ سان انهن جو سواگت ڪرڻ گهرجي ۽ ٽٽاڪڻي انهن جي رهڻ ۽ ڪاڏي پٽي جو بندوبست ڪرڻ گهرجي. اهڙن اچڻو آيل ماڻهن کي ”اٽڪڻي مهمان مڙهي چڻو آهي. جنهن جي گهو مان مهمان نراس موٽي وڃن ٿا ته اهي هنکي پنهنجا سڀ ڀاءُ ڏيئي وڃن ٿا ۽ سڌن جيڪي نه پٽ جا ڪم آهن. انهن کي پيار ڪڍي وڃن ٿا. گرهستيءَ لاءِ مهمان ڏانهن اُپمان جي هلڪ هڻڻ، اُهوڪار ۽ پاڪند جو ڏيکاءُ ڪرڻ، هنکي ڪجهه ڏيئي پڇڻاڻ، هن تي ڪجهه قسم جو حملو ڪرڻ يا هن سان ٽڪو ڳالهائڻ واجب ڪوڙ آهي. اهڙيءَ طرح جهڪو گرهستي پنهنجي ڏرم جو پوريءَ طرح پالن ڪري ٿو اهو سڀي ٻڌان کان آءِ ٿي تمام اتم لوڪن کي پراپت ڪري ٿو.

هي راجا! پنهنجي ڪتاب جو پالن ڪندي جنهن جي عمر ڪهڙي ڪڏري وڃي جتي ۽ ٻيڙو اچي ويو هجي ته اُن کي واجب آهي ته گرهستيءَ جو پوڄو پنهنجن ڀائرن تي رکي. سڄو ڪاروبار انهن کي سولهي پاڻ پنهنجي استريءَ سان گڏ به ۾ ڏي. اُتي وڃي ايڪانس ۾ ايسو جو ڀاڻ ڪري ۽ شالتيءَ ۾ رهي. اُتي هن

آدار ۽ ڪنهنڪي اڌ ڏوهه نه. ڏيڻ-جڏا جي شهره اهي فرض سهڻي ڏانهن ۾ پيدا
ٿيل ماڻهن جا آهن. ماڻهو انهيءَ ڀيڻ ڳهرجي. پر هر ڪنهنڪي پنهنجن ڪمن ۽ فرضن
تي ٻورو رهڻ ڳهرجي.

هي راجا! مون توکي چئن ورڻن جي ڌرمين جو چڱيءَ طرح ورڻ ڪيو.
هاڻي توکي چئن آشرمن جي فرضن جو ايمان ڪندس.
آئون اڏهاڻ سڀاڻ

ٺاڻون آڏي

ٻرهمچريه وغيره آشرمن جو ورڻ

اوڙو چيو:- يڪيو-ويست مسڪار (چڱي جي مسڪار) ڪالھوءَ ٻالڪي
وڌن جي آڀياس ڪرڻ لاءِ ڏرو دل ۾ رهي ٻرهمچريه کي پالڻ ڪرڻ ڳهرجي.
ٻرهمچاريءَ جا هي فرض آهن:- (۱) من کي ٻورو رکڻ (۲) شرار کي از ٻورو ٽنڊرست
رکڻ (۳) وڌيا آڀياس ۾ ڏيان لڙائڻ ۽ وڌن جو آڀياس ڪرڻ (۴) ڳروءَ جي شهره
ڪرڻ (۵) صبح جي وقت ۽ ٻار جي وقت سنڌيا-وڌن ۽ ڳاڙهيءَ جو چپ ڪرڻ
(۶) صبح جو سوڙهه کي مسڪار ڪرڻ ۽ شام جو اڳتي آهاسنا ڪرڻ ۽ ڳروءَ کي
مسڪار ڪرڻ (۷) ڳروءَ جي عزت ڪرڻ ۽ ان ۾ شرڏا ۽ وشواس رکي. ان جي آڳيا
۾ رهڻ (۸) ڳروڪل جي ايمان تي ٻڪو ڦاٽر رهڻ ۽ انشاسن (انتظام) ۾ رهڻ (۹)
هرورڙ سنان وغيره کان فارغ ٿي صبح جو ڳروءَ لاءِ سمورا (اڳيءَ ۾ هون ڪرڻ لاءِ
ڪالھون)، جل، ڪش (ڊپ) ۽ پشپ (ڪل) وغيره آڻڻ جو بندوبست ڪرڻ.
اهي آهن ٻرهمچريه جا ڪرڻ.

اهڙيءَ طرح وڌ وڌيا جو آڀياس ٻورو ڪرڻ کانپوءِ شين کي ڳهرجي نه ڳروءَ
جي آڳيا سان ان کي ڳرو-ڏکڻا ڏيئي-گهٽس آشرم ۾ ٻاروڻ ڪري.

هي راجا! پوءِ وڌي آوسار پالڻي-ڳهرڻ ڪري (شادي ڪري) پنهنجي ڄاڻ
۽ لاڳيءَ موجب ڪو ڏنڊ ڪري-پنهنجو ۽ پنهنجي ڪٽنب جي گذران لاءِ ڪوشش
ڪري ۽ گهٽس جي ڪاروبار ۾ مشغول رهڻ ڳهرجي.

هي راجا! گهٽس آشرم هڪ مکيه آشرم آهي. ان آشرم ۾ ڪيتراون ئي
جوابداريون مٿان اچي 'هون ٿيون' کي ڪرڻو پيو گهٽس کي ضرور پالڻ ڳهرجن.

انهن ٻڙاڻن تي ٻڙاڻين قائم رهي ۽ اهڙي هڪي حق آهي ته لفظ آجيو وڪا نه آهن
 ڪي نه بگهه ڪرائي ۽ وديا پاڙهيءَ لاءِ ۽ انصاف موجب هڪڙو ڪنهن.
 برهمڻ کي ڪڏهن نه ڪڏهن کي نه نقصان نه ٻڙاڻي گهرجي. هڪي ڪنهن
 نه ٻڙو چاڙهي نه گهرجي ۽ هميشه سڀني ٻڙاڻن (ساڃواڻن) جي ٻڙاڻي جي ڪمن ۾
 مشغول رهڻ گهرجي. سڀني سان معتري وڪڻ (مترن وڪڻ) تي برهمڻ جو وڏو ڏن آهي
 برهمڻ اهو جو ٻڙاڻي ڏن کي پٿر سمجهي ۽ پنهنجي گرهه - ڌرم تي ٻڙو وڃي.
 ڪشتري (ڪترن) جو فرض آهي ته وڏان برهمڻ کي ڏان ڏين، بگهه ڪن ۽
 وديا اڀياس ڪن، پنهنجي ڏهن جي رکندا ڪن.

هٿيار وديا ۾ لڳڻ آي دشمنن جي ڪاهه وقت ڏهن کي ٻڙاڻن "ٻڙوڻي ۽
 پنهنجي مائو ٻڙي جي رکندا ڪرڻ" ڪترن جو وڏو مکيه ڌرم آهي. راجا ڪارڻ ۾
 ڪترن کي اهو وڻ گهرجي. راجا جو فرض آهي راجا جي سنڀال ڪرڻ جيڪو راجا
 پنهنجي فرض ادائي ڪندي، دشمن (ڏهاڙن) کي سزا ڏئي ٿو ۽ چڱن ماڻهن
 جي ٻڙاڻا ڪري ٿو، راجا کي اولاد وانگر پالي ٿو اهو سڄو ڪتر آهي.
 هائي وڻن جو فرض ٻڙو.

ڇوڀاڻو مال پالڻ، واپار ڪرڻ ۽ ڪيتي ڪرڻ. اهو مکيه وڻن جو فرض آهي
 ٻڙن سان گڏ بگهه ڪرڻ، وديا ٻڙو ۽ ايشور جو ٻڙن ڪرڻ نه آهن جو فرض آهي
 واپاريءَ جو فرض آهي ته حق ۽ انصاف جي ڪمائي ڪائي. اي انصافي ۽ واپار ۾
 لڳي ڪري ٿو ته ڪمائي. واپاريءَ لاءِ واپار ۾ لڳي ڪرڻ وڏو ڌرم آهي.
 شودر جي ڪاروه (فرض) هيءُ آهي ته مٿس ٽن وڻن کي مدد ڪري، ڪي
 ڪاري گريءَ جا ٽڏا بند ڪري، وستن کي ڇوڙ ڪرڻ ۽ وڪڻڻ جو ڪم نه
 شودر ڪري سگهي ٿو. جيڪڏهن لوڪري ڪري نه پنهنجي مالڪ جو ٻڙو چاڙهي
 پنهنجي مالڪ سان لهه رٿا، ٻڙوڻا جو وڙو ڪري، ڪم ڪان ٻڙي رهي، لشڪر
 سواهي. سهواڻي شودر جو مکيه ڪم آهي. ستنگ ڪرڻ، چوري نه ڪرڻ ۽ برهمڻ
 جي رکندا ڪرڻ اهي ڪم جو مکيه ڪم آهن.

هي راجا پنهنجي شڪتيءَ موجب شودر کي نه ڏان ڪرڻ گهرجي، ايشور ٻڙن
 ڪرڻ گهرجي، هڪي نه انصاف سان ٽالو ڪمائڻ گهرجي ۽ گرهه - ڌرم تي ٻڙو
 ڪري ٻڙن کان سواءِ ٻڙن ڏانهن ڄا ڪي گڏيل فرض نه آهن. انسان ڏهن جي شوا
 هڪ سڀني جو فرض آهن. ڪنهن جي وقت برهمڻ کي ڪترن ۽ وڻن جي ڏنن
 ڪرڻ ۽ اختيار ڪرڻ گهرجي. ان کان سواءِ سڀني ٻڙاڻن (ساڃواڻن) تي ڏنا ڪرڻ
 ٻڙاڻن نه ڪرڻ سڄي ٽي قائم رهن، ٻڙو رهن سڄي ڪم ڪرڻ، ٻڙو - ٻڙاڻ

جي پوريءَ طرح بجاواري ڪري ٿو. جو ورڻ ۽ آشرم جي ڌرمن جو پالن ڪري ٿو. ان کان سواءِ ڀڳوان کي خوش ڪرڻ جو ٻيو ڪو به رستو ڪو نه آهي.

هي راجا يگيه ڪرڻ وارو پيش به ان وشڻو ڀڳوان جي نه پوڄا ڪري ٿو، ڇب ڪرڻ وارو به نه ان جو ڇب ڪري ٿو ۽ ٻين جي هنسا ڪندڙ به ان ڀڳوان جي هنسا ڪري ٿو. ڇاڪاڻ ته سڀني ڇيڙن ۾ اهو هڪ وشڻو ڀڳوان موجود آهي. ڇاڪاڻ ته هري ڀڳوان هر هنڌ موجود آهي. ٻين لفظن ۾ هيئن ڪٿي چئجي ته هي سڀ ڇيڙ ڄڻ ته وشڻو ڀڳوان جو روپ آهن. جنمائي جنارڻ آهي. الهيءَ ڪري سٺي هلڪ هليدڙ انسان، سداچاري، برش پنهنجي ورڻ ۽ آشرم جي ڌرم تي جي نيڪ طرح پالن ڪري ٿو. هو پنهنجي فرض تي پورو رهي پوءِ وشڻو ڀڳوان جي آپاسا ڪري ٿو.

هي راجا چار ورڻ آهن: برهمڻ، ڪشٽري، وئشي ۽ شودر. جيڪو ماڻهو جنهن ورڻ ۾ پيدا ٿيو آهي ان ورڻ موجب ڌرمن جي پالن ڪري ٿو ته اهو ماڻهو ئسي وشڻو ڀڳوان جي آرادنا ڪرڻ جو حقدار آهي.

هاڻي ٻڌ ته ڀڳوان ڪهڙن ماڻهن تي خوش رهندو آهي: جيڪي ماڻهو ٻين جي لندا (گلا) نه ڪندا آهن، جيڪي ڪوڙ اصل نه ڳالهائيندا آهن، جيڪي اهڙا اکر نه ڳالهائيندا آهن جن مان ٻين جي دلين کي صدمو رسي، جيڪي ٻين جي زالن کي بري نظر سان نه ڏسندا آهن، ٻين جي ملڪيت کي هٻج جي نگاه سان نه ڏسندا آهن، يا ٻين جي ملڪيت ڦهائڻ جي ڪوشش نه ڪندا آهن، جيڪو ماڻهو جنم جي ملڪيت کي نقصان نه ٿو رسائي، هنسڪ ڪارواين نه ٿو ڪري، ڪنهن به ساهواري کي نه ٿو ستائي. بلڪ ورڻ ٽن کي به ڪشت نه ٿو ڏئي. جيڪو وڏن جي عزت ۽ سبوا ڪري ٿو، جيڪو جنم جي سبوا ڪري ٿو، ودوانن، برهمڻن جو قدر ڪري، جيڪو ويڪتي ٻين جو نه شپ چٽڪ ٿئي ٿو، جنهنجو من روشن ۾ نه ٿو جهٽي، سنسار جا لوپ ۽ لالچيون جنهن کي پنهنجي وس ۾ نه ٿا ڪري سگهن جيڪو شاسترن ۾ ورڻن ڪيل ورڻ ۽ آشرم جا ڌرم چڱي طرح پالي ٿو.

هي راجا! اهڙن ماڻهن تي وشڻو ڀڳوان برسن رهي ٿو ۽ اهڙا ماڻهو ئي وشڻو ڀڳوان جي آرادنا ڪري سگهن ٿا. اهي حقدار آهن وشڻو ڀڳوان جي آپاسا ڪرڻ لاءِ. سگر چيو: هي برهمڻن ۾ شريشٽ برهمڻ!

هاڻي مان سمجهوڙ ورڻ ڌرم ۽ آشرم. ڌرم ٻڌڻ چاهيان ٿو ڪرڻا ڪري ٻڌايو اوزر ڇيرڻ: برهمڻن جو فرض آهي ته دان ڏئي يگيه ڪري، ويدن ۽ شاسترن جو اڀياس ڪندو رهي، هر روز اشنان ڪري، سبتيا ۽ ڪايتري مٽر جو ڇب ڪري، اهي ڪرم برهمڻن کي ضرور ڪرڻ گهرجن.

ڪٿا مون کي ڪلنگ ديش مان آيل ان مهاڻا پرهمن ٻڌائي هئي. اها ڪٿا مون
اڻڪي جئين چو لهن ان جي لفظن ۾ ٻڌائي. هن ڪٿا مان ائين سمجهڻ ٿو ڳوڙهي
وشٽو پڙگان کان سواءِ جيون جو اهو ڪو به رڪشڪ نه آهي. جن جو من هميشه
پڙگان ۾ لڳل رهي ٿو انهن جو ڄم دونهن ”پر پاش“ ۽ ڄم دلڏيا ڄم-پالنا ڪڇ
۽ بڪاڙي نه ٿا سگهن.

شري پراشر جيءَ چيو ته هي ملي ان کي ”ڄم گيتا“ ڪري چولسدا آهن.
ڇاڪاڻ ته اهو ڄم ۽ ڄم دونهن جو وشٽوپڙگان جي پڙتن جي سڃاڻپ جي وشبه ۾
ورتن ليل آهي.

سٺن آڏاء ساڀس.

اٺون آڏيءَ

وشٽوپڙگان جي آڙاڻا ۽ چئن ورٽن جي ڌرم جو ورٽن

شري مشهور چيو ته پڙگان! جيڪي ماڻهو سنسار کي وجهه حاصل ڪرڻ
چاهين ته اهي جنهن نموني وشٽو جي آڙاڻا ڪن ٿا اهو مون توکي ورٽن ڪري
ٻڌايو. ۽ هي مهاڻي اهو ٿو چوي آڙاڻا جو انهن کي جهڪو ٿل ملي ٿو اهو به مان
ٻڌڻ چاهيان ٿو. شري پراشر جيءَ چيو ”هي مشهور اوجيڪي هيءَ سوال مون کان
پڇيو آهي اها ساڳي ڳالهه مهاڻا ساگر اوڙ کان پڇي هئي. ان سوال جي جواب ۾
اورو جهڪي نه پڇيو هو اهو مان توکي ٻڌايان ٿو. تون زبان لڳائي ٻڌ.

هڪ وقت سکر پڙڻو ڪل ۾ پيدا ٿيل اوڙ کي لستڪار ڪري پڙگان وشٽو
جي آڙاڻا ڄا آڙاڻا ۽ وشٽو جي آڙاڻا ڪرڻ ڪري، ماڻهن کي جهڪو ٿل ملي ٿو
ان جي ٻاري ۾ پڇيو. ان جي پڇڻ تي اوڙو جهڪي نه ڪجهه ٻڌايو اهو ٻڌ.
اورو چيو ”پڙگان وشٽو جي آڙاڻا ڪرڻ سان منهن هن پڙويءَ اوڪ سان
واسطو رکندڙ سڀ مندوت سرڪ، سرڪ اوڪ ۾ رهندڙن کي نه پيارو برهر. ٻڌ ۽ نروان
ٻڌ (موڪش) به پڙاڻس ڪري سگهن ٿا.

هي راجا ساگر، هاڻي تون ٻڌ ته هري پڙگان جي آڙاڻا ڪهڙي نموني ڪرڻ
ڪهڙجي.

پڙاڻس نه اهو ماڻهو وشٽوپڙگان جي آڙاڻا ڪري سگهي ٿو جو پنهنجن فرضن

آهي. ڪنهن به جڳهه جي هڙ هٿسا نه ڪندو آهي.

اهڙي قسم جي ۽ اهڙي سياڻو واري ماڻهن کي اوهين وشطو پڳوان جو اوهين پڳت سمجهجو. هي ٻه دور وشطو پڳوان جو پڳت آهيو آهي جو ٻئي جي پيڙا (ٽڪليف) کي سمجهي ٿو، ٻين جي ٽڪليفن دور ڪڙڻ ۾ هميشه تيار رهي ٿو. اهڙي ڀوتل ڌرتي واري ويڪٽيءَ (مڏش) ٺڪي وشطو پڳوان جو پيارو پڳت سمجهجو. جنهن انسان جو من ڪڏهن به وشيه واسدا سان ۽ ڪلچر جي پابن سان ملن (ميرو) نه ٿو ٿئي ۽ جنهن پنهنجي من ۾ هميشه لاءِ پڳوان وشطو کي وسائي ڇڏيو آهي. بس اهو وشطو پڳوان جو پيارو آهي. هي ٻه دور! وري به ٻڌو ته وشطو پڳوان جو پڳت ڪهڙو ٿيندو آهي. جنهنجي من ۾ اڻڪا ۽ دڻيش ڪونه آهي، جنهنجو هڙو سرمل آهي، جنهنجا چرڻ ڀوتل آهن، جو سڀني جيون جو متر آهي، جو سڄي ڳالهائي ٿو. ٻئي جي ڀلائي ۽ اڻڪار ۾ مشغول رهي ٿو، ايمان ۽ مايا کان دور رهي ٿو. اهڙي ويڪٽيءَ جي ڌرتي ۾ سدائين واسديو براجمان آهي. جئين سڄي جي هوندي روشني ٺڪي نه سگهندي آهي. تئين گڏاڏاري هري پڳوان جي ڌرتي ۾ براجمان دڻش ڪري پاڻ سڀ دور ٿي ويندا آهن.

جيڪو ماڻهو ٻئي جي ڳالهه ڳڻي ٿو، ٻين جو ٻرو چاهي ٿو، هٿسا دور ڪري ٿو، ڪوڙ ڳالهائي ٿو ٻين کي ٺڳي ٿو. اهڙي ماڻهو جي من ۾ پڳوان ٺڪي نه سگهندو آهي. جيڪو ماڻهو ٻئي جي آسودگيءَ کي ڏسي ٻيو جلندو آهي، هميشه ٻين جي ڪلا ٻيو ڪندو آهي، سنن ۽ چڱن ماڻهن جي ٻڙائي ڪندو آهي ۽ ٻنسي هوندي به رڳو پنهنجو سوارت ٻيو سڏ ڪندو آهي، ٻڌو ته گهرجائو ماڻهن کي دان نه ڪندو آهي. وشطو پڳوان جي ٻڙا نه ڪندو آهي. اهڙي ليجه ۽ پاڻيءَ جي ڌرتي ۾ شري وشطو پڳوان جو ٺاس ڪڏهن به ٿي نه ٿو سگهي. جيڪو ماڻهو رڳو وڙن ۾ ڪمن ۾ لڳو رهي ٿو، ۽ ٻري سنگت ۾ ڦاٿل آهي، جڙا ۾ شراب جي علت ۾ ڦاٿل رهي ٿو. اهو جانور آهي انسان نه آهي. اهو پڳوان وشطو جو پڳت ٿي نه ٿو سگهي. ٻه هي دور! جيڪو ٻڙش سڄي سنسار ۾ وشطو پڳوان کي ڏسي ٿو، جيڪو سمجهي ٿو ته هيءَ سڀ واسديو آهي ۽ ڌرتي ۾ به واسديو آهي. ان ڪري هن جو من استر ۽ ڦاٽل ٿي وڃي ٿو. اهڙي وشطو پڳوان جي ٽون پياري ٻڙش کي ٻري کائي ڏسي ڇڏي ٻي ۾ اهڙيءَ استريءَ توڙي ٻڙش کي ٽون هڪ لاهي نه ٿو سگهين. ڪلنگ ڇپو ڏهه هي پيشمر پناهه! مون اوهان کي هيءَ ڌرم راجه ۽ ان جي ڏوٽن جو پاڻ ۾ هليل (ڳالهه ٻولهه) جو ورڻ ڪيو اوهين مهاڀر آهيو ان ڪري هيءَ ڪٿا مون اوهان کي ٻڌائي. پيشمر ڇپو ڏهه. هي ٺڪل! ڪچو وقت اڳي هيءَ

پولھ جو ذڪر ڪيو. اهو گزيرھيس مان توکي ٻڌايان ٿو.
ڪلنگ برھمڻ چيو: هڪ دفعي پراجا ڏاڻو ٿي سندس دوست ۾ پيا
(پڇي ۾ ٿاھي ڏاڻو جي توڙي) کڻي ڪيڏانهن وڃي رهيا آهن. تڏهن پراجا انهن
جي ڪن ۾ چيو ”ٿاڙي منهنجا دڙو ٻڌو جيڪي ۾ شخص پگوان وشتو جي
شرڻ ۾ آيل هجن. انهن کي چڙي ڏجو ڇاڪاڻ ته جيڪي ۾ وشتو پگوان جا پگس
آهن انهن کي منهنجو ڪو به حڪم نه ٿو هلي پر جيڪي وشتو پگوان جا پگس نه
آهن انهن جو مان مالڪ آهيان. اهي منهنجي وس ٿين ٿا. پرهماني مڊن کي مٿس
ڪيو آهي. مون کي ”نر“ نالو رکيو آٿس. مون کي پرهما هيءُ ڪم رکيو ته تون جيون
جي پاپ ۽ ڇو جو ٻيو ڇوڪرو رک. مان به وشتو پگوان آڏين (وس ۾) آهيان.
مان سولٽر نه آهيان مان وشتو پگوان جي هڪ دوست آهيان. وشتو پگوان هر هنڌ حاضر
آهي. هيءُ سڀ ديوتائون ان جاني جدا جدا روپ آهن. جيئن سڙن مان ڪيترن قسم
جا زور ٺهن ٿا. پر اصل ۾ آهن نه اهي سون ٻو - ڏڙو ڏسڻ ۾ اڪيڪڙيلين ۾ اچن
ٿا. اهڙيءَ طرح هي ديوتائون، منجهه پسون پکي - ڪيترن قسم جا ساهوارا آهن.
انهن ۾ هڪ ئي آتما واپس آهي ڇوڙڪ ۽ طرح طرح جون جي بند ٿيڻ کان پوءِ ان جي
ڪري اڏامندڙ ڌرا ٻڙا (ٻڙاڻو) پڙوڪي ۾ ملي هڪ ئي وڃن ٿا. اهڙيءَ طرح هي
قسم جي لڙش سان پيدا ٿيل سڀ ديوتائون، منجهه پسون ۽ پکي وغيره - سندن
آتما ٿيڻ آي (انس سميت) ان سائن ٻڙاڻا ۾ ٻن (حزب) ٿي وڃن ٿا. سو اصل
۾ هڪ اهر آهي. ٻي سڀ هيءُ ڪلهنا آهي. دنيا هڪ ڪلهنا آهي. پرهم ٿي
سڀ آهي. جيڪس مڃا آهي. ان کي وشتو جي نالي سان به سڏيو وڃي ٿو.
جيڪو ماڻهو پگوان جي چوڙ - ڪمڻ جي شرڏا ۽ پڇي سان ولندڙ ڪري ٿو اهو
ماڻهو سڀني پاپ جي پٺڏڻ کان چوڻڪارو حاصل ڪري ٿو. انهيءَ ڪري اوهين
وشتو پگوان جي اهڙي پگس کي هم به نه لائڻو. ان کي ڏسي. ان کي چڙي ٻري
کان ئي هلا وڃو.“

اهو ٻڌي پر. دولن چيو ته - ”هي سوامي! ڪريا ڪري ٻڌايو ته اسين ان
کي ڪيئن سڃاڻون ته هيءُ پگوان جو پگس آهي. سو ڪو به ڪري ٻڌايو ته وشتو
پگوان جو پگس ڪهڙو ٿيندو آهي؟“

پر. راجا چيو: هيٺيون خاصيتون وشتو پگوان جي پگس ۾ هونديون آهن. هڏ
پنهنجي نرض آڏائيءَ کان ڪڍڻ نه پئجي نه هٽندو آهي. سڀني کي سمان درشتيءَ
(هڪ ٿاڻو سان) ڏسندو آهي. پوءِ اهي چاهي هن جا دشمن هجن يا دوست. اڀرستيءَ
سان هڏ ڪنهن جي ملڪيت ڦهلائيندو آهي. هن جو ڌرم ”اهنسا ۽ سچ“ هوندو

ستون آڏياڻ

يـمـر گيتا

شري مڙيڻ چيو: هي گرو جي! مون جيڪي به اوهان کان پڇيو: ان بابت اوهان مون کي ليڪ طرح ٻڌايو. هاڻ مان هڪ ئي ڳالهه پڇڻ چاهيان ٿو. جا اوهين مون کي ٻڌايو.

هي مني! هن برهمانڊ جي اندر ست دويپ، ست ڀاتال ۽ ست لوءِ اچي وڃن ٿا. اهي سڀ جيڪن سان ڀريل آهن انهن ساهه وارن جيمن ۾ ڪي استول آهن ته ڪي وري سوکير ۽ تمام سوکير آهن. مطلب ته هن برهمانڊ ۾ اهڙي ڪا به جڳهه ڪا نه آهي جتي هيءُ جيو نه هجن اهي هر هنڌ موجود آهن. آهن جي عمر جڏهن ختم ٿي وڃي ٿي تڏهن اهي گهڻو ڪري سڀ ڀير-راج جي وس ٿي وڃن ٿا. ان جي حڪم سان لڙڪ وغيره ڪيتريون ئي ڀائڻائون (پيڙا ۽ ڪشت) ڀوڳين ٿا. پر اهي سڀ پراڻي (ساهوارا) ڪرم جي ٻنڌن ۾ ڇڪڙيا پيا آهن، پنهنجن ڪرمن اُٺسار ٿي انهن کي دک - سک ملن ٿا. جڏهن سزا ڀوڳي انهن جي ٻاٻن جي سزا جو وقت پورو ٿي وڃي ٿو. ديوتائن وغيره جي جوڻين ۾ گهمن ٿا.

سڀني شاسترن جو اهوئي رايو آهي. ان مان ثابت ٿيو ته سڀ ڪرم - سڌانت سڀني ٻڌل آهي - ڪرم مکيه آهن. هاڻي مهرباني ڪري مون کي اهڙو ڪو ”ڪرم“ ٻڌايو جنهن جي ڪرڻ سان منش ڀير - راج جي وس نه ٿئي. بس اها ئي ڳالهه مان اوهان کان ٻڌڻ چاهيان ٿو.

شري پراشرجي: چيو: هي مني! اهو ساڳيو پرشن لڪل پنامه پيش ڪان پڇيو هو ان جي اثر ۾ هنن جيڪي به ٻڌايو هو اهو مان توکي ٻڌايان ٿو. ڌيان ڏيئي ٻڌ پيش ڪيو: هي ٻه نڪل ڪڍڻ وقت اڳي مون وٽ هڪ برهمڻ متر آيو هو. هو ڪلنگ ديش ۾ رهندو هو. هو اچي مون کي ٻڌايو هو ۽ چيو: ”هائين نه ڀوشه ۾ هي نه هڪ مني جيڪي به ڪڍڻ مون کي ٻڌايو هو ۽ چيو: هائين نه ڀوشه ۾ هي هي گهٽائون ٿينديون. اهي سڀ ڳالهيون ۽ اهي سڀ گهٽائون جيئن جو ٿين ٿيون هن جو چوڻ آکر به آکر سچو نڪتو، ان ڪري مني ۽ ۾ منهنجي شردا ٿي مون وري ان وقت وڃي ڪي ان کان سوال پڇيا ۽ ان جي جواب ۾ جيڪي به ڪڍڻ ان چيو سو برابر لکتو سو هي لڪل! هڪ ڏينهن مون به اهو ساڳيو سوال جيڪي ٿو مون کان پڇيو آهي اهو. مون ان ڪلنگ ديش جي نواسي برهمڻ کان پڇيو. ان برهمڻ کان پڇيو آهي اهو. مون ان ڪندي مون کي ڀير ۽ ان جي ڏوٽن جي وچ ۾ ليل ڳالهه به ان مني ۽ جي لفظن کي ياد ڪندي مون کي ڀير ۽ ان جي ڏوٽن جي وچ ۾ ليل ڳالهه

ڪيو. هڪڙا ٻيا ئي دوران ٿي گذريا جن ۾ سهڻا جي رچنا ڪئي. انهن سڀني ۾ مشهور رومورث - روت جي لاهيل سهڻا جي آڌار تي انهن - سهڻائن جي رچنا ڪئي. هي مني اهي چار سهڻا آهن لکيون ويون - پو انهن ۾ ڏاڍو وسار هو. ان مون انهن سهڻائن جي آڌار تي تمام مختصر طرح سان وڌو پراڻ سهڻا رچيو آهي. ڪل ملائي ارڙهين پراڻ آهن. انهن ۱۸ پراڻن ۾ سڀ کان پراچين برهم - پراڻ آهي. انهن ۱۸ پراڻن جا نالا ڏيان لکائي ٻڌو:

پهرين برهم - پراڻ آهي، ٻيو پادس، ٽيون وڌو، چوٿون شو، پنجون پاڳوس، ڇهون لارديس، ۽ ستون مارڪنديس، اهڙيءَ طرح اٺون آگني، نائون پُرشس، ڏهون برهم - وڌو، يارهين پراڻ جو نالو آهي لنگ پراڻ. اهڙيءَ طرح يارهون وراڻ پراڻ ٽيرهون سڪد، چوڏهون وامن، پندرهنون ڪورم آهي. ان کان پوءِ سورهنون مسته پراڻ، سترهنون ڪرڙ پراڻ ۽ ارڙهون آهي برهمانڊ پراڻ.

هي مقرر ٿيا اهي آهن ارڙهين پراڻ. انهن کان سواءِ ٻين ڪن رشن ٻيا به ڪيترا آپ پراڻ رچيا آهن. انهن سڀني ۾ مکيه طرح سان سرشتيءَ پو، ڏاڍو، وڌو، وغيره جي وڌو، مڌو، ۽ جدا جدا راجاڻن جي وڌو، ۽ سندن چرڻ جو وڌو لکيل آهي.

هي مقرر ٿيا ۽ هڪڙو پراڻ مان توکي ٻڌائي رهيو آهيان اهو پدم پراڻ ڪان پوءِ وڌو وڌو مها پراڻ آهي. هڪڙي وڌو پراڻ اڪري نالو ڏنو ويو آهي جو هن ۾ وڌو پوکوان جو ئي وڌو لکيل آهي.

ڇهه ويدانگ، چار ويد، ميماسا، نيام، پراڻ ۽ ڏرم شاستر، اهي سڀ چوڏهن ويدان آهن. انهن ۾ آڀر ويد، ڏار ويد (عقبارن جي ويد) ۽ گانڌرو (راڳ ويد) انهن ٽن کي ۽ ڪرشن ارم شاستر کي ملائي سان ڪل ارڙهين ويدان ٿي وڃن ٿيون. رشن جا ٽي قسم آهن. پهرين برهم رشي، ٻيو ڏار رشي ۽ ٽيون راج رشي.

اهڙيءَ طرح مون توکي. ويدن جي شاڪان جي جدا جدا قسم، انهن جي لکڪن (رچيندڙن) شاڪا ٻيڊ جي ڪارڻ جو بيان ڪري ٻڌايو. اهڙيءَ طرح سڀني مڌوٽن ۾ ساڳئي قسم جون شاڪا آهن ۽ انهن جا جدا جدا ڀاڱا ٿيندا آهن. راجاڻيءَ برهما مان پرڪشت لکيل ويد ۾ هميشه قائم آهن. باقي ٻيا هي سڀ هن جي آڌار تي لاهيل آهن هي مقرر ٿيا ۽ ايترو ڪيان ويدن يا سمون توکي ٻڌايو. وڌيڪ ٻيا ٻڌايان؟

ڇهون آڏيائ

سام ويد جي شاڪا، ارڙهان ٻراڻ، ۽ ڇوڏهن -

وديانن جي جدا جدا ڀاڱن جو بيان

شري برادر جي ۽ ڇوڏهن هي مٿي ۽ ڇوڏهن مان ٿوڪي ٻڌايان ٿو ته ويد وياس

جي شش جيمني ۽ سام ويد جي شاڪان جو وياڳ ڪيئن ڪيو.
جيمني ۽ ڇوڏهن جو نالو سميت هو ۽ ان جي ٻيٽ جو نالو سڪرما هو.
انهن ٻنهي ٻيٽ ۽ ٻولي سام ويد جي هڪ هڪ شاڪا جو اڀياس ڪيو.

ان کان پوءِ سميتو جي ٻيٽ سڪرما پنهنجي اڀياس ڪيل سام ويد جي شاڪا جا
هڪ هزار ٻاڱا ڪيا. اهي هزار ٻاڱا هن پنهنجي ٽن شش ڪي ڪو سالي ۽ هر ٻي ٽيپ ڪي
ٻاڱيا. هر ٻي ٽيپ جا پنج. سڙ شش هئا. انهن تمام ڇڱي طرح سام ويد جو اڀياس
ڪيو اهي ۽ ڪري هن جو نالو ”سامڪ“ پيو (سامڪ لفظ جي معنيٰ آهي ته سام ويد
جي مٿين ڪي ڪيترن م مائي سر سان ٻڌندڙ) اهڙي طرح سان ٻين پنهنجن به هر ٻي
ٽيپ وٽان سام ويد جون شاڪا ٺاهيون سگهيون. ٿوري برائين ڪڍي ڇڏي ته ان ويدن
جي زماني ۾ ٿاڏي سميت سان ڪيترن وڏياريون ويدن جو اڀياس ڪري، ويدن جي
گيان جي روشني ڇوڏاري ڦهلائي.

هاڻي مان ٿوڪي اتر ويد جي سميتائين جو ورڻ ڪريان ٿو. سڀ کان پهريائين
ويدن جي وڏي ودوان سميتو مٿي ۽ پنهنجي شش ڪيئن ڪي اتر ويد سڀڪار ٿيو. پوءِ
ڪيئن ڇڏي ڇڏي ۽ ڇوڏهن ٻيٽ جو ٻڌي هن اتر ويد کي هن ٻاڱن
۾ ورهائيو. اهي ٻئي ٻاڱا هن ٻيٽ ڏهن ۽ ٻيٽي نالي وڏياريون ڪي سڀڪار ٿيا. ٻيٽ
ڏهن جا به ڪيترائي شش ٿيا جن پنهنجي گروه وٽ رهي اتر ويد کي ڇڱي طرح
سڀ ٻوڙ ان جي ڪيترن ئي جدا جدا سميتائين جا وياڳ ڪيا. انهن مان هڪ
شواڪ نالي شش مشهور ٿي چڪو آهي. جنهن به سميتا جا به وياڳ ڪيا.
اتر ويد جي سميتا جا پنج وياڳ ٿيا ٻرندڙ آهن. ۽ ٿاڏا سٺا آهن. هر هڪ وياڳ
کي ”ڪلپ“ به ڪري چيو آهي.

ان کان پوءِ برائن جي وڏي ودوان وياس ٻراڻ سميتا جي رچنا ڪئي. ان
ٻراڻ سميتا ۾ ڪيترائي وڏي ڪهاڻيون آهن. وياس جو هڪ ناميارو شش ٿي ۽
گذريو آهي. جنهنجو نالو روم درشت سوت هو. وياس ان پنهنجي شش کي ڇڱي
طرح ٻراڻ سميتا سڀڪاري.

ٻراڻن جي پنڊت سوت کي ڇهه شش ٿيا جن ٻراڻ وڌيا جو ڇڱي طرح اڀياس

ائين چيو هو. پر بنا ڏوهه اوهين مون تي ڪاڙيا آهن. سو هاڻي منهنجو به ڪو اوهان سان ڪو واسعو نه رهيو. ڇڏو ورتو ڇيڪي نه مون اوهان کان پڙهيو آهي. بيشڪ اوهين مون کان موٽائي ورتو. مان ان لاءِ تيار آهيان.

شري پراشر چيو ”نه هي معتريه! ائين چئي مهامي پاڪه - واکه رت جي آلتی ڪئي ۽ رت سان ڀريل ٻيٽر ويد ان کي موٽائي ڏنائين ۽ اٿان هو هليو ويو. چون ٿا ته ان رت جي روپ ۾ ٻيٽر ويد هو. اهي آلتی ڪيل ٻيٽر ويد جون شرتيون هيون پر اڪدم ٻين شين تي پکي ۽ جو روپ وٺي اهي ٻيٽر ويد جون شرتيون ڪرڻ ڪيون. ان ڪري انهن ٻيٽر ويد جي شرتين کي ”معتريه - ٻيٽر ويد جون شاڪاڻون ڪري چيو وڃي ٿو.“

جن برهمڻن ڪروءَ جي آڳاٽا سان برهم - هتيا وٺائڪ نالي ورت جو آئندڙان ڪيو هو. اهي سڀ ورت جي رڪٽ ڪري، ”چرڪا ڏور ٿيا.“ - ”چرڪا ڏور ٿيا لفظ جي معنيٰ آهي ته - ”ٻيٽر ويد جي شاڪاڻن جو اڀياس ڪندڙ“ ان کان پوءِ وري به پاڪه واکه جي مرضي ٿي ته ٻيٽر ويد جو اڀياس ڪريان - ان ڪري هن سوربه ڀڳوان کي ٻارائڻا ڪئي. - هن اها ٻارائڻا شلوڪ وڃي ڪئي. - انهن شلوڪن ۾ ڀڳوان سوربه ٻارائڻا جي شڪتيءَ جو وڏن ٿيل آهي، هر هڪ شلوڪ جي پٺيان ڀڳوان سوربه ٻارائڻا کي لمسڪار ڪيل آهي.“

شري پراشر جيءَ چيو ته ان جي ان استوتري ڪرڻ تي سوربه گهوڙي جي شڪل ۾ پوکيت ٿيو ۽ چوڻ لڳو ”اڙن مون کان من گهرو ورو گهر“ ٿلهن پاڪه واکه ان کي لمسڪار ڪندي چيو ”اوهين مون کي انهن ٻيٽر ويد جي شرتين جو اڀدش ڪريو جنهي منهنجي ڪروءَ کي نه ڄاڻ نه هجي.“ ان جي آئين چوڻ تي ڀڳوان سوربه ٻارائڻا هڪي ”اڀا ٿيا“ نالي ٻيٽر ويد جي شرتين جو اڀدش ڏنو - جن کي ان جو ڏسرو ويجهان به نه ڄاڻندو هو. هي معتريه! انهن شرتين کي جن برهمڻن پڙهيو آهي ”اچي“ نالي سان مشهور ٿيا. (مسڪرم ۾ گهوڙي کي وڃي نه چوندا آهن.) وڃي نالو انهن تي آهي ڪري پوءِ جو سوربه گهوڙي جي شڪل ۾ اچي - پاڪه واکه کي انهن شرتين جو اڀدش ڪيو هو - هي وڏي پاڪ ۽ وارا رشي! انهن وڃي شرتين جون ڪاٻون وغيره پندرهن شاڪاڻون آهن. انهن شاڪاڻن جو پوءِ ورت ڪندڙ پرچار ڪندڙ (پندرهن پاڪه واکه هو.

هي مٽريه! باشڪل ٻين نه ٿي سمنهائين جو اڀياس ڪندڙ ڪيترائي شش ٿيا.
پر جن انهن سمنهائين جو پرچار ڪيو انهن کي ”ٻه-ورچ“ ڪري چٽيو آهي.
اٽڙيءَ طرح - رک ويد جي شاڪائن جو وستار ٿيو.
چوٿون آڏياڻ سڀايت

پندجون آڏياڻ

شڪل - بچو ويد ۽ قيمتيزيم - بچو ويد جي شاڪائن جو ورڻ

شري پراشر مٽريه چيو: هي مٽريه! وياس جو هڪ ٻيو شش پيدا ٿيو، جنهنجو
نالو وشمپاين هو. ان وشمپاين بچو ويد جي ستاويهن (۲۷) شاڪائن جي رچنا ڪئي
ان وري آهي پنهنجن ششن کي پاڙهيون. شش به انهن کي چڱيءَ طرح سمجهيو ۽
گرهڻ ڪيو. ان جو هڪ نمبر ناميارو شش ياگيه - واکيه نالي سان ٿي گذريو آهي،
ان به بچو ويد جو گهرو اڀياس ڪيو.

هڪ وقت جي ڳالهه آهي ته سڀني رشن پاڻ ۾ ماي هڪ قاعدو ٺاهيو ته مها
ميرو نالي پرست جي چوٽيءَ تي رهندڙ اسان جي هن سماج ۾ - جيڪڏهن ڪو شامل
نه ٿيندو ته ان کي ستن راتين اندر برهم - هتيا جو پاپ لڳندو.
هنن پاڻ ۾ گڏجاڻيءَ جو وقت به مقرر ڪيو هو. نقطهڪ وشمپاين ٿي اهو قاعدو
نه مڃيو، نتيجو اهو نڪتو جو ان جي پاڻيءَ جي رڳڙ هن جو چرڻ سهرش ڪيو. (پيرن
کي هٿ لاڻو) ته ان جي هتيا ٿي ويئي، تڏهن ان وشمپاين پنهنجن ششن کي چيو
”هي شش ڳڻو! توهين ڪو به خيال نه ڪريو. پر اوهين سڀ گڏجي منهنجي لاءِ برهم
هتيا کي دور ڪرڻ وارو ورت رکو.“

تڏهن ياگيه - واکيه چيو - ”هي گروهه! هي سڀ برهمڻ بستجي آهن. هنن کي
تڏهن ياگيه - واکيه چيو - ”هي گروهه! هي سڀ برهمڻ بستجي آهن. هنن کي
تڪليف ڏيڻ جي ڪا به ضرورت نه آهي“ مان اڪيلو ئي اهو ورت رکندس“. ان
تي گروهه وشمپاين کي ڏاڍو غصو آيو ۽ ياگيه-واکيه کي چيائين ته ”اڙي -
سڀني برهمڻن جو ايمان ڪيو آهي. ان ڪري تو جيڪي به وديا مون کان حاصل
ڪئي آئيئي اها سڀ تو کان وسري ويندي - مون کي تو جهڙي آگيا نه مڃيندڙ
شش جي ضرورت نه آهي.“

ان تي ياگيه واکيه چيو ته هي گروهه مون نه اوهان ۾ پڳتي ۽ پرير هٿ ڪري

هي مقرر ٿي! جڏهن ٻوڙا جي پير پٿا سان ويٺس ويندڙن کي چئن ڀاڱن ۾ ورهائڻ جو ڪارڻ شروع ڪيو، تڏهن هن چار اهڙن قابل شهن کي چونڊيو جي ويد جو ٻڌڻي ۽ نائين اڀياس ڪرڻ ۾ لائق هئا. انهن مان هن ٻيل نالي شخص کي رڳو ٻڌڻي وڌيڪ ڀاڱي کي ڀڄڻ وڌيڪ ۽ جڻميءَ کي سام - ويد پڙهڻو ۽ ان سڀاڻي ويد ويٺس جو شهن، جڏهن جو نالو سمجھو هو، سو وري اٿڻ ويد جو حاملو ٿيو. انهن کان سواءِ ويٺس جو هڪ تمام قابل وڌيڪ سوبه نالي هو. مهاڻي ويٺس ان کي انھاس ۽ پراڻن ۾ ڏاڍو دوشيار ڪيو، پراڻن کي ڪال ۾ سوبه انھاس ۽ پراڻن جو ڏاڍو ڄاڻو هو.

پراڻي سمي ۾ ٻيو ويد هڪ ئي ويد هو. ويدويٺس ان ٻيو ويد جا چار ڀاڱا ڪيا. ويد ويٺس ٻيو ڀاڱو جي ويٺس ڪئي. ويد ويٺس ٻيو ڀاڱو ٽن ويدن جي وچ ۾ ڪئي. رڳ ۽ ٻيو شرنين سان هن رڳ ويد ۽ ٻيو وڌيڪ جي وچ ۾ ڪئي. سام شرنين سان هن رڳ ويد ۽ ٻيو وڌيڪ جي وچ ۾ ڪئي. ٻڌڻي ۽ ٻيو وڌيڪ جي وچ ۾ ڪري هن آڱر ويد دوران راجه ڪرم ۽ ٻيو ڪرم جي ويٺس ڪئي.

هي مقرر ٿي! پهرين ٻيل رڳ ويد کي ٻن ڀاڱن ۾ ورهائڻو. اهي ٻئي شاڪائون هن ٻڌڻي شهن اندر ٻڌڻي ۽ باشڪل کي پڙهڻو. ٻيو باشڪل ۾ ٻڌڻي شاڪائون جا چار ڀاڱا ڪيا ۽ اهي هن ٻڌڻي وغيره شهن کي ڏنل. چئن شاڪائون جا چار ڀاڱا هئا. ٻڌڻي مانڱ، ٻڌڻي - راجه ۽ پراڻ. اندر ٻڌڻي وري ٻڌڻي ٻڌڻي شاڪا ٻڌڻي مهاڻا مانڱ ڪيو. ٻڌڻي ٻڌڻي. اندر ٻڌڻي ٻڌڻي جو ٻڌڻي ۾ ويدن جي رڳا هڪ شهن کان ٻئي شهن کي پڙهڻ سان ٻڌڻي آئي. ويدن جي جدا جدا شاڪائون (ٻڌڻي) جا جدا جدا ڀاڱا ٿيا ۽ انهن ۾ ٻڌڻي ويد وڌيڪ ٻڌڻي - شهن کي ڏني انهيءَ سلسلي سان ويدن جو ٻڌڻي ٿيو. ان زماني کي ويدن جو زمانو ڪري چيو وڃي ٿو. ان شهن ٻڌڻي سان شاڪائون ويد مقرر ٿي ان سڀني (ويد) کي پڙهڻو. ان سڀني کي وري ٻڌڻي ٻڌڻي شاڪائون ۾ ورهائڻو وڃي ۽ هڪ اشا (ٻڌڻي شاڪا) ٻڌڻي جدا جدا شهن کي پڙهڻي وڃي. انهن ٻڌڻي شهن جا نالا هي هئا: مڌل، گومڪ، وانس ۽ شاليه ۽ ٻڌڻي هو مهاڻي ٻڌڻي. ان جي هڪ ٻئي شهن شاڪا ٻڌڻي ٽن ويد سڀني جي ۽ هڪ ٻئي وري لوڪ ڪرنت جي وچ ۾ ڪئي. انهن سڀني جي اڀياس ڪرڻ وارا ان جا ڪي ٻڌڻي ٿيا. لوڪ ڪرنت جو اڀياس ڪرڻ واري هڪ مشهور ٻڌڻي ٿي گذريو آهي. هو ويدن ۽ ان جي سڀني ڀاڱن جو ڏاڍو وڌو وان هو.

ٻڌڻي شهن ڪڏهن وڏا دار ۽ ڪڏهن ئي ٿاڙيون ٿيڻ لڳيون آهن. اهڙيءَ طرح ٻڌڻي ڪيترن ٻڌڻي شاڪائون ۽ ٻڌڻي شاڪائون جدا ٿيون. چئن ٻڌڻي شاڪائون مان وري اڀياس ٿيو.

(وڏو) ۽ ويڙاڪ برهم هرهند موجود آهي. ”اوم“ کي پڙڻو منتر جي نالي سان پڻ سڏيو آهي. پڙڻو معنيٰ ”اوم“. اوم ۾ ٽي لوڪ آهن:-

جنهن ۾ پُور لوڪ، پُڪڙ لوڪ ۽ سُر لوڪ - اهي ٽي لوڪ اوم ۾ موجود آهن. ٽي ويد، رگ ويد، يجر ويد، ۽ اُتر ويد، اوم ۾ اچي وڃن ٿا. الهيءَ ڪري ان ”اوم“ نالي واري برهم کي منسڪار آهي. گيالي ۽ يوگي پُوش اوم جو ڌيان ڪندا آهن. اوم پڳوان واسديو جو به روپ آهي - اوم ۾ ٽي اکر آهن. - ا ا ۽ م. پر ٽي اکر به هڪ يعني ۾ سمائجي هڪ اکر ٿي ويا آهن.

”اوم“ سڀني جي آتما آهي. ويد پڙهڻ وقت هر هڪ منتر جي شروعات ۾ اوم جو اچار ڪيو آهي. اوم ويد جو روپ آهي. پڳوان گيان سوروپ آهي. ان جو پڙيڪ (نشاني = symbol) اوم آهي.

ٽيون اڌياڻ سماپت

چوٿون اڌياڻ

رگ ويد جي شاڪائن جو وسٽار

شري پراشرجي ۽ ڇيو: سرشيءَ جي شروعات ۾، ايشور ويدن کي پرگهت ڪيو. ويد ايشور جو گيان آهن. ويد جا چار باد آهن جن جا نالا رگ، يجر، وغيره آهن. ويد ۾ هڪ لک منتر آهن. ويدن جي ڪري يگن جو پرچار ٿيو. يگه ڏهن قسمن جا آهن. ان کان پوءِ الاويهن دواڀو يگه ۾ منهنجي پٽ ڪرشن دواپايان هن چئن پادن (چئن پيرن) واري هڪ ٿي ويد جا چار پاڻا ڪيا. ڪرشن دواپايان وياس ڏاڍو عقلمند هو. هن جنهن نه وٺي ۾ ويدن کي چئن پاڻن ۾ ورهايو اهڙيءَ طرح مڙس. ۽ چئن پيرن ويد وياسن به پهرين ويدن کي چئن پاڻن ۾ ورهايو. اهڙيءَ سبب آهي چئن چڱن ۾ الهيءَ شاڪائن جي پرڪارن سان ويد ڀاڱ ٿئي ٿو. ويد انادي آهن. آڏ جهڪاد کان وٺي ويدن جو ڀاڱ - ويدن جي ڇاٽڙ ودوانن دوازان ٿيندو آيو آهي. نه رڳو ويد ڀاڱ ٿيو پر ويدن جي گيان جو پرچار به ٿيندو آيو آهي. پڳوان ڪرشن نه رڳو ويد ڀاڱ ٿيو پر ويدن جي گيان جو پرچار به ٿيو. اهڙيءَ سبب آهي ته ويد ڀاڱ ٿيو ڪو دواپايان کي ٽون نارايڻ ٿي سمجهي. چاڪاڻ به هي معترقي نارايڻ کان سواءِ ٻيو ڪو به مهابارت رچيندڙ ٿي نٿو سگهي. الهيءَ ڪري ائين سمجهڻ گهرجي ته ويد وياس ڪرشن دواپايان جي روپ ۾ پڳوان نارايڻ مهابارت جي رچنا ڪئي -

ڪوڙ ڏاڍو مشڪل آهي - اهيءَ ڪري مختصر طرح سان انهن جو بيان ڪرڻ لڳو ڏيان ڏيئي پڌ:-

هر هڪ دوا ٻيڙي ۾ ٻيڙي وٽس جي روپ ۾ اوتار وٺي ٿو ۽ اوڪ ڪلباڻ لاءِ هڪ ويد جا ڪيترا حصا ڪري ٿو. جيئن ان کي باد ڪرڻ ۾ ۽ سمجهڻ لاءِ سولائي ٿئي. ماڻهن جي طاقت ڏينهن ڏينهن ڪوتنجدي پئي وڃي. اهيءَ ڪري سڀني هي سولائيءَ لاءِ هو ويدن جو وڙپ ڪري ٿو.

جنهن شهر ۾ اچي پڙو هڪ ويد جا الڪ وڙپ ڪري ٿو. ٻيڙي ان اوتار جو نالو ”ويد وڙپ“ آهي، جدا جدا مڊلن ۾ جدا جدا وڙپ آهن لا هن وڙو سوڦ هي هر هڪ دوا ٻيڙي ۾ وڙپ - مهرشن من ولف نالن الاوڻ. دغا ويدن جو وڙپ ڪيو آهي - ويد جا چار وڙپ ڪيا ويا آهن.

الاوڻ وڙپ جو بيان پڌ:-

پهرئين دوا ٻيڙي ۾ خود ٻيڙي وٽس وڙپ ڪيو وڃي ٻئي دوا ٻيڙي ۾ وڙپ ڪيو وڃي ٿو. ٽئين ۾ شڪراچاڙو ۽ چوٿين دوا ٻيڙي ۾ برهمڻي وڙپ ڪيو وڃي ٿو. پنجن ۾ سورڻ ۽ ڇهين ۾ ٻيڙي وٽس وڙپ ڪيو وڃي ٿو. ستن دوا ٻيڙي جو ويد وڙپ ڪيو وڃي ٿو. اٺين جو وسڻ، نائين جو سارو وڙپ ۽ ڏهين جو ويد وڙپ وڙپ وڙپ ٿو. يارهن دوا ٻيڙي ۾ وڙپ ۽ اڌهن ۾ پاد وڙپ، سترهن ۾ اترڪش، ۽ چوڏهين ۾ ڦوٽي نالي وڙپ ڪيو وڃي ٿو. پندرهن ۾ ٿرڙو، سورهين ۾ ڏندڇر سترهن دوا ٻيڙي ۾ ڪوٽوڻ ۽ ان کان پوءِ اڏهين ۾ ڇو نالي وارو ويد وڙپ ڪيو وڃي ٿو. اٺاويهن دوا ٻيڙي جو وڙپ پاد وڙپ ڪيو وڃي ٿو ۽ ان کان پوءِ ڪوٽوڻ ۽ ڪوٽوڻ کان پوءِ ڪوٽوڻ وڙپ ڪيو وڃي ٿو. ان جو نالو وڙپ ڪيو وڃي ٿو. هڙپ ڪيو وڃي ٿو. اٺاويهن دوا ٻيڙي جو وڙپ ڪيو وڃي ٿو. ان کان پوءِ شمش جي ڪل ۾ پيدا ٿيل ٿوڻ - بندو ٿوڻ وڙپ ڪيو وڃي ٿو. ان کان پوءِ شمش نالي وارا وڙپ ڪيو وڃي ٿو.

دڪش (ان کي والهمڪ پڻ ڪري ڇوڏا آهن)، شڪتي، پراشو (يعني مان وڙپ ٿيس)، جاڙو ڪرڻ (ان کي ڪرڻ دويماڻ نالي سان سڏيندا آهن).

اهڙيءَ طرح اهي، الاوڻ، ويد وڙپ ڪيو وڃي ٿو. انهن دوا ٻيڙي ۾ هڪ ئي ويد جا چار وڙپ ڪيا.

هي مشر ۽ منهنجي پٽ ڪرڻ دويماڻ کان پوءِ ايندڙ دوا ٻيڙي ۾ دروڻاچاڙو جو پٽ اڻوڻا وڙپ وڙپ ڪيو وڃي ٿو.

”اوم“ جي نالي ۾ وڙپ ڪيو وڃي ٿو. اهو هڪ مکي منتر آهي اهو منتر اڪثر وارو منتر آهي ۽ اوڻ وڙپ ڪيو وڃي ٿو. اهو هڪ مکي منتر آهي (وڙو)

ٿرلوڪيءَ کي پاڻ ۾ سميتي - پنهنجي ماما ۾ رهندو آهي. پوءِ جڏهن ٻوليءَ جي رات جي پڇاڙي ٿيندي آهي، تڏهن هر هڪ ڪلپ جي شروعات ۾ وشطو پڳوان ڄاڻندو آهي ۽ رجوڳڻ جو آڌار وٺي هن سرشتي جي رچنا ڪندو آهي. هي برهمڻ! منڍ، منڍو ڄاڻت راجائون، اندر، ديوتاڻون ۽ ست رشي - اهي سڀ جڳت جي پالنا ڪندڙ پڳوان وشطوءَ جا ساتوڪ اٺس آهن.

هي مڙتريه! پڳوان وشطو چئن جڳن ۾ - جنهن نه وٺي ويو سٿا (بندوبست) ڪندو آهي، اهو ٻڌ - وشطو پڳوان سڀني جيون جي ڪلياڻ لاءِ ست جڳ ۾ ڪپل وغيره جو روپ ڌارو ڪري گيسان ڄمڻو اُڀريش ڪندو آهي. نريٿاڻيڪ ۾ سرڙ سمورٽ پراڻ ڇڪروڙي راجا ٿي دشمن جو خاتمو آڻي ٿرلوڪيءَ جي رکشا ڪندو آهي - ان کان پوءِ دواپريڪ ۾ ويد وياس جي روپ ۾ ويدن کي چئن ڀاڱن ۾ ورهائيندو آهي - ۽ وءِ سون شاڪائن ۾ وراهي - ان جو وستار ڪندو آهي -

اهڙيءَ طرح دواپر ۾ ويدن کي ڦاٽ ڪري ڪلجڳ جي پڇاڙيءَ ۾ ڪاڪيءَ جو اوتار وٺي دراڇاري ۽ پاڻي ماڻهن کي چڱي رستي ۾ لڳائيندو آهي - اهڙيءَ طرح وشطو پڳوان سمورن جڳت جي آبهتي، پالنا ۽ ناس ڪندو رهندو آهي - هن سنسار ۾ اهڙي ڪا به وسڻو ڪونه آهي ڇا هن کان الڳ هجي. هو سڀ ۾ موجود آهي - هيءُ سڄو جڳت ان مان ئي نه پيدا ٿيو آهي. مون توکي سمورن منولنن جو ۽ منولنن جي اڌڪارين جو ورڻن ڪيو. ٻڌاءِ هاڻي مان توکي ڇاڻو ورڻن ڪريان. ٽئين اٺس جو ٻيو اڌ لاءِ سماپت

ٽيون آڏيائ

چئن جڳن موجب جدا جدا وياسن جا نالا ۽

”او م“ جي مهاڻن جو ورڻن

شري مڙتريه چيو: - مهرباني ڪري هاڻي مون کي ٻڌايو ته جدا جدا جڳن ۾ پڳوان ويد وياس ڪيئن ويدن جو وياڪ ڪيو ۽ جدا جدا جڳن ۾ ڪهڙا ڪهڙا ويد وياس ٿيا - انهن جا ڪهڙا نالا هئا؟

شري پراشر جيءَ چيو: - ته هي مڙتريه! جيئن وڻ کي هزارين ٿارين ٿينديون آهن - اهڙيءَ طرح ويد جون به هزارين شاڪائون آهن. وستار سان انهن جو ورڻن

۴ مکہ کنڊ، هرڊڪ کنڊ ۾ ۲۰ - ۲۰ ديوانتون هوندا آهن ۽ ٻين جي مڃوئي کي کنڊ ڪري ڇڏيو آهي. هن کان پوءِ هنجيان سٺ رهي ٿيندي: —

ديپتمان، ڪالو، رام، ڪرم، دروڻ جو پٽ، اشوٿاما ۽ ميهسو پٽ وياس ۽ ستون رشي - شلڪ. ان وقت ديوتائن جي راج گديءَ تي وڙجڻ جو پٽ ٻلي وهندو. اهو ٻلي پاٽال لوڪ ۾ رهندڙ وڙجڻ جو پٽ ٿيندو. اندر جي گاديءَ تي وهڻ ڪري ان وقت جو هو اندر پڌ ماڻهندو. ان جا پٽ ان وقت جا راجائون ٿيندا. هي مني! نائون مني دڪش ساوڙي ٿيندو. ان وقت ۾ ئي ديوتائن جا وڙج ٿيندا هر هڪ ۾ ويه ويه ديوتائون هوندا، جدا جدا سبب رشي ٿيندا، ۽ اندر جي شخص تي ادب ناهي ڏيڻا وهندو.

ڏهون منو ٻڙھ - ساوڙي لالي ٿيندو. ان وقت ۾ جدا جدا ڏوٽا ٿي ۽ سڀ رشي ۽ اندر به ٿيندو.

بارھين مڊو جو ٺاڻو ”مڙور“ ساروڻي هوندو .
 بارھين مڊو جو ٺاڻو - ”ساروڻي“ هوندو - اهو پگوان رڍ جو پت لهندو .
 آمريڪن مڊو جي ٺاڻي لهندو .
 چوٿون مڊو پوم لهندو .

هرهك مندو هي وقت جدا جدا - دېوتلون رشي وغیره هونددا،
هرهكهنه شهن شهن كان پوء - ويد كمر ئی ويندا آهن، ان وقت سب رشي
سو رب اوک م برنوی اوک ئی اولار ويندا آهن ۽ وری ويندن جو پرچار كندا
آهن.

هر ڪنهن ست جڳهه جي شروعات ۾ ڪو نه ڪو مدد ڏيندو آهي. جو سموري شاستر جو رهندڙ ٿيندو آهي. - سموري شاسترون ۾ ماڻهن جي ڌرم ۽ مريدان ما قاعدا لکيل هوندا آهن. - ڏيوناڻون به ڪي سڦل ٿيندندا آهن. - ۽ مدد جا پٽ منتر جي پڇاڙيءَ تائين هن ريتي هي رڪنا ڪندا آهن.

خجری طرح مہر، ست رسی دوتاؤں، اندر ۶ مہر ہا پت راجاٹوں . اہی
سنہ سنہتر جا اذکاری شوبدا آہ .

۱- وقت جي ڏوراني جو - ڪا به سرحد يا پڪ ٻيڙان وشلو سڀني

شري مڻريله جيءَ ڇيو: هي مهرشي! اوهان مون کي ستن گذريلن منونترن جي ڪٿا ٻڌائي هاڻي مون کي هن کان پوءِ ٿيندڙ منونترن جي ڪٿا ٻڌايو.

شري پراشرجيءَ ڇيو:- هي مني! وشوڪرما جي ڌيءَ سنگيا سوربه جي زال هئي. ان مان هن کي منڙ ۽ ٻه ٻيا ٻچا ٿيا. لاهي ٽي اولاد هئا، ڪجهه وقت کان پوءِ سنگيا پنهنجي پتيءَ سڄي جي تابش سڙي نه سگهي. انهيءَ ڪري سنگيا ڇاپا کي پتيءَ جي شيوا لاءِ مقرر ڪري پاڻ تپسيا لاءِ ان ۾ هلي ويئي. سوربه ڏيو سمجهو ته هيءَ سنگيائي آهي، سو ڇاپا مان شيشڇور (چنڇر جو گرھ)، هڪ ٻيو منڙ ۽ ٻيئي اهي ٽي اولاد پيدا ٿيا.

هڪ ڏينهن جڏهن ڇاپا (سنگيا جي بدران مقرر ٿيل) غصي ۾ اچي، پنهنجي پٽ جو پاسو کڻي ۽ ڪي سڙاپ ڏئي، تڏهن سوربه ۽ ٻي کي معلوم ٿيو ته هيءَ ته ڪا ٻي زال آهي. ان کان پوءِ ڇاپا سڀ ڪجهه ٻڌائي سڄو ڳجهه کولي ڇڏيو. تڏهن سوربه ڏيو سماڌيءَ ۾ ويهي ڌيان لڳائي ڏنو ته سنگيا گهوڙيءَ جي شڪل ۾ اچي ٻن ۾ تپسيا ڪري رهي آهي. انهيءَ ڪري ان به گهوڙي جي شڪل اختيار ڪري ان سنگيا سان گڏ رهڻ شروع ڪيو. ان گهوڙيءَ سنگيا مان ان کي ٻه پٽ ڄاوا جن جا نالا اشوني ڪمار رکيا ويا. اڳتي هلي اهي ٻئي ديوتائن جا وڏا (ڊاڪٽر) ٿيا. ٽيون اولاد به ان کي انهيءَ گهوڙيءَ مان پيدا ٿيو. جنهن جو نالو ديوانت رکيو ويو.

پوءِ سوربه ڀڳوان سنگيا کي پاڻ سان گڏ پنهنجي جاءِ تي وٺي آيو. وشوڪرما ڪوشش ڪئي ته هو سوربه جو نيچو گهٽ ڪري. هن سوربه کي هڪ مشين جي چڪر تي (سان تي) ڇاڙهي، ان جي تجلي کي گهٽائڻ جي ڪوشش ڪئي پر هُو فقط اٺون حصو تجلي جو گهٽ ڪري سگهيو. حقيقت ۾ سڄي به وشڻو ڀڳوان جي شڪتي آهي. ان ڪري ئي ان ۾ ايترو تجلو ۽ تابش آهي. جيتري تجلي جي حصي کي هن گهٽ ڪيو، اوترو سوربه جو نيچو وائڳو ٻڙيو پئي. اهو ٻڙيو ٿي ڪري پيو. وشوڪرما ان زمين تي ڪريل سوربه جي نيچو مان وشڻو ڀڳوان جو سدرشن چڪر، شڪر جو ترشول، ڪپور جو دمان ۽ ڪارڪيه جي شڪتي. (اوب) بڻائي ۽ ٻين ديوتائن جي هٿيارن کي به ان سڄي جي ڪريل ڇمڪندڙ اش مان نڪر ڪيو. ڇاپا مان سوربه کي جيڪو پٽ ڄائو هو - اهو سنوءَ جو وڏو ڀاءُ هو. ساڻئي ٻيءَ جا پٽ هڻڻ ڪري، ان جو نالو ”ساورڻي“ رکيو ويو. هي وڏي ڀاءُ وارا ٻڌ، هاڻي مان ان ائين منونتر، جو اڳتي هلي ورڻن ڪريان ٿو. هي مڻريله! اهو ساورڻي اٺون منڙو ٿيندو - ان جا ديوتائن ٿيندا. ستن، آنداب

پټ آهي. ان ڪري کيس وروست نالي سان نه سڏيندا آهن. ڇاڪاڻ ته سورج کي وکسوان - چٽو آهي. ان ستن مدر جو نالو غراڌ ڏيو آهي. هي ڏاڍو ٻڌيمان آهي. هن مندوتن ۾ آڏبه ڪسو ۽ رڍر وغيره ڏيو ڪٿا آهن. ۽ پڙندر نالي وارو اندر آهي هن وقت وسيعت، ڪاشپ، اڙي، جهنگلي، ڪوٽر، وشوامتر، ۽ ڀودواچ. اهي سڀ رشي آهن. هن مدر کي ۹ پٽ آهن. اهي تمام مشهور آهن. ۽ ڏاڍا ڌرمالما آهن. انهن مان وڏي جو نالو اڪشواڪو آهي.

سڀني مندوتن جي يڪ ۾ حبيب وشطو پڙگان جي شڪتي ئي سڀار جو چڪر هلائي رهي آهي. جدا جدا مندوتن ۾ وشطو پڙگان جا جدا جدا اولاد ٿيا. هن وروست مندوتن جي شروع ٿيڻ لسي وشطو پڙگان ڪشپ رشيءَ جي گهر ۾ جنم ورتو. ڪشپ هي آستريءَ جو نالو، ادلي هو. قد ۾ بندرو پڙگان هو. ان ڪري ان کي وامن اوتار ا. چوندا آهن. ان وامن پڙگان پنهنجي لفظ ٽن قلمن سان سمورڻ لوڪن کي چٽو هو. ۽ ٿيئي لوڪ اندر کي ڏيئي ڇڏيا. هي برهمڻا اڙيءَ طرح انهن ستن مندوتن ۾ پڙگان جدا سڀ مورتيون پرگهت آيون حيمان هي سڀ ماڻهو پيدا ٿيا. پڙگان جي انهن ستن مورتن جا نالا هي آهن:

(۱). مانڊيو	(۲). شري اجپ	(۳). ستم - روپ
(۴). هري پڙگان	(۵). مانس	(۶). وٽڪس
(۷). وامن.		

هي سڄو وشر ان برمالما جي شڪتيءَ سان واپاڪ آهي. ان ڪري پڙگان کي ”وشطو جو نالو ڏنو ويو آهي. وشطوءَ جي سنڪوب ۾ معنيٰ آهي، جيڪو سڄي جگه ۾ واپاڪ هجي، اهوئي سبب آهي جو پڙگان کي ”وشطو پڙگان“ چوندا آهن. سڀ ديوتائون، مدر، سڀ رشي، مدر جا پٽ، ديوتائن جا آڏبتي، اندر - اهي سڀ وشطو پڙگان جون (مڪه شڪتون) آهن.

ڀيريون اڏيا ۽ سماپت

ڀيرو اڏيا ۽

حي آڏبتي ۽ هن کان پوءِ پيدا ٿيندڙ مدر،
پٽ، ديوتا اندر ۽ ستن رشين جو ورڻ

ا و م

شري نارايڻ مهر = شري نارايڻ کي لمسڪار آهي.

شري وشطو پراڻ

ٿيون انش

پهريون آڏيائ

پهريون ستن مندوترون جي مندو، اندر ديوتا، ست رشي،

۽ مندو هي پڌن جو ورڻ.

شري مئٽريه چيو: هي گروچي! هاڻي مان سڀني مندوترون، اندر ۽ ديوتائن سان گڏ مندوترون جي مکيه آڏپتين (مالڪن) سڀني مدن جي باري ۾ ورڻن ٻڌڻ چاهيان ٿو. ڪريا ڪري اوهين انهن جو ورڻ ڪريو.

شري پراشوجي ۽ چيو: گذريل وقت ۾ جيڪي به مندوتري ٿي گذريا آهن. ۽ هن کان پوءِ به جيڪي جيڪي ٿيندا - انهن سڀني جو توکي سلسليوار بيان ٻڌايان ٿو. پهريون مندو سوايميو مندو هو. ان کان پوءِ پنجه مندو ٿيا. انهن جا نالا ٻڌ - سواروچش، اتر، تامل، ريوت ۽ چاڪش. اهي چهر مندو هن کان اڳ گذريل وقت ۾ ئي چڪا آهن. هن وقت سوربه جو پٽ ويوسوت مندو آهي، هي ستون مندوتري هلي رهيو آهي. سوشتي ۽ جي شروعات ۾ جنهن سوايميو مندو جي باري ۾ من توکي ٻڌايو هو - ان جي ديوتائن ۽ ستن رشين جو ورڻ مان پهريائين ڪري چڪو آهيان. هر ڪنهن مندو جي وقت ۾ سندس اڌڪاري ديوتائون ٿيندا آهن. ۽ جدا جدا نالي سان ان وقت ۾ ديوتائن جو راجا به ٿيندو آهي - ان کي اندر به ڇوڏا آهن. ۽ هر ڪنهن مندو جي يگ ۾ الڳ الڳ ست رشي ٿيندا آهن. ڇهن مندوترون مان هڪ ٻن مندوترون جي اڌڪاري ديوتائن، اندر ۽ ست رشين جو بيان ڪريان ٿو. ان مان معلوم ٿيندو ته ڪيئن نه هر هڪ مندو جي وقت جدا جدا ديوتائون هئا ۽ اندر ۽ ست رشي هئا.

هر هڪ مندو جي وقت جدا جدا ديوتائون هئا. ان يگ ۾ پاراوت ۽ نشت - گڏ ٿين ته ٻئي نمبر مندو جو نالو - سواروچش هو. ان يگ ۾ پاراوت ۽ نشت - گڏ ديوتائون هئا. مهابلوان و پشچت ديوتائون جو راجا اندر هو. ۽ هيلين نالن وارا ست رشي هئا: - اورج، استمي، پراڻ، وات، پرشپ، اري، ۽ پريوان. ان مندو کي به پٽ هئا، جنجا، بالا، هٿا، ۽ چيتر ۽ سواروچش. ٿيون نمبر مندو اتر هو. ان جي زمالي ۾ به اندر ديوتائون ۽ ست رشي هئا. اهڙيءَ طرح ڇوٿين، پنجين ۽ ڇهين مندو جي وقت ۾ به جدا جدا نالن وارا اندر هئا ۽ پڻ ديوتائون ۽ ست رشي به هئا.

هي مئٽريه! هن وقت ستين مندو جو يگ هلي رهيو آهي. اهو مندو سوربه جو

رکڻ تي پرمات جو سارو (لس) آهي. ادويت گمان جو مختصر - ان لفظن ۾ اڏوئي
اڀديش آهي. وڌيڪ چوڻ جي ضرورت ڪو نه آهي.

نرمڻ چو نه. انداڪه، ڪي اعليٰ لفظ چئي - وڏو ودوان راءِ اٿان هليو ويو. ان
جي اڀديش جي پريڻا سان انداڪه به ”ادويت چيئن“ ۾ مشغول رهيو هئو سڀني
جسمن کي پاڻ کان الڳ نه سمجهڻ لڳو. ”سمتا“ کي هن اڻپاڻو.

هي راجا [چوڙيءَ طرح نرحم: ۾ سمايل - ان انداڪه موڪش پسند پرايڻ ڪيو،
اهڙيءَ طرح نون به آتما شترو (دشمن) ۽ مٿر ۾ سمان پاولا رکي - پاڻ کي سڀني
۾ حزب ڪري سرڪ کي (سڀني کي) هڪ سمجهي مڪتي حاصل ڪر. جهڙيءَ طرح
هڪ ئي آڪاش، ڪنهن وقت سڀ نه ڪنهن وقت نرو وغيره جدا جدا رنگن
وارو ڏسڻ ۾ اچي ٿو، اهڙيءَ طرح هن جي درستي پرايڻ آهي (يعني) جهڪي بهائي
جي نظر سان سڀني کي الڳ الڳ ڏسڻ ٿا) - انهن کي هڪ ئي آتما جدا جدا ڏسڻ
۾ اچي ٿي

هن سنسار ۾ جهڪي ڪچ. آهي - اهو سڀ ”ايڪ آتما“ آهي - لفظ هڪ آتما
آهي اهو آتما اولاشي آهي. ان کان سواءِ ٻيو ڪجهه به ڪو نه آهي، مان، اٺون ۽ هي
سڀ آتم - روپ ئي آهن - انهيءَ ڪري پس پاڻ کي جهڙي - مان موهه (اڪيان) کي
جهڙي - ۽ ۾ ان هڪ کي ڏس.

شري راشريءَ جهڙو: ان جي اٺن چوڻ ئي سنڌ سووڻو ديش جي راجا يعني آتم
گمان جي اوت ورائي ۽ پل ٻڌيءَ کي جهڙي ڏلاڪين ۽ اهو نرحمڻ به گمان - دوشي
پرايڻ ڪري مڪب تي واهو.

اهڙيءَ طرح هاراعا نرحم هي هن ڪهاڻي جو هڪو پرش پڳتيءَ سان ورتلن
ڪري ٿو ۽ هڪو ڪنءَ سان ٻڌي ٿو - اٺن ٻڌي عي ٻڌي نرحم ٿي وڃي ٿي
ان کي ڪڏهن - ”آتم وسموئي“ نه ٿي - يعني هو ڪڏهن به آتما کي لٽو وساري
۽ هو ڪي حتم، وندي وندي آءِ ڪنهن نه ڪنهن حتم ۾ مڪنيءَ جي پوڪتا
نرحم ڪري ٿو. موڪس نه ڪي ٿاڻ ٿو.

سورجون اڏيساءِ سمايڻ

لڏي شري وڻڻو ۽ رائي وڻڻو - اٺس ه سمايڻ ه

شوي وڻڻو ۽ رائي ۽ مو اٺس سمايڻ ٿو

اور

نرحم - ڪري - عي - ڪولم

ڪهڙو آهي؟ ۽ ٻيا هي ڪير آهن؟ نڌاڳھ، چيو ته جيڪو هن ڀرت جھڙي جانور هائڻ ۽ ٺي ويندو آهي. اهوئي راجا آهي، ۽ ٻيا ماڻهو ان جا نوڪر ڇاڪر آهن. ريو چيو ته تو راجا ۽ هاڻي گڏي ڏيکاريا پر انهن ٻنهي جون جدا جدا نشانيون ۽ ڪي خاصيتون مون کي ٻڌايو. الهڻ ڪري ٻڌاء انهن ٻنهي راجا ۽ هاڻي ۾ ڪهڙيون ڪهڙيون ڪي خاص نشانيون آهن. مان ڄاڻڻ چاهيان ٿو ته انهن مان راجا ڪهڙو آهي ۽ هاڻي ڪهڙو آهي. نڌاڳھ جواب ڏنو ته. انهن مان جيڪو هيٺ آهي اهو هاڻي آهي ۽ ان هاڻي جي مٿان راجا سوار ٿيل آهي. هي مهرشي! انهن ٻنهي جو پاڻ ۾ هي رشتو آهي ته انهن مان هڪڙو آهي سوار ۽ ٻيو آهي سوري. پر اها نه معمولي ڳالهه آهي. ٻار کي به ڄاڻ آهي ته انهن مان راجا ڪير آهي ۽ هاڻي ڪهڙو آهي.

رڳو ڇيو ٻار آهي پر مون کي اهڙي طرح سمجهاءُ جنهن مان موکي ڄاڻ ٿئي
 نه ”هيٺ“ لفظ ڪنهن لاءِ ڌڻي آندو ويو آهي ۽ ”مٿي“ لفظ ڪنهن لاءِ آهي
 اوچو ليڪ ڇاڪي چون ٿا؟

۽ ٻيو جڏهن ائين چيو ته ٺڌاڳڻه ٻڪڻ هُن جي ڪلهن تي چڙهي وينو ۽ چوڻ لڳو ته هاڻ چڱي طرح ٻڌو جيڪي اوهان مون کان پڇيو آهي. هن وقت راجا وانگر مان اوهان جي ڪلهن تي چڙهيو وينو آهيان ۽ هاڻي وانگر اوهين هيٺ آهيو. هي مهراجا! اوهان کي سمجهائڻ لاءِ ئي مون ائين ڪيو آهي. اهو اوهان کي درشائست ڪري ڏيکارڻو آهي.

رڳو ڇيو: هي بهمن! جيڪڏهن تون راجا جي برابر آهين ۽ مان هاڻي وانگر
 آهيان ته اهو ٻڌايو اوهين ڪير آهيو؟ ۽ مان ڪير آهيان؟
 جڏهن رڳو اهي لفظ چيا تڏهن هڪدم نڌاڳهه هيٺ لهي ان جا چوڻ (ٻيڙ)
 ٻڪڙيا ۽ هو چوڻ لڳو ”پڪ، اوهين منهنجا گروڊيو آهيو. اوهان جو نالو رڳو آهي.“
 جيتوڻيڪ تمام لمبي عرصي - تمام گهڻن ورهين کان پوءِ پاڻ ۾ گڏيا آهيون تڏهن به
 مون اوهان کي فقط هڪ ڳالهه ۾ سڃاتو ته اوهان کان ٻيو ڪير آهي جو جنهنجي من
 تي ”ادويت“ جا سنسڪار هجن. ان ڪري مونکي هاڻ پڪ ٿي ويئي ته اوهين
 منهنجا آچاريه آهيو - بي آدي معاف! ڪريو - مون اوهان کي پهريائين نه سڃاتو.
 رڳو ڇيو: هي نڌاڳهه تمام گهڻو اڳ ۾ تو منهنجي ڏاڍي سبب ٿيل ڪئي هئي ۽ مون
 کي ڏاڍو آدر ۽ مان ڏاڍو هو. ۽ ان ڪري تنهنجي پيار ۽ سک سان چڪجي مان
 تو وٽ آيو آهيان هن دفعي به مان توکي ڪجهه آتم گيان بابت سمجهائي ڏيڻ آيو آهيان
 هي نڌاڳهه! سڀ ۾ سم درشتي رکڻ، ۽ سڀني پدارثن ۾ ”ادويت - آتم - ٻڌي

راضي ٿيو، ڪرپا ڪري ٻڌايو ته منهنجي ڪلياڻ جي لڙادي سان آيل اوهين ڪير آهيو؟ اوهان جا اهي لفظ ٻڌي منهنجو سڄو اڳيان دور ٿي ويو آهي.
 رڳو چيو: هي برهمڻ مان نهنجو ڪوڙيو آهيان، مان لفظ تو وٽ ان خيال سان آيس ته توکي اها سمجه ڏيان - جو تون چڱو ۽ ملو سمجهين سگهين. چڱي ۽ مٺي کي سمجهڻ کي ٻين لفظن ۾ سٺ آست جو وڌڪ چيو آهي. هاڻي مان وڃان ٿو جيڪي مون پٿار ۽ ٻرمارف سمجهو. اهو مون توکي ٻڌايو.

ان ٻرمارف لٽو جو ويچار ڪندي، تون هن سمورڻا جيڪا کي ٻرمارف جو سڏيو سمجهي، ان ۾ ٻڌايو بلڪل ڪونه آهي. توکي هاڻي سر-درستي پراپت ٿي وئي آهي. برهمڻ چيو: ”بلڪل ليڪ آهي“ اهي لفظ چئي ان کي لسڪار ڪيائين ۽ ڏاڍي ٻولڻ سان ان جو سنڌار ڪيائين. ان کان پوءِ رڳو ٻڌندي اڃا اوسار (مريض موجب) اتان هليو ويو.

ٻنڌهون اڏيائڻ ساهڻ

سورهنون اڏيائڻ

رڳو جي آڱيا سان نڌاڪه جو ٻڌندي گور واپس اچڻ.
 برهمڻ چيو: هي راجا: تمام گهڻن سالن گذرڻ کان پوءِ مورشِي واپس نڌاڪه کي ڳالھ جو آندڻ ڪرڻ لاءِ وري ٻئي ڀيري الهِيءَ شهر ۾ ويو.
 اڃان اُتي پهتوئي مس ته هن ڏٺو ته ان ملڪ جو راجا ٻڌندي وڏي لشڪر سان ڪڏ ڏاڍيءَ دور - ڏام ۽ ڍنڍي سان شهر ۾ پروڻ ڪري رهيو آهي ۽ نڌاڪه به ماڻهن جي مڙ کان گهڻو پري هتي پهتو آهي. نڌاڪه کي ان وقت ڏاڍي پڪ ۽ اڇ نه هئي ڇاڪاڻ ته هو ان ۾ يڪه لاءِ ڪاليدون ۽ دٻ ڪڍي پئي آيو. تڏهن به ٻوليان ٿي پهتو: اهو راجا جو سرڪس هتي ڏسڻ لڳو. نڌاڪه کي ڏسي رڳو ان جي نزديڪ آيو ۽ ان کي لمبائي ڪري چيائين ”هي براهمڻ! هتي اڪيلو تون ڇو پهتو آهين؟“

نڌاڪه حو هي مورشِي! اه راجا هن سهڻي شهر کي ڏسڻ لاءِ اچي رهيو آهي. ان ڪري ٻي ڏاڍو ڳوڙ شور آهي. ان ڪري مان هتي پهتو آهيان. رڳو چيو ته هن شهر جي توکي سڀ خبر آهي. هاڻي ٻڌاء ته هن ۾ راجا

ڪري ڪڏهن به ٻڪايل نه هئڻ ڪري مان هميشه ٽرپس رهندو آهيان. خوشي ۽
 موج به من ۾ ئي ٿين ٿا، الهيءَ ڪري اهي من جا ڌرم (خاصيتون) آهن. آتما سان
 انهن جو واسطو ڪو نه آهي. انهيءَ ڪري اهي جنهن جا ڌرم آهن ان کان ان
 باري ۾ پڇو. ۽ تو جو مون کان پڇيو ته ”اوهين ڪٿي رهندا آهيو ڪٿي وڃي رهيا
 آهيو؟ ۽ ڪٿان آيا آهيو؟“ انهن ٽنهي جي باري ۾ منهنجو رايو ٻڌ: آتما سڀني ۾
 به آهي. ڇاڪاڻ ته اها آڪاش وانگر واپاڪ آهي؛ الهيءَ ڪري ڪٿان آيا آهيو،
 ڪٿي رهو ٿا ۽ ڪٿي ويندا؟ انهن سوالن کي ڪا به معنيٰ ڪونه آهي. مان ته
 نه ڪٿي وڃان ٿو، ۽ نه اچان ٿو ۽ نه وري ڪنهن هڪ جڳهه تي رهان ٿو. نه وڃان،
 مان ۽ ٻيا ماڻهو به شرو جي ڪري جتن جدا ڏسڻ ۾ اچن ٿا حقيقت ۾ ائين ڪو نه
 آهن. حقيقت ۾ تون تون ڪونه آهين، ٻيا ٻيا نه آهن. ۽ مان مان نه آهيان.

حقيقت ۾ سواڊي کاڌو سواڊي نه آهي، مون جو توکان منا سواڊي کاڌا گهريا اهو
 ان ڪري جو مون ڏسڻ چاهيو ٿي ته ان ۾ تنهنجو رايو ڇا آهي.

کاڌو کائڻ واري لاءِ سواڊي کاڌو به، ڇا آهي؟ ڇاڪاڻ ته سواڊي کاڌي جون
 شيون به ٻئي ڪنهن وقت ۾ سواڊ ڇڏي ٿيون ڏين ۽ ڪنهن وقت نه اهي سواڊي
 طعام ٽڪليف ڏيندڙ ٿيو ٻون. اهڙيءَ طرح ڪڏهن اڻ وٺندڙ پڌارت به وٺندڙ ٿيو
 ٻون ته ڪڏهن وري وٺندڙن ۽ سواڊي پڌارتن لاءِ به من ڪٿو ٿيو پوي اهڙي ڪا
 کاڌي جي شيءَ ٻڌايو جو ٽنهي وقتن ۾ گذريل هلندڙ ۽ ايندڙ وقت ۾ وٺندڙ هجي
 جهڙيءَ طرح مٽيءَ مان ٺهيل گهر کي مٽيءَ جو ليرو پائو اچيو يا مرمت ڪبي اچي
 ته مضبوط ٿيندو، اهڙيءَ طرح هيءُ مٽيءَ مان ٺهيل شراب - مٽيءَ مان پيدا ٿيل ان
 جي پرمائن سان طاقت ور بڻجي ٿو، ڇڪ، ڪٽڪ، مڱ ۽ ڦل وغيره ڌرتيءَ جي نه
 پيدائش آهن. ڌرتيءَ لاءِ مٽيءَ جو اڪر ڪتب آندو ويو گيهه ٿيل، ڪير ڏهي
 ٻُڙ وغيره شين به اصل ۾ ڌرتيءَ جون پيدائش آهن. ڇاڪاڻ ته گائين پسڻ وغيره
 جو شراب به نه مٽيءَ جي پيدائش آهي، شراب ۾ پنڊ ٿيو آهن. انهن ۾ ڌرتي مکيه ٿئي
 آهي. هاڻي ڇڏهن سڀ شيون ڌرتيءَ جي پيدائش آهن. نه انهن مان ڪنهنڪي
 سواڊي چئون ۽ ڪنهن کي خراب ۽ اڻ وٺندڙ چئون انهيءَ ڪري ائين سمجهي
 تو کي هن سواڊيءَ ۽ اڻ سواڊيءَ جو خيال ڪندڙ من کي سم درسي بڻائڻ گهرجي.
 ڇاڪاڻ ته موڪش (مڪتي) جو فقط هڪڙوئي آهاڻ آهي اهو آهي ”سمتا“ سمنا معنيٰ

سڀ کي هڪ جهڙيءَ نظر سان ڏسڻ.
 برهمڻ چيو: هي راجا، ان جا اهي سڃاڻي جا لفظ ٻڌي - پرمات ۾ باري ۾
 ڪهه ٻڌي، نڌاڳهه، ان کي نه سڪار ڪهو ۽ چيائين ته هي پراڻ! اوهين مون تي

لڏاڳهه کان خوش ٿي سموروڻ ٽوڳبان جو اُڀرڻ ڏٺو هو. هي راجا رڳو محسوس ڪيو ته سموروڻ شاسترن جو ڳبان هوندي نه لڏاڳهه جي ادويت پر شڙا نه آهي. ان زماني ۾ ديوڪالڊيءَ جي ڪناري تي ويٺو نگر نالي هڪ تمام سهڻو ۽ آسودو شهر هو. ان کي پلستيم رشيءَ وسايو هو. ان شهر جي چوڌاري خوبصورت ٻيٽيا هئا. ان شهر ۾ رڳو مهرشيءَ جو شين ڀرڻ آڀياس جو ڄاڻو لڏاڳهه رهندو هو. مهرشي رڳو هڪ دفعو پنهنجي شين لڏاڳهه کي ڏسڻ لاءِ ان شهر ۾ ويو. ان وقت لڏاڳهه پوڄا پسرانن کان پوءِ پنهنجي دروازي تي اٽمن (اوچتو آيل مهمانن) جي انتظار ڪري رهيو هو ته هن مهرشي رڳو کي ايندو ڏٺو. سو هو تمام گهڻو خوش ٿي ان کي باعزت پنهنجي گهر وٺي آيو. پنهنجي گهر جو هن ڏاڍو سڪار ڪيو ۽ ان کي هٿ ۾ ڏٺارڻ کان پوءِ آسن تي وهاري آڏو سان چيائين ته ”گروجي! هاڻي اوهين پوڄن ڪريو.“

رڳو چيو ته هي برهمڻ! پوڄن ۾ اوهان ڇا ڇا ٿار ڪرايو آهي. سڙيل ۽ خراب کاڌو مون کي نه وٺندو آهي.

لڏاڳهه چيو ته — هي مهرشي! اڄ اسان لبي (سري جو قسم)، پاڻ ۽ سالبرا تيار ڪرايا آهن. انهن مان ڇڪي اوهان کي وٺي سو اوهين کائجو.“ رڳو چيو ته ”انهن مان ته مون کي ڪا به شين نه ٿي وئي. مون کي اڄ حلوو ڪيرمي وغيره ملا سا طعام ڪارايو.“

لڏاڳهه پنهنجي زال کي سٺن سوندي طعام تيار ڪرڻ لاءِ چيو. برهمڻ چڙوڻ چيو ته لڏاڳهه جي زال پنهنجي ٻٽيءَ جي آڳاٽا سان ڏاڍا سوندي طعام تيار ڪيا. ان ۾ ڪيترن قسمن جون مٺايون پڻ هيون.

هي راجا رڳو ڏو سان پوڄن ڪيو.

پوڄن کان پوءِ لڏاڳهه ٺٽو سان مهمانيءَ کي پوارنا ڪئي.

لڏاڳهه چيو ته — هي برهمڻ! پوڄن ڪري اوهانجو من پسران ٿيو ته اوهان اڄ به وريءَ طرح لبراب ۽ مست هئ ٿا آيو نه؟ هاڻي اوهين ڪرڻا ڪري ٻڌايو ته هن وقت اوهين ڪٿي رهندا آهيو. ڪٿي وڃڻ جي تيار ڪري رهيا آهيو، ۽ اوهان جو ڪٿان اچڻ ٿيو آهي“

رڳو چيو ”هي برهمڻ جنهن کي بک لڳندي آهي — ان کي ڀاءُ به ٿيندو آهي. مون کي نه ڪڏهن بک نه ٿي لڳي پوءِ ٻڌايو ته ٺٽيءَ (ڏو) جي ٻاري ۾ اوهين ڇو ٿا پڇو؟ ماڻهو جو ڇڏهن هاضمو درست هوندو آهي ڪڏهن ان کي سٺي بک نه لڳندي آهي.“

هي برهمڻ! هيءَ بک ۽ اڄ ته شرو ڇا ڌرم آهن، ميهڪا ڌرم نه آهن، الهيءَ

ٿو:-

آتما هڪ وياپڪ سر، شت، نرگڻ ۽ ٻرڪڙي ڪان پري آهي. ان جو نه چنر ٿئي ۽ نه ورڙي (واڌارو) وغيره ٿئي ٿو. آتما سرڪر وياپي ۽ اونهائي آهي. هي راجا! آتما بزم - گيان - مه (گيان سوروب) آهي. لام - جاني وغيره اُست آهن. ان سرووياپڪ جو سڃوڳ نه ڪڏهن ٿيو آهي ۽ نه ڪڏهن ٿيندو. ”هوءَ (آتما) پنهنجي ۽ ٻين پراڻين (ساهوارن) جي شرار ۾ رهندي به هڪ ئي آهي.“ اهڙي قسم جو وشيش - گيان آهي. - اهڙي پرمات (ستيه) آهي، دويت پاونا وارا پرشن (جن جي من ۾ ٻيائي آهي) اُپرمات درشي (پرمات ڪي نه سمجهڻ وارا) آهن. بدسري ۾ جيتوڻيڪ جدا جدا سوراخ آهن. نه به وايو (هوا) ايڪ، ائين، پاوسان سڀني هنڌ موجود آهي. پر اها هوا بانسريءَ جي سوراخن مان نڪري هڪ ”منو آواز“ پيدا ڪري ٿي. هڪ راڳ جو مٿر تان ٿيو پوي. ساڳيءَ طرح شرار نه ائين آهن، پر الهن ۾ آتما هڪ آهي، اهڙي سبب آهي جو هڪ پرماتما جا (ديوتا مشيه وغيره) ائين ٿين ٿا، پر ائين ٿين ٿا. (معلوم ٿين ٿا) ايڪ روپ آتما جا جيڪي ائين ٿين ٿا. اهي ٻاهرينءَ ديه (شرار) وغيره جي ڪرم - پورتن جا ڪارڻ ٿي بڻيا آهن. ديوتا مشيه وغيره شرارن جي پيد جو جڏهن لراڪڙ ٿي وڃي ٿو. (جڏهن اهو پيد نڪري وڃي) ۽ اڳيان دور ٿي وڃي ٿو ان ڪري شرار وغيره جي اسٽي آرڊيا جي آورٽ ٿاين ٿي آهي. پرماتما هڪ آهي ۽ پرمات آهي. ستيه، پرماتما آهي ۽ پرماتما ستيه آهي! God is truth or truth is God.

پندرهون اڏياڻ

مهرشي رپوءَ جو نداگهه ڪي ادويت گيان جو اپديش ڏيڻ

شري پراشر چيو:- هي معتريه! چڙيوت جڏهن ٿڌو ته پرمات وستهو بابت سمجهائي ڏيڻ کان پوءِ راجا مات ۾ آهي. من ٿي من ۾ ڪجهه سوچڻ لڳو آهي، تڏهن اهو برهمڻ چڙيوت هيٺين ادويت جي باري ۾ ڪٿا ڪيس ٻڌائڻ لڳو. برهمڻ چيو:- هي راجا! تمام گهڻو اڳي مهرشي رپوءَ مهاتما نداگهه ڪي اپديش ڏيندي جيڪي ڪجهه چيو اهو ڌيان ڏيئي ٻڌ: ”برهماڇيءَ ڪي رپوءَ نالي پت هو، هُو سڀاويڪ پرمات ٿيو جو چاڻو هو. ان وقت مهرشي پلستيه جو پت نداگهه ان رپوءَ جو شش هو. رپو

۽ آخر گيان بابت - سڄي ۽ وستو جي ڄاڻ بابت مون کي وڌيڪ اڪير پيدا ٿي آهي هي مهاراجا! مان ڪپل مٺي ۽ وٽ هيءَ ڳالهه پڇڻ لاءِ وڃي رهيو هوس ته ”سنسار ۾ ماڻهن جو ڀلو انسان ذات جو ڪلياڻ ڪنهن ۾ آهي، پر اوچتو اوهين مون کي ملي ويا. ۽ اوهان جيڪي مون کي لفظ چيا آهن. انهن کي ٻڌي منهنجو من ”ستيه وستو“ کي ڄاڻڻ لاءِ اٿالو ٿي رهيو آهي. ”سڄو ڇا ۾ آهي؟“ اهو مان ڄاڻڻ چاهيان ٿو. اوهان ڏانهن منهنجو من جهڪي ويو آهي ڪپل مٺي به ڀڳوان وشطو جو الش آهي. سنسار جو اڳيان دور ڪرڻ لاءِ ٽي ڪپل مٺي ۽ هن پرتويءَ تي اوتار ورتو آهي. پر اوهين جو هن نموني سان پاشڻ ڪري رهيا آهيو. ان مان مون کي ڀڪ ٿي ويئي آهي ته اهو ڀڳوان ڪپل ڏيو منهنجي ڀلائي لاءِ هتي اوهانجي روپ ۾ اچي پرگهت ٿيو آهي.

الهيءَ ڪري هي مهاراجا! اسانکي سڄو رستو ڏيکارو جنهن ۾ اسانجو ڀلو ٿئي اهو اسان کي سمجهايو. سڄو سک ڇا ۾ آهي - هي ڀرو اهو سمجهايو! وگيان جي لهرن جا اوهين ڄڻ ته سمند آهيو.

برهمڻ چيو:- هي راجا! تون شريم (ڀلائي) پڇڻ چاهين ٿو يا ڀرمارت يعني ستيه وستو. ڇاڪاڻ ته هي راجا! ڀلائي يا فائدو ٿيڻ ته ڀرمارت (يعني ستيه وستو). بلڪل ڪزن آهي - هي راجا تون چڱيءَ طرح سمجهڻ جي ڪوشش ڪو ٿس هن دنيا ۾ ڪيترائي ماڻهو ٽن دولت حاصل ڪرڻ لاءِ پاڻ ٻڌ يا راجا. وغيره حاصل ڪرڻ لاءِ ٿي. ديوتائن جي آواڏا ڪندا آهن. انهن ماڻهن لاءِ ته اهي دليوي شيون - يعني ٽن دولت، ٻڌ ۽ راجا، پاڻ وغيره وڏو سک آهن.

ماڻهو انهن کي ٽي سڄو سک سمجهن ٿا. ماڻهو يگيه وغيره الهيءَ ڪري ڪن ٿا ته کين سرڳ ملي - انهن لاءِ ته سرڳ حاصل ڪرڻ ئي ڪلياڻ آهي. پر سڄو سک ته ڦل جي اڇا نه ڪرڻ ۾ آهي. ان ڪري هي راجا! يوگي پرش کي گهرجي ته آتما جو ڌيان ڪري، ڇاڪاڻ ته ڀرماتما سان ملڻ ئي سڄو سک آهي. اهڙيءَ طرح ”سڪ“ نه هزارن قسمن جا آهن. جدا جدا دليوي پدارت جدا جدا ماڻهن لاءِ سک آهن هو انهن کي حاصل ڪرڻ ۾ ئي ڀلائي سمجهن ٿا. پر حقيقت ۾ اهي ڀرمارت (سڄي) وستو نه آهن.

هاڻي ڀرمارت ڇا آهي؟ اهو چڱيءَ طرح ڌيان لڳائي ٻڌ کي مثال ڏيئي - مان مان توڻي سمجهايان ٿو. جيڪڏهن ٿاڻو ئي سڄو سک هجي ها يا ڀرمارت هجي ها ته ڪي ماڻهو تڙ لاءِ ان جو تياڳ ڇو ڪن ها؟ يا ڪي ضروري شيون حاصل ڪرڻ

وڃڻ ٿئي ٿو پر اوهان جو چيو ته ”مان ڪير آهيان؟“ اهو ٻڌائي نٿو سگهجي ”ان ڳالهه جي ٻڌڻ جي مون کي ڏاڍي لڳا آهي.“

برهمڻ چيو:- ”هي راجا! هيءُ ”مان“ لفظ ڏاڍي پراڻي پيدا ڪري ٿو. آهين. سسي، هٿن، پيرن وغيره عضون وارو هيءُ سر، به آهي ۽ ٽون ٽون نه انهيءَ ڪري هي راجا هن ”مان“ يڳ جو ٻروڳ ڪٿي ڪريان؟

هي راجا جيڪڏهن مون کان الڳ ڪي پيون به ساڳيون آئنائون هجن تڏهن به ”هيءُ مان آهيان ۽ هيءُ ٻيو ڪو آهي“ ائين چئي سگهجي ٿو. پر جنهن صورت ۾ سڀني سرڻن ۾ هڪ ئي آتما براجمان آهي ته ”توهين ڪير آهيو؟ مان اهو آهيان اهي جملا اڃا يا آهن.

”تون راجا آهين، هيءُ ڏولي آهي، هي سامهون ڏولي ڪٽندڙ آهن. ۽ هي سڀ اوهان جي رعيت آهي“ هي راجا انهن ۾ ڪا به ڳالهه حقيقت ۾ سڃي نه آهي. هي راجا وطن مان ڪاٺ پيدا ٿيو ۽ ان ڪاٺ مان تنهنجي هيءُ ڏولي ٺهي، هاڻي ٻڌاءُ ته ان کي ڪاٺ چيو وڃي يا وٺ. پر راجا وٺ تي ويندو آهي - ائين ڪير به نه ٿو چوي ۽ نه ڪو ڪو ائين چوي ٿو ته تون ڪاٺ تي ويندو آهين. سڀ ماڻهو ڏوليءَ ۾ ويٺل ٿي چون ٿا. هي راجا خاص نموني سان ناعيل ڪائين کي نه ڏولي چيو وڃي ٿو. جيڪڏهن ڏولي ڪاٺ کان جدا ڪا وستو آهي ته ڪائين کي جدا جدا ڪري ان ڏوليءَ کي ڳولهيو. اهڙي طرح چٽيءَ جون شيون ڪڍي ڪڍي ڪي جدا ڪري ڇڏجي ته پوءِ سوچيو ته چٽي ڪٿي آهي - اهو مثال تو بابت ۽ مون بابت به ڏيئي سگهجي ٿو يعني پنجن تنن (ٻڙوي، جل، تپه واپو ۽ آڪاش) کان سواءِ ٻي ڪا به وستو ڪانه آهي. انهن جي گڏجاڻ سان ته هيءُ سربراهيو آهي. هن سربر ڇا آهي ۽ پنجن تنن (عناصرن) جو نه ڀڳ آهي. مرد، زال ڪاٺ ۽ ٻڪر، ڳوٺڙو هاڻي ۽ وٺ وغيره دنياوي رکيل ناهن، جنهن کي اسر چٽي ٿو. پر اهي سڀ ساڳيون ئي پنجن تنن جو مجموعو آهن. ڇڻ ته پنجن تنن جو هڪ ڀڳ آهي. جدا جدا ڪرڻ موجب جدا جدا شين ۽ شڪليون آهن.

دنياوي دستور موجب کڻي انهن کي جدا جدا نالن سان سڏيو وڃي ٿو - جنهن نه هي راجا آهي، هي راجا ڇا سڀاهي آهن. وغيره جيڪي به وستو آهن - اهي حقيقت ۾ سڄا نه آهن - فقط ڪاٺ آهن. فقط هڪ خيال آهن. جنهن وستو هجي بدلائي سبب - ان تي رکيل نالو - هميشه لاءِ قائم نه آهي - فقط ٿوري وقت لاءِ.

ڪي ترڙيون وستو وجود ۾ آيون پر پوءِ وقت پڇاڻا آهي پنهنجي اصلي روپ ۾.

ٻئي وقت جي ڏلهه آهي ته هڪ ڀيري سنڌ سورويار ديش جو راجا ڏوليءَ ۾ چڙهي
 ڪيڏانهن وڃي رهيو هو. ڏولي ڪنڊڙن کي هڪ وڌيڪ ماڻهو جي ضرورت هئي
 سو انهن چڙپرت کي ڪٿي بيڪر ۾ وهاريو. ان کي پاڻ سان وٺي ٻن ٽن سان چوٿين
 هن کي به وٺي ڏولي ڪنڊڙائي هلڻ لڳا. اهو سنڌ سورويار ديش جو مهاراجا
 موڪي - ڌرڻ جي ڄاڻو مهاودوان ڪول مٽيءَ وٽ وڃي رهيو هو. هو ڪول مٽيءَ کان
 هڪ هيءَ موڪي ڄاڻو پڇڻ لاءِ ٿي ويو ته هن ڏکي دليا ۾ سڄو سڪه ڇا به آهي؟
 ”ماڻهن جو ڪلياڻ ڪيئن ٿي سگهندو؟“ اهي سوال ان جي من ۾ هئا. جن جو
 سڀاڏان (پورو جواب) هن چاهيو ٿي، راجا جا نوڪر راجا جي ڏولي ڪلهي تي ڪٿي
 هڪ ننڍيءَ جي ڪناري کان ٻي ويا. انهن سان گڏ چڙپرت به هو جو به ڏولي ڪٿي
 هلي رهيو هو. پر ڏولي ڪنڊي ڪنڊي هو پورب جنمن جي گهٽڻاڻن کي به پيا
 ڪندڙ هلي رهيو هو. ڏولي ڪنڊ وارا ٻيا ساڻي ٽڪڙو پئي هليا پر هيءُ آهستي
 آهستي پئي هليو. ساڳي رفتار ۾ نه هلڻ ڪري، ڏوليءَ کي ڏاڍا ڏوڏا اچڻ لڳا. تڏهن
 راجا رڙ ڪري چيو ”اڙي ڪهاڙو! هي ڇاڻا ڪريو - ٺيڪ طرح هلو.“ پر وري به
 ساڳيو حال ٿيو. چڙپرت تمام آهستي هلڻ لڳو. ۽ سندس ٻيا همراھ ٽڪڙو هلڻ لڳا
 وري ڏوليءَ کي ڏاڍو ڏوڏا آيا. راجا وري به ڪاوڙجي چيو ”اڙي هي ڇاڻا ڪريو
 گڏجي ساڳيءَ رفتار ۾ هلو.“

آخر نوڪرن راجا کي چئي ڏنو ته اسان مان هيءُ هڪ ٿلهو متارو ماڻهو ٺيڪ نه ٿو
 هلي.

تڏهن راجا ان چڙپرت کي چيو: ”اڙي! ايتري ۾ ئي تون ٽڪڙي وٺين ڇا؟
 سنڀالي هل، بدن ۾ نه ڏاڍو ٿلهو متارو آهيان - پوءِ ڇا توکان ايتري به تڪليف نه
 ٿي پئي.“

چڙپرت برهمڻ چيو: ”هي راجا مان نه ٿلهو آهيان ۽ نه ڪو ڪو مون اوهان جي
 ڏولي ڪنڊي آهي. مان ٽڪو به نه آهيان ۽ اهو به غلط آهي ته مون کان تڪليف
 نه ٿي پئي.“

راجا چيو واهڙي واه! - تون نه ٿلهو متارو ڏيکاري ڏيئي رهيو آهيان. اسين
 پنهنجن اکين سان ٻيا توکي ڏسون. هن وقت ڏولي به تنهنجي ڪلهن تي رکيل آهي
 بار ڪٿو ته ضرور بدن کي ٽڪ ٿيندو.“

برهمڻ چيو: هي راجا! مهرباني ڪري پهرئين مون کي ٻڌاء ته توکي ڇا ڏسڻ
 ۾ اچي رهيو آهي؟ مان ڪمزور آهيان - يا ٿلهو متارو آهيان اهو پوءِ ٻڌائجو. تو جو
 چيو ته ”تون ٿلهو متارو آهيان ۽ هن وقت ڏولي به تنهنجي ڪلهن تي رکيل آهي“

سڄي ۾. ٿي هڻڻ جي سڙو ۾ هو هڪ ڀيري هو. آخر هڻڻ جو شوق نه ٿيڻ ڪري. ان کان پوءِ هن هڪ اهڙي ڀرهن ۾ گهراڻي ۾ عمر ورتو. جنهن ۾ سڀ ٻائي وڏا ۽ وڏي هئا. اهو ڀرهن جو گهراڻو هو. ان ڪٽنب جا سڀ ڀائي ڏاڏا سداعاري هئا.

هي مقبري! اهو ڀرهن نه سڀني شاعرن جو جالو هو. وڏو ڀرهن ڪيائي هو. هڪ ڀيري آتما کي هن ڀرهن ۾ ڪان ڀري ڏسندو هو. هن آتما کي سڄي وسندو ڪري ڇڏيو. ڀرهن جي شوق کي ناسول سمجهائين هو آتما واري هو. شوق ۾ هن جو موه لڪل ڪو نه هو.

جڏهن هن کي چيو پاتو ويو تڏهن گوگل ۾ ڪروهن کي وڏو ڀرهن لڳا. ڀرهن ۾ نه هن جي دل نه لڳندي هئي. نه هو ڏم سان وڏو ڀرهن ڪندو هو ۽ اسر ڪنهن ڪم ڏانهن هن جي دل لڳندي هئي. هو دنيا کان اٽڪ ڪوشش ڪرڻ لڳو. ان ڪري اهڙي ڏيکاري ڏنائين جو آخر هن جا پاڻ ۽ ٻيا ماڻهو هن کي مورڪ سمجهڻ لڳا. هو ڦاٽل ۽ ميرا ڪپڙا پائيندو هو. ڪو سوال هن کان ڇڏندو هو نه هو ان جو جواب اٿندو ڏيندو هو جنهن ڪري سڀ هن کي ”ڇڙ“ يعني مورڪ سمجهڻ لڳا. ڏري ٻانهن ۾ ماڻهو ان جو ايمان ڪندا هئا. ڀرهن سڀ ڀيري خوشي سان ڀرهن سهندو هو.

هي مقبري! ڀرهن لاءِ سڀ کان نقصان وارو ”سمن“ يعني آڏو ڏيکار آهي. جيڪو نالي جي ٻنهي ڀري تو اهو ڀري نه آهي. سڄو ڀري دنيا کان دور رهندو آهي ۽ پنهنجي ناموس جي ڪا نه پرواهه نه ڪندو آهي.

اهوئي سڀ هو جو هن ناڻڪي ”ڇڙڀر“ ڪري حوالو ڏنو. سڀ هن کي مستعار ۽ ٻاڏل ڪري لکندا هئا. جيڪي نه جهونو يا ٻيڙي کان ڏو هن کي ملندو هو اهو ستروش سان کائي ڀرو رهندو هو.

ٻيءَ جي ڳڻڻ کان پوءِ ڀرهن هن کي ڪٽي ۽ جي ڪم ۾ لڳايو. ڀري وائڻ ڀرو سڄو ڀرهن ڪٽي ۾ رهندو هو. ڀرهن هو ڀرهن سڄو ڀرو ۽ طاقت وارو ٿيو. ڀرهن ۾ هو ڏاڍو مضبوط هو.

هڪ وقت اهڙي گهٽيا ٿي جو ڪنهن راجا جي نوڪرن کي ڀريءَ جي اڳيان لڳا ڇڏڻ لاءِ ڪنهن جانور جي گولها ڪوٺي پئي. ڀرهن ڀري نه ڀرهن هنن کي ڀرو حاور نه ملو. تڏهن هنن ان ڇڙڀر کي ڀريو ۽ هن کي ڪالي مانا جي مندر ۾ وٺي ويا. راجا موجب ڀريائين ان کي ڏاڏا سا کاڌا ڪرائي. ڀري ئي ڇڙڀرائون نه موٽي. مان ڀري مانا پرگهت ٿي ڀرهن سڀني راجا ۽ نوڪرن کي ماري ڇڏيو. رڪا ڪئي.

خيال ڪندو هو ٻين ڳالهين ڏانهن هن جو من نه لڳندو هو جنهن راجا ڀرت پنهنجو راجا - پنهنجا پٽ ۽ مت مانت سڀ ڇڏي ڏنا هئا اهوئي ڀرت اچي هرڻ جي اڇي جي موھ - ممتا ۾ وڃي ڦاٿو هو. ڏاڍو ان کي پائيندو هو ۽ پيار ڪندو هو. جيڪڏهن ٻن مان موٽڻ ۾ ان هرڻ جي اڇي کي دٻار ٿيندي هئي ته ڀرت کي ان جي ڏاڍي چمتا ٿي پوندي هئي ۽ ان جي اچڻ جو انتظار پيو ڪندو هو. من ۾ پيو سوچيندو هو ته ڪو جهنگلي جانور بگهڙ وغيره ته هن کي کائي ڪو نه وٺو. ڪنهن شينهن جي پنڇي ۾ ته ڪو نه وڃي ڦاٿو. دل ۾ چونڊو هو. اڙي هيءُ منهنجو ئي اچو آهي مون کي ٿي خوش ڪرڻ لاءِ ۽ وندرائڻ لاءِ ته هو ڄاڻو آهي ڇا اچي هو سڪ سان ٻن مان موٽي ايندو - پنهنجن اُمر ۽ ڪومل سنگن سان منهنجي بدن تي ٿڌڻا اچي ڪندو اهڙي طرح گهڻي وقت کان وٺي ويل ان هرڻ جي اڇي لاءِ ڀرت مٺي ڏاڍي چمتا ڪندو هو. جڏهن هو هن جي ڀرسان نزديڪ ايندو هو ته ڀرت مٺيءَ جو منهن ٽڙي پوندو هو. نتيجهو اهو اڪتو جو رات ڏينهن ان هرڻ جي اڇي ۾ موھ - ۽ ممتا هئڻ ڪري راجا ڀرت جو سڀوا پوڄا ۾ من نه لڳندو هو. آهستي آهستي رڳو هو - هرڻ جي اڇي جو فڪر ڪرڻ لڳو ۽ پرماتما جو ڌيان ۽ پڳتي ۽ پوڄا پات وغيره ڪرڻ ڇڏي ڏنائين. سڀ ليم ڌرم ڇڏي ڏنائين. ڏسو جنهن راجا ڀرت پرماتما کي پراڻ ڪرڻ لاءِ تهسيا ڪئي. راجا، حياتيءَ جا سڪ ۽ مزل عيش عشرتون سڀ ٽپاڳ ڪري هو اچي بدواسي ٿيو هو. سنسار جا سڀ سڪ ٽپاڳ ڪري اچي ٻن ۾ رهيو هو. فقط الهيءَ لاءِ ته هو بڻوڳ اڀياس ڌيان ڪري پرماتما کي حاصل ڪري. پر هاڻ هن جي سماڌي (پرماتما ۾ سماڌي ڌيان جي) ٿئي پيئي. ان راجا جو من ڇو اسٽر ٿيو هو اهو من هاڻي چنچل ٿي پيو. هن جو من اهڙو ته چنچل ٿي پيو جو هرڻ جو اچو دور جهنگل ۾ ويندو هو ته راجا جو من به ان سان گڏ پيو پٽڪندو هو. ڪجهه ڏينهن کان پوءِ راجا ڀرت پنهنجو هي چولو ڇڏيو. مرن وقت به هرڻ جي اڇي جو ڌيان هڻڻ ڪري ٻئي جنم ۾ وڃي هرڻ ٿيو. مرن کان ڪجهه وقت اڳي هو پنهنجا نيت هرڻ جي اڇي ڏانهن ڪري - ٺهاري رهيو هو. جڏهن ته ڪو پتا موليءَ جي وقت پنهنجي پٽ ڏانهن پيو ٺهاري پيو هو. اهڙيءَ طرح ڀرت به پيار وڃان هرڻ جي اڇي کي ڏسندي ڏسندي هيءُ شرب ڇڏيو.

ڪالچر نالي هڪ ڀرت هو - ان جبل جي گهاٽي ٽرائي ۾ هن وڃي هرڻ جو جنم ورتو. پر پورب جنم جي ڇڏڻ ڪمن جي ڪري، هن کي اڳئين جنم جي سڃي يادگيري هئي. پنهنجي اڳئين جنم کي ياد ڪري، هرڻ جي جنم ۾ به - سنسار کان ڪٽو ٿي پنهنجيءَ ماءُ هرڻيءَ کي ڇڏي، وري ساڳئي شالگرام ٽيرت تي اچي رهيو.

شري پراشجيءَ جهڙو هي معتريءَ هو وڏي ڀاڳ وارو، پراڻي پتي راجا پرت
 شاگرار نالي ڪيترن وڃي رهيو. اتي هو ڀڳوان پرت ڏيان لڳائي - گهڻوئي وقت رهيو
 هن پنهنجي من کي وس ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ۽ ان پرت هن چڱي انهي ڪئي
 ان راجا پرت اهندا وغيره سڀني چڱن گنن ۾ جڳو واڌارو ڪيو. هو هميشه ڀڳوان
 جي نام جو اچارڻ ڪندو هو. هن جي مک پرت سڌائين ڀڳوان جو نالو هو. سڀني پرت
 ۾ هن کي هن سسار جو خيال نه هو. سڀني پرت ۾ هو ڀڳوان ۾ چڻن پيو ڪندو هو
 ڀڳوان جي نام سڻڻ کان سواءِ ٻيو هو ڪجهه نه ڪندو هو. هو هميشه اڪيلو رهندو
 هو. ڪنهنجو به هن کي سنگ نه هو. پوءِ اڀياس پرت مشغول رهندو هو. پوءِ لاءِ لاءِ
 ۽ ٻيڪه لاءِ ڪالهن ۽ ڪش (هڪ قسم جو گاهه) کڻي ڪري رهندو هو. پوءِ ڪو نه هن
 جو ڪم نه هو.

هڪ ڏينهن هو سنان ڪرڻ لاءِ لڏي نئي ويو. سنان ڪري پوءِ هن ايتري پوءِ
 پتي ڪئي ايتري پرت ان لڏي جي ڪناري تي هڪ اڇايل هرلي جهنگل مان آئي
 هوڙ گهڙي هئي ۽ وٽ ڪرڻ جو وقت نزديڪ هو. اڃان چڻن هوڙ هائي پتي
 رهي هئي نه اوچتو هن سڏهن جي گجڳوڙ ٻڌي، ان جو خوفناڪ آواز ٻڌي ته وه
 ڏڪي ويئي ۽ چڻن جو هن چلاڻڪ مارو ۽ لڏي جي پتي ۽ پوءِ ڏيئي وڃڻ جو
 خيال ڪيو ته ائين ڪندي هن جو ڪم ٿي ۽ پرت ڪري پوءِ.
 لڏي جي لهرن ۾ ڪرڻ ان جي وهڪري ۾ وهندڙ هرڻ جي پتي کي پرت
 پڪڙي ورتو.

هي معتريءَ ڪم پات جي ڪري تمام وڏو ٿيو ڏيئي ڪري، اها هرلي به
 اتي ڪري پتي ۽ مري ويئي.

ان هرليءَ کي مڙ ڏسي ڏيئالو پرت ان پتي کي کڻي پنهنجي آشرم ۾ آيو.
 هي مڙ ان کان پوءِ راجا پرت هر روز ان هرڻ جي پتي جي سڀال ڪرڻ ۽
 ان کي ڪاڌو ڪاڌاڻ ۽ عسره پرت ڏاڍو مشغول رهڻ لڳو. اهو هرليءَ جو پيو نه،
 ڏينهن ڏينهن وڌڻ لڳو. ڪڏهن نه اهو هرليءَ جو پيو آشرم جي آس پاس
 گاهه پيو چڙهندو هو، ته ڪڏهن وري پرت ۾ ٿورو پري نه هليو ويندو ۽ اتي وڃي
 گاهه چوندو هو. پرت گهڻو وقت آشرم کان ٻاهر نه رهندو هو جلدئي موٽي ايندو هو.
 صبح جو جيڪڏهن گهڻو پري نه نڪري ويندو هو ته شام جو نه ضرور وري
 موٽي آشرم ۾ ايندو هو ۽ پرت جي آشرم جي پرت شالا جي اڳڻ ۾ سمهڻ پيو هوندو هو.
 هيءُ به! اهڙيءَ طرح ڪڏهن وڃي ته ڪڏهن ٿورو دور رهندڙ ان هرڻ ۾
 وڃي ٿاڻو. هرڻ پرت ان کي موڙ پيدا ٿيو. اس هائي ڏکو هرڻ جو پيو.

ستيه آهي. ان کان سواءِ ٻيو سڀ آستيه (جهونو) آهي. ان کان سواءِ جو فقط وهندوار
 ۾ چوڻ ۾ اچي ٿو. انهن ٽن لوڪن جي باري ۾ مون توکي گهڻو ڪجهه ٻڌايو.
 ان گيان مارڻ کان سواءِ مون ڪرم مارڻ بابت به توکي ٻڌايو. ڪرم - مارڻ سان
 واسطو رکندڙ يگهه، بشو اُگهي، (جانور) يگهه ڪرائيندڙن برهمڻن (رتوگه)، سور، سرگڻ
 (دوتائن) ۽ سورگ جي ڪامنائن وغيره، بابت به توکي ڪجهه ٻڌايم. ڪرم جي
 ڪري ئي هيءُ جيو پور وغيره لوڪن ۾ وڃي ٿو. هيءُ جو مون توکي ٽن لوڪن
 جو ورڻ ڪيو آهي. انهن ٽنهي لوڪن ۾ هيءُ جيو ڪرم جي وس ٿي پيو گهمي
 منشي (مائهو) کي ائين سمجهي پوءِ انهن کان ورقت ٿي (انهن جو تياڳ ڪري) اهو
 ڪجهه ڪرڻ گهرجي جنهن مان هوندو (هڪ هنڌ ڦاٿر)، اُچل ۽ سدا ايڪ روپ پڳوان
 واسديو ۾ لڳن ٿي وڃي يعني ان واسديو ۾ سماجي وڃي.
 ٻارهنون اڏياڻ سمپت

تبرهنون اڏياڻ

ڀرت جي ڪهاڻي

شري معتريه چيو: هي وڏي ڀاڱه وارا شري برارجي! مون جيڪي به هن
 ڀرتويءَ ۽ گرهن جي آستيهءَ وغيره جي وشه ۾ اوهان کان پڇو سو سڀ اوهان مون
 کي ٻڌايو.
 ان سان گڏ اوهان اهو به مون کي چڱيءَ طرح سمجهايو ته ڪيئن نه هي سڄي
 ترلوڪي پڳوان وشڻو ۽ آڌار رکي ٿي ۽ ڪيئن نه ڀرمارت - سروب گيان ٿي سڀني
 ۾ مڪيه آهي.

هي پڳوان! اوهان پهريائين جنهنجو فقط نالي مائر بيان ڪيو هو - ان راجا ڀرت
 جي جيون - ڇتر بابت ٻڌڻ چاهيان ٿو. ڪرپا ڪري ان ڀرت بابت مون کي ٻڌايو
 چون ٿا ته اهو راجا ڀرت مهايوگي هو، هميشه، يوگ ايباس ۾ مشغول رهندو هو ۽
 پڳوان واسديو ۾ هن جو من لڳل هوندو هو جو شالگرام نالي ٻن ۾ رهندو هو. اهڙيءَ
 طرح پڳوان جو چنن ڪندي به هن موڪيه ٻڌ پراپت نه ڪيو. ان باري منهنجو سوال
 فقط هيءُ آهي ته هن جي مڪتي ۾ ڪون ٿي؟ هن وري برهمڻ جو جنم جو ورتو
 برهمڻ جو جنم وٺي پوءِ ان جا ڪهڙا ڪرپا ڪري اهو مون کي چڱيءَ طرح ٻڌايو

ڪريان ٿو. ڏيان سان ٻڌو.

هي مڙيه: جل (ٻاڻي) ۾ وشڻو جو ڏسڻ ۾ ايندڙ روپ آهي. ان جل مان هي پوٽي ڪمل جي ڪل وانگر ٻڌا ٿي آهي. ان پوٽيءَ ۾ جبل، سمنڊ، لڏيون وغيره آهن. هي ٻههڻ! ٿارل، ٿرڙن (ٽي لوڪ) بن، ٻههڻ، لڏيون ۽ سمنڊ، اهي سڀ ڀڳوان وشڻي ٿي نه آهن. هي سڄو وشڻو ڀڳوان نه آهي. اهڙيءَ طرح ڪي ڪجهه ڏسڻ ۾ اچي ٿو يا نه ٿو ڏسڻ ۾ اچي. اهو سڀ وشڻو ڀڳوان ٿي آهي. ڇاڪاڻ ته وشڻو ڀڳوان ڳيان سروب آهي. ڳيان وشڻو آهي (Knowledge is God) ڳيان سروب آهي. وشڻو سروب آهي (جهت ٺاهار آف ٿون ٿي ٿون). هو ڪنهن حد ۾ نه ٿو اچي هو محدود نه آهي. هن کي ڪا به شڪل نه آهي. ٺاڪار آهي. ان ڪري الهن ٻههڻ، سمنڊ ۽ پوٽي وغيره ۾ ٿون فقط وڳيان جي ڇهه ڏس. ڇڏهن آئرو ڳيان جو پرڪاش ٿئي ٿو. لڏهن سڀ ڪارم ناس ٿي وڃن ٿا ان وقت شد آئرو سروب جي اسٽي ٿئي ٿي. ڇا ڳيان سروب آهي.

هن دل ۾ ڀدارت نه سڪلڻ وڪلڻ (من جي خيالن) جي پڌاڻش آهن. هي مڙيه! آئرو ڳيان ٿيڻ سان سڪلڻ مان پڌا ٿيل هي سڀ ڀدارت (وستو يا شين) ڏسڻ ۾ نه ٿا آهن. پوءِ مالا موهر جو هي ٻڌو دور ٿو وڃي. هي ٻههڻ! حقيقت ۾ ڪا نه وسڻو ڪئي نه ڪو نه آهي. هر هنڌ ٽيهه سروب ٻار ٻههڻي وٺا ٻڪ (موجود) آهي ڪنهنجهڙو نه آڏي آهي نه مٿي (وڇ) ۽ نه الٽ (پڇاڙي) آهي. ڪي وڪي وسڻو وڙي وڙي ٻههڻ ٻڌڻن الهن ۾ واستو ڪتا ڪو نه آهي بهي سڃاڻي ڪونه آهي.

ڏسو مٿي دلي جي روب ۾ ٻڌڻو وڃي. وري ڇڏهن دل ٻڌڻي ٿو پوي نه ان جا ٽڪرا ۽ ڪتا. جدا جدا ٿيو وڃن. اهي ٽڪرا نه آخر مٿي ٿيو وڃن. ۽ مٿيءَ جو ٽوڙو لڏڻن ٻار ٻڪ ڏرڙن جي روب ۾ ٻڌڻو وڃي. پوءِ اهي اٿو جي روب ۾ ٻڌڻو وڃن پوءِ ٻڌايو نه ٻههڻن ڪرمن جي وس ٿيل منس آئرو سروب کي وساري هن ۾ ڪهڙي سڄي وسڻو ڏسن ٿا.

ان ڪري هي مڙيه! وڳيان کان سواءِ ڪڏهن نه ڪٿي ڪا نه وسڻو ڪر نه آهي ٻههڻن ٻههڻن ڪرمن جي پيد پاو ڪري جدا جدا خالن جي ڪري هڪڙي وڳيان ڪهڻن ٿي ڪنهن ۾ گهڻن ٿي ٽوڙن ۾ مڇو ويو آهي پرايو وڳيان شد آهي ٽوڙل. شوڪ رهن ۽ لوڻ وغيره سيني وڪارن ۽ دوشن کان ٻري آهي اهوئي سڀ سروب آهي. اهوئي هڪ ٻههڻو آهي. ان کان الڳ ٻيو ڪو نه ڀدارت ڪو نه آهي. اهڙيءَ طرح مون ٽوڪي ٻههڻو ڪو وڻن ڪو آهي. فقط هڪ ڳيان ٿي

اٺ گهوڙا ٻڌل آهن. جي هوا وانگر نيز آهن.
شڪر گرھ، جو به رت تمام وڏو آهي. جا گهوڙا پرتوي لوڪ ۾ پيدا ٿيل آهن.
منگل جو رت تمام سهڻو آهي سڄو سولو آهي. اهو اڳتيءَ (باهه) مان پيدا ٿيل آهي.
گڙهي رتيءَ جي رنگ وانگر ان ۾ اٺ گاڙها گهوڙا ٻڌل آهن.
وسپت (برهسپتيءَ) جو رت وري سون وانگر ڇمڪندڙ آهي. ان جا پيلي رنگ جا گهوڙا آهن. سال جي پڇاڙيءَ ۾ هرھڪ راس ۾ برهسپتي پراجمان رهندو آهي.
ڇنڇر جو رت آڪاش مان ٺهيل آهي. (آسماني رت آهي) - ڇٽڪرا گهوڙا ان ۾ ٻڌل آهن. اهو رت آهستي آهستي هلندو آهي. ان ڪري ان کي (شنيشچر) آهستي ڇڙندڙ چوندا آهن.

راهوءَ جو رت وري مٽيءَ جي رنگ جهڙو آهي. ان ۾ پيٽرن وانگر اٺ ڪارڪميت گهوڙا ٻڌل آهن. هڪ دٻع گهوڙا ٻڌل سان هميشه اهو رت ڀيو هلندو رهندو آهي.
ڀڙلما جي ڏينهن راهو سڄه مان اڪري چنڊ جي نزديڪ ايندو آهي ۽ اُماڻ ڏينهن وري چنڊ جي گهيري مان نڪري - سڄه جي نزديڪ ايندو آهي. اهڙيءَ طرح ڪيتروءَ جي رت جا گهوڙا ڏونهي جي رنگ جهڙا آهن - ڪٽي ڪٽي بدن تي لاک جي رنگ وانگر گاڙها چٽا اٿن.

هي وڏي ڀاڱي واڙا مون توکي ٽن گرهن جي رتن جو بيان ڪري ٻڌايو. اهي رت هوا جي ڏور سان ذروءَ تاري سان ٻڌل آهن.
هي مٽريٽيا! سڀ گرھ، لڪشتر ۽ تارا منڊل هوائي ڏوريءَ سان ذروءَ تاري ۾ ٻڌل آهن ۽ پنهنجي مقرر گهيري ۾ گهمندا رهن ٿا. جيترا تارا آسمان ۾ آهن اوتريون ئي هوائي ڏوريون آهن. انهن ۾ ٻڌجي اهي سڀ پنهنجي محور ۾ ڦرن ٿا ۽ ذروءَ کي به گهمائي ٿا. ائين ڪري سمجهو ته هڪ هوائي چڪرو آهي - جنهن جي پريٽا سان - لک ۾ ٻڌل ڏيائين وانگر ڀيا ڦرن، ان ڪري انهن کي ”پڙهه“ چوندا آهن.
هي مٽريٽيا! هن کان اڳهه مون توکي شمار ڪر بابت ڪجهه ٻڌايو آهي. جتي ذروءَ جي بيهڪ آهي، هاڻي مان توکي ان بابت ڪجهه وڌيڪ ٻڌايان ٿو.

رات جي وقت ان جو درشن ڪرڻ سان - ماڻهن جا ڏينهن ۾ ڪيل پاپ ناس ٿي وڃن ٿا. چون ٿا جيڪو شمار ڪر جو درشن ڪري ٿو ان جي وڏي عمر ٿئي ٿي هُو گهڻو وقت جيئرو رهي ٿو. شمار جي ڀڄي ڀاڱي ۾ باهه وانگر ڇمڪندڙ هڪڙا چار تارا آهن. جي هميشه ڀيا ڇمڪندا آهن. ڪڏهن به اسٽ (ڳم) نه ٿيندا آهن. هي مٽريٽيا! اهڙيءَ طرح مون توکي پرتوي، گرهن، ڏينهن، سمنڊن، جبلن، سمنڊن ۽ ننڍين بابت ڪجهه ٻڌايو. هاڻي مختصر طرح ڪجهه ان بابت وڌيڪ بيان

کان اهو رت هلندو آهي - ان کي ”ناگ ويڻي“ ڪري چوندا آهن. اڻوڻي وغيره. اڻوڻن لڪنن مان لنگهندو آهي. انهن جو اڀرڪ ڪندو آهي. سڄه وانگر هنن جون ڪرڻائون نه وڌنديون ۽ گهٽيڻون آهن. ان جا گهوڙا سمند مان پيدا ٿيل آهن. (اهوئي سبب آهي جو نڪن گهوڙن کي سامونڊي گهوڙا ڪري چوندا آهن) اهي گهوڙا هڪ ڪلب (جيسٽائين بولڻ ٿئي. اولري وقت کي ڪلب چئبو آهي) نائين رت کي ڪاهيندا رهندا آهن. ڇنڊ کي سڄه کان روشني ملي ٿي. هي مشهوره! ان ڪري چوندا آهن ته ديوتائون ڇنڊ جون ڪلائون پڇيندا رهندا آهن. ان ڪري ڇڏن ان جون ڪلائون ڪيڙ ٿي وينديون آهن ته وري سوره ديوي پنهجن ڪرڻائن سان - ڇنڊ جي ڪلاڻن کي روشن ڪندو آهي. ڇنڊ جي ڪلاڻن کي اولداهن وائين ۾ (ڪرڻ پڪه ۾ ديوتائون پڇيندا رهندا آهن ته وري پاڻي ۽ مٽي ڪمپنهنڙ سڄه ساهين وائين جي (شڪل پڪه جي) ٻهون ٽاريه کان وٺي. هرور پنهجن ڪرڻائن سان ڇنڊ کي روشن ڪندو رهندو آهي - يعني ڇنڊ ۾ امرب ڏيندو ويندو آهي - ان طرح اڌ مهيني ۾ گڏ ٿيل ڇنڊ جو امرب (امرب) ديوتائون وري پنهجن شروع ڪندا آهن - ڇاڪاڻ ته ديوتائون جو کاڌو فقط امرب آهي. ٽيهه هزار ٽيهه سو ۽ ٽيهه (۳۳۳۳۳) ديوتائون جندرماءِ حوامرب پڇيندا آهن.

ڇڏهن ڇنڊ ۾ به ڪلائون باقي بچنديون آهن - ٿڌهن چند سوره منڊل جي هڪ ڪرڻ ۾ رهندو آهي - ان ڪرڻ کي ”راما“ چوندا آهن - ان ڪري پڇاڙيءَ واري ٽڪ کي آماس چئبو آهي. آماس ٽڪ جي ڏينهن ۽ رات ۾ ڇنڊ ٻهريائين حل ۾ پرواش ڪندو آهي، ان کان پوءِ وڻن ۽ وڻين ۾ واسو ڪندو آهي ۽ ان کان پوءِ سوره ۾ هليو ويندو آهي - ڇڏهن ڇنڊ وڻن ۽ وڻن ۾ واسو ڪندو آهي ۽ ان وقت (يعني آماس جي ڏينهن) جڳو ماڻهو وڻن ۽ وڻن کي ڪاٽيندو آهي يا پنهجندي آهي ته ان کي برهم - هئا جيترو پاپ لکندو آهي. مطلب ته وڻ پوکڻ گهرجن ۽ نه ڪي انهن کي وڍي ناس ڪجي. آماس جي ڏينهن ڇنڊ جي ڪرڻائن مان اڪثر امرب کي پي ڪري تمام ترپس ٿي ٿن ٿنن جا پتر هڪ مهيني تائين دوءِ ۾ رهن ٿا ٿا يعني انهن کي هڪ مهينو پڪه نه ٿي لڳي.

اهڙيءَ طرح چندر ديوي شڪل پڪه ۾ ديوتائون کي ۽ ڪرڻ پڪه ۾ پترن کي حوش ڪري ٿو ۽ شڪتي ڏئي ٿو. ڇنڊ پنهجن امرب جهڙين ٿڌين ڪرڻائن سان وڻن ۽ وڻن کي شڪتي ڏئي ٿو ۽ پنهجي ٿڌيءَ ۽ چانڊوڪيءَ سان لڌاڻ ڏيئي هو ماڻهن، جانورن ۽ ننڍڙن ججن کي پالي ٿو.

ڇنڊ جو پڪ آهي. ان جو رت هوا ۽ پاڻي هي حزن مان ٺهيل آهي - ان ۾

ڳائيندا آهن - اُپسراڻون لڙي ڪنڊيون آهن راکش سورج جي رت جي پٺيان هوندا آهن. نالو رت کي سينگاريندا آهن ۽ يڪي گهوڙن جون واڳون سنڀاليندا آهن. ٽن ويلن جي شڪتيءَ جي روپ ڀڳوان سورج جو نه اُڀرڻ ٿيندو آهي ۽ نه لهڻ يعني سڄه نڪو اڀري ٿو ۽ نڪو وري لهي ٿو - يعني هو هميشه هڪ هنڌ قائم آهي. اهي ست گڻ نه هن کان الڳ آهن. ڪنهن وڏي ٿنڀ ۾ لڳل آرسيءَ وانگر جيڪو هنجي نزديڪ وڃي ٿو ان کي پنهنجو عڪس (شڪل) ڏسڻ ۾ ايندو آهي. سورج جي جيڪا سشمنا نالي واري ڪرڻ آهي - اها شڪل پڪي جي چنڊ کي روشن ڪندي آهي - وري ڪرڻ پڪي (اولداهين راتهن) جي وقت ان اجرت سان پُرل چنڊ جي هڪ هڪ ڪلا کي ديوتاڻون پيئندا آهن. پيچ جي چنڊ ۾ صرف ٻه ڪلاڻون ٿينديون آهن - (اهو چنڊ جو ڏينهن چٽو آهي). انهن ٻن ڪلاڻن کي وري پتلوڪ ۾ رهندڙ پتر پيئندا آهن. اڪري سورج جي معرفت پتر ترپت (خوش) ٿيندا آهن. اهوئي سبب آهي جو سورج اڳيان نه رهي ڪو آهي ۽ سڄه کي ارڪه ڏبو آهي.

سڄه پنهنجن ڪرڻائن سان پرتويءَ تان جيترو پاڻي کيڇيندو آهي اهو پاڻي بادلن جي معرفت پرتويءَ تي وسائيندو آهي - ان مان فصل سٺو ٿيندو آهي ۽ ماڻهن کي ان ملندو آهي. ڀڳوان سورج لارايڻ اهڙيءَ طرح اسان کي پالي ٿو - اسان کي حياتي ڏئي ٿو - زندگي بخشي ٿو.

هي مٿئين اهڙيءَ طرح سورج لارايڻ نه رڳو پرتوي لوڪ ۾ رهندڙن جيون کي پالي ويٺو پر ڏيو ديوتاڻن کي به ترپت ڪري ٿو. ديوتاڻن کي هرپڪش ۾ (بندرهڻ) ڏينهن ۾) پترن کي هر مهيني ۾ ۽ ماڻهن کي هر روز ترپت (خوش) ڪندو رهي ٿو.

يارهون اڌياڻ سڀا

بارهون اڌياڻ

نون گرهن جو بيان ۽ ٻين دنياڻن جي ڪجهه وڌيڪ اڻڌاڙ

شري پراشر چيو:- چندرما جو رت ٽن ڏينهن وارو آهي - ان جي ڏاڻي ۽ ساڄي طرف اڇي گل وانگر - سفيد رنگ جا ڏهه گهوڙا آهن - جي رت ۾ ٻڌل آهن. ڌروءَ جي آڌار تي ان رت ۾ چڙهي چندرلوڪ جو ديوتا سير ڪندو آهي، جنهن رستي

موسون ٿين ٿيون نه ٻوڙ سوره (سج) جو ڪهڙو ڪم آهي؟ ٻوڙ ائين ڇو نه ٿو ڇو وڃي نه سج جي ڪوئي برسات ٻوڙ ٿي.

ائين ڇڏو ڇو وڃي نه هاڻي سج اُڀري ٿو، هاڻي منجهند جي وقت ٺهي ٿو؛ سج ٺهي ٿو.

شري براشحيءَ ڇو: هي مڙهي! تو جهڪي مرون کان ٻڌو آهي ان جو جواب ٻڌ. سج هڪڙو آهي پر جدا جدا مهينن ۾ اهي سج ها جدا جدا ٺالا آهن: هر هڪ مهيني ۾ انهن ٺالن کي هڪ قسم جي خاصيت آهي. پسر انهن ستن گڻن ۾ سوره (سج) ٻڙڻا آهن. وشٽو ٻڙڻا جي شڪتيءَ کي ”ويڏا-سري“ نالي سان سڏيندا آهن. اهي ٽي وين آهن رڱ، پٿر ۽ سام. اهي ٽي شڪتيون پراشڪتيءَ جي نالي سان به سڏيون آهن. سوره جي آباسا ڪرڻ سان ٻاٻه ناس ٿي ويندا آهن. ان جي آباسا جي ڇڻ نه گيان-سورڻ ٻڙڻا جي آباسا آهي. ڇاڪاڻ ته ٽي وين نه ان جي شڪتي آهن.

هي ارهمن! جهڪ جي ٻالڻ لاءِ رڱ وين، ٻڙ وين ۽ سام وين. اهي وشٽوءَ جي روپ ۾ سوره ۾ اواس ڪن ٿا.

هر هڪ مهيني ۾ جهڪو سوره. ٽي ٿو. ان مهيني جي سورن جي روپ ۾ ٽن وينن وارو وشٽو ٻڙڻا جي شڪتي موجود رهي ٿي اهي ٽي وين ٻڙڻا وشٽوءَ جو اڻگ آهن وشٽو ٻڙڻا به گيان-سورڻ آهي.

انهن ٽن وينن کي وشٽيءَ شڪتي ڪري سڏيندا آهن. اها شڪتي سورن-ٺاراڻي جي نه مڪمل شڪتي آهي پر جنهن اهي ٽي وين آهن ٽنن برهما. وشٽو ۽ شو آهن. ان ٻارهر جا جدا جدا ٺالا آهن يا جدا جدا شڪتون آهن.

سرشتيءَ جي شرعابت ۾ برهما رڱ وين روپ آهي، جهڪ جي ٻالڻ وقت وشٽو پٿر وان ڇو روپ آهي، ۽ پٿر جي وقت رڱ (شو) سام وين جو ڇڻ نه روپ آهي. ان ڪري سام جي سنگيت جو آواز ڇڻ نه ٻوڙو سمجهيو ويندو آهي. رات جو جڏهن سام وين جو سنگيت شروع ٿيندو آهي ان وقت رڱ وين ۽ پٿر وين جي آباس ڪرڻ جي منع آهي.

اهي ٽي وين وشٽوءَ جي ساٿوڪ (ستوڪي) شڪتي آهن. اها شڪتي سورن-ٺاراڻي ۾ ٽي موجود رهي ٿي. اها وشٽو ٻڙڻا جي شڪتي آهي جهڪ ڪري سورن-ٺاراڻي (سج) ۾ اٿرو پرڪاش آهي. ان جي ٽي جهڪ سان سج جهڪي ٻوڙ ۽ سنسار جي اوندھ کي دور ڪري پرڪاش ڦهلتي ٿو.

ويندو جي رشي مٺي ٺاراڻا ڪندا آهن. گندرو. ان جي ساراھه ها جهڪ

ٺاهري مهني جا هيٺيان اذڪاري ٻولندا آهن:-
انڙن لالي آڏي، ڪاشيپ رشي، تارڪي، يڪي، مهايدم سڀ، آروشي اڀسرا، چتر
سمن ڪندرو، ۽ وديت لالي راکشس.

هي ارهمن! ڪرورشي، يڪ آڏي، اُڙڙاڻو ڪندرو، سڦورج راکشس، ڪرڪوٽڪ
سڀ، ارڻڪ-ليمي يڪي، ۽ ٻورڪڙي-اڀسرا اهي اذڪاري ٻوڙهه جي مهني ۾ جڳت
کي روشن ڪرڻ لاءِ سوريه منڊل ۾ اچي واسو ڪندا آهن.
هي مڙتري! نوشا لالي آڏي، جمڱي رشي ڪمبل سڀ، تلوتما اڀسرا، برهموپيت،
راکشس، رت جت يڪي، ۽ ڌرت راشتر ڪندرو، - اهي مانگهه، مهني ۾ سوريه منڊل ۾
رهندا آهن.

هاڻي جيڪي ڦڳڻ جي مهني ۾ سوريه جي رت ۾ رهندا آهن- انهن جا نالا ٻڌ:
وشطو لالي آڏي، اُشور سڀ، رميا اڀسرا، سوريه-ورچا ڪندرو، ستيرج يڪي،
وشوامترشي، ۽ يڪوپيت لالي راکشس، اهي اذڪاري آهن.

هي مڙتري! اهڙي طرح اهي سڀ وشطو ٻڳوان کان شڪتي حاصل ڪري
۽ ٻرڪاش کي ٻرپت ڪري - ست ست گڏ ٿي، هڪ هڪ مهني ۾ سوريه منڊل ۾
رهندا آهن. رشي ڳڻ سوريه جي استوئي (ٻارڻا) ڪندا آهن، ڪندرو جي سنگيت
وڌيا ۾ تمام هوشيار آهن. اهي وري سڄي ساراھ ۾ مڙا راج ڳائيندا آهن.
ٻسراڻون ناچ ڪنديون آهن، راکشس رت جي پٺيان هلندا آهن، ٺانگ وري رت
۾ سينگاريندا آهن ۽ يڪي ڳڻ رت جون واڳون سنڀاليندا آهن - اهڙي طرح هميشه
ٻيو ڌنڌو ٻال ڪليادي ان رت کي چڱي پاسن کان گهيري رهندا آهن.
هي رشي! سوريه منڊل جا اهي ست ست اذڪاري پنهنجي پوري وقت تي
ضرر رهي سياري، اونھاري ۽ برسات وغيره جا ٻه ڪارڻ بڻبا آهن.
ڏهون اڏياڻ سماءُ

يارهون اڏياڻ

سوريه شڪتيءَ ۽ ويشطوي شڪتيءَ جو ورڻ.

مڙتري! چيو هي ڳروچي! هاڻي ڪرڻا ڪري ٻڌايو ته سوريه (سڄي) جو ڪارڻ
ڇو آهي؟ جيڪڏهن انهن ستن اذڪاري-ن جي ڪري سيارو - اونھارو وغيره

ڪري پراسم ٻوي ٿي - پراسم مان ان پيدا ٿئي ٿو - ان ساعوانن جي جيون جو آڌار آهي. ان کي پيدا ڪرڻ واري پراسم جي آهتي به سورج نارايڻ مان ٿي ٿئي هي منهن پر شريشڪ مڻٽريه جي! سورج جو آڌار ڏرو آهي، ڏرو جو شمار آهي ۽ اهڙيءَ طرح جو شمار جو آڌار شري نارايڻ پڳوان آهي ان شمار جي عهدي پر شري نارايڻ است (موجود) آهي - اهو شري نارايڻ پڳوان ٿي ساعوانن کي اڀائي ٿو ۽ انهن جي وري پالنا به ڪري ٿو. اهو شري نارايڻ پڳوان آدي ڪارڻ آهي ۽ سنانن پرنس آهي.

نالون اڏيائ ساهت

ڏهون اڏيائ

هڪ ئي سورج جا ٻارهن نالا يا ٻارهن روپ ۽
ان جي اڌڪارين جو ورڻن

شري پراشچي ۽ چو - هي مڻٽريه جيتوڻيڪ سورج (سج) هڪ هنڌ ٻيل آهي پر ڏرتي ۽ جي ٿوري ڪري، اسان کي ائين ٻيو ڏسڻ پو اچي ته سورج - نارايڻ هلي پيو - ان هوندي به سورج جي رت جي ڪلپنا ڪيل آهي. سورج جو رت هر مهيني ۾ جدا جدا ڊيوٽا ڪندرو، ايسرا، پڪش، سرب (ٺالڪ) ۽ راکش گڻن سان والاپل هڻندو آهي.

هي مڻٽريه! مڏو ماس ۾ (چمڪ جي مهيني ۾ سورج جي رت ۾ ڏاڏا نالي آڏو (مڪه ڊيوٽا)، ڪروٽسٽلا ايسرا، پلستهرشي، واسڪي سرب (واسينگر ٺالڪ)، رت پوت پڪش، هوتي راکش ۽ ٿمرو ڪندرو - اهي ست ان حيثيت مهيني جا اڌڪاري رهندا آهن.

اهڙيءَ طرح اڀرڻا نالي آڏو، پلهر، رشي، رڱو جا پڪش، پڇڪٽلا ايسرا، پرهتا راکش، ڪچر واپر سرب ۽ ٺارڊ نالي ڪندرو - اهي ويهڪ جي مهيني ۾ سورج جي رت تي نواس ڪندا آهن. هي مڻٽريه هاڻي چمڪ جي مهيني ۾ ان رت تي نواس ڪندڙن جا نالا ٻڌ - ان وقت مٿي نالي آڏو، اڙي رشي، ٽڪشڪ، سرب (ٺالڪ) پوروشپه، راکش، مڇڪا ايسرا هاڻا ڪندرو، ۽ رت سون نالي پڪش - اهي ان رت ۾

مهين ۾ ان جل کي وري. - برسات جي روپ ۾ وسائي ٿو. برسات جي ڪري ان پيدا ٿئي ٿو ۽ ان ئي هيءُ سڄو جڳت پلجي پيو. ان جيون شڪتي ڏئي ٿو. سڄه پنهجن ٽڪن ڪرڻ سان پاڻيءَ کي مٿي کڻجي ڇنڊرما کي به شڪتي ڏئي ٿو ۽ ڇنڊرما آسمان ۾ هئا جي ذريعي - ان کي بادلن ۾ پهچائي ٿو. - بادلن ۾ اڳتي ۽ واپس جو ٿيو ضرور آهي. ڪوڙ (بجلي) اڳتيءَ جو ٿي آهي. ۽ هئا به برساتي واپس منڊل پيدا ڪري ٿي. اهو سڄو کان چڪيل جل بادلن ۾ چڱو وقت قائم رهي ٿو جلد نه ٿو ڪري ان ڪري بادلن کي سيڪرٽ ۾ ”اڀر“ ڪري ڇوڏا آهن اهو جل جو اڀر ۾ موجود آهي اهو واپس (هوا) جي پريڻا سان ڀرڻويءَ تي وسط لڳي ٿو.

هي مٿسريو! ڀڳوان سورينديو، نديءَ، سمنڊ، زمين، ۽ ساهوارن مان پيدا ٿيل. انهن پاڻيءَ جي ڇڻن ڇڻن ۾ قسمن کي کڻجي ٿو. سورين نارايڻ آڪاش گنگا جي جل کي پڻ گرهڻ ڪري ٿو. - پر اهو بادلن کان سواءِ پنهجي ڪرڻن دواران هن پرتويءَ تي وسائي ٿو. سڄه جا ڪرڻا جڳت ۾ ڦهلجي هڪ قسم جيون شڪتيءَ جو سنڃار ڪن ٿا. سڄه ڪرڻن جي بدن کي لڳڻ سان ان جي ڇهارو سان پاپ ناس ٿي وڃن ٿا. سورين ڪرڻن ۾ سنان ڪرڻ سان ڪيتريون بيماريون پڻ دور ٿي وڃن ٿيون. - سورين تندرستي ڏيندڙ آهي. سورين ڪرڻن جي سنان کي ”دويه سنان“ ڪري ڇوڏا آهن. ڪرڻا ۽ وغيره اڪي ۽ وارن ٺڪڻن ۾ جيڪو جل موجود آهي اهو به سورين جي روشن ٿيڻ سان وسي ٿو. ان کي آڪاش گنگا جو جل سمجهڻ گهرجي. - روهڻيءَ ۽ آزاد وغيره ٻڌي ۽ وارن ٺڪڻن جي جل کي پڻ سورين کڻجي پرتويءَ تي آڻي ٿو. اهو به آڪاش گنگا جي ذريعي - هيٺ زمين تي اچي ٿو. - ان ۾ جيون شڪتي سمائل آهي. الهيءَ ڪري سڄه جي ڪرڻن ۾ اڀرڻ وقت سنان ڪرڻ سان هڪ قسم جي جيون شڪتي ملي ٿي. - اهي ڪرڻا جڏهن بدن تي ٻڌن ٿا ته ائين سمجهڻ گهرجي ته آڪاش گنگا به جل سان بدن پيو پور ٿئي. - سورين نارايڻ جي ڪرڻن ۾ سنان ڪرڻ ڪري ماڻهن جا پاپ ناس ٿي وڃن ٿا ۽ پاپ جو ٻپ پڻ دور ٿي وڃي ٿو. اهوئي سبب آهي جي سورين سنان کي ”دويه سنان ڪري ڇڏيو آهي“

ٿو. اهوئي سبب آهي جي سورين سنان کي ”دويه سنان ڪري ڇڏيو آهي“. برسات هي مٿسريو! بادل جيڪو جل وسائين ٿا اهو به ساهوارن لاءِ اهرت آهي. برسات جي وسط ڪري ڇوڏاري ساوڪ پيدا ٿئي. - وڻاهه کي به ڇوڏا ملي ٿو. ڪيتراون

ٻوٽيون ۽ اوشڏيون پيدا ٿين ٿيون
ان، ڦل، ميوو ڀاڄيون، زندگيءَ جو وسيلو آهن. انسان کي ائين مان نه طاقت ملي ٿي. - اهڙيءَ بدن کي نه سگهرو ڪن ٿيون. - سورين، پرڏڪشي (اڪين سان ڏسڻ) ۾ ايندڙ ديوتا آهي. ان ڪري بگيه ڪرڻ سان ديوتاون پوسن ٿين ٿا. بگيه ڇڏي

هي برهڻ جنهن جي ڪناري تي راجائن وڏا وڏا بگه ڪبا هئا ۽ انهن بگهن
دوانان وشٽوپگوان جو بڙجن ڪري پنهنجو مانڪ جنم سڱل ڪيو هو ۽ سرڳ لوڪ ۾ نه
سڌي پراپت ڪئي هئي. جنهنجي پوتر جل ۾ اڻڻان ڪرڻ سان ۱-وگي ۽ سناسي
پوش پوتر ٿي ويا ۽ پنهنجو من وشٽوپگوان ۾ لڳائي ان جو ڌيان ڪري نرواڻ پد کي
پراپت ڪيو هئائون رڳو جنهن جو ”گنگا گنگا“ نالو پڪارڻ سان چوڻ جا ٽن جنمن
جا پام به ناس ٿي وڃن ٿا. ٽن لوڪن کي پوتر ڪندڙ اڃا گنگا جنهن مان پيدا ٿي
آهي، اهوئي پگوان جو نئون پور پد آهي.

النون اڏيا ۽ سماپ

نائون اڏيا ۽

حيوتش چڪر ۽ مشهور چڪر (لڌڙي جي شڪل جهڙو)

شري پراشچي ۽ جهڙو- آسمان ڏانهن نهاريندا ۽ اوهان کي تارن جو جهنگو ڏسڻ
۾ ايندو جو لڌڙي جي شڪل جهڙو آهي. ان کي شومار چڪر جي سماسي سان
سڏيندا آهن. ان جي ٻچي، واري حصي ۾ ڌرو تارو پتل آهي. اهو ڌرو پرمٽل آهي
يعني خود به گهمندو آهي ۽ من گهمڻ کي به گهمائيندو آهي. ان ڌرو سان گڏ ٽڪسڻ
مڊل به چڪر وانگر ڦرندو رهندو آهي. سوربه، عيسوي، تارا، ٽڪسڻ ۽ ٻيا به سڀ
گرهه جڳ نه هوا جي ڌوريءَ سان ڌروو سان رڻل آهن.

مون توکي آڪاش مڊل جي ان شومار چڪر جو ذڪر ڪيو آهي ان چڪر
جو آڌار پگوان نارايڻ آهي. اهوئي سڀ آهي جو ان شومار چڪر ۾ ڏاڍو اهو ۽
برڪاش ڏسڻ ۾ ايندو آهي. اڻاڻياد جي پت ڌروو جي ڪهاڻي. مون توکي ٻڌائي نه
ڪيم نه ڌرو نسا ڪري ۽ وشٽوپگوان جي آراڌنا ڪري، ان تارن جي جهنگي
شومار جي ٻچي جي جهنگ ٿي ڌرو تاري جو پد پراپت ڪيو.

شومار جو آڌار شري نارايڻ آهي ۽ شومار وري، ڌروو جو آڌار آهي ۽ ڌرو وري
سوربه نارايڻ جو آڌار آهي.

برهيءَ هن ساري جهنگ جو آڌار وري سوربه نارايڻ آهي هن جهنگ ۾ جهنگي به
جهڙو منسب ڏاڍو ۽ اسر موجود آهن اهي سڀ سچ ٿي مدار وڪن ٿا.

سوربه انن مهنن تائين پنهنجي ڪرڻن سان رس (حل) کي گرهڻ ڪري ٿو ۽ چئن

جو به هيءُ ئي لوڪ آهي. جيڪي مهاڻاڻن جنم ۽ مرڻ جي چڪر کان چٽي وڃن ٿا جتي وڃي وري جنم مرڻ جي ڦيري ۾ نه ٿا ڦاسن - جتي نه موهه آهي نه شرڪ آهي - اهوئي وشطو پڳوان جو ڀرم - ڌام آهي. جتي آتما وڃي پرماتما ۾ لين اٿي ٿي. اهو وشطو جو ڀرم پد آهي. ان وشطو پد ۾ سڀني جو آڌار ڌرو موجود آهي - تنهن ۾ تمام گهڻو پُر ڪاش ۽ نيچ آهي - ڌرو تي سڀ لڪشتر، لڪشترن تي بادل ۽ بادلن تي برسات و آڌار آهي.

هي مني! ان برسات تي سڄيءَ سرشتيءَ جي پالنا ٿئي ٿي ۽ سڀ ڏيو - منشي، وغيره سڀ ان برسات تي ئي آڌار رکن ٿا - ان مارن تي انهن کي شڪتي ملي ٿي. ان کان پوءِ برسات تي چوپائي مال جو به آڌار آهي ڳايون ڪير ڏين ٿيون - ڪير ۽ گيهه مان اُگن ڏيوتا کي آهو ٿيون ملن ٿيون. ان ڪري اُگني ڏيڻ کي به پشئي ملي ٿي اڳن ڏيو جهون جي پالنا لاءِ برسات ورسائڻ جو ڪارڻ بڻجي ٿو. اڪري هي وشطو پڳوان جو ٿيون لوڪ (ڌرو) ئي ٽرلوڪيءَ جو آڌار آهي ۽ برسات جو وسيلو آهي - هي برهمڻ! هن وشطو پد مان ئي شري گنگا انهن ئي آهي جا سڀني پاڻن کي ناس ڪري ٿي. ديوانگنان (ڏيوتائن جي زالن) جي انگهه-راڱ (شري ۾ لڳل خوشبودار پاڻوڊر) سان هن گنگانديءَ جو پاڻي سفيد رنگ جو ڏسڻ ۾ اچي ٿو. وشطو پڳوان جي ڏاڏي پير جي آڱولي مان نڪتل گنگا کي ڌرو ڏينهن رات پنهنجي مستڪ تي ڌارڻ ڪري ٿو - جنهن جي جل ۾ بيهي سڀت رشي (ست رشي) اشنان ڪن ٿا ۽ اڪهه - رشت منتر جو چپ ڪن ٿا. جنهن جي جل جي وهڪري سان چندر منڊل گهٽجڻ کان پوءِ وري پهرئين کان به وڌيڪ روشن ٿئي ٿو. اها شري گنگا جي چندر منڊل مان هيٺ وهي مڇرو ڀرت جي مٿان ڪري ٿي ۽ سنسار کي ڀوتو ڪرڻ لاءِ چئن ئي دشائن (طرون) ۾ وڃي ٿي. چئن دشائن ۾ وڃڻ جي ڪري اها هڪڙي گنگا سينا اڪهه نندا، چڪشو ۽ ڀنڊا - انهن ئي چئن قسمن جي ٿي وڃي ٿي.

انهن چئن قسمن مان - اڪهه نندا نالي ڏکڻ طرف واري پيد (قصر) کي پڳوان شڪر کي هڪ سؤ ورهين کان به وڌيڪ وقت تائين پنهنجي مستڪ تي ڌارڻ ڪيو هو - اها اڪهه نندا گنگاشڪر جي جٿائن مان نڪري پاڻي ساگر راجا جي ڀٽن جي هڏين کي ڀوتو ڪري انهن کي سورگ ۾ پهچايو هو -

هي مٿريله! جنهن ۾ اشنان ڪرڻ سان پاپ ناس ٿي وڃن ٿا ۽ ڀڄه ملي ٿو. گنگا ننديءَ جي پاڻيءَ سان ان جي ڪناري تي اچي جيڪي سهار ٻت پنهنجي پيٽن لاءِ شردا سان دان ڀڄه ڪن ٿا ۽ هڪ ڏينهن به ٽريٺ ڪن ٿا ته اهو شردا سان ڏڍل جل - سندن پيٽن جي آتما کي شائتي بردان ڪري ٿو.

کي وشوٽ چٽيو آهي. ان وقت ڏينهن ۽ رات هڪ جيترا برابر ٿيندا آهن. سورہ جڏهن ڪرڪ راشيءَ ۾ ايندو آهي ان کي دڪمڻاڻ چٽيو آهي ۽ مڪر سنڪرات ۾ ايندو آهي تہ ان کي اٺاڻاڻ چٽيو آهي. هي ٻنهي ۱۵ ڏينهن ۽ راتيون ملي. هڪ ”پڪش“ سڏبو آهي. هڪ مهيني ۾ ٻه پڪش ٿيندا آهن. هڪ شڪل پڪش (سهايدون راتيون) ٻيو ڪوشڻ پڪش (اونڊاهيون راتيون). ٻن مهينن جي هڪ راتو (موسر) ٿيندي آهي هڪ آئين ۾ ٽي رتون ٿينديون آهن. هڪ سال ۾ ٻه آئين ٿيندا آهن.

مهينن جي ٽنهي جدا جدا رواج موجب چئن قسمن جي ٿيندي آهي. اهي چار قسم هي آهن:- سؤر (سج، سان لاڳاپو رکندڙ)، ساڪرن، چانڊر، (چنڊ سان لاڳاپو رکندڙ) ۽ لاکشتر (لڪسٽرن سان لاڳاپو رکندڙ).

”وشو ڪال“ ڏاڍو پوڙو ليکيو ويندو آهي. جڏهن سج ڪرڪا لڪسٽر جي ٻوڙن ۾ ڀاڙي يعني مڇڪ راس جي ٻڇاڙيءَ ۾ ۽ چنڊرما وشاڪا لڪشتر جي چوٽين ڀاڱي ۾ (ورثڪ راس جي شرعاف ۾) ٿئي ٿو. يا جنهن وقت سج وشاڪا جي ٽئين ڀاڱي ۾ يعني ٽٽا راس جي آئو آئو ۾ اچي ٿو ۽ چنڊرما ڪرڪا جي ٻوڙن ۾ ڀاڱي ۾. تڏهن ان کي ”وشو“ نالي. تمام پوڙو وقت چوندا آهن. ان وقت دان ٻج، ڪرڻ گهرجي، ٻُڙڻ ماسي ٻن قسمن جي ٿيندي آهي هڪ جو نالو آهي راکاف ٻي جو نالو آهي اُمتي. اهڙيءَ طرح آماس ٻه ٻن قسمن جي آهي. هڪ کي چوندا آهن. ”سنيوالي“ تہ ٻي ورڳ ”ڪهور“ نالي سان سڏبي آهي.

آڪسف جي اُتر طرف ۽ آبهوتيءَ جي ڏکڻ طرف هڪ مارڻ آهي ان کي مرڱو. ويٽي نالي سان سڏبو آهي. ان مارڻ ۾ مهانئون ۽ رشي مٺي رهندا آهن.

هڪ ٻيو به مارڻ آهي. ان کي ”دٻوڙيان مارڱو“ ڪري چوندا آهن. ان ۾ برهمڇاري ۽ ٻوڳي. جيڪي ٻوڳ ايٻاس ڪندا آهن. اهي ٽي سو اس ڪندا آهن. انهن کي اولاد جي چاهيا نه رهندي آهي. انهن مڙسوءَ کي به جهتي چڏيو آهي. سورہ جي اتر مارڻ ۾ ۸۸ هزار مٺي رهندا آهن انهن ڪار، ڪروڙ، سوٺ، موٽ ۽ اهڪار کي نه چمنبو آهي. انهن جو من پوڙو آهي. اهي آمر آهن. ٻوڙن، ٽائين جيڪي قائم آهن. انهن کي آمر چيو آهي.

هي مشرقيءَ حد تائين ڏرو جو گهرو آهي، پسرڙيءَ کان وٺي ان ٻرديش تائين سمورو ڏينس ٻرڻ ڪال ۾ حترئي وڃي ٿو سڀ رشن کان اتر طرف مٿي حترئي ڏرو ٻيل آهي. اهو ڪندڙ ۽ ٽيڙ وارو آسمان ۾ وشو ٻيڳوان ٿي. ”امر (لوڪ) آهي. هنهن ٻج ۽ ٻاپ ڪٺا (لاس) ٿي وڃن ٿا. تڏهن رشي ۽ مٺي کي وس ڪيو آهي. اهي هن لوڪ ۾ وڃي ٽواس ڪن ٿا. پوڙو رشن منهن

هي مڻتريه! هڪ ڏينهن رات سڄي سڀني راسين مان لنگهي آيو - سورج ڇهن راسين مان رات جي وقت لنگهي آيو ته وري ڇهن راسين مان ڏينهن جو لنگهي آيو. رات کي ”آشا“ چولدا آهن. ڏينهن کي ”ويشتي“ چولدا آهن. ويشتي ۽ آشا ڏينهن ۽ رات جا ويدڪ نالا آهن. آشا ۽ ويشتيءَ جي وچ واري سمي کي ”سنڌيا“ (سڄها) چولدا آهن. هن تمام خوفناڪ سنڌيا ڪال جي اچڻ تي منڊيا نالي راکشس کي پڇاڻي ۽ هيءُ سراپ ڏٺو آهي ته انهن جو شرير اولاشي ٿي ڪري به انهن جو موت هرروز ٿئي. ان ڪري سنڌيا ڪال به انهن جي سوريه سان جنگ ٿيندي آهي - ان وقت برهمڻ، ڪتري وئشين کي اوم جو ۽ گائتريءَ جو جپ ڪرڻ گهرجي ۽ پوءِ ان جپ جي جل جو ارڱهه ڏيڻ سان دشت راکشس ناس ٿي وڃن ٿا.

”اوم“ وشطوءَ جو روپ آهي. ويدن جو هر هڪ منتر ”اوم“ سان شروع ٿئي ٿو اهوئي سبب آهي جو اوم کي ويدن جو آڏيتي (راجا) ڪري چولدا آهن. اوم جي فقط اچار سان ئي راکشس ناس ٿي ويندا آهن. ادر جا وڪار ۽ پاپ جا وچار به اوم چوڻ سان دور ٿي وڃن ٿا. سوريه وشطو پڳوان جو سني به سنو انش آهي ۽ جيوتي سوروپ آهي. وشطو پڳوان جو ٻيو نالو ”اوم“ آهي. سوريه اولده کي ناس ڪري ٿو. اوم من جي وڪارن کي ناس ڪري ٿو ۽ اندر به روشني ڄڻائي ٿو. اوم جي ٻل سان ئي لاهي منڊيا راکشس ناس ٿي وڃن ٿا. ان ڪري گائتري منتر جو جپ ڪرڻ تمام ضروري آهي. گائتري منتر جي شروعات به پهريائين اوم جو اچار ڪرڻ به ضروري آهي. سنڌيا آپاسنا جو انگهه ڪڏهن به نه ڪجي. جيڪو ماڻهو سنڌيا آپاسنا نه ٿو ڪري اهو ڄڻ ته سوريه جو گهاٽ ڪري ٿو.

اک چنڊ جي وقت کي ”نيميش“ چئبو آهي - ۱۵ نيميش ملي هڪ ڪاشنا ٿئي ٿي ۽ ۳۰ ڪاشنائون هڪ ”ڪلا“ ٿينديون آهن. ۳۰ ڪلائن جو هڪ مهورت ٿئي ٿو آهي. هڪ ڏينهن ۽ رات به ۳۰ مهورت ٿيندا آهن. سنڌيا جو وقت هميشه ٿيندو آهي. هڪ ڏينهن ۽ رات به ۳۰ مهورت ٿينديون ۽ وڌنديون آهن. - پر هڪ مهورت هوندو آهي - ڏينهن ۽ راتون گهڻيون ۽ وڌنديون آهن. - پر سنڌيا هميشه هڪ مهورت جي ٿيندي آهي. سڄي اڀرڻ کان وٺي ٽن مهورتن جي سنڌيا هميشه هڪ مهورت جي ٿيندي آهي. هيءُ ڏينهن جو پنجون ڀاڱو آهي. منجهند جو وقت کي ”پراڻه ڪال“ چولدا آهن. هيءُ ڏينهن جو پنجون ڀاڱو آهي. منجهند جو وقت ٽن مهورتن جو ٿيندو آهي. ڏينهن جا ۵ ڀاڱا آهن. هر هڪ ڀاڱو ٽن مهورتن جو ٿيندو آهي. پنجن ڀاڱن جا هيٺيان نالا آهن: - پراڻه ڪال، سنگر، مڌياهن (منجهند) جو ٿيندو آهي. پڇن ڀاڱن جا هيٺيان نالا آهن: - ۵ مهورت ٿيندا آهن. ويشتي ڏينهن اڀرڻه ساياهن، اهڙيءَ طرح سڄي ڏينهن به ۵ مهورت ٿيندا آهن. ويشتي ڏينهن پندرهن مهورتن جو ٿيندو آهي. پر پوءِ اهو گهڻو وڌندو ۽ وڌندو پيو آهي. ان شري ۽ وسنت رتوءَ جي وچ ۾ سوريه تلا ۽ ميڪ راشيءَ به ويندو آهي - ان

جي ڏيک يا ڪنڊ پر ڇڏي ڏينهن جو، محدود جي وقت سامهون ٿئي لوان جي
 شڪل ۽ ڏيک (سماڻ وڌيڪا) جي ٻئي طرف ٿيندڙ ڏيک يا ڪنڊ پر ان وقت
 ٿين ٿي. انهيءَ جي ڦيري ڪري ڪن ڪنڊن پر ڇڏي لٿل ڏيک يا ڪنڊ پر
 ڪنڊن پر وڌيڪ، ڇڏي اڀرڻ ڏيک يا ڪنڊ پر اچي ٿو. ڪنڊن پر سوراڻ ڏيک يا ڪنڊ
 ڇڏي ڪنڊ ڪنڊ ٿاڻر آهي. نه اهو اڀري ٿو ۽ نه لهي ٿو.

ڪنڊن ڏيک يا ڪنڊ اڀري لوان کي اڀرڻو پڻ ٿئي ٿو ۽ ڪنڊن طرف لهي لوان کي
 لهي ٿو. انهيءَ طرح ڏيک يا ڪنڊ جي وچ ۾ ڪنڊ آهي. اتر لڳڻ جي نه وچ ۾
 ڪنڊ آهي. سوراڻ ڏيک يا ڪنڊ سڀني کي روشن ڪري ٿو. پر سمورو ڏيک يا ڪنڊ

انئون اڏيائڻ

سورڙي، ڏکڻ ۽ راشين جي ويوستا ۽ ڪال چڪر،
لوڪپال ۽ گنگا جي آڏيتي ۽ جو ورڻن

شري پراشر چيو:- هي معتريه! مون توکي هن برهمانڊ جي لاستي ۽ جو ورڻن
ڪري ٻڌايو. هاڻي سورهيه وغيره گرهن جي لاستي ۽ ان جي ماپ وغيره جي
باري ۾ توکي ڪجهه ٻڌايان ٿو.

هي مني! سورڙي ڏيڍ جو رت ۹ هزار ۽ ۹۰۰ ڊگهو آهي. ان رت کي جيڪا وڏي
ڪاٺي آهي جنهن ۾ گهوڙا ٻڌبا آهن - اها ان رت کان پيٽي ڊگهي آهي. جنهن
ڪاٺيءَ ۾ ڦيٽو نهڪيل هوندو آهي - ان کي ڌرا ”چنڊ“ آهي. اهو ڏيڍ ڪروڙ
۽ ۹۰۰ ڊگهو آهي. ٻين لفظن ۾ ائين ڪٿي چئجي ته ڪال چڪر کي رت جي شڪل
۾ ورڻن ڪيو ويو آهي. رت جي ڦيٽي ۾ ئي اُرا ڪاٺيون ٿينديون آهن. اهي آهن
صبح، منجهند ۽ شام.

سڄي سونيتسر (هڪ سال) ۾ ڪال چڪر اسٽ (موجود) آهي. جيئن ته ڏينهن
رات - مهينا ڇهه رتون (موسمون) وغيره وقت جي ماپ آهن - تئين اهي ڇهه سورڙي
جي رت جا پاڻا آهن. ست چنڊ (ويڏن جي منترن جا ميٽر) ان رت جا گهوڙا آهن
انهن جا نالا ٻڌ:-

گائيتري، برهتي، اشٽڪ، جگتي، ترشٽ، انشٽ، ۽ پنڪتي. اهي ويد جا چنڊ
ٿي سورڙي نارايڻ جا گهوڙا چيا ويا آهن. سورڙي جي رت جي رفتار تيز آهي - تئين
هن ڪال چڪر جي رفتار تيز پيئي هلي.

هن مانسوتر پربت جي اُڀرندي طرف اندر جي ڏکڻ ۾ ۱۲ (چوڌو) ڊيويائي جي الهندي
۾ ورڻ جي ۽ اتر ۾ چنڊرما ڊيويائي جي ڀري (نگري) آهي. انهن نگرين جا نالا ٻڌو:-
اندر جي نگر ۽ جو نالو آهي - ”وسوڪ سارا“ - ۱۲ جي نگر ۽ سنيهي ڪري
سڏبي آهي. ورڻ جي نگر ۽ کي ”سڪا“ جي نالي سان سڏيندا آهن ۽ چنڊرما جي
نگري ”وياورڙي“ آهي.

هي معتريه! پنهنجي جيوڻ ۾ چڪر سان گڏ سورڙي ڊيويائي جڏهن ڏکڻ دشا ۾ ڀرپوش
۽ ٻڌو آهي تڏهن ڏاڍي تڪي رفتار سان هلندو آهي.
ڀڳوان سورڙي نارايڻ جي ڪري، ڏينهن ۽ رات جي ويوستا ٿيل آهي. چون ٿا ته
يوگي يوگين جا رات (آسڪتي) وغيره وڪار جڏهن ڪيڏا ٿي ويندا آهن. تڏهن
اهي ڊيويائي مارڪ ۾ ويندا آهن. اهو ڊيويائي مارڪ به سورڙي نارايڻ ئي آهي.

ان انٽ ۾ اهڙا ڏ لکين ڪروڙين ٻهه لک ٿا آهن. جهڙي طرح ڪاٺ ۾ باهه رهي ئي
 ٿون ۾ ٿيل رهي ٿو اهڙي طرح سو پوکاش (خود روشن) چپٽن آتما وياڪ ٻڙش
 ٻڙڌان ۾ موجود آهي. اهي ٻئي ٻڙش ۽ ٻڙڌان پاڻ ۾ مليل آهن. اهي ٻئي (ٻڙڌان ۽
 ٻڙش) وشطو شڪتي ۽ سان آروڙ (گهرو ڪيل) آهن. پرڪ جي وقت وشطو شڪتي
 الڳ ٿيندي آهي، ۽ پرڪ کان سواءِ باقي وقت ان ۾ مليل رهندي آهي. جڏهن
 سرشتي جي شروعات ٿيندي آهي. تڏهن ان وشطو شڪتي ۾ هڪ قسم جي ٻڙش
 پيدا ٿيندي آهي. هڪ قسم جو جوش ايندو آهي. هيءَ وشطو جي شڪتي ئي آهي
 جا ٻڙڌان ۽ ٻڙش کان وياڪ ٿيل هن ڊگهت کي جهلي پيني آهي. ڌارڻ
 ڪري پيني آهي.

هي مٿي ۱ جهڙي طرح ٻيٽ مٿان وڻ پيدا ٿيندو آهي - وري ان وڻ مٿان
 ٻيٽ پيدا ٿيندا آهن. انهن ٻن وڻ سمائل هوندا آهن. ساڳيءَ طرح ٻيٽن ٻڙڌان
 ۽ مهٽ ٿو کان وٺي پنجن ٻڙڻ (پنجن وڪارن) - ٻڙوڪي، جل، لڇ، وائر ۽ آڪاش
 تائين - سڀ وڪار (ننڍل روپ) پيدا ٿيندا آهن. ٻوڏ انهن وڪارن مان ڊوٽاٽون
 آس، وغيره پيدا ٿيندا آهن.

ڀڳوان شري هري هن وشڪر جو ڪارڻ آهي.

هي مٿي ۱ اٺا جي ٻيٽ ۾ پاڙ ڏانڊي، ٻن سلو، ٽه، گل ۽ ان جا داڻا - سڀ
 موجود آهن. وڏو زمين، ۽ پاڻي وغيره سامڪري ملڻ تي اهي ظاهر ٿي پوندا آهن.
 اهڙي طرح پنهنجن اٺڪ ٻوڙ ڪرڻ سان پرگهت ٿي ويندا آهن. جنهن مان هيءَ سڄو جڳهه پيدا
 ٿيو آهي - اهو ڌوڏ ۽ جڳهه ۾ سمائل آهي. سڄي جڳهه ۾ وياڪ آهي - يا ائين
 کڻي چئجي ته جڳهه جي روپ ۾ ظاهر ٿيل آهي، جنهن ۾ هي اسٽ آهي ۽ جهن
 ۾ وري هي لڻ ٿي ويندو آهي ٻار ٻهر وشطو ڀڳوان آهي. اهوئي مڙل ٻوڙ ڪري
 آهي ۽ اولڪا - (موڪر - ڏسڻ ۾ نه ايندڙ) آهي. وري اهوئي ويڪر روپ
 (ظاهر روپ) ۾ سٺار آهي. ان ۾ هيءَ جڳهه لڻ ٿي وڃي ٿو. ان جي آڌار تي
 هي جڳهه اسٽ (موجود) آهي. يڪه وغيره ڪريائڻ جو ڪرڻ به اهوئي آهي.
 يڪه روپ ۾ ان جي ٿي پوڄا ڪئي وڃي ٿي. ۽ يڪه جو ڦل (نتيجو) به اهوئي آهي
 يڪه جو ساڻن به اهوئي آهي. مطلب ته ان وشطو ڀڳوان کان سواءِ ٻيو ڪجهه به نه آهي.
 ستون اڌاڪ سماپ

کان به اُت ڪروڙ يوجن مٿي ”نپ لوڪ“ آهي، جتي هڪ قسم جي ديوي-گنن جو لواس آهي. - تن کي ”ويراج“ ڪري ڇولدا آهن. انهن کي باهه به ڄلائي نه سگهندي آهي. نپ لوڪ کان به ٻارهن ڪروڙ يوجن مٿي ”ستيب“ آهي. ان جو پيو نالو برهم لوڪ“ پٺ آهي. ان لوڪ ۾ اُمر گڻ رهندا آهن. - انهن جو موت نه ٿيندو آهي. اهي هميشه اُمر آهن.

جنهن زمين تي پيرن سان پنڌ ڪري هلي سگهجي ٿو. - يعني چيڪا پنڌ ڪرڻ جي لائق زمين آهي. - اها يورالوڪ آهي. ان کي پرتوي لوڪ به چئجي ٿو، ان جي وستار جو بيان مان ڪري چڪو آهيان. هي رشي! پرتوي ۽ سوريه (سج) جي وچ ۾ جتي سڌ ۽ رشي مٿي رهندا آهن. اهو پيو يور لوڪ آهي. سوريه ۽ ٿرڙ جي وچ ۾ جيڪو ۱۴ لک يوجن جو مفاصلو آهي. - اهو سورالوڪ چيو وڃي ٿو.

هي مئٽريه، پُر پُوهه، سور آهي ”ڪرتڪ“ ٿرلوڪ نالي سڏيا وڃن ٿا جن، نپ ۽ ستيب اهي ٽيئي ”اڪرتڪ“ لوڪ آهن. انهن ڪرتڪ ۽ اڪرتڪ ٿرلوڪن جي وچ ۾ مهراوڪ آهي. - اهو لوڪ فقط پرل جي پڇاڙي ۾ ساهوارن کان سواءِ سڄو ٿي وڃي ٿو، پر بلڪل ناس ٿيو ٿئي. ان ڪري هن لوڪ کي ”ڪرتڪ - اُرتڪ“ نالي سان سڏيندا آهن.

هي مئٽريه! اهڙي طرح مون توکي، ستن لوڪن ۽ ستن ٻانالن بابت ٿوري ۾ ڪچ، ٻڌايو. هن سڄي برهمانڊ جو بس ايتروئي وستار آهي. هيءُ برهمانڊ پير والگر گول آهي يا بيضي جي شڪل والگر به چئي سگهجي ٿو. مطلب ته هيٺ ٿوري مٿي سڀني پاسن کان. - آئي جي شڪل جي چٽ نه هڪ وڏي ٿئيءَ کان گهربل آهي ان کي ”اڊ ڪناهه“ ڪري چئبو آهي.

اهو آڻو (بيضو). - پاڻ کان ڏهوئي وڌيڪ پائيءَ سان ڀريل آهي ۽ ان پاڻيءَ جي گهيري جي چوڌاري اڱن (باهه) جو گهيرو آهي.

اڱني وايو ۽ (هوا) کان وڙهيل آهي ۽ وايو وري آڪاش کان گهيرو ڪيل آهي آڪاش جي چوڌاري تامس اهنڪار آهي، تامس اهنڪار وري، مهت تنوڪان گهيرو ڪيل آهي. مهت تنوڪي وري ”برڌان“ گهيڙو ڪيو آهي. برڌان اننت آهي، ان جو انت ڪنهن به نه ڄاڻو آهي ان ڪري ان کي ”بي انت“ به ڪري چئبو آهي ان کي ”پرا پرڪرتي“ به ڪري چوندا آهن.

ان جو نه ڄاڻائو ڪري سگهيو نه ماپ ڪري سگهجي. اهوئي هن سڄي جهڳٽ جو ڪارڻ آهي.

[illegible]

تیری خوشبو بھی، چھویر ہنسی تو بھی، تیرے ساتھ جنت میں کبریاں ہی اور ملی
ہی ہیں۔ سنا ہے کہ وہ توتلے کانوں کو پانی نہ دے گا۔ اسی کا نام ملکہ

بجانبی بکشد : تبصره بر آتش اویزونی ، بکشد و بکشد : نهر
برای نوک هر تپه

[illegible]

عسیر کے وجہ سے قریب کے لوگ بھی مٹی سے لپٹ کر مرنے لگے۔

[illegible][illegible][illegible]

مجلسه اول

وہاں سے آکر اپنے گھر پہنچا۔ وہاں اس کی بیوی نے اس کو دیکھ کر بہت خوش ہوئی۔ اس نے اس کو بوسہ دیا اور کہا: "میرے بھائی، میں نے تجھے ڈھونڈنا شروع کیا تھا۔" اس نے اس کو بتایا کہ وہ کون سا گھر ہے۔ اس نے اس کو بتایا کہ وہ کون سا گھر ہے۔

١٠٠٠
 ١٠٠٠
 ١٠٠٠

[illegible][illegible]

آهي. صبح جو، شام جو، منجهند جو ۽ رات جو، سمهڻ وقت پڳوان کي، ياد ڪرڻ سان ۽ ان جو لالو سڄي دل سان وٺڻ سان پاپ دور ٿي وڃن ٿا. پاڻ جي ڪيڙ ٿيڻ تي ماڻهو شري اراڻ کي به پرايٽ ڪري سگهي ٿو. شري وشطو پڳوان جو سرڻ به پرايٽ ڪري سگهي ٿو. سرڻ پرايٽي ته ان لاءِ ڄڻ ته وڳهن آهي.

هي مٽريو! جن جو من چپ، هوم ۽ پوڄا ڪندي هميشه پڳوان واسديو ۾ لڳل رهي ٿو ان لاءِ اندر پڊ به وڳهن آهي. ڇاڪاڻ ته سورگ حاصل ڪرڻ کان پوءِ به ماڻهو پٺر جنم جي چڪر ۾ ڦاسي ٿو.

انهيءَ ڪري هي مٽريو! رات ڏينهن شري وشطو پڳوان کي ياد ڪرڻ سان سڀ پاپ ڪيڙ ٿي وڃن سبب منش وري نرڪ ۾ لٿو وڃي.

من کي وٺندڙ سرڻ آهي ۽ ان جي ابتڙ اڻ وٺندڙ نرڻ آهي. ٻين لفظن ۾ هيٺن من کي چڱي ته ٻيو سرڻ آهي ۽ پاپ نرڪ آهي. حقيقت ۾ ڪا به وسڻو يا ڪو به پدارت نه دڪ جو ڪارڻ آهي نه سک جو ڪارڻ. ڇاڪاڻ ته ساڳي ڇيز ڪڏهن وٺندڙ ٿئي ٿي ۽ سک ڏئي ٿي ته اها ڇيز ٻئي ڪنهن وقت دڪ جو ڪارڻ به بڻجي سگهي ٿي ۽ اها ڪڏهن ڪروڙ جو ڪارڻ بڻجي ٿي ته ڪڏهن خوشيءَ جو ڪارڻ به ان ڪري ثابت ٿيو آهي ته سک ۽ دڪ نه من جا وڪار آهن. من جا خيال آهن. سڄو ڪيان ٿي پارهرم آهي ۽ اوديا جي اباڏيءَ سان اهو وري پنڌن جو ڪارڻ آهي هي سمورڻ وشو ڪيان مه آهي ڪيان کان سواءِ ٻي ڇا به وسڻو ڏانه آهي هي مٽريو! وديا ۽ اوديا کي به تون ڪيان ئي ڪري سمجه.

هي برهمڻ! اهڙيءَ طرح مون توکي سڄي پو منڊل (پوڙهي) ۽ پائال لوڪ جو ورڻن انسان گڏ نرڪن جو به بيان توکي ٻڌايو.

سمند، پربت، ورش (ڪنڊ) ۽ ننڍيون انهن سڀني جي مون ٿوري ۾ وڻاڪيان ڪئي هاڻي تون ٻيو وڌيڪ ڇا ٻڌڻ چاهين ٿو؟
ٻئي انش جو ڇهون اڌاءِ سمايت

ستون آڏياڻ

پور پوه، وغيره ستن مٿين لوڪن جو ورڻ.

شري مٽريو! جيءَ جهڙو — ”نوهان مون کي سڄي پو منڊل (پوڙهي لوڪ) جو

سزا ڀوڳي ٿو. جيڪو براهمن ٻالو ڪڪڙ بڪريون ڳهوڙا سونڙ ۽ ٻيڪن هي وڪري جو ڏنڊو ڪري ٿو، اهو به ان لڙڪم وڃي دڪ ڀوڳي ٿو. ٽاپو يا الڪو ڪشتي لڙي گلران ڪندڙ، مڇين مارڻ جو ڏنڊو ڪندڙ حرام مان پيدا اهل اولاد جي ڪمالي تي گلران ڪندڙ، زخرو ڏيئي ماريندڙ چغل ڪوڙ، زال کان پورو ڪرائي ان جي ڪمالي مان گلران ڪندڙ، گهرن کي باهمون ڏيئي ڇڏيندڙ دوست جو دشمن ڪندڙ، ڳوٺ جو پروحت ۽ شراب وڪڻندڙ، اهي سڀ وساءُ گهاٽي وڌايندڙ لڙڪ ۽ وڃي ٻن ٿا، وڌايندڙ جي معنيٰ آهي - جتي رڳو خون ريزي، ۽ اولاد ڪشي، ٻيڪه کي لاس ڪندڙ، ۽ ڳوٺ کي تباها ڪندڙ ۽ ڦٽائيندڙ ماڻهو، ويترائي لڙڪ ۽ وڃي ٿو. وٽس ٿي ڪو لڏي آهي جهڙو ٻائي گرم آهي، ان ۾ پيو غوطا کائي، ان کان سواءِ جهڪي ماڻهو ويجهه پام ڪن ٿا ۽ جيڪي ماڻهو ڪيٽين کي ۽ ٻيوڪ کي نقصان پهچائين ٿا، ۽ جهڪي پهريون نموني لڳي ڪري يا لڳي ۽ جو ڏنڊو ڪري، پنهجو گلران ڪن ٿا. اهي ڪوشن لڙڪ ۽ وڃي ڪون ٿا. ڪوشن لڙڪ اهو آهي جتي رڳو اولاد هجي جهڪو اڃا پو وٽن کي ڪتي تباها ڪري ٿو اهو اُسي پتر لڙڪ ۽ وڃي دڪ ڀوڳي ٿو اُسي پتر جي معنيٰ آهي اهي وڻ يا ڪاٺ جن جا پن ٿور وائڻو لکا هجن. اهڙيءَ طرح اهي ۽ ٻيا هزارين لڙڪ آهن جنهن ٻا ڪم ڪندڙ انسان ڪيترن قسمن جا ڪشت ڀوڳين ٿا. اهي آلي شڪست سزا ڀوڳين ٿا. معنيٰ بيان ڪيل ٻين جهڙا ٻيا به هزارين باب ڪم آهن جن جا ٿل، ٻائي ضرور ڀوڳين ٿا. ٻائي ماڻهو لڙڪ هي سزا ڀوڳي - ڪيئن، ٻائي هي ڇيڙن، ٻيڪن ۽ جانورن جو جيون وٺن ٿا. سزا ڀوڳن کان پوءِ جڏهن انهن جا ٻاٻ ڪم ٿي وڃن ٿا تڏهن وڃي، مشقه جو حشر وٺن ٿا. اهڙيءَ طرح پوءِ اهي ٿوري اوش نه ٿي سگهن ٿا. چڱا ڪم ڪري دٻولائون نه ٿي سگهن ٿا. ٻيا ٽاڪي پيرش ٿي موڪش (مڪشي) ٻڻ حاصل ڪن ٿا. موڪش حاصل ڪندڙ تمام اوڙا جزوي آهن، جون ٿا نه جيتري عدد ۾ جهو سرڙ ۽ آهن - اوڙائي لڙڪ ۽ ٻڻ جيڪي ماڻهو ٻاٻ ڪري وري ان جو پرائيجب ٿا ڪن. اهي ئي لڙڪ ۽ وڃن ٿا.

حدا جدا ٻاٻن لاءِ حدا جدا پرائيجب آهن. پرائيجب هي وڏي ڌرم - شاستر ۾ ڏنل آهي. جن رشن سمورين (ڌرم شاسترن) ٺاهيا آهن، انهن وڏن ٻاٻن لاءِ وڏا پرائيجب ۽ ننڍن لاءِ ننڍا پرائيجب وٺڻ ڪيا آهن ۽ انهن جي وڌيڪا ڪئي آهي. پر جيترا به پرائيجب ٻڌايا ويا آهن انهن سڀني ۾ شرعي ڪوشش کي سمورڻ ڪرڻ سڀني ۾ سٺو پرائيجب آهي. جنهن ماڻهو جي من ۾ ٻاٻ ڪرڻ کان پوءِ پڇتاءُ ٿئي ٿو ۽ وري اهو ٻاٻ نه ٿو ڪري ته ان لاءِ نه فقط هري سمورڻ تي سڀني ۾ سٺو پرائيجب

جيڪو ماڻهو ڪوڙي شاهدي ڏيندو يا جيڪو پاسطاري ڪري سچ نه چوندو آهي، ڪوڙ ڳالهائيندو آهي، اهو درو نالي لُرڪ ۾ وڃي پوندو آهي. هي مڻتريه، اکرپ ڪيرائيندڙ، ۽ گهو هٿيا ڪندڙ، ماڻهو روڻ نالي لُرڪ ۾ ويندا آهن جتي هن جو ساهه گهٽجي ويندو آهي. شراب پيئندڙ، برهره - هٿيا ڪندڙ سون جي چوري ڪندڙ، ۽ الهن پايي ماڻهن جي صحت ۾ رهندڙ - پٺ سوڪر نالي لُرڪ ۾ ويندو آهي. جتي هڙ سوئر جو جدم وٺي پيو پٽ ڪندو آهي. ڪترين ۽ وئشي (واپارين) جو خون ڪندڙ نال لُرڪ ۾ ۽ گروهه جي زال سان سنجورگ ڪندڙ، پيٺ سان اڙو رستو رکندڙ، ۽ راجدوت جو خون ڪندڙ، ٽپت ڪندڙ نالي، لُرڪ جو دڪه پوڳي آو. ٽپت ڪندڙ جي معنيٰ آهي: - باهه جي ڪوري وانگر نٿل لُرڪ. پيوڻا ناريءَ کي وڪڻندڙ، جبار (جو ڦيڏين کي ڪهڙو ستائي ٿو)، گهوڙن جو - وڌاگر: ۽ پگت ماڻهن جو نياڳ ڪندڙ - اهي سڀ نٿل لوهه واري لُرڪ ۾ وڃي پوندا آهن.

نولهن ۽ ڏيڻ سان ٻيو ڪم ڪندڙ مها جو لال لُرڪ ۾ ڪيرائو ويندو آهي. جتي هڙ باهه ۾ پيو جلندو آهي. اهڙيءَ طرح جيڪو وڏن جي بيعزتي ڪري ٿو ۽ الهن کي گهٽ وڌ ڳالهائي ٿو ۽ جيڪو وڏن جي لندا ڪري ٿو يا جيڪو ويد وڪڻي ٿو ۽ جيڪو اڳيا (نه وڃڻ لائق) استريءَ سان سنجورگ ڪري ٿو اهي سڀ لوڻ لُرڪ ۾ وڃي پوندا آهن. چورن ۽ مريادا جو النگهن ڪرڻ وارن کي ولوهٽ نالي لُرڪ ۾ ڪيرائيندا آهن. جيڪو ماڻهو ديوتائن، برهمڻن ۽ پترن سان دشمني ڪندڙ آهي ۽ جيڪو رتن کي بگاڙي ٿو يا ٿوڙي ٿو. اهو ڪرمي پڪشڪ لُرڪ ۾ وڃي سزا پوڳي ٿو. اري پاونا سان ڪنهن کي تڪليف ڏيڻ جي خيال کان يگهه ڪري ٿو. اهي ڪرميش لُرڪ ۾ وڃي پوي ٿو. ڪرميش جي معنيٰ آهي ميلي ۽ گند جو ڪيئون چور ازار جڙندڙ ڪندڙ، واپار ۾ ٺڳي ڪندڙ آڏو مک نالي لُرڪ ۾ وڃي ٿو. آڏو مک جي معنيٰ آهي، نه هيٺ منهن ڪري لٽڪائڻ، جيڪو جوش وڌيا جو اکر به ڪو نه ٿو ڄاڻي پر ڪوڙو ڀونگر رچي مساهن کي ٿوري ٿو اهو به لُرڪ جي سزا پوڳي ٿو.

شهر ۾ ڦرلٽ ڪندڙ ٻوڙ وهن لُرڪ ۾ وڃي پوي ٿو. ٻوڙ وهن جي معنيٰ آهي، جتي رت پنڌ هجي جيڪو ماڻهو پنهنجي ڪنڀ کي ڏکي ڪري، گهرجي پالين کي ٻورو کاڌو نه ڪرائي، رڳو پاڻ پيو سنا کاڌا کائي يا اڪيلا سنا کاڌا کائي ٿو. ته اهو ٻوڙ وهن لُرڪ جي سزا پوڳي ٿو. برهمڻ جي ڪل ۾ جدم وٺي جيڪو برهمڻ ماس، رس (گيهه نيل وغيره) - تر ۽ لوڻ وڪڻي ٿو، اهو به ان لُرڪ جي

کي روشن بظاير ڇڏين. پاتال پنهنجو مٿ پاڻ آهن. انهن جي پيٽ ڪنهن به لوڪ سان ڪري نه ٿي سگهجي.

اٽي انهن لوڪن ۾ تمام سهڻيون دٻڻ ۽ دائون جون ڇوڪريون آهن، جي وڻندڙ ويس وڃا بهري، آزاديءَ سان بيون گهمن. انهن جي سونهن ۾ ايڏي ته ڪشش آهي، جو هڪ واريءَ، ٽياڳي ۽ سنڀاسي ٻرش به انهن جي سولهن ڏانهن ڇڪڻ وڃن. اٽي سڄي لڏي روشني آهي. گرمي ڪونه ٿئي. وري رات جي وقت نه چنڊ جي چانڊوڪي چوڌاري ڦهلجي وئي ٿي. پر عجب جي ڳالهه آهي ته سڄي جا ڪرڻا گرم ڪونه آهن ۽ چنڊ جا ڪرڻا وڌيڪ ٿڌا ڪونه آهن.

اٽي لڏيل طعام، قسمن قسمن شراب ۽ قسمن قسمن شربت موجود آهن. الهيءَ ڪري اٽي جا رهواسي نازڪ ۽ دائو عيش عشرت ۾ وقت گذارين ٿا. جنهن ڪري انهن کي وقت جي گذرڻ جو پتو نه ٿو پوي. انهن هندن اٽي ڏاڍا قدرتي نظارا پڻ آهن. جهڙوڪ سهڻاين، ننڍيون ۽ تلاءَ.

انهن نلاڙن ۾ سهڻا رنگا رنگي ڪمل ٿريل آهن. اٽي رکي رکي ڪوئل جو منو آواز ٻڌڻ ۾ ايندو آهي، جو ٻريءَ جي من ۾ هڪ منو درد پيدا ڪندو آهي. اٽي ڏاڍا مڙا آهن. اٽي جا پاتال واسي دٻڻ، دائو ۽ لاک ڳڻ، قيمتي پوشاڪو، پهريندا آهن. ۽ قيمتي زبور پڻ پهريندا آهن. جڏهن اهي ٻاهر گهمڻ لکن ته انهن جي پوشاڪن مان اوچن عطرن جي هڪار - آس پاس جي واپو منڊل ۾ ڦهلجي چوڌاري خوشبوءِ پکيڙي ٿي. جتان ڪٿان وڃا ۽ مردنگ جا منا سر ٻڌڻ ۾ ايندا آهن. سڄي ڇهه نه اٽي جا رهواسي ٻاڳ. وارا آهن جو ههڙن مزو ۽ عيش عشرت ۾ وقت گذارين ٿا.

پاتال جي هيٺان وشطو ڳوٺ جو شيش نالو آهي. ان ۾ ڏاڍو نيچو آهي. ان جي مها ۽ گڻن جو بيان ڪري نه ٿو سگهجي. اٽي جا سڌ ڳڻ (هڪ قس جي ديوتائن جي ذات) ان شيش نالو کي ”انست“ ڪري، سڏيندا آهن. ان تي سواستڪ جا نشان اُڪريل آهن ۽ ان کي هزار قطيون آهن. هر هڪ قطي ۾ وري هڪ چمڪندڙ مٽي آهي. مٿين جي تجلي جي سبب چوڌاري روشني ۽ پرڪاش ڦهليل رهي ٿو. ديوتائن جي دشمنن آسرن جي ان شيش نالو کي ٻر ٻارو ڪري همت ٿي ٿئي وڃي ٿي. ان جي اک نشيلي ۽ ڳاڙهي آهي. هميشه هڪ ڪنڊل پهريندو آهي مڪت ۽ مالاٿون پهريندو آهي. اهو ان وانگر ٻيو ڏسڻ ۾ اچي جنهن سفيد ٻرست ٿي باهه جو ٻرندڙ جوالاهجي، اهو انست ديوتا ڪڏهن ڪڏهن پنهنجي هٿ ۾ هر ۽ هڪ وڏو مهر به ڪٽيندو آهي ۽ ان جي اُٻاسنا وارڻي ديويءَ ڪنهن شڪل ۾ اچي ڪندي آهي.

به وڌندو آهي. اتي جي ماڻهن کي بنا تڪليف جي کاڌو حاصل ٿيندو آهي. گھڻو ڪري اهي ڇهه رسن جا شوقين آهن.

ستن، سمنڊن جي ٻڃاڙي، ۾ ملي پائيءَ جو سمنڊ آهي. ان سمنڊ ۾ ٻريان جهڪا زمين آهي - اها سون وانگر پٽي ڄمڪندي آهي. اتي هڪ لوڪ نالي پونس آهي جو هزار پوڄن وڏو آهي. ان پوڄ جي چوڌاري اوندهه لڳي بيٺي آهي ان اوندهه جي چوڌاري وري، پوهالا، ڪتاهه آهي (وڏي نئي جي شڪل وانگر). هي مني! ٻيضي وانگو هن پوٽويءَ جي شڪل ڳولائي ٿي آهي اها نارنگيءَ وانگر آهي. سڄو پڻ منڊل پنجاهه ڪروڙ پوڄن پڪڙ وارو آهي.

هي مٿس به ا هن پوٽويءَ جون ڪيتريون ئي خاصيتون آهن هن ۾ ڪيترائي گڻ آهن - آسمان کان به وڌيڪ.

هي پوٽوي سڄي جهڪ جو آڌار آهي. هيءَ پوٽوي سڄي جهڪ جو پالن ڪري رهي آهي ۽ هنن ۾ ساهوارا جهڙو هن ٿا.

چوٿون اڏياڻ پورو ٿيو

ڀنڄون اڏياڻ

ستن ڀائڻالن جو ورڻ

شري براسرهيءَ چيو: هي مٿس به ا مون توکي هن پوٽويءَ جي وسيلن جي باري ۾ گھڻو ڪجهه ٻڌايو، هن جي اوجاڻي ۾ هزار پوڄن جي وڃي آي. پوٽويءَ جي هٿن پاتال آهي سڀ پاتال آهن - اٺل، وٺل، لٺل، گيس سڀ مٿس، مهاتل، ستل ۽ پاتال. انهن ستن مار هرڪ پاتال هڪ پٽي کان ڏهن ڏهن هزارن پوڄن جي پٽاڻي ٿي آهي. هي مٿس به ا انهن جي پوي واري زمين اچي، ڪاري، ٻاڙهي، ۽ رڳ جي رنگ جي آهي. ان زمين تي تمام سهڻا ۽ رونقدار مڇا اڏيل آهن. ڪٿي ڪٿي هنن هٿن پٽي آهي ۽ ڪٿي وري سونهري آهي. انهن پاتالن ۾ سوين قومون رهن رپ ڪري انهن مان مکيه آهن. ناري، نٿي، پڪي، ۽ وڏا وڏا نالڪ.

ڪندا آهن. انهن پاتالن جو سر ڪري، جڏهن سڙي ۾ پهتو، تڏهن

چيائين ته ”پاتال نه سوڙه کان به وڌيڪ سهڻا آهن“ اتي

نور وڃي ٿي. (ٻيا قوم) جيئن جي زبونن ۾ اچون ڄمڪندڙ

۽ وڌيڪ جا ڪوٽا ڪوٽا ٿا جي آس پاس وارين جهڪن

وري ڪش ڊسپ آهي جو وري ان شراب جي سمنڊ جي چوڌاري گهيرو ڪيل آهي. ڪش ڊسپ جي راجا جو نالو جيوت شمان هو. ان کي ست پٽ هئا سندس پٽن جي نالن سان ئي ستن ورشن تي نالا پيا. هن ڪش ڊسپ ۾ ڏنڻين، ڊالڻ، منڇين، ڊيڙو، گندرو ڪنڊو وغيره رهندا آهن. ان ڊسپ ۾ ٻه چار ڏاڏيون رهن ٿيون آهي شاستر موجب ڪرم ڪندا آهن. هو ٻوهر روپ جنارڊن جي آپاسا ڪندا آهن. اتي ٻه ست پربت آهن ۽ ست ننڍيون آهن. ۽ ٻيا ٻه جبل آهن. ڪش ڊسپ ۾ هڪ ڪش نالي وڻ آهي. جيتري هن جي پکيڙ آهي اوتسري پکيڙ وارو گيهه جو سمنڊ ان جي چوڌاري گهيرو رهيو آهي.

گيهه جي سمنڊ جي چوڌاري وري ڪرواچ ڊسپ آهي. مٿين ڏين وائڱر هن ۾ ٻه ست ورش آهن. - ست جبل ۽ ننڍيون آهن. هن ۾ ڊيوتائون ۽ گندرو رهندا آهن. - هتي ٻه ماڻهو نريپه (ڪنهن ٻه ڊسپ کان سواءِ) رهن ٿا. هتي رڌر جي پوڄا ٿيندي آهي. هن جي چوڌاري ڏهيءَ جو سمنڊ آهي. ان سمنڊ جي چوڌاري وري شاڪ ڊسپ آهي.

مٿين ڊسپ وائڱر هن ۾ ٻه ست ورش - ست جبل ۽ ست ننڍيون آهن. هتي ست ۽ گندرو رهندا آهن. هتي هڪ شاڪ نالي وڻ آهي جنهن ٽان هن ڊسپ تي اهو نالو پيو ان وڻ جي هوا ڏاڍي ٿڌي آهي. هن جي ستن ورشن ۾ ماڻهن جو پاڻ ۾ جهيڙو جهڻو ڪڏهن به ڪو نه ٿيندو آهي. ماڻهو ٻڌيءَ ۾ رهندا آهن. هن جي چوڌاري کير جو سمنڊ آهي. ۽ ان جي چوڌاري وري پشڪر ڊسپ آهي. هن ۾ فقط ٻه ورش آهن هن جي راجا جو نالو سون هو ۽ ان جي ٻن پٽن جا نالا هئا: مهاوڙ ۽ ڌاڪي اهي ٻه ورش انهن جي نالن سان سڏيا ويندا آهن. هن ۾ فقط هڪ جبل آهي. هتي جي رهواسين کي لڪا بيماري ٿئي ۽ نه ڪو ڪو مانسڪ دک ٿئي. ماڻهو ڏاڍو خوش آهن. انهن جي عمر ڏاڍي وڏي آهي. هڪ هزار ورهيه تائين اهي جيئندا آهن. اتي ڪو به پاڻ کي اتر يا ليڇ نه سمجهندو آهي. سڀني کي برابر جا حق آهن. اتي ڊيوتائون ۽ ماڻهن جي شڪل ساڳي آهي. ۽ اهي پوشاڪ به ساڳي پهريندا آهن. اهي ٻئي ورش جن تي هن پراڻيءَ جا سرڀ آهن. اتي سڀ مومون هڪ جهڙيون ٿينديون آهن. اتي نه بيماري ٿئي ۽ نه بڏايو. ماڻهو هميشه جوان اتي هڪڙو وڏو ٻڙ جو وڻ آهي. ٻهها جيءَ جي اُتي پوڄا ٿيندي آهي ان ڊسپ جي چوڌاري مٺي پاڻيءَ جو سمنڊ آهي.

هي مٺي! اهڙيءَ طرح مون توکي ستن ڏينهن جو ورڻن ٻڌايو. سڀني سمنڊن ۾ هڪ جيترو پاڻي آهي. جنهن ڇنڊ ڇوڻ ڪلائون وڌنديون آهن تنهن سمنڊ جو پاڻي

جو ورڻن ڪيو آهي، پر ٻيا ڪيترا ننڍا وڏا جبل ۽ ننڍيون پڻ آهن. جنهنو تعداد هزارن ۾ لڳي ويندو. ان ديش جا ماڻهو جي ڏاڍا طاقتور آهن ۽ سدائين انهن ننڍين جو پاڻي پيئندا آهن. هي ٻرھڻ اهي ماڻهو هميشه ننڍڙي رهندا آهن انهن ستن روشن (ديشن) ۾ چئن جڳن جو ڳاڻو به نه ٿيندو آهي. اهي ۵ هزار ورھين لائين جيترا رهندا آهن. انهن روشن ۾ هي ٻنچ، ڏور ضرور موجود رهندا آهن (اهڙا ستره چوري نه ڪرڻ، ٻرھڻ ۽ ٻئي جي شمع نه کڻڻ وغيره).

هي ٻرھڻ ان ۾ ٻهوه جي وڻ جيترو هڪ ڀلڪش جو وڻ آهي. ان ڪري ان ديش تي اهو نالو پيو. ڀلڪش ديش جي چوڌاري سمند آهي. جنهنجو پاڻي ڪمند ٻڙو ملو آهي.

هي مٿسره! اڇڙي طرح مون ڏوڪي مختصر طرح ڀلڪش ديش جو ورڻن ڪيو هائي شالھي ديش جو بيان ٿي.

شالھي ديش جو مالڪ وڻيمان هو. هو ڏاڍو بهادر هو، شالھي ديش ۷ ورھين ۾ ورهايل آهي راجا وڻيمان کي ستم ٻڌو هئا. عرصي ٻڌ کي هن جدا جدا ورھين جو راجا مقرر ڪيو. انهيءَ ڪري اهي ورھين ان جي پٽن جي نالي سان سڏجڻ ۾ آيا. سندس پٽن جا ۽ ورھين جا نالا هيءَ هئا :- شروا، هرس، جيهو، روهس، وڏيهس، مانس ۽ سهڻيهس. هي ڀلڪش چوڌاري سمند کي گهيرو ڪندڙ ڪمند جي وس جي سمند واري، پاڻ کان بڻي وسار واري، هن شالھي ديش کان گهڻو ڪل آهي. هن ديش ۾ نه سم ٻرھڻ آهن هن ۾ ورھين جون ڪاٺيون آهن، اهي سم جبل ستن ورھين کي اڳڙا اڳڙا ڪن ٿا. ۽ هن ديش ۾ پڻ سم ننڍيون آهن.

چئن ۾ پٿرون لٿو ٻرھڻ پڻ ڏروڻاڇل نالي وارو آهي. ان جبل تي ڪيترن ئي سمن جون قمڙي ٻڌيون پيدا ٿينديون آهن جي ڪيترن وڏين نيمارين جو عظيم آهن.

هي مڃاڻي! هن شالھي ديش ۾ ڪپل، اڇڙ، پيس ۽ ڪرڻ. نالن سان پيسا آهن ڏانئون اسان جي ڇڏن ورڻن ٻرھڻ ڪترن، وڻيه ۽ شورو وانگر، جا رهواسي، وشتو پڳوان جي پڙجا ڪندا آهن. وشتو پڳوان کي هو واپڙ پ مڃندا آهن. گهڻو ڪري هو وشتو پڳوان کي بگھن دواران خوش ۽ هي ديش ڏاڍو سهڻو ديش آهي. من موهيندڙ هن ۾ نظارو آهن هن ۾ راس ڪندا آهن. هن ۾ شالھي نالي هڪ وڻ آهي. شالھي يعني سوه جو ديش وري هڪ شواب جي ڪنڊ کان گهڻو وڪيل آهي. ان سمند کان پري

پومِيءَ ۾ جنم ورتو آهي آهي منش ڏليه آهن ڇاڪاڻ ته هي منشي هڪ ڪرم پومي ۾ جنم وٺي، ڦل جي اڇا جو تپاڳ ڪري، نشڪام پاونا سان ڪرم ڪري - وري انهن ڪرمين کي شري وشطو پڳوان کي اڀڻ ڪرڻ سان - پڇهه ۽ پساپ کان چٽي ان نلت ۾ سمائجي وڃن ٿا. - آهي پرش اسان ديوتائن کان وڌيڪ وڏي پاڳوارا آهن. آهي ڏنيه آهن ديوتائون چون ٿا ته ”اسان کي به خبر ڪونه ڪا آهي ته جڏهن اسان جا پڇهه ڪيڙ ٿي ويندا تڏهن اسين ڪٿي جنم وٺنداسون؟ آهي پرش سڄي پڇهه پاڳوارا آهن. جيڪي هن ڀارت ورش ۾ پيدا ٿي چڱا ڪم ڪن ٿا.“

هي مٿريه! اهڙيءَ طرح مون توکي ٿوري ۾ جمبو ديب جو ورڻ ڪيو، هن جمبو ديب جي چوڌاري، ڪاري پاڻيءَ جو سمنڊ آهي جنهن جو لڪ ڀوڄن وستار آهي.

ٽيون اڏيائ پورو ٿيو.

چوٿون اڏيائ

ڀلڪش ۽ شامل وغيره ديپن جو بيان

شري پراشرمينيءَ چيو ته! ”جهڙيءَ طرح جمبو ديب! ڪاري پاڻيءَ کان گهيري ل آهي اهڙي طرح وري ڪاري سمنڊ جي چوڌاري ڀلڪش ديب آهي. جمبو ديب جي پکيڙ هڪ لک ڀوڄن آهي ته ڀلڪش ديب وري ان کان ٻيڙو آهي، ڀلڪش ديش تي ميڌالتيءَ جي ستن پٿرن راج ڪيو. انهن مان سڀ کان وڏو هو شانت هيه ۽ ننڍو هو ششرو. انهن کان پوءِ وري ست ٻين راجائن ان تي راج ڪيو. ستون هو ڌرو، اهي سڀ ڀلڪش ديش جا راجائون ٿيا. انهن ديش ۾ انهن جي سيما ريڪا مٿر ڪرڻ وارا ست جبل آهن انهن جبلن تي ۽ انهن ديشن ۾ جيڪي ماڻهون رهندا آهن آهي پاڻ کان پري آهن ۽ گندرو جي قوم به رهندي آهي. اتي جا رهواسي پڇهه وارا هوندا آهن ۽ اهي تمام وڏي عمر پوڳي پوءِ مرندا آهن. انهن کي ڪنهن به قسم جي بيماري نه ٿيندي آهي ۽ نه وري ڪو مانسڪ ڪشت ٿيندو اٿن. انهن ورش (ملڪن) ۾ ست ننڍيون آهن جي سمنڊ ۾ وڃي ٻولديون آهن. انهن ننڍين جا نالا توکي ضرور ٻڌائيندس جنجي ٻڌڻ سان پاپ دور ٿي وڃن ٿا. اُتي آنتپتا، شڪي، وپاشا، ودول، اڪلما، اُمرتا، ۽ سڪرتا - اهي ست ننڍيون آهن. مون توکي فقط مکيه ننڍين ۽ جبلن

ديپ آهي. هيءَ ديپ اتر کان ڏکڻ تائين هزار پوڄن آهي. هن جي اڀرندي ڀاڱي ۾ ڪراٽ، ۽ الهندي طرف پون، وسيل آهن.

يڪي ڪرڻ هٿيار کڻي ملڪ لاءِ لڙڻ واپار ڪرڻ وغيره ڪمن جي ورعاست موجب هتي برهمڻ ڪٽريءَ ويجه ۽ شودر ذاتيون رهن ٿيون. هن ديش ۾ هماليه جي ٿرائيءَ مان چندر ڀاڱا ۽ شندرو لنديون رهن ٿيون. پار ياٽر پربت مان ويسد ۽ سمرلي وغيره وندڻ جبل مان ٿرمل ۽ سرسا وغيره رکڻ جبل مان ٿاڙي ۽ ڀوشٽي ۽ ٿرو لنڊا وغيره لنديون نڪرن ٿيون. اهڙيءَ طرح سهيادري پربت مان گوداوري، ڀير-واڻي ۽ ڪرشنا وغيره پاڻن کي ناس ڪندڙ لنديون پيدا ٿين ٿيون. ملها حل مان ڪرمت مالا ۽ نامر پوٽي وغيره مهيندر پربت مان ترساما ۽ آره، ڪليا وغيره شڪتيمان پربت مان رشي، ڪليا ۽ ڪماري وغيره لنديون نڪرن ٿيون. انهن لندين مان وري هزارين لنديون وڏيون لنديون نڪرن ٿيون. انهن لندين جي ڪناري تي ڪرڻ پالڻال ۽ مڏه ديش جا رهواسي، يورپ ديش ۽ ڪامروپ ديش جا رهواسي، پندڙ ڪلنگ ۽ مگڏ ۽ ڊاڪٽانه ماڻهو اڀران ديش واسي سوراڻتر جا ماڻهو ۽ شون آسڙ ۽ آرڊ قومون جا ماڻهو ڪامروپ ماڙ ۽ پارياٽر جا رهواسي سڙوڙ سنڌو (سنڌ پوڙهي جا ماڻهو) هون ۽ ساڙو ۽ ڪوشل ديش جا رهواسي، مادڙ، آرام، امسٽ ۽ پارسي وغيره رهن ٿا.

هي وڏي ڀاڱدارا رشي! هن ديش جي هڪوڙي خاصيت هي آهي ته جمهوريتڪ هن پار ديش ۾ ڪيترن قومون ۽ ذاتين جا ماڻهو رهن ٿا. پر ان هوندي به اهي پاڻ ۾ ملي ايڪتا ۾ رهن ٿا. ايڪتا جو ڪارڻ هيءَ آهي ته اهي ساڳين لندين جو پاڻي پيئن ٿا ۽ ان ڪاٺين ٿا. اهي سڀ بدن ۾ سگهڙا ۽ مظلوم آهن.

هي مني! هن پار ديش ۾ ئي ست جڳهه ٿريتا دوابن ۽ ڪلجڳهه لسالي سار چار جڳهه آهن؛ باقي ڪنهن نه جڳهه ۾ انهن جي ڪليا نه آهي.

هن پار ديش ۾ ٻرلوگ لاءِ رشي ۽ مني ٿيسا ڪندا آهن، هتي ماڻهو يڪي ڪندا آهن ۽ هن ديش ۾ ڪيرا دائي پُرش دان نه ڪندا آهن. جمهوريت ۾ يڪي پُرش ڀڳوان وشٽوءَ جو همبسته پوڄن ڪو ويندو آهي. پُرش ديهن ۾ ان ڀڳوان جي ڪنهن ٻئي نموني سان آپاسا ٿيندي آهي. هي مني! هن جمهوريت ۾ به پار ديش، سيني کان سرپشت آهي ڇاڪاڻ ته هيءَ ڪورم پومي آهي. پر ها ملڪ يورپ مون آهن، يعني ٻين ملڪن ۾ ماڻهون رڳو دلپوي عيش عشرت ماڻهندا آهن. ٻن جهون کي هزارن جهون کان پوءِ سنڌن ڇڏي نچن جوڻ ملندو آڏي ڏهن تي هن ديش ۾ منسٽ حنر وٺندو آهي. ديوتائون به گهٽ ڳائيندا آهن ته هن پار ديش

۽ ڀارت ورش ۾ ڪوروم (ڪچنڊون يا ڪميءَ جي روپ) ۾ رهندو آهي. اهڙيءَ طرح هڙ ڀڳتن جي رکڻا ڪندڙ شري گوولڊ ڪرڙ ورش ۾ مٿس، روپ ۾ (يعني مڇيءَ جي شڪل ۾) رهندو آهي پر سڀني هنڌن ۽ سڀني ماڻهن ۾ موجود رهندڙ شري هري ڀڳوان وڏو روپ ۾ (جڳت جي روپ ۾) سڀ هنڌ رهي ٿو. هڙ سڀني جو آڌار آهي. سڀني ۾ حاضر حاضر آهي.

هي مهامي! ڪمورش وغيره جيڪي ان ديش آهن انهن ۾ ڳڻتي، ڇٽا، ٽڪ ۽ بيماري وغيره بلڪل ڪونه آهي. انهن ورش ۾ بک اصل ڪونه آهي. اتي جا رهواسي ندرست بي ڊڀا آهن. انهن تي ڪڏهن به ڪا به مصيبت نازل نٿي ٿئي. اهي دڪ درد کان آجا آهن. اتي جي رهواسين جي سراسري عمر ۱۰ هزار ورهيه آهي اتي برسات جي ضرورت ڪڏهن به نه ٿيندي آهي. فقط زمين مان پاڻيءَ جي رستي - سڀ گهرجون پورين ٿينديون آهن ۽ ان ڪري اهي ملڪ غرور ۽ آباد آهن. انهن ملڪن ۾ ست چڪر وغيره جي ڪا به ڪلهنا ڪونه آهي انهن سڀني ورش (ملڪن) ۾ ست ست ڪل برت آهن ۽ انهن مان نڪرندڙ هزارين ننڍيون آهن ٻيو اڏياڻ پورو ٿيو

ٽيون اڏياڻ

ڀارت وغيره نون کنڊن جو ورهاڱو

شري پراشرجيءَ چيو: ”هي مٿري! جيڪو سمنڊ جي اتر ۾ ۽ هماليه جي ڏکڻ ۾ موجود آهي اهو ديش. ڀارت ورش آهي. ان ديش ۾ ڀرت جو اولاد وسيل آهي. هن ديش جي پکيڙ ۹ هزار ڀوجن آهي. هيءَ ڀارت ڀومي ڪرم - ڀومي آهي. شپ ڪرم ڪرڻ سان سورگ پراپت ٿئي ٿو بلڪ موڪي، ٻڻ ملي ٿو. هن ۾ ست ڪل برت آهن. مهيندر، مليه، سهيادري، شڪتيمان، رکش، ونڊ، ۽ پارياڻر. هن ڀارت ڀوميءَ مان ئي پنهنجن پنهنجن ڪرمن اوسار، سورگ، مڪتي آڪاش - لوڪ ۽ پاناڻ لوڪ ۾ به منس وڃي سگهي ٿو. سڄيءَ ڀرتويءَ ۾ هن ڀارت کان سواءِ ٻئي ڪنهن به هنڌ ماڻهوءَ لاءِ ڪرم جو وڌان ڪونه آهي.“

هن ڀارت ورش جا ۹ ڀاڱا آهن. اهي هي آهن:- اڏر، ديب، ڪسيرو، ٿاهه، پڙ هن ڀارت ورش جا ۹ ڀاڱا آهن. اهي هي آهن:- اڏر، ديب، ڪسيرو، ٿاهه، پڙ گيسٽيمان، ناگ، ديب، سرميه، گندرو، ۽ وارڻ ۽ هيءُ سمنڊ کان گهرييل ديب، ٿاهه

پهاڙن مان به پهاڙ نشته ۽ نيل هڪ لک يوجنن تائين ڦهليل آهن. باقي ٻيا پهاڙ ۸۰ هزار يوجنن تائين پکڙيل آهن. اهي سڀئي به هزار يوجن اوچا آهن ۽ ايتراي وري ويڪرا آهن.

هي برهمڻ! ميرو ڀرپٽ جي ڏکڻ طرف ٻهريون ڀارت ورش آهي ۽ ٻيو ڪمڀرڻ ۽ ٽيون هرورڻ آهي. اترطرف ٻهريائين رميڪ ان کان پوءِ هرڻم، ۽ ان کان پوءِ اتر ڪرورڻ آهي. جو ڏيڻ جي ٻچاڙي جي حد وٽ هڪڙي ڪري، هيءُ ڏاڏن ٻاڙ جي شڪل وانگر آهي. انهن مان هر هڪ جي پکيڙ ٽن ٽن هزار يوجن آهي ۽ انهن سڀني جي وچ ۾ الورڻ ديش آهي. ان ۾ سونو سميرو پهاڙ بيٺل آهي. هيءُ الورڻ ديش سميروءَ پهاڙ جي چئني طرف ۹ هزار يوجنن تائين ڦهليل آهي. هن جي چئني طرفن ۾ چار جبل آهن اهي چار ڀرپٽ جڳ ته سميروءَ کي جهلي پيئا آهن. انهن مان مندر اڇل جبل اڀرندي طرف، گند ماڊن ڏکڻ ۾، ويل نالي پهاڙ الهندي طرف ۽ اتر ۾ اڱس سهارڻ نالي پهاڙ. اهي سڀ ڏهه ڏهه هزار يوجن اوچا آهن. انهن جبلن تي تمام وڏا ڪدمب، جمبو، ڀور ۽ بڙ جا وڏا وڻ آهن. اهي ايڏا ته وڏا آهن جو جڳ ته انهن جبلن جا وڏا جهنڊا آهن.

هي مني! جمبو ديش تي اهو نالو ان ڪري پيو. جو ان ۾ جمبو (ڄمون) جا وڻ تمام گهڻا آهن. چون ٿا ته اهي ڪارا ڄمون تمام وڏا آهن. جڏهن اهي ڦل جبل تي ڪڍن ٿا ته ڦاٽي ڇوڌاري ڦهلجي وڃن ٿا.

مٿان ڪرڻ ڪري ۽ پهاڙ سان لڳي ڦاٽل ڪري انهن مان ايتري ته رس نڪري ٿي. جو اها رس هڪ نديءَ جي روپ ۾ وهي هيٺ وڃي ٿي. اها ندي به جمبو نالي کان مشهور آهي. اتي جا رهاڪو ان نديءَ جو منو ٻاڙي پيئندا آهن. ان رس ۾ ڏاڍي طاقت آهي. چون ٿا ته ان نديءَ جو رس، پيئڻ ڪري - هنن جو من نرم ٿي وڃي ٿو ۽ نه انهن کي پگهر نڪري ٿو، نڪا ڪا انهن جي من ۾ بدبوءِ آهي. ۽ نه وري ڪو انهن کي ٻڌايي جي تڪليف ٿئي ٿي. ان نديءَ جي ڪناري واري مٿي ان رس سان ملائي وري، نديءَ جي ٿڌي هير لڳل ڪري جڏهن سڪي وڃي ٿي. تڏهن هڪ قسم جو سون ٿي وڃي ٿي. جنهن سون جو نالو ئي جمبو نندسون آهي. اتي هڪ قسم جي عجيب قوم رهي ٿي جنهن کي سڏ چوندا آهن. اهي سڌ ورش اتي هڪ قسم جي ڪيترائي مال ورش آهي ۽ انهن ٻنهي جي وچ ۾ الاءِ ورش ديش آهي. هي مٿنريه! ان سميروءَ ڀرپٽ جي چوڌر ڪيترا سڀا بن آهن انهن ۾ ڪيترا لک هي آهن. جن ۾ ديوتاڻون به اچي سنان ڪندا آهن. انهن وڏين ڏيڻن ۾ جن ۾ ديوتاڻون

هي مٺي! انهن اڳهتر جڳن جي لٽي سمي کي ”واراه ڪلپ جي نالي سان سڏيو
وڃي ٿو. ان واراھ ڪلپ ۾ سڀ کان پھريائين سوا ڀيموءَ مندوءَ جو وٺڻ آھي، هن وقت
سڄي دنيا ۾ جيڪي فرعونون رھن ٿيون، پاڇيڪي ۽ ماڻھون آھن اھي ان مندوءَ جو
اولاد آھن۔ ”ماڻھو لفظ“ ۽ مندوءَ مان لکيو آھي جنھنکي سنسڪرت ۾ ”منشہ“
ڪري چيو آھي

پهريون اديان سماپيت تو

پیشہ اکیڈمی

پ۔ وگول (پرتوی ۴۵ ڈی)

شري مقرر ٿيو: ”هي رحمن! اوهان مونکي سوانح وسمندو جي ولس جو ورلن
 ڪيو. هاڻي مان اوهان کان سچي پڙوئي - مندل جو بيان ٻڌڻ چاهيان ٿو.
 هي مني! هن پڙوئي تي جيترا به سمند، وڏا بست (دوپي) ۽ وڏا کنڊ (جشن
 بسا کنڊ ۽ يورپ کنڊ) وغيره، پوکي، پٺا، نديون، ۽ وڏا شهر آهن. ۽ انهن جي
 جيتري پکيڙ آهي - انهن سيني جو بيان ڪري ٻڌاڻو.
 شري ٻاڙجيءَ چيو: ”هي مقرر ٿيو، مان انهن سيني ڳالهين جو مختصر ورلن
 ڪريان ٿو. ڪڏهن وسار سان انهن جو ورلن ڪجي ته سڙ وڃين پر نه جهڪو
 پڙو نه ٿئي.“

[illegible]

سشبڊ روپ ڌارڻ ڪندڙ وشطو پڳوان جو شرار آهن.

هن لوڪ ۾ جيڪي به ڪجهه ڏسڻ ۾ اچي ٿو، ۽ جيڪي به نه ٿو ڏسڻ ۾ اچي، اهو سڀ وشطو جو شرار آهي.

هي برهمڻ. اهڙيءَ طرح مون توکي هن پراڻ جي پهرين آڻش جو ورڻن ڪيو. هن جو سروڻ ڪرڻ سان (ٻڌڻ سان) منهن سڀني ٻارن کان ڇڏي وڃي ٿو. هي مڻتريه ! ٻارهن ورهين ٽائين ڪٽيءَ جي مهني ۾ پشڪرڪيتر ۾ اڻسڻ ڪرڻ سان جيڪو ڦل ملي ٿو - اهو سڀ منهن کي هن پراڻ جي فقط ٻڌڻ سان ملي ٿو. هي مني ! ديو تائن گندرو، رشي، پتر ۽ ڀڳيه ۽ وغيره جي آڻهڻيءَ جو ٻيان ٻڌڻ سان ئي وڃن جي ٻڌڻ جهڙو ڦل ملي ٿو ۽ ويد ور ڏيندڙ ٿين ٿا.

اتي شري وشطو پراڻ پوئتي آڻشي دوا ونشو اڏيا،

ٻاويهون اڏياڻ سمايت ٿيو.

شري وشطو مهاپراڻ جو پهرين آڻش سمايت

اوم نارايطايه نمه.

شري وشطو پراڻ

ٻي-يو آڻش

ٻيڙيون اڏياڻ

شري مڻتريه جي ۽ ڇيو - پيارا گروا هن جڳت جي پيدا ٿيڻ بابت اوهان تمام چڱي طرح روشني وڌي آهي. جڳت جي سرشتيءَ جي باري ۾ اوهان پهرين آڻش ۾ گهڻو ڪجهه ٻڌايو پر ان باري ۾ اڃان به هڪ ڳالهه وڌيڪ مان ٻڌڻ چاهيان ٿو. سوايمهه منوه کي به پٽ پيدا ٿيا هئا - جن مان هڪ جو نالو هو پوره ورث ۽ ٻئي جو نالو هو اناپاد. اناپاد جي پٽ ڌروءَ جي باري ۾ ته اوهان اسانکي چڱيءَ طرح ٻڌايو، پر اوهان پوره ورث جي اولاد بابت ته ڪجهه به نه چيو. سو ان جو بيان ٻڌڻ چاهيان ٿو. - اهو اوهين مهرباني ڪري، مون کي ٻڌايو. ان لاءِ مان اوهانجو شڪر گذار رهندس.

شري پراشر جي ۽ ڇيو - ”پوره ورث ڪردم رشيءَ جي ڌيءَ سان شادي ڪئي

يوڳي ٻڙش ڏيان ڪندا آهن. ڇاڪاڻ ته ڏيان ڪنهن شڪل ۾ ئي لڳندو آهي. شري، معتبره ۽ ٻڙڳوان وشطو هن سنسار کي ڏاڙهن جي روپ ۾ ۽ هٿيارن جي روپ ۾ ڪهڙيءَ طرح ڏاڙڻ ڪري ٿو. ڪرڻا ڪري اها ڳالهه مون کي سهڻا ٿيون. شري ٻڙاڻر چيو: ”هتي مٺي! هن جڳهه جي ٽرمڻ آتما کي شري وشطو ٻڙڳوان ڪو سٺو مٺي ۽ جي روپ ۾ ڏاڙڻ ڪري ٿو. شري انست (ٻي انست) ٻڙڏان شڪتي ۽ کي شري ويس روپ ۾ آڏار ڏنو آهي ۽ ٻڙي شري مساڏو جي گدا جي روپ ۾ موجود آهي. هنن جيون جو ڪارڻ ٿامس. اهنڪار آهي. ۽ اندرهن جو ڪارڻ راجس اهنڪار آهي. انهن ٻنهي اهنڪارن کي ٻڙڳوان سٺڪ ۽ شارنگ ڏنل جي روپ ۾ ڏاڙڻ ڪري ٿو.

هيءَ من ڏاڏو ڇڻڻ آهي. ان جي رهنسار هوا کان ٻه وڌيڪ ٿيڻ آهي. اهو من سانوڪ اهنڪار جو روپ آهي. اهو من هميشه ٻڙڳوان جي ڪرڪمڻن يعني (هٿن) ۾ سڌرهن ڇڪر جي روپ ۾ موجود رهي ٿو. وشطو ٻڙڳوان وڃي مٽي مالا ٻڙهندو آهي. ان مالا ۾ ٻنڊ ڇمڪندڙ مٽيون آهن. اهي هي آهن: مڪتا (موتلي) ماڻڪ، مرڪم، اندرل، ۽ هرا. ٻنڊ لماراڻڙن ۽ ٻنڊ ٻوٽ (ٻڙلوي، جل، ٻنڊ، واري ۽ آڪاش). اهي سڀ گڏجي وڃي مٽي مالا جي روپ ۾ وشطو ٻڙڳوان جي ڪمڻي کي سڳاري رهيا آهن ڪمان اندرون ۽ ڪور-اندرون ڏنل ٻڙڻ جي روپ ۾ ٻڙڳوان جي ڪمڻن تي ٻڙڳمان آهن:

ٻڙڳوان ڇڪا تار هٿ ۾ ڪڍندو آهي. اها آهي وڏي مٽي. ڪمان جو اوڏو مٽي سان ڍڪيل آهي.

هي معتبره! اهڙيءَ طرح ٻڙش، ٻڙڏان، ٻڙي، اهنڪار، ٻنڊ ٻوٽ، من، اندرون وڏي، ۽ اوڏي اهي سڀ شري وشطو ٻڙڳوان ۾ موجود آهن. شري هري اراڪار (ٻيا ڪنهن شڪل جي) ئي نه مالا مٽي روپ ۾ لوڪ ڪلڻا لڳا آهن سڀني کي هٿيارن ۽ ٽڙون جي روپ ۾ ڏاڙڻ ڪري ٿو اهڙيءَ طرح ڪمڻن ٽرمسور سوڪار، ٻڙڏان، ٻڙش، ۽ هن سڄي جڳهه کي ڏاڙڻ ڪري ٿو.

مٽي! سٺ لوڪ آهن. انهن جا نالا آهن: ٻڙڙاڻ، ٻڙو لوڪ ۽ سورلوڪ. مٽي ۾، جن، ٽپ ۽ سٺ لوڪ.

سورلوڪ، سورو ٻڙڳوان تي آهن. ٻڙڳوان هڪ آهي ٻڙ انڪ روڻ! رڳ وڏي، ٻڙ وڏي، سام وڏي، اڻ وڏي، مٿاڀار وڏي، وغيره اٺن ڪمان، وڏاڻڪ، وڏاڻڪ، مٿو سٺي، وغيره سڀ ڏور شاستر ڪاري، راکب ۽ رڙڻيون، وغيره هوڪي نه آهن اهي سڀ

جو ڪارڻ آهي، اهو ”سازنالمين گيان“ ئي پهريون ڀيرو پڌ آهي۔
 ڪليش، (دک) جي ٻنڌڻ ڪمان چوڻڪارو حاصل ڪرڻ لاءِ يوڪ اڀاسي يوگيءَ جو
 ساڌيو برهم آهي. برهم جو گيان ’چاڻ ئي‘ - آلمين وگيان - جي نالي سان سڏيو آهي
 اهو ڀڳوان جو ٻيو ڀيرو پڌ آهي. انهن ٻنهي ساڌيو - ساڌن جو اڀيد وارو (يعني ٻنهي
 ۾ پيد نه رکڻ) - جيڪو اڏويت جو گيان آهي. ان کي ٽيون قسم ڪري چئبو آهي.
 اهڙيءَ طرح برهم گيان - هن جو چوٿون قسم آهي۔

جڏهن آتم - سروپ جو اڀوڻ ٿيندو آهي. تڏهن مٿي ٻي-ان ڪيل ٽي پيد ٿي
 ويندا آهن. يوگي فقط چوٿين پيد ۾ ئي لڳن ٿي ويندا آهن. هو سنسار جي واسنائن
 کان ڇڏي ويندا آهن. سنسار ۾ هُو لوڪن کي رستو ڏيکارڻ لاءِ ڪرم ڪندا رهندا
 آهن پر تڏهن به انهن ڪرم جي ڀاسپ ۽ پٽي جي ڦل کان ٻري رهندا آهن. يعني
 انهن کي لڪو پاپ ٿو لڳي ۽ نه پٽي.
 اهڙيءَ طرح اهو پڌ وشطوءَ جو پڌ آهي اهو ڀيرو پڌ لرم، نتي، واپڪ، اولاشي۔
 وشطوءَ جي نالي سان ڀيرو پڌ آهي.

جڏهن پٽي پاپ ناس ٿي وڃن ٿا. ۽ ڪليشن کان نوري ٿئي ٿي، تڏهن يوگي
 بلڪل لرم ٿي وڃي ٿو ۽ ٻاربرهم جو درشن ڪري ٿو ۽ ان جو ئي درشن ڪري
 انان وري هُو موٽي نٿو. ان برهم جا ٻه روپ آهن. هڪ ساڪار ٻيو لراڪار. ان
 کي (ڪير - اڪير) ڪري چئبو آهي. (اڪير) ٻاربرهم آهي ۽ (ڪير) هيءُ سچو جگت آهي.
 جهڙيءَ طرح اڳيءَ جو پرڪاش ڦهلاجي ويندو آهي - اهڙيءَ طرح هيءُ سچو
 جگت ٻاربرهم جي ئي شڪتي آهي. باهه جي دوري ۽ ويجهڙائي جي سبب هن جي
 روشنائي ۾ به گهٽائي ۽ ٿورائيءَ جو فرق ضرور رهي ٿو. - اهڙيءَ طرح هن برهم ۾
 جي شڪتيءَ به گهٽائي ۽ ٿورائيءَ جو فرق نظر اچي ٿو.

هي برهمڻ! برهما، وشطو مهيش - اهي ٽيئي برهم جون مکيه شڪتيون آهن.
 ان کان گهٽ شڪتي وارا ديوتا آهن ۽ ان کان پوءِ گهٽ درجو دکش پرجاپتيءَ
 جو آهي. ان کان پوءِ وري گهٽ درجو ماڻهن، پسن، پڪين، جيڙ جنتر وغيره جو.
 ان کان پوءِ تمام گهٽ وڻ، وليون وغيره آهن.

ان ڪري هي مني! پيدا ٿيڻ، لڪي وڃڻ، ڏسڻ ۾ نه اچڻ، جنم، ۽ مرن، هن
 جگت ۾ اڻ ٿڌ آهن. ان هوندي به حقيقت ۾ هيءُ سمورن جگت، نتي، آهي
 اولاشي آهي. سڙو شڪتيمان وشطو ڀڳوان ئي برهم جو سروپ آهي ۽ ساڪار روپ آهي جنهنجو

سرو شڪتيمان وشطو ڀڳوان ئي برهم جو سروپ آهي ۽ ساڪار روپ آهي جنهنجو
 * پراڻين وغيره ساڌن جي پوري چاڻ کي سازنالمين گيان ڪري چيو ويو آهي۔

شري پراشر چيو ته اڳئين وقت ۾ مهرشين جڏهن مهاراج پرتو ۽ ڪي راج گديءَ تي وهاريو هو. تڏهن برهماڇيءَ به آهستي آهستي راجين جو ورهاڱو ڪيو. برهماڇيءَ نڪستري گرهس، پراهن، وطن، ۽ ٻوٽن وغيره جو راجا چندرما کي مقرر ڪيو. اهڙيءَ طرح، وشروا جي پٽ ڪبير کي سيني راجائن جو راجا مقرر ڪيو. ان ڪري ڪبير کي راجراج ڪري چئبو آهي. پاڻيءَ جو کانو ورڻ ديوتا کي سپرد ڪيو ويو سرور. ۽ روشنيءَ جو ديوتا اڪئيءَ کي. ناڻي جي ڪاڻي (Finance) جو مالڪ ڏکڻ پرجا پتي کي مقرر ڪيو، اندر کي مرد گڻن جو. پرهلاڻ کي دندن ۽ دانن جو راجا مقرر ڪيو. پٽن جي راج گديءَ تي ذرم راج ڪري وهاريو ويو. سيني هاڻين جو راجا ابروت کي مقرر ڪيو ويو. گرڙ کي پڪين جو راجا بڻايو ويو اندر کي ديوتائن جو، آپيشروا کي گهوڙن جو، ۽ بيل کي ڳاڻ جو مالڪ مقرر ڪيو ويو. شينهن کي جهنگل جو راجا بڻايو ويو. هڙ سيني جانورن جو راجا ڪري سڏيو ويو. لانگن جو مالڪ شيش نانگ ٿيو، چيلن جو راجا هماليه پربت ٿيو. رشين منهن جو وڏو ڪپل ڏيڙ مقرر ڪيو ويو. ۽ چنٽن ۽ ڏات وارن جانورن جو راجا چيتي کي بڻايو ويو. پهر جو وڻ وري سيني وطن جو راجا ڪري ليکيو ويو. اهڙيءَ طرح برهماڇيءَ جدا جدا قسمن جي مکيه مکيه شين جو ورهاڱو ڪري بندوبست ڪيو.

اهڙيءَ طرح جدا جدا راجن جو ورهاڱو ڪرڻ کان پوءِ ۽ برهماڇي ڏکڻال (طرفن جي ماڻڪ) جي استاڻا ڪئي. هن اڀرندي طرف ويراڇ، پرجاپتيءَ جي پٽ سڌ نوا کي ڏک ڀال (دشائن جو مالڪ) جو پڌ ڏنو. مطلب ته اهو اڀرندي طرف جو ڏکڻال مقرر ٿيو. ڏکڻ دشا (طرف) ۾ ڪردم پرجاپتيءَ جي پٽ راجا شنڪڊ کي مقرر ڪيو. ڪڏهن به هار نه کائيندڙ راجس جي پٽ ڪينتمان کي هن الهندي طرف ڏکڻال جي گدي تي وهاريو. ۽ پرجنيه، پرجاپتيءَ جي پٽ راجا هرڻم ريمه کي اتر طرف مقرر ڪيو. اهي اڄ تائين سڄي پرتوئيءَ جو جنهن ۾ سڌ ڀل (ست وڏا پٽ) ۽ ڪيترا وڏا شهر آهن پالنا (سنيال) ڪري رهيا آهن.

هي برهماڻ! اهي ۽ ٻيا به جيڪي سڀني راجائون آهن. جي ماڻهون جي ڀلائي لاءِ ڪوشش ڪري رهيا آهن سي سڀ وشطو پڳوان جي ويوٽيءَ جو روپ آهن. ماڻهن ۾ جيڪي پرڏان آهن ۽ وستن ۾ به جيڪي مکيه وستو آهن. انهن کي ويوٽي ڪري چئبو آهي. جيڪي به راجائون بهرين ٿي گذريا آهن، يا هن کان پوءِ جيڪي ٿيندا اهي سڀ پڳوان وشطوءَ جو انش آهن.

هي ٻڌيمان رشي! هن سرشئيءَ جي پالنا جي ڪاربه ۾ ڪوشش ڪندڙ شري وشطو پڳوان کان سواءِ ٻيو ڪنهن ۾ به پالنا ڪرڻ جي شڪتي نه آهي. هن جڳت

جيڪي سڀت رشي (سڀ رشي) هئا اهي ٻههها جي مانس پتر (من جي خيال ڪرڻ سان پيدا ٿيل) هئا. هن ڪلپ ۾ روڙي ٻههها انهن کي پتا جي روپ ۾ مقرر ڪيو يعني انهن مان ڪنڊ ۾ نالڪ، ڏيڙ ۽ ڏنڊ پيدا ٿيا.

پتن جي ناس ٿي وڃڻ کان پوءِ ڏيڙ ۽ ڪشپ کي ڏاڍو خوش ڪيو. ڪشپ پنهنجي ۽ بستريءَ ڏيڙ کي 'وڙ ڏاو نه' توکي هڪ ٻلوان پت پيدا ٿيندو. جو اندر کي نه ماري سگهندو. پر ان سان گڏ شوط اهو رکبانن نه ٿون گرب جي وقت ۾ ٻوٽو وهندڙ ۽ هڪ سو وڙهه جيڪڏهن گرب کي ڏارڻ ڪندين ته توکي ٻلوان پت پيدا ٿيندو.

ڏيڙ اڀرو ٿي. ديوراج اندر به سمجهو ته هن مان جيڪو پت پيدا ٿيندو ته اهو اهڙو نه ٻلوان ٿيندو، جو مونکي نه ماري سگهندو. پر اندر ڪوشش ڪئي ته گرب جي وقت ۾ ڏيڙ کي ٻوٽو رهڻو آهي. ان ڪري اندر ان جي ٻوٽا ۾ رهندو وڃڻ چاهيو. اندر نه انتظار ٻي ڪيو. ته اهڙو ڪو وقت اچي جو هن ڏيڙ کان ڪا ٻل جيڪي هڪ ڏينهن ڏيڙ پرن ڏنڻ کان سواءِ پنهنجي بستري تي وڃي لپتي. ان وقت هن کي گهڙي ننڊ اچي ويئي. لڏهن اندر پنهنجو هيٺيار وڃر کڻي هن جي ڪڪ ۾ گهسي ويو ۽ ان گرب جا سڀ ٽڪڙا ڪري ڇڏيا. ڪر جي زخمن ڪري اهو ٻار زور سان روئي لڳو. اندر گرب ۾ ٻيل ٻار کي چيو: ”رو نه“ پر جڏهن اهو اندر گرب ۾ ٻيل ٻار ستن ڀاڱن ۾ ورهائجي ويو پر مٿو ڪو نه جهٽو ٿي رهيو. اندر کي ڏاڍو غصو آيو سو هن وري هڪ هڪ ٽڪڙي جا ٻا سڀ سڀ ٽڪڙا ڪري ڇڏيا. اهي ٽڪڙا مٿس نالي ديوتا ٿيون ٿيا. مٿس نالو انهن تي ان ڪري پيو جو اندر ڪنهن چيو: هو ”ماروڊي نه“ (رو نه) اهوئي سبب هو جو جمڻ کان پوءِ انهن جو نالوئي مٿس پئجي ويو. اهي اولوڪاهه (۴۹) مٿس ڪڍڻ اندر جا مڏگار ديوتا ٿيون ٿيا.

اٺي شري وڌو پراڻي پرلومي اٺسي ايڪو ٺهواڏاهه
ايڪهون اڏيهه سڀاڻ ٿيو.

ٻاويڻون اڏيا

جي ويو ٿي ۽ جڳت جي ويوستا (بندوست) جو ورڻ

اِيءَ چو چنر آيو - هي مها مٺي! اِيءَ کي هڪ سو پٽ هئا - جن مان سڀئي کان وڏو بائسڙ هو . هر ٿيا ڪش کي ڇهه پٽ ڄاوا سڀئي بلوان هئا .

ڪشيپ کي هڪ ٻي به زال هئي، ان جو نالو ڏاڍو هو. ان کي ۱۶ پٽ ڄاوا جن مان ٻاروم، ورش، ٻروا، سؤريانو وڀرچئي، پٽ به هئا. اهي سڀئي ڏٺو ڄا پٽ مشهور آهن. سؤريانو جي ڌيءَ جو نالو ٻريا هو. ورش ٻروا جي ڌيرون ڄا نالا هئا: - شرمشٽا، اپڊالي، ۽ هيشرا اهي تمام سهڻيون ڇوڪريون هيون ۽ اهي تمام مشهور آهن. ويٿوانز کي يلوما ۽ ڪالڪا نالي ٻه ڌيرون هيون ۽ اهي تمام مشهور آهن اهي ٻئي ۽ وڪريون ڪشيپ جون زالون ٿيون. انهن کي سٺ هزار پٽ پيدا ٿيا. راکشن (ڊانئون) به شريشٽ هئا. انهن سٺ هزار پٽن کي سڀ يلوما ڪالڪي، ڪري سڏيو وڃي ٿو. ان کان سواءِ وڀرچئيءَ کي سنهڪا مان ڪيترائي بلوان پٽ پيدا ٿيا پر اهي ڏاڍا خوفناڪ هئا ۽ اهي ظالم هئا. انهن ڏٺو جي وٽس کي وڌايو. انهن مان واتاڀي، نمجي انڌڪ، لڪ، وغيره مشهور هئا انهن مان وري سوين هزارين پٽ پوڻا ڄاوا.

دڻن ۾ بزرگهه ڪيائي ۽ مه ٿيا هو. ان جي ڪل ۾ لڪات وڃن جي نالي هڪ
دڻيه پيدا ٿيو. ڪشيپ جون نامراڪي، شڪي، شيني، پاسي، سگريوي، شچي،
گرتريا، وغيره مشهور ڇوڪرايون هيون. شڪي ۽ مان شڪ (طوطا)، آلوڪ ۽ آلوڪ
جا دشمن ڪانڌ پيدا ٿيا. شيني ۽ مان شين (سرون) باز پاسي ۽ مان پاس ۽ گرتريا
مان گرتري (ڇجهن) جو جنم ٿيو. شچي ۽ مان پاڻي ۽ جا پڪي تيار ٿيا ۽ سگريوڪ مان
ان ڪهوڙا ۽ گڏهن جي پيدائش ٿي. وٽا جو گرڙ ۽ آرنڀا رهي به پٽ مشهور آهن.
انهن مان گرڙ جو سيني پکين ۾ آندو آهي. سو نالڪن کي کائيندو آهي.

هي بهمن ماڻھو مان هزارين ٺاڻگ (سوپ) پيدا ٿيا. ٺاڻگن ۾ شيش ٺاڻگ
 واسڪي ۽ ٽڪشڪ، شڪ شويت، مها پدم، ڪمبل اُشوت، ايلانتر، ٺاڻگ ڪرڪوٽڪ،
 ٽلنجي، ۽ ٻيا به خوفناڪ ٺاڻگ مشهور آهن. سڀئي مان گانيون ۽ مينهون وغيره
 پيدا ٿيون. اهڙيءَ طرح اڃا مان وڻ، وليون ۽ سڀئي ڏسمن جا گاهه پيدا ٿيا. اهڙيءَ
 طرح يڪير - راکشس اڀرائون، گندڙو وغيره جي آڻي ٿي.

طرح يکيه - راکشس اپسواندون، سداور و ...
اهي سپ کشتپ جو اولاد آهن. اهزيء طرح هيء سڄي سرشتي ساھوارن سان
هواين پٽ پوٽا پيدا ٿيا.

هي بهمن! هي سوارو چش مندوت جي سرشتي جو ورڻن چيو وڃي ٿو. وڏو سڪوت مندوت جي شروعات ۾ وڏو وارڻ ڀڳي ٿيو. ان يگي ۾ ٻوڙ جي ٻاڻ هون يگي ڪندڙ هو. هامي مان ان جي ٻڙجا (اولاد) جو بيان ڪريان ٿو. اڳي مندوت ۾

سڌائين اوهان ۾ منهنجي پکي پهندي اچي. هي ٻوڙ! جنهن ماڻهوءَ جي اوهان ۾ لڏل پکي آهي ان جي هٿ ۾ مڪي آهي. دلجا جي ٽن ٻڌائڻن ذريعي اوهان ۽ ڪار سان ان جو ڪهڙو واسطو؟

پکوان چيو :- هي ٻهلاڪ لوڪي ٿرواڻ ٻڌ (موڪي) ٻراڻ ٿيندو. هي مٿس ٻهلاڪ ٿرواڻ واري. ٻهلاڪ جي ٻڌا هٿاڪش کي ماريو. ٿرواڻ جي مٿي آهي ته آڏو ٻڌن لاءِ (ماڻهوءَ) جو ۽ اڏ ٻڌن شين جو. پنهنجي پکي ٻهلاڪ لاءِ پکوان کي اهڙو عجيب آواز وٺو پيو. ڇو ته هٿاڪش کي وردان هو ته هڪ ئي ماڻهو ماريندو ته ڇاڙو، نه اندر موندو ته ٻاهر، نه راس جو موندو ته ٿيندو جو، نه هٿ جو سان موندو. ان ڪري پکوان ٿرواڻ واري سڄي ڇو آواز واري ڄاڻڪ وٽ پنهنجي ٻڌن سان ان جو پٽ چوري ماريو ۽ پکوان ان جو پنهني وڃن به رکيو ۽ پکي کي نه بچايو.

هٿ ڪهڙو (هٿاڪش) جي مارجي وڃڻ کان پوءِ ٻهلاڪ ٿيندو جو راجا ٿيو. تمام گهڻو وقت ان راجا ڪيو هڪ ئي ٻڌا پيدا ٿيا. هن سسار جا سک ماڻها هن جو من هميشه پکوان جي ڏيان ۾ منڊل رهندو هو. آخر پکوان جو ڏيان ڪندي پام ۽ ٻڌ کان چٽي. هن ٿرواڻ ٻڌ ٻراڻ ڪيو. جيڪو ماڻهو ٻهلاڪ جي هن چور کي ٻڌي ٿو ته ان جا ٻاٻ ناس ٿي وڃن ٿا. ان ۾ ڪو به شڪ ڪونه آهي.

هي مٿس ٻهلاڪ ٿرواڻ، اُماڻ، انهن ٿڪ ڪارڻ جي ڏينهن. هن ڪٿا جي ٻهلاڪ سان ماڻهوءَ کي ڪودان جو ٿل ملي ٿو. ڇوڙيءَ طرح پکوان ٻهلاڪ کي انڪ ٻڌائڻ کان بچايو اهڙيءَ طرح ڏو هميشه. ان جي وڪڻا به ڪري ٿو جيڪو هي ڪٿا ٻهلاڪ سان ٻڌي ٿو ۽ ٻڌي ٿو.

اڻي شري وڻو ٻهلاڪ ٻهلاڪ ٿرواڻ وٺي وٺي اڏي
وڻو ٻهلاڪ ٻهلاڪ ٿرواڻ وٺي وٺي اڏي

ايڪيڊميون اڏي

ڪشيپ جي ٻن زالن جي وٽس جو ورڻن ۽ مرد
گڻن جي اڏي جو ورڻن.

جيڪو ڇو ٻهلاڪ کي وڻو ٻهلاڪ ٿرواڻ وٺي وٺي اڏي

ويوون اڌياڻ

پر هلاڊ جي آستوتي ۽ ڀڳوان جو پر گهٽ ٿيڻ

شري پراشرجيءَ چيو:- هي پر هلاڊ! پر هلاڊ اهڙيءَ طرح ڀڳوان جو ڌيان ڪندي هن جو چنڊن ڪندي ڪندي پوريءَ طرح ان ۾ سماڻجي ويو. پر هلاڊ ان جو روپ ٿي ويو. هو پاڻ کي ڀلجي ويو. ۽ ان وقت هنکي شري وشطوءَ ڀڳوان کان سواءِ ٻيو ڪم به ڏسڻ ۾ نه آيو، الهيءَ پاوٺا جي ڪري هن جا پاپ ناس ٿي ويا ۽ ان جي شڊ انتهر ڪرڻ ۾ ڳيان سروي شري وشطو ڀڳوان اچي پراجمان ٿيو.

هي مختريه! اهڙيءَ طرح يوگ - ٻل سان پر هلاڊ وشطو ڀڳوان ۾ ليس ٿي ويو. پوءِ هن جا لاک پاش (نانگن جي نوڙين والگر هئا - جن ۾ هو ٻڌل هو) ٿي پيا. ان وقت مها ساگر چوش ۾ اچي ويو. سڄي برتوي جبلن ۽ ٽڪرن سميت ڌڙڻ لڳي پر هلاڊ پرستن کي پري اچي پاڻيءَ کان ٻاهر نڪري آيو. تڏهن آسمان ڏانهن نهار يائين ته هن جڳت کي وري ڏسي. هنکي معلوم ٿيو ته ”مان پر هلاڊ آهيان“ هي ڀڳوان اوهانکي نمسڪار آهي. هي واسديو ڀڳوان اوهانکي وار وار نمسڪار آهي استول روپ به اوهين نه سوڪشم به اوهين آهيو. اوهين ڀڳتن جي رکشا لاءِ اوتار ڌارڻ ڪريو ٿا. پر اوهين ساڪار به آهيو ته نراڪار به آهيو. پر شوئر ڀڳوان نه وهان کي نمسڪار آهي.

شري پراشرجيءَ چيو:- پر هلاڊ ڀڳوان کي سڄي هردي سان استوتي ڪرڻ لڳو. ان ۾ هڪ چتر ٿي آستوتي ڪري رهيو هو. ان وقت ڀڳوان پر گهٽ ٿيو ان کي پيتا مبر پھڙيل هو. ڀڳوان کي ڏسي پر هلاڊ اتي بيٺو. ۽ وار وار نمسڪار ڪري چوڻ لڳو وشطو ڀڳوان دينا نات توهانکي نمسڪار آهي -
شري ڀڳوان چيو: ”هي پر هلاڊ! مان تنهنجي پريم جي ڀڳتيءَ سان پرسن ٿيو آهيان ۽ چيڪا ور جي اڃا هڃيئي ته اهو گهر“.

پر هلاڊ چيو: ”هي نات! ڪنهن به چوڻ ۾ مان هجان ته هي ڀڳوان! توهان ۾ منهنجي هميشه ڀڳتي ڀاڱي اڳيائي پوش جئين وشين ۾ چهيل رهندا آهن، تئين مون کي ايترو اوهان لاءِ پريم پيدا ٿئي جو هميشه مان اوهان جو سمرڻ ڪندو رهان. شري ڀڳوان چيو: هي پر هلاڊ تون منهنجو ڀڳت آهين مون ۾ تنهنجو سڄو پيار

آهي. پر ان کان سواءِ توکي جنهن به ور جي گهر ۾ هجي اهو مون کان گهر -
پر هلاڊ چيو: هي پريو! توهان جي مون تي گهڻي ڪرپا آهي. مان اوهان جو ڏاڍو شڪر گذار آهيان مون کي خوشي آهي ته اوهان مون تي اها ڪرپا ڪئي آهي ته

جي شرط وٺجي ٿي ۽ ضرور ڀڳوان پوسن ٿي ٿو ۽ ان جي پوسن ٿيڻ سان سڀ
ڪلبش ۽ دڪه ڪيڻ ٿي وڃن ٿا.

پرهلاڪ جا اهي لفظ ٻڌي هر ٿم ڪشيو ۽ غصي ۾ پڙجي پرهلاڪ جي چاليءَ ۾
لس هڻجن. پوءِ پرهلاڪ کي ناک پاڻ سان (نانگن سان) ٻڌي سمند ۾ اڇلايو ويو.
مٿس پڙين ۽ جبلن ۽ ٽڪرين جا پٿر اڇلايا ويا. هزارن بهاڙن جو بار وڌو ويو ان
وقت پرهلاڪ ڀڳوان کي پراڻا ڪئي ”هي ڪمل لس ٺوهان کي نمسڪار آهي!
اوهين ترهما جي روپ ۾ هن وشڪ جي رچنا ڪريو ٿا، پوءِ وشڻو روپ ۾ هن وشڪ
جي پالنا ڪريو ٿا ۽ رڌر رڻپ (شڪ جي رڻپ ۾) هن ڇڪٽ جو (ٻولہ - وٺاش)
ڪريو ٿا. اهڙي ترهه ورتي ڌاري اوهان کي نمسڪار آهي. هي ڀڳوان اوهين سڀ
ڪجهه آهيو، وڌيا آوڻا، ستيه آستيه، وش آمرت، ويد ۾ بيان ڪيل پوروئي مارڻ
يعني ڪرم ڪرڻ ۽ سنسار کان برب رهڻ نه اوهين ئي آو.

هي ڀڳوان! پوکي ڄڻ اوهان جو نه ڏيان ڪندا آهن ۽ ڀڳٽ نه اوهان جو بچن
ڪندا آهن هيءُ سڄو ترهماڻو اوهان جو استول روپ آهي - پڙوي ترهماڻو جي
پٺت ۾ سوڪم آهي. - پڙويءَ ۾ پيدا ٿيندڙ جهڙ پڙويءَ جي پٺت ۾ سوڪم آهن،
پڙ هرڪ پراڻيءَ ۾ عڪا آيا آهي، اها انهن ساهوارن جيون جي پٺت ۾ سوڪم
آهي. پڙ اوهان سوڪم ۾ نه سوڪم آهيو. اوهانکي نمسڪار آهي. سڀني جيون ۾
اوهانجي پراسڪي ڪم ڪري رهي آهي. پراسڪي وٺي ۽ من کان نه بڻي آهي.
ان پراسڪيءَ جي مان وڌيا ڪريان ٿو. مان ان ڀڳوان واسدڙ کي نمسڪار ڪريان
و ڇهين کان الڳ ڪا نه وسو ڪون آهي. پڙ هو خود سڀ کان الڳ ۽ بڻي آهي

پڇاڙيءَ ۾ پرهلاڪ سوچي: ”اوڻو نمو وشڻو ٿي سمجي يسا پٺن مدر ڇڪت،
نيسه س ڄڳام آندو - س نه سند ٿو مي اويهره، معنيٰ: - اونڪار سڙوڻ
ڏک ٿيڻ ڀڳوان کي نمسڪار آهي هن ۾ هيءُ ڇڪٽ سمايل آهي. وشڻو ڀڳوان ڇڪٽ
ڏک ٿي، ڪا به آهي. - شل سو نه آهي، نه سم ٿي.“

کي لبست ناپود ڪري ڇڏيو. اهڙيءَ طرح هن هرڻيه ڪشوءَ ان پرهلاڊ کي ناس ڪرڻ جا پيا به ترپتا ڳولي ڪڍيا - جئين ته هن زبردست طوفان پيدا ڪيو ته پرهلاڊ کي اڏائي ڇڏي - پر واپو ديوتا به ڪجهه نه ڪري سگهيو.

ان کان پوءِ پرهلاڊ پنهنجي گروه جي گهر هليو ويو. گروه هن کي ان وقت راجه-نيتي سيکارڻ لڳو. ان وديا جو رچيندڙ شڪراچاره آهي. جڏهن پرهلاڊ پنهنجي گروه وٽان سڀ وديائون پڙهي هوشيار ٿيو - تڏهن هن سندس پتا هرڻيه ڪشوءَ کي ٻڌايو ته سندس پٽ پرهلاڊ گروه ڪل جي وديا سماعت ڪئي آهي ۽ هو هاڻي هوشيار ٿي ويو آهي.

هرڻيه - ڪشوءَ پرهلاڊ جي پريڪشا وٺڻ جي خيال کان راجه نيتي (راج نيتيءَ) بابت ڪي سوال پڇيا - تڏهن پرهلاڊ جواب ڏنس ته جيتوڻيڪ اهي سڀ وشيه هن پڙهي پورا ڪيا آهن ۽ ڇڙيءَ طرح سمجهيا آهن پر جيڪي به ڪن وشين بابت هو سکيو آهي - انهن جي خيالن سان هو شامل راءِ نه آهي.

پرهلاڊ پيءُ کي صاف چيو ته اهي نيتيون برابر نه آهن. توهان ڀڄيو ته دشمن سان ڪهڙي نيتي قائم آڻجي؟ سام - دان - دند - ۽ پيد - اهي سڀ آپاءِ مٿن جي فائدي لاءِ ٻڌايل آهن. منهنجي لاءِ ته ڪو به دشمن ڪو نه آهي - سڀ منهنجا مٿن آهن. منهنجي خيال ۾ اسانکي پيد يا ڇڙي پراڻي مائر کي هڪ جهڙو سمجهڻ گهرجي. ڇاڪاڻ ته سڀني ۾ وشتو پڳوان وياپت رهي ٿو. هيءُ سنسار اوديا کان پيدا ٿيل آهي. اڳيان جي ڪري اوديا ۾ وديا جي ٻڌي پيدا ٿي ٿي - ٻار ڪرڻي پيڻي کي باهه سمجهندو آهي. ڪرم سڻو رهو جو ٻڌن جو ڪارڻ نه بڻجي - وديا به اها سچي جا مڪتيءَ جو ساڌن هجي - يعني جنهن مان مڪتي (موڪش) ملي اهاڻي سچي وديا آهي.

راجه حاصل ڪرڻ جي شڪتي ڪنهن کي ڪو نه آهي ۽ ڏن حاصل ڪرڻ جي آيلاکا (مريض) ڪنهن کي ڪونه آهي. پر اهي ملن انهن کي ٿا جنڪي ملڻ وارا آهن. ان ڪري پاڻ ۾ جنهن کي جيڪي لڪل هجي ٿو ان کي ملي ٿو. مورڪه راجائون به راج ڪن ٿا ۽ ٻنڌت ويچارا بيڪاري ٿي پيا پڻ ڪن. ڪرم جي گت نياري آهي. ان ڪري نالپرجه هيءُ آهي ته ڇڏا ڪم ڪرڻ گهرجن. جيڪڏهن ڪنهن کي ڏن پدارت جي اڃا هجي ته ان کي ڀڄه جا ڪم ڪرڻ گهرجن پر جيڪڏهن موڪش جي اڃا هجي ته برهم جو چئن ڪرڻ گهرجي - برهم کي ڄاڻڻ جي ڪوشش ڪرڻ گهرجي. سڀ ۾ پڳوان وشتو رهي ٿو. ان ڪري سمٽو لاپ جو پرڻن ڪرڻ گهرجي. هي جيڪي به روپ اسين ڏسون ٿا. اهي هڪ انت جا روپ آهن. جڏهن پرامنا

آهي. ٻرھلاڪ کين ائين ٻڌ چيو ته اوهين مون کان وڏا آهيو مان ته اوهان جو به ٻالڪ
آهيان پر جڏهن - ستم ۽ نياپ جو پوڻن اڳيان اچي ٿو. تڏهن اسانکي ان تي قائم
رهڻ کپي. ٻروھتن ڏٺو ته ٻرھلاڪ سان وڌيڪ بحث مباحث ڪرڻ مٿان ڪو به ڪٽ ٿيل
نه نڪرندو. ان ڪري لاچار ٿي انهن ڪرتيا اتون ڪرڻ جو پڪو خيال ڪيو.
شري پراشر جيءَ چيو ته :- جلد ئي ٻروھتن (برھمڻن) ڪرتيا پيدا ڪئي. ان
جو بدن باھ وانگر ٻري رهيو هو ۽ ان جي شڪل خوفناڪ هئي. پيدا ٿيندي ئي
ٻنھنجي پيرن جي ڏڪن سان زمين کي ڌوڏي ڇڏيو. - پڪڙم ان ڪروڌ وچسان
ٻرھلاڪ جي ڇاٽيءَ ۾ ترشول جو ڌڪ هنيو. - ٻرھلاڪ کي لڳندي پئي اهو ٻوندڙ ترشول ڇڏي
ٻيو ۽ هيٺ زمين تي ڪري پيو ۽ ڪرڻ ڪري هن جا سوين ٽڪرا ٿي ويا. سڄي
آهي ته جنهن جي خرديه ٻر شري هري ڀڳوان پراچمان آهي ان خرديه ۾ ڌڪ لڳڻ
سان وڃر (الڌر جو هٿيار) به ٽڪرا ٽڪرا ٿي وڃي ٿو. پوءِ هن ترشول جي ڪٽڙي
ڳالهه ڪئي.

ٻاٻي ٻروھتن بيگناهه ٻالڪ ٿي ڪريتا جو ٻڙيوڻ ڪيون ٿيڻ ڇو اهو نڪتو جو ٻالڪ
ٻرھلاڪ جو نه وار ونگو به نه ٿيو. اٿندو اهي برھمڻ (ٻروھتن) باھ ۾ چلڻ لڳا ۽ ڪرتيا
جو به خاتمو ٿي ويو. - جڏهن ٻرھلاڪ ڏٺو ته ٻروھتن برھمڻ ٿا باھ ۾ چلي پڙن - ان
ڪري ٻرھلاڪ ڀڳوان کي پراڻا ڪئي ته انهن برھمڻن جي رکشا ڪري. ٻرھلاڪ هر
هند جتي ڪٿي ڀڳوان کي پي ڏٺو. دشمنن ۾ به هن ڀڳوان کي واپاڪ ڏٺو. جيڪي
راڪشس ان کي مارڻ لاءِ تيار ٿي آيا هئا. جن هن کي زهر ڏنو هو، جن هن کي باھ
۾ جلايو هو جن هن کي هائين کان ڇٽيائو هو، جن هن کي نانگن کان ڏنگايو هو
انهن هن ۾ ڀڳوان کي واپاڪ ڏنو. - ڪنهن کي ٻرھلاڪ دشمن جي نظر سان نه ڏٺو.
سڀني ۾ هن مٿن جي پاونا رکي. ان ڪري هن جي پراڻا ٻر ڏاڍو ٻل هو. ان جي
ستم جي پريو سان سڀ برھمڻ جيئرا ٿي آيا.

ان وقت برھمڻن جون اکيون پٽيون. انهن ٻرھلاڪ کي چيو :- ”پٽ تون ڏاڍو
سنو آهين. شل تنهنجي وڏي عمر ٿئي ۽ سدائين سڪي رهين.“ پوءِ هو ڏٺن جي
راجا خرڻيه ڪشمور وٽ ويا ۽ کيس سموري احوال کان واقف ڪيائون.
اٺي شري و شطو پراڻي ٻرئي انهي استادشرو اڏايو
ارڙھون اڏياڻ سمابت ٿيو.

هن جي جيئڻ مان ڪو به فائدو ڪو نه آهي. هيءُ اسانجي ڪل تي ڪلنڪ جو ٽڪو آهي. دندن جي راجا جي لڙا آڱيا ٻڏي سوين - هزارين دنت وڏا وڏا هٿيار کڻي هن کي مارڻ لاءِ تيار ٿيا.

شري پراشرجيءَ چيو ته ”هزارن دندن گڏجي ان نازڪ راجڪمار - تي خوفناڪ حملو ڪيو - پر ان جو زار به وڻڪو نه ٿيو، ڇاڪاڻ ته پڳوان وشطو ان کي بچائي رهيو هو. هر ٿله ڪشهو وري پنهنجي پٽ پرهلاڪ کي موقعو ڏنو ته هو خيال ڪري ۽ آڻ مڇي ۽ پڳوان جو نالو وٺڻ ڇڏي کيس ئي پڳوان ڪري ليکي.

پر پرهلاڪ لڙ پڻ (بي ڊيو) رهيو ۽ چوڻ لڳو ته جنهن پڳوان جي سمرڻ ڪرڻ سان جنم جرا (بدبائي) ۽ مړيو (موت) وغيره جا سڀ ڊپ دور ٿي وڃن ٿا ۽ اهو پڳوان منهنجي هردي ۾ ويٺو آهي ۽ هو هميشه مون سان گڏ آهي - پوءِ مون کي ڊپ ڇا جو؟

هر ٿله ڪشهو بي رحميءَ سان هنکي مارائڻ جون ڪوششون ڪيون - هن کي زهريلن نانگن کان ڏنگايو ويو پر هنن جي زبردست زهر جو ان تي ڪو به اثر ڪو نه ٿيو - ان کان پوءِ ان ظالم دنتيه ان پڪت پرهلاڪ کي سست هائين کان لٽايو - پر پٽ جهڙن هائين ان ٻار کي زمين تي ڪيرائي ڏندن سان خُوب مار ڏني ۽ لٽن سان خُوب چيٽايو پر ان ٻار تي ڪجهه به هائين جي ڏندن ۽ لٽن جو اثر نه ٿيو. اٽلندو هائين جا ڏند پوري ٽڪرا ٿي ويا.

دندن جي راجا غصي ۾ اچي ان پنهنجي پٽ پرهلاڪ کي آڱ جي وڏي پيٽ ۾ اچلايو - پر باهه به چندن وانگر ٽڙي ٿي ويئي - پرهلاڪ مشڪندو رهيو - راجا ٻرو هنن (برهمڻ) راجا کي سمجهايو ته ان ۾ پرهلاڪ جو ڪو به ڏوهه ڪونهي اهو ڏوهه ديوتائن جو آهي. اسين ان ٻار کي اهڙي ته سکيا ڏينداسون جو هو پاڻي ٺاهي لٽو ٿي اوهانجي پيرن تي ڪرندو ۽ آڻ مڇيندو.

دندن جي راجا لڙا ڳالهه پڙهڻ جي مڇي. ۽ کين چيائين ته پلي اوهين پرهلاڪ کي سمجائڻ جي ڪوشش ڪريو. هڪ دفعو پرهلاڪ دندن جي ٻارن کي سڏايو - ڪي سڄاڻڻ جي ڪوشش ڪريو. هڪ هنڌ ڪندا ٿيا انهن جي اڳيان پرهلاڪ هڪ گروڪل جا سپيئي وڌياري اچي هڪ هنڌ ڪندا ٿيا انهن جي اڳيان پرهلاڪ هڪ سندر پاشڻ ڏنو. ان پاشڻ ۾ سيني کي پرماتما بابت ٻڌايو ويو. ۽ پرماتما جي زبردست شڪتيءَ جو به وڻڻ ڪيو ويو. ويدن ۽ شاسترن مان ڪيترا سندر مثال ۽ ڪهاڻيون ٻڌائي پرماتما جو هر هنڌ حاضر هجڻ ثابت ڪيو ويو - کين چڱي طرح ذهن نشين ڪرايو ويو. ته هيءُ سنسار ناشونت آهي. هيءُ شري-ر پڻ هڪ ڏينهن ناس ٿي ويندو. ان ڪري جيون (زندگيءَ) جي سڦلتن ان ۾ آهي ته هن سنسار

جي وڏي ڀاءُ وارا! مان پرھلاڪ بابت ڪجهه وڌيڪ ٻڌڻ چاهيان ٿو. جيڪڏهن
دنت ان کي ماري نه سگھيا ته ان ۾ عجب نه ٿو لکيم، ڇاڪاڻ ته جنهنجو من پگوان
۾ اوڻين رهي ٿو. جو پگوان جو سڄو پگست آهي. ان کي ڀلا ڪير ماري سگھي ٿو.
پر عجب ان تي اٿس ته دنتن جي ڪل ۾ ههڙو مهاڻا پيدا ٿيو. ان لاءِ ته دنتن کي
نذر هٽڻ ڪيندو هو. ههڙي مهاڻا سان ته ڪنهن کي به دشمني رکڻ نه ڪيندي هئي
دنتن هن سان دشمني رکي ۽ ان کي مارڻ لاءِ ڪوشش ڪئي. ائين ڇو ٿيو؟
مهرباني ڪري اهو سمجهو ڀرتالت چڱيءَ طرح مونکي ٻڌايو. ان ورتانت ٻڌڻ
جي مونکي ڏاڍي اڻيا آهي.

اتي شري وشطو پراڻ ٻڌي اٿس شوڙ شواڏيا،

سورھون اڏيا ۽ سمايت

سنڌ هون اڏيا ۽

هر ٿيم ڪشپوءَ جي دڳ ۾ وڃيم (سڄيءَ ۾ وڻ-ويءَ کي

جيتڻ) ۽ پرھلاڪ جو چوڙ.

شري پراشر جيءَ چيو: هي مٽريه! تون تمام ڏيان سان مهاڻا پرھلاڪ جو

چوڙ (حياتيءَ جو احوال) ٻڌ.

تمام گهڻو آڳاٽي زماني ۾ ڏٺيءَ جي ڀت هر ٿيم ڪشپوءَ پرھما کان هڪ ور حاصل
ڪيو. ان ور ملڻ تي هو ڏاڍو مغرور ٿي ويو ۽ تنھي لوڪن کي هن پنهنجي وس
ڪري ڇڏيو. هن سورگ لوڪ تي وڃي قبضو ڪيو ويچارا ديوتاؤن سورگ کي
ڇڏي پڇي ويا. ديوتاؤن منش شرير ڌارڻ ڪري، هن پراڻيءَ تي هليا آيا.
اهڙيءَ طرح هو نه رڳو هن پراڻيءَ تي پر سرگ تي به راج ڪرڻ لڳو.

هو شراب پي نشي ۾ ٻاڳل ٿي رهندو هو ۽ سڀ ديوتاؤن به هن جي اپاسنا (پوڄا)
ڪندا هئا. هو وڏي سهڻي شاندار محلات ۾ رهندو هو جتي هميشه آپسراؤن ٻيون
ٺريه ڪنديون هيون. هنکي هڪ ڀت هو جنهنجو نالو پرھلاڪ هو. هو گروه وٽ وڃي
وڌيا سڪڻ لڳو، جنهن ٻار ڪتاب مان پاٽ پڙهندا آهن تنهن هن به گروه وٽ پاٽ پڙهي
پڙهيا. هڪ ڀيري پرھلاڪ گروه سان گڏجي پنهنجي پيءُ وٽ ويو. ان وقت هو شراب
جي نشي ۾ هو. پرھلاڪ پنهنجي پيءُ جي چرلن ۾ جهڪي پوڻام ڪيو. ان کي اٿاري

هو. ان ڪري هن کي پٿرن سان مارڻ جي ڪوشش ڪئي. ويٽي پر پٿرن جا ڌڪ نه
هو سهي ويو، کيس وڏن جبلن تان مٿان هيٺ اچايو ويو پر پٿريءَ مانا - ديويءَ جو
روپ ڌارڻ ڪري هنکي پنهنجي گود ۾ جهٽي ورتو سندس مارڻ لاءِ مقرر ڪيل مس
هالي نه چڙهن هن جي چاٽيءَ ۾ پنهنجا ڏند چٽائڻ لڳا ته هنن جا ڏند نه پڇي پيا
ساڻاوي (جادوگر) شمسار هزارين جادو توڻا هن تي هلايا پر ڀڳوان جي ڀڳت تي
انهن جو اثر بلڪل زرو نه ٿيو. کاڌي ۾ هن کي ٺهر ڪارايو ويو پر ٺهر
امسرت ٿي پيو.

ستابگرهي (سچ ٿي هليدڙ) ۽ رام جي ڀڳت پرهلاڪ کي سندس پٽس جي
حيوالي طاقه ڏيائي نه سگهي. پرهلاڪ جو عقيدو هو ته وشٽو ڀڳوان هرهند موجود
آهي. پٽس هرلڊ-ڪمبرو (هرٿاڪس) جو ايمان هو ته ”مان وشٽو ڀڳوان آهيان.“
پرهلاڪ کي هن دنيا ۾ سڀني جيڪن لاءِ سمان پائو هئي. هن ۾ ڪو نه پيد پايو نه
هو. سچي ماڻڻ جانيءَ لاءِ هن کي بزم هو، پر نه رڳو ايترو پر جهوجنتر لاءِ به هن کي پيار
هو. هڙ ڏرمانا، مهاپوش هو ۽ همسه سچ تي قائم رهندڙ هو. پرهلاڪ هڪ وڏو سند
پوش هو.

اٽي شري وشٽو پراڻي پرلومي اٽسي - پنهنجي دٻو آڏيءَ
پنڊرهون اڏيءَ سمايت ٿيو.

سورهون اڏياڻ

نرسنگهه - اولار جي باري ۾ سوال پڇي؟

شري مٽريه جهڙو - ”هي پراشر رشي! توهان مهاتما منوه جي پٽن جو بيان ڪيو
توهان اهو به ٻڌايو ته هن جهڳٽ جي آهتي جا آڏي - ڪارڻ ڀڳوان وشٽو آهي.
هي پراشر جي! توهان مهاتما پرهلاڪ بابت ٻڌايو ته هنکي نه باهه ساري سگهي، نه
هوا لوڙائي سگهي، نه پاڻي ڀرڙي سگهي. توهان ٻڌايو ته اهو هنڪري جو هڙ وشٽو
هو وڏو ڀڳت هو ۽ سچ تي قائم هو. پرهلاڪ جي چرتر ٻڌڻ جي مٿون کي ڏاڍي
اڇا آڻيون کي هڪ شڪا هي آهي ته هڙي مهاتما کي دندن چوڻي
هنکي ڇا جي ڪري مارڻ ٿي چاهيائون؟

جئن تہ :- وشطو اندر، اُريما ڏاڏا، توشڻا، پُڙشا، وڙسوان، سوتڻا، ميتن، ورڻ، الش ۽ پڳ
الهن ٻارهن کي ٻارهن آڏي (سجھ) ڪري چئبو آهي.

سوم جون ڏالون (چندر لوڪ جي موڪيل ديوتا جون ڏالون) ۲۷ آهن - اهي نڪستون
آهن اهي نڪستون جي ڏالن سان مشهور آهن - اهن چنڊ جي ڏالن مان ڪيترا ٻرندا
شالي (عقل وارا - دماغ) پٽ پيدا ٿيا - بهڙيت جي ڏال بجلي (Lightning)
يعني وديت چئي وڃي ٿي - ان وديت (بجليءَ) جا چار قسم آهن - ڪيلا (پوري رنگ
جي بجلي جا هوا آڻي ٿي) آئي - لوها (تمام ڳاڙهي آس وانگر)، پيتا (پيلي رنگ جي
بجلي) - هيءَ برسات آڻيندي آهي - ۽ چوٿين استا (ڪاري رنگ جي) هيءَ بجلي
ڏڪار جي سڏجنا (خبر) ڏيندي آهي انڪرا رشيءَ مان وري اهي ٻرندڙ رشي پيدا ٿيا
جي ويندڙ جي منترن (رچنائون) جا ديوتائون چيا وڃن ٿا.

هڪ هزار چئن کان پوءِ اهي وري به پيدا پيا ٿيندا. هي پٽ مٿڙيا! ڪل ۳۳
ويڌڪ ڪال جا ديوتائون آهن ويندڙ ۾ اهن جو ورڻ اچي ٿو - اهي پنهنجي مرضيءَ
موجب جنم وٺندا آهن - اهي ويڌڪ ديوتائون آهن - اُت وسوع ٻارهن ردر، ٻارهن
آڏي (سجھ)، ٻر جاپتي ۽ وشڪار -

هي مٿڙيا! جيئن سج ٻرندو آهي ۽ وري لهندو به آهي تنهن اهي ويڌڪ (ويندڙ)
جي زماني جا) ديوتائون به جڳهه جڳهه ۾ پيدا ٿيندا رهن ٿا.
اسان ٻڌو آهي تہ ڪشيپ رشيءَ مان سندس ڏال ڏئيءَ کي هرڻيه ڪشيپو ۽
هرڻياڪيه نالي ٻه پٽ پيدا ٿيا هئا. ان کي هڪ ڌيءَ به ڄائي جنهنجو نالو سنهڪا هو.
ان جي شادي وڙجتي سان ٿي. هرڻيه ڪشيپو کي چار پٽ ڄاوا - جن ڌنن ڪل
کي وڌايو. اهن مان ٻه هلاڪ پوسڻ آهي. ٻه هلاڪ و شطو پڳوان جو سڄو پڳت هو. ان جي
پڪتيءَ (پڳتيءَ) جو ورڻ ڪيترن ٻارن ۾ ٿيل آهي. اهو ستيه تي هليو. ستيه ميڙ
جيتي (سجھ جي هميشه جڳهه ٿيندي آهي) جو هو مثال هو. هن کي سندس ٻيءَ
مارڻ جي ڏاڍي ڪوشش ڪئي پر راکي رام تہ ماري ڪونہ يعني پٽس جون سڀ
ڪوششون ناڪامياب وٺيون باهه جي ڇهن (لپٽن) ۾ هو وڙهجي ويو - هن جي سڄي
بدن کي باهه وڪوڙي ويئي - پر هن کي ڄاڻي تہ سگهي ڇاڪاڻ تہ و شطو پڳوان
هن جي هردي ۾ موجود هو. هنکي سوڙين ۾ ٻڏي پوءِ سمند ۾ ڦٽو ڪيو ويو.
سمند جي چولين ۾ هو لڙهڻ لڳو - پر ان وقت سڄي ڌرتي ڌاڙ لڳي - پر ان مان
به هو بچي نڪتو - ڪيترن هٿيارن سان پٽس کيس مارڻ جي ڪوشش ڪئي - پر
ڄيل وانگر اڏول رهيو. هٿيار به کيس ڪچ ڪري نه سگهيا - زهريلو ٽانگ به هن کي
پنهنجي زهريلي ڏنگ هٿ سان به ماري نه سگهيا - هن رام نام جو ڪوچ (زهره) پاڻو

جي ڳوليا لاءِ ڀائرن کي نه موڪلڻ گهرجي پر اتي ڪنهن کي موڪلڻ گهرجي.
دکڻ پرجاڻيءَ کي نالو ٿي ڏانهن غصو آيو ۽ ان کي سڙاڻ ڏنائين.

هي مشهور انسان ٻڌو آهي ته وري پوءِ ان دڪان پرجاڻيءَ پنهنجيءَ استريءَ
اسڪيءَ مان سٺ ڏينهن پيدا ڪيون. انهن مان هن ڏهه ڏرم کي، ٽيهرن ڪشمپ
کي ۽ ستاويهه سوم (پندرما) کي ۽ چار ارڻ ڪشمپ کي ڏيئي ڇڏيون. اهڙي طرح
هن ٻه ٻيو پتر کي، ٻه انگرا کي، ٻه ڪرنا شڪر کي ڪندا ڏان ڪري ڏنيون. اهڙي
طرح هن جي سٺ ڏينهن ساڍي ڪٽي. ڏرم جي زالن ۾ اولڙي مشهور آهي. ڏرم
جي استرين مان ڪيترا ديوتائون پيدا ٿيا. جن ۾ اُن ڪسو به ليکيا وڃن ٿا. ان کان
سواءِ اولڙيءَ مان هن ٻوليءَ کي وهندڙ ساهوارا پيدا ٿيا. اُن ڪسن مان ڏرو، سوم
ڏرم، اُٺ، (وايو - هوا)، اُٺ (پاڻ)، ٻولو (صبح) ۽ پرياس (روشني). وغيره اولاد
پيدا ٿيا. وسوءَ جي معنيٰ آهي - ”نيچ“ يا ”ڏن“.

سوم جي پٽ جو نالو هو ”ورجا“ - ورجا جي معنيٰ به آهي نيچه سوي -
يعني روشني وارو.

اُٺي جي پٽ جو نالو ڪمار هو. اهو هڪ نس جي گاهه جي ڪاٺي مان
(غريست مان) پيدا ٿيو.

ڪرناڪان جي پٽ جو نالو ڪارڪميه هو.

انهن وسوءَ جي زال جو نالو هو ”ڙاڻي جا ڙههڻيءَ (وسهه) جي پٽ هئي.
ان سڄيءَ ٻوليءَ جي ٻڌ ٻالڙا ڪٿي. لوڪ ڪلياڻ جي ڀاڱا سان هن ٻڌ ٻالڙا
(پيدل ٻرگريءَ جو سير) ڪئي ان مان وشڪر ڪرما جو جنم ٿيو. وشڪر ڪرما ديوتائن جو
نسلبي (An Artisan Mechanic) هو. هن ڪيتريون ڪٽائون ڄاڻندو هو ۽ وڏو ڪاريگر
هو ۽ هن ڪيترا زير (ڀڃڻا) پڻ ٺاهيا. ان کان سواءِ هن ديوتائن لاءِ سڀ ومان (خوالي
کان ٻڌو ٿيڻون انهن جو آڏي ڪرنا يعني ٻيٽيون ڪاريگر اهو وشڪر ڪرما هو.
ٿيا. اهي ٻيٽيون شڪر جا جدا جدا روپ نه ڇڏيا وڃن ٿا.

نام آڻائي چاڪش ٿئي منوتن ۾ ڪي ٻارن پيدا ٿيا. وٽس وٽ
ٿئي منوتن جو زمانو آيو. انهن ٻارن ۾ مليا ۽ اُٺي جي ڪرپ مان جنم وٺڻ جي
اجا ڪيائون. اُٺي ڪشمپ رشيءَ جي زال هئي. اُٺي دڪان پرجاڻيءَ جي ڏيءَ
هئي. انهن ٻارن مان پيدا ٿيا. مطلب ته ڪشمپ رشيءَ جي گهر ۾ انهن
ٻارن وارو هئا. انهن مان مکيه ديوتائون پيدا ٿيا.

نپسوي ۽ سڌ پُرسن جي ٽپوڀل سان ۽ انهنجي فقط سنڪلپ (خيال ڪرڻ) سان يا درشن يا فقط ڇهڻ سان پُرجا آڻين ٿيندي هئي.

شري مڻٽريه چيو :- ”هي مهامي! مون ٻڌو هو ته دڪش جو جنم ٻوهما جي ساڃي آڱوڻي مان ٿيو هو. پوءِ اهو پُرجاڻائن جو پٽ ڪيئن ٿيو؟ منهنجي من ۾ هيءَ شڪا آهي ته سوم - ديو جو ڏوهڻو ٿي پوءِ هو ان جو سهرو ڪيئن ٿيو. (سوم ديو = چندرما).

شري پُراشر چيو :- هي دڪش وغيره هر ڪنهن جڳهه ۾ پيدا ٿيندا آهن ۽ وري لين (غائب) ٿي ويندا آهن. انهن ۾ ڪو به وڏو ڪو نه آهي ڪو به ننڍو ڪو نه آهي. ان وقت فقط نپسيا ئي انهن جي وڏپڻ جو ڪارڻ هوندو هو.

شري مڻٽريه چيو :- ”هي برهمڻ! توهين مونکي ديوتائن، راکشن، گندرون ۽ نالڪن جي آهتيءَ جو احوال ٻڌايو.“

شري پُراشر چيو ته :- ”هي مهامي! پهريائين پهريائين دڪش پُرجا پتيءَ مالنڪ سرشئي ڪئي. من ۾ خيال ڪرڻ سان هن گندرو، اُسڙ ۽ نانگ وغيره ساهوارن کي پيدا ڪيو. جڏهن ڏٺائين ته اها من مان پيدا ٿيل سرشئي وري پيءُ سرشئيءَ کي پيدا ڪرڻ ۾ اُسمرت هئي، تڏهن وري مڻٽن (يعني استري پُرسن جي سهواس واري) سرشئي آڻين ڪرڻ جو خيال ڪيو. تڏهن هن وري پُرجا پتي جي ڌيءُ اسڪنيءَ سان شادي ڪئي. اها اسڪني ڏاڍي نپسيا ڪندڙ هئي.

ان کان پوءِ دڪش پُرجا پتيءَ ان استريءَ مان پنجه هزار پٽ پيدا ڪيا.

انهن پنجن هزار پٽن کي جوانيءَ ۾ جڏهن اولاد پيدا ڪرڻ جي خواهش ٿي تڏهن نارد انهن کي صلاح ڏني ته پهريائين هو هن دنيا جي ٻني ڀاڱن جو سير ڪن نيسٽائين هنن کي اولاد پيدا ڪرڻ نه گهرجي. هن سڄيءَ دنيا جو هنن کي اُنت لهڻ گهرجي. يعني جتي هيءُ پڙوي ختم ٿئي اوستائين هنن کي وڃڻ گهرجي. نارد جي هن صلاح ٻڌڻ سان هو سڀ جدا جدا طرفن ڏانهن سير ڪرڻ جي ارادي سان نڙي پکڙجي ويا. پراهي ڪٿي ويا اچ تائين انهن جو پتو ڪو نه آهي. جئين نديون سمنڊ ڇوڙ ڪري وري نه موٽنديون آهن تئين هو به اچ تائين موٽي نه آيا آهن. انهن جي اهڙيءَ طرح هلي وڃڻ کان پوءِ دڪش پنهنجيءَ استريءَ اسڪنيءَ مان هڪ هزار پٽ پيا پيدا ڪيا. انهن جو نالو ’شيلاشو ڪڻ هو‘ پر نارد جي صلاح موجب هلي ڪري انهن جي به اها حالت ٿي جا سندن اڳين پنجن هزارن ڀائرن جي ٿي هئي. اهي به اچ تائين وري موٽي نه آيا. هي برهمڻ! ان ڪري ڀائرن کي ڳولڻ لاءِ جڏهن سندن پيو ڀاڱو وڃي ٿو ته اهو به گم ٿي وڃي ٿو. ان ڪري ڀائرن

ان منتر جو چپ ڪرڻ سان شري ڪيشو جي آواز ٿا ڪرڻ سان سڌي پراڻت
 ليندي آهي.
 جيڪو ماڻهو من کي استر ڪري، هر روز اهو منتر چپ ڪندي وشٽو پڳوان جو
 جو زبان ڪري ٿو. ان مان ڪام ڪروڙ وغيره دوش دور ٿي وڃن ٿا. ۽ من
 استر ٿي ٿو ۽ من - مردون ٻوريون ٿين ٿيون. هيءَ مارشا پنهنجي اڳس جنم ۾
 هڪ مهاراڻي هئي. هن کي ڪو به اولاد ڪونه ڄائو ۽ سندس پتي مري ويو. هيءَ
 وڏا ٿي ويئي پر هن ڏاڍي لڳتيءَ سان وشٽو پڳوان کي خوش ڪيو. وشٽو پڳوان
 پرڳهت ٿي هنکي ڏر ڪورڻ لڳو چيو. هن وڏو گهڙيو ته ”جيڪو به جنم وٺان ان جنم
 ۾ مونکي سڌ پتي ملي ۽ پرجا پتي (برهما) جهڙو مون کي پٽ پڻ پراڻت ٿئي. پتي
 جنم ۾ مون ۾ سڀاڳ ٿين ۽ پنهنجي فرض تي قائم رهي وڏن جي شيوا ڪريان
 ازانسواءِ مونکي سندر روپ (شڪل) پڻ حاصل ٿئي. ۽ مان آيوڻا (ماءُ جي گروپ ۾
 جنم وٺڻ کان سواءِ) پيدا ٿيان.“

پڳوان ان کي چيو ”هڪڙي جنم ۾ پنهنجا ڏاڏا بهادر ڏهه پتي ٿيندا ۽ انهن
 مان توکي پرجا پتيءَ جهڙو مهاراڪڙمي پاران پٽ پڻ پيدا ٿيندو. هن مان ڪيترائي
 وٺس (خالدان) پڻ پيدا ٿيندا هن جو اولاد ساري سنسار ۾ پکڙجي ويندو. تون نه منهنجي
 ڪرپا سان آيوڻا (ماءُ جي گروپ ڪانسواءِ) پيدا ٿيندين ۽ توکي تمام سندر
 روپ ملندو.“

هي راجه پتروا هن سندر استريءَ کي اٺن جي پڳوان اٺن ڏيان (غالب) ٿي
 ويو ۽ هيءَ اها مارشا جي روپ ۾ پيدا ٿيل توهانجي پتي (زال) آهي.
 سوم - ديڙ هي ڇوڻ سان هنن پرڳهتائن ان مارشا کي پنهنجي پتي روپ ۾ سوڳار
 ڪيو. ان مارشا مان وڏي ڀاڳ وارو دڪش پرجا پتي جنم وٺي آيو جو اڳس جنم ۾
 برهما هيءَ مان انهن ٿيو هو.

ان ميا ڀاڳهوان دڪش برهما جي آڳاٽي جي هن سرشتيءَ جي وڃا ڪئي.
 اليڪ جيڪو ٻن ٻيرن وارا ۽ چئن ٻيرن وارا (ڄاڻو وغيره) به ان مان پيدا ٿيا. پرجا پتي
 دڪش ٻيرن مان مان سرشتي پيدا ڪئي پوءِ استون جي آلهي ڪئي. انهن مان ڏه
 ڏرم کي ڏنائين ۽ ٻهڙن ڪڇي کي ڏنائين. اهڙي طرح ستاويهه (اٺونئي وغير
 نڪست) چنڊرما کي ڏنائين. اهي ستاويهه چنڊرما جون زالون ٿيون انهن مان ديوتا
 دلسم، نانڪ، ٿاڻون پکي، گڏرو، اُپرالون ۽ دانو وغيره پيدا ٿيا.

هيءَ مشر به دڪش جي وقت کان وٺي استري - پش جي سهواس سان سرشتي
 پيدا ٿيڻ جو چارو ٿيو. ان کي سرشتي ڪري چئبو آهي. ان کان اڳ

پرملوڻ ڇڏيو :- هي رشي ! مان ڪوڙ ڪڏهن به نه ڳالهائيندس ”
 اهي لفظ ٻڌي رشي ٻارڻ تي ڦٽ لعنت وجهڻ لڳو . هڏاڏيو ڏکي ٿيو . هن
 شيال ڪيو ته ”هن زال جي وس ٿي - مون پنهنجي ٽپسيا وڃائي ڇڏي . مون
 کي پنهنجي من تي تپندو ڪرڻ گهرو - هو . هنن ڇهن لهرين کي جيتي مون کي
 ٻارڻهه کي ڄاڻڻ گهرو هو - اهي ڇهه لهرين آهن :- بک ، ٻياس ، لوڻ ، موهر ، ٻڌايو
 مولي (موٽ) . هن ٺاري جي صحبت ۾ منهنجو سڄو لير ڌرم لاس ٿي ويو ”
 ائين سوچي رشي غصي ۾ اچي ان افسر کي هڪدم اتان هلي وڃڻ لڳو ڇيو ۽
 چيائين ته ”اچيو هاڻ مان توکي جلائي پسر ٿو ڪريان ، ته هتان نڪري وڃ .
 پرچيٽائن کي ڇوڻ لڳو ته ”رشي جا اهي غصي ۾ ٻارڻ لفظ ٻڌي هڏاڏيو ٽپسي ۾ تر
 ٿي ويئي (پگهر ۾ ڀرجي ويئي) ۽ ڏکڻ لڳي . ۽ آسمر کان ٻاهر نڪتي - آڪاش
 مارگ ۾ (آسمان ۾) ويندي هن جو پگهر وٺڻ جي ٻن اڳهيو . هوءَ لازمي وٺڻ جي
 نون گونڇن ۽ ٻن سان پنهن جي بدن کي اڳهندي هڪ وٺڻان ٻي وٺڻ تي
 ويندي رهي . حڪي رشي مان ڪرپ ٿيل هو - اهو ڪرپ به بدن مان نڪرندڙ پگهر
 جي روپ ۾ ان جي شرير کان ٻاهر نڪري آيو - ان ڪرپ کي ورڪين (وٺڻ) گهرڻ
 ڪيو - وايو (هوا جي ديوتا) - ان کي هڪ هنڌ گڏ ڪيو - ۽ مون ان کي پنهنجي
 ڪرڻ سان پاليو - وٺڻ مان پيدا ٿيل اها سهڻي ڇڙ ڪري - جهنڊو ٺاهو مارشا
 آهي - اها وٺڻ توکي سمرڻ ڪري ڏيندا - ان ڪري ڪروڌ کي شانت ڪرايو
 وٺڻ مان پيدا ٿيل اها ڪنيا ٻارڻوڻا جي افسر جي ڏيڻ آهي ۽ اهڙي طرح هو
 ڪندو رشي ، منهنجي ۽ وايو ديوتا جي ستن (اولاد) آهي . پوءِ ساڌو رشي ڪندو
 به ٻرو شوٽر - ڪيتر ٻه جا وشڻو پڳوان جي نواس ٻڙهي آهي - اُتي هُو ٽپسيا ڪري
 مهمانتر جو چپ ڪري مهايوگي ٿيو ۽ وشڻو پڳوان جي آراڌنا ڪندو رهيو -
 پرچيٽاڳڻ ڇوڻ لڳا :- اسين ڪندو مني جو برهم - پار ٺاهي ٻڙهه آستوٽر ٻڌڻ
 چاهيون ٿا - جهنڊو چپ ڪري هن وشڻو پڳوان جي آراڌنا ڪئي -

سوم چيو ته ”اهو منتر هي آهي :-

”اوم پارم ٻرم وشڻو ٻار پارم ، ٻرمه - ٻريٽهم ٻرمات روپي . س ٻرمه پارم

پر پار يوٽهم پر ٻرم ٻراڻم اُٻي پار پارم ”

ان منتر جي معنيٰ آهي ته هن سدسار مارگ جي منزل آهي شري وشڻو پڳوان
 ان تائين وڃڻ ڏاڍو ڪڻ آهي - هُو ٻري کان ٻري آهي آڪاش کان به ٻري آهي -
 ان ڪري ستيم س-روپ آهي ٽپسيا ۾ لولين مهايمانن ٿي ان کي ٻراپت ڪري
 سگهن ٿا -

لله چيو. ان کان پوءِ ٻيا ۱۰۰ ورهيه گذري ويا اها سهڻي آپرا ان رشيءَ سان
مزا ماڻيندي رهي. پر وري به ان پيار پريءَ مسڪان (مسڪ) سان ملڻ لڻڻ ۾
وشيءَ کي چيو. ”هي رشي! هاڻي ت مان سورگ لوڪ (سرگ لوڪ) ۾ وڃان ٿي
اهو ٻڌي رشيءَ ان سهڻين اکين واريءَ آپرا کي آڻڻ کي (پاڪر پالي) چيو
”پيارو! هاڻي ت تون گهڻي وقت تائين مون وٽان هلي ويندينءَ ان لاءِ ڪٿه گهري
ڪن توڙو وڌيڪ وقت ت تيس“ تڏهن ان من موهندڙ آپرا رشيءَ سان عيش عشرت
۾ ۱۰۰ ورهيه ٻيا به گذاريا. اهڙي طرح ڪيترائي ورهيه ان غروبِ صورت آپرا رشيءَ
جي زور پوڻ تي. ان سان گڏ گذاريا. ڇاڪاڻ ت ڊارلوڪ جي آپرا هوندي آه
رشيءَ جي محبت کي هن لڪرائڻ نه ٿي چاهيو. ان کان سواءِ هن کي رشيءَ جي
سراپ جو به ڏپ هو. ان سبب ڪري هن رشي کي نه ڇڏيو. رشي جو ان ۾ پريو
وڌندو ويو.

هڪ ڏينهن جڏهن اهو رشي لڪڙ ۾ پنهنجي جهوڙيءَ مان ٻاهر نڪتو ته ان
سندريءَ چيس ”توهين ڪهڙا آهن وڃي رهيا آهيو؟“ مني چيو ته هي پياري
سچ لهي چڪو آهي. ان ڪري مان سنڌيا آپاسا ڪندس بي صورت ۾ منهنجي
روڙالي ڪرڻا ناس ٿي ويندي“. تڏهن ان کلي ڪري رشيءَ کي چيو ته ”هي پياري
رشي! ڇا اڄ ئي اوهان جو ڏينهن ختم ٿيو آهي!

هي توهين! ڪيترن هزارن ورهين کان پوءِ اڄ اوهان جو ڏينهن گذريو آهي ۽ سڄو
لٽو آهي. ٻڌايو ته پوءِ مون کي عجب ڇو نه لڳندو!“

منيءَ جواب ڏنس ته ”هي سندري! ٿندي جي هن سهڻي ڪناري تي نئون
اڄ صبح جو ته مون وٽ آئي آهين. مون ته اڄ ئي توکي پنهنجي آسور ۾ ايندو
ٿو. هاڻي ڏينهن گذري ويو آهي. شام ٿي آهي. سڄو ته ٻڌاءِ پوءِ اهڙي قسم جي
مسخري تون مون سان چوڻي ڪرين“

پر ملوڪا چيس ”پيارا رشي! سون ورهيه گذري ويا آهن مون کي اوهان سان
رهندي“ سور (هندر) پوڄي تائين کي اها ڪهاڻي ٻڌائيندي چيو ته ”رشي ڪجهه
گهرايندي ان سهڻين اکين واري آپرا کان پڇيو ”راڻي سندري (سهڻي زال)! سڄو
ڇو ته تون سان عيش عشرت ۾ گذاريندي مون کي ڪهڙو وقت گذري ويو آهي.“
پر ملوڪا لڙڪو ڪندي رشي کي چيو ته ”اڄ تائين تون سو ست ورهيه ڇهه
مهينا ۽ ٽي ڏينهن گذري چڪا آهن“.

رشي چيو ته: ”هي سندري! تون سچ ٿي چئين يا ڪل ٿي ڪرين؟ مون کي ته
ائين معلوم ٿئي ٿو ته هن هنڌ مان فقط هڪ ڏينهن تون سان گڏ رهيو آهيان“.

شري پراشر جيءَ چيو:- جڏهن پرچيٽائون ٺهيا ڪرڻ ۾ مشغول هئا تڏهن
 ڪيتي وغيره جو ڏٺو بند ٿي ويو. سڄو ملڪ ڏاڍو ڏکي ٿيو ۽ سڄي پراڻي ۽ ٻي
 وطن ۾ ڪي ڇڏيو. ان ڪري ڪيترا ماڻهو مري ويا. آسمان ۽ پراڻي ۽ ٻي رڳو
 وڻ ٿي وڻ هئا. ان ڪري ڏهن هزار ورهين تائين رعيت ڪجهه ڪم ڪري نه سگهين.
 وطن هوا کي پڻ روڪي ڇڏيو. پرچيٽائون جڏهن ٺهيا ڪري سمنڊ مان ٻاهر
 نڪتا تڏهن چوڌاري رڳو وڻ ٿي وڻ پڪڙيل ڏسي غصي ۾ پراڻي ويا ۽ پنهنجي
 منهن مان هوا ۽ باهه کي ڪڍڻ لڳا. هوا (طوفان) وطن کي هيٺ ڪهراڻي ڇڏيو
 ۽ سڪائي ڇڏيو ۽ زبردست آهه وطن کي جهلائي ساڙي ڇڏيو. اهڙيءَ طرح وڻ ناس
 ٿي ويا. خوفناڪ وطن جي پرءَ (خانو) ڏسي جڏهن لڻا ڪي تمام پورا وڻ وٺي
 بچيا. تڏهن وٽن جي راجا سومر (پندرما) پرچيٽائون وٽ وڃي ائين ڪي عربن ڪيو
 ”هي راجا اوهين غصو نه ڪريو مان وطن سان اوچان جو صلح ڪرمان ٿو. وٽن مان
 هڪ تمام سهڻي چوڪري (ڪنيا) پيدا ٿي آهي. مون کي ان جو ڪريءَ هي
 پوشيه (آئينده) جي خبر آهي. ان ڪري مون پنهنجي ڪرڻ سان ان جو ڪريءَ
 کي ٻالي وڌو ڪيو آهي. ان ورڪيه ڪنيا (وطن جي ڌيءَ) جو نالو ”مارما“ آهي
 هيءَ وڏي ڀاءُ واري چوڪري ان ڪري پيدا ڪئي ويئي آهي. انهن اوچان
 جي وٽس (خاندان) کي وڌائيندي ۽ ان ڪري هيءَ اوچان جي پٽي ٿيندي.
 منهنجي اڌ ٽيڄهه (پراڻ) مان ۽ تودان جي اڌ ٽيڄهه مان هن کي هڪ مڃاڻو وڌو
 وڌوان پٽ پيدا ٿيندو جو دڪش پراڻا پٽيءَ جي نالي سان پوڄهه ٿيندي مشهور ٿيندي.
 هي توهانجي ۽ منهنجي شڪتيءَ سان اڪن والگر مڃاڻهه وارو ٿيندو ۽ پراڻا (اوچان)
 جو خوب وڌارو ڪندو.

تمام گهڻو اڳاڻي زماني ۾ وڌن جو پراڻو هڪ ڪندو ۽ نالي رشيءَ جو. ان رشيءَ
 گومتي ٿينديءَ جي ڪناري تي وڏي ٺهيا ڪئي. تڏهن اندران رشيءَ جي ٺهيا
 وڳهن (رڪاوٽ) وجهڻ جي خيال کان هڪ پرموڻا نالي پوڄهه ورت آيسا ان
 وٽ موڪليو. ان پنهنجي سڄي منهن سان رشيءَ کي ٺهيا کان ڇڏائي ڇڏيو ۽ پراڻو
 رشي ان آيسا جي وس تي هڪ سڙ کان به وڌيڪ ورهه ٻيڙي جي جهنڊا
 ۾ ان آيسا سان گڏ عيش عشرت ۾ رهيو. هڪ ڏينهن آيسا ان ڪندو رشيءَ سان
 سر ٻڌو ڪر ۾ وڃڻ جي موڪل ڪيو ۽ پراڻي ان کي هڪ وڏي ڏينهن رشيءَ
 ڇيو. اهڙي طرح ان سندريءَ (سڀلي) ان ڪندو رشيءَ سان ۱۰۰ ورهين کان به وڌيڪ
 وقت رهي سنساري ڪر ۾ وڃڻ لڳا. وري پٽي ٺهيندي ته ان آيسا سو وڻس ۾

ٻه آڳاٽائي آهي ته ٻرجا (ماڻهن) جي سنڪيا ۾ (آندڙ شماري ۾) واڌارو ڪري
اولاد پيدا ڪريو. انهن راجڪمارن پيءُ جي آڳاٽي ۾.

ٻو پيءُ کان انهن ڀڄيو اولاد جو واڌارو ڪهڙي ديوڻا جي پوڄا ڪرڻ سان ٿيندو
آهي؟ سندن پيءُ کين چيو ته پڳوان وڌو جي آڙاڻا ڪرڻ سان ستنان جو (اولاد)
واڌارو ٿيندو آهي ۽ منو ڪامنائون پورو ٿينديون آهن. ان لاءِ ٻيو ڪو به آپا
ڪو نه آهي. ان ڪري وڌو پڳوان جي آپاسا ضرور ڪريو.

حڏهن پيءُ کين اهڙي قسم جي آڳاٽي ڪئي تڏهن انهن ڏهن پرڄيٽائين سمنڊ
جي جبل ۾ ٿي هڻي ڏاڍي خبرداريءَ سان ٿيسيا ڪرڻ شروع ڪئي. پرڄيٽائين
پڳوان وڌو ۾ ڏهان لڳائي هنن اهڙي طرح ڏهه هزار ورهه ٿيسيا ڪئي. پرڄيٽائين
پڳوان وڌو ۾ ڏهان لڳائي - هيٺين طرح استوڻي ڪئي: - ”هي سڄو شڪيمان
ٽرڙا اوهانکي لمسڪار آهي. اوهين چولي. سرڀ آهي هن چڪڙي اوهان
ٿي پيا ڪيو آهي. ان جي پالنا به اوهين ڪري رهيا آهيو. توهين پي اوهين
آهيو. توهين ڪڙ ڪڙ ۾ ويهين آهيو. توهين ٽراڪار آهيو پر پنهنجي پڳڻن لاءِ
اوڻو ڌارڻ ڪريو ته ان ڪري ساڪار به آڏو. هي اُٺس روئي پڳوان اوهان
ٿي لمسڪار آهي. اوهين اوڪاري، اجنيا شڏ، ٽوڪڻ ٽرڙل آهيو. اوهان کي
لمسڪار آهي. توهان ۾ رڳو (ڊپ)، پراڻي، ٽنڊا (ٽنڊا)، جڙا (ٻڌايو) ۽ مڙ (موس)
هر آهي اهي پيلي انهن کان اوهين پڙي آهيو. هن ڏهان کي طاقت نه آهي جو اوهان
هن ٿي جو روئي ڪري سگهي. اوهانکي لمسڪار آهي. لمسڪار آهي.“ انهن
هن استوڻي تي پڳوان وڌو پڙس آيو ۽ کين وو ڪوڙڻ لاءِ چيائين: - جڏهن پيا هين
ٿي مڙ (اوڻ) جي واڌاري جي آڳاٽي ڪئي هئي. ان موجب پراڄيٽائين پڳوان
وڌو ۾ ٿي وو ڪوڙڻ. ان کان پوءِ پڳوان انهن کي - سندن اپنا موجب وو ڏاڻو
۽ اهر ڏان تي وو. جو به سمنڊ جي پاڻي مان ٻاهر نڪري آيا -
انهي شري وڌو پراڻي پراڻي اشي چٽو دشمو اڏيائين.
تڏهن وڌو پراڻي هن پهرئين اشي جو چٽو دشمن اڏيائين سڀاڻي ٿيو.

پنڌرهون آڏيا

۱. - حرمي ٿي نالي چوڪريءَ سان وڃان، دڪش - پوڄا پتيءَ
۲. - دڪش جي اٺن ڏينهن جي وڻش (اولاد) جو بيان.

رهي آهي. ان ڪري پرتوي اسان جي ماما آهي.

وين جو پٽ مهاراجا پرتو اهڙو نه ٻڌو ۽ پٻاڻو شالي هو. هن پرتويءَ تي هو
پهرائون راجا هو. جنهنڪي لندڙ برا سڀنا ايندا هجن ته هن پرتو راجا جي ڪٿا پڙهڻ
وردي آهي برا سڀنا نه ايندا.

هن ڪٿا جي پڙهڻ ۽ ٻڌڻ سان پاپ ناس ٿين ٿا ۽ ڀڄي ملي ٿو.

پرتوي انهيءَ ٿرڙو دسو اڏيائين

نيرھون اڏيائين سمپت ٿيو.

چوڏھون اڏيائين

پراچين برهڻيءَ جو جنم ۽ پراچينائن جي ڀڳوان کي آرادنا (پرارثنا) ڪرڻ
شري پراشرجيءَ چيو ۽ هي مڙتريه ! پرتوءَ کي نه پٽ ڄاڻو ۽ گهڻي وقت کان
پوءِ هڪ پرتو به کيس ڄاڻو. سندس پرتي جو نالو هورڌان رکيو ويو هو. هورڌان
اڳتي ڪلينا ڏسڻ سان شادي ڪئي هئي جنهن مان کيس ڇهه پٽ ڄاڻا. جن جا
نالاهئا ۽ — پراچين برهڻيءَ شڪر، گير، ڪرشن، ورجه، ۽ آجن. انهن مان پراچين
برهڻي مشهور هو. هو هڪ مشور پراچيتي هو، جنهن وڏا وڏا يگيه ڪيا ۽ پنهنجي
پرجا جو واڌارو ڪيو. اهو زمانو يگيه جو هو. يگيه گهڻا ڪيا ويندا هئا. ان ڪري
ان پراچين برهڻي راجا جي وقت ۾ ڊپ (هڪڙي قسم جو تڪو ڳاڙهه) سڄي پرتويءَ
تي ڦهلائي ويا. انهن ڊپن جو نالو ان وقت هو پراچيناگر. ڪش. اهي ڊپ مهاڳوان
پراچين برهڻيءَ جي نالي سان مشهور ٿي ويا.

هي مڙتريه ! ان مهاراجا پراچين برهڻيءَ وڏي تپسيا ڪرڻ کان پوءِ سمند جي
ڏي ۽ سورڻا سان شادي ڪئي. ان سمندر ڪنيا سورڻا کي پراچين برهڻيءَ مان ڏهه
پٽ پيدا ٿيا. اهي پرتيتيا نالي سان مشهور هئا. اهي ڏنڻ وڏا (نيرندازي ۾ ڏاڍو)
هوشيار هئا. هو ڏهه هزار سالن تائين سمند جي پاڻيءَ ۾ رهيا ۽ هنن ان پاڻيءَ ۾
وڏي تپسيا ڪئي.

شري مڙتريه پراشرميءَ کان ڀڄو ته انهن مهاڳوان پراچيتائن سمند ۾ تپسيا
ڇو ڪئي؟ شري پراشرجيءَ چيو ۽ هي مڙتريه ! هڪ دفعو پراچينائن جي پيءُ
پراچين برهڻيءَ هننڪي سنڌان (اڄڻ) ڪرڻ جي صلح ڏني ۽ کين چيائين ته برهماڳي

ڪٽندڙ - پٺوئيءَ کي ڏٺائين . هوءَ پيرهم لوڪ و غمره سڀني لوڪن ۾ وڻي . آخر
پٺوئيءَ پٺوئيءَ کي چيو ”هي راجا ! استري وڏ (زال ذات کي سون ڪرڻ) جي پاپ
هي اوهان کي جان نه آهي ڇا؟“ پٺوئيءَ جواب ڏنو ”مڃتي هڪ جي ڪري ٽهڻ
ماڻهن جو نقصان ٿيندو هجي ت ان هڪ کي مارڻ سان ڪو به پاپ نه لڳندو آهي
پوءِ اها چاهي استريءَ جو نه هجي“ .

پٺوئيءَ چيو ته ”جڳهه ۾ رعب جي ڀلائي لاءِ اوهان مون کي مارڻ چاهيو ۽
نه منهنجي مرڻ کان پوءِ اوهان جي پراڻ جو آڌار ڇا ٿيندو ؟“

پٺوئيءَ جواب ڏنس ته ”اڙي پٺوئيءَ ! منهنجي آڳيا لو اڪرائي ڇڏي آهي . ان
ڪري توکي ماري مان يوڪ جي بل سان پيرجا جو آڌار ٿيس . انهن کي ڌارڻ
ٿيس انهن کي ڌارڻ ڪندس (جهلي بهندس)“ تنهنجي پٺوئيءَ ڏکي راجا کي هڪ
آڀاءُ ٻڌا هو . پٺوئيءَ جيڪي اوشڏيون (اوتيون و غمره) پڇاڻي هضم ڪري
ڇڏيون هيون اهي وري ڪر جي روپ ۾ موٽائي ڏيڻ جو فيصلو ڪيو . پر شرط
اهو هو ته ان کي ڏهه لک ڪنهن وڇڙي جي ضرورت هئي ۽ بي صلاح اها ڏٺائين
ته مون کي سربل (يعني سڌي ڪرڻ) جي ضرورت آهي ته پوءِ مان سڌا ٻوٽا ۽ ان
پيدا ڪري سگهنديس . تڏهن مهاراجا پٺوئيءَ ڏسڻ پاڻ کڻي هزارن ٽڪرين ۽ جبلن
کي اکاڙي - ٻاهي زمين کي سربل (سڌو) بڻايو . ان ڪري پٺوئيءَ جي ڪوشش
سان هن پٺوئيءَ تي ڏانڊي آبادي ٿي . ماڻهو ڏاڍو آسودا ٿيا . هن پٺوئيءَ تي شهر
ٺڪو، ٻڙڪ وڃي پيا، ماڻهن ڏندو واپار شروع ڪيو.

هي مقبرو به آ پٺوئيءَ کان اڳ هن پٺوئيءَ تي کڻي و غمره جو ڪو به وسيلو
ڪو نه هو . ان ڪري نه کائين جي سڀال ٿيندي هئي ۽ نه ڪو ڪو واپار هو .
اهي سڀ سهوليتون پٺوئيءَ جي وقت کان وٺي شروع ٿيون . ان کان اڳ نه ٻوٽ
نه ڪي وري شهر هئا . ماڻهن جو کاڌو فقط قل ٻوٽ هو . اهو به ٻوٽن، سڻن، اڇ
جو گم ٿي وڃڻ ڪري مسئل ٿي پيو . پر پٺوئيءَ سولائيءَ مندو کي وڇڙو ٻڌائي پنهن
جي هڪ سان پوڄا جي همت (ڀلائي) لاءِ پٺوئيءَ مان سڀني قسمن جي آڻن ۽ مڙن
کي ڏنو . يعني پٺوئيءَ تي ان پيدا ڪيو . ان آڻ جي وسيلي هي سڀ ماڻهو
حيتر رهي سگهيا . مهاراجا پٺوئيءَ هن پٺوئيءَ کي زندگي آندڙ . ماڻهن کي کائڻ
زندگي ڏني . ان ڪري هو پٺوئيءَ (پٺوئيءَ) جو پٽ ٿيو . ان ڪري پٺوئيءَ پٽ ڪري
سڏيو وڃي هن زمين کي پٺوئيءَ جي ڪري ”پٺوئي“ نالو مليو .

چون ٿا ته پٺوئي وشتو ڀڳوان جي چرڻن مان پيدا ٿي آهي . ان پٺوئيءَ تي
سڀني کي چيو ڏاڍو آهي - ۽ هيءُ پٺوئيءَ تي اسان کي ان وعده جي وسيلي پالي

اشنان) ڪرايو ويو. ان جي ساڄي هٿ ۾ چڪر جو نشان هو. ان ڪري ان کي و شطو جو انش (هڪ جزو) سمجهو ويو پرهما کي ڏاڍي خوشي ٿي. گهٽ ۾ چڪر جو نشان جنهن کي هوندو آهي اهو ضرور چڪرورتي راجا (مهاراجا) ٿيندو آهي. اهڙي طرح اهو پرتاڻي راجا پرتو چڪرورتي راجا ٿيو جنهن سڄي دنيا مٿان راڄ ڪيو. هن جي پيءُ وڃن پرجا [رعيت] کي ناراض ڪيو هو ته هن وري پرجا کي خرڇ ڪيو. تنهن ڪري رعيت هن مان ڏاڍي خوش هئي. هو پهريون ڀيرو هن جو جنهن تي رعيت راجا نالو پيو راجا جي معنيٰ آهي جو پرجا جو ان-راجن ڪري يعني رعيت کي خوش ڪري.

هو ڏاڍو طاقت وارو راجا هو. جڏهن هو سمنڊ تي هلندو هو ته پاڻي ”اسٽر (هڪ هنڌ بيهي) ٿي ويندو هو. پرٻت ان کي رستو ڏيندا هئا. ان جو جهنڊو هميشه جهوليندو رهندو هو. هميشه سندس جهنڊو بلند رهيو. زمين هر ڪيڙو کان سواءِ به ان پيدا ڪندي هئي. ملڪ ۾ ان خوب پيدا ٿيندو هو. ڪير جون نديون وهنديون هيون. سڄي ديش ۾ آسودگي ۽ سک شائتي ڄاڻيل هئي راجا پرتو وري يگيه جو سلسلو جاري ڪيو. هڪ ڀيري هو هڪ وڏو يگيه ڪري رهيو هو ته ان يگيه ڀوميءَ مان ٻڌيمان [عقلمند] سؤت جي اڻپتي ٿي. سؤتي [يگيه-ڄوميءَ] مان پيدا ٿيڻ ڪري ان جو نالو سوت پيو. ان مهايگيه مان پيو به هڪ ڀيرو پيدا ٿيو جنهن کي ”ماڱن“ نالي سان سڏيو ويو.

رشين انهن ٻنهي سؤت ۽ ماڱن کي چيو ته اوهين ڪوي (شاعر) آهيو ان ڪري راجا پرتو جي ساراهه ۾ ڪوٽا جي رچنا ڪريو. انهن ٻنهي جي اولاد تي به نالو سوت ماڱن پيو. سوت ماڱن جو ڪم ٿيو راجائن جي آستوئي (ساراهه) ڪرڻ. سوت ماڱن جي ڪوٽا ۾ پنهنجي ساراهه ٻڌي هو پاڻ کي ان ساراهه جي لائق بڻائڻ جي ڪوشش ڪرڻ لڳو، هن چيو ته ستن ڪمن ڪرڻ جي ڪري ئي انسان جي ساراهه ٿئي ٿي.

پرتو اهڙو ته لياڻ سان راڄ هلايو جو هن وٽ جيڪي ماڻهو پنهنجا دڪ سور ۽ تڪليفون ٻڌائڻ ايندا هئا. انهن کي چڱي طرح ٻڌندو هو ۽ انهن جون تڪليفون دور ڪندو هو. هڪ ڀيري ملڪ ۾ اچي ڏڪار پيو ۽ ماڻهو بک ۾ ڀاه ٿيڻ لڳا. بک جي بيماريءَ ۾ ڏاڍا موت ٿيڻ لڳا. ڇاڪاڻ ته ان جا سلا زمين ۾ گم ٿي ويا. ڇو ته پرتو ان جي پيدائش کي پاڻ ۾ لڪائي ڇڏيو، تڏهن راجا پرتو اهو آجڻو نالي ڏٺس پاڻ کڻي پرتو جي پٺيان ڊوڙيو، پرتو به کانءَ جي شڪل ۾ اچي ڊوڙڻ لڳي. جتي جتي هو ويهي اتي پنهنجي پٺيان ايندڙ. ڏٺس-پاڻ هٿ ۾

جڳو اٿس اولائي ڀڳوان جي ننڍا ڪري ٿو. ان کي راجا گڏيءَ تي وهڻ جو حق نه آهي.

رڻين جي ڪروڙ جي ڪري وڻن اڌ مٽو نه ٿي ويو هو. وري به رڻين ٻوٽو ڪيل ڏين سان (هڪ ٽڪر جي ٿر جي ڌار وانگر ٿي گاهه سان) ان کي ماري ڇڏيو. وڻن جي موت کان پوءِ انهن رڻين ڏٺو ته ڪنهن طرفن کان زبردست ڌور اڏامي رهي آهي. پاسي ۾ ٻين ماڻهن کان رڻين کي معلوم ٿيو ته ”راڻو (Nation) راجا کان خالي ٿي ويو آهي. ان ڪري هڪ ۾ ٻيا ٿيندڙ غريب ماڻهن جو رڻ بڻجي ٻين جي ملڪيت لٽڻ شروع ڪئي آهي. انهن ڏاڪن ۽ ڌورن جي ٿر مار جي ڪري هي ڏڏڙ اڏامندي ڏسڻ ۾ اچي رهي آهي. گڏهن رڻين راجا جي ضرورعت محسوس ڪئي، وڻن سان ۾ صلاح ڪري ان لٽي (ڇڏڻ کي ڀت نه هو) راجا وڻن جي جنگهن کي وڙهڻ شروع ڪيو. ان جي جنگهن جي وڙهڻ ڪري ان ۾ ان هڪ ٻوٽو (مرد) پيدا ٿيو. جو سڙيل ڪاٺيءَ وانگر ڪارو هو ۽ تمام ٻنڌرو هو ۽ هن جو منهن تمام ننڍو هو. ان انتظاري ظاهر ڪندي رڻيهن کان پڇيو ”مان ڇا ڪريان؟“ هنن چيو: ”(سڙيل ويڙهي رڻ)“ ان ڪري ان جو نالو ”ننڍو“ پيو. ننڍا شڪاري ٿورن کي ڇڏيو آهي. ان ننڍا مان وري ڪي ٻيا ننڍا (Hunters) پيدا ٿيا. اهي وانڊا جبل جي ٿر تي رهي رهيا. انهن جو ڏنڊو به ڏاڪن وانگر پات سان ٻريل هو سو ان ننڍا جي ڪري راجا وڻن جو سمورو باب ڇڻ ٽڪري ظاهر ٿيو. مطلب ته وڻن ۾ جڳو پات ڪوت ٻريل هو سو انهن ننڍا جي صورت ۾ ٻاهر ٽڪري ويو ڪجهه ڪري وڻن جو بدن ٽڪري ٿي ويو. وري انهن رڻيهن ان جي ساڃي هٿ جو مٿس ڪيو. ته ان مان ”ٻوٽو“ ٺهڻ لڳو ٿيو ڇهه ڇو بدن ٻڌندڙ ٺاهڻ وانگر حدڪي رهيو هو. ان وقت آسمان مان هڪ شوڏش ۽ پاڻ ڪوڙ ڇو ره هٿ ڪريو. ان ڪري ماڻهو رڻو ڏسڻ ٿيا ۽ سڙاڻو پٽ جي حشر وٺڻ ڪري سندس ڀيءَ وڻن ۾ سڙڻ لوڪ ۾ ويو هئو.

ان وڻن جو سڀ مهاڻا هو. ان ڪري هن جي نالي معنيٰ ٿرڪ کان رکيا ٿي. سنسڪرت ۾ سڀ (سڀ) جي معنيٰ آهي ته جڳو ٿر ٻيڻ ٿرڪ کان ٿر يعني ٻڌائي ٿو اهوئي سڀو سڀو آهي ته لٽ کي ڇڏي ڌار ڪيو ته ٿيندو ۽ ٿر يعني پٿر. ڪنهن معنيٰ آهي جو ٿر کان ٻڌائي.

ٻوٽو جو وڏي ٻڪي ۽ آڻاهه سان راجا - گڏيءَ تي وهڻ جو اٿس. ان اٿس جو خود تاهه سڀها ۽ انگرا وغيره سڀ رڻي مٿي ڏاڙ ۽ ماڻهو شامل ٿيا. سڀي ننڍن ۽ سمنڊ جي پاڻيءَ سان هن جو ٻوٽو

مهاتما وٻوڙن راجا پتيءَ جي ڏيڻ هئي - ان مان چاڪمش کي مدعو ڏاڻي پت پيدا ٿيو - جو ڇهين مندوتر جو راجا هو - مدعو کي ڏهه مهاڀوان پت ڄاوا - مدعو جي زال جو نالو ٺڊولا هو - ڪروءَ کي پنهنجي زال آگسي مان ڇهه پت ڄاوا - جن مان انگ انگرا ۽ شبي مشهور آهن انڪر کي سنيٽا نالي زال مان وين نالي پت ڄاڻو - رشين ان مان وين جي ساٿي هڪ کي اولاد لاءِ وارڙو ڏنو - هي مهاتمي ! وين جي هڪ جو منهن ڪرڻ سان (ولوڙڻ) سان وٺي نالي راجا اٿس ٿيو جو پوءِ - ”پوٽوءَ“ نالي سان مشهور ٿيو - ان عام ماڻهن جي ڀلائي لاءِ پرتويءَ کي ڏنو هو .

مٿس چيو ”هي مهرشي ! رشين وين جي هڪ کي ڇو وارڙو ڏنو؟ هي ڇو پوءِ ان جي وارڙڻ جي ڪري مهاڀوان پوٽوءَ جو جنم ٿيو؟“

شري پراشر منيءَ چيو ”نه مڙيوءَ کي (موت جي ديوتا) سنيٽا نالي هڪڙيءَ هئي جنهن پوءِ الڪ سان شادي ڪئي . ان مان وين پيدا ٿيو هو . اهو مڙيوءَ جو ڏوھڻو پنهنجي ناني جي خراب سياڻپ جي ڪري - ڏاڍو ڀاپي ٿيو جڏهن مهرشين ۽ ٻين ماڻهن - وين جي تاجپوشيءَ جو جشن پئي ملهائڻ لڏهن ان وقت راجا وين سڄي سنسار ۾ گھوڙا (مشهوري) ڪئي ته ”يگي - پرش يگوان“ مان آهيان يگي جو مالڪ مان آهيان . ان ڪري ڪو به ماڻهون منهنجي راجي ۾ يگي هون، دان ٻيچ بلڪل نه ڪري - ان اعلان کي ٻڌي سڀئي رشي گڏجي هڪ سفارت لاهي وين وٽ ويا . وين کي عرض ڪيائون ته اسان کي موڪل ملي ته اسين جيڪي وين ۾ يگي ڪريون ان جو ڇهون حصو اوهان کي ڏيون . رشين نمڙا سان راجا وين کي سمجهائڻ جي ڪوشش ڪئي ته يگي ڪرڻ جي کين موڪل ڏني وڃي ۽ کيس خاطري ڏنائون ته يگي ڪرڻ سان نه رڳو ديش جو فائدو آهي پر راجا کي به ان جو ٻيچ ملي ٿو - يگي جي دواڙان هري يگوان جو پوڄن ڪيو وڃي ٿو جو راجا جي سڀني مندو ڪامنائون کي پورو ڪري ٿو - وين رشين کي چيو ته :- مون کان وڌيڪ ڪو به ڪو نه آهي جنهنجو پوڄن ڪيو وڃي منهنجي شري ۾ برهما وشنو ۽ شو ۽ ٻين ديوتائن جو لواس آهي . ان ڪري راجا سروديه مه آهي (سڀني ديوتائن جو روپ راجائي آهي) . ان ڪري مان سخت منع ڪريان ٿو ته منهنجي راجي ۾ يگي جو دان - ٻيچ وغيره بلڪل نه ڪيو وڃي . توهان جو فرض آهي ته منهنجي آڳيا جو پالن ڪريو . اهو ٻڌي رشين راجا وين کي ڏاڍو سمجهايو ته هو يگي جي سلسلي کي بند نه ڪري ۽ ڌرمي ڪمن ۾ رندڪ نه وجهي پر ان جو اثر وين تي بلڪل نه ٿيو - هن رشين جو چوڻ بلڪل نه مڃيو - ان تي سڀ رشي مني ڏاڍي غصي ۾ پرجي ويا ۽ وڏي آواز سان عام ماڻهن کي اچي چوڻ لڳا ”هن ڀاپيءَ کي هڪدم مٽايو.“

ڳائي . آخر ان ڀڳوان جي شرط ورتي . ڀڳوان پنهنجي ٿڌي سنڪ سان ان ڌروءَ جي ڳلن کي ڇهيو . ٿڌهن ان جي واڻيءَ ۾ (زبان ۾) شڪتي ٿي ۽ ڏاڍن منن لفظن ۾ ڀڳوان جي آستتي ڪئي، اها استوٽي ڏاڍي ودوتا سان ڀريل هئي . پڇاڙيءَ ۾ ڌرو ڀڳوان کي چيو ”هي ڀرڻو هاڻ منهنجي من ڪامدا سڦل ٿي . منهنجي نپسيا ٻڻ سڦل ٿي . مان پاڳ وارو آهيان جو اوهان جو ساڪيات درشن مون کي پراپت ٿيو آهي.“

ڀڳوان چيو ”نه هي ڌرو ! منهنجو درشن ڪڏهن به لشفل (اجايو) نه ويندو آهي ان ڪري توکي جيڪي به گهرجي سو مون کان ورتو گهر“ ڌروءَ چيو :- ”هي ڀڳوان اوهين سڀني جي من ۾ موجود آهيو . ان ڪري منهنجي من جي ارادي کي اپلاشا کي اوهين چڱي طرح ڄاڻو ٿا . پر ان هوندي به اوهن جي آڳيا پاڻ لاءِ اوهان کي لوڍن (عرض) ڪريان ٿو. هي ڀرڻو ! منهنجي مائٽجيءَ ماءُ مون کي چيو هو ته جيڪو ان جي پيت مان پيدا نه ٿو ٿئي ان کي راجه - سنگهاسن ٿي وهڻ جو حق نه آهي - ان ڪري هي ڀرڻو مون کي اهو آستان گهرجي، اهو ڀڳو گهرجي جو هميشه امر هجي - ڪڏهن به لاس نه ٿئي“

ڀڳوان خوش ٿي ان کي سندس اڳئين جنم جي ڪهاڻي ٻڌائي . ڀڳوان چيو :- هي ڌرو ! اڳئين جنم ۾ تون هڪڙو برهمڻ هئين . ان جنم ۾ توکي مون لاءِ ڏاڍو ڀرڻو ۽ اتي ڀڪتي هئي - ان سان گڏ تون ماءُ پيءُ جي شيو ڪندو هئين ۽ پنهنجن فرضن تي ڏاڍو ڀورو هئين - ڪجهه وقت کان پوءِ هڪ راجڪمار تنهنجو دوست ٿيو هو ڏاڍو سهڻو هو ۽ هن دنيا جا سڀ مزا ماڻيا - ان جي آسودگي ۽ ان عيش عشرت کي ڏسي تنهنجي به مرضي ٿي ته تون به راجڪمار ٿين ۽ ان وانگر مزا ماڻين - ان ڪري تو راجا اڻٻاڻي جي گهر ۾ جنم ورتو ۽ راجڪمار ٿين - اهو خالداڻ تمام وڏو هو ۽ راجاڻي گهر هو -

پر هي ڌرو هاڻي تون ان کان به وڏو درجو حاصل ڪندين - هي ڌرو ! مان توکي هڪ ڇهڪندڙ تارو ٻڌائيندس جنهنجو نالو ڌرو ٿيندو - اهو ڦل سڄي ٿرلوڪيءَ ۾ ڪنهن کي مشڪل ملندو آهي - ڌروءَ جي معنيٰ آهي استرو يعني هميشه قائم اهو امر پڌ آهي - ڌرو مان توکي اهو پڌ ڏيئي رهيو آهيان جو سڀني گهرن ۽ نڪشترن ۽ سڀت - رشين تارن کان مٿي آهي - ديوتائن مان ڪو ديوتا ته فقط چئن يوگن تائين قائم رهندو آهي پر ڪو هڪ مندو جي سمير تائين رهندو آهي پر تون هڪ ڪلپ تائين قائم رهندو آهي . تنهنجي ماءُ سڀيتي به هڪ ٻئي صاف ڇهڪندڙ تاري جي روپ ۾ تنهنجي ڀرسان قائم رهندي . جيڪي ماڻهو من کي استر ڪري - هڪ هنڌ

پد (درجو) حاصل ڪري نه ٿو سگهي. هري ڀڳوان جي آراڌنا ڪرڻ سان منهن آئي
 دلپ موڪش پد کي به پراپت ڪري سگهي ٿو. ٻانڌريه ڀڳوان جي آراڌنا سان اندر
 پد (سرگ جو راج) حاصل ڪيو. سڀت رشين ڌروءَ کي صلاح ڏئي ته هڪي (ڌرو)
 کي ڀڳوان وشطو جي آراڌنا ڪرڻ گهرجي وسيعت رشي چيس ”نه هي ڌرؤ! وشطو
 ڀڳوان جي آراڌنا ڪر پوءِ تون جيڪي به چاهيندي آها من ڪامنا حاصل ڪندي.“
 ڌروءَ چيو: ”هي رشي گهو! هاڻي مهرباني ڪري مون کي ٻڌايو ته مون کي
 نارائڻ ڀڳوان کي راضي ڪرڻ لاءِ ڪهڙو جپ ڪرڻ گهرجي؟ ڪهڙي وڌيڪ (نمونئي)
 سان ان جي پوڄا ڪرڻ گهرجي.“

رشين چيس ”نه هي ڌرؤ! من جي وشين کي هٽائي پريءَ ۾ لڳائڻ گهرجي. تون
 ”اوم نامو ڀڳوتي واسديو“ منتر جو جپ ڪر. تمام گهڻو اڳي تنهنجي ڏاڏي
 سواپريڙ به ان منتر جو جپ ڪيو هو. ان ڪري هن سڌي حاصل ڪئي هئي. تون
 به لڳاتار اهو جپ ڪري شري گوند کي پرسن ڪر.“

اٽي شري وشطو پراڻي پرتي انهي ابڪادشو اڏيا به
 يارهون اڏيا سڀا ٿيو.

ٻارهون اڏيا

ڌرؤ جي تپسيا سان ڀڳوان جو پرسن ٿيڻ ۽ ڌرو کي درشن
 ڏيڻ ۽ کيس ڌرو - پد ڏيڻ.

شري پراشر چيو: هي مٽريه! ڌرؤ رشين کي نمسڪار ڪري ان بن ۾ هليو
 ويو. هو ”مڌو“ نالي بن ۾ ويو. جو جمن لڏي جي ڪناري تي هو. ان بن ۾
 هڪ مڌو نالي دٽيه رهندو هو جنهن ڪري ان تي اهو نالو پيو هو. شترڪين ان
 بن ۾ مڌو دٽيه جي پت لوڻ کي ماريو هو جو تمام بلوان ڇڪس هو. اٽي هن مڌو
 نالي نگرِي وسائي. جا پوءِ مٿرا نالي سان سڏجڻ ۾ آئي. چون ٿا ته ان بن تي
 وشطو ڀڳوان جي آسپس آهي ۽ سدائين ان بن ۾ هري ڀڳوان پراجمان رهي ٿو. ڌرو
 به ان بن ۾ تپسيا ڪئي. جئين رشين کيس اپديش ڪيو هو ان موجب هن پنهنجي
 من ۾ وشطو ڀڳوان جو ڌيان ڪرڻ شروع ڪيو ۽ من تي قبضو ڪرڻ ۾ ڪامياب ٿيو.

یارخون آید

دردم جو بدن در و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی

دردم جو بدن در و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی

دردم جو بدن در و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی

دردم جو بدن در و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی
 و دهن و سر و پایی و غیره رشتن سان آن جی گدجاٹی

ڏهون اڏيائ

ڀرگو، اگني ۽ اگني شواڻا وغيره پٿرن جي سنتان (اولاد) جو ورنن شري مٿن ۾ چيو ۽ چيو ۽ هي مني! مون جيڪي به اوهان کان پڇو - اهو سڀ اوهان مولڪي بيان ڪري ٻڌايو. هاڻي ڀرگو جي ۽ سنتان (اولاد) کان وٺي سڄي سرشتي وري ورنن ڪريو.

شري پراشرجي ۽ چيو ۽ ڀرگو جي ڌيءَ لڪشمي - وشطو جي پٽن هئي. هن کي ٻه پٽ ٻه پندا ٿيا - هڪ ڏاتا ۽ ٻيو وڏاتا. ڏاتا ۽ وڏاتا جي زالن جا نالا آيتي ۽ نيتي هئا جي مهاڻا ميروءَ جون ڌيئرون هيون. ڏاتا ۽ وڏاتا کي ٻه پٽ ڄاوا. جن جا نالا هئا پوان ۽ مرڪندو. مرڪندو کي مارڪنڊيه نالي پٽ ڄائو ۽ مارڪنڊيه کي وري ويدشرا نالي پٽ ڄائو. پوان جي پٽ جو نالو هو ديتيمان ۽ ان جو پٽ راجوان هو. ان راجوان مان ئي ڀرگو جي ڪل (خالدان) جو وستار (ڦهلاءُ) ٿيو.

مراتيءَ جي زال سنيوئيءَ پورٽماس نالي پٽ کي پيدا ڪيو ان مان وري ورجا ۽ پروت نالي ٻه پٽ پيدا ٿيا. انڪرا رشيءَ جي استريءَ جو نالو سمڙي هو. ان کي ئي ڌيئرو ڄايون. اٿري رشيءَ جي زال انسويا کي چندرما پٽ پيدا ٿيو. پوءِ وري ان کي درواسا ۽ يوگي ڌناتري ۽ نشاپ نالي پٽ ڄاوا. مشهور آگستيه رشي پٽي جنم ۾ پلستيه جو پٽ ٿيو. ڪردم رشي پلهر جو پٽ هو. ڪرتوءَ جي سنتي نالي زال وري سڪ هزار منين کي جنم ڏنو. جي ڦد ۾ آڏوئي جيترا هئا پر سورج والگر سندن اچڻ هو. اهي برهمڄاري هئا ۽ الهڪي ”بال ڪليادي“ نالي سان سڏيو ويو وسيسٿ کي اورجا نالي پٽيءَ مان ست پٽ پندا ٿيا. جن مان هڪ شڪر به هو. اهي ست پٽ ٽن منوتر ۾ سميت - رشي ٿيا (ست رشي جي آسمان ۾ ستن تارن جي روپ ۾ ڏسڻ ۾ ايندا آهن) اگني جو ديوتا برهماڄي جو پٽ آهي. ان کي ٽي پٽ ٿيا. اگني ديوتا جي زال جو نالو سواها آهي. انهن ٽنهي مان ٻه ۴۵ پٽ ڄاوا اگني ۽ ان جا ۳ پٽ ملي ڪري ”اگني“ نالي سان سڏيا وڃن ٿا. اهڙي طرح ڪل ۴۹ اگنيون آهن. سوڌا کي وري مينا ۽ ڌرڻي، نالي ٻه ڌيئرو ڄايون. اهي يوگنيون هيون ۽ انهن برهم جو درشن ڪيو هو.

اهڙي طرح دڪش ڪنڀائن جي وٽس پرمپرا (اولاد جي سلسلي) جو ورڻ ڪيو ويو. جيڪو ماڻهو هن اڏيائ کي ٻڌي ٿو يا پڙهي ٿو - ان کي ضرور اولاد ڄمندو اهڙو ڪڏهن بنا اولاد جي نه ٿيندو.

ڏهون اڏيائ سماپت. اتي شري وشطو پراڻي پڙهي انشي دشمو اڏيائ

ڪڍي لڏهن لڪشيءَ اندر ڪي هن طرح چيو :- ”هي دٻوراڻو اندر ! مان ٽيهجي
هن آستوليءَ تي ٻرسن ٿي آهيان . توکي جيڪي وڻي سو مون کان ورتو . مان
توڪي ڏرڻ لاءِ هتي آئي آهيان “

الدر چيو . ” هي داوي ! مون کي ٻڌايو ته تو هي ڏي ٿو ڪڏهن به هن
ٿرلوڪيءَ جو ٺاڳ نه ڪندڻ ۽ هو وري آهي ته جيڪا مٿي مون ٽيهجي
آستي ڪئي آهي . ڪو به ماڻهو ان آستوليءَ سان ٽيهجي ٻڙاڻا ڪندو ان کي
تون ڪڏهن به ٺاڳ نه ڪندڻ ۽ (يعني اهو هميشه شاعريڪار رهندو) “ شري
لڪشيءَ جيءَ چيو :- ” هي الدر ! مان ڄاڻي هن ٿرلوڪيءَ کي ڪڏهن به نه
چڏيندس ۽ هو هي وري توکي ڏيان ٿي ته جيڪو ماڻهو صبح ۽ شام جو ان
آستوليءَ سان ٽيهجي ٻڙاڻا ڪندو ان کان سان ڪڏهن به منهن نه موڙيندس “

شري ٻڙاڻي چيو ته :- ” هي مٿڙو ! اڇڙيءَ طرح لڪشيءَ ٻرسن ٿي الدر
کي مٿيان به ورتا . لڪشي ٻڙاڻين پرڳڻي دٻوراڻن ان جي زال کيائي
مان پيدا ٿي هئي . پوءِ وري اهو . مٿڙو وقت دٻوراڻن ۽ ڏاڏن هي ڪوشش
سال سمنڊر . هن هي وقت سمنڊ مان پرڳڻي ٿي هئي . اڇڙيءَ طرح چيو ته
پر وڻڻو ٻڙاڻي اولڙ وٺي ٿو ته لڪشي به ان سان گڏوگي ٿي . ڪڏهن وڻڻو ٻڙاڻي
آندو . (هه) هه ٻڙاڻي لڪشي ٻڙاڻي (ڪل) مان پيدا ٿي . ان ڪري
لڪشيءَ هه . ” سم “ هو ۽ ڪڏهن وڻڻو ٻڙاڻي ٻڙاڻي جو اولڙ ورتو لڏهن
لڪشي ٻڙاڻي هئي . وڻڻو ڪڏهن رام جو اولڙ ورتو لڏهن لڪشي سڀا هئي
ڪڏهن اولڙ هه . ڪڏهن هئي . اڇڙيءَ طرح ان اولڙن پر هه وڻڻو کان الڳ
نه رهي . ٻڙاڻي هه . هه ٻڙاڻي هه نه ڏوڏ . شري (دٻوراڻي جو سڙو) ڏاڏو
ڪري ٿي هه . هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه
وڻڻو ٻڙاڻي هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه

پور - ڳهڻا پائي - ديوتائن جي ڏسندي ڏسندي شري وشتو پڳوان جي وڪي-اسٽل
 (چاٽي) ۾ وڃي وراجمان ٿي - تڏهن ديوتائون ڏاڍو خوش ٿيا - دٺ ڏاڍو دڪي
 ٿيا - پوءِ دٺن ڏنولتريءَ جي هٿن مان آمريت جو ڪلش (لوڻو) ڪسي ورتو جنهن
 ۾ آمريت ڀريل هو - ليڪ ان وقت شري وشتو موهني اوتار ڌارڻ ڪيو (هڪ تمام
 سهڻي من موهيندڙ ٺاريءَ جو روپ اختيار ڪيو) - پوءِ پنهنجي ماما سان دٺن کي
 موهيت ڪري (وس ڪري) اهو آمريت جو ڪرمبديل دٺن کان ڦري ديوتائن کي
 ڏيئي ڇڏيو - تڏهن اندر وغيره ديوتائن اهو آمريت پي ڇڏيو - ان ڪري هٿيار بند
 دٺن ۽ داڻن ديوتائن تي حملو ڪيو - پر آمريت پي هاڻي ديوتائون پلوان ٿي ويا
 هئا - انهن کي ڪو ماري نه ٿي سگهيو - ديوتائن موت ۾ دٺن تي ايتري ته مارڪت
 ڪئي جو دٺن ۽ داڻن جو لشڪر چڙوڇڙ ٿي ويو ۽ ان ۾ اچي پاڇ پيئي . سڀ
 دٺ پڇي ويا - ڪي نه پاتال لوڪ ۾ به ويا هليا . پوءِ ديوتائن پڳوان وشتو کي
 نمسڪار ڪيو ۽ سندس آڳيا سان پهرئين وانگر وڃي سرڳ لوڪ تي راڄ ڪيو .
 وري پنهنجو ديولوڪ موٽائي ورتائون . ديوتائن جي راڄ ڪرڻ تي ٽنهي لوڪن ۾
 سڪ سڀيڏا موٽي آئي - سڀ سڪي ٿيا اندر راڄ گديءَ تي ويهي سرڳ تي راڄ
 ڪرڻ لڳو ”مطلب ته اهڙيءَ طرح هن پنهنجو حق وري حاصل ڪيو . راڄ گديءَ تي
 وهندي ان ديوتائن جي راجا اندر لڪشميءَ جي استوئي ڪئي . اندر ڇو
 ”هي لڪشمي توکي نمسڪار آهي . ڪم جو گل تنهنجو نواس - آستان آهي -
 ڪم تنهنجي پوتر هٿن ۾ آهي - ۽ تنهنجون اکيون ڪم گل وانگر سندر آهن -
 هي ڪملا ديوي (لڪشمي) توکي نمسڪار آهي - هي لڪشمي ٽون سرسوتي
 (ودي جي ديوي) به آهين . ٽون يگيه - وديا (ڪرم ڪانڊ)، مها وديا (اُپاسنا) ۽
 گهيه وديا (اندر جال-جادوءَ جي وديا) آهين . هي ديوي - تون ئي مڪتي ڏيڻ
 واري آتم وديا (آتم گيان) آهين . تنهنجا ٻه روپ مکيه آهن هڪ شانت - روپ
 ٻيو اگر روپ (خوفناڪ) . سڄي سنسار ۾ اهي روپ واپت آهن .
 هي ديوي ! تون وشتو پڳوان جي وڪي - سٽل ۾ وراجمان آهين . تون جيڪڏهن
 هن ترلوڪيءَ کي ڇڏي ڏين ته جيڪر هي ترلوڪي ناس ٿي وڃي ، تون ئي هن
 ترلوڪيءَ کي ٽئين زندگي ڏني آهي . هي وڏي ڀاڳ واري ! هن سنسار ۾ زال
 پٽ - ڌن - مٽر اهي سڀ تنهنجي ڪرپا سان ملن ٿا . تون سڀني جي ماما آهين
 ۽ وشتو پڳوان پڻا آهي . تون جنهن وقت وڃين ٿي ان جي عزت هن دنيا ۾ ٿئي
 ٿي، پوءِ اهو ڇاهي اڻ پڙهيل به ڇو نه کڻي هجي .“
 شري پراشر جي چوڻ لڳو - اندر جڏهن اهڙيءَ طرح لڪشميءَ جي استوئي

رومہ بڑھو جنھن ڏنھن جي وچ ۾ ملي - ان سان گڏ واسڪي ٺالڪہ کي ڪينچڻ ۾ پئي
منت ڪئي . تہ ڪاٺ سونو ڪڍڻي وٺال روپ (جنھن کي دھانئون ۽ ڏنم ڏسي
رہي سگھجي) ڪٽڻ بيمت کي مضموض سان جھلي وکيو هو ۽ زور سان دھايو پئي .
بيگموت وٺڻو پئجي شڪتي ۽ - ٺلڪي جي راجا واسڪي ۽ ۾ ٺل جو سنڀار ڪري
وڃيو هو ۽ پئجي تہ شڪتي ۽ سڻ ڊوٽن جي طائف وڌائي وڃيو هو .

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

جيئن وڃايل شڪتي ۽ تيج، بل اسان وٽ موٽي اچي - جئن اسين وري شڪتيمان ٿيڻ وڃن" وشطو ڪرڻا پڳوان ديوتائن تي پرسن ٿيو ۽ انهن کي هيٺيان لفظ چيائين :-
 "هي ديوتائو ! مان توهانجي تيج، شڪتيءَ کي وري وڌايان ٿو. هاڻي مان جيڪا اوهانکي صلاح ڏيان ٿو - ان موجب اوهين ڪوشش ڪريو. پهرين توهين ٿوري وقت لاءِ دڻن سان ملي وڃو. پوءِ انهن دڻن سان گڏجي سڀيئي اوشديون (پوٽيون وغيره ڪٽي امرت (امبروت) لاءِ ڪيتر - ساگر ۾ وجهو ۽ مندر ۾ ٻهڙ کي ماڏائي بڻايو واسڪي ٺاڻگ کي لوڙي بڻايو - پوءِ توهين دڻن، دانن سان گڏجي منهنجي مدد سان سمند کي ولوڙي ان مان امرت ڪڍو. توهين هيٺاهين وٺي - هنن سان سمجهو ٿو ڪري دڻن کي ڇڏو ته هن ڪم ۾ مدد ڪرڻ سان اوهانکي به امرت جو پورو حصو ملندو - اوهين پڻ امرت جا حقدار ٿيندا. سمند مان جو امرت نڪرندو ان کي پيئڻ سان اوهين وڌيڪ طاقت وارا ٿيندا ۽ اُمر ٿي ويندا. هي ديوتائو - مان توهان جي لاءِ هڪ تجويز ڳولهي ڪڍي آهي. مان وقت جو ڦٽو وٺندس مان اهڙي طرح ته ڪوشش ڪندس جئين دڻن کي هڪ ڦڙ به نه امرت ملي سگهندو ۽ هنن جي حصي ۾ صرف سمند کي ولوڙڻ جي محنت ۽ جاکوڙوئي هنن کي ملندو هنن کي ڪشت ڪلش (ڪشت - ڊڪ) ملندو ۽ اوهانکي امرت ملندو.

شري پراشر جي ۽ ڇيو ته وشطوپڳوان جي ائين چوڻ تي سڀني ديوتائن گڏجي دڻن سان صلح ڪيو ۽ انهن جي مدد سان امرت جي حاصلات لاءِ ڪوشش ڪرڻ لڳا.

هي مڙهه ! ديوتائن، دانن ۽ دڻن ڪيترن ئي قسمن جون پوٽيون ۽ ٻيو اوشديون (دوانون) گڏ ڪري آڻي ڪير - ساگر ۾ وڌيون. مندر ۾ ٻهڙ کي ماڏائي بڻايو ۽ واسڪي ٺاڻگ کي لوڙي بڻائي تمام گهڻي طاقت ۽ زور سان امرت ولوڙڻ شروع ڪيو. پڳوان جنهن طرف واسڪي ٺاڻگ جو پچ هو ان طرف ديوتائن کي ٻيهاريو ۽ جنهن طرف ان جو مولهن هو ان طرف دڻن کي مقرر ڪيو. تيج واري واسڪيءَ جي منهن مان نڪرندڙ ڏهريلي هوا سان دڻ ڪارائجي ويا ۽ نتيجي (ڪمزور) ٿي پيا. واسڪي ٺاڻگ جي زور سان ساهه ڪٽڻ ۽ ان جي هوا سان بادل وسڻ لڳا. ان ڪري پٺيان پچ طرف بيٺل ديوتائون برساتي پاڻيءَ جي چٽڪار ۽ چنڊن سان تازا توانا ٿي پيا ۽ انهن جي طاقت پڻ وڌڻ لڳي.

تازا توانا ٿي پيا ۽ انهن جي شڪل اختيار ڪئي ۽ اها ڪمي وڃي هي مهامي ! پڳوان وشطو ڪميءَ جي شڪل اختيار ڪئي. وشطوپڳوان پڻ هڪ ٻيو رُوپ هيٺ ڪير - ساگر جي تري ۾ مندر ۾ ٻهڙ کي آڏار بڻي. وشطوپڳوان پڻ هڪ ٻيو رُوپ ڌار ڪيو جو ديوتائن جي طرف ديوتائن سان گڏ بيٺل هو ۽ ان جو وري هڪ ٽيون

ڊولڪ آهي . مان ڪنهن به صورت ۾ توکي نه ٿو معاف ڪري سگهان

اٿس چئي درواسا اٿان هليو ويو. اندر نه ابراروت هاليءَ تي چڙهي پنهنجي راجڌاني
 اماروليءَ لکريءَ ڏانهن هليو وارو . پر جلد ئي درواسا جي سراپ جو اثر اندرلوڪ تي
 لڳڻ لڳو . ٽنهي لوڪن ۾ وڻ ۽ ولسون سرڻ لڳيون. ان وقت کان وٺي يڪه بند ٿي ويو
 ٽنهن لپسيا ڪرڻ ڇڏي ڏني . جڻ نه ٽنهي لوڪن مان سڪ . سمجدا موڪلائي
 ويئي . اوپ ۽ لڳي وڏي ويئي . اي . ايمالي وڏي ويئي . ساڻهن مان شڪتي
 (طاقت) هلي ويئي اهڙي نه حالت ٿي جو سڀ لاچار ٿي ويا . ۽ معمولي گهرج جون
 شيون به هنن کي نه ملڻ لڳيون . جتي اڏيوڪ ۽ انساه اٿي لڪشمي رهندي آهي
 ماڻهو . اي . همسا آلي اٿي انڪري لڪشمي هلي ويئي . گڻ موڪلائي ويا . گڻ
 ڪانسواءِ پوش ۾ الڻ وارا ٿي رهي . اوڀل ماڻهوءَ کي سڀڪو ستائيندو آهي . ان جي
 بههڙي لهندي آهي . بههڙيءَ جي ڪري شاندار ماڻهو جو دماغ به ڪم نه ڪندو آهي .
 نتيجو اهو نڪتو جو جڏهن ٿرلوڪي (نيشي لوڪ) اوڀل ٿي ويئي . ان مان سڪ
 سمجدا هلي ويئي تڏهن دلفن دالون (دلتين ۽ راکشنن) ديوتائن تي حملو ڪيو .
 دلفن ڌار نه ديوتائون ڏاڍو ڪمزور ٿي ويا آهن . ان ڪري هنن ڏاڍو خوفناڪ جنگ
 ڪئي . آخر ديوتائن جي هار ٿي ۽ دلتن جي جيت . تڏهن سڀ ديوتائون لاچار ٿي
 اُڪدي ڏار جي اڳواڻي هيٺ پتاهه برهما جي شرڻ ۾ ويا . برهما کي ديوتائن سڄي
 شڪست ٻڌائي تڏهن برهما ديوتائن کي چيو ”توهين وشٽو پڳوان جي شرڻ ۾ وڃو
 اهوئي هن ڏکئي وقت اوهان جي مدد ڪري سگهي ٿو چاڪاڻ نه هڙ سڙو شڪتيمان
 آهي اهوئي اوهان جو پاڻو ڪندو“ تڏهن سڀئي ديوتائون برهما کي به پاڻ سان گڏ
 ورتي . ڪير . ساڳو جي اتر واري ڪناري تي ويا جتي وشٽو پڳوان جو دواس هو .
 اتي پهتي ديوتائين نه برهما جي وشٽوءَ جي استوئي (ساراهه ۾ ڪي شلوڪ چوڻ
 ڪئي . ان جو ٿوري به سم هو نه پڳوان وشٽوئي . سرشتيءَ جو ڪرڻا . ڏرڻا . هرڻا
 آهن ۽ سڙو شڪتيمان آهي . هي سڄو سسار ان جي شڪتي سان هلي رهيو آهي
 برهما جي پوارڻا ڪئي نه وشٽو پڳوان کيس روشن ڏي . پوءِ سڀئي ديوتائين به پڳوان
 وشٽو کي پوارڻا ڪئي . شري پراشر جي چيو ته هي مشنريه ! اهڙي طرح سڀئي
 ديوتائين جي پوارڻا ڪرڻ تي شڪ . هڪر . گدا پندر جو ڌارڻ ڪندڙ وشٽو پڳوان
 برهميت ٿيو . سڀئي کي روشن ڏنائين . ان وقت به برهما جي سڀئي ديوتائين وشٽو
 پڳوان جون مڌر وجهن سان استعيتون ڪيون ۽ پڇاريءَ ۾ پڳوان کي عرض ڪيائون
 ”دلتن کان هار کائي دڪي ٿي اسين اوهان وٽ آيا آهيون . دلتن اسانکي ڏاڍو
 آهي . ان ڪري اسان شواڻڪن (شترڻاڻين) جي رکها ڪر . اسان تي ٻوسن ٿي

هي مٽريه - تڏهن ان عجيب برهمڻ - جنهنجي پوشاڪ به مستان وانگر هئي - مٿي تي سالها رکي ۽ پرتويءَ تي سير ڪرڻ لڳو. ان وقت هن ديوتائن جي راجا اندر کي مست ابروت نالي هاڻيءَ تي سواڙي ڪندي ڏٺو. ديوتائون به ان اندر سان گڏ هئا، اندر کي ڏسي ان متوالي ديرواسا رشيءَ پنهنجي مٿي تان مالا لاهي ديوتائن جي راجا اندر مٿان اچي، مالها جي گلن تي پيٽر پڻ ويٺل هئا ۽ انهن جي مني ڪڙنج (پيٽرن جي پُون پُون) به پئي پڌر آئي. اندر وري اها مالا ابروت هاڻيءَ جي مٿي تي رکي. ان وقت اها ديولوك جي گلن جي سالا اهڙي ته سهڻي پي ڏسڻ ۾ آئي جنهن ڪيلش ڀرت تي گنگاندي اراجمان آهي. اهو پاڳل هاڻي گلن جي خوشبوءَ تي مست ٿي ويو ۽ سونڊ سان سنگهي ان هاڻيءَ هيٺ زمين تي اها ڪٽي ڦٽي ڪئي، درواسا رشيءَ جو سپاءَ به ڏاڍو غصي وارو آهي، ان رشيءَ غصي ۾ اچي اندر کي هيٺيان لفظ چيا :-

”اڙي شاهوڪاريءَ جي نشي ۾ چور ٿيل اندر ! تون ڏاڍو هٽيلو آهين، تون منهنجي هن سهڻيءَ خوشبودار ديولوك جي گلن جي مالا جي ڪچ ۾ عزت نه ڪئي. تون مهرباني نه نه مڃي ۽ نه وري پنهنجي گلي ۾ اها مالا پائي - پر اڻلندو اها ڪٽي ڦٽي ڪئي تون ان قيمتي مالا جو ملهه نه ڄاتو ان ڪري ياد رک ته هي تنهنجو ٽنهي لوڪن جو خزانو ۽ تنهنجي هيءَ شاهوڪاري ۽ راجا ناس ٿي ويندو هي اندر ! تون مولڪي هڪ معمولي برهمڻ سمجهين ٿو ۽ پاڻ کي وڏو راجا سمجهين ٿو. ان ڪري تون منهنجو ايمان ڪيو آهي -

ڇاڪاڻ ته تون منهنجيءَ ڏل گلن جي مالا کي زمين تي ڦٽو ڪيو آهي ان ڪري تنهنجي ٽنهي لوڪن جو راجا جلد ختم ٿي ويندو. اڙي ديوراجا اندر ! توکي منهنجي ڪروڙ جي خبر نه آهي هيءَ سڄي دنيا منهنجي ڪروڙ کان ڪيندي آهي - تون منهنجو ايمان ڪيو هاڻ ان جي سزا ڀوڳ -

پراشرجيءَ چيو :- تڏهن اندر جلدئي هاڻيءَ تان لٽو ۽ نهٺائيءَ سان درواسا کي ويٺي ڪرڻ لڳو جنهن هُو هن جي مٿان مهرباني ڪري ۽ سراپ واپس وٺي. اندر گهڻو ئي کيس عرض ڪيو پر درواسا جو ڪروڙ شانت نه ٿيو. درواسا چيو ته ”منهنجي اندر ڪميا ڪي جڳهه ڪونه آهي. اهي ديالورشي پيا آهن مان ديالو نه آهيان منهنجو نالو درواسا آهي. گوئر - وشيشٽ رشين وغيره توکي گهڻو مان ڏيئي مٿي تي چاڙهيو آهي. تون حد کان زياده مغرور ٿي ويو آهين - ان جي توکي ضرور سزا ملڻ گهرجي. ٽنهي لوڪن ۾ ڪنهن کي به همت نه آهي جو منهنجي بي عزتي ڪري پر تون منهنجي پوراها نه ڪئي. اڙي اندر تون جيڪا هيٺاهين وٺي رهيو آهين - اهو رڳو

سڄي پاڻي، زمين، هوا، باهه، آسمان، يگيه پر ديكشا ورل (مٿر ليل) برهمڻ ۽ چند
(سنسڪرت ۾ الهن جا نالا هي آهن :- سورڻ، جل، پرتوي، وا-ڻ، اڪئي، آڪاش،
يگيه ۾ ديكشت برهمڻ ۽ چندرما)

هي برهمڻ ! ردر و غيرهه نالن سان گڏ الهن سڄه وغيره انس مؤرلين جون لمبروار
سان جيڪي زالون هيون - الهن جا نالا ٻڌ :- سورجلا، اشا، وڪيشي، اُپرا، شوا، سواها
دشا، ديكشا، ۽ روهڻي . هي وڏي پاڳ وارا رشي، هاڻي انهن جي پٽن جا نالا به ٻڌ
انهن مان جيڪو اولاد پيدا ٿيو . الهن سان هي سڄو عڪت پسر جي ويو آهي . انهن
جي پٽن جا نالا هي آهن :- سنيڇو (چنڇو) ۽ شڪر (اوهتا لکي منوجو) ، شڪند، سرڪ
سنتان ۽ ٻڌ . اهي لمبروار سان - سڄه وغيره جا پٽ آهن .

اهڙي قسم جي ان ڀڳوان ردر ستي کي پتني روپ سان سويڪار ڪيو بعد ان
سان شادي ڪيائين . اها ستي دکش برجا پتي جي ڌيءَ هئي . ان ستي دکش لڻ
غصو هڻڻ ڪري ۽ دکش وٽ بيهندي بيهڙي سمجهي بندھجي شرار جو لياڳ ڪيو .
يعني پاڻ کي ديو جي اُگني ڪند پر اُچلي - باهه پر ٿو ڏيئي - آڻر-بلدان ڪيو .
پوءِ وري اها ستي ٻئي جنم ۾ مينا جي ڪرپ مان هماريل جي ڌيءَ ٿي . ان جنم ۾ ان
جو نالو اما هو . ڀڳوان شڪر ان جنم ۾ به ان اما سان ويان ڪيو . ڇاڪاڻ ته ان
اما جو ڀڳوان شڪر سان هڪ آمر پور هو . پوءِ کي پڏيڃي ڪيائي اُسريءَ مان
ڏاتا ۽ وڏاڻا نالي ٻه پٽ پيدا ٿيا . پر مکيه ڳالهه هيءَ آهي ته پوءِ کي هڪ ڌيءُ
به پيدا ٿي جنهنجو نالو لڪشمي هو . اها لڪشمي وشتو جي پٽي ٿي . شري
مقربيه چيو ته :- هي برهمڻ ! ائين ٻڌو ويو آهي ته امرب مٿن جي وقت اڪسمي
ڪير-ساگر مان پيدا ٿي . پر اوهين چئو ٿا ته هوءَ پوکو ڪي ڪيائيءَ مان ٻڄائي . سو انس
ڪيئن ٿي سگهي ٿو ؟

شري پراشر جي چيو :- حقيقت ۾ لڪشمي تبه آهي (همنديه قائم آهي) ۽ انهيءَ
طرح ڀڳوان وشتو به سر-روياڳ آهي - جتي ڪٿي موجود آهي . وشتو اوت (معدن)
آهي ته لڪشمي وائي (پولي)، وشتو (انصاف) آهي ته لڪشمي ان جي پٽي
(Good policy) آهي . ڀڳوان ٻڌ (سمجهه يا ڪيان) ته لڪشمي پٽي (عقل دماغ) آهي .
اهڙي طرح هُو ڌرم آهي ته هُو ست ڪرما (سنا ڪر) آهي . ڀڳوان وشتو پوکي جو
سنتا (رچيندڙ) آهي ۽ لڪشمي سرشتي (رچنا) آهي . ڀڳوان پڌر (پوست ۽ راس)
آهي ۽ لڪشمي پومي (زمين) آهي . ڀڳوان ستوش آهي ته لڪشمي لست-لست
(هميشه جي خوشي) آهي . ڀڳوان ڪار ته لڪشمي وري اڃا آهي . هُو پڪه آهي ۽
هيءَ دکشلا . ڀڳوان سار ويد جو رُوپ آهي ته شري لڪشمي اُنست (ان رات) آهي .

سڀ ڪندو آهڻا.

هي مٺي ڪمار! اهي ڀڳوان وشطو جون خوفناڪ شڪليون آهن ۽ اهي سنسار جي نٽن، پٺلي جا ڪارڻ آهن. هي وڏي پاڳوارا! ڏکڻ، مريجي، اُٺري ۽ ڀڳڙو وغيره رشي - جن کي برجاپتي به ڪري چيو وڃي ٿو. سنسار جي نٽن سرشتي ۽ (رچنا يعني پيدائش) جا ڪارڻ آهن. اهڙي طرح منو ۽ منو جا بهادر پٽ جن راجه ڪيو ۽ راجا جي نالي سان سڏبا ويا. اهي سنسار جي نٽن استٽي ۽ (سنسار جي سلسلي کي نٽن سان هلائڻ ۽ مريدان قائم رکڻ) جا ڪارڻ (Causes) آهن.

شري مٿي چيو ۽ هي برهمڻ! اوهان نٽن استٽي، نٽن - سرگ (سرشتي رچنا) ۽ نٽن پٺلي جو بيان ڪيو. هاڻي مهرباني ڪري مون کي انهن جي سرڻپ (يعني اهي ڪهڙي قسم جا آهن) جو وڻڻ ڪريو.

شري پراشوري ۽ چيو ۽ - سرووياڪ ڀڳوان هميشه انهن منو وغيره مٺن جي معرفت سنسار جي اُپٽي، استٽي ۽ وٺاڻ (سنسار کي پيدا ڪرڻ ان جي پالنا ڪرڻ ۽ وري ان کي ناس) ڪندو رهي ٿو.

هي برهمڻ! سڀني جيون (ساهوارن) جي چئن قسمن جي پٺلي آهي. - جهڙوڪ نيمٽڪ، پراڪراڪ، آئينٽڪ ۽ نٽن. انهن مان نيمٽڪ پٺلي برهما جي پٺلي آهي جنهن ۾ برهما جي ڪلپ جي آلت ۾ سمهندو آهي ان جي معنيٰ آهي ڪلپ (برهما جي وقت جو منو) ختم ٿيو. پراڪرت پٺلي ۾ هي سڄو برهماند پراڪرتي ۽ ۾ لين ٿي وڃي ٿو (سميٽجي يا سمانجي وڃي ٿو). جڏهن يوگ اڀياس ۾ ويهي - گيان جي دواران يوگي پرماتما ۾ لين ٿي (سمانجي) وڃي ٿو تڏهن ان کي آئينٽڪ پٺلي جي نالي سان سڏبو آهي ۽ رات ڏينهن جو جيون جو وٺاڻ (موت) ٿئي ٿو. ان کي ”نٽن پٺلي“ جي نالي سان سڏبو وڃي ٿو. پراڪرتي ۽ مان مهت تڙ جي سلسلي سان جيڪا سرشتي ٿئي ٿي اها پراڪرتڪ سرشتي چئي وڃي ٿي ۽ وڏي پٺلي کان پوءِ جيڪا برهما جي معرفت هن جڳهر جي اُپٽي ٿئي ٿي اها ديندندي سرشتي ۽ جي نالي سان سڏي وڃي ٿي. ديندندي لفظ جي معنيٰ جيتوڻيڪ روزاني آهي تڏهن به اها برهما جي روزاني سرشتي آهي.

هي مٺي شريشت! هيءَ جيڪا هرروز ساهوارن جي اُپٽي ٿيندي رهي ٿي ان کي ”نٽن - سرشتي“ ڪري چئبو آهي.

اهڙيءَ طرح ڀڳوان وشطو جو سڀني جي هردي ۾ موجود آهي. - اهوئي هن جڳهه جي اُپٽي (رچنا) استٽي (پالنا) ۽ پٺلي (خاتمو) ڪندو رهي ٿو. هي مٿي چيو! اهي ٽي (سرشتي - استٽي ۽ وٺاڻ) وشطو ڀڳوان جون شڪليون

هي برهنن | شمعروپا کي سوانهيو مورو مان پرهه ورتي ۽ اٺان ياد نالي به پٽ پيدا
ليا ۽ ٻوسولي ۽ آڪولي نالي ۽ ڪنڀائون ڄايون. جي سندر هيون ۽ ڏاڍيون گھڻ واريون
هيون - انهن مان ٻوسوليءَ دڪش - بوجاڻيءَ سان ۽ آڪوليءَ رڃي - بوجاڻيءَ سان
شادي ڪئي .

هي وڏي ڀاءُ وارا رڃي - بوجاڻيءَ کي آڪوليءَ مان ڄاڙا ٻار ڄاوا. هڪ ڄو
نالو بکيه هو ۽ ٻي ڄو نالو دڪشا هو . بکيه کي دڪشا مان ٻارهن پٽ پيدا ٿيا.
اهي ان بکيه - جنهن بکيه کي سوانهيو - منوڪر نالي سڏيو ويندو آهي . ”سام“
نالي سان دٻوٽا ڪري سڏيا ويا . دڪش کي ٻوسوليءَ مان ۲۴ ڪنڀائون ڄايون انهن
جا نالا ٻڌو :- شرڏا، لڪشمي، ڌرتي، ائشي، مڏا، پشئي، ڪرڻا، ٻڌي، لڪاڻو - و .
شائتي، سڌي ۽ تهرهمن ۽ ڄو نالو هو ڪيولي . انهن دڪش جي ڏيهرن سان ڌرم شادي
ڪئي . باقي ۱۱ ڇوڪراڙن جي انهن کان ننڍيون هيون - ۽ جن جا نالا هئا - ڪيائي،
سئي، سڀوئي سمري، ڪها، سنئي، آسوي، اورڄا، سواها ۽ سوڏا . انهن کي سمرواري
پروڻي شق مڙجي، انگرا، بلسم، ڀاڳي، ڪراو، آسوي، وسمن، وشين پتي جي روپ ۾
گهرڻا ڪيو، انهي انهن سان وڃاءُ ڪيو. پڇاڙيءَ وارن ٻن ڇوڪرن کي اڪي ۽
ٻين ٽن کي ڪيو. شرڏا مان ڪام پيدا ٿيو. لڪشميءَ مان ڌرم (ايمان)، ڌرتي (ڌيرج)
مان اهر، لکتي (راهن)، مان سمروش، ۽ پشئيءَ مان لوب پيدا ٿيو. اهڙيءَ طرح
ميڏا (ننڍڻاڻ)، نالي ڇوڪريءَ شرم (علم) کي پيدا ڪيو. ڪرڻا مان دند، لٻاءُ،
وان، ٻڌيءَ مان اوڻ، لڄا مان وٺي، ڳڙو مان وري ويوساه (واٻار ڏنڊي) - نالي وارا
پٽ ڄاوا. اهڙيءَ طرح سان شائتيءَ کي ڪير (سڪ ڪلڀاڻ) سڏيءَ ڪي سڪ ۽
ڪيوليءَ کي ٻس (ٻس - ناموس) نالي سان پٽ پيدا ٿيا. اهي ڌرم جا پٽ آهن.
وٺي (مجم يا پهر) کي ڪام نالي پتيءَ مان هوش پيدا ٿيو جو ڌرم جو ڀوڻو هو.
اڏرم جي زال جو نالو هئا هو. امان انسرت (ڪوڙو=ڇوڙ) نالي پٽ پيدا ٿيو.
۽ نڪري، (ڌار) ڌلي ڌيءَ پيدا ٿي. انهن ٻنهي انرم ۽ اڪريءَ مان ٻه (ٻو=ڊب)
۽ لروڪ (دوڙخ) نالي پٽ پيدا ٿيا. انهن جي زالن جا نالا هئا مسايا ۽ ويدنا (پڙا
مسايا ڪشت) - ماسا کي مريو نالي پٽ پيدا ٿيو (مريو معنيٰ موم) جو سيني ساڍوان
جو موم آهي ٿو

ونڌا کي ٻه ٻه مان نڪ پٽ پيدا ٿيو - مريو (موم) مان وري ويساڌي
(مسايا) عوا، (بڻاڻو) شوڪ (شر)، ترشٽ (جيت) ۽ ڪوڙ (غصا) جي آڻي (پيدائش)
ٿي - انهي سڀ اڏرم جو وڙو آهي - ۽ ”دوڙو“ نالي سان مشهور آهن. (ڇاڪاڻ ته
آخر انهي مان نڪ جي حامل ٿيو) انهن کي لڪا وال هئي ۽ اولاد - اهي

چيئن - شڪتي هئي (يعني اهي ساهوارا هئا) مون اڳ ۾ ان جو ورڻ ڪيو آهي. ديوتائن کان وٺي رستاور جيون (يعني وڻ-ٿڻ ۽ ٻوٽن) تائين اهي سڀ ڇر ۽ اُچر جي پيدا ٿيا.

جڏهن پرجا پتيءَ برهما جي اها پرجا (سنتان) - پٽن ۽ ٻوٽن جي روپ ۾ وڌيڪ وڌي نه سگهي يعني ان مان ٻيو ڪو وڌيڪ اولاد پيدا نه ٿيو. تڏهن ان برهما پرڳڙو پلستين، پلهي، ڪرٿو، اُنگرا، مريجي، دڪش، ائري ۽ وسشت - انهن کي پيدا ڪيو. جي هُو بهو سندس جهڙا هئا.

پراڻن ۾ اهي ۹ برهما ڪري ليکيا ويا آهن. ان کان پوءِ پرجا پتيءَ نون ديوتن کي آڻين ڪيو - جن جا هيٺيان نالا هئا. :-

ڪيائي، ڀوٽي، سمپوٽي، ڪميا، ٻريٽي، سنتي، اُورچا، اُلسوٽا، ۽ ٻرسوٽي. انهن ۹ ديوتن کي پيدا ڪري، وري انهن کي، انهن نون پرڳڙو وغيره رشين سان پراڻائي ڇڏيو برهما جيءَ نمبروار هڪ هڪ ڌيءَ کي سڏي چيو ”تون هن جي پٽي ٿي“ ائين چئي هنن کي سونجي ڇڏيو.

برهما جيءَ پهريائين جن سندن وغيره کي پيدا ڪيو هو اهي دنيا کان لڙالا رهيا ۽ گرهسٽ-آشور ۾ گهڙيا ان ڪري انهن کي اولاد جي ضرورت نه ٿي. اهي سيميئي گياي ۽ سنڀاسي هئا، ايمان ۽ ابرڪا کان ٻري رهيا. برهما جيءَ ڏٺو ته اهي سنسار رچنا جي لائق اصل ڪونهن - ان ڪري برهما کي ڏاڍو ڪروٽ پيدا ٿيو. جو سڄي سنسار کي پسم ڪندڙ هو. ان ڪروٽ جي ڪري ٿيئي لوڪ باهه جي چين سان چلڻ لڳا. ان وقت برهما جي لڙڙ مان ٻيهرن جي سڄي والگر تمام تيز رڌر جي اُٻتي ٿي. ان جو باهه جي تجلي وانگر شرير هو. ۽ ان جو شرير اڌ نر هو ۽ اڌ ناري هو. تڏهن برهما جيءَ چيو ”شرير کي ٻن اڌن ۾ ورهائي الڳ ڪر“ ائين چئي برهما انشرديان (غائب) ٿي ويو. برهما جي ائين چوڻ تي ان رڌر پنهنجي بدن کي - جو اڌ زال ۽ اڌ مرد هو - الڳ ڪري ڇڏيو. ۽ پوءِ وري مرد واري پاڻي کي ۱۱ ڀاڱن ۾ ورهائي ڇڏيو ۽ استري واري اڌ کي به ڪيترن ئي روپن ۾ ورهائي الڳ ڪيو جن مان ڪي شانت، ڪي اُشانت، ڪي نرم-دل ڪي وري سخت دل، ڪي سالوريون نه ڪي وري گوريون (اُچي رنگ جون) هيون.

ان کان پوءِ هي برهمڻ! پاڻ مان پيدا ٿيل - پاڻ جهڙي سوايميو کي برهما پرجا جي پالنا لاءِ پهريون مندو مقرر ڪيو. ان سوايميو مندو - پاڻ سان گڏ پيدا ٿيل شتروپا نالي واريءَ استريءَ کي پٽيءَ جي روپ ۾ سويڪار ڪيو - شتروپا جي معنيٰ آهي هڪ سوء دفعا وڌيڪ سهڻي استري، هُو تمام سندر هئي.

الاسي هزار رشي ۽ مٺي آهن جنکي ”اورڙوريتا“ ڪري چٽو آهي، جا ڪاڻ نه آهن من ئي قبضو رکيو آهي. ۽ برهمڇوره جو ڀورو پالڻ ڪيو اٿن. اهڙن رشن جو ۽ گرڪل ۾ رهندڙن برهمڇارين جو آستان بلڪل ساڳيو آهي.

اهڙيءَ طرح سان بنواسي والبرسٽ وارن مائهن جو آستان سهت-رشي-لوڪ، گرهمئين هو-پٿرلوڪ ۽ سنياس جو پهر-لوڪ آهي. ۽ آلم-آليو ۾ ترپت لئل يوگن جو آستان آهي. ”امرپد“ (موڪس)، جهڪي ماڻھو، هميشه، ايڪالت ۾ رهن ٿا ۽ برهم چئن ۾ مڪن رهن ٿا. انهن جو جهڪو برهم آستان آهي. ان کي لفظ پنڊت ئي ڏسي سگهن ٿا.

حيدر ۽ سورڻ (سج-سجند) وغيره گره به پنهنجي پنهنجي لوڪ ۾ وڃي وري موٽي اچن ٿا. پر ٻارهن اکرن جو منتر (اوم نمو يگوتي واسداوا) جو چئن، ڏيان ڪندڙ اڃا تائين به موڪش - پند کان پٺتي نه موٽيا آهن - اهي آمر آهن.

جهڪي ماڻھو ويدن جي لندا ڪن ٿا، ۽ بگين کي ناس ڪن ٿا. پنهنجي ڌرم تي قائم نه ٿا رهن - اهڙن ٻائي ماڻھن جو واسو لوڪ ۾ ٿئي ٿو - انهن لوڪن مان ڪن لوڪن جا نالا هي آهن :-

ٿامس (اولداهو لوڪ جتي رڳو رات اولداهي آهي) -

الڌ ٿامس (جتي رڳو اولدھ آندوڪار هجي) -

مهارگر (خوڻاڪ لوڪ جتي رڳو جهڙون ۽ رڙيون ٻيون ٻڌڻ ۾ اچن) رڙڙ، آسي - پٿر - ڏن (جنهن ۾ تار جي ٽڪي ڏار وانگر ٽڪا پيا اٿن ٿا). اهڙيءَ طرح ڪن ڊيچاريندڙ ۽ ڪست ڏيندڙ لوڪن جا نالا ڪُٽبا ويا آهن -

اٺي شري وشڻو براڻي ٿرئي - اٺني شٺو اڌياڻ.

(شري وشڻو براڻ جو ٻهترين اٺس جو ۶ اڌياڻ سماب)

ستون اڌياڻ

مريچي وغيره پرجاپتي، ٿامسڪ سرشتي، سوايمپو منو ۽ شترڙو پسا ۽ ان جي اولاد جو بيان.

شري براشحي ۽ جهو- وري ان پرجاپتي ڏيان ڪيو نه ان جي ئي شريو مان مانس-پرجا اٿن ٿي - ان وقت برهماڇي جي شريو مان ڪي جهڪ پيدا ٿيا - جن ۾

وڏا شهر ٺاهيا . هن زمين تي ڪٿي بيباڻن نه ڪٿي ڀرت - لنڊون وغيره پيدا ٿي ويا
انهن ڳوٺن ۽ شهرن ۾ گرميءَ ۽ سيءَ جي بچاو جي خيال سان جايون جڳههون ٺهرايون
ويون . اهڙيءَ طرح گهر ٺهيا .

اهڙي طرح ٿڌ ۽ گرميءَ کان بچڻ جو آپاءُ ڪري انسان پنهنجي گذران جو وسيلو
ڳولهي ڪڍيو. ڪيئي ڪٿي ويٺي ۽ پوءِ آهستي آهستي ڪيترن هنرن جي رچنا ٿي.
پوءِ انسان ڪلا ڏانهن به مائل ٿيو . اُن جا ڪيترا قسم پيدا ٿيا .

هي مني ! چانور، ڪڙڪ، جو، ٻاجهري، تر، چوار ۽ دالين جا قسم مڱس، ماڻه،
چٽا، مٿر وغيره وغيره اُن پيدا ڪيا ويا. انهن اٺن جي قسمن کي - گراميه - اوشدين
جي نالي سان سڏيو ويو. ٻئي قسم جا ڪي کاڌي جا ان آهن جنکي ولي اوشدين
جي نالي سان سڏيو ويو. انهن مان ۱۴ اوشدين يا گيڪ آهن (يگيه جي ڪتب آنديون
وئيون). جن مان مکيه آهن :- چانور، جو، ماڻه، ڪڙڪ، لنڊا چانور، (رائيون)، تر
راڄ مالِي ۽ سالوري ۽ مڪائي پٽ - اهي يگيه جي سامگريءَ ۾ ڪتب اچن ٿيون.
يگيه سان گڏ اهي اوشدين به ماڻهوءَ جي واڌاري جو وڏو وسيلو آهن. انهن سان
ماڻهوءَ جو پالڻ پوشڻ ٿئي ٿو. ۽ پوءِ هو يگيه اُن نشان ڪري هن لوڪ ۽ پرلوڪ ۾
سڪي رهي ٿو.

هي مني ! روزانو يگيه منشن (ماڻهن) جو وڏو اڻڪار ڪري ٿو. يگيه پالڻ کي شالڪ
ڪري ٿو.

هي مهماني ! ڪال گتيءَ سان (وقت جي پريو سان) جن ماڻهن جي من ۾ پاپ
جو بچ وڌي ٿو. اهڙن ماڻهن جو من يگيه - ڪرمن ڏانهن ڪڏهن به مائل نه ٿو ٿئي
انهن يگيه جي ورودين وڻدڪ مٽ، ويد ۽ يگيه وغيره شپ ڪرمن جي ڏاڍي لنڊا
ڪئي آهي. اهڙا ماڻهو دراڇاري ۽ پاڻي هٿا جن ويدن جي ڪلا ڪئي ۽ پرورئي
مارگ کي نابود ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي.

هي مٽريه ! اهڙي طرح ڪيئي وغيره گذران جا وسيلو پيدا ٿي ويا - ٿڌهن پرڃا
پٽيءَ برهما پرڃا (ماڻهن) جي رچنا ڪري - انهن جي آستان (Place) ۽ گڻن جي
موجب مريادا ورڻ ۽ آشرمن جا ذرم (ڪرتوبه) مقرر ڪيا. ۽ انهن فرض آداين پوريون
ڪرڻ لاءِ چئن ورڻن جي استاڻا ڪئي.

ڪرم ڪندڙ برهمڻ جو آستان (Place) پترلوڪ آهي، جنگ جي ميدان ۾
ڪڏهن به نه هيندڙ ڪنڀرن جي جڳهه اندر لوڪ ۾ آهي. اهڙيءَ طرح پنهنجي فرض
تي قائم رهندڙ وئشم (واپاريءَ) جي جڳهه وايولوڪ ۾ آهي. سڀواڌرم تي پختو رهندڙ
شودر جو آستان گندرو لوڪ آهي.

جي رچنا برهما جيءَ مٿي پکي لاءِ ڪئي، ڇاڪاڻ ته پکي ڪرڻ سان نرساڻ پوي ٿي. ديوتائون پکي جي ڪري ڏاڍو خوش ٿيندا آهن. ۽ پوءِ اندر وغيره ديوتائون پاڻي وسائي ماڻهن کي خوش ڪندا آهن. ان ڪري ”پکي“ سڀني ڪلياڻن (پلاٽن) جو ڪارڻ آهي. پکي ڪرڻ جو اڌڪار به انهن ماڻهن کي سونپيل آهي جي سدا چاري پنهنجي فرض تي پورا. ۽ سٺي رستي تي هلندڙ. (سٺي چال چلڪڻ وارا) هوندا آهن هي مني! پکي ڪرڻ سان منشي (ماڻهو) هن انساني چولي ۾ ئي سرڳ ۽ موڪش حاصل ڪري سگهي ٿو. ۽ جنهن به لوڪ ۾ هن جي مرضي ٿئي، ته ان ۾ وڃي سگهي ٿو.

هي مني! برهما ڇڪا انهن چئن ورطن جي رچنا ڪئي. ان جو نتيجو اهو اڪتو جي ان چئن ورطن جي وڇاڻ جي ڪري ماڻهو ڏاڍو خوش گذارڻ لڳا، هنن ۾ شردا هئي، ۽ هنن جو وهنجار ڏاڍو سٺو هو. چال چلڪڻ. اتر هئي. هو شاندار ڪل ۾ پيدا ٿيل هئا، هنن جو من ڏاڍو پور هو. سٺا ڪم ڪندا هئا. اهي پوتر ويچارن وارا ماڻهو هئا. هنن جو من ڏاڍو صاف هئو. ان ڪري هنن جي من ۾ پڳوان نراجمان هو. هنن کي شدي (پوتر) گمان براهمت ٿيل هو. جنهن ڪري هنن پڳوان هو درشن ڪيو هو. هو پڳوان جي ان ٻرم پن (وڏيءَ پدويءَ) کي به ڏسي سگهيا ٿي. جنهنجو نالو ”وڻڻو“ آهي. وري تپتيا پکي جي شروعات ۾ مون توکي پڳوان جي ”ڪال“ نالي واري انش جو ورطن اڳ ۾ ڪيو آهي. اهو ڪال ماڻهن جي من جو لاڙو شراب ڪمن ڏانهن ڪرائي ٿو. جنهن ڪري ماڻهو ڏاڍا برا ڪم ڪري ٿو. بساب ڏانهن گهٽجي وڃي ٿو.

هي معتبره! ان ڪري ماڻهن ۾ اڳيان ۽ لويپ پندائڻي ٿو. ۽ انهن ۾ اڌرم جو اڇو پندا ٿئي ٿو. جو انهن کي موهه ۽ ممتا ڏانهن وٺي وڃي ٿو. ان ڪري ئي ماڻهوءَ کي وڻڻو. پن جي حاملت نه ٿي ٿئي، ۽ هو اٺ سڌيون براهمت نه ٿو ڪري سگهي. انهن اٺن سڌين ۾ هڪ مکي سڌي آهي ”رسولس“ نالي جي. رسولس جي معنيٰ آهي خود به خود من ۾ رس پيدا ٿيڻ. رس جي ئي معنيٰ آڻندڙ ٿيڻ آهي. سڄي ۾ ماڻهو اها رسولس جي سڌي حاصل ڪندا هئا. چون ٿا ان جي ڪري انهن کي پکي جي به پورا نه هئي. ۽ لاريءَ جي سولهن ڏانهن ڪينچجي نه ويندا هئا، ان وقت ماڻهو پوڳ ولس کان سواءِ به ڏاڍو خوش رهندا هئا. جڏهن انسان اها سڌي ۽ ٻيون سڌيون براهمت نه ڪري سگهيو تڏهن هو ڏاڍو ڊکي رهڻ لڳو.

انهن سڀني سڌين جي ڪٺ ٿيڻ ڪري ۽ پامه جي وڌي وڃڻ ڪري وري سڄي منس جاني (سڀ ماڻهو) جهڳڙن ۽ ڊڪن ۾ مبتلا ٿي ويئي. پوءِ هن لندا ڳوٺ ۽

جي شروعات ۾ به انهن جي پوري پاونا (ڏٺي) وڃي ٿي.

قدرت ۾ هڪ شڪتي آهي جنهن کي - سرڪشا شڪتي - جي نالي سان سڏيو آهي. ان جي معنيٰ آهي - سرشتي، جي رچنا جي اڃا شڪتي، بي ”سرجي، شڪتي“ آهي ان جي معنيٰ آهي سرشتيءَ جي پراڻڊڻ. سنڌيءَ ۾ ان کي پراڻوڊڻ به چئبو آهي. يعني پورب ڪرڻ جو ڦل. برهما جي انهن ٻنهي شڪتين جي پوراڻا سان بگ جي آرمپ ۾ ردي وري ان سرشتيءَ جي رچنا پيئي ٿئي - پرليه کان پوءِ وري سرشتي ٿئي ٿي. وٺاش ۽ اٽپتي - پرليه ۽ سرشتي - اهي اڻ ٿڙ آهن - ان ڪال جي مهما اهر ٻار آهي.

اتي شري وشطو براڻي پرڻمي انشي پنڃمو اڏياڻ
وشطو براڻ جي پهرئين الش جو پنڃون اڏياڻ سمايت

چوون اڏياڻ

چئن ورڻن جو پرڻند، پرڻي جو وڻاڻ ۽ ان وغيره جي اٽپتي جو ورڻ،
مئنريه جيءَ چيو:- هي ڀڳون ! اوهان ارواڪ سروٽ (هيٺ پوڙي ۽ ٽي رهندڙ)
منشن جي باري ۾ ڪجهه ٻڌايو. پرهاڻي کولي وستار سان ٻڌايو ته برهما جيءَ انهن جي
سرشتي (رچنا) ڪهڙي نموني ڪئي؟
شري پرچاپتيءَ برهمڻ وغيره چئن ورڻن (ذاتين) کي ڪهڙيءَ طرح پڌا ڪيو ۽
انهن جا ڪهڙا ڪهڙا ڪم مقرر ڪيا ۽ انهن جا ڪهڙا ڪم هئا - اهو سڀ ڪرڻا ڪري
ورڻن ڪريو.

شري پرچارجيءَ چيو: هي برهمڻ ! برهما جي مک مان پهرينين جيڪا پرچا (ماڻهو)
اٿين ٿي. ان ۾ ستوگڻ جي گهڻائي هئي. ان کان پوءِ ان برهما جي چانءِ مان رجوگڻ
جي گهڻائي واري پرچا اٿين ٿي ۽ ان جي ٽنگن مان جيڪا سرشتي پڌا ٿي ان ۾ رجوگڻ
۽ ٽموگڻ ٻئي گڏ مليل هئا. هي برهمڻ ! پنهنجي چوڻن (پيرن) مان وري برهما جيءَ
هڪ ٻئي قسم جي ماڻهن جي رچنا ڪئي - جنهن ۾ فقط ٽموگڻ گهڻي انداز ۾ موجود هو.
اهي سڀ چار ذاتيون (ورڻ) پيدا ٿيون - برهمڻ - ڪنڙي - وٺاش ۽ شودر. اهي
چار ورڻ نمبر وار برهما جي منهن، چانءِ، ٽنگن ۽ چوڻن (پيرن) مان پڌا ٿيا. هي
وڏي ڀاڱي وارا انهن چئن ورڻن کي گڏي - چار ورڻ چئبو آهي - انهن چئن ورڻن

جي وارن مان ٿل، مٺل ۽ ٻوٽن جي پنڊاش ٿي.

هي ٻوٽن ! هن ڪلپ (سُڙشيءَ) جي [شروعات] ۾ ٻوٽا جيءَ جانورن ۽ ٻوٽن وغيره جي وڃڻا ڪري وري ٿيڻا ڀڳ هي شروعات ۾ ائين ڪي ڀڳي وغيره ڪارڻ به شامل ڪيو.

ڪارڻ، پڪارون، دڙون، گهوڙا، خيڙ ۽ گڏهه اهي سڀ ٻوٽن ۾ رهندڙ جانور آهن انهن کي ڀالڻو جانور ڪري چيو آهي. جهنگلي جانور هي آهن :- شينهن، چيتا، پن ڪرن وارا پن ڪانء - ان کان سواءِ هاڻي، ٻانڌر وغيره اڃا سواءِ ٻڳي ۽ ٻاڻي ۽ ٻه رهندڙ چيو ۽ ٻيا وري چرندڙ ٺاڳ وغيره.

ٻوٽا پنهنجي اُڀرڻ واري مڪ مان ٻوٽا جيءَ ٿاڀري، رڳو ٻوٽا، ٻڌا ڪما ۽ ٻوٽا پڪن جي آهتي ڪٽي وٺي. اڳتي شتور وغيره ڪيترن ٽپن جا پڪا آهن ڪيا ويا. الهندي واري مڪ مان سام وٺي، جڳتي چند وغيره ٻڌا ڪيا.

اُڻ واري مڪ مان - اُڻ وٺي انشت چند وغيره ٻڌا ڪيا مطلب ٿا اهڙي طرح ان جي شيل مان سڀ - اُڻ ٺهڻ ٻڙاڻي (- حواري) ٻڌا ٿيا. جنهن جنهن ٻڙاڻي - حواري جا پورب - جنر ۾ جهڙا جهڙا ڪم هئا انهن انهن ڪمن موجب اهي پنهنجن جدا جدا چوڻن ۾ ٻڌا ٿيا.

ٿا رڳو ٻوٽا جنر ۾ ٻوٽا ڪنهن ٻوٽا کان ٻوٽا جڏهن ٽپن سرشتي ٻڌا ٿي - وڌو جو ٿا ٻڙاڻ ٿي ٿو - ٿڌن - هر هڪ جهڙ پنهنجي اڳين مسڪارن ۽ ڪمن جي اُٿسار ان سرشتيءَ ۾ جنر وٺي ٻوٽا ٿي ٿو - ان وقت هٿس، آهٿس، ڪوٺس، ڪڙوٺس، ڏرم، اڏرم، سٿي، آسٿي اهي سڀ پنهنجيءَ اڳين ۽ پٺاڻا اُٿسار انهن ٻڙاڻن کي (جنر) کي پراڻس ٿي ٿا، اهڙي سبب آهي جو جدا جدا ماڻهن جا جدا جدا سڀا آهن. هن جنر جو سڀا اڳين جنر جي مسڪارن مان ٻڌا ٿي ٿو ان ڪري ڪم - ٿل مڪ آهي.

اهڙيءَ طرح وڏاڻا (ٻوٽا) جدا جدا ٿيڻ جا جدا جدا وشه ٻڌا ڪيا آهن. جدا جدا ساهوارن جي ٻنن جي بناوٽ به جدا جدا ٿيڻ جي آهي ۽ جدا جدا جنر ۽ جدا جدا ماڻهن جي وهوار ۾ پڻ گهڻو فرق آهي. هيءَ نام ۽ روم جي دل ٿا - هڪ عجيب رحيا آهي - هر ڪنهن طمقي جي ماڻهن جا ڪم به جدا جدا آهن. دشمن ۽ ٻين ساهوارن جا نالا ۽ وڏن موجب الڳ الڳ رڪل آهن - ۽ هر ڪنهن ٻڙاڻيءَ جي سڀا موجب ان جي ٻوٽي آهي. جدا جدا ڪمن جي وراسه به سٺي ڀڳ سان ٿيل آهي. جهڙيءَ طرح جدا موسم جي وري وري اچڻ ٿي - انهن جون نشانون نام ۽ روم، وغيره سڀ ساڳئي نموني اڳين والنگر آهن - اهڙيءَ طرح پڪي جي

جي شروعات ۾ به انهن جي پوري پاونا (ڏلي) وڃي ٿي. قدرت ۾ هڪ شڪتي آهي جنهن کي - سرڪشا شڪتي - جي نالي سان سڏيو آهي. ان جي معنيٰ آهي - سرشتي، جي رچنا جي اڃا شڪتي، ٻي ”سرجهي شڪتي“ آهي ان جي معنيٰ آهي سرشتي جي برار ٻڌ. سنڌي ۾ ان کي پراڻوڻ به چئبو آهي. يعني ٻورب ڪرڻ جو ڦل. برهما جي انهن ٻنهي شڪتين جي پراڻوڻ سان بک جي آرمپ ۾ وري وري ان سرشتي جي رچنا پيئي ٿئي - پرليہ کان پوءِ وري سرشتي ٿئي ٿي. ولش ۽ ائپٽي - پرليہ ۽ سرشتي - اهي اڻ ٿڙ آهن - ان ڪال جي مهيا اڀر پار آهي.

اٺي شري وشڻو ٻراڻي ٻرڻي انهي پنڄمو اڏياڻ
وشڻو ٻراڻ جي پهرئين الش جو پنڄون اڏياڻ سماپت

ڇهون اڏياڻ

ڇٽن ورڻن جو پرڀنڌ، پرڻوي جو وياڻ ۽ اُن وغيره جي اُتپتي جو ورڻ، مڻريه جي ۽ ڇيو - هي ڀڳون ! اوهان ارواڪ سروت (هيٺ ٻرڻويءَ تي رهندڙ) مڻش جي باري ۾ ڪجهه ٻڌايو. ٻراڻي کولي وستار سان ٻڌايو ته برهما جي انهن جي سرشتي (رچنا) ڪهڙي نموني ڪئي؟ شري ٻرجاڻي ۽ برهمڻ وغيره ڇٽن ورڻن (ڌانين) کي ڪهڙيءَ طرح ٻڌا ڪيو ۽ انهن جا ڪهڙا ڪهڙا ڪم مقرر ڪيا ۽ انهن جا ڪهڙا ڪهڙا هئا - اهو سڀ ڪرڻا ڪري ورڻن ڪريو.

شري ٻراشرجيءَ ۽ ڇيو: هي برهمڻ ! برهما جي مک مان پهريائين جيڪا ٻرجا (ماڻهو) اٿس ٿي. اُن ۾ ستوڳڻ جي گهڻائي هئي. ان کان پوءِ ان برهما جي ڄاڻيءَ مان رجوڳڻ جي گهڻائي واري ٻرجا اُٿس ٿي ۽ ان جي ٽنگن مان جيڪا سرشتي ٻڌا ٿي ان ۾ رجوڳڻ ۽ ٽموڳڻ يعني گڏ مليل هئا. هي برهمڻ ! پنهنجي چرڻن (ٻيرن) مان وري برهما جيءَ هڪ ٻئي قسم جي ماڻهن جي رچنا ڪئي - جنهن ۾ فقط ٽموڳڻ گهڻي انداز ۾ موجود هو. اهي سڀ چار ڌانيون (ورڻ) پيدا ٿيون - برهمڻ - ڪنڙي - وئش ۽ شودر. اهي چار ورڻ ٽنبر وار برهما جي منهن، ڄاڻي، ٽنگن ۽ چرڻن (ٻيرن) مان ٻڌا ٿيا. هي وڏي ڀاڱي وارا انهن ڇٽن ورڻن کي گڏي - چاٻو ورڻ به چئبو آهي - انهن ڇٽن ورڻن

جي وارن مان ٿل، مڙل ۽ ٻوٽن جي پنڌاش ٿي.

هي ترهنن انهن ڪلپ (سُرشتيءَ) جي [شروعات] ۾ ترهما جي ۽ جانورن ۽ ٻوٽن وغيره جي رچنا ڪري وري ٿرپا يگ جي شروعات ۾ انهن کي يگه وغيره ڪاريه ۾ شامل ڪيو.

گابون، پڪرون، رڍون، گهوڙا، خچر ۽ گڏهه اهي سڀ ڳولن ۾ رهندڙ جانور آهن انهن کي ٻالو جانور ڪري چيو آهي. جهنگلي جانور هي آهن ۽ شينهن، چيتا، بن ڪرن وارا بن ڪانءَ - ان کان سواءِ هالي، بانڊو وغيره اڙا سواءِ پکي ۽ پاڻيءَ ۾ رهندڙ جيو ۽ ٻيا وري چرندڙ نالڪ وغيره.

پوءِ پنهنجي آبورب واري مک مان ترهما جي ۽ گابري، رڳو ٻن، پڇرو ٻن، پندا ڪيا ۽ پوءِ يگهن جي آلهي ڪڍي ويئي. اڳتي شتور وغيره ڪيترن قسمن جا يگه، ائين ڪيا ويا. الهندي واري مک مان سام وڃي جگتي چند وغيره پندا ڪيا.

اٺ واري مک مان - اٺ وڏا انشتپ چند وغيره پندا ڪيا مطلب ته اهڙي طرح ان جي شري مان سڀ - اڻڇ لڳه ٻڙاڻي (۽ هوارا) پندا ٿيا. جنهن جيئن ٻڙاڻي ۽ هوارا جا پورب - جن ۾ جهڙا جهڙا ڪم هئا انهن انهن ڪمن موجب اهي پنهنجن جدا جدا جوڙين ۾ پندا ٿيا.

ته رڳو پورب جن ۾ ٻوٽو ڪنهن ٻوٽه کان پوءِ جڏهن نئين سرشتي پندا ٿي - وشو جو اڻ اڻ مان ٿي ٿو - ٿڏهن - هر هڪ جهڙو پنهنجي اڳين سنسڪارن ۽ ڪمن جي اڻسار ان سرشتيءَ ۾ جنم وٺي پرڳهت ٿي ٿو. ان وقت هنسا، آهڻسا، ڪوئلنا، ڪنورٽا، ڌرم، اڌرم، ستم، آسٽه اهي سڀ پنهنجي ۽ اڳين ۽ پاوا اڻسار انهن ٻڙاڻن کي (جيون) کي ٻڙاڻن ٿي ٿا، اهڙي سبب آهي جو جدا جدا ماڻهن جا جدا جدا سڃاڻ آهن. هن جن جو سڃاڻ اڳين جنم جي سنسڪارن مان پندا ٿي ٿو. ان ڪري ڪرم - ٿل مکيه آهي.

اهڙيءَ طرح وڏا (ترهما) جدا جدا ڌرمين جا جدا جدا وشه پندا ڪيا آهن. جدا جدا ساهوارن جي ٻنن جي بناوت به جدا جدا ٿيڻي جي آهي ۽ جدا جدا جيون ۽ جدا جدا ماڻهن جي وهنوار ۾ پڻ ڪهڙو فرق آهي - هيءَ نام ۽ روپ جي دلپا به هڪ عجيب رچنا آهي - هر ڪنهن طبقي جي ماڻهن جا ڪم به جدا جدا آهن. دشمن ۽ ٻن ساهوارن جا نالا نه وڌن موجب الڳ الڳ رکيل آهن - ۽ هر ڪنهن ٻڙاڻي جي سڃاڻ موجب ان جي ٻڙوڻي آهي. جدا جدا ڪمن جي وراسه به سٺي ڊلڳ سان ٿيل آهي. جهڙيءَ طرح جدا مڙسمن جي وري وري اچڻ ٿي. - انهن جون نشاندهون لامجهه، وپ، وغيره، ساڳئي نموني اڳين وانگر آهن - اهڙيءَ طرح يگه جي

پرتويءَ کي اسٽاپٽ (establish) ڪيو.

جڏهن برهما ڏٺو ته ان سرشتيءَ مان ڪو به پرشارت نه ٿيندو تڏهن وري ان پيءَ سرشتيءَ جو خيال ڪري ڌيان ڏنو ته تريڪ (پسن پڪين) جي سرشتي پيدا ٿي. هيءُ سرڪ (سرشتي) هوا وانگر ڏنگو (ٿيندو) هلندڙ آهي ان ڪري هن سرشتيءَ کي ”تريڪ سروٽ“ انهن ٿي. ان جو نالو رکيو ويو ”اُڙدڙو سروٽ“ (يعني مٿي ديولوڪ ۾ رهندڙ). اها ٽيون نمبر سرشتي - (ساتوڪ سرڪ) - ستنين لوڪ ۾ رهڻ لڳي. ان سرشتيءَ ۾ جيڪي پراڻي پيدا ٿيا. اهي وشي سڪ جا پريمي نه هئا پر ان سان گڏ ٻاهرين ۽ اندرين درشتي به انهن کي مليل هئي ۽ گيان-شڪتي انهن ۾ موجود هئي ان ٽين سرشتيءَ کي ”ديو سرڪ“ ڪري سڏيو ويو.

ان سرشتيءَ جي ديورچنا ٿيڻ تي برهما جيءَ کي ڏاڍو سন্তوس ٿيو ۽ ڏاڍي خوشي ٿي.

پر خوشيءَ ۾ آٽ هولدي به - برهما سمجهو ته اها ديو سرشتي به پرشارت لاءِ اڻ لائق آهي - ان مان پرشارت جو ڪو به فائدو نه ٿيندو - ان ڪري ان برهما وري هڪ ٻئي اُتر ساڌڪ سرڪ (رچنا) جو خيال ڪيو. برهما جي ڌيان-مگن ٿيڻ سان پرڪرتيءَ مان ”ارواڪ-سروٽ“ نالي سرشتي پرگهت ٿي. ارواڪ سروٽ جي معنيٰ آهي - هيٺ پرتويءَ تي رهندڙ جيو انهن پراڻين (جيون ساهوارن) ۾ ستوگڻ رجوگڻ نموگڻ اڌڪ ماترا (ڪافي انداز) ۾ رهي ٿو. انهيءَ ڪري انهيڪي سڪ ۽ ڊڪ جي ڄاڻ رهي ٿي پر سڪ کان ڊڪ گهڻو انهن ۾ رهي ٿو. ان ڪري اهي ڪرياشيل (Active) آهن. اندريون ۽ ٻاهريون گيان انهن ۾ موجود آهي - ويڪ شڪتي به انهن ۾ آهي - ان سرشتيءَ جا پراڻي ”منشي“ (ماڻهو) ڪري سڏيا وڃن ٿا. اها مالو - سرشتي آهي.

سرڪ (سرشتيءَ) جا هيٺيان قسم آهن :-

(۱) پهريون سرڪ = مهت تنو (مهان تنو).

(۲) ٻيو سرڪ = تنماتراون يعني پوت - سرڪ (ساهوارن جي سرشتي)

(۳) وڪارڪ سرڪ = جو اندرين سان واسطو رکندڙ آهي انڪري ان کي ايندريڪ

سرڪ چئبو آهي -

(۴) مکيه - سرڪ پربت وڻ-ٿڌ وغيو اچر (استاور) ساهوارن هن سرڪ ۾

اچي وڃن ٿا.

(۵) پنجون ترايڪ سرڪ پڌاوو ويو آهي - ان ۾ پيدا ٿيندڙ ڪيچان پکي وغيره

چوٿين جا پراڻي اچي وڃن ٿا - ان کي ڪيت - پتنگ - بولي به چئبو آهي.

ان کان پوءِ ان سڙو شڪتيمان پرمائما ست دويپ (ست وڏا بيهٽ) بڻائي - هن پرتوي جي لوڪن کي ڀاڱن ۾ وراهي هن جي رچنا ڪئي آهي.

هن پرتويءَ جي رچنا - ڪارڻ ۾ پگوان نه رڳو نم مائو (بهاڙو) آهي - پر ان پرمائما سرخ شڪتيون ئي مڪه ڪارڻ آهن.

هي مقرر ۾ ! وستن جي رچنا ۾ نم - مائو کان سواءِ ٻئي ڪنهن نه ڳالهه جي ضرورت نه آهي - ڇاڪاڻ ته اها پرمائما هي قدرت آهي. جو هرڪا وستو پنهنجي وڪاس جي شڪتيءَ سان هن وستوءَ جي روپ (استول روپ) کي اعتبار ڪري ٿي.

اتي شري وشٽو پراڻي پرلي اُٿي ڇترار اڏيائو -

وشٽو پراڻ جي پهرئين اٺاءِ - پورو ٿيو.

پنجترن اڏيائو

اوديا وغيره ڪيترن ڏهن جي سرشتين (رچنائن) جو ورڻ.

شري مقرر ۾ چيو:- هي پراڻ جي ! پرمائما سرشتيءَ جي شروعات ۾ پرتوي آڪاش ۽ جل (ڀاڱي) ۾ وهندڙ رشن، ديوتائن، پتن دالون (راڪشن)، ماڻهن، پڪن، پسن، وڻن، ڀڻن وغيره ساهوارن جي جهڙيءَ طرح رچنا ڪئي (يعني انهن کي ابتدا ڪيو) اهو سڀ مولڪي ٻڌاءِ ۽ انسان کڏ اهو به ٻڌاءِ نه هن کڏ - سڀاءِ ۽ روپ واري هڪ جي رچنا ڪيئن ٿي؟

شري پراڻ مٿي چيو:- هي مقرر ۾ ! پرمائما جهڙيءَ طرح هن سرشتيءَ جي رچنا ڪئي. اهو سڀ مان توکي ٻڌايان ٿو. تون ڏيان لڳائي ٻڌ.

پرهما ڄڏهن هن سرشتيءَ کي رچڻ جو حال ڪو ڏهن پهرائين بنا ڪنهن ڏيان ڏيڻ جي - ڪڇ، آساوڏاليءَ سان ٺهڻي سرشتيءَ جي رچنا ڪئي.

ان مهائما مان هينس پنجن قسمن جي اوديا آڻي (ٻڌا) ٿي:- پهرين ٽر (اڱان)، موه (مما)، مها موه (موڙ وٽس جي چاهيا)، ٽامر (ڪروڙ غصو) ۽ الڌ ٽامر (آڪٽي = attachment). ان کي پنج - پراڻ پنجن ترڪارن جي (جي) اوديا چيو ويو آهي.

ان ڏيان ڪرڻ سان گڏن کان حالي (گيان - شونير) اندر ٻاهر اولهه. سان پرتو (immovable) وٺي وٺي وٺي وٺي وٺي (وٺراھ) جي رچنا ۽ رچنا مڪمل آهي. ڇاڪاڻ ته وراه پگوان پهرائين پهرائين هن

ته هي سڄو وشو اوهان مان ئي پيدا ٿيو آهي. هن سڄي ڇو (ڇو ٺٽو) ۽ اڇو (اسٽر هڪ هنڌ قائم) جڳت جا اوهين لاک (مالڪ) آهيو. اوهين اسان تي ڀرسن ٿيو، هي لاک اوهان جي ڏانن تي رکيل هيءُ ڀرندبل (پوٽي لوڪ) ائين ڀيو معلوم ٿئي جئين ڪمل بن کي لتاڙيندڙ هاڻيءَ جي ڏندن ۾ گپ سان ڇهڻل ڪنول گل جو بن.

هي پوڙو اوهان جو پوکاش سڄي جڳت کي روشن ڪري رهيو آهي. زمين ۽ آسمان جي وچ ۾ چمڪو مفاصلو آهي. اهو اوهان جي هن شرار ۾ واپاڪ (وڇوڏ) آهي.

هي ڀڳون اوهين هن وشو جا ڪلياڻ ڪريو.

هي جڳت - پتي ! فقط اوهين ئي پومارڪ (ستيو-وستو) آهيو. هيءُ اوهانجي مهم (مايا) آهي. جا هن جڳت کي هلائي رهي آهي. هيءُ جيڪو سڄو جڳت ۾ پسڻ ۾ اچي رهيو آهي. اهو اوهان گيان - سرڻپ ئي نه روپ آهي. جن ماڻهن جو من پڻ ڪي رهيو آهي. اهي پور (مولجھاري) ۾ اچي هن کي جڳت کي سڄو سمجهي رهيا آهن. هي سمجھور جڳت گيان سرڻپ - آهي پر مورڪ اڳيائي ماڻهو هن جڳت کي ائين نه ٿا سمجهن ۽ مايا ۽ موه ۾ ڦاسي پيا هن سنسار ساگر ۾ غوطا کائين.

هي پرميشور ! جن ماڻهن جو من شد (صاف) آهي ۽ جي وگيان جا چاڻو آهن اهي گيائي پرش هن سنسار ۾ اوهان جي گيان - سرڻپ ئي کي ڏسن ٿا. انهن لاءِ هيءُ جڳت اوهان جو گيان - سرڻپ آهي.

هي سرو ويڙهي ! ڀرسن ٿيو. اسان تي راضي ٿيو - هي ڪمل نمن ! هن سنسار جي لاس (رھڻ) لاءِ پوٽي ۽ کي بچائي. اڌار ڪري اسان کي شانتِي - ڀردان ڪريو. هي ڀڳون ! هي گووند ! هن وقت اوهان جو ستو گڻ ئي مڪي آهي. هي ايش ! جڳت جي پيدائش لاءِ اوهين هن پوٽي ۽ کي بچايو ۽ هي ڪمل-لين ! اسان کي شانتِي ڀردان ڪريو. اوهانجي معرفت هن سرشتي (رچنا) جي سرورتي شل هن سنسار جو آپڪار (ڀلو) ڪري. هي ڪمل-لين اوهان کي لمسڪار آهي. لمسڪار آهي. اوهان اسان جي من کي شانتِي ڀردان ڪريو. شري پراشر رشيءَ چيو ته جڏهن سڀني ديوتائن ۽ رشن منين واراھ ڀڳوان کي پراڻا ڪئي تڏهن ان واراھ ڀڳوان جلدئي هن پوٽي ۽ کي ڪڍي اُٻار ڇل (پاڻي) جي مٿان رکيو.

ان ڇل سموره (پاڻي جي انبار) مٿان هيءُ پوٽي ۽ کي وڌي ٻيڙيءَ وانگر ڏسڻ ۾ آئي. تمام وڏي ۽ ڦهليل هڪ ڪري هي ان پاڻي ۾ ٻڏي نه ٿي هن پوٽي ۽ کي وڌا وڌا جبل آهن هيءُ سڀ رچنا (جوڙ) ان پراڻا جي عجيب شڪتن جي آهي.

اوهن آڻڻ آهيو . سورج تارا چند وغيره اوهن ئي آهيو. ويد به اوهن آهيو نه
ويدن جا الڳ نه . يعني ڀاڱا نه اوهن ئي آهيو. جيڪي ڏسڻ به اچي ٿو ۽ جيڪي
نه ٿو ڏسڻ به اچي اهو به اوهن آهيو - يعني ساڪار ۽ نراڪار .

شري پراشو حصو :- پرتوي ۽ جڏهن ڀڳوان جي اهڙي طرح پراڻا ڪئي -
تڏهن هن پرتويءَ کي ڌارڻ (جهلڻ) ڪرڻ واري ڀڳوان - ڪرچا ڪئي - جو آواز
سام ويد جو سر آهي بوءِ واراڻه ڀڳوان پرتويءَ کي ڏان سان ڀڪڙيو ۽ مٿي ڪنڊالن
بوءِ اهو واراڻه ڀڳوان رسال (پاتال) کان ٻاهر نڪتو . لڪرڻ وقت - هن جي سامه
ڪٿڻ سان جيڪو پاڻي ٻاهر نڪري آيو - ان هن لوڪ به رهندڙ نيج وارن - سندن
وغيره مسطورن کي آلو ڪري ڇڏيو: جن لوڪ به رهندڙ سنڱ ڪڻ هن جي - واس
جي وايو (سامهه جي هوا) سان گهيرائي هنڌالهن هوڏالهن ڀڄڻ لڳا -

مهاواراهه جڏهن پرتويءَ کي ڪٿي ٻاهر نڪتو ان وقت ان جو بدن پاڻيءَ سان آلو
ٿيل هو، هن جو بدن اهڙو نه پوڻو هو جهڙا ويد پوڻو هوندا آهن.

ان وقت جن لوڪ م (موتوولوڪ حني مانو حائي رهي ٿي) به رهندڙ سندن وغيره
يوگيڊور تمام خوش ٿي ان ڀڳوان جي هيٺين ريت آستري ڪرڻ لڳا جنهن هن
پراڻي لوڪ جو اڏار ڪيو .

اوهن پرم ايشور آهيو . هي پوڻو! اوهان جي جنم ٿئي. هن جيڪب جي آهتي
نالما ۽ وئاش (پول) جا اوهن ڪارڻ آهيو. اوهن پورڻ پومالما آهيو. جنهن کي
پرم پڊ (يعني جنهن منزل تي پهچڻو آهي اها منزل) چيو وڃي ٿو اهو اوهن آهيو
اوهن ئي ستم وٺڻ آهيو . اوهان کان سواءِ ٻيو ڪجهه به ڪونه آهي. هي پوڻو!
اوهن پگه پوڻ آهيو . اوهان جون هي وڏيون ڏالون چڻ نه بگهه . منڊپ م لڳل
وڏا فلما آهن . اوهان جي چرٿن (پيرن) به چار ويد آهن. ڏندن م پگه آهي، عياشن-
(پگه جي اڱي) اوهان جي زبان آهي. پگه جا ڊب اوهان جي بدن جا چڻ نه وڻو
(نرم وار) آهن.

هي مهالما ! رات ۽ ڏينهن اوهان جون به اکيون آهن. سڀني جو اڏار ۽ آسرو
آهي اوهان جي سسي. هي ديوا! وڻڻو وغيره سڀئي سڻڪب (ويدمنتر) چڻ نه
اوهان جي ڪلن تي پندا ٿل وار آهن ۽ پگه به جنهن جو هوم ڪيو آهي. اها هوي
(جو پوڻو وغيره) اوهان جا پراڻ آهن. هي پوڻو! سامر سوڙ (سامو پڊ جي سنگيت جو سر)
چڻ نه اوهان جو گيتو آواز آهي. اهڙي طرح اوهن پگهه - وڻڻ آهيو. هي نشه -
سامر سوڙ (آخرو اهر) اوهن انسان تي نرسن ٿيو. هي اوناشي! هي وشو
(پوڻو) م اوهن ويابست (موجود) آهيو. سڄي

ٻاڻي - ۽ ائين معنيٰ گهر. يعني جو جل ٻاڻيءَ ۾ رهي ٿو. ان ڪري ان کي ٺارايو چيو ويو آهي. ٻاڻي ٺر مان پيدا ٿيو انڪري ٻاڻي کي ”ٺار“ چيو ويو. نر جي معنيٰ آهي - ڀڳوان پڙشو ٿر. اهو ٺار (ٻاڻي) ان جو پهرين - ائين (رهڻ جي جڳهه) آهي. ان ڪري ڀڳوان کي ”ٺارايو“ چيو آهي. [سنسڪرت گرامر جي قاعدي موجب ن کي ڻ چيو آهي]

هي سمورو ڻ جڳت جل-ميه ٿي ويو هو. ان ڪري پوڄا پتي برهما سمجهو ٿر. هيءُ پڙي جل جي اندر اچي ويئي آهي - پوءِ ان برهما پوڙي کي جل کان ٻاهر ڪڍڻ جو ارادو ڪيو - ان ڪري هن کي هڪ ٻيو شرڻو (چواو) وٺڻو پيو. جهڙي طرح اڳين گذريل ڪلپن ۾ هن متسيم (مڇر)، ڪوروم (ڪمي) وغيره روپ ورتا هئا اهڙي طرح هن واره ڪلپ جي شروعات ۾ وارهه جو شرڻو اختيار ڪيو. ان وقت برهما جل ۾ پڙ وٺڻ ڪيو - تڏهن پاڻال لوڪ ۾ آيل ديوي ڏسي رڌندرا (پڙوڙي ديوتا) - تمام ڀڳتيءَ سان برهما جي پڙوڙا ڪرڻ لڳي.

پڙوڙيءَ چيو: هي شڪ، چڪر، گدا، پدم ڌارڻ ڪندڙ ڪمل - نين ڀڳوان - اوهان کي لمسڪار ڪريان ٿي. اڄ توهين هن پاڻال لوڪ کان مون کي ٻاهر ڪڍڻ مون کي بچايو. تمام گهڻو اڳ اوهان مان ئي نه مان پيدا ٿي هئس. هي ڀڳوان! اڳي به اوهان مون کي بچايو هو منهنجي رکشا ڪئي هئي. هي پڙوڙا نه رڳو منهنجو پر هن آڪاش وغيره ٻين ٽن جو توهين ڪارڻ آهين. هي پڙوڙا! توهان کي لمسڪار آهي. - لمسڪار آهي. اوهين پڙڌان (ڪارڻ) آهيو. ۽ ساڳئي وقت ويڪٽ (ڪارڻ) به آهيو. اوهين ڪال سرڻپ آهيو. اوهان کي وري، وري لمسڪار آهي. هي ڀڳوان هن جڳت جي سرشتيءَ جي لاءِ اوهين برهما وشتو ۽ رڌر (ڀڳوان شڪر) جا روپ ڌارڻ ڪريو ٿا. هن جڳت جي آئيني، پالنا ۽ ناس اوهين ئي ڪريو ٿا. اوهان جي ”پڙوڙو“ (سوڪم روپ) کي ڪو به نه ٿو چاڻي - پر اوهان جو روپ جو جدا جدا اولائن ۾ ظاهر ٿئي ٿو - ان جي ديوتائون به پوڄا ڪن ٿا. جڏهن هيءُ سارو جڳت جل ميه ٿي وڃي ٿو. تڏهن اوهين جل ۾ شين ڪريو ٿا. (سمهو ٿا). اوهان جي آراڌنا ڪري مڪتي ملي ٿي. من ۾ جيڪو خيال ڪيو وڃي ٿو. جنهن کي ”سڪلپ“ چيو آهي. - اکين سان جيڪي ڏسجي ٿو ۽ دماغ جنهن کي سوچي ٿو. اهو سڀ اوهان جون ئي روپ آهي - هي ڀڳوان مان به اوهان جو روپ آهيان، اوهان ئي آڌار رکڻ ٿي. اوهان نه مون کي ٻڌا ڪيو آهي. وري اوهانجي ئي شرڻ آهيان. ان ڪري مون کي ”ماڏوي“ نالي سان به سڏين ٿا. هي ڀڳوان اوهان جي جڳت ٿي. جڳت ٿي. توهين ئي يگيه آهيو - اوهين يگيه - پتي به آهيو. اوهين اور - ڪار به آهيو

جي پڇاڙيءَ ۾ ”بادمر“ نالي سان هڪ مهاڪلب گذريو هو. چوان لسالي سان مشهور آهي.

هي برهمڻ! هن وقت هن جي پتي ٻراڙڏ ڪر هيءَ ”واراهه“ نالي وارو ٻهراون ڪلب هلي رهيو آهي.

اڻي شري و شطو ٻڙاڻي ٻڙي اٿئي ٿو ٻيو. اڏياءَ.

ٽيون اڏياءَ ٻورو ٿو.

چوٿون اڏياءَ

برهما جي آڻي (بيڊا ٿيڻ) وراڻ ٻڙاڻ جو اوتار :-

ٻوٽوي کي ٻڇاڻڻ ۾ برهما جي لوڪ-رچنا.

مٿس ٻيو چيو: -

هي مها مني! ڪلب جي شرعات ۾ نارائڻ نالي واري برهما جهڙيءَ طرح هن سڄي سنسار جي - ان ۾ رهندڙ ساهوارن جي رچنا ڪئي - ان جو اوهن مهر سالي ڪري ورتل ڪريو.

شري ٻااشر چيو: - هاڻ مان اوهي ان برهما جي هن سنسار جي رچنا جو سان ٻڌايان ٿو: اهو اٺون ڏهاڻ سان ٻڌو. گذريل ڪلب جڏهن ٻورو ٿو. ان کان پوءِ رات جو ننڊ ڪري جڏهن برهما اٿو. تڏهن چوڌاري سندس ستوگي ٻڌا ٿو. ان وقت برهما جيءَ ڏٺو ته چوڌاري رڳو ”شونه“ ڪو. يعني ڪچو نه هو. سڀني لوڪن کي هن شونه ڏٺو.

هي ڀڳوان نارائڻ ”ٻو“ آهي (ٻو معنيٰ شريعت. اٿر - ٻو معنيٰ آهي ٻري کان ر ٻو). هن جو مثال د ٿو ڪري مڪهي - ان ڪري ان کي ”اڇنٽه“ چئبو آهي. هيءَ ڀڳوان نارائڻ برهما شو وغيره ايشورن جو به ايشور آهي. هيءَ برهما سڙوب آهي ۽ انساني آهي ۽ هن مان ئي سڀ ڪچو ٻڌا ٿو آهي. آيو رانا اتي پروڪتا - آيو وي ٿو سونو ڪم.

اينم تسيم ٿاهم ٻورو، ٿين نارائڻ ڪم سهر ٿه. منوءِ عيبن ٿيو سهر ٿي ٿاهي. ان شري نارائڻ جي ٻاري ۾ هليون شاوڪ لڪو. ڪڏيا آهن ٿي ٿاهي ڪي حد ڪيو نه ٿيندو - نار ۽ آبن. نار معنيٰ

(يعني سڄي وغيره کان پهريائين لمبروار ڇاڻي، ۽ هڪ سو ديوتائن جي ورهين جون سنڌيانون (سنڌيا يا شام) ۽ وري اوڻن تي ورهين جا سنڌيا (سنڌيا) جا ڀاڱا ٿيندا آهن. هي رشي ! انهن سنڌيائين ۽ سنڌيائين جي ڀاڱن جي وچ وارو جيترو وقت آهي انهن کي سٺ جڳ وغيره نالن وارا جڳ ڇيا وڃن ٿا. هي مني ! سٺ جڳ، ترپتا جڳ، دواڀر جڳ ۽ ڪلجڳ - انهن سڀني کي گڏي، ”چترينگ“ يعني چار جڳ ڪري چٽو آهي. هي رشي ! اهڙي طرح جڏهن هڪ هزار ”چترينگ“ گذري وڃن ٿا. تڏهن برهما جو هڪ ڏينهن پورو ٿئي ٿو. برهما جي هڪ ڏينهن ۾ ۱۴ منو ٿين ٿا. انهن جي وقت جو مدو ٻڌ: سٺ رشي، ديوتائون، انڊر، منو، ۽ منو جا ٻه هڪڙي ڪال (وقت) ۾ رچيا وڃن ٿا ۽ انهن جو وڻاش (خاتمو) به ڪيو وڃي ٿو. هي مني ! ۷۱ چترينگن کان ڪڇ وڌيڪ وقت جو هڪ منو تر ليکيو وڃي ٿو. يعني هڪ منوتر ۾ ايڪ هتر ”چترينگ“ ٿيندا آهن. اهوئي منو ۽ ديوتائن جي وقت جو مدو آهي. اهڙي طرح ديوتائن جي ورهين جي ڳڻپ سان هڪ منوتر ۾ اٺ لک ۵۲ هزار ورهيه ٿين ٿا. اهڙي طرح هي مهامي! ماڻهن جي ورهين جي ڳڻائي موجب ۳۰ ڪروڙ، ۶۶ لک، ۲۰ هزار ورهيه هڪ منوتر ۾ شمار ڪيا ويا آهن. ان وقت کي ۱۴ سان ضرب ڪجي. ان جو جيڪو جواب اچي - ايترو ڪال (وقت) برهما جو هڪ ڏينهن ٿئي ٿو. ان کان پوءِ ٻولي ٿئي ٿي. ان ٻولي جو نالو آهي - ”براهه ٻولي“ ان جو پورو نالو آهي. ”نيمتڪ ٻولي“.

ان ٻولي جي وقت ۾ هر لوڪ، پورلوڪ ۽ بسور لوڪ - ٽيئي لوڪ چلڻ لڳن ٿا. ۽ هر لوڪ ۾ رهڻ وارا سڌو ڪٿ - ان باهه جي گرمائش ۾ گرم ٿي وڃن ٿا. ان ڪري ان ٿڌي جي ڪري ”جن لوڪ“ ۾ هليا وڃن ٿا. اهڙي طرح پوءِ هي سڄي ترلوڪي (ٽيئي لوڪ) پاڻي ۾ ٻڏي وڃن ٿا. جنهن کي جلمه چئجي ٿو. ان کانپوءِ ڪمل مان پيدا ٿيل برهما جو نارائڻ جو روپ آهي. جنهن جو ڌيان جن لوڪ ۾ رهندڙ - يوگي ڪندا رهن ٿا. اهو برهما هن - ترلوڪي ۽ کي ڏراس ڪري ٿو. (يعني کائي وڃي ٿو). ان مان ترپتا ٿي. اوتريئي پرمات (مدي) واري رات ۾ شيش نائنگ جي بستري تي نئين ڪري ٿو. (يعني شيش لالڪي سمهي ٿو). ۽ جڏهن ان جي رات پوري ٿئي ٿي. تڏهن وري هن جڳتر (سنسار) جي رچنا ڪري ٿو. جنهن کي سرشتي چئجي ٿو. اهڙي طرح پڪي - مهيني وغيره جي ڳڻپ سان برهما جو هڪ ورهيه پورو ٿئي ٿو. ۽ پوءِ هڪ هڪ ورهيه ڪري هڪ سو ورهيه پورا ٿين ٿا. برهما جا ۱۰۰ ورهيه ٿي ان مهانها برهما جي عمر آهن. هي رشي ! ان برهما جو اڃان رڳو - برارڻ گذري چڪو - يعني رڳو اڃا برهما جا پنجاهه ورهيه گذري چڪا آهن - ان

ٽيڙن اڏيا

برهما جي عمر ۽ ڪال (وقت) جو پرمائ (تخمينو)

شري مئٽريه جوڻ لڳو ۽ هي مهراج برهما نه ٺاڪار آهي يعني هن کي ڪا به شڪل ڪو نه آهي بوءِ هو ”هن جيڪب جو رجيدڙ ڪيئن ٿي سگهي ٿو؟“ شري براهر جو ”هي مئٽريه ! ڀڳوان جي شڪتي ڪلهيا کان پري آهي. ان لاءِ ڪو به دليل ڪارائتو نه ٿو ٿي سگهي. جيئن ناهه جي شڪتي آهي. ڏسڻائش اهڙيءَ طرح برهما جي هن جيڪب جي رچنا جي شڪتي نه عجب آهي. هيءَ سرشتي هن جي قدرتي شڪتي آهي. هاڻي ڏيان ڏيئي ٻڌ ته ڀڳوان هن، سرشتي جي رچنا ڪيڙي، طرح ڪئي. هي ودوان ! برهما جنهن هيءَ سرشتي پيدا ڪئي. ان جو نالو نارايڻ آهي. هن کي پتاهه [ڏاڏو] نه ڪري سڏبو آهي. ان لاءِ چيو ويو آهي ته ”هو پيدا ٿيو“ پر اها رڳي چوڻي آهي. حقيقت ۾ هو نه آبادي آهي. ان جي عمر ۱۰۰ ورهين جي آهي، انهن ۱۰۰ ورهين جو نالو ”پر“ آهي. ان جي اڌ کي (يعني ۵۰ ورهين کي) ”پراڻ“ ڪري سڏيو ويو آهي.

هي مئٽريه ۱ مون توکي وڻڻو ڀڳوان جو ”ڪال-سروپ“ ٻڌايو هو. ان ڪال-سروپ جي دواوان (معرض) ان برهما جي ۽ هيءُ جيڪو سڄو جيڪب ڏسڻ ۾ آهي ان جي عمر جي پرمائ (تخمينو) ڪيو ويو آهي. اها هڪ قسم جي برهما جي وصف هي ماپ [جدول] آهي. هي هيلينس طرح ڪئي ويئي آهي:-

۱۵ لمپشن کي ڪاشنا خون ٿا. اڪ جيڪب کي نمڻ چيو آهي. ۳۰ ڪاشنائن جي ۱ = ڪلا تبدي آهي.. ۳۰ ڪلائون برابر آهن هڪ مهوڙ جي. ماڻهن جي هڪ ڏينهن ۽ رات ۾ ۳۰ مهوڙ ٿيندا آهن؛ ۱۵ ڏينهن راتين جو هڪ ڀڪه ٿيندو آهي هڪ مهيني ۾ نه ڀڪه ٿيندا آهن يعني هڪ مهيني ۾ ۳۰ ڏينهن راتيون ٿينديون آهن. ڇهن مهينن جو هڪ ”اين“ ٿيندو آهي. هڪ ورهه ۾ نه ائين ٿيندا آهن. هڪ ڏکيڻاين ۽ ٻيو اُترپاڻ. ڏکيڻاڻ ديوتائن جي رات آهي. ۽ اُترپاڻ ڏينهن. يعني اسان جا ۶ مهينا برابر آهن ديوتائن جي هڪ ڏينهن جي ۽ ۶ مهينا برابر آهن ديوتائن جي هڪ رات جي. اهڙيءَ طرح ديوتائن جي ٻارئين هزار ورهين جو سترهڪ (سبع هڪڙ)، ٽريٽا، دواڻ ۽ ڪلڪ نالي سان چارپڪ (هڪ) ٿيندا آهن. انهن جيڪب جي وصف جو پرمائ [تخمينو] خدا جدا توکي ٻڌايان ٿو. : ٻارئين ڳالهه ۲، ڪوچا ڪندڙ سنهڪڙ وغيره هي وصف جو مدو نمبروار چار، ٽي، ٻه، هڪ هزار ديوتائن جا ورهه ٻڌائين ٿا هرڪنهن جيڪب کان پهرين اولهن ٿي ۱۰۰ ورهين جي سنڌيا ٻڌائي وڃي ٿي.

تتو سان گھيريل آهي ۽ وري اهو مهت تنو - اويڪت (ڏسڻ ۾ نه ايندڙ - نراڪار) برڌان سان يڪيل آهي. اهڙي طرح جئين ناريل جي ڦل جو الڊريون ڳپ - ٻاهر ڪيترن ئي چلڪن سان يڪيل آهي - تئين هيءُ الڊ به الهن ستن پراڪرت آدرشن (پردن ۽ چلڪن) سان گھيريل آهي.

ان ۾ موجود رهي خود هن جڳت جو مالڪ ڀڳوان وشتو - برهما بطجي . رڳوڪ جو سهارو وٺي هن سنسار کي پيدا ڪرڻ جي ڪوشش ڪري ٿو، جڏهن هي سنسار ٺهي تيار ٿي وڃي ٿو تڏهن ڀڳوان وشتو - ستوڪڻ سان - ڪلپ يعني وري پرليه اچڻ تائين جدا جدا جڳن ۾ هن سنسار جي پالنا ڪري ٿو. هي مڙتريه ! وري ڪلپ جي پڇاڙي، ۾ (يعني پرليه اچڻ تي) تمام خوفناڪ روپ ڌارڻ ڪري - ردر روپ اهو جنارڊن وشتو هن سڀني پوٽن (جيون کي ڇڏي ٿو) يعني ناس ڪري ٿو. اهڙي طرح هن سنسار کي چل مٿي بڻائي ڇڏي ٿو. پوءِ اهو ڀر ميسور شيش ناڱگ جي سڀيچي تي سمهي ٿو. وري جڏهن جاڳي ٿو - تڏهن برهما جي روپ ۾ وري هن جڳت جي رچنا ڪري ٿو. اهو هڪ ڀڳوان جڳت جي آڻيتي [رچنا] پالنا ۽ سنهار [جڳت کي ناس ڪرڻ] لاءِ - برهما - وشتو ۽ شو جي نان سان سڏيو وڃي ٿو . ڀرپو وشتو سرشتا [رچيندڙ برهما] بطجي پنهنجي ئي سرشتي ڪري ٿو - پالڪ [پالنا ڪندڙ] وشتو بطجي پنهنجوئي پالنا ڪري ٿو . ۽ انت ۾ خود سنهارڪ [ناس ڪندڙ - شو] بطجي پاڻ خود لين ٿي وڃي ٿو . ڀرٿوي، چل، نيچ، وايو ۽ آڪاش هيءُ سڀ الڊريون ۽ ۽ من [التهڪرڻ] - وغيره جيترو به جڳت آهي. اهو سڀ پوش جي روپ ۾ آهي ڇاڪاڻ ته اهو اوناشي وشتو ڀڳوان وشو روپ آهي. ۽ سڀني جيون جو الٽرا آما [اندر رهندڙ آتما] آهي، انهيءَ ڪري برهما وغيره پراڻين ۾ موجود سرڪ [سرشتي] وغيره . هن جو اپڪارڪ آهن [جئين يگيه ۾ ڪيل هون] بچمان جو اپڪارڪ آهي. ان جو اپڪار ڪري ٿو اهڙيءَ طرح هيءُ سڄي سرشتي به اپڪارڪ آهي. اهو ڀڳوان وشتوئي سڀ ڪچه آهي. اهوئي رچيندڙ آهي . اهوئي رچيو وڃي ٿو. اهوئي پالي ٿو ۽ پڻ پالجي به اهوئي رهيو آهي، اهوئي سنهار [ناس] ڪري ٿو - ۽ وري اهوئي خود پاڻ وري لين ٿي وڃي ٿو -

بيو اڌاء سماپت

نالي سان ۾ سڏبو آهي. اهڙي طرح ٿامس اهنڪار مان ان قسم جي سرشتي پيدا ٿي. جنهن کي پوءِ - ٽيمائرا جي سرشتي ڪري چٽيو آهي. اندريون ٽيمس (يعني راجس اهنڪار) مان پيدا ٿيون آهن ۽ انهن جا اڌ سنانا (مکيه) ڏهه ديوتائن وري ويڪارڪ (يعني سائوڪ اهنڪار) مان پيدا ٿيل ڪن وڃن ٿا.

اهڙي طرح اندرين جا ديوتائن جي ڏهه آهن ۽ ٻارهنون من - ويڪارڪ (يعني سائوڪ) آهن. هي ٻارهن ! ڇهڙي اکيون، ٺڪ، جپ ۽ ڪن - اهي پنج اندريون ٻڌي (دماغ) جي مدد سان شديد وغيره دشمن کي ڪرهن ڪن ٿيون - ان ڪري انهن پنجن کي ”گمان اندريون“ ڪري سڏبو آهي.

هي مقرر ٿي ! ڪڏا، ٺڪ، هٿ، پير ۽ واٽي (زبان) - اهي پنج ”ڪرم اندريون“ آهن. انهن جا ڪرم آهن. ٽپاڪ - (چڏڻ) ڪڍي (ڇڏڻ) ۽ وڃڻ (ڦاٿائڻ) آڪاش، واپو، ٽيم، حل، پوٽي - اهي پنج پوءِ لمروار [Elements] شديد سبوش وغيره پنجن کڻن وارا آهن. اهي پنج پوءِ ”وشيش“ جي نالي سان سڏبا آهن. ان جي معنيٰ ۾ انهن ۾ سڪ، دڪ، موه، حو، آليز موجود رهي ٿو.

انهن پنهنجن ٻوٽن [عناصرن] ۾ جدا جدا شڪتون آهن الهي ۽ ڪري اهي هڪ ٻئي ۾ گڏيل ڪانسواءِ هن سلسلي جي رڃا نه ٿا ڪري سگهن. ان ڪري هڪ ٻئي تي آڌار رهندڙ مهبت ڪو ڪان وٺي وشيش ٿاين. پوڪري ۽ [قدرت] جي انهن سڀني وڪارن - پرش جي طاقت سان پاڻ ۾ گڏجي. يعني بلڪل هڪ ئي. پرڏان ٿيو جي مهربانيءَ سان ”آند“ يعني آلي [Egg] کي پيدا ڪري.

ان جي معنيٰ ۾ پوڪري ۽ پرش جي ملاپ سان هيءَ سرشتي ٿين ٿي. هي مها ٻڌيمان ! پاڻيءَ جي بڻدي وانگر لمروار هيءَ گولاڪار (لاڙي) جو گول ۽ پاڻيءَ تي موجود رهندڙ مهان آند (بصبي جي شڪل وانگر). پرهم روپ و شطو جو هڪ آمر آڌار بڻجي پيو.

ان ۾ اوبڪٽ (اڪل يا نراڪار) جهڙو جو مالهڪ و شطو وڪٽ ڏسڻ ۾ ايندڙ يعني (ساڪار) هوندي ڪرپ جي روپ ۾ خود پاڻ ٻارحمان ٿيو. ان مهاتما هوندي ڪرپ جو سمرو پربتاور (ڪرپ کي ٺڪڻ واري) ۽ ٻاجل ڪرياشه [جنهن ۾ ڪرپ رهندو آهي] ۽ سڀ سمند ڪرياشه ۾ رهندڙ رس [جل] جي روپ ۾ هئا.

هي پرهم ! ان آند جي اندر پوس، وڏا پيند، سمند، سڀ جهڙو سڀ اوهڪ، ديوتائن، ڏنڀس، ۽ ماڻهو وغيره - سڄي مخلوق سميت پيدا ٿي. اهو آند (بصبي جي شڪل وانگر) جل، اُڪن، وايو، آڪاش ۽ ٿامس اهنڪار سان ٺڪيل آهي ۽ مهبت

نتو سان ٿيڻ لاءِ آهي ۽ وري اهو مهيت نٿو - اويڪٽ (ڏسڻ ۾ نه ايندڙ - نواڪار) ٻڌڻ سان پڪيل آهي. اهڙي طرح جئين لاريل جي ڦل جو الڌريون ڳپ - ٻاهر ڪيترن ئي ۽ لکن سان پڪيل آهي - تئين هيءُ آڻڻ به انهن ستن ٻارڪرت آورڻن (ٻڌڻن ۽ لکن) سان ٿيڻ لاءِ آهي.

ان ۾ موجود رهي خود هن جڳت جو مالڪ ڀڳوان وشڻو - ٻهرا ٻڄي . رجوڳڻ جو سهارو وٺي هن سنسار کي پيدا ڪرڻ جي ڪوشش ڪري ٿو. جڏهن هي سنسار ٺهي تيار ٿي وڃي ٿو تڏهن ڀڳوان وشڻو - ستوڳڻ سان - ڪلپ يعني وري ٻهرا ٻڄي تائين جدا جدا جڳن ۾ هن سنسار جي ٻالڻا ڪري ٿو. هي مٿس ٻهرا ٻڄي ۽ پڇاڙي، ۾ (يعني ٻهرا ٻڄي تي) تمام خوفناڪ روپ ڌارڻ ڪري - ردر روپ اهو جنارڻن وشڻو هن سڀني ڀوان (جيون کي کائي ڇڏي ٿو) يعني ناس ڪري ٿو. اهڙي طرح هن سنسار کي جل مٽي بڻائي ڇڏي ٿو. پوءِ اهو ٻهرا ٻڄي شيش ٺاڻڻ جي سڃي ٺهي سمهي ٿو. وري جڏهن جاڳي ٿو - تڏهن ٻهرا جي روپ ۾ وري هن جڳت جي رڇا ڪري ٿو. اهو هڪ ڀڳوان جڳت جي آبهتي [رڇا] ٻالڻا ۽ سنهار [جڳت کي ناس ڪرڻ] لاءِ - ٻهرا - وشڻو ۽ شو جي ٺاڻ سان سڏيو وڃي ٿو. ٻهرا ٻڄي [ٻالڻا ڪندڙ] وشڻو [رڇيندڙ ٻهرا] ٻڄي ٻهرا جي ٺهي سڃي ٺهي ٿو - ٻالڻا ڪندڙ [ٻالڻا ڪندڙ] وشڻو ٻڄي ٻهرا جي ٺهي ٿو. ۽ انت ۾ خود سنهارڪ [ناس ڪندڙ - شو ٻڄي ٻالڻا خود لين ٿي وڃي ٿو. ٻهرا ٻڄي، جل، تيج، وايو ۽ آڪاش هيءُ سڀ الڌريون ۽ ۽ من [الته ڪرڻ] - وغيره جيترو به جڳت آهي. اهو سڀ ٻهرا جي روپ ۾ آهي ڇاڪاڻ ته اهو اونهائي وشڻو ڀڳوان وشو روپ آهي. ۽ سڀني جيون جو اتر آتما [الدر رهندڙ آتما] آهي، انهيءَ ڪري ٻهرا وغيره ٻهرا ٻڄي ۾ موجود سرڪ [سرشتي] وغيره. هن جو اپڪارڪ آهن [جئين بگيه ۾ ڪيل هون] بچمان جو اپڪارڪ آهي. ان جو اپڪار ڪري ٿو اهڙيءَ طرح هيءَ سڃي سرشتي به اپڪارڪ آهي. اهو ڀڳوان وشڻو سڀ ڪچ آهي. اهوئي رڇيندڙ آهي. اهوئي رڇيو وڃي ٿو. اهوئي ٻهرا ٻڄي ٿو ۽ ٻهرا ٻڄي به اهوئي رڇيو آهي، اهوئي سنهار [ناس] ڪري ٿو - ۽ وري اهوئي خود پاڻ وري لين ٿي وڃي ٿو.

ٺاڻي سان ۾ سڏبو آهي. اهڙي طرح ٽامس آهنڪار مان ان قسم جي سرشتي ٻڌا
 ٿي. جنهن کي ڀوت - ٽماٽرا جي سرشتي ڪري چئبو آهي.
 اندريون ٽيچس (يعني ٽامس آهنڪار) مان پيدا ٿيون آهن ۽ انهن جا اڌ سٺا
 (مڪي) ڏهه ڊيون ٽائون وري ويڪارڪ (يعني سائوڪ آهنڪار) مان پيدا ٿيل هيا
 وڃن ٿا.

اهڙي طرح اندرين جا ڊيون ٽائون هي ڏهه آهن ۽ ٻارهيون من - ويڪارڪ (يعني
 سائوڪ) آهن. هي ٻارهيون! جهڙي اکيون ٺڪي سڀ ۽ ڪن - اهي پنج اندريون
 ٻڌي (دماغ) جي مدد سان شبد وغيره وڃين کي ڪرهي ڪن ٿيون. ان ڪري
 انهن پنجن کي ”گبان اندريون“ ڪري سڏبو آهي.

هي مٿي ۾ اڳ ۾ ڪڍا، ٺڪ، صف، پير ۽ وائي (ڙبان) - اهي پنج ”ڪرم اندريون“
 آهن. انهن جا ڪرم آهن. ٽماٽ - (چڙ) ڪي (جرو) ۽ وڃن (ڳالهاڻا) آڪاش، واءِ
 ٽيچس، جل، پٿري - اهي پنج ڀوت لمبروار [Elements] شبد، سڀوڻ وغيره پنجن
 ڪٽن وارا آهن. اهي پنج ڀوت ”وشيش“ جي ٺاڻي سان سڏبا آهن. ان جي معنيٰ
 ته انهن ۾ سڪ، دڪ، موه جو اُٿل موجود رهي ٿو.

انهن پنجن ڀوتن [عناصرن] ۾ جدا جدا شڪتون آهن الهي ۽ ڪري اهي هڪ
 ٻئي ۾ گڏجن ڪانسواءِ هن سسار جي ڇڏا نه ٿا ڪري سگهن. ان ڪري هڪ ٻئي
 تي آڌار رکندڙ مهيت ٿو ڪان وٺي وڃن ٽائين. پوکري ۽ [مدرست] جي انهن سڀني
 ويڪارن - پڙش جي طاقت سان پاڻ ۾ گڏجي. يعني بلڪل هڪ ٿي. پڙشان ٿي
 جي مهربانيءَ سان ”آند“ يعني آلي [Egg] کي پيدا ڪري.

ان جي معنيٰ ته پوکري ۽ پڙش جي ميلاپ سان هيءَ سرشتي ٿي ٿي.

هي مها ٻڌيمان! پاڻيءَ جي بدبدي وانگر لمبروار هيءَ گولاڪار (پٿري جو گول
 ۽ پاڻيءَ ٿي موجود رهندڙ مهان آند (بضي جي شڪل وانگر). پهر روپ و شطو،
 جو هڪ آند آڌار بڻجي پيو.

ان ۾ اوبڪٽ (لڪل يا نڪار) جڪٽ جو مالڪ و شطو وڪٽ ڏسڻ ۾
 ايندڙ يعني (ساکار) هرڻ ڪرپ جي روپ ۾ خود پاڻ پڙجائن ٿو. ان مهان هرڻ
 ڪرپ جو سمرو پڙس ٿو (ڪرپ کي ڊڪڻ واري) ۽ ٻيا ڄل ڪرپاشي (جنهن ۾ ڪرپ
 رهندو آهي) ۽ سڀ سمند ڪرپاشي ۾ رهندڙ وس [جل] جي روپ ۾ هئا.

هي ٻارهيون! ان آند جي اندر ٻيٽ، ڏا ٻيٽ، سمند، سڀ جهڙ سڀ اوبڪٽ،
 ڊيون ٽائون، ٽيچس، ۽ ماڻهو وغيره - سڀي مخلوق سڀ پيدا ٿي. اهو آند (بضي جي
 شڪل وانگر) جل، اُڳن، واءِ، آڪاش ۽ ٽامس آهنڪار سان ڊڪل آهي ۽ مهيت

جڏهن اهو ”مهان“ پيدا ٿيو تڏهن پرڏان تنو - ان کي ڀڪي ڇڏيو. مهت تنو
 ٽن قسمن جو آهي: هڪ سائوڪ (جنهن ۾ ستو گڻ گڏهجي)، ٻيو راجس ٽيون ٿامس.
 پر جڏهن ٻچو ڇاڪي سان ڀڪيل هوندو آهي اهڙي طرح هي ٽن قسمن جو مهت
 تنو به پرڏان - تنو سان ڀڪيل آهي - پوءِ ان مهت تنو مان ٽن قسمن جو آهنگار
 پيدا ٿيو. اهي ۳ تنو آهن - (i) ويڪارڪ (جن ۾ بدل بدل ٿئي ٿي يعني ستو گڻ
 وارا تنو) (ii) ٽيچس (رجو گڻ وارا تنو)، (iii) ٿامس (ٽمو گڻ وارو تنو) جنهن مان هي
 سڀ جيو پيدا ٿيا.

هي مها مني! اهو مهت تنو ٽن گڻن جو هئڻ ڪري ان کي ”ٽرگڻانڪ“
 به چئبو آهي. اهو جيون ۽ الدرين وغيره جو ڪارڻ آهي.
 پرڏان جيئن مهت تنو ۾ موجود آهي - اهڙي طرح مهت تنو وري آهنگار ۾ موجود
 رهي ٿو. ٽمو گڻ وارو آهنگار جڏهن وڪرت ٿئي ٿو (يعني بدلجي ٿو) تڏهن
 شبد ٿيندو (جن ۾ آواز جا جزا آهن) پيدا ٿين ٿا ۽ انهن مان وري آڪاش جي
 رچنا ٿئي ٿي جنهنجي خاصيت آهي ”شبد“ يعني آواز.

پوءِ آڪاش وڪرت ٿيو (يعني ان ۾ ڪجهه ٻورتن آيو) ان وري سهرش ٿيندو
 (جهڙو جي طاقت) کي پيدا ڪيو - ان جهڙو جي لـرزش مان ٻلوان وايو (هوا) پيدا
 ٿيو. ان جو گڻ (خاصيت) سهرش (جهڙو) مڃيو ويو آهي. آڪاش (جنهن ۾ آواز جي
 خاصيت آهي يعني شبد ٿيندو انهن) وري وايو کي (جنهن کي جهڙو جي خاصيت
 آهي يعني سهرش جون ٿيندو انهن) آواز ڪيو. وايو (هوا) وري روپ
 (شڪلين) جي رچنا ڪئي. ان ۾ روپ ٿيندو آهي. هوا مان ٽيجه (ٽڙو) پيدا ٿيو.
 ان جو گڻ (خاصيت) روپ آهي. پوءِ وايو ٽيجه کي آواز ڪيو. پوءِ ٽيجه ۾
 وڪار (بدل بدل) پيدا ٿيو جنهن مان رس (پاڻياڻي شين) جي رچنا ٿي - جنهن ۾
 رس - ٿيندو (يعني رس جا جزا) موجود آهي. ان رس مان وري جل (پاڻي) پيدا
 ٿيو. جل جو گڻ (خاصيت) رس آهي. جل کي وري ٽيجه آواز ڪيو. جل ۾ وڪار
 (بدل بدل) آيو جنهن مان گند [يعني خوشبوءِ] پيدا ٿيو. ان ۾ گند ٿيندو آهي.
 ان گند مان ٻوٽو [زمين] پيدا ٿي. ٻوٽو جو گڻ گند آهي. انهن آڪاش وغيره
 پنجن ڀوٽن (عناصرن) ۾ فقط انهن جا گڻ شبد وغيره آهن. آڪاش جو گڻ شبد آهي.
 وايو جو گڻ سهرش آهي - ٽيجه جو گڻ روپ آهي - جل جو گڻ رس آهي - ٻوٽو جو
 گڻ گند آهي. آڪاش، وايو، ٽيجه، جل ۽ ٻوٽو کي ”پنج مهاڀوٽ“ جي نالي
 سان سڏيو ويو آهي. انهن ٿيندو انهن جو اڀرو نه ٿو ٿي سگهي. يعني سڪ، دڪ ۽
 موه جي روپ ۾ انهن جو اڀرو نه ٿو ڪري سگهجي. انڪري انهن کي ”اوشيش“

وغره) ۽ ٻڌي (دماغ) ڄاڻي ته ٿو سگهي.

هي پراڻي! وشڻو جي ان سروب مان به روپ پيدا ٿيا. هڪ پرڏان ۽ ٻيو پرڻ
ان وشڻو جي هڪ ٻئي روپ هي معرفت - اچي آئي (سرشتي ۽ پرله ڪال جي
وقت) هڪ ٻئي م ملي وڃن ٿا ۽ جدا ٿين ٿا. ان ٻئي روپ جو نالو ”ڪال“ آهي.
گڏيل پرله جي وقت هجڻ ويڪت (ڏسڻ ۽ ايندڙ) سنسار جو وسار ٻوڙ ڪري ٿو.
پر موجود هو. ان ڪري سنسار جي هن پرله کي ”پراڪرت پرله“ نالي سان
سڏين ٿا.

هي پراڻي! ڪال روپ پڪوان لاهي آهي. هن هي اُلت (پڇاڙي) ڪو نه آهي.
ان ڪري سنسار جي آهستي، استتي (موجودگي) ۽ پرله ڪڏهن به نه ٿو روڪن.
اهي هميشه (وهڪڙي والڪر حاري رهن ٿا)

هي مٿس پرله هي وقت ٻوڙ ڪري سامهه - اوستا م موجود رهي ٿي (بسي
ٻوڙ ڪري ڇا ڪو - ستوڪو ۽ وچوڪو ۽ ٽوڪو - برابر انداز ۾ موجود رهن ٿا. ۽ پرڻ
ٻوڙ ڪري کان اڳ ٿي وڃي ٿو ڪڏهن وشڻو پڪوان جو ڪال روپ (انهن ٻنهي کي
ڌار ڌار ڪرڻ لاءِ) ڪوشش ڪري ٿو.

ان کان پوءِ (سرشتي ۽ هي شروعات هي وقت) ان پرڻهه پراڻا - جو سڄي
هڪٻئي م موجود آهي ۽ سڀني جيون ۾ حاضر آهي. ۽ سڄو وشو ان جو روپ آهي.
ٻنهي جي لڳا سان وڪاري پرڏان (ٻوڙ ڪري ڇا بدلجي ٿي) اوڪاري پرڻ (جو
بدلجي ٿو) م پرڻيش ڪري. ان ۾ هلچل پيدا ڪئي هڪ قسم جي لڙش پيدا
ڪئي. حسن خوشيءَ ڪو يا شل (Active) ڪو نه آهي. پر لفظ ٺهڻ ڪري
م م لڙش (جربو) پيدا ڪري ٿي. اهڙي طرح ٻوڙ ٻوڙ ٻوڙ ٻوڙ ٻوڙ
(موجودگي) سان ٺهڻ ڪري پرڏان (ٻوڙ ڪري) ۽ پرڻ کي پرڻا ڏئي ٿو
هي پرڻ! اهو پرڻو ٿي لڙش (جربو) پيدا ڪرڻ وارو آهي ۽ اهو موجود
ان جي اثر هيٺ آهي ٿو ڪڏهن سڪو ڇو (سامهه) ۽ وڪاس - هي ٻوڙ ڪري ٿو
سامههون آهن - پر اها پرڻا نه پرڻو ٿي ڏئي ٿو.

نوري م سڄي جو ناسود هي آهي ته سڀني مالڪن جو به مالڪ - ايشورن
- اسور - اهو وشڻو ٿي آيا ۽ پراڻا جي روپ ۾ موجود آهي.

هي رهن! هاڻي مان ٿو ڪي نڌاڻان ٿو نه هجي. ٿو (پراڻو) جي آهستي ڪي
ٿي؟ حدهن سرشتي ۽ هي رهن جو وقت آيو ڪڏهن ٿيئي ڪو هڪ ڇوڙي حالت
رهن - ٻوڙ ڪري (پرڏان) وشڻو هي ”ڪتوڪه“ روپ ۾ موجود رهي - ان وقت
هڪ اهڙو ٿو خدا ٿو عهن کي مهيت ٿو ڪري ڇڏي ٿو.

هي برهمڻ! پر برهم پر ماڻا جو پهر يون روپ ڀرڻ آهي، اُو وڪٽ (پر ڪرڻي) ۽ وڪٽ (ڏسڻ ۾ ايندڙ - مهڊاڊي ڪارڻ) هنڀاڀيا روپ آهن ۽ ڪال اُن جو پر (وڏو) روپ آهي.

اهڙي طرح جيڪو پرڏان (مڪي)، وڪٽ ۽ ڪال - انهن چئني کان پري آهي ۽ جنهنڪي فقط گيانِي ڀرڻ ئي ڏسي سگهن ٿا - اهوئي ڀڳوان وشطو جو پوتر ۽ پر-م-بد آهي.

پرڏان، ڀرڻ، وڪٽ ۽ ڪال - اهي چار ڀڳوان وشطوءَ جا روپ جدا جدا سنسار جي اُپتي، پالنا ۽ سنهار (ناس ڪرڻ) جي پر ڪاش (ظاهر ڪرڻ) ۽ اُپادن (پيدائش) ڪارڻ آهن. ڀڳوان وشطو وڪٽ، اُو وڪٽ، ڀرڻ ۽ ڪال روپ ٻڌ آهي اهڙي طرح ٻار وانگر ڪريڙا (والد) ڪندڙ اُن ڀڳوان جي ليلا شرڪڙ ڪر (ٻڌ) رهي مٺي اُن کي مڪي ۽ سوکير پر ڪرڻي (قدرت) جي نالي سان سڏين ٿا جو هميشه قائم آهي - يعني نتيجي ۽ ايڪ رس آهي. ان کي اُو وڪٽ ڪارڻ (جو ڏسڻ ۾ نه ٿو اچي) ۽ جو ست اُست ۽ ڪارڻ ۽ ڪاريه آهي.

هڙ اولاشي آهي، هن جو ڪو ٻيو آڌار نه آهي، هڙ اُچر اُمر ۽ نشچل (هڪ هنڌ قائم) آهي. هڙ شبد ۽ اسپرڻ کان سواءِ آهي يعني آواز ۽ ڇهڻ کان پري آهي ۽ هو لراڪار آهي. ان ڪري ان کي اُروپ ڪري سڏجي ٿو.

چيتو ٻيڪ هو جيترو ڪارڻ آهي تڏهن به هو اُنادي آهي ۽ نه هن جي اُپتي ۽ نه وئاش ٿو ٿئي. يعني جنم ۽ مرڻ کان پري آهي. هيءَ سڄي سنسار جي رچنا ٻوليءَ کان وٺي هن سرشتيءَ جي شروعات تائين اُن ۾ سمايل هئي.

هي ودوان! ويدن ۽ برهم کي ڄاڻندڙ مهاڻا ڀرڻ - اُن ”پرڏان“ جي باري ۾ هيٺيون شلوڪ پڙهندا آهن - جو اُن جي خاصيت ظاهر ڪري ٿو :-

”ناهو نه راڻ-ري ر نه ڀيو نه ڀومي ر،

ناسيت تهو جيوئي رڀوت چم نانيت،

شرو ترادي بڌ يا نپ لپيم ايڪم،

پراڌا نڪم برهم - پمان ستدا سیت !!

ان جي معنيٰ هيءَ آهي :- ”اُن وقت (ٻوليءَ جي وقتن) نه ڏينهن هو، نه رات هئي، نه آسمان هو ۽ نه زمين هئي، نه اولهه هئي ۽ نه روشني، اُن کان سواءِ ٻيو ڪجهه به نه هو - بس، فقط هڪ پرڏان ڀرڻ هو. جنهن کي ”برهم“ ڪري چئجي ٿو ۽ جنهنڪي هي انڊريون (اک، ڪن، اکيون

ڪريان ٿو. اهو وشڻو پڳوان جدا جدا ٿن روپن ۾. پرهيا جي روپ سان جهڪ جي آهتي، وشڻو روپ سان جهڪ جي پالنا (استي) ۽ شڪر روپ سان جهڪ جي سنهار (ناس ڪرڻ) جو ڪارڻ آهي ۽ پڳن کي سنهار ساڳو کان لٽارڻ وارو آهي، اهڙي وڪارن کان پري، شد، اولاشي، سدا ايڪ روپ، سر و جسي. وشڻو پڳوان کي لٽسڪار آهي.

جو هڪ (ايڪ) هوندي ۽ انڪ روپن (شڪرن) وارو آهي، جو لٽول ۽ آهي ۽ سوڪر ۽ آهي، ڪارڻ ۽ آهي ۽ ڪارڻ ۽ آهي ۽ پڳن جي مڪتي ۽ جو ڪارڻ آهي، ان وشڻو پڳوان کي لٽسڪار آهي.

جو وشو روپ (سڄي جهڪ ۾ سابل) پراڻو جهڪ جي آهتي، استي (مريادا) ۽ سنهار (ولاش) جو مول ڪارڻ آهي، ان پرمالو وشڻو پڳوان کي لٽسڪار آهي.

جهڪو سڄي وشو (جهڪر) جو آڌار، تمام سوڪر وسنن ۾ سوڪر آهي، سيني حصن ۾ جهڪو موجود آهي، جهڪو پڙشور (سيني ۾ اٿر) ۽ اولاشي آهي، جو جهڪ ۾ بلڪل پوڻو ڪيان - سو روپ آهي ٻو اڳيان وس ڪيترن پڌارن - (وسن يا شين) جي روپ ۾ ڏسڻ ۾ اچي ٿو، ۽ اهڙي طرح جهڪو جهڪ جي آهتي ۽ ان جي پالنا ۾ سڀرو آهي ۽ ان کي وري ناس ۽ ڪري ٿو، ان جهڪ پڌور، اڃما (جهڪن جو حصو نه ٿيو هجي)، اڪهي (ناس نه ايندڙ) ۽ اوڀر (اولاشي) پڳوان وشڻو کي پڙتام ڪري ٿو، اهو سڄو پڙسڪ (نپان) سلسليوار پڌاڻان ٿو جو ڏکڻ وڏو وڏو منهن جي پڇڻ ٿي پتاهه (وڏي ڏاڏي) پڳوان پرهيا الهڪي پڌارو هو.

اهو پڙسڪ ڏکڻ وڏو وڏو منهن لهندا ٿو، جي ڪناري تي پڙوڪتس کي پڌارو هو ۽ ان وري سڙسوت کي ۽ سڙسوت وري اهو مونکي پڌارو هو.

جهڪر پڙي کان نه پڙي آهي يعني پڙوڪي کان نه پڙي آهي پڙوڪي پڙوڪي (تمام سڌو)، انٿرالما (اندر) ۾ موجود، پرمالو جو روپ، ڏالين، ڏالين ۽ پڻ صڻن کان سواءِ جهڪن ۾ ڪي نه وڪار - (پڌل سڌل) - جهڙوڪ جهڪ، وڏي، پڌل، ڪمزور ٿي يا جهڪن ۽ وري ناس ٿي وڃي - نه ٿا ٿين جهڪي جهڪو، ڦٽ "آهي" ايتروئي چئي سگهون ٿا ۽ جهڪي لاءِ اهو مشهور آهي ته "هو سڀ هنڌ موجود آهي ۽ ان ۾ سڄو جهڪر (وشو) وسيل آهي" ان ڪري وڏو جهڪي واسڻو چوڻدا آهن، اهوئي لٽه (جهڪو ٿاڻو)، اڃما اڪهي (ناس نه ايندڙ) اوڀر (جهڪو هڪ جهڙو رهندڙ) ۽ ايڪ روپ اٿل پڙوڪو آهي.

اهوئي هن سڄي وڪي (ڏسڻ ۾ ايندڙ - ڪارڻ) ۽ اوڀر (ڏسڻ ۾ نه ايندڙ - ڪارڻ) جهڪ جي روپ ۾ (ان جي ساڳي) پڙوڪي ۽ (مهاڪارڻ) ڪال جي روپ ۾ موجود آهي.

پلستيه جي اُٺي آيو. هي ميٽريه منهنجي ڏاڏي وسشت ان کي ارگهه ڏنو، تڏهن ان مورشِيءَ پلھ جي وڏي ڀاءُ وڏي ڀاڳ واري پلستيه جيءَ آسن گرهڻ ڪري (آسن تي ويهي) مون کي چيو.

پلستيجيءَ چيو، ”تو من ۾ ويو ڀاو جي هوندي به پنهنجي ڏاڏي وسشت جي چوڻ سان ڪميا جو آڌار ورتو آهي ان ڪري تون سمورن شاسترن جو ڄاڻو ٿيندين، هي وڏي ڀاڳ، وارا! تمام گهڻي غصي جي وس ٿي به تو منهنجي اولاد کي بلڪل نيسٽ نابود نه ڪيو آهي، الهِيءَ ڪري مان توکي هڪ ٻيو اُٺر ور ڏيان ٿو. هي پٽ! تون پراڻ-سنهتا جو رچيندڙ ٿيندين ۽ پرماتما جي واستيڪ (سچي ڀڄي) سروب کي پوريءَ طرح ڄاڻيندين.

۽ منهنجي ڪرپا سان تنهنجي نر مل ٻڏي پورو ٿي (ڪرم يوگ) ۽ پوريءَ (سالڪي يوگ) سان واسطو رکندڙ ڪرمن جي باري ۾ سنديھ (شنڪا يا شڪ شېھ) کان رھت (آڄو) ٿي ويندي.“

پلستيه جي اهڙيءَ طرح چوڻ کان پوءِ، منهنجي ڏاڏي ڀڳوان وسشت چيو:-
پٽ! پلستيه جيءَ تنهنجي لاءِ جيڪي به ڪجهه چيو آهي، اهو سڀ سچ ٿيندو.“
هي مٿريه! اهڙي طرح تمام گهڻو اڳي ٻڌيمان وسشت جيءَ ۽ پلستيه جيءَ جو ڪجهه چيو هو، اهو سڀ تنهنجي سوال پڇڻ تي مون کي ياد اچي ويو آهي. الهِيءَ ڪري هي مٿريه! تنهنجي سوال پڇڻ تي مان سمجھوڙو پراڻ-سنهتا جو توکي بيان ڪريان ٿو، تون اُنکي چڱيءَ طرح ڏيان ڏيئي ٻڌ:-

”هيءَ جڳت وشطو ڀڳوان مان پيدا ٿيو آهي. اُن ۾ ئي اسٽت (قائم) آهي، اهو وشطو ڀڳوان ئي هن جڳت جي اسٽتيءَ (موجودگي) ۽ ليه (نابودي يا وناش) جا پالنا ڪندڙ آهن:-

اهڙيءَ طرح هي جڳت به وشطو ڀڳوان جو ئي آهي.
اٺي شري وشطو پراڻي پرتمي الشي پرتمو اڏايو.
وشطو پراڻ جي پهرئين اَنش جو پهر يون اڏياڻ سماپت.

ٻيو اڏياڻ

ڇو ويهن تون جي وچار سان گڏ جڳت جي اُٺيءَ

جي سلسلي جو بيان ۽ وشطوءَ جي مهما

شري پراشر چيو:- ڀڳوان وشطو جنهنجو نالو واسديو به آهي. اُن کي مان نمسڪار

وقت وري جدا جدا وقتن ۾ پيدا ٿي ٿا ڇڻ ڇڪن ۾ ورهايل ڪلپ ۽ ڪلپن جا وياڳ ٻولي جو سروب ۽ ڇڪن جا جدا جدا نمونا؟ سندن خاصتون، دستورن ۽ رواجن ۾ رشتن جا چرلو (جيون - ڪهاڻيون)، شري ويد وياس کان وڃي وڌن جي شاخائن جي رچنا (ويدن جي ورهاست) ۽ برهمڻ وغيره ورڻ ۽ برهمڻ وغيره آشر ۽ انهن جا ڪرڻو (ڌرم) اهي سڀ ڳالهيون هي مهامي! مان اوهان کان سڌو چاهيان ٿو.

هي برهمڻ! توکين منهنجي لاءِ پنهنجي من ۾ ڏيا آڻڻ، موتي مهر پالي ڪرڻ ۽ جنهن ڪري هي مها مني! اوهانجي ڪرپا سان اهي سڀ ڳالهيون مان سمجهي سگهان. شري پراش چيو: ”هي ڌرم جا چاڻو مٽري! منهنجي ڏاڏي شري وسنت جي ۽ جنهنجو ورڻن ڪيو هو ان پراچن رتب جي لوموڪي چڱي يادگري ڏياري، ان لاءِ توکي ڏنل هوند هئي.“

هي مٿي ۾! ڪڏهن مون ٻڌو ته شوامتر جي چوڻ تي منهنجي نبيءَ کي راکش نالي ڇڏيو آهي. ته مومڪي بعد غصو آيو.

ڪڏهن راکشن کي ناس ڪرڻ لاءِ مون راکه ڪرڻ شروع ڪيو. ان راکه ۾ سون راکشن هلي پسر ٿي ويا.

اڌريءَ طرح ان راکشن کي ۽ طرح سان ناس ٿيندو ٿي، منهنجي ڏاڏي وسنت مومڪي چيو.

”هي پٽ! ڳهڻو غصو ڪرڻ ٺيڪ نه آهي، غصو ڪرڻ هائي پڙي ٿي، ان ۾ راکشن جو ڪو به ڏوهه ڪونه آهي، تنهن جي پٽ جي نسبت ۾ اٽل لڪل هو. ڪروڙ نه مورڪن کي ايندو آهي. ساڻا ماڻهو ڪڏهن نه ڪروڙ نه ڪندا آهن، ٻارا! ٻڌاءِ ته سندن نه ڪيو ڪنهنڪي ٿو ساڻي؟ انسان پنهنجي ڪٿي جو ڪٿو ٻڌي ٿو.“

پٽ! هيءُ ڪروڙ نه ماڻهوءَ جي ناموس ۽ ان جي نپا کي ناس ڪري ٿو پڙي. هي ٻارا پٽ! هتي ڪروڙ هٿ لوڪ ۽ ٻولوڪي ٻڌي ٿو پڙي، رشي مني ڪنهن نه صورت ۾ ڪروڙ نه ڪندا آهن. ان ڪري تون غصو نه ڪر. عمالي هنن ٻڌو هتي راکشن کي ڄاڻڻ مان ڪو نه فائدو نه ٿيندو، تنهنجو هي راکه هڪدم بند ٿيڻ گهرجي، ڇاڪاڻ ته سندن (ڇڪن ماڻهن) حوالي ڪيا آهن.

منهنجو ڏاڏو جو سچو پٽ ماڻهو آهي. ان ڄڻ مومڪي اڌري طرح سمجهائي ۽ غور سان خيال ڪري. ۽ ان کي لڪ سمجهي آهو راکه سمجهي ٿي پڙي وسنت ڏاڏو خوش ٿيو. ان وقت برهماڇيءَ جو پٽ

شريهن نارايڻايد نه هـ

❖ شري وشتو پراڻ ❖

پر ٿم الش (پهريون باب)

منگلا چرڻ:-

نارايڻم نمسڪرتيم نرم چيو نروتم

ديويم سر سوڌيم ويا سم ٿٽو جيهد ڀر پيت.

ارڻ :- جيڪڏهن ڪو به ڀستڪ لکجي ته پهر يائين ڀڳوان نارايڻ کي نمسڪار
ڪجي ۽ ٽن ۾ اٺن ۾ ٽن ۾ ٽن ۾ نمسڪار ڪجي. سر سوتي ديوي ۽ ويد وياس مٺي
کي نمسڪار ڪجي ۽ پوءِ ”جي“ جو شبد اچارڻ گهرجي.

پهريون اڏياڻ

پر ستا وڏا

شري سوت جيءَ چيو:-

پنهجي روزاني ڪاريءَ ڪرم کان فارغ ٿي ميٽريه مٺيءَ پراشر کي نمسڪار
ڪري ان کان پڇو ”هي دشين ۾ شريشڪ رشي! توهان جي مهرباليءَ سان نه رڳو
ايا ماڻهو پر خود منهنجا دشمن به منهنجي لاءِ ائين نه چئي سگهندا ته ”مون
سڀني شاسترن جي اڀياس ڪرڻ ۾ ڪا محنت نه ڪئي آهي“. هي ٿرم جي چاٽڻ
وارا! هي وڏي ڀاڳ وارا! هاڻي مان اوهان کان هيءَ ٻڌڻ چاهيان ٿو ته هيءَ جڳهه
ڪهڙي طرح انهن ٿيو ۽ اڳتي هلي يوشيه ۾ ٻئي نئين يگهه جي شروعات ۾ هي
جڳهه ڪيئن هوندو؟ هي برهمڻ! هن جڳهه جو اڀادان ڪارڻ ڪهڙو آهي؟ هيءَ
سمجورڻ ڇر ۽ آڇر (هلندڙ ۽ هڪ هنڌ اسٽر) چيو ڪنهن مان پيدا ٿيا آهن؟ هي
پهر يائين ڪنهن ۾ سمايل هو ۽ هن کان پوءِ به ڪنهن ۾ سميتجي ويندو؟

هي رشي! ان کان سواءِ آڪاش وغيره پنجن ٿئون جي آڻيتي ۽ ڀر ماڻل سمند
جبل ۽ ديوتائن وغيره جي آڻيتي ۽ هن ڀر ٿويءَ جي آڻيتي ۽ سوربه وغيره جو
قائم رهڻ ۽ انهن جو آڏان ديوتائن وغيره جا وٺڻ، منو مندوٽر (جي وقت به

ڀاڳورٽ جي ڪٿا کان ڪڍ لڙائي لٽولي ۾ هن ۾ بيان ٿيل آهي. از سواءِ هن
 وڌن جي جدا جدا شاخن (Branches) جي پاري ۾ ڏيکارڻ وڌو آهي ته ڇوڙ
 وڌيائون آهن. ان جي جدا جدا ڀاڱن جو پڻ مختصر طرح بيان ٿيل آهي.
 اي مکيه ڳالهه هن ۾ هيءَ آهي ته گرهسٽ جنهن ۽ سڌاچار جا لهر چڱيءَ ر
 کولي هن ۾ ٻڌايا ويا آهن. جي سچ پچ نه پڙهڻ وٽان آهن.
 ٻڌڻ ۾ ڪهڙا ڪهڙا راجائون هن ٻڌڻيءَ تي راج ڪندا. انهن جي وٽ
 (ڪهڙائي) جو وڙڻ به هن ۾ ملندو. مطلب ته هن مها ٻڙاڻ ۾ ڪي وڻندڙ ڪٿائون
 پڻ آهن. هنجو ٻڌڻيءَ وارو ڇهون اٺس ته مکيه اٺس آهي. ان اٺس ۾ ڪي اهڙيون
 ڳالهيون بيان ٿيل آهن جي هاڻوڪي زماني سان پڻ لهڪي پيون اچن. اهي سڀ
 ڪاڇر جي بيان ۾ اچي وڃن ٿيون. شري ويد وياس دواران زالن ۽ شونڊون جي
 اهميت جو وڙڻ آهي.

ايڪ اڀياس ناهي ته هن ۾ سٺيءَ طرح سمجهائي ڏنل آهي. خاص ڪري
 ”برهم يوگ جي لکڻيءَ جو اڌياءَ هڪ دلڪش اڌياءَ آهي.
 هن سائنس ۽ انٽرلوڪ ياترا (Science and Space Travelling) جي بگ ۾
 آئوڪ وڌيا جو اڀياس ۽ ڌرمي وڌيا تمام ضروري آهن.
 مولڪي آشا آهي ته سنڌي ڀائرن هن مان ضرور ٿاڀ وٺندا. هيءَ مها ٻڙاڻ -
 وشڻو ڀڳوان جي مها جو وڙڻ ڪري ٿو. جيتوڻيڪ سروسڪتيمان ڀڳوان جا اٺڪ
 روپ ۽ ٽالا آهن. پر هو آهي هڪ ”اڪو برهم“ برهم هڪ آهي ۽ اهو ئي
 سڀ آهي. اٺ ۾ مان هيءَ سندس ليلا جو وڙڻ وشڻو ڀڳوان جي چرڻ ڪمان ۾
 سمورڻ ڪريان ٿو.

شڪر گذاري

مان آچار ۾ سواهي گڏيشداس مهٽ شري ساڌ ٻيلا آشور وارن جو شڪر گذار
 آهيان جن هندو مهاڳ لکي ڏنو ۽ آشرواد ڪئي.
 • مان دهر لاج دولچند ڀر سرام شرها جو پڻ شڪر گذار آهيان جنهن شري
 وشڻو ٻڙاڻ جو سنڌيءَ ۾ ترجمو ڪري ڏنو.
 اور وشڻو ٻڙاڻ لهر وشڻو ڀڳوان کي لمسڪار آهي.

شوا ۾: چينانند ڀاوانداس لغواڻي

سمپادڪ جي قلم مان

شري ڪرو ڪرنٽ صاحب ۽ شري شو پراڻ جي سنڌيءَ ۾ ڇپائڻ کان پوءِ من ۾ خيال ايشور آهن ڪيو ته سنڌيءَ ۾ ٻيا به پراڻ ڇپايان، ڇو ته اڄڪلهه جي زماني ۾ جتي ڪٿي اشائيتي لڳي پئجي آهي. من کي شائيتي ڏسڻ جو وسيلو رڳو ڌرمي بستڪ پڙهڻ ۽ ايشور ڏانهن لاڙو رکڻ ۾ ملي ٿو. ان ڪري سنڌيءَ ۾ پهرائون دفعو وڏو اصلي شري پراڻ شروع ڪيم. خيال هوم ته ۱۲ مهينن جي اندر ٻئي ڇوڇي تيار ٿيندا. پر بندي جي من ۾ هڪڙي ۽ صاحب جي من ۾ ٻي. ۴ جنوري ۱۹۷۳ بابت دوم ۾ ڏڪو ڪاڌم. ۸ مهينا بستري تي هوس ايشور موت کان بچايو جو پنهنجا هي ڪارڊ پورا ڪرڻا هوس. ان ڪالپوءِ پني جا اڪهه ڇوڻا پنڇوڻا ٿي ويا. بائيبل لڳ جو سامان ۽ مورتن جا اڪهه ٽيڙا ڇوڻا ٿي ويا. ٻيو ملڻ مشڪل ٿي ويو پر ايشور پنهنجا ڪم پراڻ ٿو ڪري، ڪڏهن کان به ڊوئيشن وٺڻ منهنجي اصول جي برخلاف آهي. ان ڪري هنن جي پيٽا لاڳت جيتري رڪي ويئي آهي ۽ ڪن حالتن ۾ نقصان به آهي پر ايشور پاڻي پوري ڪندو.

اڙهن پراڻن ۾ شري وشطو پراڻ هڪ اوچي جڳهه والاري ٿو. هيءَ هڪ نرالي قسم جو مها پراڻ آهي. نرالي قسم جو ان ڪري آهي جو انهيءَ ڪرڻ کان هن مان سٺي سامگري ملي سگهندي. هنجو رچيندڙ شري پراڻ مني آهي. هن ۾ ٻين وشين سان گڏ پڙڪول (جاگرافي)، جوتش، ڪرم ڪالڊ، پراچين راج گهراڻن جو ورڻن آهي. ان کان سواءِ پڳوان جي اولادن جون منوهه ڪٿائون آهن. شري ڪوشڻ جو جيون چرتر ۽ ٻين ڪن پراچين ڪهٽنائين جو بيان هن ۾ اچي وڃي ٿو. ائين ڪٿي ڇڏجي ته هن مها پراڻ ۾ ”گيان، پڳتي ۽ ڪرم.“ انهن ٽن ڌارائن جو پوٽو سنگم آهي. لاهي ٿي نديون ڳجهي روپ ۾ وهي رهيون آهن. ان ڪري ٿرو پٽيءَ جي سنگم جو هي ٿرٿر بڻجي پيو آهي. جنهن ۾ سٺا ڪرڻ سان من جي ميل ڏوڀجي وڃي ٿو ۽ من کي شائيتي ملي ٿي. هن پراڻ بابت پراچين وشواس آهي ته هنجي پڙهڻ سان موڪش ملي ٿو.

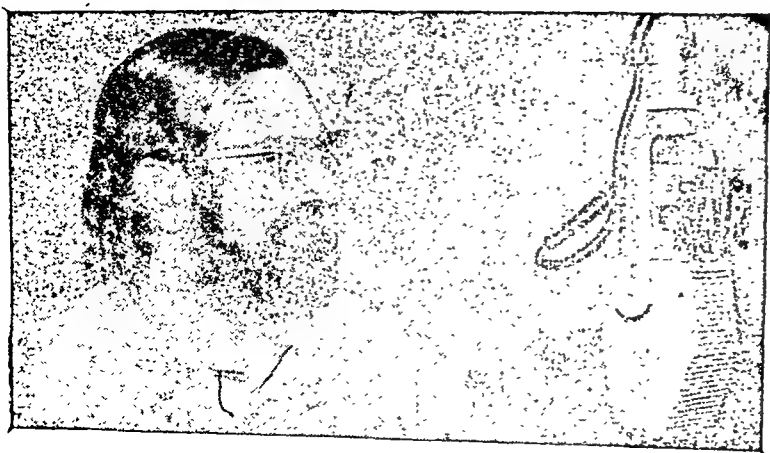
هيءَ ڇهن الشن ۾ وراهيل آهي، الش معنيٰ پاڻو. هر هڪ الش ۾ جدا جدا وشين تي روشني وڌل آهي. هن ۾ سرشتيءَ جي آڻپيءَ جو ورڻن ڏاڍي وستار ۽ عجيب نموني ۾ ٿيل آهي جو پڙهڻ وٺان آهي. اڃا جي پيدائش ڪيئن ٿي لاهو به ان ۾ ڏيکاريل آهي. پرهلاڊ جي ڪهاڻي

ڌرمي بستڪ سنڌي ڀاشا ۾ پوکاش ڪري، سنڌي ساعت جي نام وڌي شيوا
ڪئي آهي. جيئن شو پراڻ، ڪنڀر کي دوهال ڪنڀر جون ڪهاڻيون، جهواي لعل
(ورڻ ديار) جو جهون چرڻ، ڏهن کون جو جهون چرڻ، اير شهيد، ڀڪس ڪنڀورام ۽
شوپي گرو گرت صاحب وغيره وغيره آهن. هيءُ پارو جيون هٿيوار اخبار پڻ
ڪڍندو آهي، جنهن ۾ جڳم جي ڪلاڪارن جي پراڻ ۽ الهن جي ڪلا جو
پنهنجي اموني ۾ سڃاڻپ ۽ تصويرون به ڏيندو آهي. هن مونکي ٻڌايو ته هڪ هزار
پهچن جو ”شاهي ڀاڳوت پراڻ“ جو به سنڌي ڀاشا ۾ تيار آهي ۽ جو اوري ئي
وقت ۾ جنتا جي هٿن ۾ ايندو. ”وڻڻو پراڻ“ توهان جي هٿن ۾ آهي ان کي ٻيهر
شالائيءَ ۽ ايڪاڪو من سان پڙهي ڏسو ته (سرو وڻڻو ۾ جڳم آهي يا نه؟) هن
جڳم ۾ توهين به اچي وڃون ٿا. اهڙي ڌرمي ساعت جي شيوا مان هوندي سان
سمان ۽ سواڪت ڪريان ٿو.

سرو و شومڻم جڳت

(آچاريہ سوامي گنیشداس مہنت "سادھيلا" آشرم وارن جي آسيس)

وشو ۾ ڏسڻ وارا
جيڪي ۱۰۰ پدارت
آهن انهن سڀني ۾
ايشور واپاڪ آهي.
تات پرج اهو آهي
تہ ايشور ڪڻ ڪڻ
۾ سمايل آهي.
جڳت جو ڪوبہ
حصو اهڙو ڪونهي
جنهن ۾ ايشور

يعني وشطو سمايل نہ هجي. "ايش آپنشد" جو پهراون منتر آهي:

"اوم ايشا واسيمدن سرو ٻتيڪن ۽ جڳتيان جڳت

نين تيڪتين يونچيتا ما گرد: ڪاسيسو ڏنم."

"برهم" نالي سان پرميشور جي هڪ شڪتي آهي اها ٽن پاڻن ۾ ورهائجي ويئي آهي. برهما وشطو ۽ شري جي نالن سان سڏجن ٿا. سرشتي رڇڻ جو بار جنهن پاڻ تي کنيو اهو برهما هو، پاڻن ڪرڻ جو بار جنهن پاڻ تي کنيو تنهنجو نالو وشنو ٿيو ۽ سنگهار (ناس يا پراڻ) ڪرڻ جو بار جنهن سويڪار ڪيو تنهنجو نالو شو ٿيو. شري وشطو پراڻ ۾ وشطوءَ جو سروپ ٻڌايو ويو آهي تہ هيءُ سڄو سنسار اُن پرماتما جي شڪتيءَ سان واپاڪ آهي، ان ڪري اُن ئي وشطوءَ جو نالو پيو. اُن وشطو پراڻ جو سنڌيءَ ۾ ترجمو شري جينانند لعلواڻيءَ ڪرائي اسان کي ڏيئي، سنڌي ساهتيه کي مالا مال ڪيو آهي. حيدرآباد سنڌ جو رهندڙ شري جينانند پاولداس لعلواڻي اٽڪل ۴۰ سالن کان (پارت جيون ساهتيه منڊل) دوازان، سنڌي ساهتيه ۽ جنتا جي شيوا ڪري رهيو آهي. اُن جو هيءُ ڪار، ساراهڻ جوڳو آهي، ۽ امر رهندو. سنسڪرت ۽ گرباڻي ساهتيه کي سنڌيءَ جي روپ ۾ آڻڻ تمام وڏي ڪلا آهي. هن ۾ اها ڪلا شروع کان وٺي آهي. هنکي ڪا به دنيوي پڌارتن ۽ عهدي جي لالچ ڪانهي، فقط اهائي اڀلاشا اٿس تہ پنهنجي مائٽ پياڻ، سنڌي ساهتيه ڦٽي ۽ ٽولي ۽ زندهه رهي. هن پنهنجي جيون ۾، لڳ ڀڳ هزار پستڪ جنهن ۾ سؤ کن لنڊا ۽ وڏا

شري وشٹو پراڻ

(پھريون دفعو سنڌي ۾)

انوار ڪ:

مهراج مولچند پيرسرام شرما
(شاستري، ساهتيہ رتن)

سمپادڪ ۽ ايڊڪاشڪ:

چيئرمين پان-ونڊاس لاءِ واڻي

۱۹۷۵]

پيٽا ۲۰-۰۰ روپيا
پبلشنگ ڪورسان ۲۲-۵۰

دفعو ٻيو |

ڇپايل:

ڀارت جهيون ساهتيہ منڊل

۳۱/۱۱ - نوجيون هائوسنگ سوسائٽي

لنگتن روڊ، باهي ۸ - فون: ۳۷۵۹۹۳

ڇپائيندڙ جا سڀ حق ۽ واسطا قائم

